7

νοεμβρης 1981

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

στρατος

ΡΗΞΗ

πολιτικο δελτιο πληροφορησης για μια προλεταριακη αριστερα

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Τελικά οἱ ἐκλογές ἔγιναν, καί ὅπως προβλέπονταν πιά ἀκόμα καί ἀπό τά μετεωροσκοπεῖα ἡ «ἀλλαγή» νίκησε. Τό ΠΑΣΟΚ βρίσκεται πιά στήν κυβέρνηση. Λείπει φυσικά ὁ «λαός» ἀπό τήν ἐξουσία, ἀλλά κάτι θά γίνει καί γι' αὐτό ἀπό τούς νέους ὑπουργούς. Ἡ ἐναλλαγή ἔγινε, καί εἶναι γεγονός πώς ἡ Ἑλλάδα μπαίνει σέ μιά καινούργια περίοδο. Ἡ μεταπολίτευση ἔκλεισε, ὅπως τόσο καιρό περιμέναμε. Ἡ κοινωνία μπαίνει καί πάλι σέ κίνηση.

Τούς πιθανούς ἄξονες αὐτῆς τῆς κίνησης προσπαθήσαμε ἤδη νά τούς διαγράψουμε στήν ἔκτακτη ἔκδοση γιά τίς ἐκλογές καί τό κάνουμε καί ἀλλοῦ. Ἐδῶ θά θέλαμε νά δοῦμε τί κάνουμε «ἐμεῖς».

Α. ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Εἴχαμε τονίσει ἤδη τί σήμαινε ἡ κάθοδος στίς ἐκλογές: Ἡ περιοριστική παρουσία τῆς «ἄκρας ἀριστερᾶς» γιά μᾶς σήμαινε δυσφήμισή της στήν οὐσία, μιά καί συμμετεῖχε σάν ὁ «φτωχός συγγενής» σέ ἕνα «κόλπο» ὅπου παίζονταν μεγάλα παιγνίδια. Καί φυσικά δέν ἄρκεσε ἡ τυχαία παραχώρηση τῶν δωδεκάλεπτων στήν τηλεόραση γιά νά ἀλλάξει αὐτή τήν κατάσταση παρ' ὅλο πού ἐμφανίστηκε σάν σανίδα σωτηρίας γιά τούς ἴδιους πού ἀποφάσισαν τό κατέβασμα στίς ἐκλογές. Ἡ εἰκόνα πού τελικά πέρασε στόν κόσμο ἦταν ἐκείνη τῶν «καλῶν παιδιῶν», εἰκόνα πού μπορεῖ νά ἔδωσε μερικούς ψήφους ἀκόμα καί νά ἔπεισε κάποιους ἀπό μᾶς νά ψηφίσουν τούς ἀκροαριστερούς ὑποψήφιους, «ἔτσι» γιά νά ἔχουμε «κόμμα νά ψηφίσουμε», ἀλλά δέν ἀποτελεῖ καί καύχημα.

Ἀντίθετα ἐπιτείνει μιά κατάσταση ὑποβιβασμοῦ τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, μέ τό νά τονίζει τή δυσαναλογία ἀνάμεσα σέ ὁποιαδήποτε ἐμφάνιση στήν τηλεόραση, τό ἐκλογικό της «σκόρ» καί τήν παρουσία αὐτῆς τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς στούς κοινωνικούς χώρους. Καί παρ' ὅλη τήν τηλεόραση πού ὁπωσδήποτε φάνηκε ἀνέλπιστα νά δίνει μιά κάποια ζωή στό «ἐγχείρημα», οἱ ψῆφοι αὐτοί πού πῆγαν στήν «ἄκρα ἀριστερά», γιατί τελικά ἔτσι ψήφισε ὁ κόσμος, ἦταν στό μισό τῶν περασμένων ἐκλογῶν. Καί πιό χαρακτηριστικά ἦταν τά ἀποτελέσματα στίς μεγάλες πόλεις ὅπου αὐτοί οἱ ψῆφοι ἦταν πολύ λιγώτεροι ἀκόμα. Δηλαδή οἱ κάποιοι ψῆφοι τῶν ἐπαρχιῶν (ἐκεῖ πού αὐτοί πού κατέβαιναν ἦταν ἄγνωστοι λίγο-πολύ) καί δόθηκαν σέ συναισθηματική βάση, δέν ἀρκοῦν γιά νά κρύψουν τό ὅτι ὁ κόσμος τοῦ «χώρου» στά μεγάλα κέντρα ὅπου δρᾶ αὐτή ἡ ἄκρα ἀριστερά ἀρνήθηκε νά ἀκολουθήσει τή λογική τοῦ ἐκλογικοῦ κατεβάσματος. Γιά μᾶς ἀκόμα πιό χαρακτηρι-

⇨

Φ. Κυρίτσης — Γ. Σκονδάλης — Κ. Μαίρος

ΝΑ ΔΙΑΛΥΘΟΥΝ ΤΑ ΜΑΤ

ΝΑ ΑΦΟΠΛΙΣΤΕΙ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΝΑ ΚΑΟΥΝ ΟΙ ΦΑΚΕΛΛΟΙ

ελευθερη ραδιοφωνια

οικολογικα

στικό εἶναι τό γεγονός πώς «ὀργανώσεις» - ἀπολιθώματα ἔξω ἀπό μιά ὁποιαδήποτε σχέση μέ τό κίνημα ὅπως τό ΕΚΚΕ-ΜΛ ΚΚΕ καί ἡ ΕΔΕ πῆραν τούς ἴδιους ψήφους μέ τήν «Ἐπαναστατική Ἀριστερά» πού ἤθελε νά παρουσιαστεῖ σάν ὁ ἐκφραστής τοῦ κινήματος, ἀπόδειξη τῆς βάσης πάνω στήν ὁποία πῆραν ὅλοι τους ἔστω καί αὐτούς τούς ψήφους πού πῆραν.

Δέν νομίζουμε πώς χρειάζεται νά συνεχίσουμε πολύ πάνω σ' αὐτό. Τά πράγματα εἶναι ὁλοκάθαρα. Ὅμως ἡ ζημιά ἔγινε. Καί φυσικά δέν περιορίζεται στά ἀρνητικά ἀποτελέσματα μιᾶς τέτοιου τύπου παρέμβασης στίς ἐκλογές. Οἱ ἀρνητικές συνέπειες θά συνεχίσουν νά ἐκδηλώνονται γιά καιρό, γιατί αὐτό τό «κατέβασμα» ἀποτέλεσε διαδικασία διασπαστική γιά τό προχώρημα τοῦ κινήματος, μιά καί θά τείνει νά προβάλει ἕναν πόλο δημιουργημένο μέ βάση τίς ἐκλογές, πού θά ἀποτελεῖ ἐμπόδιο στήν ἀπό τά ΑΡΙΣΤΕΡΑ ἑνοποίηση τοῦ κινήματος, μιά καί θά ἀποτελεῖ τήν ζωντανή ἔκφραση μιᾶς ἀπό τά δεξιά συσπείρωσης.

Φυσικά ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ὅπως εἴχαμε δεῖ, ἡ ἀπό τά δεξιά ἀπόπειρα ἑνοποίησης – κατέβασμα στίς ἐκλογές – εἶχε σάν συνέπεια νά ἐμποδίζεται μιά ὁποιαδήποτε «ἀριστερή» παρέμβαση σέ ἕνα χῶρο ἀπό τή φύση του – ἐκλογές – στραμένο στά δεξιά. Ἔτσι πέρα ἀπό μιά δική μας προσπάθεια σάν «ΡΗΞΗ» νά προβάλλουμε μιά ἄλλη ἀντίληψη ἡ συντριπτική πλειοψηφία τοῦ «χώρου» παρέμεινε βουβή, ἀνίκανη νά παρέμβει, μέ συνέπεια καί ἡ δική μας παρέμβαση νά μείνει περιορισμένη στά ὅρια τῶν δικῶν μας δυνάμεων καί ἐλάχιστων συντρόφων ἀκόμα. Ἔτσι ἀπό τίς ἐκλογές – μέ τόν ἕνα ἤ ἄλλο τρόπο – βγαίνουμε ἀποδυναμωμένοι σάν πολιτικός χῶρος· διαδικασία ἀποδυνάμωσης πού συνεχίζεται τουλάχιστο ἐδῶ καί ἕνα χρόνο γιά νά μήν ποῦμε πάρα πάνω.

Καί ὅμως αὐτή ἡ διαδικασία βρίσκεται σέ πλήρη ἀντίθεση μέ τίς δυνατότητες καί τίς προοπτικές πού ἀνοίγει ἡ νέα πολιτική κατάσταση, πού ἀντίθετα δίνει τίς δυνατότητες – μεσοπρόθεσμα – γιά μιά νέα κίνηση μαζῶν πρός τά ἀριστερά γιά μιά νέα συγκρότηση τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς. Αὐτή ἡ ἀντίθεση ἀνάμεσα στήν παρούσα κατάσταση καί τίς δυνατότητες, ἀνάμεσα στήν καταφανή ἰδεολογική καί πολιτική κρίση τοῦ «χώρου» ἀπό τή μιά καί τίς προοπτικές τοῦ κοινωνικοῦ κινήματος δημιουργοῦν αὐτό πού λέγεται ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΕΝΟ, ἕνα κενό πού θά πρέπει νά καλυφθεῖ γιά νά ἀνταποκριθοῦμε στά αἰτήματα τῆς ἐποχῆς πού ἔρχεται.

Β. ΠΟΙΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ;

Κι αὐτό εἶναι συνείδηση στήν συντριπτική πλειοψηφία τοῦ κινήματος. Μέσα στήν πλειοψηφία τῶν ἀνθρώπων τοῦ χώρου ἐμφανίζεται μιά ἀκαθόριστη ἀνάγκη γιά τό «ἄλλο», μιά βαθειά ἀλλά ἀκόμα ἀπροσδιόριστη ἀνάγκη ἑνότητας, ἑνότητα γιά νά ἀντιμετωπιστεῖ ἡ καινούργια κατάσταση, γιά νά ξεπεραστεῖ ἡ κρίση τοῦ χώρου μας, νά καλυφθεῖ τό πολιτικό «κενό» πού ὑπάρχει.

Ἔτσι σαφέστατα μπαίνει πιά αὐτό τό αἴτημα, ἔστω καί ἀκαδημαϊκά, ἔστω μέ ἐπιφυλάξεις, ἔστω πολλές φορές ξεκινώντας ἀπό ἡττοπαθή λογική – νά ἑνωθοῦμε γιά νά ἐπιβιώσουμε. Ὅμως ὅσος βαθύς κι ἄν εἶναι ὁ πόθος τῆς «ἑνότητας», ὅσο καί ἄν αὐτός ὁ πόθος εἶναι ἀπροσδιόριστος καί τείνει νά περιλάβει ὅλο τόν κόσμο, στήν πράξη δέν εἶναι δυνατό νά «συγκροτηθεῖ» ὁ χῶρος «μπάμ καί κάτω»· ὑπάρχουν περισσότερες ἀπό μία ἐκδοχές αὐτῆς τῆς συγκρότησης. Ἐμεῖς γιά τήν ὥρα βλέπουμε τουλάχιστο τρεῖς:

1. Μία πού θά θέλει νά εἶναι θεσμική καί θεσμοποιημένη «ἀντιπολίτευση - συμπολίτευση», τοῦ τύπου «νά πιέσουμε τό ΠΑΣΟΚ νά ἐφαρμόσει τό πρόγραμμά του», πού ἀναπόφευκτα πέφτει στή λογική τῶν κομμάτων τῆς ...συμπολίτευσης – ἐκδοχή πού ξεκινάει ἀπό τίς παρυφές τοῦ ἐσωτερικοῦ καί φτάνει μέχρι τήν «καρδιά» τοῦ χώρου, χωρίς ἀκόμα νά μπορεῖ νά προσδιοριστεῖ μέ ἀκρίβεια – ποιά ἔκταση καί ποιές δυνατότητες ἔχει.

2. Μιά ἄλλη ἐκδοχή εἶναι ἐκείνη πού θά σκοπεύει νά «ἀποκαλύψει» νά ξεσκεπάσει τό ΠΑΣΟΚ, γιά νά «δείξει» στίς μάζες τόν ἀντεπαναστατικό - ἀστικό του χαρακτήρα, ἐκδοχή πού φυσικά δέν μπορεῖ νά ἑνοποιηθεῖ σέ μιά ἄποψη, γιατί περιλαμβάνει τόσο ἐκείνους πού θά δοκιμάσουν ἴσως νά κάψουν κανένα νέο μαγαζί ἤ νά «καθαρίσουν» κανένα «ΜΑΤατζῆ» γιά νά «δείξουν» τήν ταξική φύση τοῦ καθεστῶτος ἐκείνους πού προτιμοῦν νά ἐξασκοῦνται σέ καμμιά βιτρίνα γιά νά δείξουν τήν ἀντίθεσή τους στό ἀστικό κράτος, ὅσο καί ἄλλους πού τήν δείχνουν ἐντελῶς παθητικά.

3. Τέλος ἐκείνη ἡ ἐκδοχή πού ἐμεῖς θεωροῦμε σάν σωστή καί πραγματοποιήσιμη. Ἡ ἐκδοχή τῆς ἄρνησης τοῦ δρόμου τῆς «συμπολίτευσης», ὅπως καί τοῦ «ξεσκεπάσματος». Ἡ ἐκδοχή τῆς ἀνάλυσης τῆς φύσης καί τῶν ἀντιφάσεων τοῦ καθεστῶτος, ἡ ἐκδοχή τῆς παρέμβασης ὄχι «δείχνοντας» στίς μάζες, ἀλλά οἰκοδομόντας νέες σχέσεις μαζύ τους, προχωρόντας μαζύ τους μέ βάση τίς κατακτήσεις τῆς συνειδητοποίησης πού κάνουν οἱ ἴδιες, καί ὄχι κάποιοι ἄλλοι γιά λογαριασμό τους, καί ἔχοντας ταυτόχρονα ξεκάθαρο πώς κάθε ἀστική κυβέρνηση, κάθε κυβέρνηση πού εἰσχωρεῖ μέσα στόν ἀστικό μηχανισμό γιά νά τόν διαχειριστεῖ «σοσιαλιστικά» δέν μπορεῖ νά ἐκφράσει τούς προλετάριους, δέν μπορεῖ νά λύσει τίς ἀντιφάσεις καί τή μιζέρια τῆς μισθωτῆς σκλαβιᾶς, τῆς ἱεραρχίας τοῦ σχολιοῦ, τίς ἀντιφάσεις καί τόν κίνδυνο τοῦ πόλεμου στή διεθνῆ κατάσταση.

Μιά ἐκδοχή πού θά ὀργανωθεῖ γιά νά ἀντιμετωπίσει καί νά συμβαδίσει τόσο τήν εἴσοδο νέων μαζῶν στό προσκήνιο, ὅσο καί γιά νά ἀντιμετωπίσει μαζί τους τίς στροφές καί τά προβλήματα πού θά βάλει ἡ νέα κατάσταση. Μιά ἐκδοχή πού θά ἀρνεῖται νά γίνει φορέας τοῦ Πασοκικοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ ὅπως θέλει ἡ λογική τῆς «κριτικῆς ὑποστήριξης», χωρίς ὅμως ἀπό τήν ἄλλη νά προσπαθεῖ νά ἐμποδίσει ἤ νά «καταγγείλει αὐτόν τόν ἐκσυγχρονισμό». Ὄχι! Αὐτός ὁ ἐκσυγχρονισμός δέν θά κάνει κακό στό δικό μας κίνημα. Ἀντίθετα μάλιστα. Τό ζήτημα εἶναι ἀλλοῦ. Τό «παιγνίδι» τό δικό μας δέν μπορεῖ καί δέν πρέπει νά παιχτεῖ γύρω ἀπ' αὐτά πού ἐξαγγέλει τό ΠΑΣΟΚ. Τό παιγνίδι τό δικό μας δέν θά παιχτεῖ πάνω στήν τιμαριθμική ἀναπροσαρμογή ἀλλά ΠΕΡΑ ἀπ' αὐτή στό ἐπίπεδο διαβίωσης τῶν ἐργατικῶν μαζῶν. Τό παιγνίδι τό δικό μας δέν θά παιχτεῖ γύρω ἀπό τά ἄν θά ἐκσυγχρονίσει τή ΓΣΕΕ καί πώς ὁ Παπανδρέου, ἀλλά πέρα ἀπό κεῖ, πώς θά ὀργανωθοῦν καί θά παρέμβουν οἱ μάζες τῶν «ἀπόκληρων» τῶν ἀνοργάνωτων, τῶν ἐργατῶν τῆς ἀλυσσίδας καί ὄχι τῶν τραπεζιτικῶν, π.χ. Ἡ δική μας παρέμβαση γιά ἕνα διάστημα δέν θά εἶναι πόσο δημοκρατική θά εἶναι ἡ ...τηλεόραση ἤ τό ραδιόφωνο – χωρίς νά σημαίνει ὅτι εἴμαστε ἀδιάφοροι σέ κάτι τέτοιο, ἀλλά εἶναι ἔξω ἀπό τίς δικές μας δυνατότητες καί προοπτικές – ἀλλά τό πώς θά σπάσει τό μονοπώλιο τῆς κρατικῆς πληροφόρησης καί θά ἀναπτυχθοῦν νέες μορφές πληροφόρησης – πώς γιά παράδειγμα οἱ ραδιοσταθμοί θά γίνουν ἐλεύθεροι –. Πάρα πέρα σέ σχέση μέ τό στρατό π.χ. ἡ δική μας θέση δέν μπορεῖ νά εἶναι ὁ «ἐκδημοκρατισμός» τοῦ στρατοῦ, – χωρίς νά σημαίνει ὅτι δέν μᾶς ἐνδιαφέρει – οὔτε ἀπό τήν ἄλλη ἡ «ἐξυπνάδα» τῆς κατάργησης τοῦ στρατοῦ πού λέγεται στό ἐρήμην. Τό κομβικό σημεῖο, πού ἀπό κεῖ περνάει ὁτιδήποτε εἶναι ὁ συνδικαλισμός τῶν φαντάρων. Αὐτός εἶναι ὁ ἀποφασιστικός κρίκος. Ὅμοια γιά τήν ἀστυνομία τό ζήτημά μας δέν εἶναι αὐτή τή στιγμή πάλι ὁ ἐκδημοκρατισμός οὔτε οἱ εὐχολογίες γιά τό πώς θά πρέπει νά «κρεμαστοῦν οἱ μπάτσοι», ἀλλά κάτι τό πολύ ἁπλό καί συγκεκριμένο – νά καταργηθοῦν τά ΜΑΤ, νά ἀφοπλιστεῖ ἡ ἀστυνομία πού ὁπλίστηκε ἐπί χούντας. Νά καοῦν οἱ φάκελοι. Καί συνολικά αὐτό τό χαρακτήρα βλέπουμε στήν παρέμβασή μας.

Πάρα πέρα αὐτά τά αἰτήματα καί τά ἀντίστοιχά τους σέ κάθε θέμα, δέν βλέπουμε νά τά προωθοῦμε μέ διακηρυξιακό τρόπο, ὅπως συνηθίζει μέχρι τώρα ἡ ἄκρα ἀριστερά, δηλαδή ἕνα εὐχολόγιο πού μπαίνει «ἔτσι γιά νά μπεῖ». Τά αἰτήματα πού βλέπουμε τά θεωροῦμε σάν αἰτήματα πού θά πρέπει νά ἀναπτύσσονται καί νά μπαίνουν ἀπό κομμάτια τοῦ μαζικοῦ κινήματος, ἤ τουλάχιστο νά ἐκφράζουν ἀνάγκες του. Δέν εἶναι ἀφηρημένα αἰτήματα, εἶναι αἰτήματα πάλης. Εἶναι αἰτήματα μέσα στίς δυνατότητες τοῦ κινήματος. Ἐλπίζουμε μ' ὅλα αὐτά νά δώσαμε μιά εἰκόνα γιά τό πώς βλέπουμε αὐτή πού χαρακτηρίζουμε τρίτη ἐκδοχή τῆς συγκρότησης.

Γ. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Ὅμως ὅλα αὐτά δέν εἶναι ξεκάθαρα σήμερα. Δέν εἶναι ἀκόμα κἄν ξεκάθαρο πώς «κατανέμονται» οἱ διαφορετικές ἀπόψεις, δέν εἶναι ξεκάθαρο ποιές θά μπορέσουν νά συγκροτηθοῦν, καί ποιοί θά πάρουν τόν ἕνα ἤ ἄλλο δρόμο. Τό κίνημα κουβαλώντας στίγματα καί ἁμαρτίες τοῦ παρελθόντος δέν ἔχει ξεκαθαρίσει τοποθετήσεις καί ἀπόψεις. Ἔτσι ἄλλοι πού χθές χαρακτηρίζονταν σάν «δεξιοί» σήμερα μπορεῖ νά ἔχουν ἀντίθετη τοποθέτηση ἤ καί τό ἀντίστροφο. Πάει νά πεῖ δηλαδή πώς αὐτό πού ὀνομάζουμε συγκρότηση δέν μπορεῖ νά γίνει οὔτε ἀπό «ὅλους μαζύ», ὅπως εἶναι ὁ πόθος καί ἡ ἐπιθυμία πολλῶν συντρόφων, καί ἡ πολιτική ἴσως ὁρισμένων γιά νά κουκουλωθοῦν διάφορες ἀπόψεις καί εὐθύνες, οὔτε ὅμως ξεκινώντας μέ διαχωρισμούς πού ἀκόμα δέν ἔχουν δοκιμαστεῖ στήν πράξη.

Πρέπει λοιπόν νά βρεθεῖ μιά ἐνδιάμεση, μιά μεταβατική λύση. Κι αὐτή ὅπως πάντα εἶναι ἡ ἀνάπτυξη ἑνός συνόλου ἀπό πρωτοβουλίες, σέ ἐπί μέρους καί γενικώτερα θέματα μέ ἀνοιχτή τήν πόρτα σέ ὅλους. Ἐκεῖ μέσα θά δοκιμαστοῦν οἱ διαφορετικές ἀπόψεις θά ξεκαθαρίσουν οἱ ὁποιεσδήποτε συγκλίσεις ἤ ἀποκλίσεις καί θά καταχτηθεῖ μιά πάρα πέρα ἑνότητα. Δηλαδή δέν ὑπάρχει καμμιά apriori τοποθέτηση, πού νά ἀποκλείει ὁποιονδήποτε, οὔτε καμμιά ψεύτικη βιασύνη πού ἐκ τῶν πραγμάτων θά σημαίνει τόν ἀποκλεισμό κάποιων. Αὐτή ἡ διαδικασία «δοκιμασίας» καί συγκρότησης μπορεῖ νά στηριχτεῖ σήμερα σέ τρεῖς ἄξονες γιά νά εἶναι μιά πραγματική συνεκτική καί ἑνωτική διαδικασία:

Α. Σέ ἕνα ἐπίπεδο γενικῶν κινητοποιήσεων, ὅπως π.χ. Πολυτεχνεῖο, μέ στόχο γιά φέτος τά ΜΑΤ καί τόν ἀφοπλισμό τῆς Ἀστυνομίας. Κινητοποιήσεις στίς ὁποῖες θά πρέπει νά γίνεται προσπάθεια νά συμμετέχουν τό μάξιμουμ τῶν δυνάμεων τοῦ «χώρου», ὄχι μόνο πολιτικές ὀργανώσεις καί ὁμάδες, ἀλλά ὁμάδες γειτονιᾶς, ὁμάδες κατά χώρους, κατά θέματα κλπ.

Β. Πιό ἀποφασιστικό ἴσως σ' αὐτή τήν πρώτη περίοδο τουλάχιστο εἶναι τό τί καί πῶς θά γίνει σέ διάφορους κοινωνικούς χώρους, γειτονιές, δουλειές, σχολιά καί σχολές. Ἐκεῖ θά δοκιμαστεῖ καί θά σφυρηλατηθεῖ γύρω ἀπό κοινή πάλη καί κοινό πρόγραμμα μιά ὁποιαδήποτε ἑνότητα.

Γ. Τέλος ἀποφασιστικό πεδίο παρέμβασης, καί σχετικά πιό «εὔκολο», μιά καί δέν ἀγκαζάρει γιά τό μέλλον, ἀλλά ταυτόχρονα καθοριστικό σέ μιά ἐποχή θεωρητικῆς καί ἰδεολογικῆς σύγχισης, καί ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά ὁποιοδήποτε πάρα πέρα προχώρημα εἶναι τό πεδίο τῆς θεωρητικῆς καί

συνεχεια στη σελιδα 89

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ Ή ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ

Ἀρχίσαν οἱ βροχές καί ὁ νέος ὑπουργός ἔδιωξε τούς ὑπεύθυνους τοῦ ΕΥΔΑΠ πού δέν καθάρισαν τά ρέματα, μέ κίνδυνο νά πνιγεῖ ὁ κόσμος στίς λαϊκές γειτονιές.

Αὐτό εἶναι ἕνα ἀπό τά βασικά ἄμεσα προβλήματα τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Πού ἀσφαλῶς ὅπως θά ἔλεγε καί ὁ Βότσης ἀπό τήν «Ἐλευθεροτυπία» δέν πρόκειται νά ἀκούσουν οὔτε τούς θρήνους τοῦ ΚΚεξ γιά τό ΝΑΤΟ καί τούς Ἀμερικάνους, οὔτε ἐκείνους τῶν «ἀριστεριστῶν» πάνω στόν «πραγματικό σοσιαλισμό». Καί φυσικά τό ἴδιο ἰσχύει γιά ἕνα σύνολο ἀπό ἄλλα μέτρα πού παίρνει ἤ θά πάρει ἡ κυβέρνηση. Εἶναι καί θἄναι μέτρα πού θά ἀνακουφίσουν τόν κόσμο καί θά ἐκσυγχρονίσουν ἕνα σύνολο ἀπό ἀπαρχαιωμένες δομές. Καί ὁπωσδήποτε εἶναι πράγματα πού χαροποιοῦν ὅλο τόν κόσμο.

Ὁπότε, γιατί δέν ἀκολουθοῦμε μιά γραμμή «κριτικῆς ὑποστήριξης» πρός τό ΠΑΣΟΚ, μιά γραμμή «συμπολίτευσης», ἔτσι ὥστε, μάλιστα, νά ἐνισχύσουμε καί τίς ἀριστερές τάσεις καί μέτρα του, καί νά χτυπήσουμε τίς δεξιές, ὅπως ἀκριβῶς ὁ παλαιός ἀριστεριστής Βότσης μᾶς καλεῖ ἀπό τήν Ἐλευθεροτυπία νά κάνουμε;

Κατ' ἀρχήν πρέπει νά ξεκαθαρίσουμε ἕνα ζήτημα. Θέλουμε καί μεῖς νά καθαριστοῦνε τά ρέματα, θέλουμε καί μεῖς νά γίνουν ἕνα σύνολο ἀπό ἀλλαγές, πού πιστεύουμε ὅτι ἀπό τήν μιά ἀνακουφίζουν τόν κόσμο καί ἀπό τήν ἄλλη βοηθἄνε νά μπεῖ καί τό ἐπίπεδο τῆς πάλης σέ ἕνα ἀνώτερο ἐπίπεδο, ποιοτικῶν αἰτημάτων, καί συμμετοχῆς τῶν μαζῶν. Μ' αὐτή τήν ἔννοια δέν εἴμαστε ἐνάντιοι σ' αὐτό τόν ἐκσυγχρονισμό ἀπό μιά κρετίνικη τοποθέτηση πού λέει «δέν θέλουμε νά γίνουμε ὅλα αὐτά γιατί ἐνσωματώνουνε τόν κόσμο». Πιστεύουμε πώς αὐτή δέν εἶναι κριτική. Εἶναι ἀδυναμία κατανόησης τῆς φύσης τῶν κοινωνιῶν καί τῆς διαλεκτικῆς τους. Ἄν οἱ ἀνάγκες τῶν μαζῶν εἶναι τέτοιες πού σέ μιά δοσμένη ἱστορική στιγμή εἶναι δυνατό νά ἱκανοποιηθοῦν ἀπό μιά ὁποιαδήποτε ἀστική ἤ «σοσιαλιστική» κυβέρνηση, τότε πράγματι ὁ ταξικός ἀνταγωνισμός περνάει σέ δεύτερη μοίρα, καί δέν εἶναι ἁπλᾶ ζήτημα «ἐξαπάτησης τῶν μαζῶν», ἀλλά τῆς ἴδιας τῆς φύσης τῶν ἀναγκῶν τους.

I. Ὁ «δικός» μας σοσιαλισμός

Ἡ θέση μας εἶναι διαφορετική. Ἐμεῖς πιστεύουμε πώς ἡ διαδικασία τῆς «κατάληψης τῆς ἐξουσίας», ἀκόμα καί ἀπό τό πιό «εἰλικρινές» σοσιαλιστικό κόμμα καθορίζει καί τήν φύση τοῦ «σοσιαλισμοῦ» του. Κάθε διαδικασία κατάληψης τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἀπό ἕνα ὁποιοδήποτε κόμμα μέσα στά ὅρια καί τά πλαίσια τῆς παρούσας κοινωνίας εἶναι ἀναπόφευκτα διαδικασία πού δέν μπορεῖ νά δόσει «σοσιαλισμό», ἀλλά σοσιαλδημοκρατία, εἶναι διαδικασία πού δέν μπορεῖ νά ἀπελευθερώσει τίς μάζες, ἀλλά νά τίς δέσει μέ νέες ἀλυσσίδες. Μόνο σέ συνθῆκες πολύ ἰδιαίτερων συνθηκῶν, – κρίσης, πολέμου, ἐσωτερικῆς διάλυσης τῶν δομῶν, θά μπορούσαμε ἴσως νά φανταστοῦμε μιά διαδικασία πού νά συνδύαζε καί τόν κοινοβουλευτικό δρόμο. Ὅμως καί τότε τό κυρίαρχο στοιχεῖο θά παράμενε τό ἐξωκοινοβουλευτικό ἐπίπεδο, πού θά καθόριζε ὅλα τά ἄλλα. Ἡ «κοινωνία τῶν πολιτῶν» κρίνει τά πάντα καί ὄχι ἡ κοινωνία τῆς πολιτικῆς. Καί αὐτό ἀνταποκρίνεται στό διαφορετικό ὅραμα τοῦ σοσιαλισμοῦ πού ἔχουμε: Ἕνα ὅραμα πού διαλύει τό κράτος, πού τό περιορίζει ἤδη ἀπό τήν ἀρχή στίς στοιχειωδέστερες λειτουργίες, πού τό ἀντικαθιστᾶ μέ τήν δικτατορία τοῦ λαοῦ· στό ὅραμα ἑνός σοσιαλισμοῦ πού ἀπό τήν ἀρχή χτυπάει τίς διαδικασίες συσσώρευσης τοῦ κεφάλαιου καί ὄχι ἁπλᾶ τίς ἀντικαθιστᾶ ἀπό τήν κρατικοποιημένη συσσώρευση. Δέν θέλουμε τόν κρατικό καπιταλισμό, ἀλλά ἕναν ἀποκεντρωμένο, αὐτοδιαχειριστικό σοσιαλισμό, ὅπου ἤδη χτυπιέται ἡ ἱεραρχία τῆς ἐργασίας πού ἀλυσσοδένει τό προλεταριάτο, ὅπου ἀρχίζει νά τσακίζεται ἡ διαφορά διανοητικῆς καί χειρωνακτικῆς ἐργασίας, ὅπου ἤδη μειώνεται δραστικά ὁ χρόνος τῆς κοινωνικά ἀναγκαίας ἐργασίας.

Πρόκειται σήμερα γιά τό μόνο ὑπαρκτό ὅραμα σοσιαλισμοῦ, καί κομμουνισμοῦ, ἐκεῖνο πού «ἐπεξεργάζονται» ἐδῶ καί δεκαπέντε ἤ εἴκοσι χρόνια οἱ ἐργάτες τῆς Φίατ, οἱ κόκκινοι φρουροί, οἱ νέοι τῆς Δύσης, οἱ ἐργάτες τῆς Πολωνίας, γιά ἐκεῖνο τό ὅραμα πού βρίσκεται πίσω ἀπό κάθε «ἀλλαγή», ἀκόμα καί στούς ὑπουργικούς θώκους, ἔστω καί νεκρό, ἤ σάν ἀντίπαλος.

Πιστεύουμε λοιπόν πώς αὐτός ὁ σοσιαλισμός δέν εἶναι δυνατό νά πραγματωθεῖ παρά μόνο σάν ἕνα κίνημα πού καταστρέφει ἀδιάκοπα τίς παλιές δομές καί δημιουργεῖ καινούργιες, σάν ἕνα κίνημα ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ κατ' ἀρχήν τῆς ὑπάρχουσας τάξης πραγμάτων.

Φυσικά ζοῦμε σέ μιά κοινωνία πού ἀκόμα αὐτό τό ὅραμα τῆς ἀλλαγῆς ἐνῶ εἶναι ἀνάγκη τῆς κοινωνίας, ἐνῶ βγαίνει ἀπ' ὅλους τούς πόρους της σάν ἄρνηση καί κρίση τῆς παλιᾶς κοινωνίας – σάν μιζέρια καί ἄγχος, σάν μονοτονία καί φυγή – δέν ἔχει γίνει ἀκόμα τό ΘΕΤΙΚΟ ὅραμα παρά μόνο μιᾶς»

μειοψηφίας ἀνθρώπων, καί μόνο σέ στιγμές ὀξυνσης τείνει νά ἀγκαλιάζει ξαφνικά, σάν ἀστραπή, ὅλη τήν κοινωνία – βλέπε Μάη 68. Ἐκεῖνο λοιπόν πού ἰσχυριζόμαστε εἶναι πώς αὐτή τήν ΑΝΑΓΚΗ τῆς ἄλλης κοινωνίας πού δέν ἔχει γίνει ἀκόμα ΘΕΛΗΣΗ ἀλλαγῆς ἀπό ἑκατομμύρια μᾶζες τήν παίρνουν ἐκεῖνοι πού κινοῦνται μέσα στά πλαίσια τῆς σημερινῆς κοινωνίας, ἐκεῖνα τά κόμματα καί οἱ ταξικές δυνάμεις, πού δέν θέλουν καί δέν μποροῦν νά ξεφύγουν ἀπ' αὐτά τά πλαίσια, καί τήν ἐξαργυρώνουν σέ ὑπουργικές καρέκλες καί σέ προγράμματα ἐκσυγχρονισμοῦ. Ὅπως πολύ σωστά ἀλλά «ἄνιερα» κατά τήν ἄποψή μας, τόνισε ὁ Φοῖβος Οἰκονομίδης στήν Ἐλευθεροτυπία – παλιός «ἀριστεριστής», τί ἄλλο; !– Ὁ Μιττεράν στή Γαλλία καί ὁ Ἀνδρέας στήν Ἑλλάδα ἀνέβηκαν στήν ἐξουσία, στηριζόμενοι ὁ μέν πρῶτος στό Μάη, ὁ δέ δεύτερος στό Πολυτεχνεῖο. Ἀκριβῶς ἔτσι εἶναι, μόνο πού ἐμεῖς θά λέγαμε ΠΑΤΩΝΤΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΠΤΩΜΑ ΤΟΥΣ, γιατί ζωντανά αὐτά τά κινήματα ἦταν σύμβολο ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ κάποιου ἄλλου ὁράματος, ἐνῶ νεκρά γίνανε ψῆφοι.

Καί ξέρουμε πώς ὁποιεσδήποτε βελτιώσεις – πάντα θετικές, πάντα εὐπρόσδεχτες ἀπό τόν κόσμο καί ἀπό μᾶς, πού δέν παύουμε νᾶμαστε κομμάτι τοῦ κόσμου – δέν μᾶς «ἀρκοῦν», καί οὔτε πιστεύουμε πώς μπορεῖ «σταδιακά» ἡ «κατάληψη» τοῦ ἀστικοῦ κράτους νά γεννήσει μή κράτος, τό κράτος θά γεννήσει, θά διαιωνίσει, θά ἐκσυγχρονίσει, θά διογκώσει τό κράτος. Καί ὁ σοσιαλισμός – ὁ κομμουνισμός γιά μᾶς εἶναι μιά ἀδιάκοπη διαδικασία πού οἱ μᾶζες καταστρέφουν τό κράτος.

II. Αὐτονομία

Πάρα πέρα ὑπάρχουν ἕνα σύνολο ἀπό ἄλλα στοιχεῖα, πού δέν εἶναι ἁπλᾶ τά ρέμματα πού ξεφράζουν, ἀλλά γιά παράδειγμα τό περιβόητο ζήτημα «τοπική αὐτοδιοίκηση». Πού γιά μᾶς ὄχι ἁπλᾶ γίνεται ἀπό τά πάνω ἀλλά ἀποτελεῖ καί ἀποφασιστικό στοιχεῖο **ἐνίσχυσης** τοῦ ἀστικοῦ κράτους.

Εἶναι ἀνάγκη τοῦ σύγχρονου καπιταλισμοῦ τό κράτος νά μή βρίσκεται μακρυά ἀπό τόν «πολίτη», νά μήν εἶναι ἐξωτερικός μηχανισμός (ἄρα πιό ἀσταθής καί ἀπόμακρος ἰδεολογικά ἀπό τόν κόσμο, ὅπως συμβαίνει σήμερα στήν Ἑλλάδα, πού ὅλος ὁ κόσμος εἶναι σέ ἀντίθεση μέ τό κράτος), ἀλλά νά εἶναι δυνατόν ὅλοι οἱ «πολίτες» νά γίνουν οἱ ἴδιοι κομμάτι τοῦ κράτους. Γι' αὐτό κεντρικό ζήτημα σ' ὅλες τίς καπιταλιστικές χῶρες εἶναι ἡ «ἀποκέντρωση», ἡ συμμετοχή τῶν μαζῶν στίς ἀποφάσεις, γι' αὐτό καί ἡ Ἀμερική πού ἡ τοπική ἐξουσία ἔχει τεράστια δύναμη εἶναι τό μοντέλο τοῦ ἀναπτυγμένου καπιταλισμοῦ.

Ἄρα ἐδῶ, ὅπως καί σέ πολλά ἄλλα, **δέν ἔχουμε ἁπλᾶ νά κάνουμε μέ κάποιες βελτιώσεις καί «ἐκσυγχρονισμούς», πού δέν μᾶς ἐκφράζουν γιατί γίνονται ἀπό τά πάνω, ἀλλά τά μέτρα πού μᾶς βρίσκουν ἄμεσα καί κατ' εὐθείαν ΑΝΤΙΘΕΤΟΥΣ, γιατί ἀποτελοῦν ἐνίσχυση τοῦ συστήματος.** Φυσικά ἐδῶ ὅπως καί ἀλλοῦ μπορεῖ νά μπεῖ τό ἐρώτημα τοῦ περιβόητου πολιτικοῦ ρεαλισμοῦ. «Ἄρα τότε τί ζητᾶτε νά παραμείνει τό παλιό κράτος, ἤ περιορίζεστε σέ μιά κριτική ἀπό θέση ἀρχῶν τοῦ νέου κράτους», μιά καί δέν μπορεῖτε σήμερα νά ἀνατρέψετε τό καπιταλιστικό κράτος;

Ὄχι ἡ θέση μας δέν εἶναι μόνο θέση «ἀρχῶν», δέν εἶναι κουβέντα γιά τό μέλλον, εἶναι μιά θέση πού ἐγγράφεται στή σημερινή πραγματικότητα, πού μπορεῖ νά ἀρχίσει νά πραγματοποιεῖται ἀπό τά σήμερα, μέ τήν ἔννοια ὅτι πανταῦ σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τῆς ζωῆς πού θά προσπαθεῖ νά διεισδύσει τό νέο κράτος – τό «κοινωνικό κράτος» τοῦ κεφάλαιου, ἡ θέση μας θά εἶναι ἡ ὀργάνωση τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἡ ὀργάνωση τῆς ταξικῆς ἀντιπαράθεσης ἔξω καί πέρα ἀπό τό κράτος, ἡ διατήρηση καί ἡ ἀνάπτυξη τῆς ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ τῶν ταξικῶν ὀργανισμῶν ἔξω καί πέρα ἀπό τό κράτος.

Σήμερα πιστεύουμε πώς τό σύνθημα «αὐτονομία» πού εὔκολα καί ἄσχετα λεγόταν στήν Ἑλλάδα τά τελευταῖα χρόνια ἀποκτάει περιεχόμενο. **Τό κεντρικό μας σύνθημα εἶναι ἡ αὐτονομία τῶν μαζικῶν κινημάτων, ἡ αὐτονομία ὅλων ἐκείνων πού φέρνουν τόν ἀνταγωνισμό, ἡ προσπάθεια νά ἀντιταχθοῦν στήν μεταβολή τους σέ ἐξαρτήματα τοῦ νέου κοινωνικοῦ κράτους.** Αὐτονομία τῶν ὀργάνων τῶν ἐργατῶν, τῶν φοιτητῶν, τῶν νέων ἀπό τό κράτος. Αὐτονομία καί ἀνάπτυξή τους σέ νέους τομεῖς. Στή ραδιοφωνία τό αἴτημά μας κύρια δέν θά εἶναι νά μιλᾶμε ἀπό τήν τηλεόραση καί τό ραδιόφωνο, ἀλλά οἱ λαϊκές μᾶζες νά δημιουργήσουν σέ κάθε χῶρο δικά τους μέσα ἔκφρασης. Στή γειτονιά τό αἴτημά μας δέν θά εἶναι ἡ «ἐκπροσώπηση στό δῆμο» ἀλλά ἡ αὐτόνομη ὀργάνωση τῶν νέων τῶν προλετάριων, τῶν γυναικῶν. Στό γυναικεῖο κίνημα τό ζήτημα δέν εἶναι οἱ «γυναικεῖες ὀργανώσεις» νά γίνουν σύμβουλοι τοῦ κράτους, ἀλλά νά οἰκοδομηθοῦν αὐτόνομα καί πέρα ἀπό τό κράτος. Κι ὅλα αὐτά γιατί ὁ σοσιαλισμός καί ὁ κομμουνισμός γιά μᾶς δέν εἶναι κάτι πού οἰκοδομεῖται ἀπό τό ἀστικό κράτος καί τήν ἐπέκτασή του ἀλλά ἐνάντια στό κράτος.

Ἐλπίζω οἱ «φίλοι» μας στό ὑψηλό δημοσιογραφικό ἐπίπεδο νά πῆραν μιά εἰκόνα γιά ποιό λόγο θά συνεχίσουμε νᾶμαστε ἀριστεριστές, γιατί θά συνεχίσουμε νά μήν εἴμαστε προσαρμόσιμοι καί ρεαλιστές.

Καί φυσικά δέν ἔχουμε αὐταπάτες. Σάν μαρξιστές ἐξακολουθοῦμε νά πιστεύουμε πώς τό εἶναι καθορίζει τή συνείδηση (!). Καταλαβαίνουμε πώς πολλοί παλιοί «ἀριστεριστές» κουράστηκαν νά κυνηγᾶνε τήν «οὐτοπία». Κι αὐτή τους ἡ κούραση εἶναι εὔλογη. Ὅταν ζεῖς ἀδιάκοπα σέ ἕναν κοινωνικό χῶρο πού τόν ἐκσυγχρονισμό τοῦ καπιταλισμοῦ τόν βαφτίζει σοσιαλισμό γιατί ἔτσι ὑπαγορεύει τό εἰσόδημά του καί ἡ ταξική του θέση, τί νά γίνει, ἀργά ἤ γρήγορα θά «προσαρμοστεῖς» στό χῶρο σου. Ὅταν τά προβλήματα πού σοῦ βάζει ἡ ζωή σου δέν εἶναι ἡ ἀποτίναξη τῆς καπιταλιστικῆς ἱεραρχίας, ἀλλά εἶσαι ἐσύ ὁ ἴδιος φορέας αὐτῆς τῆς ἱεραρχίας, ἤ ἔστω μικρό του γραναζάκι, μικρομπακάλης τοῦ «πνεύματος», «ἐλεύθερος ἐπαγγελματίας», «ἀριστοκράτης» παμπόβιος «δημοκράτης δικηγόρος», ὑψηλομίσθιος δημοσιογράφος, ἐπαγγελματίας «ἀντιϊμπεριαλιστής», «ζέν πρεμιέ» τῶν διαφημίσεων καί τῶν σήριαλ, φοιτητής μέ προοπτικές ἀνόδου, «συνδικαλιστής»

στούς τραπεζιτικούς κλπ. κλπ. εἶναι πολύ φυσικό νά βρεῖς τόν σοσιαλισμό πού σοῦ ταιριάζει. Μέ γειά καί τό μπλουζάκι!

III. Οἱ ἀριστεριστές

Πάντως ἄν θά τό ἐπιτρέπατε (κι ἄν ὄχι τόσο τό χειρότερο), ἐμεῖς οἱ «ἀριστεριστές» θά συνεχίσουμε νἆμαστε κάπως διαφορετικοί. Ἐμεῖς πού δέν θέλουμε νἆμαστε γρανάζια τοῦ κοινωνικοῦ κράτους σας, ὄχι γιά τίποτε ἄλλο γιατί θά εἴμαστε ἀπό κάτω, νέοι, ἐργάτες ἀνειδίκευτοι, γυναῖκες, «περιθωριακοί», ἔχουμε ἄλλη εἰκόνα γιά τό σοσιαλισμό.

Ξέρουμε καλά τόσο τήν δύναμή μας ὅσο καί τίς ἀδυναμίες μας.

Ξέρουμε πώς ἀνάμεσά μας, ὅπως σέ κάθε κίνημα πού εἶναι μειοψηφικό καί στήν ἀρχή του, ὑπάρχουν πολλοί ἄνθρωποι μέ τεράστιες ἀδυναμίες, πολλοί ἄνθρωποι πού δέν μποροῦν νά ἀρθρώσουν ἕναν ὁλοκληρωμένο λόγο. Ξέρουμε πώς τό πολιτικό μας ἐπίπεδο εἶναι χαμηλό, πολύ πιό κάτω ἀπό κεῖ πού θἄπρεπε, ξέρουμε πώς ἀνάμεσά μας ὑπάρχουν τεμπέληδες, ἀσυνεπεῖς, φουκαράδες.

Καί παρ' ὅλα αὐτά δέν ἀποφασίζουμε νά περάσουμε στόν κόσμο σας. Στόν κόσμο τοῦ «ρεαλισμοῦ», τῶν θέσεων, στόν κόσμο τῶν «ἱκανῶν».

Ἐμεῖς ἕνας κόσμος μικρός, πολλές φορές κλειστός, μέ τά μίση του, τίς ἀντιθέσεις του, φτύνουμε τόν δικό σας κόσμο. Γιατί εἴμαστε οἱ κληρονόμοι καί προπομποί ἄλλων ἀνατροπῶν, ριζικῶν, ἐκείνων πού τό πρόσκαιρο πτῶμα τους κάνετε μισθούς καί θεσοῦλες ὅλοι ἐσεῖς οἱ ρεαλιστές.

Καί δέν ξεχνᾶμε τά λόγια τοῦ ποιητῆ:

Μποροῦσα βέβαια νά βρίσκομαι πρῶτος / ἀνάμεσα στούς ὁπλισμένους Δωριεῖς / ντυμένος τήν περιλάλητη ἀμφίεσή τους / ὅπως ἐκεῖνος πού ποζάριζε σέ ἕνα μουσεῖο / ἀκίνητος – θυμίζοντας ἔνδοξους καταρράκτες – / μποροῦσα βέβαια / κι ὄχι τυχαῖα. / Ὅμως σέ τί θά ὠφελοῦσε τήν ὑπόθεσή μας / ὅλη μου ἡ μεγαλοπρέπεια / ὅλες μου οἱ φωνές μέσα στά τείχη; /Οἱ ποταμοί θά γύριζαν κύκλο στά περιθώριά μου / οἱ ἐλπίδες μου φτηνές παλιές πραμάτειες / – νά ὑποκρίνομαι τόν ἄθεο καί τόν καταλυτή / ἐγώ ὁ πιό εἰλικρινής νέος μέ τά ὄνειρα / ὁ θερμός ἀνταλουσιάνος / μέσα σ' αὐτά τά ἀπαίσια σίδερα / τῆς πανοπλίας./

Γιά τοῦτο παρέμεινα μέ τά κουρέλια μου / ὅπως μέ γέννησε ἡ Γαλλική ἐπανάσταση / ὅπως μέ γέννησε ἡ ἀπελευθέρωση τῶν νέγρων / ὅπως μέ γέννησες μάννα μου Ἰσπανία / ἕνας σκοτεινός συνωμότης. / (Μ. Κατσαροῦ – «Κατά Σαδδουκαίων» – «Δωριεῖς»).

Γι' αὐτό λοιπόν σήμερα μποροῦν νά θριαμβολογοῦν ὅσοι ἐπιλέγουν τό δρόμο τοῦ «ρεαλισμοῦ». Ἔ, λοιπόν καλό ταξείδι. Ὁ δικός μας κόσμος ἐξακολουθεῖ νά πιστεύει σέ κείνη τήν ἄλλη ἀνατροπή, ἐκεῖ πού θἄρθουν «τά πάνω κάτω». Καί ὅλοι οἱ ρεαλιστές αὐτῆς τῆς γῆς παίρνουν ἀπό μᾶς – τούς μή ρεαλιστές – ὅλα τά λόγια τους. Τό σοσιαλισμό τους ἀπό τούς μή ρεαλιστές κομμουνάρους, ἀπό τόν μή ρεαλιστή Μάρξ, πρόσφατα ἀκόμα ἀπό τά μή ρεαλιστικά «παιδιά» τοῦ Μάη τοῦ 68, καί τοῦ Πολυτεχνείου (αὐτούς πού τότε τούς ἔλεγαν προβοκάτορες οἱ Φλωράκηδες καί οἱ Δρακόπουλοι). Ἐμεῖς εἴμαστε τό «ἁλάτι τῆς γῆς», ἐκεῖ μέσα στά πεινασμένα στομάχια καί ψυχές διαμορφώνονται τά ὄνειρα καί ὁράματα, στόν κόσμο τῶν «ἀποκάτω». Ποτέ δέν τά γέννησαν τοῦτα τά ὁράματα οἱ χορτασμένοι. Αὐτοί μόνο νά τά κλέβουν ξέρουν γιά νά τά ἀλλοιώσουν. Ἀλλά πῶς νά γίνει, οἱ «ἀποκάτω» εἶναι πάντα πιό πολλοί. Γι' αὐτό δέν θά παύουν νά γεννᾶνε νέα ὁράματα.

Ξέρουμε πώς ὁ δρόμος μας δέν εἶναι ἀνθόσπαρτος, ἔχει αἷμα, δάκρυα, καί συχνά μοναξιά, ξέρουμε πώς «σ' αὐτό τόν τόπο ὅσοι ἀγαπᾶνε τρῶνε βρώμικο ψωμί, κι οἱ πόθοι τους ἀναζητᾶνε ὑπόγεια διαδρομή» ἀλλά...

Ἔχουμε κι ἐμεῖς κάποιες ἱκανοποιήσεις, ὅμως. Τό ὅτι κάθε μέρα ἀδιάκοπα χτίζουμε τό κίνημα πού ἀνατρέπει τήν ὑπάρχουσα τάξη πραγμάτων, πού φτιάνει τό Μάη καί τό Πολυτεχνεῖο, πού ὁδηγεῖ ἴσως τούς ρεαλιστές στήν κυβέρνηση, γιά νά τούς γκρεμίσει καί πάλι αὔριο γιά νά συνεχίσει στό μακρύ δρόμο τῆς ἀνατροπῆς καί τῆς οἰκοδόμησης τοῦ κομμουνισμοῦ. Καί τή θέση μας δέν τήν ἀλλάζουμε μέ τή δική σας!

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΝΙΚΗ... ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ

'Ο κύριος στόχος πού ἐπεδίωξε ἡ κίνηση «γιά μιά ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» μέ τή συμμετοχή της στίς ἐκλογές, δέν ἦταν τόσο ἡ καταμέτρηση τῆς δύναμής της ἀλλά ἡ προπαγάνδιση τῆς πολιτικῆς της. 'Ο στόχος αὐτός κερδίθηκε, ἰδιαίτερα ὅταν ἡ κίνηση κατάφερε νά χρησιμοποιήσει τά δύο δωδεκάλεπτα στήν Τηλεόραση, καί νά ἀπευθυνθεῖ ἄμεσα σέ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους. Παράλληλα δέν πρέπει νά ὑποτιμοῦμε τό γεγονός ὅτι μέσα στίς συνθῆκες τῆς πόλωσης καί τῶν πολύπλευρων ψηφοθηρικῶν ἐκβιασμῶν πού διεξάχθηκαν οἱ ἐκλογές, 6,5 χιλιάδες ἄνθρωποι δέχτηκαν τό μήνυμα τῆς κίνησης καί τήν ψήφισαν, ἀπορρίπτοντας τίς ἐκλογικές αὐταπάτες.......

('Ανακοίνωση τῆς Κίνησης γιά μιά 'Επαναστατική 'Αριστερά).

«Τό ΕΚΚΕ καί τό Μ-Λ ΚΚΕ κινητοποίησαν δραστήρια ὅλες τίς δυνάμεις τους πάνω στή βάση ἑνός συγκεκριμένου προγράμματος πάλης, ἀπευθυνθήκαμε πλατιά στήν ἐργατική τάξη καί τό λαό μας, προπαγανδίσαμε καί διαδόσαμε τήν γραμμή μας, πού βρῆκε θερμή ἀνταπόκριση καί ἀπήχηση μέσα στίς ἐργαζόμενες μάζες. Καί παρά τό γεγονός ὅτι τήν προηγούμενη περίοδο σοβαρά ἐσωκομματικά προβλήματα πού εἶχαν προκύψει εἶχαν ἀδυνατίσει τίς δυνάμεις μας καί γιά ἕνα ἀρκετό διάστημα εἶχε περιοριστεῖ ἡ μαζική δουλειά· παρά τό γεγονός ὅτι ἡ θεωρία τῆς χαμένης ψήφου στίς ἐκλογές αὐτές εἶχε τόσο πέραση ὅσο ποτέ ἄλλοτε, παρ' ὅλα αὐτά ἕνας σημαντικός ἀριθμός ἀγωνιστῶν ὑποστήριξε καί ψήφισε μέ πίστη καί ἐνθουσιασμό τό ΕΚΚΕ καί τό Μ-Λ ΚΚΕ. Γι' αὐτό θεωροῦμε μιά σοβαρή νίκη τῶν δυνάμεών μας τόν ἀγώνα πού διεξάγαμε καί εἶναι βέβαιο πώς μιά ἄμεση καί σωστή ἀξιοποίηση αὐτῆς τῆς ἐπιτυχίας, θά δώσει νέα ὤθηση σέ ὅλη μας τή δουλειά».

('Ανακοίνωση ΕΚΚΕ – Μ-Λ ΚΚΕ)

Τελικά λοιπόν ὅλοι θεωροῦν «σοβαρή νίκη» τήν ἐκλογική τους κάθοδο. Καί πράγματι θά μπορούσαμε νά ποῦμε πώς τό ΕΚΚΕ – Μ-Λ ΚΚΕ, ἕνα ἀπολίθωμα ἔξω ἀπό ὁποιεσδήποτε διαδικασίες κινήματος, πρέπει νά εἶναι εὐχαριστημένο μέ τό ἀποτέλεσμα! Γιατί πῆρε περίπου 70% τῶν ψήφων τῆς «ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς» πού ὑποτίθεται πώς ἀπευθυνόταν σέ πολύ εὐρύτερο χῶρο. 'Ακριβῶς γιά νά ἀποδειχτεῖ τί σήμαινε ἡ «ἐκλογική νίκη» (SIC) τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς! Καί παρόλα αὐτά τό ΕΚΚΕ ἀποδείχνεται πιό σεμνό γιατί δέν προβάλει σάν «δουλειά» τήν παρουσία ἀπό τήν τηλεόραση, ἀλλά ἔστω τίς αὐταπάτες του γιά πλατειά δουλειά στό λαό, καί ὄχι τό βλαχοδημαρχίστικο... «ἀπευθυνθήκαμε σέ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους». Δηλαδή ἡ δικαιολόγηση μιᾶς πολιτικῆς γραμμῆς περνάει μέσα ἀπό τά δυό δωδεκάλεπτα τῆς τηλεόρασης. Καί ἐξάλλου ἦταν γνωστή ἡ ἀνακούφιση καί ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων δικαιολόγηση: «ἡ τηλεόραση αἰτιολογεῖ – ἔστω καί ἐκ τῶν ὑστέρων – τήν κάθοδο στίς ἐκλογές».

Εἶναι φανερό τέτοια ἐπιχειρήματα τί ἀξία ἔχουν! 'Εμεῖς ἐκεῖνο πού τονίζαμε πρίν τίς ἐκλογές εἶναι ἕνα καί βασικό. Τό «κατέβασμα στίς ἐκλογές», μέσα στίς συνθῆκες πού βρίσκεται ὁ «χῶρος» τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, ἐνισχύει στό ἐσωτερικό του τίς δεξιές ἀπόψεις καί ἔχει τελικά διασπαστικό χαρακτήρα γιά ὁποιαδήποτε διαδικασία ἑνοποίησής του.

α. ΤΟ «ΟΠΛΟ» ΤΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

'Εκεῖνο πού χαρακτήρισε τό «κατέβασμα» τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς στίς ἐκλογές ἦταν, ἰδιαίτερα αὐτή τή χρονιά, ἡ ἔλλειψη ὁποιασδήποτε «μαζικῆς δουλειᾶς», γύρω ἀπό τό χαρακτήρα καί τό περιεχόμενο τῶν ἐκλογῶν. Κι αὐτό σφράγιζε τίς δυνατότητες καί τά ὅρια μιᾶς «ἄκρας ἀριστερᾶς» πού ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Πολυτεχνείου τοῦ 80 καί μετά εἶχε περάσει σέ ἀναδίπλωση καί ὑποχώρηση. Ἔτσι ἡ ἐκλογική κάθοδος δέν ἦταν δυνατό παρά νά παρουσιάζει ἕνα «δεξιό» χαρακτήρα μιά καί δέν στηριζόταν σέ κάποιες ἄλλες «ἰσχυρές» πραγματικότητες τοῦ κινήματος ἀλλά ἐμφανιζόταν σάν ἡ σανίδα σωτηρίας κάποιων δεξιῶν ἀπόψεων καί σχηματισμῶν, πού ἔβλεπαν τίς ἐκλογές σάν τή βάση τῆς «συγκρότησής» τους. Καί ἀκριβῶς ὅλη ἡ διαδικασία σχηματισμοῦ τῆς «ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς» εἶχε αὐτά τά χαρακτηριστικά. Συζητήσεις ἐπί συζητήσεων, ὅλο καί πιό περιορισμένες, ἀπό τήν ἄποψη ἐκείνων πού συμμετεῖχαν, πού κατέληξαν στό «κατέβασμα» δύο ὀργανώσεων. Καί ἐνῶ καί τά ἴδια τους τά μέλη μέ βαριά ψυχή «σέρνονταν» στήν προεκλογική καμπάνια, ἦρθε τό μάνα ἐξ οὐρανοῦ τῶν δωδεκάλεπτων στήν τηλεόραση, πού ἄλλαξαν τό συσχετισμό δυνάμεων ἀνάμεσα στά ἐκλογικά σχήματα καί ἐκείνους – πού ὅπως ἐμεῖς – ἔκαναν μιά παρέμβαση ἔξω ἀπό τίς ἐκλογές. «Ξαφνικά» τά ἐκλογικά σχήματα ἀπόκτησαν μέσα ἀπό τήν τηλεόραση μιά νομιμοποίηση

πού ξεπερνοῦσε κατά πολύ τούς μή ἐκλογικούς. Καί ἐκεῖ στηρίχτηκε ξαφνικά ὅλη ἡ δικαιολόγηση τῆς καθόδου. Εἴδατε, ἀπευθυνθήκαμε σέ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους, καί οἱ ὁμιλίες μας ἄρεσαν στόν κόσμο. Καί αὐτό τό ἐπιχείρημα ἔπιασε καί σέ πολλούς πού μέχρι τότε διαφωνοῦσαν στήν ἐκλογική κάθοδο. Εἶναι πάντα χαρακτηριστικό τῶν μειοψηφιῶν καί τῶν μειονοτήτων νά ἔχουν ἔντονο τό σύμπλεγμα τῆς «ἀναγνώρισης». 'Η «ἀναγνώριση» ἀπό τό κράτος, τούς νόμους του, καί ἄρα καί τήν τηλεόραση, μιᾶς ἄκρας ἀριστερᾶς, πού μόνο «περγαμηνές» εἶχε πιά νά δείξει (καί πολλές ἀπ' αὐτές, οἱ συγκεκριμένες δυνάμεις τίς «δανειζονταν» ἀπό τήν ὑπόλοιπη ἄκρα ἀριστερά) εἶχε σά συνέπεια ἕνα γενικό κῦμα «ἐνθουσιασμοῦ», γιατί «ἀπευθυνθήκαμε σέ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους», ξεχνώντας κάποιες βασικές ἀρχές τοῦ τόσο «δψιμου» ἀριστερισμοῦ τῶν ὑποψηφίων. Ξεχνώντας ὅτι ἡ ἀπεύθυνση πρός τόν κόσμο «ἀπό τά πάνω», ἄσχετα μέ τίς δυνάμεις πού ἔχεις «κάτω», στό ἐπίπεδο τῆς πραγματικῆς πάλης τῶν τάξεων, ἔχει σά συνέπεια νά διαμορφώνει σχέσεις μέ τόν κόσμο ἐξωτερικές, ἐξωπραγματικές, νά σέ ὁδηγεῖ σέ λάθος ἐκτιμήσεις, καί σέ θεσμοποίηση πού δέν ἀνταποκρίνεται σέ κάποια ἐξωθεσμική πρακτική. 'Αφαιροῦμε βέβαια τόν τεράστιο νομιμοποιητικό χαρακτήρα πού ἔχει γιά τό σύστημα ἡ «ἐλεύθερη ἔκφραση ὅλων τῶν ἀπόψεων».

Τό ἀποτέλεσμα λοιπόν εἶναι νά ἐνισχύεται μιά δεξιά ἀντίληψη, μιά δεξιά πρακτική. Γιατί στή συνέχεια κουβαλᾶς τό «βάρος» τῆς τηλεοπτικῆς παρουσίας σάν ἐκλογικός ἀνταγωνιστής (SIC) καί σέ ὅλα τά πράγματα τείνεις νά προβάλεις τήν «σοβαρότητα» πού κατέκτησες ἀπό τήν τηλεόραση, τό ὅτι ἔγινες γνωστός μέσα ἀπό ἐκεῖ, τό ὅτι ἔχεις «εὐθῦνες» ἀπέναντι στόν «κόσμο» πού σέ ἄκουσε, κλπ. κλπ.

Τό ὅπλο λοιπόν τῆς τηλεόρασης καί ἡ «νίκη» τῆς τηλεόρασης εἶναι Πύρρεια νίκη γιά κάθε ἕναν πού δέν ἔχει τά κότσια – δηλαδή μιά ἀναπτυγμένη ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ πρακτική μέσα στίς μάζες – πού τόν στρέφει στά δεξιά καί τό μικρομεγαλισμό.

β. ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Καί ὁ πειρασμός γίνεται ὅλο καί πιό ἔντονος. Πειρασμός νά χρησιμοποιηθεῖ τό «ἀτοῦ» τῶν ἐκλογῶν – πού αὐτή τή φορά ἦταν μάλιστα καί κύρια τό «ἀτοῦ τῆς τηλεόρασης» γιά νά γίνει ἡ «συγκρότηση» τοῦ χώρου. Πράγματι εἶναι προφανές ὅτι σέ μιά ἐκλογική περίοδο, ὅσοι κατεβαίνουν στίς ἐκλογές προβάλλονται περισσότερο, κάνουν μιά κάποια ἐκλογική δουλειά, φροντίζουν νά ξαναβροῦν ὀπαδούς, φίλους, νά τούς κινητοποιήσουν, νά τούς κάνουν τουλάχιστο ψηφοφόρους. Καί μάλιστα σέ ἐποχές πού τό ρεῦμα εἶναι ἀντίθετο, μιά τέτοια πρακτική σημαίνει ἕνα «δέσιμο» ἀνθρώπων. Γι' αὐτό πάντα τά ἀστικά κόμματα ὀργανώνονται μέ βάση τίς ἐκλογές καί γύρω ἀπ' αὐτές, ἐνῶ γιά τά ἐργατικά καί ἐπαναστατικά κατά τεκμήριο ἡ ὀργάνωσή τους πρέπει νά στηρίζεται σέ ἄλλου εἴδους σχέσεις μέ τίς μάζες καί ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΩΣ χρησιμο-

ποιοῦν τίς ἐκλογές – ὅποτε τίς χρησιμοποιοῦν – γιά νά ἀγγίξουν καί μάζες εὐρύτερες, πιό ἀπομονωμένες κλπ. Ὅμως σέ καμιά περίπτωση δέν τίς μεταβάλουν σέ κεντρική καί μόνιμη πρακτική τους. Καί ἡ πεῖρα ἀπόδειξε πώς ἀκριβῶς οἱ ἐκλογές – τοπικές δημοτικές, περιφερειακές ἐθνικές κλπ. – πού πολλαπλασιάζονται μάλιστα σ' ὅλες τίς ἀναπτυγμένες καπιταλιστικές χῶρες, τείνουν νά μεταθέσουν τό κέντρο βάρους τῆς δραστηριότητας κι αὐτῶν τῶν κομμάτων στίς ἐκλογικές διαδικασίες, νά τά μεταβάλλουν σέ ἐκλογικούς μηχανισμούς ἐνταγμένους στό σύστημα. Γι' αὐτό ἐξάλλου ἕνα ἀπό τά βασικά χαρακτηριστικά καί ἀντιλήψεις τοῦ «νέου κινήματος» πού βγῆκε ἀπό τή δεκαετία τοῦ 60 καί μετά εἶναι ἡ ἄρνηση – πού φτάνει πολλές φορές μέχρι τά ἄκρα – τῆς ἐκλογικῆς διαδικασίας, σάν τό στοιχεῖο πού καθόρισε τήν ἅλωση τῶν παλιῶν ἐπαναστατικῶν κομμάτων.

Καί φυσικά αὐτό εἶναι σωστό. Ὅταν λοιπόν ἕνα κίνημα σέ κρίση, ἀναιμικό, πού ἔχει ἀνάγκη νά ξεπεράσει τήν πολυδιάσπαση καί τίς δεξιές καί παραδοσιακές ἀντιλήψεις πού τό χαρακτήριζαν μέχρι τώρα καί πού τό χαντάκωσαν, μπαίνει μπρός στό δίλημμα τοῦ κατεβάσματος στίς ἐκλογές γιά νά «συγκροτηθεῖ», πρόκειται σαφῶς γιά μιά ἀστική καί διασπαστική διαδικασία. Μιά διαδικασία πού σκοπεύει, μέσα ἀπό τήν ἐπαφή καί πάλι μέ τόν «κόσμο», δηλαδή μέ ἑνός ὁρισμένου τύπου κόσμο, νά ξανασυγκροτηθεῖ. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι προφανές: βάθαιμα τῆς διάσπασης στό χῶρο τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, ἐπιστροφή σέ δεξιά πολιτική, ριζικός χωρισμός ἀπό ἐκεῖνες τίς δυνάμεις τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς – πού εἶναι σήμερα καί ἡ πλειοψηφία τοῦ «χώρου» – πού τή συγκρότηση, τήν ὁποιαδήποτε συγκρότηση, τή βλέπουν ἔξω καί πέρα ἀπό τίς ἐκλογές – στό ἐπίπεδο κοινωνικῶν ἀγώνων καί κινημάτων.

Υ· ΒΑΘΑΙΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ

Ἔτσι ἡ ἐκλογική «καμπάνια» εἶχε ἤδη προφανῆ ἀποτελέσματα στό χῶρο, ὁδήγησε σέ βάθαιμα τῆς διάσπασης. Κι αὐτό γιατί ἐπέτρεψε σέ μιά δεξιά γραμμή νά συγκροτηθεῖ καί πάλι, καί νά ἔρχεται σήμερα νά διακηρύξει τό κατάφωρο ψέμμα τῆς ἐκλογικῆς «νίκης», καί μέ βάση αὐτή τή «νίκη» νά ἀρνεῖται στήν πράξη μιά ἑνωτική διαδικασία μέσα στά πλαίσια τοῦ κινήματος, ἄρνηση πού ἐκφράζεται μέ τήν προβολή τῆς «συνέχειας τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς σάν τοῦ συσπειρωτικοῦ σχήματος τοῦ χώρου», ἀντίληψη πού δείχνει, πέρα ἀπό τόν ἐξωπραγματικό της χαρακτήρα, καί τό θράσος ἐκείνων πού κάνουν μιά τέτοια πρόταση, πού μέ βάση τίς «κατακτήσεις τῆς τηλεόρασης» θέλουν νά ἐπιβάλουν τήν δική τους ἀντίληψη τῆς «συσπείρωσης» καί τίς δικές τους ἀπόψεις. Ἀντί τελικά νά ἔχουν μιά λογική «ἀνοίγματος» τῶν δομῶν πού κυριαρχοῦσαν στήν προηγούμενη φάση τοῦ κινήματος, προσπαθοῦν νά «ἁρπάξουν τήν εὐκαιρία» γιά νά χτίσουν τήν «ὀργάνωση». Ἀλλά πέρα ἀπό ὅλα τά ἄλλα, τό ἀνέφικτο τῆς ὑπόθεσης, φίλοι μας, φαίνεται καί ἀπό τό τραγελαφικό σχῆμα: Ἕνα κόμμα πού πασχίζει νά «χτίσει» τήν ὀργάνωση! Ἤ μήπως ξεχνᾶτε ὅτι πάνω στίς ἴδιες λογικές «χτίσατε» καί τό κόμμα, μόλις λίγα χρόνια πρίν. Ἀλλά ὅταν κανείς δέν κάνει καμιά ριζική αὐτοκριτική, ἀλλά ἁπλά κουκουλώνει τά παλιότερα λάθη του, σημαίνει πώς δέν ἀλλάζει ἰδεολογική βάση. Ὑποχρεώνεται νά «προσαρμοστεῖ», δέν ἀναφέρει συχνά τό ὄνομα τοῦ Στάλιν, ἀλλά ἐξακολουθεῖ νά ἔχει τήν ἴδια ἀντίληψη. Καί αὐτή ἡ ἐπανεμφάνιση τῆς δεξιᾶς γραμμῆς φαίνεται ἔντονα τόσο σ' αὐτή τήν ἀντίληψη γιά τό χτίσιμο, ὅσο καί ἀπό τήν πρώτη ἐφημερίδα τοῦ ΚΚΕ(μ-λ) μετά τίς ἐκλογές, ὅπου τό ἰδεολογικό κέντρο γυρνάει καί πάλι στά «Τί ἔχεις Γιάννη, τί εἶχα πάντα». Οἱ εὐαίσθητες «ἀντιϊμπεριαλιστικές» χορδές τους δονοῦνται ἀπό τήν «πρόκληση» τοῦ Ρήγκαν ἀπέναντι στόν «ἀδούλωτο λαό μας». Θαυμᾶστε γραφή: «Σταράτες κουβέντες μήνυσε ὁ κ. Ρήγκαν. Σταράτες κουβέντες (θά συνεχιστεῖ δηλαδή ἡ πολιτική τοῦ «ἀνήκουμε στή Δύση» ἤ ὄχι) περίμενε σάν ἀπάντηση ἡ δημοκρατική καί ἀντιϊμπεριαλιστική βάση τοῦ ΠΑΣΟΚ ἀπό τόν πρόεδρο καί πρωθυπουργό. Δέν τίς ἄκουσε ὅμως...

Στήν ἔνταση καί τήν κλιμάκωση τῶν ἀμερικάνικων ἐκβιασμῶν, πιέσεων, προκλήσεων καί ἀπειλῶν πρέπει νά ἐνταθεῖ καί νά κλιμακωθεῖ ἡ μαζική ἀντιϊμπεριαλιστική πάλη τοῦ λαοῦ. Ἐνάντια στό ΝΑΤΟ καί τήν ΕΟΚ, ἐνάντια στίς βάσεις καί τούς ξένους στόλους. Γιά τήν κατάκτηση καί τήν κατοχύρωση τῆς ἀνεξαρτησίας. Αὐτό εἶναι γενική ἀπαίτηση. Ὁ καθολικός πόθος». Αὐτό εἶναι τό κύριο ἄρθρο τῆς «Ἀριστερῆς (;) Πολιτικῆς» ἀμέσως μετά τίς ἐκλογές. Γεμάτο ἀντιϊμπεριαλιστικό σθένος, τόσο πού κανείς ἄν τό μετάθετε στό Ριζοσπάστη δέν θά εἶχε νά ἀλλάξει κουβέντα. Πιστεύουμε πώς καί ἡ Πράβδα δέν θά εἶχε καμιά ἀντίρρηση!

Αὐτό εἶναι τό κλίμα πού ἐπιβάλει μιά δεξιά ἀντίληψη. Ἡ ἀντίληψη τῆς ἴδιας τῆς καθόδου στίς ἐκλογές.

Ὅμως φίλοι μας, ἡ «νίκη» τῆς δεξιᾶς ἀντίληψης, ἐπειδή θά ὀξύνει ἀκόμα περισσότερο τό διαζύγιο ἀνάμεσα στήν πραγματικότητα καί τά σχήματα πού φτιάχνετε στό μυαλό σας, θά προκαλέσει πτώση ἀπό ἀκόμα μεγαλύτερο ὕψος, πιό ἀπότομη. Αὐτή ἡ λογική τοῦ καπέλλου, λογική πού θράφηκε ἀπό τήν ...τηλεόραση δέν μπορεῖ τώρα νά συνεχιστεῖ. Εἶναι μιά λογική ἔξω ἀπό τίς πραγματικότητες τῆς ἐποχῆς μας.

Σήμερα ἡ πολιτική πραγματικότητα στή χώρα μας βαδίζει πρός τά ἀριστερά. Μιά «ἄκρα ἀριστερά» πού βαδίζει πρός τά δεξιά δέν ἔχει νόημα. Θά καλυφθεῖ πολιτικά ἀπό τό Ἐσωτερικό, ἀπό τό ΚΚΕεξ ἤ ἀκόμα καί τήν κυβέρνηση. Καί εἴμαστε βέβαιοι πώς πολλοί παλιοί «ἀκροαριστεροί» θά πάρουν αὐτό τό δρόμο γιατί αὐτός ἐκφράζει τήν πραγματική τους ἰδεολογία. Ἀλλά ἡ ἄκρα ἀριστερά σάν πολιτική ὀντότητα, σάν πολιτική δύναμη, γιά νά ὑπάρξει πρέπει νά συγκροτηθεῖ στά «ἀριστερά». Δέν μπορεῖ νά συγκροτηθεῖ σάν πολιτικό παράρτημα τοῦ ΠΑΣΟΚ καί τοῦ ΚΚεξ, σήμερα πού αὐτές οἱ δυνάμεις βρίσκονται στήν ἐξουσία ἤ στήν «κριτική» συμπολίτευση.

Ἡ ἄκρα ἀριστερά ἔχει περισσότερο ἀπό ποτέ ἄλλοτε ἀνάγκη γιά ἑνότητα. Ὅμως αὐτή ἡ ἑνότητα μπορεῖ νά πραγματωθεῖ μόνο σέ μιά ξεκάθαρη ἰδεολογική καί πολιτική βάση, δική της, καί ὄχι τώρα πιά σάν παράρτημα ἄλλων ἰδεολογιῶν.

Γι' αὐτό σήμερα εἶναι καταδικασμένη νά ἀποτύχει κάθε λογική συγκρότησης στή βάση τῆς «κριτικῆς ὑποστήριξης». Καί τό ζήτημα δέν εἶναι νά λέει κανείς «κάτω ἡ κριτική ὑποστήριξη», ἀλλά τό τί κάνει. Καί μιά ἰδεολογία πού εἶναι βαθειά δεμένη μέ τήν λογική τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς «ἐξαρτημένης πατρίδας» καί τῆς ἀνάπτυξης δέν εἶναι δυνατό παρά νά ὑποτάσσεται στήν ἡγεμονία τῶν κυρίαρχων κομμάτων, δέν ἔχει τελικά λόγο ὕπαρξης. Ἡ ἄκρα ἀριστερά μπορεῖ νά ὑπάρξει μόνο πρός τά «ἀριστερά». Ἡ δεξιά διάσπαση πού ἐπιχειρεῖται, πού ἄρχισε νά ἐπιχειρεῖται μέ τό ἐκλογικό ἐγχείρημα, ἀναπόφευκτα θά ἀποτύχει.

ΝΟΜΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΦΤΑΙΜΕ ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑ πού:

- ★ δέν μᾶς ἱκανοποιοῦν οἱ μονότονες κι **ἀνιαρές δουλειές τοῦ σπιτιοῦ**, ὅλο τά ἴδια καί τά ἴδια.
- ★ σκοτωνόμαστε ὅλη μέρα καί πάλι δέν **τά προφταίνουμε ὅλα**.
- ★ δέν μᾶς καταλαβαίνουν ὁ ἄντρας **μας καί τά παιδιά μας**.
- ★ ὁ γάμος μας ἤ ἡ σχέση μας δέν μᾶς **ἔδωσε αὐτά πού περιμέναμε**.
- ★ δέν ἔχουμε πού νά **ἀφήσουμε τά παιδιά μας**.
- ★ μᾶς διώχνουν εὔκολα ἀπ' τή **δουλειά ἤ δέν μᾶς παίρνουν** στή δουλειά γιατί εἴμαστε γυναῖκες.
- ★ μᾶς πειράζουν στό δρόμο, πού μᾶς **«κολλάει» τ' ἀφεντικό**, πού μᾶς βάζουν χέρι στό **λεωφορεῖο, πού μᾶς βιάζουν**.
- ★ δέν εἴμαστε ἀρκετά θηλυκές κι **ἑλκυστικές, «ἄξιες» νά μᾶς** προσέξουν καί νά μᾶς ἀγαπήσουν...
- ★ δέν ἱκανοποιούμαστε ὅταν κάνουμε **ἔρωτα καί πού δέν θέλουμε** τελικά νά κάνουμε ἔρωτα ἔτσι ὅπως θέλει ὁ ἄντρας ἤ ὁ φίλος μας.
- ★ κάθε μῆνα περιμένουμε μέ ἀγωνία τήν **περίοδό μας, πού δέν ἔχουμε** πού νά βροῦμε τίς 10.000 γιά τήν ἔκτρωση, ἤ τό χιλιάρικο γιά τήν ἐπίσκεψη στό γιατρό.
- ★ ντρεπόμαστε γιατί δέν εἴμαστε **μορφωμένες καί δέν ἀνοίγουμε** τό στόμα μας γιατί φοβόμαστε μήν **«ἀμολήσουμε κοτσάνες»**...
- ★ τάχουμε χαμένα μπροστά σ' αὐτά πού γίνονται γύρω μας, πού δέν καταλαβαίνουμε τή γλώσσα **τῶν πολιτικῶν καί πού τούς θαυμάζουμε** συνάμα γιατί αὐτοί ξέρουν νά τά **λένε ὡραῖα**.

ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΑΛΛΟ ΤΕΤΟΙΑ ΖΩΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΟΥ ΦΟΒΟΜΑΣΤΕ ΝΑ ΒΓΑΛΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ ΤΟ ΦΙΔΙ ΑΠ' ΤΗΝ ΤΡΥΠΑ.

Τό φίδι ἀπό τήν τρύπα μπορεῖ νά μή μποροῦμε νά τό βγάλουμε ἐσύ καί ἐγώ μόνη μου, **ἀλλά μαζύ σίγουρα μποροῦμε.**

Ἀρκεῖ νά καταλάβουμε ὅτι τό ἄδικο κι ἡ ἐκμετάλλευση δέν μποροῦν νά καταργηθοῦν μέ κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις ἀπό φωτισμένους ἡγέτες, ἐνῶ ἐμεῖς θάμαστε σπίτι μας καί θά συνεχίζουμε ἀνενόχλητες τή ζωή μας.

Ἀρκεῖ νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι ἡ δική μας σιωπή, τό δικό μας «τί νά γίνει;» δέν βλάφτει κανέναν ἄλλο ἐκτός ἀπό ἐμᾶς τίς ἴδιες.

Ἄς ἀρχίσουμε ἀπό σήμερα νά μιλᾶμε μεταξύ μας πιό εἰλικρινά. Ἄς μιλήσουμε γιά πράγματα πού μέχρι τώρα κρύβαμε.

Ἡ γειτόνισσα, ἡ φίλη, ἡ κουμπάρα, ἡ κουνιάδα, ἡ συνάδελφος, ἔχει πολλά προβλήματα ἴδια μέ τά δικά μας, πολύ περισσότερα ἀπό ὅσα νομίζουμε.

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΟΜΑΔΑ

ΠΑΣΟΚ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Οἱ τελευταῖες ἐκλογές εἶχαν ἰδιαίτερη σημασία στήν ἐπαρχία, σημασία ἐνταγμένη στό γενικότερο πλαίσιο ἀλλαγῆςπού ἔφεραν οἱ ἐκλογές σ'ὅλη τή χώρα.

Πρῶτα-πρῶτα, ἡ ἧττα τῆς Ν. Δημοκρατίας στό χωριό ἦταν ἡ ἧττα τοῦ καθεστῶτος, μιά κι ἡ ἐξουσία στό χωριό, ἀπό τόν ἐμφύλιο μέχρι πρόσφατα, εἶχεταυτιστεῖ μέ τό κόμμα τῆς "δεξιᾶς". Ὁ κομματάρχης, ἀντιπρόσωπος τοῦ βουλευτή τῆς ἐπαρχίας, οἱ τραμποῦκοι του, οἱ παράγοντες τοῦ χωριοῦ, πού ἦταν συνήθως οἱ νοικοκυραῖοι μέ εἰσόδημα καί περιουσία,μαζί μέ τήν ἀστυνομία, ἀποτέλεσαν αὐτό τό σύμπλεγμα ἐξουσίας.

Αὐτή ἡ ἧττα τους, γιατί ἡ Ν. Δημοκρατία σ'αὐτούς στηριζόταν καί στηρίχτηκε,τούς στέρησε τήν πηγή ἀπό ὅπου ἀντλοῦσαν τή δύναμή τους, τόν κρατικό μηχανισμό, ἀπελευθέρωσε τόν κόσμο, καί ἰδιαίτερα τά πιό φτωχά στρώματα,ἀπό τό φόβο καί τήν ὑποταγή μπρός στήν ἐξουσία, δίνοντάς τους τή δυνατότητα νά εἶναι αὐτοί μιά φορά ἀπό πάνω στό χωριό, καί μάλιστα μέ συντριπτική ὑπεροχή.

Αὐτή ἡ κατάσταση εἶναι τό ἀποτέλεσμα μιᾶς πορείας πού κράτησε ἀπό τή μεταπολίτευση μέχρι τώρα, καί ἦταν δεμένη μέ τήν ἄνοδο καί τή νίκη τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἄνοδο πού συντελέστηκε κυριολεκτικά στήν ἐπαρχία γιά νά ολοκληρωθεῖ καί μέ τήν ἐπικράτησή του στίς ἀστικές περιοχές σ'αὐτές τίς ἐκλογές.

Ἡ ἧττα αὐτή φέρνει στό προσκήνιο, καί αὐτό εἶναι τό σημαντικότερο, ἕναν κόσμο μέχρι τώρα πολιτικά καταπιεσμένο καί κοινωνικά χτυπημένο ἀπό τήν οἰκονομική ἀνάπτυξητῶν τελευταίων χρόνων. Φτωχοί ἀγρότες, ὑπάλληλοι, μισοάνεργη νεολαία, μικροεπαγγελματίες τοῦ χωριοῦ ἀποτέλεσαν τό μαχητικότερο πυρήνα τῶν ὀπαδῶν τοῦ ΠΑΣΟΚ.

Πρωταγωνιστής σ'ὅλες τίς κινητοποιήσεις (ὅπως οἱ ἀγροτικές κινητοποιήσεις) τά τελευταῖα χρόνια, αὐτός ὁ κόσμος ἦταν πού ἔδωσε τή μάχη τῶν ἐκλογῶν, δίνοντας πανηγυρικό τόνο στήν ἐπικράτηση τοῦ ΠΑΣΟΚ. Χαρακτηριστικό εἶναι τά πράσινα χωριά ὅπου σχεδόν δέν τολμοῦσαν νά ἐμφανιστοῦν ὅσοι ἦταν τῆς Ν. Δημοκρατίας. Ἡ δυναμική αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἔδωσε στούς Πασοκτζῆδες τῆς ἐπαρχίας, ἀπό τό 74 κιόλας,τό χαρακτηρισμό "ἐξτρεμιστές" ἀπό τούς δεξιούς.

Ἀλλά τό ΠΑΣΟΚ δέν εἶναι μόνο αὐτοί. Εἶναι ἀκόμα οἱ παλιοί κεντρῶοι πού τώρα,ἐλλείψει ἄλλου ἱκανοῦ σχήματος,σέρνονται μέ τό ΠΑΣΟΚ. Εἶναι ἀκόμα ἐκεῖνοι πού κατέχουν θέσεις στόν κρατικό μηχανισμό, καθώς καί ἐκεῖνοι πού ἔχουν ἐπαγγέλματα μέ σοβαρό εἰσόδημα (ἀκόμα καί βιοτεχνίες) καί πού μέσα ἀπ'τό ΠΑΣΟΚ, μαζί μέ τούς δυσαρεστημένους ἀπό τήν Ν. Δημοκρατία, ζητᾶνε ἕνα ρεαλιστικό πρόγραμμα ἀνάπτυξης . Τέλος εἶναι κι ἕνα κομμάτι τῆς διανόησης τοῦ χωριοῦ ὅπως καθηγητές, γιατροί, φαρμακοποιοί (τό ὑπόλοιπο εἶναι μέ τό ΚΚΕ).

Παρόλα αὐτά ὅμως, γιά τήν ἐπαρχία, τό ΠΑΣΟΚ δέν εἶναι ἕνα κόμμα ἐκσυγχρονιστικό. Εἶναι ἀκόμα ἕνα κόμμα πού κουβαλάει ὅλη τή δυσαρέσκεια τοῦ κόσμου πού χτυπήθηκε κοινωνικά καί οἰκονομικά τά τελευταῖα χρόνια καί πού δύσκολαθά βολευτεῖ μέ κάποιες ἀλλαγές πού δέ θίγουν σοβαρά τή σημερινή κατάσταση. Αὐτός ὁ κόσμος ἀνάδειξε τό ΠΑΣΟΚ καί ἦταν ἀπό τούς κύριους πρωταγωνιστές στίς ἐκλογές.

Τό ΠΑΣΟΚ ἀπό τή μιά τρέφεται ἀπ'τή δυναμική τούτου τοῦ κόσμου καί ἀπό τήν ἄλλη τήν καναλιζάρει καί τήν εὐνουχίζει ἔτσι ὥστε οὔτε νά μορφοποιεῖται σέ συγκεκριμένα αἰτήματα πάλης οὔτε νά ἔχει τή μορφή ἑνός ζωντανοῦ κινήματος. Ἰδιαίτερα στίς τελευταῖες ἐκλογές ἡ ἔλλειψη προοπτικῆς ἦταν πολύ πιό μεγάλη ἀπό ὅτι τά προηγούμενα χρόνια μιά καί τό ΠΑΣΟΚ, στήν προοπτική τῆς κυβέρνησης, ἐγκαταλείπει τόν παλιό ριζοσπαστισμό του.

Ἔτσι ἡ ἱστορία φαίνεταινά ἐπαναλαμβάνεται. Στήν ἐπαρχία ὁ κόσμος πού ἀνέδειξε τόΠΑΣΟΚ τό παρακολουθεῖ τώρα στήν κυβέρνηση στά ἀστικά κέντρα,καί ὁ ἴδιος, ἀπό πολιτικός πρωταγωνιστής πού προσπάθησε νά γίνει, μεταβάλλεται σέ θεατή. Η κοινωνική κατάσταση δέν ἐπιτρέπει ὅμως τό κουκούλωμα τῶν ἀντιθέσεων στό χωριό γιατί αὐτές ὅλο καί θά βαθαίνουν, μιά καί ἡ σημερινή κρίση δέν ἀφήνει τέτοιο περιθώριο. Ἔτσι θά συνεχίσουν νά ὑπάρχουν αὐτοί πού δέν εὐνοήθηκαν ἀπό τήν ἀνάπτυξη τῶν τελευταίων χρόνων, αὐτοί πού ἀντιμετωπίζουν τήν ἀπειλή τῆς καταστροφῆς,καί κύρια ἕνα τμῆμα τῆς νεολαίαςπού ἔχοντας πεταχτεῖ στήν ἄκρη ἀπό τίς πανελλήνιες, δέν ἔχει διέξοδο οὔτε στίς μεγάλες πόλεις, γιατί ἐκεῖ ἀκόμα καί ἡ προοπτική τοῦ ἐργάτη, μέ τήν ἀνεργία πού ὑπάρχει, χάνεται, ἀλλά οὔτε καί στό χωριό ἔχει σοβαρές ἐλπίδες ἀποκατάστασης.

Θά ὑπάρχουν ἀκόμα οἱ προνομιοῦχοι τοῦ χωριοῦ, εὐκατάστατοι ἀγρότες, ἐργολάβοι,βιοτέχνες, ἀκροδεξιοί δεμένοι μέ τά παραδοσιακά ἐπαγγέλματα,κι ἄλλοι.

Ἀπό δῶ καί μπρός αὐτό τό χάσμα θά τροφοδοτεῖ τήν πολιτική σκηνή τοῦ χωριοῦ μέ γεγονότα κι ἐξελίξεις μέ ρυθμό πολύ ταχύτερο ἀπ'ὅτι ξέραμε μέχρι τώρα.

Μάλιστα, μετά τό τέλος τοῦ παλαιοκομματισμοῦ καί τόν ἐκσυγχρονισμό τῆς πολιτικῆς καί στό χωριό, ὅπου πιά ὁ κομματάρχης δέν ἔχει πιά τήν ἰσχύ πού εἶχε ἄλλοτε, ἀλλά στή θέση του εἶναι ἡ Τ.Ο. τοῦ κάθε κόμματος μέ τό πρόγραμμά του καί πού ἡ τηλεόραση ἀπέκτησε ἰδιαίτερη βαρύτητα, τό χωριό εἶναι τώρα πολύ πιό ἀνοιχτό στά ἐρεθίσματα καί τίς ἰδέες πού ἔρχονται ἀπό τό κέντρο.

ΓΚΑΫ ΦΩΚΣ

Ο μονος βουλευτης
που μπηκε στο κοινοβουλιο
με τιμιες προθεσεις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΧΩΡΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΡΕΦΟΡΜΙΣΜΟΣ

Τό ΠΑΣΟΚ δέν εἶναι ἕνα ὁποιοδήποτε "ρεφορμιστικό" κόμμα. Δέν εἶναι ἕνα κόμμα πού ἐξαπατᾶ τακτικά. Εἶναι ἕνα κόμμα πού ἐξαπατᾶ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ. Δέν εἶναι ἕνα κόμμα πού σκοπεύει νά κάνει "κομπίνες" ἀνεβαίνοντας στήν ἐξουσία, ἁπλούστατα τίς κάνει γιατί αὐτό ἐπιτάσσει ἡ ἴδια του ἡ στρατηγική. Τό ΠΑΣΟΚ στήν ἐξουσία εἶναι ἐπιτέλους ἡ πραγμάτωση τοῦ"ὀνείρου" τόσων Ἑλλήνων ἀντι-ιμπεριαλιστῶν: Μιά κυβέρνηση πού σκοπεύει νά ἀποτινάξει τήν "ξένη ἐξάρτηση" καί μέ βάση αὐτή τήν ἀποτίναξη νά πραγματοποιήσει καί τόν κοινωνικό μετασχηματισμό. Πράγματι τό ἴδιο τό ΠΑΣΟΚ θέλει νά ἐμφανίζεται ἀκριβῶς σάν ἡ συνέχεια τοῦ ΕΑΜ, μόνο φυσικά σέ εἰρηνικές συνθῆκες καί "χωρίς οπλα". Τό ΠΑΣΟΚ ξεκινάει μέ τό ἴδιο σχῆμα, τό σχῆμα πού ὁδήγησε στόν ... Δεκέμβρη καί στήν ἧττα τοῦ δημοκρατικοῦ στρατοῦ, τό σχῆμα: "νά διώξουμε τούς ξένους καί ἔτσι θά μποροῦμε σχετικά εὔκολα νά ξεμπερδεύουμε μέ τήν ἐσωτερική ὀλιγαρχία, πού ἐξ' ἄλλου δέν εἶναι τόσο ἀναπτυγμένη, μιά καί στήν Ἑλλάδα κυριαρχεῖ συντριπτικά ἡ μικρή ἐπιχείρηση".

Φυσικά ἡ διαφορά ἀπό τό ΕΑΜ εἶναι στήν πράξη τεράστια, καί ἡ παρομοίωση ΠΑΣΟΚ -ΕΑΜ ἀρκετά ὑβριστική, ὅμως ὑπάρχει μιά κοινή ἀφετηρία στήν ἀντίληψη.

Α. Η ΠΑΣΟΚΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Ἡ Ἑλλάδα εἶναι μιά χώρα τῆς "περιφέρειας" τοῦ καπιταλισμοῦ πού ἀπομυζᾶται καί κυριαρχεῖται ἀπό τίς μεγάλες δυνάμεις παλιότερα, τόν ἰμπεριαλισμό ἤ τό "κέντρο", σήμερα. Κάτω ἀπ'αὐτές τίς συνθῆκες ὁ ὁποιοσδήποτε κοινωνικός μετασχηματισμός στό ἐσωτερικό περνάει - ἐξαρτᾶται ἀπό τήν συντριβή τῆς ἐξάρτησης, ὁπότε, σχετικά εὔκολα - γιατί μέσα στή χώρα δέν ὑπάρχει ἀναπτυγμένη ἀστική τάξη ἡ χώρα θά περάσει στόν σοσιαλισμό. Ἄς ἀκούσουμε τόν ἴδιο τόν Ἀνδρέα Παπανδρέου καί μάλιστα τήν ἐποχή πού ἔκανε ἀκόμα "ἀριστερές" ἀναλύσεις:

"Στά πλαίσια τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, πού ἔχει κυριολεκτικά ἐνσωματωθεῖ στό παγκόσμιο κύκλωμα τοῦ σύγχρονου καπιταλισμοῦ, ἡ πορεία πρός τόν σοσιαλισμό εἶναι πραγματικά δύσκολη. Ἀπαιτεῖ ριζικές τομές μέ μεγάλο κόστος, μέ μεγάλους κινδύνους. Τό ἴδιο ὅμως δέν ἰσχύει καί γιά τίς χῶρες πού βρίσκονται στό περιθώριο τοῦ καπιταλισμοῦ, χῶρες σάν τήν Πορτογαλλία τήν Ἰσπανία καί τήν Ἑλλάδα. Κανείς δέν ἀμφισβητεῖ πώς σ'αὐτές τίς χῶρες εἶναι πιό εὔκολο νά κινηθοῦν μηχανισμοί βίας καί καταπίεσης γιά ν'ἀναχαιτιστεῖ τό λαϊκό κίνημα καί ἡ πορεία πρός τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό.

Ὅμως σ'αὐτές τίς χῶρες εἶναι ἐπίσης πιό εὔκολη ἡ ἀποσύνδεση ἀπό τούς μηχανισμούς τοῦ πολυεθνικοῦ μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου. Γιατί οἱ οἰκονομίες τους δέν εἶναι καπιταλιστικά ὁλοκληρωμένες. Γιατί δέν εἶναι ἐνταγμένες στήν Κοινή Ἀγορά τῶν μονοπωλίων. Ἀπό καθαρά κοινωνικο - οἰκονομική ἄποψη, ἡ σοσιαλιστική ἀλλαγή εἶναι πιό εὔκολη πιό κοντά στό Νότο ἀπό ὅτι στό Βορρᾶ τῆς Εὐρώπης"('Από τό "Ὁ Εὐρωκομμουνισμός δέν εἶναι ὁ δρόμος γιά τόν σοσιαλισμό στήν Ἑλλάδα" πού δημοσίευσε ὁ Α. Παπανδρέου στήν Ἐξόρμηση, στίς ΙΙ Μάρτη 1977).

Τί νά πρωτοθαυμάσει κανείς στίς ἐξαγγελίες αὐτοῦ τοῦ "θεωρητικοῦ" καί πολιτικοῦ: Τήν ἀντιστροφή πού κάνει σ'αὐτά πού μᾶς διδάσκει ἡ ἴδια ἡ πεῖρα καί ἡ ἱστορία, ὅταν ἰσχυρίζεται ὅτι οἱ ἀναπτυγμένες χῶρες μποροῦν νά περάσουν πολιτικά στόν σοσιαλισμό πιό εὔκολα, ἀλλά πιό δύσκολα κοινωνικά, καί ὅτι τό ἀντίστροφο συμβαίνει μέ τίς πιό καθυστερημένες: Τήν στιγμή πού εἶναι πασίγνωστο καί ἱστορικά ἀποδεδειγμένο ὅτι μόνο τό ἀντίθετο συμβαίνει, ὅτι δηλαδή στίς καθυστερημένες χῶρες εἶναι πιό εὔκολο τό πέρασμα στήν πολιτική ἐξουσία ἀλλά πιό δύσκολος ὁ οἰκονομικο - κοινωνικός μετασχηματισμός, πράγμα πού μᾶς ἔδειξαν ὅλες οἱ ἐμπειρίες τῶν ἐπαναστάσεων μέχρι τά σήμερα. Ἀλλά ὁ "Ἀνδρέας" κατορθώνει νά ἀλλοιώνει καί τήν ἴδια τήν οὐσία τοῦ σοσιαλισμοῦ: τό ὅτι δηλαδή τόσο πιό κοντά εἶναι ἀπό οἰκονομικο-κοινωνική ἄποψη, ὅσο πιό ἀναπτυγμένος εἶναι ὁ καπιταλισμός καί ἄρα κι οἱ τάξεις-φορεῖς τοῦ σοσιαλισμοῦ, οἱ προλετάριοι.

Γιά τόν Παπανδρέου ὅμως, ὁ δικός του σοσιαλισμός δέν ἔχει νά κάνει μέ τάξεις καί ἔτσι εἶναι "εὔκολος". Ἔχει νά κάνει μόνο μέ τό διώξιμο τῶν ξένων: Ἔχει νά κάνει μέ τήν πραξικοπηματική λογική του. Μέ τό σχῆμα "νά ἁρπάξουμε ὅπως-ὅπως τήν κυβέρνηση, νά διώξουμε τούς ξένους κι ἔτσι νά δημιουργήσουμε τόν σοσιαλισμό(;)".

Πάει νά πεῖ πώς μέσα στήν Ἑλλάδα δέν ὑπάρχει ἕνας κοινωνικός σχηματισμός ἀστικός καί κυρίαρχα καπιταλιστικός, ἀλλά ὅπως λέει ὁ ἴδιος, ὁ ἀντίπαλος δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τούς "προσεταιρισμένους", ὅπως τούς χαρακτηρίζει μέ εἰσαγωγικά ὁ ἴδιος ὁ Παπανδρέου. Καί τί ἄραγε λέει γι'αὐτούς;

> "Βέβχια, θά ἦταν λάθος νά νομιστεῖ ὅτι οἱ "προσεταιρισμένοι" Ἕλληνες εἶναι πράκτορες... Οἱ "προσεταιρισμένοι" Ἕλληνες ἔχουν "πεισθεῖ" ὅτι τό ἐθνικό μας συμφέρον ταυτίζεται μέ τήν πολιτική τοῦ μητροπολιτικοῦ κέντρου... Ἡ δημιουργία ἑνός τέτοιου κλίματος, μιᾶς τέτοιας κυρίαρχης ἰδεολογίας, εἶναι ἀπαραίτητος ὅρος γιά τήν διάβρωση τόσο τῶν πολιτικῶν φορέων τῆς περιθωριακῆς χώρας, ὅσο καί τῶν κρατικῶν λειτουργῶν της. Στήν Ελλάδα ὁ Ἐμφύλιος πόλεμος καί ὁ ἀπόηχός του πρόσφερε τό ἀπαραίτητο ὑπόβαθρο γιά τήν διαμόρφωση τῆς "ραγιάδικης" νοοτροπίας πού χαρακτηρίζει τήν ἡγέτιδα τάξη τῆς χώρας μας καί προλείανε τό ἔδαφος γιά τήν ἀποτελεσματική διάβρωση πολιτικῶν φορέων καί κρατικῶν λειτουργῶν". (Α. Παπανδρέου"Ἡ ἐθνική ἀνεξαρτησία, βασικός στόχος", Εξόρμηση Ι8 Μάρτη Ι977)

Ετσι στήν Ελλάδα παύει νά ὑπάρχει πιά ἀκόμα κι αὐτή ἡ περιβόητη ὀλιγαρχία. Ὑπάρχουν μόνο οἱ "προσεταιρισμένοι", κι αὐτοί μάλιστα "πεισμένοι" ἐξ αἰτίας τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἑλληνικῆς ἀνάπτυξης. Ὅσο γιά ἀστική τάξη, οὔτε γιά δεῖγμα. Ὅσο γιά τό ὁπλισμένο χέρι αὐτῆς τῆς ἀστικῆς τάξης, τό στρατό:

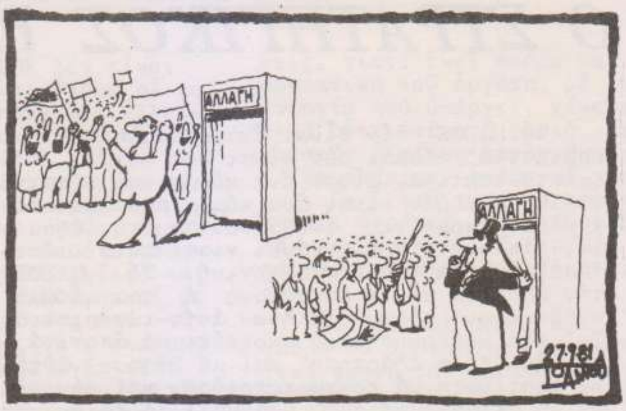
> "Σ'ὅτι ἀφορᾶ τίς ἔνοπλες δυνάμεις καί τό ρόλο τους στήν μεταβατική φάση, δέν ὑπάρχει λόγος νά εἴμαστε ἀπαισιόδοξοι.Κι αὐτό γιατί στήν Ἑλλάδα, πού εἶναι περιθωριακή, δορυφορική χώρα τοῦ παγκόσμιου καπιταλισμοῦ, δέν ὑπάρχει ἐθνική κεφαλαιοκρατία, μέ τήν ὁποία συνήθως ταυτίζεται στά μητροπολιτικά κέντρα τοῦ καπιταλισμοῦ τό σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀντίθετα, ἡ ντόπια ὀλιγαρχία εἶναι ἐξαρτημένη, δορυφορική, ἀναιμική καί "κοσμοπολίτικη", ἐνῶ τό σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν προέρχεται ἀπό τίς φτωχότερες οἰκογένειες τῆς πατρίδας μας καί κατά κύριο λόγο ἀπό τήν ὕπαιθρο. Ἡ ταύτιση τῶν ἀξιωματικῶν σέ μιά χώρα σάν τή δική μας, μέ τόν ἀγώνα γιά τήν ἐθνική ἀνεξαρτησία, εἶναι φυσική συνέπεια αὐτῶν τῶν δοσμένων",Καί παρακάτω τονίζει ὅτι ἡ σημερινή ἀντιδραστική στάση τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι "παρά φύσιν" καί ὀφείλεται στόν ἐμφύλιο καί στήν διάβρωση ἀπό ξένα κέντρα. (Α. Παπανδρέου:"Ὁ ἐλληνικός δρόμος πρός τόν σοσιαλισμό", Εξόρμηση, 24 Μάρτη Ι977).

(Προτιμήσαμε νά πάρουμε αὐτά τά ἀποσπάσματα ἀπό ἄρθρα τοῦ Ἀντρέα πού ἔχουν γραφτεῖ πρίν κάν τίς ἐκλογές τοῦ Ι977, τότε πού ἀκόμα ὑποτίθεται"τό ἔπαιζε" ἀριστερά, κι ὄχι φυσικά αὐτά πού εἶπε προεκλογικά, πρίν ἀπό τίς Ι8 Ὀχτώβρη, καί πρίν ἀπό τήν "στροφή" τοῦ τελευταίου χρόνου πού πιά ἀπευθύνεται καί στούς "ἐπιχειρηματίες". Προτιμᾶμε νά ἀναφερθοῦμε σέ "ἀριστερά " κείμενα, γραμμένα σέ ἀνύποπτο χρόνο, γιατί ἐκεῖ ἀποδείχνεται σ'ὅλο τό βάθος του τό μασκάρεμα μιᾶς ἀστικῆς-"ἐθνικῆς" γραμμῆς,σέ σοσιαλισμό καί μαρξισμό).

Β. ΜΙΑ ΑΤΑΞΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ

Τό κέντρο αὐτῆς τῆς ἐξαπάτησης βλέπουμε καθαρά πού στηρίζεται:

Α.'Ακόμα κι ἄν κάναμε τήν ὑπόθεση πώς ἡ Ελλάδα ἀνήκει στήν "περιφέρεια" τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος, σάν μιά σχετικά ἀναπτυγμένη χώρα τοῦ Τρίτου κόσμου, εἶναι προφανές,ὅπως ἔχει ἀποδειχτεῖ ἀπό τήν ἐμπειρία καί τήν πραγματικότητα τῶν χωρῶν τοῦ Τρίτου κόσμου

πώς αὐτή ἡ ἀνάλυση εἶναι φεύτικη ἀκόμα καί γιά ἐκεῖ . Δηλαδή σέ χῶρες ὅπως ἡ 'Αργεντινή ἡ Βραζιλία, ἡ Χιλή πού ἔχουν γίνει προσπάθειες ἀνάπτυξης σέ ἀντίθεση μέ τόν ἰμπεριαλισμό ἤ ὑπέρ τῶν λαϊκῶν στρωμάτων, ἤ ὑπέρ μιᾶς ἐσωστρεφοῦς ἀνάπτυξης, ἡ πραγματικότητα ἀποδείχτηκε διαφορετική καί στά τρία ἐπίπεδα : δηλαδή ἀποδείχτηκε τρομερά δύσκολη ἡ ἀλλαγή τοῦ "κοινωνικο-οικονομικοῦ συστήματος" καί τῆς ρήξης τῶν σχέσεων μέ τόν ἰμπεριαλισμό,ἀκριβῶς γιατί ὑπάρχουν ἀστικές δυνάμεις ΜΕΣΑ στήν ἴδια τή χώρα, κι ὄχι ἁπλά "προσεταιρισμένοι", καί τέλος γιατί τά "παιδιά τοῦ λαοῦ" σ'ὅλες τίς χῶρες μέ ἀντίστοιχο ἐπίπεδο ἀνάπτυξης βρίσκονται μέ τήν "ὀλιγαρχία" τῆς ὁποίας ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο κομμάτι ἄσχετα μέ τήν κοινωνική προέλευση. 'Εδῶ εἴδαμε σέ μιά χώρα ὅπως στήν Πορτογαλλία πού ὁ στρατός διασπάστηκε κάτω ἀπό συνθῆκες ἥττας στόν ἀποικιακό πόλεμο, καί ὅπου ἀναπτύχτηκε ἕνα ριζοσπαστικό κίνημα φαντάρων νά γυρίζει πίσω τό ἐκκρεμές μέσα σ'ἕνα χρόνο καί νά πετυχαίνει τό πραξικόπημα τοῦ 'Εάνες, καί στήν Περσία τοῦ Σάχη ὁ στρατός νά συνεχίζει τίς σφαγές γιά πάνω ἀπό ἕνα χρόνο ἐνάντια σ'ἕναν λαό σέ πρωτοφανῆ κινητοποίηση στά χρονικά τῆς παγκόσμιας ἱστορίας, καί ὁ "'Αντρέας" μᾶς μιλάει γιά συνεργασία μέ τίς "ἔνοπλες δυνάμεις" γιά τόν σοσιαλισμό.

Κι ἐδῶ ἡ ἐξαπάτηση γίνεται μέ τήν μεταφορά τῆς 'Ελλάδας στίς συνθῆκες χωρῶν πού μόλις ἔβγαιναν ἀπό ἀποικιακή ἐξάρτηση, μέ ἀνύπαρκτη ἀστική τάξη, ὅπου ὁ στρατός ἀναλάμβανε ὁ ἴδιος νά παίξει τό ρόλο τῆς "ἐθνικῆς"τάξης πού ἔλειπε (ὅπως ἔγινε σέ πολλές ἀραβικές χῶρες, στήν 'Αφρική κλπ) καί πού μερικές φορές ἐφάρμοσε μιά ἐθνική καί ἀντι-ιμπεριαλιστική πολιτική. 'Από κεῖ καί ἡ ἀναφορά στόν Καντάφι καί τό 'Ιράκ. 'Αλλά ὁ Καντάφι πῆρε τήν ἐξουσία σέ μιά χώρα ὅπου ἀκόμα δέν ὑπῆρχαν οὔτε κάν ντόπιοι ἔμποροι. 'Αντίθετα ὅπως εἴπαμε σέ χῶρες μέ ἀνώτερο ἐπίπεδο ἀνάπτυξης καί ταξική πολυπλοκότητα, ὁ στρατός ἀποδείχνεται πάντα ματωβαμένο ὄργανο στά χέρια τῆς ἄρχουσας τάξης καί τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

'Αλλά εἶναι προφανές ὅτι ἄν θεωρούσαμε πώς ἡ 'Ελλάδα εἶναι πράγματι μιά χώρα τοῦ Τρίτου κόσμου- τῆς "περιφέρειας" - τότε ἁπλά θά καταγγέλναμε τό ΠΑΣΟΚ σάν ἕναν ἀσυνεπῆ ἐκφραστή τῆς πάλης ἐνάντια στήν ἐξάρτηση, καί τόν ἐξαρτημένο καπιταλισμό, ἀλλά ὁπωσδήποτε

θά βλέπαμε ὅτι μπορεῖ νά ἀντιπροσωπεύσει ἕναν κίνδυνο γιά τό καθεστώς τῆς ἰμπεριαλιστικῆς ἐξάρτησης , ὅπως ἔγινε μέ τόν 'Αλλιέντε στή Χιλή. Όμως στήν περίπτωσή μας τά πράγματα πᾶνε πάρα πέρα. Δέν εἶναι δυνατόν νά ξεπεράσουν τά ὅρια μιᾶς ἀριστερῆς σοσιαλ-δημοκρατίας.

Γ. ΚΕΝΤΡΟ Ή ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ;

Κι αὐτό γιά τόν ἁπλούστατο λόγο ὅτι ἡ Ἑλλάδα δέν ἀνήκει στήν "περιφέρεια" τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ἀλλά στίς ... μητροπόλεις. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι κομμάτι, σάν σκωληκοειδής ἀπόφυση τοῦ κέντρου πού συμμετέχει στόν διεθνῆ καταμερισμό τῆς ἐργασίας, ὄχι ἀπο τήν πλευρά τῶν χαμένων ἀλλά τῶν κερδισμένων, ὄχι ἀπό τήν πλευρά ἐκείνων πού ἀπομυζοῦνται ἀλλά ἐκείνων πού ἀπομυζοῦν.

Ἡ ἀπάτη ὅλων τῶν "προοδευτικῶν","οἰκονομολόγων" καί ἄλλων ἐπαναστατῶν εἶναι, ἀπό πολύ καιρό πιά, ὅτι προβάλλουν πάντα τήν μιά πλευρά τῆς πραγματικότητας, τήν σχετική ἀνισομέρεια τῆς ἑλληνικῆς ἀνάπτυξης μέ τίς ὑπόλοιπες χῶρες τοῦ κέντρου, ὅτι ἐπιμένουν στό ὅτι ἡ Ἑλλάδα δέν βρίσκεται στήν κορυφή τῆς καπιταλιστικῆς πυραμίδας, ἀποκρύπτοντας ταυτόχρονα ὅτι ἡ ἑλληνική ἀστική τάξη καί ὁ ἑλληνικός κοινωνικός σχηματισμός ἀποτέλεσαν ἱστορικά καί ἀποτελοῦν καί σήμερα ἐνεργό στοιχεῖο στήν διαμόρφωση κι ἐκμετάλλευση τοῦ ἀποικιακοῦ χώρου καί τῆς "περιφέρειας". Καί αὐτό τό κάνουν στηριζόμενοι στήν ἑλληνική"ἰδιαιτερότητα". Τό ὅτι δηλαδή δέν ἦταν κάποια ιονοπώλια, ἀλλά οἱ Ἕλληνες ἔμποροι παλιώτερα, ἐφοπλιστές σήμερα, ὅπως καί μεγάλα κομμάτια τῶν μεσαίων στρωμάτων πού ἐπωφελοῦνται ἀπ'αὐτόν τόν ἰμπεριαλιστικό καταμερισμό τῆς ἐργασίας, μέ τόν ἰδιαίτερο ἑλληνικό τρόπο, αὐτόν πού τόσο στηλιτεύουν οἱ διάφοροι ἀναπτυξιολόγοι, τόν παρασιτικό-μεταπρατικό τρόπο. Κι ἄς δοῦμε τί σημαίνει αὐτό:

Σημαίνει ὅτι γιά πάνω ἀπό διακόσια χρόνια οἱ βασικές πηγές συσσώρευσης τῆς ἑλληνικῆς ἀστικῆς τάξης βρίσκονταν ἔξω ἀπό τήν Ἑλλάδα. Οἱ "ὁμογενεῖς" ἔμποροι στά Βαλκάνια, τήν Μικρά Ασία, τήν 'Αφρική, οἱ ἐφοπλιστές στή συνέχεια στό διεθνές ἐμπόριο, οἱ τεχνικές ἑταιρεῖες στήν Μέση 'Ανατολή καί τήν Β.Αφρική κλπ κλπ. Αὐτή ἡ πραγματικότητα εἶχε σάν συνέπεια νά δημιουργεῖται μιά ἰδιαίτερη κοινωνική δομή στό ἐσωτερικό τῆς χώρας καί νά ἀμβλύνονται οἱ πιέσεις γιά κοινωνική διαφοροποίηση. Δηλαδή, γιά παράδειγμα, οἱ ἑκατό χιλιάδες (100.000) Ἕλληνες ναυτικοί πού δουλεύουν σέ μιά διεθνῆ βιομηχανία ἐμφανίζονται στήν Ἑλλάδα σάν"καταναλωτές" αὐτοί κι οἱ οἰκογένειές τους, πράγμα πού σημαίνει ἕνα δυναμικό ἀνθρώπων πού ξεπερνάει τίς 500.000 ἄν ἀναφερθοῦμε καί στούς συναφεῖς κλάδους, δηλαδή, τό 5°/ο τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Ἄλλο παράδειγμα εἶναι ἡ οἰκοδομή, κλάδος πού ἀναλογικά ἡ Ἑλλάδα εἶναι πρώτη στήν Εὐρώπη,καί πού τροφοδοτεῖται μέ πάνω ἀπό τό μισό τῶν κεφαλαίων της ἀπό τούς ὁμογενεῖς. Καταλαβαίνουμε τίς τεράστιες καί πολλαπλαστικές συνέπειες αὐτοῦ τοῦ φαινόμενου, πού ἔχει συνέπειες στούς 250.000 οἰκοδόμους καί τούς ἄλλους τόσους πού δουλεύουν στούς ὑπόλοιπους κλάδους προμήθειας ἤ ἐξυπηρέτησης τῆς οἰκοδομῆς, δηλαδή τό 10-15 °/ο τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ελλάδας. Καί τέλος κάτι τό ἀπόλυτα χαρακτηριστικό. 'Από τότε πού ὑπάρχει τό ἑλληνικό κράτος, οἱ εἰσαγωγές εἶναι τριπλάσιες ἀπό τίς ἐξαγωγές, δηλαδή ἡ ἑλληνική κοινωνία καταναλώνει ἀδιάκοπα περισσότερα ἀπ'ὅσα παράγει,ποσοστό πού σήμερα ξεπερνάει τό 15°/ο τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Αὐτή ἡ ἰδιαιτερότητα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας τήν κάνει ὄχι ἁπλά κομμάτι τοῦ κέντρου ἀλλά ἕνα ἀπό τά πιό παρασιτικά του κομμάτια. Τό ὅτι ὁ τρόπος εἰσδοχῆς στό παγκόσμιο σύστημα ἦταν πάντα μεταπρατικός-παρασιτικός, ἔκανε τήν Ἑλλάδα νά ἔχει μιά βασική ταξική ἰδιομορφία. Ἡ καπιταλιστική συγκέντρωση στό ἐσωτερικό τῆς χώρας ἦταν λίγο ἀναπτυγμένη κι ὁ τρόπος εἰσόδου τοῦ ὑπερ-προϊόντος ἀπό τό ἐξωτερικό ἐπέτεινε τήν ἐξάπλωση τῶν μικροαστικῶν στρωμάτων, τά ὁποῖα εἶναι αὐτά πού ἄμεσα εὐνοοῦνται ἀπό τήν ἰμπεριαλιστική λειτουργία τῆς Ελλάδας μέσα ἀπό τήν διεύρυνση τῆς κατανάλωσης πρῶτα, καί τήν συνακόλουθη, ἀλλά πιό δύσκολη αὔξηση τῆς παραγωγῆς.

Ἔτσι ἡ ἑλληνική κοινωνία εἶναι βαθύτατα ἐνταγμένη στόν διεθνῆ καταμερισμό, σάν κομμάτι τοῦ κέντρου. Τό ζήτημα εἶναι τό πῶς μπόρεσε ὁ "ἀντι-ιμπεριαλισμός" τοῦ Πασόκ νά γίνει κυβέρνηση καί τί συνέπειες ἔχει κάτι τέτοιο;

Δ. ΤΑ ΜΕΣΑΙΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ «ΑΝΤΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΑ»;

Πολλοί ἔχουν ἀναρωτηθεῖ γιά ποιό λόγο δέν ἔχει ὑπάρξει στήν Ἑλλάδα μέχρι τήν Κατοχή, κανένα κόμμα ἤ πολιτική δύναμη πού νά βάζει σάν κεντρικό της στόχο τήν ἀποτίναξη τῆς "ξένης ἐξάρτησης", ἐνῶ σέ πιό καθυστερημένες χῶρες εἶχαν ἤδη ἐμφανιστεῖ τέτοια κινήματα πρίν ἀπό τόν πρῶτο παγκόσμιο πόλεμο κι ἐντά-

θηκαν στόν μεσοπόλεμο. Καί άναζητοῦν κάποια λύση ἔξω ἀπό τήν ἁπλούστερη: μά πῶς ἦταν δυνατόν, στρώματα πού ἐπωφελοῦνταν ἀπό τόν υπο - ιμπεριαλιστικό ρόλο τῆς 'Ελλάδας νά κάνουν.. άντι-ιμπεριαλιστικό κίνημα; 'Αντίστροφα θά πρέπει ἐμεῖς μέ τή σειρά μας νά προσπαθήσουμε νά ἀπαντήσουμε στό ρώτημα:γιατί κάτι τέτοιο ἐμφανίζεται καί όγκώνεται σταδιακά μετά τό 1960; Γιατί ἀκριβῶς ἀπό τότε καί μετά νοιώθουν πῶς ἀρχίζουν νά ἀπειλοῦνται στήν ἴδια τους τήν ὕπαρξη ἀπό τήν καπιταλιστική ἀνάπτυξη πού ἀρχίζει νά "ἐσωτερικοποιεῖται" μέσα ἀπό τήν 'Ελληνική κοινωνία.

Πράγματι, ἐνῶ μέχρι τήν δεκαετία τοῦ '60 ἡ ἀναπαραγωγή τοῦ συστήματος ἐλάχιστα ἔθιγε ἀλλά ἀντίθετα ἀναπαρήγαγε τά μεσοστρώματα, ἀπό ἐκείνη τήν ἐποχή ἀρχίζει νά ἐντείνεται μιά κάποια ἐσωτερικοποίηση τῆς καπιταλιστικῆς συσσώρευσης, ἀκριβῶς ἀπό τήν ὁλοκληρωτική κρίση τοῦ παλιοῦ ἀποικιοκρατικοῦ συστήματος καί τήν ἀνάπτυξη τῆς νεο-αποικιοκρατίας πού ἀπαιτεῖ μιά κάποια βιομηχανική βάση (οἱ τελευταῖοι ἕλληνες "ὁμογενεῖς" διώχνονται ἀπό τήν Αἴγυπτο τοῦ Νάσερ καί ἀπό τήν Κωνσταντινούπολη). τό σχῆμα: συσσώρευση στό ἐξωτερικό - κατανάλωση στό ἐσωτερικό, δέν ἀρκεῖ πιά παρ'ὅλο πού συνεχίζεται. Συνοδεύεται καί ἀπό τήν ἀνάγκη τῆς συσσώρευσης μέσα.Γι αὐτό καί ἀπό τήν δεκαετία τοῦ '60 ἀρχίζουν μιά σειρά ἀπό ἀλλαγές στόν ἑλληνικό καπιταλισμό,δημιουργοῦνται μιά σειρά ἀπό βιομηχανίες σέ ἕνα σύνολο ἀπό κλάδους καί συνολικά ἀρχίζουν νά μπαίνουν ἐμπόδια στήν διευρυμένη κι ἀνεμπόδιστη ἀναπαραγωγή τῶν μεσαίων στρωμάτων πού ἐκφράζεται τόσο στήν ἀνάπτυξη μεγάλων ἐπιχειρήσεων σ'ὅλους τούς τομεῖς τῆς παραγωγῆς καί τῆς διανομῆς, ὅσο καί ἀπό τήν ἀλλαγή τοῦ συνολικοῦ τους ρόλου(γιά παράδειγμα ἡ αὐξανόμενη δυσκολία προσπέλασης μέ ἀλλεπάλληλες ἐξετάσεις στό ἀνώτερο ἐκπαιδευτικό σύστημα κλπ).

Ἔτσι τά μεσαία στρώματα ἀρχίζουν νά κινοῦνται, πρῶτα γύρω ἀπό τόν γέρο Παπανδρέου, καί μετά τή δικτατορία - στό βαθμό πού ἀπό τή μιά ἡ κρίση βαθαίνει κι ἀπό τήν ἄλλη ἡ Δεξιά ἀναλαμβάνει νά χτυπήσει αὐτή τήν μικροπαραγωγική καί μεσοστρωματική δομή γιά νά ἐπιτρέψει τήν συσσώρευση τοῦ κεφάλαιου - γύρω ἀπό τό Πασόκ καί τόν 'Ανδρέα Παπανδρέου προσαρμόζοντας καί τίς πολιτικές τους θέσεις μέ βάση τήν ἴδια τήν ἔκταση τῆς κρίσης καί τῆς ἀπειλῆς πού ἀντιμετωπίζουν. Μέσα σέ δεκαπέντε - εἴκοσι χρόνια τά μεσοστρώματα γίνονται "ἀντι-ιμπεριαλιστικά", δηλαδή ἀπαιτοῦν ἀπό τό μονοπώλιο καί τόν ἰμπεριαλισμό μιά ἀναδιανομή πρός ὄφελός τους καί ἐνάντια τόσο στήν παραδοσιακή ἀμερικάνικη ἡγεμονία, ὅσο καί ἐνάντια στά ἴδια τά μονοπώλια πού τούς ἀπειλοῦν, μέ μιά πολιτική στροφή πρός τίς χῶρες (Τρίτος κόσμος) ὅπου, ὅπως φαντάζονται δέν θά ἀντιμετωπίζουν ἀνταγωνισμό ἀλλά δυνατότητες ἐξάπλωσης. Γι αὐτό καί ἡ μεγάλη "ἀγάπη" πρός τίς ἀραβικές χῶρες.

Αὐτή ἡ πολιτική θέληση αὐτονόμησης τῶν μεσοστρωμάτων ἐκφράζεται σάν σέ φωτοτυπία στό πρόγραμμα τοῦ ΠΑΣΟΚ. Ρήξη μέ τήν ΕΟΚ-κίνδυνο τῶν μεσαίων, ἐθνικοποίηση τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων, στροφή στήν Μέση 'Ανατολή καί τήν Βόρεια 'Αφρική καί ἀντιμετώπιση - ἀποφασιστική - τοῦ ἀνταγωνιστή τῆς 'Ελλάδας στήν περιοχή, τῆς Τουρκίας. Αὐτό κρύβεται πίσω ἀπό τήν ἀνάλυση τοῦ "ἀρχηγοῦ" γιά τήν 'Ελλάδα -περιφέρεια, καί τήν συστηματική ἀπόκρυψη τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ της χαρακτήρα. Ὅμως μιά τάξη πού εὐνοεῖται καί ζεῖ ἀπό τόν ἰμπεριαλισμό, πού σέ στιγμές "ἐνθουσιασμοῦ" ἤ κρίσης φαντάζεται κάποια δυνατότητα ὁλοκληρωτικῆς αὐτονόμησής της ἀπό τό ἰμπεριαλιστικό σύστημα, γρήγορα ἀνακαλύπτει πῶς αὐτό εἶναι ἀδύνατο. Γιατί ὁ ἑλληνικός κοινωνικός σχηματισμός δέν ἔχει ἐκείνη τήν δυνατότητα αὐτονόμησης ἀπό τό ἰμπεριαλιστικό σύστημα, πού θά τῆς ἐπέτρεπε μιά σχετικά αὐτόνομη πορεία.Μπορεῖ νά ἀνα-διαπραγματευτεῖ τή θέση του μέσα σ'αὐτό, ὅπως ἤδη ἄρχισε νά κάνει ὁ Καραμανλῆς, ἀλλά σέ καμμιά περίπτωση δέν μπορεῖ νά κόψει τήν ἴδια τήν πηγή τῶν ἐσόδων καί τῆς κατανάλωσής του.

Δηλαδή ἡ ἀναπροσαρμογή τοῦ ἑλληνικοῦ κοινωνικοῦ σχηματισμοῦ πρός τήν Μέση 'Ανατολή καί τήν Βόρεια 'Αφρική πού ἀποτελεῖ τόν μακροπρόθεσμο στόχο τῆς ἑλληνικῆς ἀστικῆς τάξης δέν εἶναι δυνατόν σέ μιά ἐποχή παγκόσμιας κρίσης καί ἀναμέτρησης, καί μέ τήν παραγωγική βάση πού διαθέτει ὁ ἑλληνικός καπιταλισμός νά πραγματωθεῖ μέ αὐτόνομο τρόπο ,σάν νά μποροῦσε ἡ 'Ελλάδα νά γίνει ἕνας τέτοιος πόλος καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης, ἀλλά μόνο μέ τόν τρόπο πού τελικά ἐπέλεξε ὁ Καραμανλῆς,"ἡ Ελλάδα γέφυρα τῆς Δύσης πρός τήν Μέση Ανατολή", ἀλλά φυσικά παίρνοντας ἴσως μεγαλύτερο κομμάτι ἀπό τά "διόδια" τῆς γέφυρας. Ταυτόχρονα ὁποιαδήποτε "ρήξη" μέ τή Δύση θά σήμαινε άμεση <u>πτώση</u> τοῦ βιοτικοῦ ἐπίπεδου τῶν μεσαίων στρωμάτων πού τά ἴδια ζοῦν ἀπό τήν ἰμπεριαλο-παρασιτική φύση τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας καί ἄρα μεταστροφή αὐτῶν τῶν στρωμάτων ἐνάντια στήν ἴδια τήν πολιτική τους ἐκπροσώπηση κι ἐπιλογή, τό ΠΑΣΟΚ, καί ὁ "λατρευτός" ἀρχηγός θά μεταβάλλονταν τότε σέ ἀντικείμενο ἀναθέματος.

Ε. ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚΙΚΟΥ ΑΝΤΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ

Τό ζήτημα φυσικά εἶναι ἡ διαδικασία μέσα ἀπό τήν ὁποία τά μεσοστρώματα θά "καταλάβουν" τά ὅρια ψευδο-αντιιμπεριαλισμοῦ τους, καί τήν ἀντικειμενική ταυτότητα τῶν συμφερόντων τους μέ τήν "Δύση", τῆς ὁποίας ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο κομμάτι. Γιατί φυσικά ἡ κρίση πού περνοῦν αὐτά τά στρώματα τά ὁδηγεῖ σέ ἀνορθολογικές τοποθετήσεις "ρήξης" μέ τό σύστημα τοῦ διεθνοῦς καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας πού μπορεῖ νά ἔχει τίς ἑξῆς δύο πιθανές ἐξελίξεις:

α. Τήν σταδιακή "κατανόηση" τῶν προβλημάτων μέσα ἀπό τήν ἀνάληψη τῶν κυβερνητικῶν εὐθυνῶν, πού δέν θά ὁδηγήσει σέ κλυδωνισμούς, ἀλλά σέ οὐσιαστικό ἐκσυγχρονισμό τοῦ καθεστῶτος καί ἀλλαγή καί τῆς φύσης τοῦ ΠΑΣΟΚ. Αὐτή εἶναι καί ἡ ἐλπίδα πού τρέφει καί τό ἴδιο τό κεφάλαιο, πού φυσικά στηρίζεται καί σέ σημαντικές ἐνδείξεις, ὅπως τό νέο "εὐρωπαϊκό" προσανατολισμό τοῦ ΠΑΣΟΚ, τήν ὅλο καί ἀσθενέστερη ἀναφορά στό ΝΑΤΟ, ΕΟΚ κλπ. Δηλαδή τά μεσαῖα στρώματα παίρνοντας τήν ἐξουσία νά συμπεριφερθοῦν ὑπεύθυνα καί μέ βάση τά τελικά τους συμφέροντα.

β. 'Η δεύτερη εἶναι τό νά τό κατανοήσουν βίαια, δηλαδή δοκιμάζοντας δρόμους ἀντιπαράθεσης, πού τελικά δέν θά εὐνοοῦν τούς ἴδιους ἀλλά ἄλλες τάξεις καί στρώματα. Τό νά πιστέψουν δηλαδή πῶς ἡ κελεμπία πού φορᾶνε δέν κρύβει ἀπό κάτω τόν ἕλληνα μπακάλη τῆς Ἄνω Αἰγύπτου, τό τσιράκι τῶν ἐγγλέζων, ἀλλά τόν φελάχο, πού ἀπομυζάει, κι αὐτό γιατί ἔχει ἀντιθέσεις μέ τόν ἐγγλέζο. Πράγμα πού ἔχει συμβεῖ πολλές φορές στήν ἱστορία σέ ἐποχές σύγχυσης: οἱ τάξεις ἔχουν αὐταπάτες γιά τήν ἴ-

δια τήν ὑπόστασή τους "ἔχοντας καβαλήσει τό καλάμι" καί πιστεύοντας πώς τό χέρι φτάνει πολύ μακρύτερα ἀπό ἐκεῖ πού πραγματικά φτά - νει. Καί πρέπει νά ἔρθουν σέ δοκιμασία στήν ἴδια τήν πρακτική γιά νά καταλάβουν τόσο τήν ταξική τους ὑπόσταση καί συμφέροντα, ὅσο καί τά ὅριά τους, καί τότε νά γκρεμίσουν ἀπό τό βάθρο, βίαια, τήν πολιτική τους ἐκπροσώπηση.

Πάντως μέ τόν ἕνα ἤ ἄλλο τρόπο, ἐκεῖνο πού δέν μποροῦν νά κάνουν εἶναι ἀντι-ιμπερια λισμό καί σοσιαλισμό, ὄντας δυνάμεις πού ζοῦν ἀπό τόν ἰμπεριαλισμό καί ὄντας οἱ ἴδιοι φορεῖς τοῦ ἀστισμοῦ.

Μ'αὐτή τήν ἔννοια λέμε πώς ὁ ρεφορμισ - μός τοῦ Πασόκ εἶναι στρατηγικός ρεφορμισμός καί ὄχι "τακτικός", ὅπως τῆς εὐρωπαϊκῆς σο - σιαλδημοκρατίας, πού ὁ ρεφορμισμός της συνί-σταται στή θεωρία τῶν σταδίων. Ὁ ρεφορμισμός τοῦ Πασόκ ἐγγράφεται βαθύτερα, στήν ἀναστραμ μένη στρατηγική ἀντίληψη τῆς φύσης τῆς ἑλλη νικῆς κοινωνίας. Καί εἶναι ἀκριβῶς αὐτή ἡ "στρατηγική" πού ὄντας σέ ἀντίθεση μέ τήν ἴ-δια τήν ὑπόσταση τῶν τάξεων-φορέων τῆς "ἀλλα γῆς", ὁδηγεῖ ἀναπόφευκτα σέ ἀδιέξοδα, πού εἴ τε θά εἰδωθοῦν σάν τέτοια καί τό Πασόκ θά προβάλλει σάν ἡ ἐκσυγχρονιστική δύναμη τοῦ κεφάλαιου, ἤ θά γίνουν κατανοητά μέσα ἀπό ἀ-διέξοδες ἀπόπειρες, καί ἡ δεξιά θά πάρει,ἀνα νεωμένη μέ τόν ἕνα ἤ ἄλλο τρόπο, τά ἡνία.

Καί τό"λαϊκό κίνημα" μέσα σ'ὅλα αὐτά;Μέ σα στήν κίνηση τοῦ "ἀντι-ιμπεριαλισμοῦ στήν ἐξουσία" θά ξεκαθαρίσει παραπέρα ἡ φύση τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητας καί τῶν ταξικῶν συ μφερόντων, κι αὐτό ὄχι μόνο στά λόγια. Ὅταν οἱ ὑπόλοιπες τάξεις τῆς κοινωνίας κινοῦνται, ὅταν ἡ ἀστική τάξη καί μεσοστρώματα ἔρχον - ται σέ ἀντιπαράθεση, τότε ἐμφανίζεται ἡ δυνα τότητα γιά τήν ἐργατική τάξη , τούς νέους,τίς γυναῖκες, ὅλους ἐκείνους πού κουβαλᾶνε κι ἐκ φράζουν τόν ταξικό ἀνταγωνισμό, νά κινηθοῦν Κι ἀκριβῶς αὐτή τους ἡ κίνηση εἶναι πού θά ὑποχρεώσει τίς ταξικές δυνάμεις ν'ἀποκτήσουν πολύ πιό ξεκάθαρο πολιτικό πρόσωπο.

Τουλάχιστο, ἄν ὄχι τίποτε ἄλλο, θά ξεμ-περδέψουμε μέ τούς "ἀντι-ιμπεριαλιστές" στό χῶρο μας. Πού θά ὑποχρεωθοῦν νά πάρουν πιό ξεκάθαρη θέση , ν'ἀποκτήσουν μιά ἀντίληψη γιά τόν ἀντι-ιμπεριαλισμό τους καί τό πρό-γραμμά τους. Πού γιά μιά πρώτη φορά, μέ τήν ἀντίσταση πῆρε μορφή τραγωδίας, σήμερα παίρ-νει τήν μορφή τῶν ἀκροβατισμῶν ἑνός μπουφώ - νου, τοῦ "Ἀνδρέα".

Πάντως ἐκεῖνο πού θέλουμε νά ὑπενθυμί - σουμε εἶναι ἕνα. Τό "ἀντι-ιμπεριαλιστικό πρό γραμμα στή χώρα μας" δέν μπορεῖ παρά νά πα-ράγει σήμερα ἤ τόν Ἀνδρέα καί τό ΠΑΣΟΚ ἤ τό ΚΚεξ, πού ἑτοιμάζει τό πέρασμα στήν ἀγκαλιά τῆς ἄλλης ὑπερδύναμης. Δέν μπορεῖ νά ἐκφρά - ζει κανέναν ἄλλον. Ὅσοι λοιπόν ἐξακολουθοῦν νά τό "παίζουν" ἀντι-ιμπεριαλιστές μέσα στό χῶρο μας εἶναι καιρός νά διαλέξουν ποιός τούς ταιριάζει. Γιατί στή χώρα μας <u>ἕνας ἀντι-ιμπε ριαλισμός χωράει: ἐκεῖνος πού στρέφεται καί ἐνάντια στόν "ἰμπεριαλισμό" τῆς δικιᾶς μας πατρίδας, τῶν δικῶν μας παρασιτικῶν μεσοστρω μάτων, τῶν ἰμπεριαλιστικῶν ὑπερκερδῶν πού δι αφθείρουν καί ἀλλοιώνουν τίς ταξικές δυνάμεις καί μέσα στή χώρα μας.</u>

Το κατειλημμένο σπίτι.

ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

Εἴμαστε ἄνθρωποι πού δέν μποροῦμε οὔτε θέλουμε νά ζήσουμε μέ τόν ὑπάρχοντα τρόπο ζωῆς ὁ ὁποῖος μᾶς ἀναγκάζει νά περνᾶμε τή ζωή μας κακομοιριασμένα μέσα σέ ἐργοστάσια, μπάρ, καφενεῖα, ταβέρνες καί γενικά σέ ὅλους τούς χώρους πού ἀποτελοῦν τόν κόσμο τῆς ἐργασίας καί τῆς κουλτούρας του.

Γιατί στούς χώρους αὐτούς οἱ σχέσεις εἶναι ψεύτικες καί ἐμπορευματικές μέ ἀποτέλεσμα τήν ἀποξένωση, τή μοναξιά, τή μιζέρια καί τήν ἀλλοτρίωση.

Γι'αὐτούς τούς λόγους βρήκαμε καί καταλάβαμε ἕνα κτίριο (τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας) ἐγκαταλειμμένο ἐδῶ καί 20 χρόνια μέ σκοπό νά τό ἐπισκευάσουμε καί νά τό διαμορφώσουμε ἔτσι ὥστε νά μποροῦμε νά ἱκανοποιήσουμε μερικές οὐσιαστικές ἀνάγκες μας ἐπικοινωνίας, ψυχαγωγίας, ἐπαφῆς κ.λ.π.

Εἴμαστε ἀποφασισμένοι νά ὑπερασπιστοῦμε αὐτόν τόν χῶρο πού θά εἶναι ἀνοιχτός γιά ὁποιονδήποτε θέλει νά προσπαθήση νά ζήσει μαζί μας καλύτερα.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ

ΘΑ «ΦΥΓΟΥΜΕ» ΑΠΟ ΤΗ ΔΥΣΗ;

Τό κείμενο πού ἀκολουθεῖ, ἀποτελεῖ τό ἄνοιγμα μιᾶς συζήτησης γύρω ἀπό τό πρόβλημα,καί δέν προβάλει σάν ἀπόλυτα παγιωμένη ἄποψη.

Γιά πολλά χρόνια τά "προοδευτικά" κόμματα -κι ἀπό κοντά κι οἱ"ἀριστεριστές"- ὅπως καί ὅλες οἱ δημοκρατικές φυλλάδες,ἔβαζαν αὐτό τό αἴτημα:
" Νά χτυπηθεῖ τό δόγμα τοῦ ἀνήκουμε στή Δύση νά φύγουμε !"
'Η δύση δηλαδή παρουσιαζόταν λίγο-πολύ σάν ἕνα γεωγραφικό σημεῖο ἀναφορᾶς, σάν κάποιο "κλάμπ" ὁρισμένων χωρῶν, πού βρίσκονται πρός τά Δυτικά καί στά ὁποῖα ἡ 'Ελλάδα δέν ἀνήκει παρά μόνο γιατί τό εἶχε "κακῶς" ἀποφασίσει ἡ Δεξιά. Θά ἀρκοῦσε λοιπόν, μιά ἀλλαγή κυβερνητικῆς πολιτικῆς γιά νά "φύγουμε"ἀπό τή Δύση καί νά γίνουμε "οὐδέτεροι".
Γι αὐτό ἐξ'ἄλλου τό νά "φύγουμε" ἀπό τή Δύση συνδυαζόταν βασικά μέ τήν ἄρνηση συμμετοχῆς στήν ΕΟΚ καί τό ΝΑΤΟ. Δηλαδή ἡ δύση,ἔτεινε νά ταυτίζεται μέ ὁρισμένους ὀργανισμούς οἰκονομικούς ἤ στρατιωτικούς. Ὅσο εἴμαστε σ' αὐτούς ἀνήκουμε στή Δύση, ἄν φύγουμε,"θά φύγουμε" κι ἀπ'τή Δύση.
'Η εικόνα δηλ, εἶναι ἐκείνη τῆς "ἀλυσοδεμένης κόρης" πού σέ μιά στιγμή ἐθνικῆς ἔξαρσης θά κόψει,ἀπό τούς ἰμπεριαλιστές πού τήν καταπιέζουν.
Φυσικά ἄν κοιτάξουμε τήν πραγματικότητα τῆς Εὐρώπης ἤ καί τοῦ κόσμου γενικότερα θά δοῦμε πώς "Δύση" καί ὀργανισμοί δέν ταυτίζονται.
Χῶρες-"δύση" μέχρι τό μεδούλι- ὅπως ἡ Σουηδία,ἡ 'Ελβετία, ἡ Αὐστρία καθώς καί ἡ μέχρι τώρα τόσο "δυτική" 'Ισπανία,δέν ἀνήκουν οὔτε στό ΝΑΤΟ οὔτε στήν ΕΟΚ.
'Αλλά σ'αὐτές τίς χῶρες κανείς δέν φαντάστηκε ποτέ νά πεῖ πώς βρίσκονται "ἔξω" ἀπό τή Δύση. Γιατί ἡ Δύση δέν εἶναι οὔτε γεωγραφία,οὔτε κάποιοι ὀργανισμοί , ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ,εἶναι μιά συγκεκριμένη ταξική διάρθρωση,εἶναι ἕνας συγκεκριμένος τρόπος συσσώρευσης τοῦ κεφάλαιου,εἶναι συγκεκριμένες οἰκονομικές σχέσεις. Εἶναιἕνας συγκεκριμένος ρόλος μέσα στόν παγκόσμιο καταμερισμό ἐργασίας. Τό "φεύγω" ἀπό τή Δύση ἤ τήν 'Ανατολή μπορεῖ σχετικά εὔκολα νά μπεῖ σέ κάποια χώρα-καί μάλιστα ἀπό τίς λιγότερο ἀναπτυγμένες- τοῦ Τρίτου κόσμου π.χ.τή Σομαλία, καί πάλι ὅμως καί ἐκεῖ ὅλο καί περισσότερο οἱ ἀλλαγές στρατοπέδων ,δένονται μέ βαθύτατες κοινωνικές ἀλλαγές. Πόσο μᾶλλον στίς πιό ἀναπτυγμένες χῶρες τοῦ Τρίτου Κόσμου.
Ἔτσι ,στή Λατινική 'Αμερική ,καμμιά χώρα δέν ἄλλαξε προσανατολισμό μέ πραξικόπημα ἤ ἐκλογές. Μόνο μέ μιά βίαιη ἐπανάσταση μπόρεσε νά τό κάνει.

— 'Η 'Ελλάδα καί ἡ Δύση

Φυσικά ἡ 'Ελλάδα, ὅπως τονίζουμε καί ἀλλοῦ μέ κανένα τρόπο δέ μπορεῖ νά "φύγει" ἀπό τή Δύση,χωρίς μιά βαθύτατη κοινωνική ἐπανάσταση χωρίς ἐμφύλιο πόλεμο. Κι αὐτό,γιατί εἶναι ὅλη-ἀπό τή κορυφή μέχρι τά νύχια- Δύση.
Δέν ἀνήκει στήν Δύση σάν κάτι ἐξωτερικό,ἀλλά εἶναι ὀργανικό της στοιχεῖο. Ἔτσι νομίζουμε πώς εἶναι καθαρό:ἡ χρησιμοποίηση τοῦ ὅρου"νά φύγουμε ἀπό τή Δύση" ἀπό τούς ἀριστεριστές εἶναι τουλάχιστον ἠλίθια καί εἶναι προτιμότερο νά ἀφεθεῖ στό Ριζοσπάστη, πού ἐξ ἄλλου δέν εἶναι τόσο ἀφελής ἀλλά κάνει τόν ἀφελή.
Εἶναι λοιπόν καθαρό πώς τό ζήτημα μπαίνει ἀπό ἐκεῖ καί πέρα: Ὄχι στό "νά φύγουμε ἀπότή Δύση" ἀλλά ἀπό τούς συγκεκριμένους ὀργανισμούς τῆς Δύσης ,τό ΝΑΤΟ καί τήν ΕΟΚ.Τουλάχιστον πρίν ἀπό τήν"ἀλλαγή",ἀπό ὅλη σχεδόν τήν ἀντιπολίτευση,ἐκεῖ ἐντοπιζόταν ἡ"Δύση"(μέ διαφορές στίς λεπτομέρειες ὅπως τοῦ 'Εσωτερικοῦ πού ἦταν ἐνάντια στό ΝΑΤΟ ἀλλά ὑπέρ τῆςΕΟΚ).
Γιά τά ἑπόμενα χρόνια, αὐτό θά ἀποτελέσειτό κεντρικό σημεῖο τῆς προπαγάνδας τοῦ ΚΚεξ καί τῆς Ρωσίας, μέ ὅλους τούς ἀβανταδόρους καί τούς πραχτορές της : Τό διώξιμο τῶν 'Αμερικάνων καί ἡ ἀποχώρηση ἀπ'τό ΝΑΤΟ καί τήν ΕΟΚ.
Καί ὡς γνωστόν,αὐτός εἶναι καί ὁ"παλλαϊκός πόθος τοῦ λαοῦ μας" καί ἐκεῖ πάνω θά προσπαθεῖ νά ἀρθρωθεῖ ἡ ἀντιπολίτευση τοῦ ΚΚεξ ἐνάντια στήν ἀσυνέπεια τῆς Πασοκικῆς κυβέρνησης καί μπορεῖ σ'αὐτό τό δρόμο νά ἀκολουθήσουν κ' ἀρκετοί ἀπό τούς ἀριστεριστές.
Μήπως αὐτό ἄραγε σημαίνει ὅτι ἐμεῖς δέν εἴμαστε διαθετειμένοι νά τούς ἀκολουθήσουμε ;
ΝΑΙ,ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΥΤΟ.

— Πάνω στήν ΕΟΚ

Ἄραγε εἴμαστε ὑπέρ τοῦ ΝΑΤΟκαί τῆς ΕΟΚ;Τουλάχιστον γιά τήν ΕΟΚ,ὅπως ἐξηγοῦμε ἀλλοῦ, εἴμαστε ἐνάντιοι-σά θέση ἀρχῆς.
Ὄχι γιά τίς καταστροφές πού θά προκαλέσεισέ βάρος τῆς χώρας,ὅπως ισχυρίζονται ὅλοι οἱ"ὑπερασπιστές τοῦ ἔθνους". Ὄχι. 'Αντίθετα σ'ὅτι ἀφορᾶ τά στενά ἄμεσα συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς τάξης,αὐτή δέ θά χάσει ἀπό τήν ἔνταξη στήν ΕΟΚ ἀλλά ἀντίθετα θά κερδίσει γιατί τό ἐπίπεδο τῶν εὐρωπαϊκῶν καταχτήσεων σέ ἐπίπεδο ὡράριου,συνδικαλισμοῦ,δικαιωμάτων, μισθῶν εἶναι ἀνώτερο ἀπό τῆς ἑλληνικῆς ἐργατικῆς τάξης καί θά ἐπεκταθεῖ σ'ἕνα βαθμό καί στήν'Ελλάδα ὅπως συμβαίνει ἤδη. Ἄρα ἀπό τήν ἄποψη, τῶν ἄμεσων συμφερόντων τῆς ἐργατικῆς τάξης τό δίκιο βρίσκεται ἀπ'τή πλευρά τοῦ 'Εσωτερικοῦ.
Μόνο μιά ἄλλη ὀπτική-ἀντιϊμπεριαλιστική-μπορεῖ νά μᾶς φέρει σέ ἀντίθεση μέ τήν ΕΟΚ. Ὅτι δηλαδή ἡ ΕΟΚ εἶναι ἡ προσπάθεια τῆς Εὐρώπης νά μεταβληθεῖ καί πάλι-ἑνωμένη πιά-σέ μείζονα ἰμπεριαλιστικό πόλο,πού θά παίξει ρόλοστα θεροποίησης τῆς ἐκμετάλλευσης τοῦ Τρίτου κόσμου. Μ'αὐτή τήν ἔννοια, εἴμαστε ἀντίθετοι, στήν ἔνταξη τῆς'Ελλάδας σ'ἕνα τέτοιο ὀργανισμό.

Τέλος γιά ἕνα ἀκόμα σοβαρό λόγο.
Ὅτι ἡ 'Ελλάδα βρίσκεται στά βαλκάνια,κι ὄχι στόν 'Ατλαντικό καί ἑπομένως κάθε διαδικασία πραγματικῆς ἑνοποίησης τῆς Εὐρώπης γιά μᾶς περιλαμβάνει καί τίς χῶρες τῆς ἀνατολικῆς-νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης.
Αὐτή ἡ θέση μας ὅμως,δέν εἶναι καί ἄμεση τακτική θέση. Δηλαδή,δέ βγαίνουμε μαζί μέ τό ΚΚεξ ἤ ὁποιονδήποτε ἄλλον νά φωνάξουμε σήμερα "ἔξω ἀπό τήν ΕΟΚ",ἀλλά παλεύουμε σ'ἄλλα ἐπίπεδα γιά νά ἀνατινάξουμε μιά τέτοια ἰμπε-

ριαλιστική συμμαχία. Πιό λιανά. Σήμερα στήν Εὐρώπη μιά διάλυση τῆς ΕΟΚ στό ἐπίπεδο πού βρίσκεται τό λαϊκό κίνημα,σημαίνει μιά πολιτική πού εὐνοεῖ μόνο τίς δυό ὑπερδυνάμεις κ' κύρια τή Ρωσία. Κι αὐτό, γιατί ἡ διάλυση δέν μπορεῖ νά εἶναι τό ἀποτέλεσμα ἑνός λαϊκοῦ κινήματος πού προτείνει ἄλλες ἐναλλακτικές λύσεις ἀλλά ἀντιθέσεων στίς ὁποῖες τό λαϊκό κίνημα δέν μπορεῖ νά δώσει τή δική του λύση.

Ἔτσι καί εἰδικότερα στήν Ἑλλάδα μέ τήν εὐαισθητη θέση στήν ὁποία βρίσκεται, ἡ ἄποψη πού λέει:νά βγοῦμε τώρα ἀπό τήν ΕΟΚ καί ἀναφέρεται σέ διαδικασίες κορυφῆς,πού σιγοντάρονται καί ἀπό κάποια ψευτολαϊκή "κινητοποίηση" δέ μπορεῖ παρά νά σημαίνει ἐνίσχυση τῆς Ρωσίας,τῆς Ἀμερικῆς ἤ καί τῶν δύο καί ὄχι χτύπημα τους. Ἄρα ὅταν λέμε ὅτι εἴμαστε ἐνάντιοι σέ μιά μονομερή καί ἰμπεριαλιστική Εὐρώπη, πώς αὐτό ἐκφράζεται σήμερα ;

Μέ τό νά βάζουμε μπροστά τήν ἐνίσχυση τῆςἀλληλεγγύης τῶν κινημάτων τόσο στή "δυτική" ὅσο καί στήν ἀνατολική Εὐρώπη, νά ἐνισχυουμε δηλαδή συγκεκριμένα τήν αὐτονομία τῶν κινημάτων ἐκείνων πού μόνο αὐτά θά φτάσουν κάποτε νά ὑλοποιήσουν τό σύνθημα: διάλυση τῆς ΕΟΚ καί τῆς ΚΟΜΕΚΟΝ-ἑνωμένη σοσιαλιστική Εὐρώπης καί Μεσόγειος- ἔξω οἱ ὑπερδυνάμεις.

Σήμερα ἐμεῖς ἀπέναντι στό"ἔξω ἀπό τήν ΕΟΚ" -σύνθημα τοῦ ΚΚεξ,τοῦ Μπρέζνιεφ, κάποιων παρασιτικῶν μεσοστρωμάτων καί βιομηχάνων τῆς χώρας μας, πού νιώθουν πώς θά θιγοῦν ,κι ὁποιου ἄλλου θέλει νἆναι παρέα τους,ἐμεῖςἀντι παραθέτουμε αὐτά τά συνθήματα, πού ἀντιπαρατίθονται οὐσιαστικά στήν προσπάθεια οἰκοδόμησης ἑνός ἰμπεριαλιστικοῦ πόλου χωρίς ἀπό τήν ἄλλη νά ἀνοίγουν τό δρόμο στήν ἄλλη ὑπερδύναμη.

— ΝΑΤΟ

Ἀπό τήν ἴδια ὀπτική ξεκινᾶμε καί γιά τό ζήτημα τοῦ ΝΑΤΟ καί γιά τίς βάσεις. Ἔξω τό ΝΑΤΟ καί οἱ βάσεις- οὐδετεροποίηση σέ μιά πιθανή ἀντιπαράθεση τῶν ὑπερδυνάμεων,μόνο ὅμως μέσα ἀπό μιά διαδικασία κινήματος τέτοια πού θά ἐγγυᾶται τήν ἀνάπτυξη τῆς ἀνεξαρτησίας κι ὄχι τήν ἐνίσχυση τῆς ἄλλης ὑπερδύναμης.

Καί ἐδῶ ἔχουμε νά ὑπενθυμίσουμε μερικές βασικές ἀλήθειες.

Ἡ Ἑλλάδα δέν εἶναι οὔτε Ἱσπανία, οὔτε Ἀγγλία,οὔτε Γαλλία,δηλαδή χῶρες μεγάλες κι ἀπομακρυσμένες ἀπό τή Ρωσία,οὔτε εἶναι χώρα σάν τήν Ἰταλία καί τή Γερμανία,πού εἶναι σχεδόν τό ἴδιο κοντινές ἀλλά μεγάλες καί ἰσχυρές.Εἶναι φανερό πώς γιά αὐτές τίς χῶρες σέ περίπτωση διεθνοῦς ἔντασης ὁ κίνδυνος ἀπό τή Ρωσία,στό βαθμό πού δέν θά εἶναι ἐμπόλεμες μαζί της θά ἐκφραστεῖ μέ τήν μορφή μιᾶς οὐδετεροποίησης ἔστω εὐμενοῦς στή Ρωσία,ἡ λεγόμενη "Φιλανδοποίηση". Σέ καμμιά περίπτωση δέ μποροῦμε νά φανταστοῦμε πώς ἡ Ρωσία θά διακινδύνευε νά ἐξαπλώσει τήν "αὐτοκρατορία" της μέ στρατιωτική κατοχή σέ χῶρες 300 ἑκατομμυρίων, μέ μεγάλο οικονομικό δυναμικό καί τόσο μακρυά ἀπό τή Μόσχα. Ἡ λύση θά ἦταν ἀκριβῶς ἡ μεταβολή τους σέ ἕνα χῶρο εὐμενοῦς οὐδετερότητας ἤ καί ἡ "συμμαχοποίηση" αὐτῶν τῶν χωρῶν χωρίς ὅμως στρατιωτική κατοχή.

Καί ἐξ'ἄλλου τό ἴδιο ἔγινε καί μέ τήν προηγούμενη φάση,τῆς Ἀμερικάνικης ἡγεμονίαςστήν Εὐρώπη. Ἐνῶ στήν Ἑλλάδα εἴχαμε ἄμεση ἀμερικάνικη ἐπέμβαση καί γκρέμισμα τοῦ Παπανδρέου εἶναι προφανές ὅτι κάτι ἀντίστοιχο δέν μπόρεσε νά γίνει μέ τόν Ντέ Γκώλ στή Γαλλία οὔτε ἦταν νοητό.

Ἀντίθετα ἡ Ἑλλάδα,σέ περίπτωση παγκόσμιας σύρραξης εἶναι προφανές πώς δέν θά εἶχε τήν ἴδια τύχη. Θά εἶχε καί πάλι τήν τύχη- πού ἡ γεωγραφική της θέση καί τό οἰκονομικό καί πληθυσμιακό της δυναμικό τῆς ἐπιφυλάσσουν ἐδῶ καί εκατονταετίες- θά γνώριζε τήν μέ τόν ἕνα ἤ ἄλλο τρόπο ἄμεση κατοχή.

Αὐτό τό προφανές γεγονός ἀντανακλᾶται πχ.καί στό γεγονός ὅτι τό ἑλληνικό κόμμα, δέν μπορεῖ νά ἔχει καμμιά ἀνεξαρτησία ἀπό τή Ρωσία

ήρθαν σέ σύγκρουση μέ τό μαντρόσκυλο τής ἀντίδρασης – τά ΜΑΤ. Ἄρα μιά «μικρή ἀλλαγή» θάναι νά καταργηθοῦν τά ΜΑΤ, πράγμα πού μπορεῖ νά βοηθήσει καί γιά τή «μεγάλη» ἀλλαγή, ἀργότερα!

Παράλληλα, εἶναι γνωστό πώς ἡ ἀστυνομία ἄρχισε νά ὁπλοφορεῖ ἀπό τήν χούντα καί μετά. Εἶναι γνωστό τό τί ἔχει προκαλέσει καί τί σημαίνει ἡ ὁπλοφορία τους. Καί ὅμως δέν ἀκοῦμε στά κομματικά προγράμματα νά μπαίνει ἡ ἀνάγκη νά ἀφοπλιστοῦν οἱ ἀστυνομικοί!

Καί ἄν προχωρήσουμε ἀλλοῦ θά δοῦμε ὅτι κάθε στρῶμα, κάθε κομμάτι τοῦ λαοῦ μας ἔχει διαμορφώσει ἕνα σύνολο ἀπό τέτοια αἰτήματα. Ἐμεῖς λοιπόν λέμε πώς γιά νά γίνει ὁποιαδήποτε «ἀλλαγή», θά πρέπει ὁ κόσμος νά διαμορφώσει καί νά παλέψει γιά τήν πραγματοποίηση τῶν αἰτημάτων πού ἔβγαλε ὁ ἴδιος ἀπό τούς ἀγῶνες του. Αὐτά εἶναι ὥριμα νά γίνουν, αὐτά καίνε τόν κόσμο, αὐτά δέ σημαίνουν τήν ἐξαπάτηση του. Οἱ γυναῖκες, οἱ ἀγρότες ἔχουν κι αὐτοί ἕνα σύνολο ἀπό αἰτήματα.

Η προβολή τους, ἡ ἑνοποίησή τους, ἡ πάλη γιά τήν πραγματοποίησή τους μπορεῖ νά ἀποτελέσει τή μόνη βάση γιά κάποια ΑΛΛΑΓΗ.

Πάνω σέ τέτοιου εἴδους ζητήματα, καί εἶναι στήν οὐσία ἑκατοντάδες, καί δέν ἀναλαμβάνουμε τώρα ἐμεῖς νά τά παρουσιάσουμε σάν πρόγραμμα, πιστεύουμε πώς θά κινηθοῦν οἱ ἀγῶνες τοῦ αὔριο. πάνω σέ τέτοιου εἴδους ζητήματα, καί στήν ἑνοποίηση γύρω ἀπ' αὐτά μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ ἡ συσπείρωση τοῦ κόσμου αὔριο.

*** Νά καταργηθεῖ ὁ ν. 774, νά διαλυθοῦν τά ΜΑΤ, νά ἀφοπλιστεῖ ἡ ἀστυνομία.**
★ Κατάργηση τῶν πειθαρχικῶν φυλακῶν - Νά ἱκανοποιηθοῦν ὅλα τά αἰτήματα τῶν κρατουμένων.
★ Λιγώτερη δουλειά - Δουλειά γιά ὅλους - ἐπίδομα ἀνεργίας ἴσο μέ τό μισθό.
★ Ἐπίδομα στούς νέους χωρίς δουλειά.
★ Συνδικαλισμός στό στρατό - μείωση τῆς θητείας.
Η ΑΛΛΑΓΗ ΠΕΡΝΑΕΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΧΕΡΙΑ, ΤΟΥΣ ΔΙΚΟΥΣ ΜΑΣ ΑΓΩΝΕΣ

Πρωτοβουλία παρέμβασης στίς ἐκλογές

Η «ΑΛΛΑΓΗ» ΠΕΡΝΑΕΙ ΜΕΣΑ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΜΑΣ

ΠΟΙΑ ΑΛΛΑΓΗ;

Εἶναι φανερό πώς οἱ ἐκλογές πού γίνονται αὐτή τή στιγμή ἔχουν μεγαλύτερη σημασία ἀπό ἐκεῖνες τοῦ 74 καί τοῦ 77 γιατί τείνουν νά βάλουν γιά πρώτη φορά μετά ἀπό πολλά χρόνια τό ζήτημα – ὅπως λέγεται – τῆς ἀλλαγῆς.

Φυσικά ὅλοι ξέρουμε, καί ὁ ἑλληνικός λαός τό ἔχει δοκιμάσει στήν ράχη του πολλές φορές, ἀπό τό Μεταξᾶ, τόν ἐμφύλιο, τή χούντα, πώς κάθε φορά πού μπαίνει ζήτημα νά γκρεμιστεῖ τό κράτος τῶν ἀφεντικῶν, τοῦ κεφάλαιου καί τῶν ξένων προστατῶν, τό ἴδιο αὐτό κεφάλαιο, τό ἴδιο αὐτό κράτος, φτάνουν μέχρι καί τό αἱματοκύλισμα τοῦ λαοῦ γιά νά ἐμποδίσουν ἀκόμα καί μιά στοιχειώδη ἀλλαγή. Μήπως θέλουμε νά ποῦμε πώς καί τώρα θά συμβεῖ κάτι τέτοιο; Δέν τό νομίζουμε, κι αὐτό ὄχι γιατί ἔχει ἀλλάξει ἡ φύση τοῦ κεφάλαιου, καί τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Ὄχι, εἶναι ἁπλούστερο – καί λίγο-πολύ τό ξέρουμε ἤ τό νιώθουμε ὅλοι. Εἶναι γιατί τελικά τό σύστημα δέν αἰσθάνεται ἀκόμα τουλάχιστο, πώς, ἐμφανίζεται κάποια ριζική ἀπειλή στά συμφέροντά του, καί γι' αὐτό περιμένει νά δεῖ.

Εἶναι ἐξάλλου γνωστό πώς ὅσο βασικές δυνάμεις τοῦ κράτους – στρατός, ἀστυνομία καί οἱ ὑπόλοιποι κρατικοί μηχανισμοί – δέν ἀλλάζουν (κι αὐτά δέν ἀλλάζουν μέ ἐκλογές καί ἀλλαγές κυβερνήσεων), δέν εἶναι δυνατό νά ἔχουμε τέτοιες πραγματικά ριζοσπαστικές κοινωνικές ἀλλαγές.

Γι' αὐτό ἀπό πρώτη ἄποψη φαίνεται περίεργο

ἀλλά εἶναι ἀπόλυτα ἐξαρτημένο πρακτορεῖο τῆς Μόσχας. Γιατί ἄλλος εἶναι ὁ ρόλος γιά τόν ὁποῖο προορίζεται στήν Ἑλλάδα. Γι αὐτό ἐξ ἄλλου δέν ἐνδιαφέρεται τόσο γιά μιά "εὐέλι-κτη" ἐσωτερική πολιτική, πού θά τοῦ ἔδινε ἴσως μεγαλύτερη ἐσωτερική δύναμη ἀλλά θά τό ὑποχρέωνε σέ μιά κάποια κριτική τῆς Ρωσίας. Προτιμάει νά μένει στό δέκα τά ἑκατό καί νά ταυτίζεται στή λαϊκή συνείδηση μέ τό Μπρέζνιεφ, κι αὐτό γιατί ὁ ρόλος του δέν εἶναι ἡ ἄνοδος στήν ἐξουσία μέσα ἀπό καθαρά ἐσωτερικές ἐνδοελληνικές διαδικασίες ἀλλά προορίζεται γιά ἄλλο ρόλο ,γιά τό ρόλο τοῦ Καρμάλ.
Ἄρα δέ μᾶς ἀρκεῖ μιά πολιτική πού κεντράρει μόνο στό "ἔξω ἀπό τό ΝΑΤΟ",γιατί αὐτή εἶναι λαθεμένη, καί εὐνοεῖ τήν μιά ὑπερδύναμη, ἀλλά μιά πολιτική πού παράλληλα μέ τό ΝΑΤΟ χτυπάει καί τή Βαρσοβία,μιά πολιτική πού τείνει νά προβάλει ἐναλλακτικές μορφές ἄμυνας σέ ἐπίπεδο Βαλκανίων, Μέσης Ἀνατολῆς, Εὐρώπης.
Καί πάνω ἀπό ὅλα τό βασικότερο εἶναι ἡ ἀνάπτυξη ἑνός ἐπαναστατικοῦ κινήματος,πού μόνο αὐτό μπορεῖ νά ἀποτελέσει μιά ὁποιαδήποτε ἐγγύηση.

— Ἡ δική μας πολιτική

Ἔτσι λοιπόν κάθε ἄκριτη πολιτική γύρω ἀπ'τό ΝΑΤΟ καί τήν ΕΟΚ,κάθε πολιτική πού δέν ἀναπτύσσει τό ζήτημα σέ μιά βάση στήριξης στίς δικές μας δυνάμεις,ἀλλά ἔρχεται νά σιγοντάρει συνθήματα πού ἐξυπηρετοῦν ἄλλες δυνάμεις -πολύ μεγάλες αὐτές- δέ μπορεῖ σήμερα νά εἶναι πολιτική τοῦ κινήματος μας.
Πιστεύουμε σέ σχέση μ'αὐτό ὅτι τό δρόμο τόν δείχνουν οἱ Πολωνοί ἐργάτες. Τό κίνημα τους δέν ξεκινάει ἀπό ἐκεῖνο τό σημεῖο τῆς ταξικῆς πάλης-πού βρίσκεται πιό ψηλά ἀπό ὅλα τά ἄλλα- τό διεθνές καί τίς διεθνεῖς σχέσεις τῆς χώρας τους, γιατί εἶναι σίγουρο πώς ἄν ξεκινοῦσαν ἀπό ἐκεῖ θά ἔχαναν. Ἀντίθετα,ξεκινᾶνε ἀπό τό πολύ συγκεκριμένο,ἐκεῖνο πού ἔχουν στά χέρια τους καί μποροῦν ἄμεσα νά ἐπέμβουν οἱ μάζες.
Ἤ μήπως πιστεύουμε ὅτι οἱ μάζες τῆς χώρας μας μποροῦν ἄμεσα νά ἐπέμβουν μέ μιά δική τους λύση στό ἐπίπεδο τῶν διεθνῶν προσανατολισμῶν τῆς χώρας; Ὅμως μέ τήν πάλη τους σέ ἕνα ἄμεσο ἐπίπεδο ἔχουν μέχρι σήμερα προωθήσει ἔμεσα καί τήν ἀνεξαρτησία στό διεθνές πεδίο. Ἔτσι ξεκινώντας ἀπό τό πολυτεχνεῖο ἡ πάλη τοῦ λαοῦ ἐνάντια στή δικτατορία,ἔσπρωξε σέ διαδικασίες ἀνεξαρτησίας -σχετικῆς-τήν Ἑλλάδα, τέτοιες πού μέχρι σήμερα δέν εἶχε γνωρίσει σ'ὅλη τήν ἱστορία της σάν ἐλεύθερο κράτος. Αὐτός ὁ δρόμος πιστεύουμε θά πρέπει νά συνεχιστεῖ, ἕνας δρόμος ἀνάπτυξης τῆς ἀνεξαρτησίας καί τῆς αὐτονομίας τοῦ κινήματος κατάρχή καί τῆς Ἑλλάδας παρά- πέρα. Τό ἕνα εἶναι ἀναγκαῖος ὅρος γιά τό ἄλλο. Καί εἶναι φανερό πώς τό παραπέρα προχώρημα αὐτῆς τῆς διαδικασίας περνάει καί μέσα ἀπό τήν καταγγελία τῆς ἄλλης ὑπερδύναμης πού ἀπειλεῖ σήμερα τήν Εὐρώπη καί ὄχι μέ μιά πολιτική πού σιγοντάρει τήν πολιτική της.
Σέ μιά τέτοια κατεύθυνση ,τά συνθήματα μας δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι:

- ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ
- ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΤΑ ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΟΠΛΑ ΑΠΟ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ
- ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΟΚ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΜΕΚΟΝ ΕΝΩΜΕΝΗ-ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ- ΕΥΡΩΠΗ

Ἔτσι λοιπόν ὅταν σήμερα, κάποιος λέει"ἔξω ἀπ' τό ΝΑΤΟ" ἐμεῖς βέβαια συμφωνᾶμε, μέ τή διαφορά ὅτι δέ θεωροῦμε ὅτι τό κίνημα μας μπορεῖ νά προβάλει αὐτό σάν κύριο ἤ βασικό σύνθημα
Τό νά προβάλει σάν βασικό, σημαίνει αποπροσανατολισμό. Ἐξ'ἄλλου, τό "ἔξω ἀπό τό ΝΑΤΟ" ἐμεῖς τό βλέπουμε νά συνοδεύεται πάντα καί ἀπ'τή Βαρσοβία ὅπως ἤδη ἔχει ἀρχίσει νά κάνει τό ἀντιπολεμικό κίνημα στή Δυτ. Εὐρώπη κ' ἰδιαίτερα στήν Ἰταλία.

ΑΣ ΑΡΧΙΣΟΥΜΕ ΝΑ ΣΚΑΒΟΥΜΕ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΒΑΘΡΟ ΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΤΗΝ ΣΩΡΙΑΣΟΥΜΕ ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΟ ΧΩΜΑ.

Ὅταν κάποιος σήμερα παρεκτρέπεται ἀπό τό ἐπίσημο μοντέλο ζωῆς, ἡ κοινωνία ἔχει ἐφεύρει λέξεις-ἐτικέττες σάν τοῦ "ἀνώμαλου" τοῦ "ἐπικίνδυνου" τοῦ "τρελλοῦ" καί μέ τήν εὐλογία τῆς Ἰατρικῆς ἐπιστήμης τοῦ "παράφρονα" τοῦ "ψυχοπαθῆ" τοῦ σχιζοφρενῆ". Γιά τό ἐτικεττάρισμα τῶν διαφορετικῶν ἡ κοινωνια καί τό κράτος ἔχουν στήν διάθεσή τους τήν "ψυχιατρική", γιά τήν σαφῆ ἐπιβεβαίωση τῆς ὑγείας καί κανονικότητας τῶν πολλῶν, ἔχουν στήν διάθεσή τους τά Ἐγκλειστήρια τῶν ὀλίγων καί διαφορετικῶν, τά Ψυχιατρεῖα.

Τό καλούπωμα τῆς ψυχικῆς ἀσθένειας σέ συμπτωματα καί διαγνώσεις ἡ Ψυχιατρική τό δανείζεται ἀπό τό Ἰατρικό σύστημα,δημιουργῶντας ἔτσι μιά ντέ φάκτο ἀντίληψη παθολογικῆς κατάστασης καί τήν ἐντύπωση ὅτι ἡ θεραπεία τῆς "ψυχικῆς ἀρρώστιας" εἶναι σάν τή συνηθισμένη ἰατρική θεραπεία.

Γιά τό Ἐγκλειστήριο πού λεγεται Ψυχιατρεῖο ἄς θυμηθοῦμε τά λόγια τοῦ COOPER "Στό Ψυχιατρεῖο ἡ κοινωνια δημιουργεῖ μέ ἀλάθητη ἐπιδεξιότητα μιά κοινωνική δομή πού ἀπό πολλές ἀπόψεις εἶναι πανομοιότυπη μέ τίς ἰδιομορφίες τῆς οἰκογένειας τοῦ ἀρρώστου τίς ἱκανές νά προκαλέσουν τήν τρέλλα".

Ἡ οἰκογένεια εἶναι αὐτή πού σέ συνεργασία μέ τήν "Ψυχιατρική Ἐπιστήμη" νομιμοποιεῖ σάν συμπτώματα τῆς ἀρρώστιας κάθε δεῖγμα ἀνεξάρτητης συμπεριφορᾶς καί ἀποφασίζει μέ τήν συμπαράσταση τῶν κοινωνικῶν παραγόντων, τό κλείσιμο τοῦ "ἀσθενοῦς" στό Ψυχιατρεῖο.

Ἡ δῆθεν θεραπεία τῆς Ψυχιατρικῆς δέν εἶναι ἄλλη ἀπό τό δέσιμο,ξυλοδαρμό, ἠλεκτροσόκ,ψυχοφάρμακα,ἰνσουλινοθεραπεία. Ὅλα αὐτά πλαισιωμένα ἀπό τήν ψυχολογική βία ὁλοκληρώνουν τό φάσμα ἐξουσίας πού ἀσκεῖται ἀπό τό Ψυχιατρικό κατεστημένο πάνω στόν "ἀσθενῆ".Εἶναι ἀποκλεισμένος ακόμη καί σάν πρόσωπο. Ἡ ἀποδιοργάνωσή του πού θά ρθεῖ θά εἶναι ριζική.

Ἔτσι βλέπουμε νά λειτουργεῖ σάν ἁλυσίδα ἡ ἑξῆς ἀλληλουχία γεγονότων: 1)Ἕνα ἀπελπισμένο πολλές φορές βῆμα ἑνός ἀτόμου πρός μιά ἀνεξάρτητη συμπεριφορά πέρα ἀπό τά καλούπια οἰκογενειακά καί κοινωνικά. 2) Οἰκογενειακή,κοινωνική καί ἰδεολογική βία πάνω στόν διαφορετικό 3) Ὁ διαφορετικός κοινωνικά στιγματισμένος σπρώχνεται σταθερά στό περιθώριο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς χωρις καμμιά δυνατότητα καί κανένα δικαίωμα κοινωνικῆς ὕπαρξης. 4) Ψυχιατρικοποίηση τῆς διαφορετικῆς καί ἀνεξάρτητης συμπεριφορᾶς, κλείσιμο τοῦ διαφορετικοῦ στό Ψυχιατρεῖο. Πολλαπλή ἐξάσκηση βίας πάνω στόν διαφορετικό: τόσο σ'ἐπίπεδο βιολογικό (μέ τά ψυχοφάρμακα,ἠλεκτροσόκ, κ.λ.π. πού ἐπιφέρουν ἀλλοίωση τοῦ βιολογικοῦ ὑποστρώματος τοῦ διαφορετικοῦ) ὅσο καί σ'ἐπίπεδο ψυχολογικό μέ τήν συνεχῆ ἐξάρτηση τοῦ διαφορετικοῦ ἀπό τόν θεραπευτή ΨΥΧΙΑΤΡΟ πού πολλές φορές μάλιστα δέν ἔχει πρόβλημα νά χρησιμοποιήσει καί μεθόδους δανεισμένες ἀπό τήν ψυχανάλυση. 5) <u>Ἱδρυματισμός τοῦ διαφορετικοῦ</u>: Ὁ διαφορετικός ἀρνεῖται πιά νά φύγει ἀπό τό Ψυχιατρεῖο αὐτό τό ἄλλοθι τῆς κανονικότητας τῶν πολλῶν ἤ καί ἄν ἀκόμη φύγει μένει ἐξαρτημένος ἀπό τόν θεό-θεραπευτή.

Ἄς σημειωθῆ ὅτι σ'ὅλη τήν διάρκεια αὐτῆς τῆς διαδικασίας ὁ διαφορετικός ἔχει στερηθεῖ τά στοιχειώδη συνταγματικά του δικαιώματα. Ἀκόμη καί γιά τήν "θεραπεία" πού θά ἐφαρμόσουν στό πετσί του (ψυχοφάρμακα,ἠλεκτροσόκ) ἀρκεῖ ἡ ὑπογραφή τοῦ συγγενοῦς ἤ τοῦ κηδεμόνα καί αὐτός δέν ρωτιέται καθόλου.

Ἡ κατασταλτική συμπεριφορά τοῦ ψυχίατρου πηγάζει α) Ἀπό τό ὅτι δέν βλέπει ὅτι τό ψυχικό πρόβλημα ἔχει νά κάνει μέ προβλήματα προσωπικά, κοινωνικά καί ἠθικά τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς β) Ἀπο τήν ἔλλειψη προβληματισμοῦ σχετικά μέ τό τί εἶναι ἀνθρώπινη ἐπικοινωνια καί τί ὄχι γ) Ἀπό τήν οὐδέτερη στάση του καί τόν δῆθεν μή πολιτικοποιημένο ρόλο του.

Ἄς μήν ξεχνᾶμε ἐξάλλου τούς ΨΥΧΙΑΤΡΟΥΣ τῶν ΦΥΛΑΚΩΝ τῶν ὁποίων εἶναι πιό ὁλοφάνερος,ὁ κατασταλτικός καί ὑποβοηθητικός τῆς Κρατικῆς Ἐξουσίας ρόλος τους καθώς καί τούς ψυχίατρους τῶν μονάδων ἀποτοξίνωσης ναρκομανῶν μέ τήν ἀπάνθρωπη συμπεριφορά καί τούς ἐκβιαστικούς χρηματισμους πού ἔχουν καταγγελθεῖ, γιά νά βγάλουν ἔγκλειστους ἔξω ἀπ'αὐτές τίς μονάδες. Γνωστό εἶναι ἐξ'ἄλλου τό λαθρεμπόριο "ἀρρώστων" πού γίνεται ἀνάμεσα σ'ὡρισμένους ψυχίατρους καί Ἰδιωτικές κλινικές μέ τήν γνωστή μίζα τοῦ 30%.

- -

Τήν Τετάρτη 20/5 ὥρα 7 μ.μ. θά γίνει στήν Ἰατρική συζήτηση γιά τό φτιάξιμο καί στή Θεσσαλονίκη μιᾶς κίνησης γιά τά δικαιώματα τῶν "ψυχασθενῶν" πού σά στόχο θά ἔχει (μέσα ἀπό ἀγῶνες σέ διάφορα ἐπίπεδα) τήν ΥΠΟΝΟΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ.-

- -

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΙ «ΑΛΛΑΓΗ»

Οἱ κρατούμενοι στίς φυλακές τῆς Τύρινθας ἦταν οἱ πρῶτοι, καί μέχρι τά σήμερα πού γράφονται αὐτές οἱ γραμμές, καί οἱ μόνοι πού «ἔπιασαν» σωστά τήν κατεύθυνση τῆς πάλης πού θά ἔπρεπε νά ἀκολουθήσουν μετά τήν πολιτική ἀλλαγή τῆς 18 'Οχτώβρη. Δηλαδή τῆς χρησιμοποίησης τῶν νέων δυνατοτήτων πάλης γιά νά κατακτήσουν καί νά προωθήσουν ἕνα σύνολο ἀπό διεκδικήσεις, καί ἔτσι ἄνοιξαν τό δρόμο γιά ὅλο τό ὑπόλοιπο κίνημα.

Φυσικά αὐτή ἡ πρώτη κινητοποίηση τῶν κρατούμενων τῆς Τύρινθας δέν ἦταν τυχαία. 'Αποτέλεσε συνέπεια καί συνέχεια τῶν ἀγώνων πού πραγματοποιήθηκαν στίς φυλακές τά δύο τελευταῖα χρόνια, καί πού μετέβαλαν τό κίνημα τῶν κρατούμενων σέ ἕνα οὐσιαστικό στοιχεῖο τοῦ συνολικοῦ λαϊκοῦ κινήματος.

Σ' αὐτή τή βάση κρίνουμε οὐσιαστικό νά δημοσιεύσουμε τόν παρακάτω «κατάλογο αἰτημάτων» πού διαμόρφωσαν καί ὑπόγραψαν 140 κρατούμενοι ἀπό τίς φυλακές Κορυδαλλοῦ, καί πού ἀποτελεῖ τήν πρώτη συστηματική προσπάθεια καταγραφῆς τοῦ συνόλου τῶν αἰτημάτων τῶν κρατουμένων, πού μόνη αὐτή ἐξ' ἄλλου μπορεῖ νά ἀποτελέσει καί βάση γιά ὁποιαδήποτε κινητοποίηση γύρω ἀπό τίς φυλακές καί ὄχι οἱ ὑποκειμενικές θελήσεις καί ἰδεολογικές τοποθετήσεις τοῦ ὁποιουδήποτε, πού γύρω ἀπό τήν μία ἤ ἄλλη κινητοποίηση προσπαθεῖ νά ἐπιβάλει τή δική του ἀντίληψη.

ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

'Εμεῖς οἱ κρατούμενοι τῶν 'Ελληνικῶν Φυλακῶν ἐκπροσωπόντας ὅλους τούς φυλακισμένους αὐτῆς τῆς χώρας, ἄνδρες καί γυναίκες, ἐνήλικους καί ἀνήλικους διαμαρτυρόμαστε ἔντονα γιά τίς ἀπάνθρωπες καί ἐξοντωτικές συνθῆκες κράτησής μας, οἱ ὁποῖες συντείνουν στήν ὅλο καί πιό πολύ περιθωριοποίησή μας καί ἐντείνουν τήν ἀντιπαράθεση κοινωνίας - ἀνθρώπων πού ζοῦν στή φυλακή.

'Η διαμαρτυρία μας αὐτή εἶναι ἡ ἀρχή τῆς κλιμάκωσης μιᾶς σειρᾶς ἀγώνων ζητῶντας νά σεβαστεῖ ἡ ἐξουσία τήν ἀνθρώπινή μας ἀξιοπρέπεια καί ὑπόσταση καί νά καλύψει ἐπί τέλους τίς στοιχειώδεις ἀνάγκες πού ἔχει ὁ κάθε ἄνθρωπος (κρατούμενος).

ΖΗΤΑΜΕ:

Τά εὐεργετήματα πού προβλέπει ὁ σωφρονιστικός καί ποινικός κώδικας νά γίνουν πράξη καί οὐσία γιά ὅλους τούς κρατουμένους.

Εἰδικότερα:

1. Τό δικαίωμα τῆς ἀναστολῆς νά ἰσχύσει πραγματικά γιά ὅλους τούς κρατούμενους.

Ζητᾶμε νά ἀφαρμοσθεῖ ὑποχρεωτικά τό 1/3 τῆς ποινῆς ὡς ἀναστολή ἐφ' ὅσον ὁ κρινόμενος πληροῖ τούς ὅρους τῆς καλῆς διαγωγῆς.

2. Τό δικαίωμα τῆς χάριτος νά ἰσχύσει οὐσιαστικά.

3. Ὅλοι οἱ κρατούμενοι ἀνεξαιρέτως νά μετάγωνται μετά τήν καταδίκη τους στίς ἀγροτικές φυλακές.

4. Στίς κλειστές φυλακές νά αὐξηθοῦν οἱ ὀργανικές θέσεις τοῦ 'Υπουργείου γιά τούς ἐργαζόμενους καταδίκους.

5. Ζητᾶμε νά μειωθεῖ τό διάστημα ὑποδικίας σέ λογικά ὅρια καί νά προσαρμοσθεῖ στά ὅρια τῶν χωρῶν τῆς Δ. Εὐρώπης, ἐνῶ στίς χῶρες τῆς Δ. Εὐρώπης ἰσχύει ὡς ἀνώτατον ὅριον προφυλάκισης οἱ 6 μῆνες καί στήν 'Ολλανδία αὐτό τό ὅριο εἶναι 3 1/2 μῆνες, σέ μᾶς ὑφίσταται ὡς ἀνώτατον ὅριο προφυλάκισης οἱ 18 μῆνες.

6. Ζητᾶμε νά βελτιωθεῖ τό διαιτολόγιό μας οὐσιαστικά.

7. Ζητᾶμε νά καλύπτωνται οἱ φυλακές ἀπό ἰατρό ἐπί 24ωρου βάσεως, νά στελεχωθοῦν τά ἰατρεῖα τῶν φυλακῶν μέ εἰδικευμένους διπλωματούχους νοσοκόμους, νά αὐξηθεῖ τό κονδύλι πού δίνει κάθε χρόνο τό κράτος γιά προμήθεια φαρμάκων στίς φυλακές (τό ὁποῖον σημειωτέον ὅτι γιά τό ἔτος 1981 εἶναι 30.000 δραχμές) γιά νά ἔχουμε ὅλοι φάρμακα ὅταν ἀρρωσταίνουμε.

8. Νά αὐξηθεῖ ὁ ἀριθμός τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν ἔτσι ὥστε ὁ κάθε κρατούμενος νά μπορεῖ νά συζητήσει τά προβλήματά του καί ἡ Κοινωνική 'Υπηρεσία ν' ἀσχοληθεῖ μαζί του καί ὄχι ὅπως γίνεται σήμερα πού ὁ κάθε κρατούμενος, λόγω φόρτου ἐργασίας μπορεῖ νά μιλήσει μόνον τρία λεπτά μέ τόν Κοινωνικό Λειτουργό.

'Ακόμα νά ὑπάρχει κοινωνικός λειτουργός πολύγλωσσος σέ κάθε φυλακή γιά νά ἐξυπηρετεῖ τά αἰτήματα τῶν ἀλλοδαπῶν κρατουμένων, δεδομένου ὅτι στίς 'Ελληνικές φυλακές ὑπάρχει ἕνα ποσοστό ἀλλοδαπῶν 10-15%, οἱ ὁποῖοι ἀντιμετωπίζουν ἔντονα προβλήματα.

9. Ζητᾶμε νά δημιουργηθοῦν ἐργαστήρια σ' ὅλες τίς κλειστές φυλακές καί εἰδικά στίς φυλακές Κορυδαλλοῦ, ὥστε ν' ἀξιοποιεῖται δημιουργικά ὁ ἐλεύθερος χρόνος μας.

10. Ζητᾶμε νά δοθεῖ ἐπί τέλους προσοχή στό δικαίωμά μας γιά μάθηση καί ἐκπαίδευση. Γι' αὐτό προτείνουμε:

α) Νά δημιουργηθοῦν βιβλιοθῆκες

β) Νά ὑπάρξουν προαιρετικά μαθήματα ξένων γλωσσῶν.

γ) Νά λειτουργήσουν τεχνικές καί ἐπαγγελματικές σχολές μέσα στίς φυλακές.

δ) Νά λειτουργήσει Δημοτικό Σχολεῖο.

11. Ζητᾶμε νά δεχόμαστε ἐπισκεπτήρια ὄχι μόνον ἀπό συγγενεῖς μας ἀλλά κι ἀπό γνωστούς καί φίλους μας, ὥστε νά μήν ἀπομονωνώμαστε κοινωνικά.

12. Ζητᾶμε νά σταματήσει ἡ λογοκρισία πού ὑφιστάμεθα ἀπό τούς φύλακες κατά τήν εἴσοδο καί ἔξοδο ἐπιστολῶν μας.

13. Ζητᾶμε νά μποροῦμε νά ἐπικοινωνοῦμε τηλεφωνικά μέ τά συγγενικά μας πρόσωπα σέ περίπτωση ἐκτάκτων οἰκογενειακῶν συμβάντων (ὅπως ἀρρώστεια, ἀτύχημα, ἐπεῖγον μήνυμα κλπ.) καί ὄχι νά μᾶς τρώει ἡ ἀγωνία.

14. Ζητᾶμε νά μποροῦμε ὅταν πεθαίνει ὁ πατέρας μας ἤ ἡ μητέρα μας νά ἔχουμε τό δικαίωμα νά παραβρεθοῦμε στήν κηδεία του ἔστω καί μέ συνοδεία ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

15. Ζητᾶμε νά σταματήσει ἡ σεξουαλική μας καταπίεση, ἡ ὁποία ἐντείνει τήν διάλυση τῶν οἰκογενειῶν μας καί δημιουργεῖ μόνον καθεστώς διαστροφῶν καί παρεκλίσεων ἀπό φυσιολογική ζωή. Θέλουμε σέ εἰδικά διαμορφωμένο χῶρο νά ἐπικοινωνοῦμε μέ τίς γυναῖκες καί τίς ἀρραβωνιαστικές μας, ὅπως γίνεται στίς ἀνεπτυγμένες χῶρες τῆς Εὐρώπης. (Σκανδιναυικές).

16. Ζητᾶμε κάθε ἀνακοίνωση τῆς φυλακῆς νά γίνεται καί στίς τρεῖς ἐπίσημες γλῶσσες ('Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά) γιατί σήμερα οἱ ἀλλοδαποί κρατούμενοι δέν δύνανται νά γνωρίζουν τίς οὐσιώδεις ἀνακοινώσεις τῆς φυλακῆς.

17. 'Ανάμεσά μας ὑπάρχουν πολλοί πού λόγω ἀτυχῶν συγκυριῶν δέν διαθέτουν οὔτε τούς ἐλάχιστους οἰκονομικούς πόρους. Δέν ἔχουν ν' ἀντικαταστήσουν τά ροῦχα καί τά παπούτσια των ὅταν φθαροῦν καί οὔτε νά πάρουν μιά ὀδοντόκρεμα ἤ ἕνα ξυραφάκι. Ζητᾶμε τό ταμεῖο τῶν φυλακῶν νά παρέχει στούς κρατούμενους ἕνα ἀναγκαῖο μικρό ποσό ἱκανό γιά νά καλύπτει τίς ἀπαραίτητες ἀνάγκες τοῦ καθενός μας. Τό μίνιμουμ αὐτό ποσόν νά ἰσχύσει γιά ὅλους τούς κρατούμενους ἀνεξαιρέτως.

18. Ζητᾶμε ὅπως ὅλοι οἱ φυσιολογικοί ἄνθρωποι νά ψυχαγωγούμεθα μέ ἀθλοπαιδιές, προβολές ταινιῶν, διαλέξεις, καί ἄλλες πολιτιστικές ἐκδηλώσεις.

Εἰδικώτερα γιά λόγους καθαρά ψυχολογικούς, νά μᾶς ἐπιτραπεῖ νά ἔχει τό κάθε κελί τό ραδιόφωνο καί τήν τηλεόρασή του.

19. 'Απαιτοῦμε ἡ συμπεριφορά τοῦ φυλακτικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ καί τῶν διευθυντῶν νά εἶναι στά πλαίσια τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀτόμου καί ὄχι νά ἐκμεταλλεύονται τή θέση των γιά νά μᾶς φέρονται μέ περιφρόνηση, ἀδιαφορία, μίσος καί ἐξευτελιστικό τρόπο.

20. Ζητᾶμε νά καταργηθοῦν οἱ ἀναχρονιστικές σίτες σέ διπλή σειρά πού παρεμβάλονται μεταξύ ἡμῶν καί τῶν ἐπισκεπτῶν μας σά νά εἴμαστε ἄγρια θηρία.

Τά ἐπισκεπτήρια νά γίνονται σέ εἰδικά διαμορφωμένους χώρους ἐλεύθερα οὕτως ὥστε νά δημιουργεῖται ἡ ἀναγκαία ἀνθρώπινη ἐπαφή πού τόσο τήν ἔχουμε ἀνάγκη. Τό ὑπάρχον καθεστώς τραυματίζει τίς σχέσεις μας μέ τούς οἰκείους μας καί εἰδικά μέ τά παιδιά μας.

21. Ζητᾶμε ὅταν μᾶς συλλαμβάνει ἡ ἀστυνομία νά μή μᾶς βασανίζει ὅπως κάνει κατά κόρον σήμερα. Νά μή μᾶς φέρονται μέ τόν γνωστό τρόπο καταξευτελίζοντάς μας. 'Ο Νόμος ὁρίζει ὅτι ἡ ἀστυνομία ἔχει δικαίωμα νά μᾶς κρατᾶ 24 ὧρες κατ' ἀνώτατον ὅριον καί στό τέλος τοῦ 24ώρου νά μᾶς ἀπαγγέλει κατηγορίαν προσάγοντάς μας στόν Εἰσαγγελέα παρά ταῦτα ὑπάρχουν πολλά παραδείγματα τῆς ὠμῆς παραβιάσεως τοῦ Νόμου. Στήν 'Ασφάλεια ἔχουν κρατηθεῖ ἄτομα 10, 20 καί 39 ἀκόμα ἡμέρες βασανιζόμενοι χωρίς νά τούς δίνεται τό δικαίωμα νά ἐπικοινωνήσουν μέ τούς δικηγόρους τους.

22. Ζητᾶμε νά καταργηθεῖ ἡ μεσαιωνική «κατ' ὁμολογίαν» σύλληψις, προφυλάκιση καί καταδίκη κατηγορουμένων ἀτόμων, ὡς ἐνεχομένων δῆθεν σέ ἐγκληματικές ἐνέργειες, ἐπειδή κάποιο ἄλλο ἄτομο συνελήφθη γιά ἐγκληματικές ἐνέργειες καί ὡμολόγησε ὅτι ἐνέχονται καί ἄλλα ἄτομα σ' αὐτές τίς ἐνέργειες, χωρίς καί νά μπορεῖ νά ἀποδείξει μέ στοιχεῖα τίς ὁμολογίες του.

23. Νά σταματήσουν οἱ πειθαρχικές μεταγωγές πού γίνονται ἀναιτιολόγητα καί μοιάζουν μέ ἀπαγωγές κρατουμένων. Οἱ μεταγωγές πού γίνονται τά χαράματα ὅταν ἡ φυλακή κοιμᾶται.

24. Τέλος ζητᾶμε νά παύσει νά ἰσχύει τό σημερινό καθεστώς τρομοκρατίας καί ἐκφοβισμοῦ πού ἰσχύει σήμερα στίς 'Ελληνικές φυλακές σέ ὅτι ἀφορᾶ τή διεκδίκηση τῶν νομίμων δικαιωμάτων μας. 'Η τρομοκρατία πού σήμερα μετέρχονται γιά τόν κάθε κρατούμενο πού ἀπευθύνεται στούς φύλακες ἤ στούς διευθυντές, ὅτι θά τόν βασανίσουν μέ ξυλοδαρμούς καί ἄλλα μεσαιωνικά μέσα

Τό παρακάτω γράμμα γράφτηκε ἀπό τό Φ. Κυρίτση στόν Κορυδαλλό καί ἔχει ἡμερομηνία 18 'Οχτώβρη.

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΑ ΚΥΡΙΤΣΗ

'Επειδή κατά τούς τελευταίους μῆνες ἔχει δημιουργηθεῖ στόν κόσμο μιά σύγχιση σέ σχέση μέ τό τί εἴδους κρατούμενοι εἴμαστε ἐγώ,ὁ Γιάννης Σκανδάλης,ὁ Κυριάκος Μοίρας,ὁ Ταπούτης ,ὁ Καλαποδόπουλος,ὁ Καραμπατάκης ὁ Συμεωνίδης,ὁ Μπάρλας καί ὁ Σπυρόπουλος, κρίνω ἀπαραίτητο νά διευκρινήσω ὅσο εἶναι δυνατό τό ζήτημα,γιατί τό ζήτημα αὐτό ἀφορᾶ τόν τρόπο μέτόν ὁποῖο θά θέλαμε νά μας συμπαρασταθοῦν καί νά ἀπαιτήσουν τήν ἀπελευθέρωση μας,αὐτοίπού ἀναγνωρίζουν τήν ἀδικία,τό ψέμα καί τόν παραλογισμό πούκρύβονται πίσω ἀπό τήν φυλάκιση μας.

Πρῶτα ἀπ'ὅλα θά ἐπαναλίβω γιά μιά ἀκόμα φορά ὅτι βρισκόμαστε στή φυλακή γιά πολιτικούς λόγους καί ὄχι γιατί ἐπιδιώξαμε προσωπικό συμφέρον.'Αγωνιστήκαμε γιά νά πραγματοποιηθοῦν οἱ ἐπαναστατικές μας ἰδέες γιά μιά κοινωνία χωρίς καταπίεση καί χωρίς ἐκμετάλλευση ἀνθρώπου ἀπό ἄνθρωπο.

"Ηρθαμε σέ σύγκρουση μέτό κοινωνικό καθεστώς τοῦ καπιταλισμοῦ,ἐπειδή ἀρνηθήκαμε νάκλείσουμε τό στόμα μας μπροστά στά καθημερινά αἴσχη κιέγκλήματα αὐτοῦ τοῦ καθεστῶτος σέ βάρος τῆς πλειοψηφίας τοῦ κόσμου. Συλληφθήκαμε,βασανιστήκαμε καί φυλακιστήκαμε γιατίς ἐπαναστατικές μας ἰδέες κιόχι γιά τά ἀστεῖα ἤ ἀνύπαρκτα ἀδικήματα πού μᾶς ἀποδίδουν.

Τά μέσα πού χρησιμοποιήσαμε γιά νά πραγματοποιηθοῦν οἱ ἰδέες μας εἶναι τά ἴδια πού χρησιμοποιεῖ ὁ περισσότερος κόσμος γιά νά πραγματοποιήσει τίς πολιτικές του ἰδεες.

Όμως ἐπειδή οἱ δικές μας ἰδέες θεωροῦνται ἐξτρεμιστικές ἐφόσον ἀρνιόμαστε τούς συμβιβασμούς,τό κράτος τῶν ἀφεντικῶν μᾶς παρουσίασε γιά αἱμοβόρα τέρατα πού θέλουν τό χάος.

Μᾶς ἀπαγόρεψε κάθε δικαίωμα νά ὑπερασπιστοῦμε τούςἑαυτούς μας,ἀπέναντι στίς συκοφαντίες τά ψέματα καί τίς σκευωρίες μέ τίς ὁποῖες μᾶς καταδίκασε.

Βέβαια δέν εἴμαστε οἱ μοναδικές περιπτώσεις ἀνθρώπων πού διώκονται σάν πολιτικοί ἀντίπαλοι τοῦ καθεστῶτος.

29/9/1981 - ΕΚΛΕΙΣΑ ΠΙΑ ΤΟΥΣ 2 ΜΗΝΕΣ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΛΑΚΗ

Φ. Κυρίτσης — Γ. Σκανδάλης — Κ. Μοίρας

Μετά 3,5 χρόνια ὀργής, καθημερινής ἐξόντωσης καί βασανιστηρίων μέσα στίς φυλακές κι ἐνώ δέν ὑπάρχει πιά περιθώριο οὔτε γιά ἐπιβίωσή μου στή φυλακή, ὅταν ἡ ὁλοκλήρωση τής ἐξόντωσής μου φτάνει στό τέλος της, ἀναγκάστηκα νά βάλω ὅσες δυνάμεις μού εἶχαν ἀπομείνει, τή ζωή μου, φραγμό σ' αὐτή τήν ὁλοκλήρωση τοῦ ἐγκλήματος καί νά διεκδικήσω τό δικαίωμα στή ζωή. Καί γιά ἄλλη μιά φορά οἱ σύντροφοι Φίλιππος Κυρίτσης, Γιάννης Σκανδάλης καί Κυριάκος Μοίρας ἀρνηθήκανε τήν ἐξόντωση καί διεκδικήσανε μαζί μου τήν ἀποφυλάκισή μου, μ' ἀπεργία πείνας καί κίνδυνο τής ζωής τους.

29/9/1981. Ἤδη ἔχω κλείσει 2 μήνες ἀπό τήν ἀποφυλάκισή μου. Μετά ἀπό ἀπεργία πείνας 58 ἡμερών καί πού στή διάρκειά της ἡ ζωή μου παίχτηκε κορώνα-γράμματα, μετά ἀπό ἀπεργία πείνας 80 ἡμερών των συντρόφων, κατορθώθηκε ἡ ἀποφυλάκισή μου, πού εἶταν πιά ζήτημα ζωής καί θανάτου.

Αὐτή τή στιγμή, οἱ σύντροφοι, μέ ἔντονα προβλήματα υγείας, ἐξακολουθούν νά βρίσκονται στό νοσοκομείο κρατουμένων καί νά ἔχουν καί τήν εἰδική κακομεταχείριση πού ἐπιβάλλεται σέ φυλακισμένους ἐπαναστάτες. Ὁ θόρυβος τής ἀπεργίας ἔχει πιά τελειώσει. Ὁ θόρυβος τοῦ ἄν θά ζήσω ἤ θά πεθάνω κατασιγάστηκε. Τίποτα ὅμως δέν τελειώνει καί δέν ἔχει ξεχαστεί, ὅσο τό κράτος συνεχίζει νά ἐφαρμόζει τέτια σχέδια ἐξόντωσης. Οἱ σύντροφοι ἐξακολουθούν νά σαπίζουν στίς φυλακές καί στό νοσοκομείο.

Στίς φυλακές Βόλου, στίς φυλακές τοῦ Κορυδαλλού, στό νοσοκομείο κρατουμένων καί ὅπου ἀλλού, οἱ Ταπούτης Γ., Σπυρόπουλος Π., Καραμπατάκης, Συμεωνίδης, Μπαρλάς, Καλαποδόπουλος.

Κι οἱ Φίλιππος Κυρίτσης, Γιάννης Σκανδάλης καί Κυριάκος Μοίρας μέ βαρειές καταδίκες, βάζουν πάντα τίς ζωές τους φράχτη στήν ἐξόντωση πού τους ἔχει κανονίσει τό κράτος. Μεσαιωνικά βασανιστήρια, ξυλοδαρμοί, ἀπαγορεύσεις, τόσα καί τόσα πού ἔχουν καταγγελθεί ἐπανειλημμένως, εἶναι ἡ κάθε ὥρα, ἡ κάθε μέρα πού βγάζουν στίς φυλακές.

Κι ἐνώ ὅλοι ξέρουν πιά πώς εἶναι «ἀποδιοπομπαίοι τράγοι» πολιτικών σκοπιμοτήτων καί σκευωριών. Ὅλοι ξέρουν πώς ἔτσι τούς πληρώθηκε ἡ ἄρνησή τους νά υποταχτούν καί νά γίνουν συνένοχοι στα ἐγκλήματα αὐτής τής κοινωνίας.

Ἡ «προεκλογική περίοδος βαίνει καλώς» μέ περιοδείες, λόγους καί... καί... κλείνοντας τά μάτια μπροστά στό ἔγκλημα πού διαπράττεται. Κανείς δέν μπορεί νά μού ἐγγυηθεί τίποτα, εἶμαι σίγουρη, ἡ ἀντοχή ἔχει ὅρια καί οἱ σύντροφοι ἀργοπεθαίνουν.

Ἄν τώρα ἐξακολουθούν ὅλοι κι ὁ κάθε «ἐλεύθερα σκεπτόμενος» νά κάνει τά στραβά μάτια, στήν ἐπερχόμενη ὁλοκληρωτική ἐξόντωσή τους θά εἶναι υπεύθυνος δολοφονίας. Πρέπει ἐπιτέλους νά «κλείσει μιά καί καλή ὁ φάκελλος τής ἐξόντωσής τους, πρέπει ἐπιτέλους νά ἀπαιτηθεί καί νά ἀπαιτηθεί ἄμεσα, τώρα ἡ ἀπελευθέρωσή τους.

Ὅποιος ἐξακολουθεί νά μή δίνει σημασία σέ αὐτή τή χυδαία δολοφονία, ἔχει πνίξει τόν ἄνθρωπο πού εἶχε μέσα του καί τό αἷμα αὐτών πού ἐπιμένουν καί παλεύουν νά παραμείνουν ἄνθρωποι θά γίνει ὁ ἐφιάλτης του.

Γιά μιά κοινωνία πού δέν θά εἶναι φυλακή, γιά μιά κοινωνία ἐλευθερίας, δημιουργίας κι ἀπόλαυσης τής ζωής.

— ΑΜΕΣΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ!

'Αθήνα
29/9/1981

Σοφία Κυρίτση

(πού τά πραγματοποιοῦν μέ μεγάλη εὐκολία) ἤ ὅτι θά τόν μεταγάγουν σέ πειθαρχικές φυλακές.

25. Ζητᾶμε νά καταργηθοῦν ὅλες οἱ πειθαρχικές φυλακές εἴτε τίς ὀνομάζουν Κέρκυρα, εἴτε 'Αλικαρνασό εἴτε ὅποια ἄλλη φυλακή τό 'Υπουργεῖο σκεφθεῖ νά μεταμορφώσει σέ κολαστήριο. Στά κρατητήρια αὐτά ἡ σωματική βία καί οἱ ξυλοδαρμοί εἶναι στήν ἡμερήσια διάταξη καί οἱ ἀπειλές, ὕβρεις καί ἀναιτιολόγητες τιμωρίες ἀποτελοῦν τήν καθημερινή ρουτίνα.

26. Νά ἱδρυθοῦν εἰδικά θεραπευτήρια γιά τούς τοξικομανεῖς καταδίκους, οὕτως ὥστε νά τούς δοθεῖ ἡ εὐκαιρία νά κάνουν θεραπεία ἀποτοξίνωσης.

27. 'Απαιτοῦμε ὅταν ἀποφυλακιζόμαστε ἡ πολιτεία, ἐφ' ὅσον εἴμαστε παιδιά της νά μεριμνᾶ γιά τήν τύχη μας. Πολλοί ἀπό μᾶς μετά ἀπό πολυετῆ παραμονή στίς φυλακές ὅταν διαβαίνουμε τήν πύλη μέ τό ἀποφυλακιστήριο στό χέρι δέν ἔχουμε οὔτε μία δραχμή στήν τσέπη μας γιά μιά ἀρχή στή ζωή μας.

28. Ζητᾶμε ἀπό τήν πολιτεία νά θεσπίσει τό δικαίωμά μας μετά τήν ἀποφυλάκισή μας νά πάψει νά μᾶς καταδιώκει ἡ ἀστυνομία, ἀναγκάζοντας τόν ἐργοδότη μας νά μᾶς ἀπολύσει κι ἔτσι ἀναγκαστικά νά στραφοῦμε στήν παρανομία.

29. Ζητᾶμε νά παύσουν νά μᾶς βλέπουν σάν «ἐξ ὁρισμοῦ» καί ἀπαρέγκλιτα ὑπότροπούς πού δέν παίζουμε ἄλλο ρόλο ἀπό ἐκείνων τῶν περιθωριακῶν στοιχείων τῆς κοινωνίας, πού ἅπαξ καί βρεθήκαμε μέσα σέ μιά φυλακή, θά πρέπει κατά τήν ἀντίληψή τους νά μπαινοβγαίνουμε.

Νά παύσουν νά μᾶς ἀντιμετωπίζουν ἀρνητικά καί μέ τήν ἀπαράδεχτη νοοτροπία τοῦ τύπου «... τί περιμένεις ἀπό ἕναν φυλακισμένο». Κάποτε θά πρέπει νά καταλάβουν ὅτι δέν τούς ἀνήκει μικρό κομμάτι τῆς εὐθύνης τῆς ὑποτροπῆς τῶν φυλακισμένων».

30. Ζητᾶμε νά καταλάβουν ὅτι πρέπει νά κάνουν σαφῆ διάκριση μεταξύ τιμωρίας καί ἐκδίκησης καί νά ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ τιμωρία θά πρέπει νά ἔχει τήν ἔννοια τῆς βοηθείας καί ὄχι τῆς ἐξουθένωσης.

31. Τά τελευταῖα γεγονότα τῶν ἀλλεπάλληλων αὐτοκτονιῶν καί ἀποπειρῶν αὐτοκτονίας τό μαρτυροῦν καί δείχνουν τήν ἀπόγνωση καί συμπυκνωμένη ἀγανάκτηση ὅλων τῶν κρατουμένων γιά τήν ἀδιαφορία τῆς πολιτείας, πού ἐμπιστεύεται τήν ὕπαρξή τους (γιά νά μή μιλήσουμε γιά σωφρονισμό!!!) σέ χέρια ἀκατάλληλων ἀτόμων πού δέν ἔχουν καμμιά σχέση μέ τίς στοιχειώδεις σωφρονιστικές ἀντιλήψεις.

"Επονται οἱ ὑπογραφές τῶν κρατουμένων

'Αποδέκτες αὐτοῦ τοῦ κειμένου διαμαρτυρίας εἶναι

1. 'Η 'Επιτροπή τῆς Διεθνοῦς 'Αμνηστίας τήν ὁποία θά παρακαλέσουμε στήν συγκέντρωση τῆς 28ης Μαΐου πού θά γίνει στήν 'Αθήνα νά τό ἀνακοινώσει.
2. OUNESKO
3. 'Η ἡμερήσιος καί περιοδικός τύπος τῆς χώρας.
4. Τά πολιτικά κόμματα πού ἐκπροσωποῦνται στό 'Ελληνικό Κοινοβούλιο.
5. Τό Εὐρωπαϊκό Συμβούλιο.

'Ακριβές ἀντίγραφο ἀπό τό χειρόγραφο κείμενο πού ἔχω στήν κατοχή μου. 'Επίσης στήν κατοχή μου ἔχω τίς 140 ὑπογραφές τῶν κρατουμένων τῆς Φ. Κορυδαλλοῦ πού τό ὑπογράφουν.

'Η Δικηγόρος

Οἱ φυλακές ὅλου τοῦ κόσμου ἔχουν πολιτικούς κρατούμενους ἄλλες λίγους ἄλλες πολλούς.

Στή γειτονική Τουρκία ἡ στρατιωτικοφασιστική χούντα τοῦ 'Εβρέν κρατάει στίς φυλακές I25 χιλιάδες πολιτικούς κρατούμενους. Καί ἐκεῖ ἡ χούντα τούς κρατούμενους αὐτούς τούς ἀποκαλεῖ τρομοκράτες καί ἐγκληματίες ὅπως ἀποκαλεῖ ἐμᾶς τό 'Αμερικανοκρατούμενο 'Ελληνικό κράτος. "Ομως αὐτούς τούς κρατούμενους κανένας δέν ἔχει τό θράσος νά τούς βάλει στό ἴδιο τσουβάλι μέ τούς βιαστές, μαστρωπούς, ἔμπορους ναρκωτικῶν ἀπατεῶνες, κ.ο.κ. ὅπως μερικοί ἐπιχειροῦν νά κάνουν μ' ἐμᾶς.

'Η προσπάθεια μας νά διαλύσουμε τή σύγχιση σέ σχέση μέ τό τί εἴδους κρατούμενοι εἴμαστε εἶναι ὄχι μόνο ἀπόλυτα δικαιολογημένη ἀλλά καί ἀναγκαῖα.

Γιά τόν ἴδιο σκοπό ἔδωσαν τή ζωή τους δέκα 'Ιρλανδοί ἀντάρτες του IRA μέσα στο I98I.

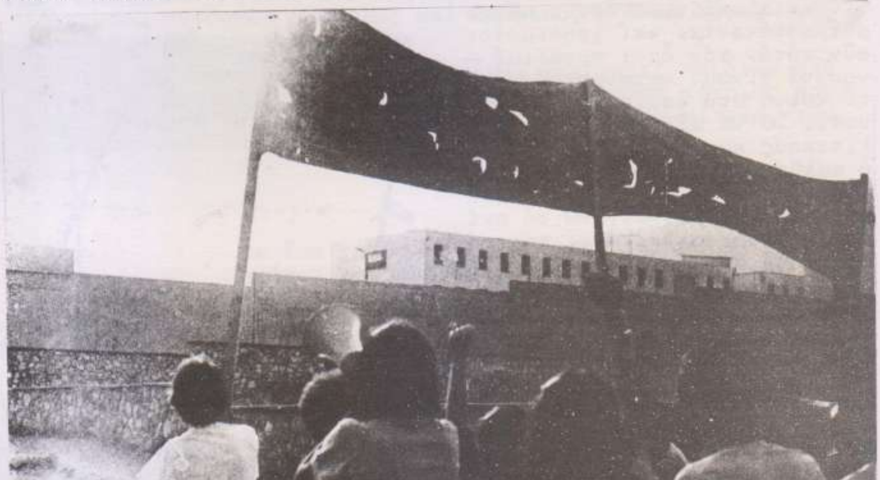
Παρ' ὅλο πού οἱ 'Ιρλανδοί ἀγωνιστές γιά νά κάνουν τόν ἀγώνα τους χρησιμοποιοῦν μέσα πού ἀπαγορεύονται ἀπό τόν Ποινικό Κώδικα κάθε χώρας, ὅλα τά πολιτικά κόμματα καί οἱ ἐξωκοινοβουλευτικές ὀργανώσεις τῆς 'Ελλάδας, ἐκτός ἀπό τήν Νέα Δημοκρατία καί τούς φασίστες, δικαιολόγησαν τό αἴτημα τους νά ἀναγνωρισοῦν σάν πολιτικοί κρατούμενοι.

Γιά μᾶς, ἐκτός ἀπο μερικές ἐξωκοινοβουλευτικές ὀργανώσεις τῆς ἀριστερᾶς, τό Δικηγορικό Σύλλογο 'Αθηνῶν (μόνο στή διάρκεια τῆς τελευταίας ἀπεργίας πείνας μας), μερικούς πρώην ἀντιστασιακούς καί μερικούς δημοσιογράφους, ἡ πλειοψηφία τῶν πολιτικῶν κομμάτων, προσπάθησε νά κρύψει τό γεγονός ὅτι κρατούμαστε σάν πολιτικοί ἀντίπαλοι τοῦ καθεστῶτος. Καί αὐτό συνέβη παρ' ὅλο πού κανείς ἀπό τά κόμματα αὐτά δέν ἀγνοεῖ ὅτι δέν εἴμαστε οὔτε ἀντάρτες ἀλλά μόνο ἐπαναστάτες μέ ἀκραῖες ἰδέες, σύμφωνα μέ τά κριτήρια τους.

Γιά μᾶς, ἡ προσπάθεια νά παρουσιαστοῦμε σάν κρατούμενοι τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ ὠδικα δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἐφαρμογή τῆς πολιτικῆς τῆς 'Αγγλίδας πρωθυπουργοῦ θάτσερ στά ἑλληνικά πλαίσια. Γι αὐτό καί τήν καταδικάζουμε ἀσυζητητί.

Αὐτό βέβαια, δέν σημαίνει ὅτι ἀδιαφοροῦμε γιά τούς κρατούμενους τοῦ Κοινοῦ Ποινικοῦ Κώδικα. 'Από τούς πολύχρονους ἀγῶνες μας μέσα στίς φυλακές γιά ἀνθρώπινες συνθῆκες διαβίωσης φαίνεται ὅτι κανείς ἄλλος κρατούμενος γιά πολιτικές κατηγορίες δέν ἀγωνίστηκε γιά τούς κρατούμενους αὐτούς, ὅσο ἐμεῖς.

'Απλᾶ θεωροῦμε τή φυλακή σάν μιά μικρή κοινωνία μέ ὅλα τά κακά καί λίγα ἀπό τά καλά τῆς ἔξω κοινωνίας.

φυλακες

"Ετσι μέ τό νά έκθειάζει κα -
νείς καί νά άνεβάζει όλους
τούς κρατούμενους στό έπίπεδο
τοῦ έπαναστάτη,δέν κάνει τίπο
τε άλλο άπό τό νά τούς κολα -
κεύει καί νά ζητάει γι'αύτούς
συγχώρεση καί άγάπη όπως κά-
νει ή χριστιανική έκκλησίαγιά
όλη τή κοινωνία.

Ομως ξέρουμε οτι ή έκκλησία
τό κάνει αύτό γιά νά έμποδί -
σει μεταξύ άφεντικῶν καί δού-
λωντίς άντιθέσεις καί γιά νά
διατηρήσει τά πράγματα όπωςεί
ναι.

Έμεῖς δέν κολακεύουμε κι οὔ
τε ώραιοποιοῦμε τούς κρατούμε
νους γιατι ξέρουμε οτι τά κί-
νητρα τῶν πράξεων τους εἶναι
συμφεροντολογικά κι όχι έπανα
στατικά. Ή ίδεολογία τους εἶ
ναι ή άστική ίδεολογία τοῦ εὔ
κολου κέρδους καί τῆς άνετης
ζωῆς,μιά ίδεολογία πού διαφέ-
ρει άπό τή κυρίαρχη ίδεολογία
όχι στίς άρχές παρά στά μέσα
πρός έπίτευξη τῶν σκοπῶν της.

Έμεῖς έπιδιώξαμε νά προωθή -
σουμε τούς κρατούμενους στό έ
πίπεδο τῶν έλεύθερων άνθρώπων
κι όχι νά κατέβουμε καί έμεῖς
στό έπίπεδο τῶν δούλων.

Έπιδιώξαμε νά γίνουν οί κρα-
τούμενοι έπαναστάτες κι όχινά
γίνουμε κι έμεῖς θύματα τῆς
συμφεροντολογικῆς φιλοτομαρι-
στικῆς άστικῆς ίδεολογίας.

Τό ζήτημα δέν εἶναι νά κάνου
με τούς ύπερεπαναστάτες φλυα-
ρίζοντας γιά τήν άνυπαρξία δια-
χωρισμοῦ μεταξύ πολιτικῶν καί
ποινικῶν κρατούμενων άλλά νά
παλέψουμε συγκεκριμένα γιά νά
καταργηθεῖ αύτός όδιαχωρισμός
μέ τήν άπόκτηση έπαναστατικῆς
συνείδησης άπό μέρους τῶν ποι
νικῶν. Αν δέν χρησιμοποιοῦμε
τόν όρο "πολιτικός κρατούμε-
νος"αύτό δέν όφείλεται στό ό-
τι θεωροῦμε τούς έαυτούς μας
ποινικούς κρατούμενους άλλά
γιατί άρνιόμαστε τήν πολιτι-
κή σάν κυνήγι έξουσίας. Ομως
δέν καταδικάζουμε όσους μᾶςσυ
μπαραστέκονται καί χρησιμοποι
οῦν αύτόν τόν όρο, προκειμέ -
νου νά γίνουν κατανοητοί άπό
τό κοινό στό όποῖο άπευθύνο-
νται. Τό νά μᾶς άποκαλοῦν"πο-
λιτικούς κρατούμενους" εἶναι
ό καλύτερος τρόπος γιά νά έ-
πικοινωνήσουν μέ τό κοινό στό
όποῖο άπευθύνονται,ένῶ τό σκέ
το"κρατούμενοι"θολώνει τά πρά
γματα σέ βάρος μας.

Οί παραπάνω άπόψεις δέν σημαί
νουν ότι δεχόμαστε τό θεσμό
τῶν φυλακῶν. Τόν άρνιόμαστε
σάν άδικο, άνόητο καί άπάνθρω
πο,όπως άρνιόμαστε καί κάθε
καταπιεστικό καί κατασταλτικό
θεσμό αύτῆς τῆς κοινωνίας ό-
πως τά δικαστήρια ,ό στρατός
ή έκκλησία κλπ.

Ξέρουμε όμως ότι δέν πρόκει -
ται νά καταργηθεῖ αύτός ό θε-
σμός όσο ύπάρχει κράτος γιάνά
ύπερασπίζει τά συμφέροντα τῶν
άφεντικῶν. Εἶναι άδύνατο νάκα
ταργηθεῖ αύτός ό θεσμός όσο ύ
πάρχουν οί άλλοι.Κατά συνέ -
πεια ,όσοι νομίζουν πώς μᾶςσυ
μπαραστέκονται ζητώντας τήν
κατάργηση τῶν φυλακῶν,δέν κά-
νουν τίποτε άλλο άπό τό νά ά-
ναβάλουν τήν άπελευθέρωση μας
γιά τήν ήμέρα τῆς κατάργησης
του κράτους.

Κάτι τέτοιο έξασφαλίζει έκτῶν
πραγμάτων τήν διάθεση τοῦ κρά
τους νά έκτισουμε τίς άδικες
καί άπαράδεκτες ποινές μας,ά-
σχετα άν αύτοί πού διεκδικοῦν
τήν κατάργηση τῶν φυλακῶν δέ
έχουν αύτό τό σκοπό.

Πρέπει έπιτέλους νά γίνει κα-
τανοητό ότι ή φυλάκιση μαςδέν
εἶναι ζήτημα πού άφορᾶ μιά
μειονότητα άναρχικῶν,άριστερι
στῶνή άλλων,άλλά ζήτημα όλου
τοῦ κόσμου,γιατί άποτελεῖ άμε
ση καί ώμή παραβίαση καθε άν-
θρώπινου δικαιώματος καί κυρί
ως τοῦ δικαιώματος τῆς έλεύθε
ρης έκφρασης.

Γι αύτό δεχόμαστε καί έπιδοκι
μάζουμε τή συμπαράσταση άπό ό
λες τις άριστερές όργανώσεις
καί κόμματα καθώς καί άπό κά-
θε συλλογική έκφραση τοῦ κό -
σμου, όπως τά συνδικάτα τῶνέρ
γαζόμενων,οί φοιτητικοί σύλλο
γοι κλπ.

Η άπελευθέρωση μας εἶναιχρέος
τοῦ κάθε άνθρώπου πού μιλάει
στό όνομα τῶν άνθρώπινων δι -
καιωμάτων καί τῶν πολιτικῶν έ
λευθεριῶν. Μᾶς ένδιαφέρει ή
πρακτική μέ σκοπό τήν άπελευ-
θέρωσημας καί όχι οί ταμπέλες.
Δέν εἶναι τυχαῖο ότι οί δημο-
σιεύσεις σχετικά μέ τήν άλή -
θεια γύρω άπό τίς ύποθέ -
σεις μας εἶδαν κυρίως τό φῶς
άπό τίς σελίδες τῆς"ΣΟΣΙΑΛΙ -
ΣΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ"μιᾶς τροτσκι -
στικῆς έφημερίδας,καί άλλων έ
ντυπων τῆς έξωκοινοβουλευτι -
κῆς άριστερᾶς καί όχι μέσα ά-
πό τίς σελίδες άναρχικῶν καί
άντεργκράουντ έντύπων,έκτός ά
πό ορισμένες έξαιρέσεις.

Αύτό όφείλεται όχι στό ότιδέν
εἴμαστε άναρχικοί(οί 8 άπτούς
9 κρατούμενους μέ πολιτικέςκα
τηγορίες εἶναι άναρχικοί μέ έ
ξαίρεση τόν Γ. Σκανδάλη πούεἶ
ναι τσιρωνιστής) άλλά στό ότι
τά άναρχικά έντυπα γιά νά έξα
σφαλίσουν τήν έπιβίωση τους ύ
ποχρεωνονται νά δώσουν περισ-
σότερες άποδείξεις νομιμοφρο-
σύνης άπ'ότι τά άλλα έντυπα.

Όταν λοιπόν οί ίδιοι οί άναρ
χικοί έκδότες μᾶς άρνοῦνται
γιά λόγους νομιμοφροσύνης,εἶ-
ναι αύταπάτη έμεῖς νά έπιμέ-
νουμε νά έπικαλούμαστε **μόνο**
τήν συμπαράσταση τῶν άναρχικῶν.

Άλλωστε,όπως εἶπα καί πιό πά
νω ή άπελευθέρωση μας εἶναι
χρέος όλου τοῦ κόσμου καί όχι
μόνο τῶν άναρχικῶν.

Ή έξουσία τῶν άφεντικῶν στη-
ριζέται πάντα στό ψέμα καίστή
βία. Στήν Ελλάδα σήμερα ή έ-
ξουσία αύτή στηρίζεται περισ
σότερο στό ψέμα καί λιγότερο
στή βία.

Γι αύτό πρωταρχικήσημασία γιά
τήν συμπαράσταση μας έχει ή
πληροφόρηση τοῦ κόσμου γύρω ά
π'τήν ύπόθεση μας.

Άν καί έχει καταριφθεῖ στό
μεγαλύτερο μέρος ό μύθος τοῦ
τρομοκράτη, μέ τόν όποῖο τό
κράτος φρόντισε νά μᾶς περιβά
λει, δέν πρέπει νά άρκεστοῦμε
σ'αύτό άλλά νά γίνει σ'όλους
γνωστό ότι κρατούμαστε γιάτίς
ίδέες μας κι όχι γιά άδικήμα-
τα πού διαπράξαμε.

Γι αύτό ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΗΘΕΙ Η
ΑΜΕΣΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΜΑΣ.

Όσο βρισκομαστε στή φυλακή ό
ποιος ίσχυρίζεται ότι δέν ύπά
ρχουν πολιτικοί **κρατούμενοι**
στήν Ελλάδα δέν εἶναι τίποτε
άλλο άπό ένας άδιάντροπος λα
κές τοῦ κεφάλαιου καί τῶν Α-
μερικάνων προστατῶν του.

ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥΣ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ/

ΓΙΑ ΤΙΣ «ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΔΑΡΙΟΥ»

"Ενα ἀπό τά βασικά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει καθημερινά ἕνας συγκεκριμένος κόσμος φοιτητῶν, σπουδαστῶν, μαθητῶν ἤ ἀκόμη καί μιά ἄλλη μερίδα νεολαίας χωρίς καθορισμένη ἰδιότητα(ἀπόφοιτοι γυμνασίου ἤ λυκείου) εἶναι αὐτό τῆς δουλειᾶς. Γιά ἄλλους, αὐτό τό πρόβλημα εἶναι καθοριστικό τῆς ζωῆς τους, δηλαδή εἶναι καθαρά θέμα διαβίωσης εἴτε γιατί προέρχονται ἀπό οἰκογένειες πού δέν μποροῦν νά τούς ἐξασφαλίζουν ἕνα μηνιάτικο δέκα χιλιάδων, εἴτε γιατί ἔχουν μιά ἰδεολογία ἀποδεύσμευσης καί οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας ἀπό τό σπίτι τους , καί γιά ἄλλους εἶναι θέμα χαρτζηλίκι. Καί στίς δύο περιπτώσεις αὐτός ὁ συγκεκριμένος κόσμος ἀναζητάει μιά συγκεκριμένη δουλειά: μιά δουλειά πού δέν θά τόν βάζει στό λούκι τοῦ ὀχτάωρου, τῆς καθημερινῆς παρουσίας καί τῆς ἐντατικοποίησης.

Τέτοιες δουλειές στήν 'Ελλάδα εἶναι πιό συνηθισμένες τοῦ πλασιέ, τῆς μπέιμπυ - σίττερ (ἐδῶ μόνο γιά κορίτσια), τοῦ ΟΠΑΠ, τῶν στατιστικῶν γκάλλοπ, τῶν εἰσπράξεων κά. Δουλειές πού χαρακτηρίζονται ἀπό μιά προσκαιρότητα. 'Αὐτό τό πρόσκαιρο ἔχει σάν συνέπειες : α) νά εἶναι κακοπληρωμένες β) νά λείπει κάθε συνεργασία μέ τούς ὑπόλοιπους σέ θέματα διεκδίκησης κι αἰτημάτων. Κι'αὐτό γιατί συνήθως αὐτές οἱ δουλειές γίνονται ἀπό ενα ἄτομο μόνο του. Αὐτό ἀκριβῶς τό πρόσκαιρο δημιουργεῖ σ'αὐτόν πού δουλεύει,τήν ἀνεκτικότητα: δέν δίνει σημασία στήν ἐκμετάλλευση καί στήν κατα-πίεση πού τρώει καθημερινά γιατί ἐλπίζει ὅτι αὐτό δέν θά συνεχιστεῖ γιά πολύ, "ἕνα - δυό μῆνες ἀκόμη καί μετά φεύγω" Γι'αὐτό καί τέτοιου εἴδους ἐπιχειρήσεις ἀπευθύνονται σέ τέτοια στρώματα, φοιτητῶν, μαθητῶν κλπ.

Στήν πραγματικότητα ὅμως, δουλεύεις Ι, 2 ἤ καί παραπάνω χρόνια πολλές φορές σ'αὐτές τίς κατά τ'ἄλλα "δουλειές τοῦ ποδαριοῦ". Κι αὐτή ἡ πραγματικότητα, ὅσο περνάει ὁ καιρός καί μεγαλώνει ἡ κρίση καί ἡ ἀνεργία, τόσο καί τείνει ν'ἀποκτάει μονιμότητα καί διάρκεια.

Γιά ὅλο καί περισσότερο κόσμο πού ζεῖ μιά λίγο - πολύ μεταβατική ἐπαγγελματική κατάσταση, ἡ λύση τῆς "δουλειᾶς τοῦ ποδαριοῦ" ἀποτελεῖ ἴσως τήν μοναδική διέξοδο γιά μεγάλα διαστήματα τῆς ζωῆς του, μέ ἀποτέλεσμα αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ δουλειά νά παύει νά εἶναι "τοῦ ποδαριοῦ"(κάτι δηλαδή πραγματικά πρόσκαιρο καί ὀλιγόωρο) καί ν'ἀποκτάει, ἀντίθετα, ὅλα τά χαρακτηριστικά τῆς μαύρης δουλειᾶς : αὐτά, τῆς παρανομίας ὅσον ἀφορᾶ ἕνα νομικό πλαίσιο ἐργασίας, τῆς ἔλλειψης ἀσφάλισης, δώρων, ἀδειῶν καί γενικότερης προστασίας τοῦ ἐργαζόμενου, τῆς ἀνυπαρξίας τοῦ συνδικαλισμοῦ,τῶν ἀνεξέλεγκτων συνθηκῶν δουλειᾶς καί ὡράριου, μ'ἄλλα λόγια τῆς ὑπερ-εκμετάλλευσης.

Τά κείμενα πού ἀκολουθοῦν εἶναι ἐμπειρίες παιδιῶν πού ἔχουν δουλέψει σέ μερικά ἀντιπροσωπευτικά εἴδη τέτοιας δουλειᾶς, δηλαδή τοῦ πλασιέ, τοῦ ΟΠΑΠ, τῆς μπέϊμπυ-σίττερ, τῶν διακοσμητικῶν καί τῶν στατιστικῶν ἐρευνῶν.

ΠΛΑΣΙΕ

"30-40 ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΚΕΡΔΙΖΕΤΕ μηνιαία, μέ λίγες ὧρες δουλειά καί προπαντός σέ εὐχάριστο οἰκογενειακό περιβάλλον".

Αὐτό περίπου καί πολλές φορές ἀκόμα πιό δελεαστικό τό περιεχόμενο τῶν ἀγγελιῶν πού κυκλοφορεῖ στίς καθημερινές ἐφημερίδες.'Ο κάθε ἕνας πιά καταλαβαίνει γιά τό εἶδος τῆς δουλειᾶς: εἶναι ἡ μόνη, πού ἄν ἀποφασίσεις νά τήν κάνεις, δέν πρόκειται νά ἐπισκεφτεῖς τήν ἐπιχείρηση καί νά φύγεις μ'ἕνα ἀπογοητευτικό καί περιφρονητικό βλέμμα τοῦ διευθυντῆ καί μ'ἕνα ἀβέβαιο "θά σᾶς εἰδοποιήσουμε,δῶστε ἕνα τηλέφωνο"(πού σημαίνει:ψᾶξε ἀλλοῦ) πράγμα πού συμβαίνει στίς ἄλλες δουλειές.Σάν πλασιέ, γιατί γι'αὐτό πρόκειται, δέν τούς ἐνδιαφέρει ἄν εἶσαι εἰδικευμένος, ἄν εἶσαι μορφωμένος, ἄν εἶσαι ἄνδρας ἤ γυναίκα(τό νά εἶσαι ὅμως γυναίκα καί μάλιστα "γκόμενα" τότε οἱ 30 μπορεῖ νά γίνουν 50 χιλιάδες),ἄν ἔχεις προϋπηρεσία καί χίλια δυό ἄν. Καί αὐτό γιατί μέ τήν πρόσληψή σου δέν ἀποκτοῦν καμιά ὑποχρέωση ἀπέναντί σου.

Κατ'ἀρχήν λείπει ὁ μισθός, τό μεροκάματο, ἐδῶ ὅτι πουλήσεις θά πάρεις τό ποσοστό, ἀσφάλιση καμμία,γιατί σοῦ λένε εἶσαι ἐλεύθερος ἐπαγγελματίας.Γι'αὐτό κι αὐτοί πού δουλεύουν σάν πλασιέ εἶναι κυρίως φοιτητές,σπου

δαστές, μαθητές καί καμμιά φορά, άνεργοι εργάτες. "Οσοι ξεκινοῦν νά γίνουν πλασιέ ἔχουν ὑπόψη τους ὅτι αὐτό εἶναι κάτι πρόσκαιρο,"θά δουλέψω δυό-τρεῖς μῆνες νά μαζέψω ὁρισμένα λεφτά, ἤ μέχρι νά βρῶ καλύτερη δουλειά καί τότε σταματάω".

Τό ἐπάγγελμα πλασιέ δημιουργήθηκε ἀπό τήν ἀνάγκη νά ἀπορροφηθοῦν τά καταναλωτικά προϊόντα τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἡ διαφήμιση, τά σοῦπερ-μάρκετ, δέν ἦταν ἀρκετά γιά νά διαδώσουν τά νέα καταναλωτικά "ἀγαθά" στόν κόσμο (κυρίως ἀπό τήν δεκαετία τοῦ'60 καί μετά,γιά τήν Ελλάδα). Ἔτσι τό νέο εἶδος ἐπαγγέλματος πλασιέ, ἔφερνε τό προϊόν στό σπίτι τοῦ καταναλωτῆ. "Ενας"καλός πλασιέ" μέ ἀρκετό μπλάμπλά γιά τό θαυματουργό καί τόσο ἀναγκαῖο εἶδος πού πλασάριζε, γιά τό πόσο φθηνά, σχεδόν τζάμπα, μπορεῖ νά τό ἀποχτήσει ,μιά καί θά πληρώνει 500 δρχ. τό μῆνα,"καί τί εἶναι σήμερα 500 δρχ., 20 δρχ, τή μέρα, πού πάει νά πιεῖ ἕνας καφές, καί νά δεῖτε πόσο ἀπαραίτητο εἶναι, πῆρε ὁ γείτονας" -κατάφερνε αὐτό πού ἡ θέα τοῦ Σοῦπερ-μάρκετ καί τό πιπίλισμα τῆς διαφήμισης δέν εἶχαν καταφέρει. Γι'αὐτό τό ἐπάγγελμα στήν ἀρχή πέτυχε: ὁ κόσμος ἀγόραζε τηλεοράσεις, ψυγεπια, ἠλεκτρικές σκοῦπες, βιβλία καί χίλια δυό ἄλλα.

Σήμερα ὅμως ἐπειδή πιά ὁ κόσμος ἔχει καλύψει τίς βασικές του ἀνάγκες καί οἱ καινούργιες πού τοῦ δημιούργησε ὁ καπιταλισμός εἶναι ἀρκετά πολυτελεῖς ὥστε νά μήν μποραῦν νά ἀγγίξουν τόν πιό πολύ κόσμο, ἐξ'ἄλλου καί οἱ οἰκονομικές δυσκολίες καί ἡ ἀνεργία εἶχαν σάν ἀποτέλεσμα νά ξεπέσει σάν εἶδος δουλειᾶς

Ἔτσι οἱ τέτοιου εἴδους ἐπιχειρήσεις σέ παρακαλοῦν νά πᾶς νά δουλέψεις καί ἀναγκάζονται οἱ ἐργοδότες νά εἶναι λιγώτερο καταπιεστικοί ἀπ'ὅσο συνήθιζαν. Τά προβλήματα ὅμως πού ἀντιμετωπίζει ὅποιος ἀναγκάζεται νά δουλέψει σάν πλασιέ εἶναι κι ἐδῶ πάρα πολλά:

Κατ'ἀρχήν ξέρει ὅτι κάνει ἕνα ἀπό τά πιό παρασιτικά ἐπαγγέλματα, ὅτι εἶναι ἀναγκασμένος ἀπό τό εἶδος τῆς δουλειᾶς νά κοροϊδεύει ἄμεσα τόν κόσμο, καί μάλιστα ἕναν συγκεκριμένο κόσμο, γιατί ἐκεῖ πού ἀπ υθύνεται περισσότερο αὐτή ἡ δουλειά εἶναι τά κατώτερα στρώματα τῆς ἐργατικῆς τάξης, πού σάν τέτοια δέν ἔρχεται σέ ἄμεση ἐπαφή μέ τά καταναλωτικά εἴδη. "Οταν ενας πλασιέ ἐπισκέπτεται μιά ἐργατική οἰκογένεια μέ κάμποσα παιδιά, προσπαθεῖ νά τήν πείσει πόσο τῆς εἶναι ἀπαραίτητη π.χ. ἡ σειρά βιβλίων πού πλασσάρει, γιατί"δέν εἶναι δυνατόν τά παιδιά νά προχωρήσουν στό σχολεῖο χωρίς βοηθήματα, τόσο δύσκολα πού εἶναι σήμερα τά πράγματα".

Τό αἰσχρό τῆς ὅλης ὑπόθεσης εἶναι ὅτι ὁ πλασιέ βρίσκει τήν ἀχίλειο πτέρνα τοῦ ἐργάτη,πού ζῶντας ὁ ἴδιος σέ μία κοινωνική μιζέρια,ἀπό τή μιά ἡ ἀμορφωσιά του ἀπό τήν ἄλλη τό ξεζούμισμα καί ἡ καταπίεση στή δουλειά, πού γι'αὐτό φταίει τό ὅτι δέν ἔμαθε λίγα γράμματα νά ξέρει νά μιλάει,ἔχει σάν ὄνειρο καί σκοπό του τά παιδιά του νά μήν ἔχουν τήν ἴδια μοῖρα μ'αὐτόν. Γι'αὐτό κάνει ὅσες θυσίες μπορεῖ κ' δέν μπορεῖ. θά τούς ἀγοράσει τή σειρά τά βιβλία,τό λέει καί τό παιδί ἄλλωστε (ὁ πλασιέ), πού εἶναι φοιτητής καί ξέρει ἀπό βιβλία,θά στερηθεῖ ἄλλα πράγματα ζωτικῆς ἴσως σημασίας ἀλλά τά παιδιά του δέν ἔχει δικαίωμα νά τά στερήσει ἀπό τή"μόρφωση". Ἔτσι μ'αὐτό τό τρόπο,κοροϊδεύοντας δηλ. τόν κάθε κακομοίρη,πλουτίζει ἡ ἐκδοτική ἑταιρεία καί ὁ πλασιέ παίρνει ἕνα ποσοστό,πού δέν εἶναι ἱκανό νά καλύψει τούς συμβιβασμούς του.

BABY SITTING

Κι ἄλλο ἕνα πολύ δημοφιλές ἐπάγγελμα. Οἱπερισσότερες ἐργαζόμενες κοπέλλες(φοιτήτριες καί μή) θἄχουν κάνει τουλάχιστον μιά φορά στή ζωή τους αὐτή τή δουλειά. Καθαρά γυναικεῖο ἐπάγγελμα, μιά καί ακόμα ἐδῶ στήν Ἑλλάδα,ἡ περιποίηση καί φύλαξη παιδιῶν θεωρεῖται ταμπού τό νά ἐμπιστεύεται καί στά ἀγόρια.

Ἡ μεγάλη ζήτηση ἀλλά καί προσφορά γι'αὐτή τή δουλειά ἔχει νά κάνει α) μέ τό ὅτι ὅλο καί περισσότερες μητέρες ἐργάζονται, ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη οἱ κοινωνικές παροχές σ'αὐτό τόν τομέα (παιδικοί σταθμοί) εἶναι ἀπό καθυστερημένες μέχρι ἀνύπαρκτες. β) μέ τό ὅτι θεωρεῖται ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἀπό τίς πιό εὔκολες,ἐλεύθερες καί σχετικά εὐχάριστες δουλειές, προσιτή γιά μιά φοιτήτρια ἤ ἄλλη νέα κοπέλλα πού δέν θέλει νά σκλαβωθεῖ σέ μιά ἀνιαρή δουλιά γραφείου, ἤ σάν πωλήτρια σ'ένα μαγαζί μέ συγκεκριμένο ὡράριο.

"Ομως σάν ὅλες τίς μαῦρες δουλειές, ἔτσι κι αὐτή δέν εἶναι καί τόσο ρόδινη ὅσο φαίνεται ἀπό πρώτη ἄποψη:

I. Κατ'ἀρχήν ὑπάρχει πρόβλημα μισθοῦ: τό βραδυνό μπέϊ-μπυ-σίττιγκ κυμαίνεται ἀπό 100-120 δρχ. τήν ὥρα, ἐνῶ τό πρωϊνό (συνήθως 8-2.30') ἀμοίβεται μέ 12.000 δρχ. περίπου τό μῆνα. Δηλαδή σχεδόν 8ωρο, καί τούτη ἡ δουλειά ἀμοίβεται κάτω κι ἀπ'τόν κατώτερο βιομηχανικό μισθό(πράγμα πού ὀξύνεται ἄν σκεφτοῦμε ὅτι δέν ὑπάρχει οὔτε ΙΚΑ οὔτε δῶρα κλπ).

2. Πολλές φορές μέ τόν ἴδιο μισθό φυλᾶς καί τά 2ή 3 παιδιά τῆς οἰκογένειας, πράγμα πού σημαίνει μεγαλύτερη ἔγνοια, φροντίδα καί τρέξιμο.

3. Ἡ ἴδια ἡ δουλειά εἶναι ἀρκετά κουραστική ἀπό ἕνα σημεῖο κι ἔπειτα:γιατί εἶναι χαζό νά πιστεύει κανείς ὅτι εἶναι εὔκολο πράγμα νά ἀσχολεῖσαι μ'ένα παιδί:σ'ἀντίθεση μ'ἄλλες δουλειές, πρέπει νά ἐλέγχεις πάντα τά νεῦρα σου νά ξεχνᾶς τίς σκοτοῦρες στό

λεωφορειο, γιά νά μπορεῖς νά ἀντιμετωπίσεις Ι ἤ καί 2 παιδιά, ὅλο ζωντάνια καί περιέργεια ἀλλά καί κακομαθημένες συνήθειες πολλές φορές.Νἆσαι πανέτοιμη καί διαθέσιμη λοιπόν: γιά νά διαβάσεις ἤ νά ἐπινοήσεις παραμύθια καί ἱστοριοῦλες στό παιδί, νά παίξεις μαζί του"γκρινιάρη", νά τοῦ ζεστάνεις τό γάλα του, νά τό πείσεις νά φάει τήν κρέμα του νά τό ἀλλάξεις μόλις λερωθεῖ νά τό βγάλεις βόλτα στό πάρκο, νά τό μαζεύεις κάθε πού μαλλώνει μέ τήν ἄλλη παρέα στήν παιδική χαρά, ν'ἀντέχεις τά κλάματά του, ἤ τή γκρίνια του, ἤ ἀκόμα νά περιμένεις ὑπομονετικά, 'Ιούλιο μῆνα καί μέ 35 βαθμούς, μέχρι τίς 2 τά μεσάνυχτα τόν κύριο καί τήν κυρία νά γυρίσουν ἀπό τή νυχτερινή τους ἔξοδο, σ' ἕνα διαμέρισμα τῆς Κυψέλης, μόνη καί θλιβερή, ἀφοῦ προηγουμένως χαιρέτησες στίς 9τό βράδυ τούς φίλους πού πήγαιναν σινεμά ἤ βόλτα στή θάλασσα, γιατί:"συγγνώμη παιδιά, ἐγώ πρέπει νά φυλάξω τό πιτσιρίκι....."

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

Εἶναι ἡ πλέον ὑπεύθυνη δουλειά σέ σχέση μέ τίς ἄλλες τοῦ εἴδους(πλασιέ, μπέϊμπυ-σίττινγκ κλπ).Ποζάρει ἐλάχιστες φορές στίς ἀγγελίες τῶν ἐφημερίδων καί πάντα μέ μεγάλα γράμματα. "Υπεύθυνα πράγματα τώρα, ἔ;"

Όταν πᾶς στό γραφεῖο γιά νά ζητήσεις δουλειά,θά σέ κυττάξουν ἀπό πάνω μέχρι κάτω,μέ ὕφος χιλίων καρδιναλίων καί μετά ἀπό λίγο θά σοῦ ποῦνε:""Εχεις ξαναδουλέψει;" (τώρα, αὐτή ἡ ἐρώτηση εἶναι πλέον κλασσική ἀλλά γίνεται γιά νά δημιουργήσει κλίμα ὑπευθυνότητας).'Εσύ ἀπαντᾶς ὁ τιδήποτε, δέν ἔχει ἄλλωστε καμμιά σημασία, ἐκεῖ μέσα ὅ-τι λές δέν ἔχει καμμιά σημασία.

"Αν θελήσεις νά πεῖς κάτι γιά τά χρήματα πού παίρνεις (τίς περισσότερες φορές εἶναι πολύ λίγα καί πληρώνεσαι μέ τό κομμάτι) θά σέ κυττάξουν μέ ὕφος γλυκό ἤ μπλαζέ (ἄκρως ἐπαγγελματικό) καί θά σοῦ ποῦν:" α!!! βασικά δέν νομίζω ὅτι εἶναι λίγα, γιατί βασικά προχτές ὁ Τάκης πχ.πῆρε βασικά 3000 δρχ γιά μιά δουλιά πού ἔκανε,δούλεψε σκληρά ὅμως τό παιδί(χωρίς σκληρή δουλιά δέν γίνεται τίποτα) - ὁ Τάκης πλέον εἶναι τό ὑπόδειγμα τοῦ ἐρευνητῆ γιά τό γραφεῖο, καί τό φωτεινό παράδειγμα γιά ὅλους τούς ἄλλους Ασε πού ὁ Τάκης πληρώνεται 5 δρχ. παραπάνω σέ κάθε κομμάτι, καθ'ὅσον "ὑπεύθυνος".

Τώρα, ἐσύ, πρέπει νά σκιστεῖς νά παραδώσεις μεγαλύτερη δουλειά ἀπ'τοῦ Τάκη:νά πάρεις ἀφ'ἑνός περισσότερα χρήματα καί ἀφ'ἑτέρου νά κερδίσεις τήν εὔννοια τοῦ γραφείου.

I) 'Ανταγωνισμός στό ἔπακρο.
2) 'Εντατικοποίηση
3) 'Επιφανειακές μέν ἀλλά οὐσιαστικές γι'αὐτούς ἱεραρχίες ἀνάμεσα στά παιδιά πού δουλεύουν.

Τά πράγματα στό γραφεῖο ἐρευνῶν (ἔτσι ὀνομάζουν τό πεντάρι πού ἔχουν) εἶναι πολύ αὐστηρά(δῆθεν)."Αν ἀργήσεις στήν προκαθορισμένη ὥρα γιά τό μάθημα (ἔτσι λένε τή μέθοδο τοῦ πῶς νά πείσεις τόν κόσμο νά σοῦ πεῖ τά πάντα)σοῦ κάνουν παρατήρηση καί σοῦ θυμίζουν ὅτι ἕνας "ἐρευνητής" εἶναι πάντα ὑπεύθυνος.

Τώρα, ἅμα εἶσαι φώνιο θά τό πάρεις πάνω σου καί θά νομίσεις ὅτι κρατᾶς μεγάλη δύναμη στά χέρια σου καί ὅτι κατά μεγάλο βαθμό ἐξαρτᾶται κι ἀπό σένα ἡ πορεία τοῦ μάρκετιγκ στήν Ελλάδα, καί δέν θά ξαναργήσεις.

"Οταν πῆγα στό πρῶτο"μάθημα" μοῦ δῶσαν γύρω στίς ΙΟ σελίδες νά κρατάω.""Α!" εἶπα "θά εἶναι ὁ κανονισμός".Αλλά ποιός κανονισμός: Ήταν ἡ πρώτη δουλειά, ΙΟ ὁλόκληρες σελίδες(περιεῖχε ἐρωτήσεις γιά Τράπεζες, γιά τήν ΕΟΚ,γιά μακαρόνια, γιά ἀπορυπαντικά γιά πάνες βρακάκια κλπ).Σπαστικό σκέφτηκα , ἴσως πληρώνεται καλά καί ρώτησα σέ μιά στιγμή: πόσο πληρώνεται αὐτό;
-70 δρχ. μοῦ λένε.
-Πόσο; φώναξα ἀναπηδώντας.
-70 καί ἅμα σ'ἀρέσει.Αλλοιῶς φύγε.

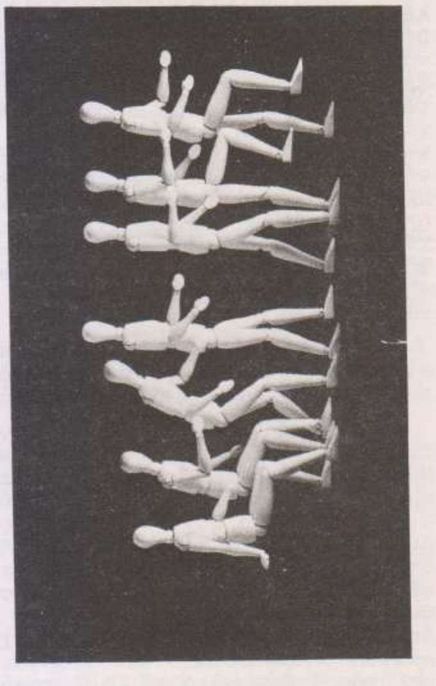
4) Σέ πετᾶνε στό δρόμο ὁποιαδήποτε στιγμή, χωρίς καμμιά ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

"Εμεινα, γιατί εἶχα ἀνάγκη καί ἀκριβῶς ἐκεῖ ποντάρουν Οταν ἄρχισε τό μάθημα, ἄκουσα διάφορα κουφά :ὅτι πρέπει νά φέρομαι μισο-κακόμοιρα σέ αὐτούς πού θά ρωτοῦσα τοῦ στύλ:"Αχ θεέ μου πέθανα σήμερα στή κούραση!!! Σᾶς παρακαλῶ νά μέ βοηθήσετε ἀπαντῶντας γιατί πρέπει νά συμπληρώσω ἕνα ἀριθμό ἐρωτηματολογίων κ' δέν θά πληρώσουν καλά ἄν δέν τά φτιάξω.

5) Σοῦ ἀφαιροῦν τήν προσωπικότητα.

"Επειτα γιά 70 δρχπρέπει νά ὑποστεῖς τόν "κύριο" τάδε νά σοῦ λέει:'Α,ὄχι δέν στό μαρτυράω τό εἰσόδημα μου,γιά νά μέ καρφώσεις στήν ἐφορία, ἐσύ. "Η τή χοντρή κυρία:καλέ εἶδες χθές τή"μεθυσμένη πολιτεία"; Τί ὑπέροχη πού ἦταν ἡ τραγουδίστρια (γκάλλοπ γιά τήν τηλέοραση). 'Εσυ κουνᾶς τό κεφάλι σου καταφατικά.

6) 'Ανέχεσαι τόν καθένα καί

τή βλακεία του. Γιά 70 δραχμές. (ὅταν π.χ. σοῦ λέει: ἡ Δεξιά εἶναι πολύ καλή,γιατί νά φύγει καλέ;) (πολιτικά γκάλλοπς).

Στό μάθημα σοῦ τονίζουν ὅτι δέν λές ποτέ τή γνώμη σου. Χαρακτηριστικά. Δέν μᾶς ἐνδιαφέρει ἐδῶ τί λές ἐσύ ἀλλά τί πιστεύει ὁ ἐρωτώμενος.Τώρα τό τί προωθεῖ τό "πιστεύω τῶν ἐρωτούντων εἶναι λίγο πολύ γνωστά:α) ἡ ἀνάπτυξη τοῦ μάρκετινγκ καί εἰδικά τό τμῆμα διαφήμησης εἶναι τό ἄμεσα προωθημένο. π.χ. ἄν ἡ κυρία, πού παρουσιάζει στήν Τ.V τό τάδε σαμπουάν δέν ἀρέσει στό πολύ κόσμο ἤ δέν πείθει, θά τήν ἀλλάξουν μέ μιά ἄλλη περισσότερο πειστική. Ταυτόχρονα προωθεῖται ὁ καταναλωτισμός. 'Εκεῖ πού χρησιμοποιοῦσες τ'ἀπολύτως ἀναγκαῖα θά βρεθεῖς ξαφνικά στό σοῦπερ - μάρκετ νά φωνίζεις διάφορες ἀηδίες...δίνοντας τό παρών σου στή καταναλωτική κοινωνία. β) στόν πολιτικό τομέα ἄν ἐσύ θέλεις καλούς δρόμους ,πράσινο καί παιδότοπους, ὁ κομματάρχης στή περίοδο τῆς προεκλογικῆς ἐκστρατείας θά ὑποσχεθεῖ λεωφόρους,δάση καί τήν Ντίσνεϋλαντ...

ΠΡΟ-ΠΟ – ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΕΚΚΟΛΑΠΤΟΜΕΝΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ

Μιά δουλιά πού προσφέρεται γιά τούς φοιτητές κυρίως τῆς ἐπαρχίας σάν "βοήθημα γιά τίς οἰκονομικές τους ἀνάγκες καί σάν πρώτη ἐπαφή μέ τό ὀργανωμένο σύστημα δουλιᾶς στά πλαίσια τοῦ δημόσιου".

'Η δουλιά σάν τέτοια βασίζεται στήν συλλογή καί διόρθωση τῶν δελτίων ΠΡΟ-ΠΟ τῆς κάθε ἑβδομάδας. 'Η ἱεραρχική διάρθρωση πού συναντᾶς εἶναι κάπως ἔτσι: διαδοχικά ἀφεντικά ἀρχίζουν ἀπό κάτω καί φτάνουνε στόν ἐγκέφαλο, τόν διευθυντή. Οἱ ἐπιστάτες πού μ'αὐτούς ἔρχεσαι σέ ἄμεση ἐπαφή, εἶναι οἱ λεγόμενοι ἀρχηγοί. Δουλεύεις σέ μεγάλες αἴθουσες καί συνήθως σέ τραπέζια μέ τρία ἤ τέσσερα ἄτομα. Πληρώνεσαι ἀνάλογα μέ τή δουλειά πού βγάζεις δηλαδή ἀνάλογα μέ τίς στῆλες πού διορθώνεις. Τά προσόντα πού ἀπαιτοῦνται εἶναι κυρίως δύο Τό πρῶτο εἶναι νά εἶσαι μέλος κάποιας τοπικῆς ὀργάνωσης τῆς ΟΝΝΕΔ καί τό δεύτερο, τό νάχεις "μπάρμπα στήν Κορώνη".

Δέν εἶναι ἀπαραίτητο νά πληρώνονται κι οἱ δυό προϋποθέσεις(ἄν κι αὐτό δημιουργεῖ προβλήματα), ἀρκεῖ νά ὑπάρχει ἡ μία.

'Η πρώτη προϋπόθεση πού εἶναι καί ἡ πιό συνηθισμένη σ'ὅσους μπαίνουν ἐκεῖ μέσα εἶναι καί σπουδαῖος ὅρος γιά τήν παραπέρα συνέχιση καί ἐξέλιξη τοῦ ἐργαζόμενου-δούλου στόν ὀργανισμό."Ετσι τό μόνο πού βλέπεις σ'αὐτό τό χῶρο εἶναι ὅλα τά παρεπόμενα αὐτῆς τῆς προϋπόθεσης. Καλοβαλμένες γκόμενες καί "μοντέρνους" νέους. Οἱ κουβέντες πού ἀκοῦς συνήθως εἶναι μεταξύ τῶν κοριτσιῶν, τό τί θά φορέσουμε,ποιός τῆς κολλάει, ποιόν ἀρχηγό ἔχει βάλει στό μάτικλπ, καί μεταξύ τῶν ἀγοριῶν, ποιός νίκησε στόν ἀγώνα αὐτό τό Σαββατοκύριακο,πῶς θά συμπληρώσουνε τό ἑπόμενο δελτίο ΠΡΟ-ΠΟ, πῶς θά πλησιάσουνε καμμιά "ὡραία" νά τῆς μιλήσουνε. "Αλλου εἴδους κουβέντα δέν ἀκοῦς, γιατί ἤ δέν τολμᾶνε νά κάνουνε, ἤ δέν ἔχουνε τί νά ποῦνε.

Γιά τή δεύτερη προϋπόθεση εἶναι λίγο-πολύ γνωστά. 'Αρκεῖ ν'ἀναφερθεῖ ὅτι ὅταν πᾶς νά κάνεις αἴτηση γιά νά σέ προσλάβουνε σέ ρωτᾶνε μέ "εὐγενικό" πάντα τρόπο "ἀπό ποιόν ἔρχεσαι". "Αν δέν ἔχεις κάποιον νά πεῖς ἀνόητο νά πᾶς ἐκεῖ.

Οἱ συνθῆκες δουλιᾶς εἶναι πιό "σύγχρονες" Πᾶς ἐκεῖ τό πρωί καί ἀκούγεται ἀπ'τά μεγάφωνα μιά φωνή ἡ ὁποία κυριολεκτικά σέ βρίζει, ἀλλά μέ ὡραῖο τρόπο καί σέ ἀπειλεῖ ὅτι θά σέ διώξει, γιατί δέν μπορεῖ νά συνεργάζεται μαζί σου ἐφόσον "δέν ἔχεις τό μυαλό σου ἐκεῖ ὅταν δουλεύεις καί χάνεις ἐπιτυχίες".Σημειωτέον ὅτι ἐπιτυχίες ἐκ τῶν πραγμάτων χάνονται καί ὅτι σ'ἄλλα κράτη ἡ διαλογή γίνεται σέ ἠλεκτρονικό ἐγκέφαλο.

Τό ὄνομά σου γίνεται ἀριθμός καί οἱ ἀρχηγοί σου, οἱ"μικροί" μπόσηδες σέ φωνάζουνε μ'αὐτό: αὐτοί οἱ ἄνθρωποι εἶναι μαύρη ἱστορία. "Εχουνε ἀνέβει τήν κλίμακα τῆς ἱεραρχίας κατά ἕνα βαθμό ἀπ'τούς ἄλλους διαλογεῖς καί προσπαθοῦνε νά δειχτοῦνε ἀντάξιοι τῆς θέσης τους μέ τήν προοπτική νά προχωρήσουνε καί στ'ἄλλα ἱεραρχικά ἀξιώματα. Οἱ πιό πολλοί ἀπ'αὐτούς, σέ ἀντιμετωπίζουνε σάν δοῦλο καί σάν χαζό, τίς πιό πολλές φορές.Τό πρῶτο ἐξηγεῖται ἀπ'τό ὅτι εἶναι τά ἄμεσα ἀφεντικά σου στή δουλιά. Τό δεύτερο ὅμως εἶναι ἕνα δεῖγμα τῆς ἀδυναμίας τους νά σοῦ ἀντιπαρατεθοῦνε ἀνοιχτά.

"Οποια φάτσα δέν τούς ἀρέσει, εἴτε γιατί τούς ἔβαλε τίς φωνές κάποια φορά, εἴτε γιατί δέν τούς δίνει σημασία, τήν μεταχειρίζονται μέ τρόπο πού πραγματικά δείχνει ὅτι μή ὄντας ἱκανοί νά ἐξηγήσουνε τή δική τους στάση, θεωροῦνε ἐσένα χαζό. Γιά παράδειγμα, σέ βάζουνε νά δουλέψεις τετράδα, ἐνῶ οἱ ἄλλοι δουλεύουνε τριάδες, καί ὅταν τούς φωνάζεις, ἤ δέν ἀκοῦνε ἤ προσπαθοῦνε νά σέ κατευνάσουνε μέ ἀγριάδες τοῦ στύλ "θά σέ πάω στόν ἀνώτερο", ἤ οἱ ἴδιοι φωνάζουνε δυνατά γιά νά τούς ἀκούσει τό πιό μεγάλο ἀφεντικό καί νά σοῦ πεῖ ὅτι"δέν κάνει διάλογο μαζί σου κι ἄν θές μπορεῖς νά φύγεις".

Τελικά, ἡ ὅλη ὑπόθεση εἶναι μιά ἁλυσσίδα ἀπό διαδοχικά ἀφεντικά πού μ'ὅλα τά σύγχρονα μέσα πού διαθέτουνε προσπαθοῦνε νά σέ ἐντάξουνε στό ὀργανωμένο σύστημα δουλιᾶς καί εἰδικά στό δημόσιο. Πρέπει νά ὑπακοῦς, νά μή ρωτᾶς, νά σέβεσαι, νά δουλεύεις.'Αλλοιῶς διατρέχεις κίνδυνο ν'ἀπολυθεῖς χωρίς καμμιά φυσικά ἐπιβάρυνση δική τους.

"Αλλο ἕνα στοιχεῖο πού τό βλέπεις ἔντονα εἶναι ὁ χαφιεδισμός. Οἱ περισσότεροι ἔχουνε μετατραπεῖ σέ χαφιέδες, μέ ἀνταλλάγματα τούς καλύτερους ὅρους δουλιᾶς. Δέν τολμᾶς νά μιλήσεις στόν διπλανό σου γιατί φοβᾶσαι ὅτι θά σέ καρφώσει. Δέν ὑπάρχει καμμιά ἐμπιστοσύνη ἀνάμεσα στούς "δούλους" πού ἀντιμετωπίζουνε τήν ἴδια καταπίεση ἀπό τούς ἴδιους μικρούς καί μεγάλους μπόσηδες."Οποιος θέλει νά διατηρηθεῖ στή θέση του καί νά βγάλει τό χαρτζηλίκι του, δέν τό σκέφτεται κἄν ν'ἀντισταθεῖ σέ ὅλη αὐτή τήν διαδικασία ἡ ὁποία μέ μορφή σύγχρονη τόν μπάζει σ'ἕνα ὁλόκληρο σύστημα ἐκμετάλλευσης καί τόν προετοιμάζει καί γιά τήν μετέπειτα ἔνταξή του στόν μηχανισμό τοῦ δημόσιου.

Εἶναι μιά δουλιά πού σοῦ προσφέρει καί δυνατότητες ἐξέλιξης ἄν τά πᾶς καλά μ'ὅλα τά ἀφεντικά."Εχει καί σύγχρονα μέσα δουλειᾶς,μεγάφωνα πού "κελαηδᾶνε" τά πρωϊνά,κλιματισμό, τηλέφωνα.Μόνο πού πρέπει νά εἶσαι ὑπάκουος κ γρήγορος δουλευτής.

'Αξίζει νά δοκιμάσεις...

KEPAMIKA

Πίσω ἀπό τίς βιτρίνες τῆς Πλάκας καί τῶν τουριστικῶν μαγαζιῶν πού πλημμύρισαν τήν Ἀθήνα καί τά νησιά, πίσω ἀπό τούς τουρίστες μέ τίς ἀνυπο φίαστες φωτογραφικές μηχανές τους καί τ'ἀδυφάγα γιά ὁτιδή ποτε"γραφικο" βλέμματά τους, πίσω ἀπό τόν ἀρχαῖο πολιτισμό μας καί τίς ἄλλες ἑλληνοπρεπεῖς μπούρδες, ὑπάρχει μιά ἄλλη ζωή, παράλληλη κι ὑπό - γεια σέ σχέση μέ τήν πρώτη, κρυφή καί στερημένη ὅμως αὐτή τή φορά: εἶναι ἡ ζωή ὅλων ἐκείνων ἀντρῶν καί γυναικῶν κύρια, πού δουλεύουνε συνήθως "φασόν" καί στό σπίτι τους, μέ τό κομμά ι, στή μαύρη"δουλειά, ὅλα ἐκεῖνα τά ἀγαθά πού ἔχουν νά κάνουν μέ τό τουριστικό κύκλωμα:ἀπό ροῦχα, σανδάλια, πουκαμίσες,μέχρι διακοσμητικά πιάτα, τασάκια, βάζα, ἀμφορεῖς κλπ.

Σέ ὀργανωμένα συνεργεῖα, ἤ ἀτομικά, χιλιάδες νεοέλληνες, βγάζουν σήμερα τό ψωμί τους μέ τά ψίχουλα πού ἀφήνει σ'αὐτούς τούτη ἡ μορφή ὑπεραξίας πού οἱ ἴδιοι παράγουν, "τό τουριστικό κεφάλαιο" -ὑπερβολικά διογκωμένο σέ χῶρες σάν τήν Ἑλλάδα, μέ πλούσιο τό ἀρχαῖο παρελθόν τους μά μέ φτωχό καί μίζερο τό σήμερά τους - μέ τά ψίχουλα δηλαδή πού ἀπομένουν ἀπό τά ἀστρονομικά κέρδη πού βγάζουν οἱ λογῆς-λογῆς ἔμποροι, μεσάζοντες κι ἀεριτζῆδες (νεοέλληνες κι αὐτοί).

COPY HAND-MADE, GEOMETRIC PERIOD, 700 B.C. (ἀντίγραφο χειροποίητο, γεωμετρική ἐποχή 700 π.Χ.)

Σάν τελειώνεις τό πιάτο τό βάζο ἤ τόν ἀμφορέα, γράφεις καί κάτι ἀνάλογο κάτω ἀπό τό καθένα. Συνήθως,ἡ διαδικασία ἀρχίζει λίγο πρωτύτερα: ἀπό γνωστούς ἤ ἀπό τήν ἐφημερίδα, μαθαίνεις ὅτι ψάχνουν γιά "νέους,(ες)ἀνιδείκευτους, πού νά πιάνει τό χέρι τους, γιά δουλειά ἐπικερδῆ, κατ'οἶκον". Τό μαγαζί, βρίσκεται κάπου ἀνάμεσα στή Πλάκα καί στό Μοναστηράκι. Ἡ ἐκμάθηση κρατάει 1-2 βδομάδες, χωρίς τήν παραμικρή ἀμοιβή.

Διαδήλωση στήν Ἰταλία
Ἐνάντια στίς δουλειές τοῦ "ποδαριοῦ"

Ὅταν πιά "τό χέρι πού πιάνει" ἔχει μάθει νά κάνει μέ τό πινελάκι τέλειους μαιάνδρους, παραστάσεις, "γεωμετρικό","κορινθιακό",ἤ"κλασσικό" σχέδιο, ὁ ἐργοδότης σοῦ δίνει γιά τό σπίτι τήν πρώτη δουλειά: 20-30 πιάτα ἤ βάζα πού πρέπει νά ἔχουν τελειώσει σέ μιά βδομάδα.

Στήν ἀρχή φαντάζεσαι ὅτι ἡ δουλειά εἶναι ἄνετη(ἀφοῦ θά τήν κάνεις σπίτι σου),ὄχι καταπιεστική (δέν ἔχει συγκεκριμένο ὡράριο, τό ἀφεντικό δέν εἶναι πάνω ἀπό τό κεφάλι σου) καί θά βγάζεις καί τό χαρτζηλίκι σου (τό κομμάτι πληρώνεται 50-100 δρχ-γιά τά μεγάλα μεγάθη).

Βέβαια, τά πράγματα εἶναι κάπως διαφορετικά: ἡ δουλειά εἶναι σκληρή καί δύσκολη(τό κάθε κομμάτι θέλει τουλάχιστον μιά ὥρα δουλειά)καί τά λεφτά σοῦ φαίνονται πιά κοροϊδία(τή στιγμή πού ξέρεις ὅτι τό ἴδιο πιάτο ἤ βάζο πού σοῦ τό δίνουν γιά 50 ἤ 100 δρχ, στό μαγαζί θά πουληθεῖ 500 - 1000 δρχ).Κι ὅσο γιά τό ἄν εἶναι ἄνετη ἤ ὄχι, ἀρκεῖ νά πεῖ κανείς ὅτι γιά νά βγάζεις αὐτά τά 30 βαζάκια τήν ἑβδομάδα χρειάζεται νά δουλεύεις τουλάχιστον 6 ὧρες καθημερινά, πολλές φορές μέ ξενύχτια γιά νά προλάβεις τή παραγωγή.

Ἐπειδή ὅμως κι αὐτή ἡ δουλειά πού κάνεις εἶναι"μαύρη" καί"κατ'οἶκον", δέν ἔχεις τή δυνατότητα νά συνδικαλιστεῖς καί ν'ἀγωνιστεῖς συλλογικά γιά νά καλυτερέψουν οἱ συνθῆκες. Κι ἄν δέν μπορεῖς νά κάνεις τίποτ'ἄλλο, τότε καί σ'αὐτή τήν περίπτωση σέ ἔχουν γιά καλά στό χέρι:ἄλλη μιά μέρα πέρασε, τά μάτια τσούζουνε, τό κεφάλι βουίζει κι ἐσύ συνεχίζεις νά ζωγραφίζεις μαιάνδρους καί"κορινθιακό", συνεισφέροντας κατά τίς δυνάμεις σου καί σύ στήν διατήρηση τῆς ἀρχαίας κληρονομιᾶς μας, ἀφ'ἑνός καί στήν αὔξηση τῶν καταθέσεων τοῦ ἀφεντικοῦ σου, ἀφ'ἑτέρου ......

ΠΩΣ ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΑΓΑΠΟΥΝ ... Τ' ΑΦΕΝΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

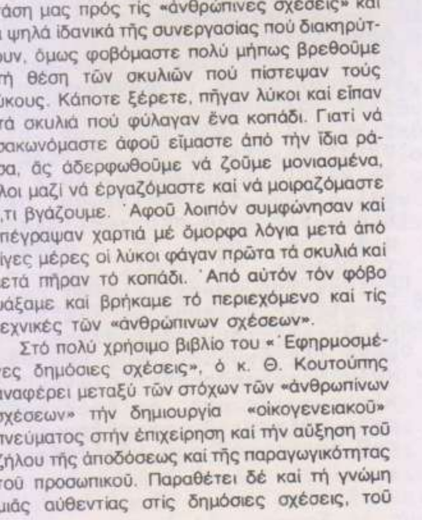
(Ἀνθρώπινες σχέσεις, γλυκά, ἐκδρομές καί οἰκογενειακό περιβάλλον)

ΑΘΗΝΑ 20. 4. «Ἀνώτατα καί ἀνώτερα στελέχη τῆς «Γκούντ Γήαρ» παρακολούθησαν εἰδικό σεμινάριο μέ θέμα: «ἐφηρμοσμένες ἀρχές ἀνθρωπίνων σχέσεων γιά τήν βελτίωση τῆς ἀποτελεσματικότητας στελεχῶν ἐπιχειρήσεων», πού δόθηκε στά κεντρικά γραφεῖα τῆς ἑταιρείας». Νά μία ἀπό τίς «ψιλές» εἰδήσεις τῶν ἐφημερίδων πού συμπληρώνεται ἀπό τό σλόγκαν τῆς ἴδιας ἑταιρείας «Οἱ ἄνθρωποι μας ἀποτελοῦν τό μεγαλύτερο κεφάλαιό μας». Ἔχουμε λοιπόν μιά πολύ «ἀνθρώπινη» ἑταιρεία.

Παλαιότερα ὁ πρόεδρος τῆς ἀμερικάνικης ἑταιρείας «GENERAL FOODS» εἶχε πεῖ: «Μπορεῖς ν' ἀγοράσεις τήν παρουσία ἑνός ὑπάλληλου γιά ὡρισμένο χρόνο σέ ὡρισμένο χῶρο. Μπορεῖς ἀκόμη ν' ἀγοράσεις ἕνα ὡρισμένο ἀριθμό μυϊκῶν κινήσεών του. Αὐτό πού δέ μπορεῖς ν' ἀγοράσεις εἶναι ὁ ζῆλος, ἡ ἀφοσίωση, ἡ ἀπόδοση, ἡ πίστη του». Ἔχουμε λοιπόν μιά πολύ «εἰλικρινή» ἑταιρεία. Οἱ καπιταλιστές μᾶς ἐξομολογοῦνται τήν ἀδυναμία τους ν' ἀνταλλάξουν τήν ἀφοσίωση καί τήν πίστη, τόν ζῆλο καί τήν ἀπόδοσή μας μέ χρῆμα, τουλάχιστον ἄμεσα ὅπως κάνουν μέ τή δύναμή μας.

Ἄς συγχωρήσουν τ' ἀφεντικά τήν ἀνευλαβή στάση μας πρός τίς «ἀνθρώπινες σχέσεις» καί τά ψηλά ἰδανικά τῆς συνεργασίας πού διακηρύττουν, ὅμως φοβόμαστε πολύ μήπως βρεθοῦμε στή θέση τῶν σκυλιῶν πού πίστεψαν τούς λύκους. Κάποτε ξέρετε, πῆγαν λύκοι καί εἶπαν στά σκυλιά πού φύλαγαν ἕνα κοπάδι. Γιατί νά τσακωνόμαστε ἀφοῦ εἴμαστε ἀπό τήν ἴδια ράτσα, ἄς ἀδερφωθοῦμε νά ζοῦμε μονιασμένα, ὅλοι μαζί νά ἐργαζόμαστε καί νά μοιραζόμαστε ὅ,τι βγάζουμε. Ἀφοῦ λοιπόν συμφώνησαν καί ὑπέγραψαν χαρτιά μέ ὄμορφα λόγια μετά ἀπό λίγες μέρες οἱ λύκοι φάγαν πρῶτα τά σκυλιά καί μετά πῆραν τό κοπάδι. Ἀπό αὐτόν τόν φόβο ψάξαμε καί βρήκαμε τό περιεχόμενο καί τίς τεχνικές τῶν «ἀνθρώπινων σχέσεων».

Στό πολύ χρήσιμο βιβλίο του «Ἐφηρμοσμένες δημόσιες σχέσεις», ὁ κ. Θ. Κουτούπης ἀναφέρει μεταξύ τῶν στόχων τῶν «ἀνθρωπίνων σχέσεων» τήν δημιουργία «οἰκογενειακοῦ» πνεύματος στήν ἐπιχείρηση καί τήν αὔξηση τοῦ ζήλου τῆς ἀποδόσεως καί τῆς παραγωγικότητας τοῦ προσωπικοῦ. Παραθέτει δέ καί τή γνώμη μιᾶς αὐθεντίας στίς δημόσιες σχέσεις, τοῦ ARCHIBALD WILLIAMS: «Οἱ σχέσεις μέ τό προσωπικό βασίζονται στή φιλοσοφία ὅλων τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων καί ἀποτελοῦν τά θεμέλια πάνω στά ὁποῖα κτίζονται ἡ καλή θέληση, τό ὑψηλό ἠθικό, ἡ ἁρμονική συνεργασία καί ὁ ζῆλος τοῦ ἔμψυχου δυναμικοῦ».

Μέ τόν τρόπο αὐτό ἡ «ἀνθρωπιά» τῆς «Γκούντ Γήαρ» συμπληρώνει τήν «εἰλικρίνεια» τῆς «GENERAL FOODS» καί ἀνακαλύψαμε πώς «ἀνθρώπινες σχέσεις» – «οἰκογενειακό» περιβάλλον εἶναι τό ἀντίτιμο γιά τήν πίστη καί τήν ἀφοσίωσή μας, τό ζῆλο καί τήν ἀπόδοσή μας. Καταλάβαμε ὅτι ἡ «ἀνθρωπιά» τῶν ἀφεντικῶν εἶναι οἱ λύκοι πού θά κατασπαράξουν αὐτό πού γεννιέται ἀπό τήν ἀλλοτρίωσή μας, τό μίσος γιά τούς ἐκμεταλλευτές μας καί τή θέλησή μας γι' ἀγῶνα. Αὐτά τά τόσο χρήσιμα, γιά τή συνείδησή μας, «σκυλιά» - φύλακες. Τό γιατί ζητοῦν αὐτό τό πράγμα οἱ καπιταλιστές δέν μᾶς ἀπασχολεῖ. Τό μέτρο πού ἡ τάξη τῶν ἀστῶν μετράει τά πάντα εἶναι τό κέρδος καί ἡ σταθερότητα τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας της.

Μᾶς ἐνδιαφέρει ὅμως, ἐμᾶς τούς ἐργάτες, τό πῶς καί μέ ποιά τεχνική θέλουν νά ἐξοντώσουν τή συνείδησή μας. Τήν ἀπάντηση δίνουν ἄριστα διατυπωμένη καί σίγουρα σωστή τ' ἀφεντικά, γιατί οἱ ἄνθρωποι ἔχουν εἰδικευτεῖ πάνω στή «βιομηχανική ψυχολογία». Οἱ M. Sorcher καί H. Meyer εἶναι ψυχολόγοι καί ἀνήκουν στό ἐπιτελεῖο τῆς Διεύθυνσης Προσωπικοῦ τῆς GENERAL ELECTRIC.

Κατ' ἀρχή ρωτοῦν οἱ ἐπιστήμονες αὐτοί: «Διατί ἀντιμετωπίσαμεν ηὐξημένα συμπτώματα ἀντιδράσεως κατά τήν τελευταίαν εἰκοσαετίαν ὡς π.χ. ηὐξημένον ρυθμό ἀποχωρήσεων, στάσεων ἐργασίας καί βιομηχανικοῦ σαμποτάζ;» Ἡ ἀπάντησή τους εἶναι ὅτι αὐτή ἡ συμπεριφορά τῶν ἐργαζομένων εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς εὐημερίας πού ὑπάρχει γενικά, τῆς πλήρους ἀπασχόλησης, τῆς ὕπαρξης συνδικαλισμοῦ. Ὅτι οἱ ἐργάτες εἶναι πιό μορφωμένοι καί ἄλλαξε ἡ στάση τους ἀπέναντι στήν ἐξουσία, εἶναι λιγώτερο διατεθειμένοι νά ὑπακούουν τυφλά. «Ὁ ἐργάτης τῆς σήμερον ἐμφανίζει μεγαλυτέρας πιθανότητας νά εἶναι πολύ ὀλιγώτερον ὑπεύθυνος καί εὐσυνείδητος. Ἐμφανίζει μικροτέραν τάσιν νά σεβασθῆ τήν ἐξουσίαν ὡς νόμιμον πηγή ἰσχύος ὡς καί τό ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι συχνάκις κατ' ἀνάγκην δυσάρεστος καί μή ἐνδιαφέρουσα». Αὐτή ἡ συμπεριφορά μας καί τά συναισθήματα πού γεννιοῦνται μέσα μας ἀπό τήν παραγωγική διαδικασία εἶναι πού πρέπει νά ἐξοντώσουν καί ν' ἀντικαταστήσουν μέ τήν ἀφοσίωση, τό ζῆλο μας καί τήν χωρίς ἀντίδραση ἐκμετάλλευσή μας. Ἡ σημασία πού ἔχει αὐτή μας ἡ στάση, στά κέρδη τους, φαίνεται ἀπό τό σχῆμα πού μᾶς παρουσιάζουν γιά τήν μελέτη τοῦ προβλήματός τους.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ἐκτελούμενοι χειρισμοί
Ἀνατιθέμεναι εὐθῦναι

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΝ ΠΛΑΙΣΙΟΝ

Ἐργασιακόν περιβάλλον.
Κοινωνικόν κλῖμα.
Παρεχομένη Ἐκπαίδευσις.
«Ἔννοια» τῆς Ἐργασίας.
Μισθολόγιον.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Συναισθήματα ἔναντι αὐτῆς ταύτης τῆς ἐργασίας.
- Ἐνδιαφέρον ἔναντι ἀνίας
- Συναίσθημα ἐπιτεύξεως
- Ὑπερηφάνεια διά τήν ἐργασίαν

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

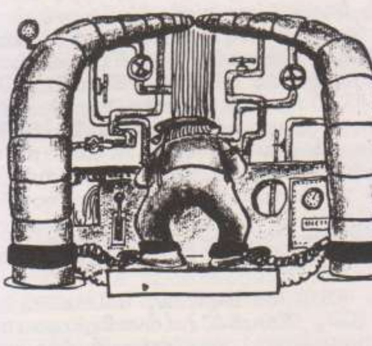
- Ἀφοσίωσις ἔναντι ἀντιπαθείας πρός τήν ἐπιχείρησιν.
- Συναισθήματα ἔναντι τοῦ προϊσταμένου καί τῆς διοικήσεως ἐν γένει.

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Συμπεριφορά τῶν ἐργαζομένων
- Ἀπουσίαι
- Ἀποχωρήσεις
- Ἀπεργίαι
- Στάσεις ἐργασίας
- Ἐπιβραδύνσεις
Ὁμαδική ἀπόδοσις
- Συντονισμός
- Ὁλοκλήρωσις
Παραγωγικαί Ἀποδόσεις
- Ποσότης Ἐργασίας
- Ποιότης Ἐργασίας

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΣ
Ἐπιχειρήσεως

Ἐργασιακό περιεχόμενο εἶναι αὐτό πού κάνουμε καθημερινά στό ἐργοστάσιο πού δουλεύουμε. Εἶναι μιά σχέση πού ἔχουμε μέ τό ἀντικείμενο τῆς δουλειᾶς μας (π.χ. ἕνας ποντα-

δόρος στέκεται μπροστά στήν πόντα καί κάνει τίς ἴδιες κινήσεις καθημερινά σχεδόν). **Ἐργασιακό πλαίσιο** ὀνομάζουν τίς σχέσεις πού ἔχουμε μέ τούς προϊσταμένους μας καί γενικά αὐτό πού λένε «εὐχάριστο περιβάλλον ἐργασίας» (ἄν ὑπάρχει τέτοιο). Οἱ ψυχολόγοι τῆς GENERAL ELECTRIC προτείνουν μιά σειρά μέτρων ὥστε τό περιεχόμενο καί τό πλαίσιο τῆς ἐργασίας νά δημιουργοῦν στόν ἐργάτη τήν κατάλληλη γιά τήν ἀποδοτικότητα τῆς ἐπιχείρησης συμπεριφορά. Πρῶτα-πρῶτα μᾶς προτείνουν «συμμετοχή εἰς τόν προγραμματισμόν τῆς ἐργασίας καί τήν λῆψιν σχετικῶν ἀποφάσεων». Αὐτή τή «συμμετοχή» τή βλέπουν μέ δυό μορφές. Μια εἶναι νά μπορεῖ ὁ ἐργαζόμενος νά παίρνει ἀποφάσεις γιά τό ἀντικείμενο τῆς ἐργασίας του καί ἀκόμη νά φτάσει νά τό κατασκευάζει ὁλόκληρο, «διεύρυνση τῆς ἐργασίας» ὅπως λένε. Ἡ ἄλλη μορφή πού παίρνει, ἡ «συμμετοχή» στά κοινά, εἶναι διοικητική καί περιλαμβάνει τό πῶς θά ὀργανωθεῖ ἡ ἐργασία καί ποιά θά εἶναι ἡ ἀπόδοσή της. Ἕνα ἄλλο μέτρο πού προτείνουν γιά τή χειραγώγηση τῆς συμπεριφορᾶς μας εἶναι ἡ «ἐκπαίδευσις περί τοῦ ρόλου». Ἔτσι ἀναφέρουν τή δυνατότητα πού πρέπει νά ἔχει ὁ ἐργαζόμενος νά μπορεῖ νά λέει: «Τώρα μπορῶ νά πῶ τί κάνω».

Αὐτά τά μέσα χρησιμοποιοῦν (πολύ συνοπτικά τ' ἀναφέραμε) γιά τήν ἀλλαγή τῶν συναι-

σθημάτων μας πού γεννιοῦνται ἀπό τό ἐργασιακό περιεχόμενο. Γιά τό ἐργασιακό πλαίσιο χρησιμοποιοῦν τίς «ἀνθρώπινες σχέσεις» χωρίς νά τσιγγουνεύονται τά χρήματα πού πρέπει νά ξοδέψουν, μιά καί αὐτά θά τούς φέρουν πολύ περισσότερα κέρδη. Παράδειγμα τό ἀφεντικό τοῦ MINION κ. Γεωργακᾶς, σέ παλαιότερο περιοδικό τῆς ἐπιχείρησής του ἀναφέρει τά ποσά πού ξοδεύει γιά «ἀνθρώπινες σχέσεις» σ' ἕνα χρόνο μονάχα.

	δρχ.
– Ἐκδρομαί ἐξωτερικοῦ	240.912
– Βραδυές σαμπάνιας	20.794
– Δῶρα ὀνομ. ἑορτῶν	51.650
– Γάμοι	13.000
– Γεύματα ἡμερῶν αἰχμῶν ἐργασίας	151.371
– Γεύματα δι' ὑπερωρίας	66.719
– Δαπάναι ἐκπαιδεύσεως	4.100
– Ὑποτροφίαι	155.067
– Μαθήματα Ἀγγλικῆς	12.950
– Γλυκά συγκεντρ. Σαββάτου	21.198
– Βράβευσις καλύτερης ἐκθέσεως πρίμ	3.000
– Βράβευσις διά συμβολή στή σύνταξη MINIONEΩN	1.500
– Βράβευσις διά σύλληψιν κλεπτῶν	1.500
– Πίττα νέου ἔτους	49.079
– Ἐτήσιος χορός MINION	112.205
– Βιβλία διά τό προσωπικό	19.686
– Βράβευσις μή καθυστερησάντων	87.150

Σέ συνέντευξη πού ἔδωσε στόν «Ταχυδρόμο» τό ἴδιο ἀφεντικό λέει:

«Ὁ αὐτοέπαινος βρωμάει, τοῦ φίλου ὁ ἔπαινος κουτσαίνει, μόνο τοῦ ἐχθροῦ ἀξίζει».

Αὐτή ἡ ἀναφορά, «ἐχθροί», γιά τό προσωπικό του εἶναι ἀποκαλυπτική. Ἀμέσως πιό κάτω ἀναφέρει: «Στούς ἐμπορικούς συλλόγους δέν ἀκοῦς τίποτα ἄλλο ἀπό τό ἐνοικιοστασιακό, τό φορολογικό καί τό ἀγορανομικό. Γιατί νά δίνουμε τόσες ἄδειες, λένε, ἤ δέκατο τρίτο μισθό. Δέν πῆραν χαμπάρι ὁ κόσμος προχωράει καί θά τούς ἀφήσει πίσω;». Τό δικό μας «ἔπαινο» κ. Γεωργακᾶ τόν ἔχεις νά εἶσαι σίγουρος.

Νά λοιπόν πῶς προσπαθοῦν θά διαφθείρουν τό ταξικό ἔνστικτό μας τ' ἀφεντικά. Τό ἐξοργιστικό ὅμως εἶναι ὅτι στή συνωμοσία τῶν γλυκισμάτων καί τῶν ἐκδρομῶν παίρνουν μέρος οἱ κάθε λογῆς ρεφορμιστές πού θέλουν νά μιλοῦν στ' ὄνομα τῆς ἐργατικῆς τάξης. Πρῶτοι ἀπ' ὅλους οἱ «τσανακογλύφτες» τοῦ «Κ»ΚΕ ἐσωτερικοῦ. Σέ ἀφιέρωμα τῆς «Αὐγῆς» στήν ἄποψή τους γιά τήν ΕΟΚ γράφουν: «Ἀναγνωρίστηκε ἐπιτέλους ὅτι ἦταν ἀπαραίτητο νά τερματιστεῖ ἡ χρόνια ἀπομόνωση τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων ἀπό τούς μηχανισμούς λήψης ἀπόφασης». Παράλληλα προβάλει ὅτι: «Ἐργάτες ἀπεργοί στήν Ὁλλανδία καί Γερμανία πετυχαίνουν μέ τούς ἀγῶνες τους τή συμμετοχή στή Διοίκηση τῶν Ἐπιχειρήσεων». Ἡ κωμωδία τῶν ἀστῶν σέ βάρος μας ὁλοκληρώνεται ὅταν αὐτό πού μᾶς «χαρίζουν» νομίζουμε ὅτι τό ἀποκτήσαμε μέ ἀγῶνες καί σέ βάρος τους. Αὐτή τήν ὁλοκλήρωση τούς τήν προσφέρουν ἀπλόχερα οἱ ρεφορμιστές. Ἀπό τήν πλευρά τους οἱ Φλωρακικοί ψευτοκομμουνιστές θά ἔπρεπε ὅταν ἐκθειάζουν τά ἐπιτεύγματα τῶν «σοσιαλιστικῶν» χωρῶν νά μᾶς μιλήσουν καί γιά τήν ἐκπαίδευση τῶν ἐπιχειρηματικῶν στελεχῶν σ' αὐτές τίς χῶρες. «Τό μέσον ἐπιχειρηματικόν στέλεχος εἰς τήν Ἀμερικήν ἤ τήν Εὐρώπην θά γνωρίζῃ ὀλιγώτερα παρ' ὅσα τό μέσον στέλεχος ἐδῶ εἰς τήν Ρουμανίαν μετά δεκαετίαν» λέγει ὁ Δρ. ENRICO PAULI, ὁ Ἰταλός ἐκπρόσωπος τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας (ILO) καί προϊστάμενος προγράμματος στό κέντρο ἐκπαιδεύσεως ἐπιχειρηματικῶν στελεχῶν, στό Βουκουρέστι. Ὁ Ἀμερικανός BRUCE Mac DONALD προϊστάμενος προγράμματος σέ παρόμοιο κέντρο στή Σόφια λέει ὅτι τό αὐτό ἰσχύει καί γιά τή Βουλγαρία. Τά δέ προγράμματα μαθημάτων εἶναι παρόμοια πρός οἱαδήποτε Ἀμερικανική ἤ Εὐρωπαϊκή σχολή ἐπιχειρήσεων καί καλύπτουν θέματα, ὅπως εἶναι ἡ διεύθυνση προσωπικοῦ, ἡ ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς, ἡ ἀνάλυση διοικητικῶν συστημάτων, τό Μάρκετιγκ κ.ἄ.

Ἡ χρησιμοποίηση τῶν «ἀνθρωπίνων σχέσεων» στή χώρα μας εἶναι σχετικά καινούργια καί καλύπτει τίς νέες ἀνάγκες τῶν ἀστῶν γιά χειραγώγηση τοῦ βιομηχανικοῦ κύρια προλεταριάτου. Θά κλείσουμε τό ἄρθρο αὐτό μέ τήν ὑπόσχεση πρός τ' ἀφεντικά μας ὅτι θά τούς ἀνταποδώσουμε τήν «ἀνθρωπιά» τους, ὅπως κάναν τά ταξικά μας ἀδέλφια στήν Παρισινή Κομμούνα, τή Ρώσικη Ἐπανάσταση, τήν Κινέζικη Ἐπανάσταση καί εἴμαστε σίγουροι μέ μεγαλύτερη ἀποτελεσματικότητα καί ...«ἀνθρωπιά», σύντομα.

Γιά τό ἄρθρο αὐτό χρησιμοποιήσαμε στοιχεῖα ἀπό: *Θ. Κουτούπη «Ἐφημ. Δημοσ. Σχέσεις», «Μακεδονία» 20.4.80, «Αὐγή» 27.5.79, «Ταχυδρόμος» 21.2.80, Δελτίο Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων Νο 99, 115, 140.*

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ

Ἡ κινητοποίηση τίς τελευταῖες μέρες στά Μετέωρα ἦρθε νά τονίσει γι' ἀκόμα μιά φορά τό στεγαστικό πρόβλημα τῶν φτωχότερων τάξεων τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλης.

Τό οἰκονομικό ἀδιέξοδο, τό μαράζωμα τῆς πολιτιστικῆς καί κοινωνικῆς ζωῆς στό χωριό, ὁδηγοῦν μεγάλες λαϊκές μάζες στή πόλη, ὅπου τά τελευταῖα χρόνια ἡ σημαντική βιομηχανική ἀνάπτυξη καί ἡ συγκέντρωση ὅλης τῆς πολιτιστικῆς ζωῆς ὑπόσχονται διέξοδο στά ἀδιέξοδά τους. Ἡ χωρίς καμιά πρόβλεψη καί κρατική ὀργάνωση οἰκοδόμηση τούς παραδίνουν στά χέρια τῶν οἰκοδομικῶν ἐπιχειρήσεων καί στήν αἰσχροκέρδεια τῶν μεγαλοϊδιοκτητῶν (στή δεκαετία '61 –'71) τά 30–40% τοῦ ντόπιου κεφάλαιου πῆγε στίς οἰκοδομές γιά εὔκολα καί μεγάλα κέρδη).

Ἔτσι ἡ πόλη γίνεται μιά μάζα ἀπό μπετόν χωρίς χῶρο ν' ἀνασάνει κανείς (Κορδελιό, ΒΘΥΛ, τό νέφος στήν Ἀθήνα, ...). Κλουβιά γιά κάθε βαλάντιο χωρίς τή τήρηση προδιαγραφῶν κατασκευῆς, μέ ὑλικά λειψά καί κατώτερης ποιότητας. Ἡ ἀνάγκη γιά κατοικία γίνεται εὐκαιρία ἐκμετάλλευσης καί πηγή θησαυρισμοῦ. Καί ἐπειδή οἱ μεγάλες ἀνάγκες τῶν μικρῶν ὀξύνουν τή τσέπη τῶν μεγάλων, ἡ κρατική μέριμνα καί προστασία καί πάλι θαυματούργησε. Ἀπ' τό 1954 ξαλαφρώνει ἀπ' τά περιττά τή τσέπη τῶν ἐργαζόμενων (1% μηνιαίως) γιά νά στεγάσει σ' ἐργατικές κατοικίες προπληρωμένες καί ξαναπληρωμένες σέ 360 μηνιαῖες δόσεις. Ἡ μηχανή δούλεψε καλά. Ἀπ' τό '54 μέχρι τό '73 πῆρε 7,22 δισεκ. δραχμές καί πρόσφερε σπίτια καί δάνεια μόνο γιά 347 ἑκατομμύρια....

Κάτω ἀπ' αὐτές τίς συνθῆκες τό φυσικό δικαίωμα γιά κατοικία περνάει μέσα ἀπό τίς σχέσεις ἰδιοκτησίας τοῦ κεφάλαιου καί γίνεται ἐμπόρευμα. Γιά νά μπορεῖς νά ἔχεις σπίτι, πρέπει νά μπορεῖς νά πληρώσεις. Στή σκληρή γλώσσα τοῦ κεφαλαίου ἀπαντᾶ ἡ σκληρή γλώσσα τῆς ἀνάγκης: Πέραμα, Καματερό, Δενδροπόταμος, Ἀκρῖτες, Μετέωρα, ... Βίαιη διεκδίκηση καί ἀπαλλοτρίωση τῆς κρατικῆς ἤ δημοτικῆς γῆς. Δέν μπορεῖ ὁ κηφήνας νά ἔχει σπίτια καί βίλες δικές του, κι αὐτός πού μοχθεῖ στίς φάμπρικες καί τά ἐργοστάσια νά εἶναι ἄστεγος.

Οἱ κάτοικοι τῶν Μετεώρων μέ τά ὁδοφράγματα καί τόν ἀγώνα τους αὐτό τό φυσικό δικαίωμα γιά κατοικία θέλησαν νά ὑπερασπίσουν. Τίς βίλες καί τίς λιμουζίνες, ἄν θέλει κανείς νά τίς ψάξει, πρέπει νά πάει στούς ἰδιῶτες τους. Οἱ μπουλντόζες ποτέ δέν στράφηκαν στά τόσα καί τόσα αὐθαίρετα πού ἔχτισαν οἱ μεγάλες οἰκοδομικές ἐπιχειρήσεις ἤ καί οἱ ἴδιοι οἱ κρατικοί φορεῖς (παράδειγμα οἱ τετραόροφες πολυκατοικίες στόν Εὔοσμο πού χτίστηκαν μέ τήν ἀνοχή ἀστυνομίας-πολεοδομικοῦ). Ὅλοι, δεξιά κι "ἀριστερά", μιλᾶνε γιά κάποια "προγράμματα εὐρείας λαϊκῆς στέγης", ὅλοι, δεξιά κι "ἀριστερά" στέλνουν τίς μπουλντόζες καί γκρεμοῦν τή λαϊκή στέγη, ὅλοι ὁρκίζονται στή λαϊκή στέγη μά μόνο προεκλογικά τή θυμοῦνται γιά νά τήν ἀποπέμψουν σέ κάποιο πολύ μακρινό μέλλον.

Ἡ κινητοποίηση τῶν Μετεωριτῶν δείχνει ἕνα δρόμο. Ὅμως ἡ ἀνάγκη πού βγαίνει ἀπό τή μέχρι τώρα πείρα, εἶναι νά μπορέσει ἡ διεκδίκηση γιά κατοικία ἀπό αὐθόρμητη καί ἀτομική προσπάθεια, νά ἑνώσει τίς πλατειές λαϊκές μάζες σέ μιά συνειδητή καί συλλογική κίνηση. Νά ἀπομονώσει τίς μικροκομματικές σκοπιμότητες καί νά προωθήσει τέτοιες μορφές ὀργάνωσης πού νά μποροῦν νά ὁρίζουν τόν ἀγώνα τους αὐτοί πού τόν κάνουν.

"Ὅσο ἡ κρατική αὐθαιρεσία θά λέγεται νόμος, τόσο ἡ ἀπαλλοτρίωση καί οἰκειοποίηση γιά λαϊκή στέγη θά λέγεται κοινωνική δικαιοσύνη".

Ὁμάδα Συμπαράστασης

ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τόν τίτλο κυριότητος τόν ἔκανε συμβολαιογράφος;

–Ἄν ναί, τότε τό οἰκόπεδο εἶναι κατοχυρωμένο.
–Ἄν ὄχι, τότε ὁ τίτλος κυριότητος πού ἔχετε στά χέρια σας, εἶναι νομικά Α Κ Υ Ρ Ο Σ.

Ἔχετε ἄδεια ἀνέγερσης ἀπό τό πολεοδομικό;

Ἄν ναί, τότε τό κτίσμα εἶναι νόμιμο.
–Ἄν ὄχι, τότε θεωρεῖται αὐθαίρετο, ἔστω κι ἄν τό οἰκόπεδο ἔγινε ἰδιοκτησία σας μέ συμβολαιογραφική πράξη.

Ἄρα ἡ πρώτη βασική φροντίδα εἶναι νά γίνετε ἐπίσημα κύριοι τοῦ οἰκοπέδου. Δεύτερη βασική φροντίδα [illegible] νά νομιμοποιηθοῦν τά κτίσματα ἀπ' τό πολεοδομικό.

Ποιός μπορεῖ νά σᾶς πετάξει ἔξω;

- Τό ὑπουργεῖο χωροταξίας
- Τό πολεοδομικό γραφεῖο
- Ὁ Δῆμος
- Κάθε Ἕλληνας πολίτης

Ἀρκεῖ μιά ἁπλή μήνυση.........

Τί δικαιώματα σᾶς παρέχει ὁ νόμος;

Σέ περίπτωση βίαιας ἔξωσης καί κατεδάφισης σᾶς παραπλάνησαν

Ἄν σᾶς ἄφησαν νά καταλάβετε ὅτι θά γίνετε κανονικοί ἰδιοκτῆτες
- παίρνοντας προσωρινό τίτλο κυριότητος
- παίρνοντας ἔγκριση γιά παροχή ρεύματος καί νεροῦ
- πληρώνοντας συμβολικό ποσό σάν ἐνοίκιο ("ἐνοικιαστής κατ' ἀνοχήν") ἐνῶ πιστεύατε ὅτι εἶναι δημοτικά τέλη. Ἔτσι πληρώνοντας ἔστω καί μία δραχμή γιά ἐνοίκιο τοῦ οἰκοπέδου, μετατίθεται τό δικαίωμα χρησικτησίας γιά μετά 20χρόνια διαμονῆς ἀπό τήν ἡμέρα πού πληρώσατε.

Τότε μπορεῖτε νά ζητήσετε δικαστικά ἀποζημίωση ἀπ' τό Δῆμο γιά ὅσα ἔξοδα κάνατε ἀπό τότε πού ἐγκατασταθήκατε.

Τό δικαίωμα νά κρατήσετε τό σπίτι σας δέν τό κατοχυρώνει κανένας νόμος. Τό συμβούλιο Ἐπικρατείας μάλιστα ἔκρινε ἀντισυνταγματική καί ἄκυρη τή νομιμοποίηση κάθε αὐθαίρετου καί μέ ἀναδρομική ἰσχύ.

ΟΜΑΔΑ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ: ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ Ή ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ

Αὐτή τή φορά στήν Εὐρώπη φαίνεται πώς ἀνεβαίνει τό κῦμα ἑνός αὐθεντικοῦ μαζικοῦ κινήματος ἐνάντια στόν πόλεμο. Καί, πέρα ἀπό τή συμμετοχή σέ ὁποιοδήποτε κίνημα, ἡ ἔλευση τοῦ 3ου παγκόσμιου γίνεται συνείδηση, εἶναι μιά καθημερινή συζήτηση γιά ὅλο τόν κόσμο, μιά ὑποψία πού διαπερνᾶ καί τίς κοινωνίες πού νόμιζαν πώς εἶχαν ἐξασφαλιστεῖ.

ΔΥΣΑΡΕΣΤΟ ΞΥΠΝΗΜΑ

Θά μπορούσαμε νά ποῦμε πώς ἴσως τό πράγματα προχώρησαν ἀρκετά μακρυά: πώς ἴσως εἶναι πιά δύσκολο νά περιορίσουμε τή διαθέσιμη προσωπική μας μερίδα στό θάνατο (4 τόνοι TNT πυρηνικῆς ἰσχύος ἀνά κάτοικο τῆς γῆς), πώς ἡ καταστροφή, ὁλική ἤ μερική, εἶναι ἀναπόφευκτη ὅταν ἡ κάθε ὑπερδύναμη διαθέτει ἀποθέματα πού μποροῦν νά καταστρέψουν δεκάδες φορές τόν πλανήτη. Θά μπορούσαμε νά μιλήσουμε γιά τό μέγεθος καί τό εἶδος τῶν ἐξοπλισμῶν (μιά ἐνημέρωση πού ἤδη γίνεται καί πού χρειάζεται νά συνεχιστεῖ). Ἐκεῖνο πού προέχει πάντως εἶναι αὐτή ἡ ἔστω 12 παρά 5 ἀφύπνιση καί ἡ πολιτική στάση γιά τόν προσανατολισμό μας καί γιά τόν προσανατολισμό αὐτοῦ τοῦ κινήματος. Γιά πρώτη φορά ἀντιμετωπίζονται οἱ λέξεις σάν ὕποπτες: Λέξεις ὅπως «ἠθική», «δίκαιο», «ἰδεολογία» πού 9 στίς δέκα φορές ἀποτελοῦν τό ἄλλοθι τῆς ἤσυχης συνείδησης, κρύβοντας τήν ὠμότητα, τήν καταπίεση τήν ἄμεση φυσική πάλη ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους.

Ὑπεραναπτυγμένοι κανόνες πού ρυθμίζουν τήν «πολιτισμένη» συμβίωση στό ἐσωτερικό τῶν σύγχρονων κοινωνιῶν καί τό διεθνές δίκαιο, πιό ραφινάτοι πιό σύνθετοι ἀπό ποτέ ἄλλοτε στήν ἀνθρώπινη ἱστορία. Ἐκφράσεις, ὅπως «ἀνθρώπινα δικαιώματα», «ἐλευθερία», ἤ - στό ἄλλο στρατόπεδο - «σοσιαλισμός», «ὀρθολογική κοινωνία», πού καλύπτουν μιά πολιτική οἰκονομία θανάτου καί μιά ὀργανωμένη βιομηχανία ἐξόντωσης· βιομηχανία πού δέν παύει νά διογκώνεται, πού ἤδη δυό φορές μέσα στόν αἰώνα γενίκευσε τήν «δωρεάν διανομή» τῶν προϊόντων της, (τῶν βομβῶν στούς 2 παγκόσμιους), ἐνῶ γλυστρᾶμε ἀργά πρός τόν 3ο παγκόσμιο.

Μέχρι τώρα ἡ πυρηνική ἀπειλή κι ὁ πόλεμος ἀποτελούσαν ἀντικείμενο μερικῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων μέ ἔνοχη συνείδηση, ζήτημα «ἀρχηγῶν κρατῶν» τύπου Μπρέζνιφ καί «ὑπεύθυνων συνομιλιῶν κορυφῆς τύπου Σάλτ ἤ ἀκόμα καί «εἰρηνευτική» καμπάνια τῶν σοβιετόφιλων κομμάτων πού φυσικά διαμαρτύρονταν γιά τό Ἀφγανιστάν.

Τό γεγονός ὅτι «εἰρηνισμός» στή Δύση παρέμεινε θέμα κορυφῆς ἤ ἄλλοθι τῆς πολιτικῆς μιλιταριστικῶν κρατῶν μέχρι τώρα χωρίς νά ὑπάρχει αὐτόνομο μαζικό κίνημα πού νά πιάνει τό ζήτημα τοῦ πολέμου ὀφειλόταν στήν ἐνσωμάτωση καί σέ ἀδυναμίες ἀνάπτυξης, ἀντικαπιταλιστικῶν μαζικῶν κινημάτων· ὅπως ἄλλωστε ἡ μή μαζική ἀμφισβήτηση τοῦ μπλόκ τῆς Βαρσοβίας στό ἐσωτερικό τῶν «ἀνατολικῶν» κρατῶν (ἐκτός ἀπό τήν Πολωνία) ὀφείλεται σέ ἀδυναμίες ἀνάπτυξης κινημάτων ἀπέναντι στίς δικτατορίες τῶν κρατικοκαπιταλιστικῶν καθεστώτων.

Αὐτό τό κίνημα πού ξεκίνησε ἀπό τά ἴδια τά - μέχρι τώρα - ἄνετα παιδιά τοῦ «κοινωνικοῦ κράτους» καί τῆς «κοινωνίας εὐημερίας» δέν εἶναι βέβαια ἀκόμα ξεκαθαρισμένο καί στό ἐσωτερικό του παλεύουν πολλές γραμμές.

... ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ;

Ἐδῶ, πέρα ἀπό κάποιους προβληματισμούς γενικούς ἀκόμη, εἶναι ἀδύνατο νά μιλήσουμε σοβαρά γιά ἀντιπολεμικό κίνημα. Ἐκτός ἄν θεωροῦμε σάν ἀντιπολεμική πρακτική τήν Σοβ. - Ἰμπόρτ γραμμή τοῦ ΚΚΕ ἤ «ἐπιτροπῶν εἰρήνης» πού τό κύριο πρόβλημά τόυς εἶναι ἡ ὑποστήριξη τῶν ἐπεμβάσεων:

«Γιά τά γεγονότα τοῦ Ἀφγανιστάν, ἐκφράστηκαν στή Γραμματεία διάφορες ἀπόψεις καί ἐκτιμήσεις. Ἀνεξάρτητα ὅμως ἀπό τίς διαφορετικές τους ἀπόψεις τά μέλη τῆς Γραμματείας συμφωνοῦν ὅτι τά γεγονότα αὐτά χρησιμοποιοῦνται ὑποκριτικά σάν πρόφαση ἀπό τίς ἡγεσίες τῶν ΗΠΑ καί ἄλλων φιλοπόλεμων δυνάμεων γιά νά ἐξυπηρετήσουν προσχεδιασμένους σκοπούς τους: τέλος στήν περίοδο τῆς ὕφεσης, ἔνταση καί δημιουργία ἀτμόσφαιρας πολέμου, κλίμα ἀνασφάλειας στήν περιοχή τῶν πετρελαίων καί σ' ὅλο τόν κόσμο. Μέ τήν ἴδια ὑποκρισία οἱ ΗΠΑ, ἡ Μεγ. Βρετανία καί ἡ Κίνα χρηματοδοτοῦν καί ἐξοπλίζουν τό Πακιστάν καί τό χρησιμοποιοῦν, ὅπως τό ἔκαναν συνέχεια μετά τήν ἀφγανική ἐπανάσταση τοῦ 1978, σάν βάση ἐξόρμησης τῶν ἀφγανῶν ἀντεπαναστατῶν».
(Ἀπόσπασμα ἀπό τήν ἀνακοίνωση τῆς Γραμματείας τῆς ΕΕΔΥΕ - 12 Φεβρουάρη 1980)

Φυσικά ὑπάρχουν κι ἄλλες ἐπιτροπές, ἀνάλογα μέ τήν κομματική προτίμηση ὅπως ΚΕΑΔΕΑ (ΠΑΣΟΚ), ΑΚΕ (ΚΚΕ ἐσ.) μέ ὁρισμένες διαφοροποιήσεις, ἀλλά λείπει τό μόνο οὐσιαστικό: ἕνα πραγματικό ἀνεξάρτητο καί μαζικό ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ.

Ὅσο γιά τήν ἄκρα Ἀριστερά μέ τήν αἰώνια «ἀντι-ιμπεριαλιστική - δημοκρατική» της «συνέπεια» δέν χρειάζεται βέβαια νά ἐπιμείνει κανείς καί πολύ, ὅτι μέ τά χλιαρά «ΟΧΙ στό ΝΑΤΟ καί ὄχι στήν ΕΟΚ» καί «ἔξω οἱ βάσεις», δέν ξέφυγε καθόλου ἀπό οὐρά τοῦ ΚΚΕ, οὔτε μέχρι τώρα συντέλεσε στήν δημιουργία ἀντιπολεμικοῦ κινήματος καί στό χτύπημα τῶν ΔΥΟ συνασπισμῶν.

Φυσικά ὅλα αὐτά δέν εἶναι ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ὑποτονικότητα τῶν κοινωνικῶν

κινημάτων τά τελευταία χρόνια καί τούς όρους ταξικής ἄπνοιας, κάτω ἀπό τούς ὁποίους μᾶς συνέβηκε ἡ περίφημη «ἀλλαγή».

Κάτω ἀπ' αὐτούς τούς ὅρους ἡ ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ ζητήματος παρουσιάζει δυσκολίες. 'Ωστόσο ἡ κατ' ἀρχήν συζήτηση καί ὁ προβληματισμός τοῦ κινήματός μας, ὅλων ἐκείνων πού δέν δέχονται ἀμαχητί τήν παράδοση τῆς κοινωνίας στήν παραπέρα συσσώρευση τοῦ κεφαλαίου καί στόν ἐκσυγχρονισμό τοῦ κράτους του, οὔτε τήν παράδοση τῶν λαῶν σάν ἕρμαιο στό πεδίο πειραματισμοῦ καί ἀλληλοκαταστροφῆς πού προετοίμασε τό διεθνές κεφάλαιο (κάτω ἀπό ὁποιαδήποτε μορφή του) εἶναι ἀπαραίτητη.

Πόλεμος στόν πόλεμο, κατάργηση τῶν μπλόκ καί τῶν συνασπισμῶν, πάλη ἐνάντια στήν ἴδια τή συστηματική παραγωγή πολέμου καί καταδυνάστευσης τῶν λαῶν εἶναι ἡ ἐπίκαιρη στρατηγική.

Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Τό κίνημα αὐτό πού, (τουλάχιστο στή σημερινή μορφή του) ξεκίνησε μέ πρωτοβουλίες τῆς ἐξωκοινοβουλευτικῆς ἀριστερᾶς, ἀποτελεῖ σήμερα ἕνα σύνθετο μωσαϊκό πού περιλαμβάνει μέχρι καί ἐκκλησιαστικές δυνάμεις. Ξεκινώντας ἀπό καθαρά ἐπιθετικές πρωτοβουλίες (Δυτική γερμανία ἰδιαίτερα: προβοκάρισμα καί συγκρούσεις σέ τελετή στρατολόγησης δυνάμεων τοῦ ΝΑΤΟ, διαδήλωση καί συγκρούσεις κλίμακας κατά τήν φθινοπωρινή ἐπίσκεψη τοῦ Χαίηγκ στή Δ. Γερμανία κλπ.) περιλαμβάνει πιά καί «μέσους» πολίτες, βουλευτές, κλπ. καί καθορίζει τή στάση τῶν Εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων (Σμίτ: «Δέν πρότεινα **ποτέ ἐγώ** ἐγκατάσταση πυρηνικῶν πυραύλων στήν Εὐρώπη» 1/11/81).

Θά μπορούσαμε ὡστόσο νά διακρίνουμε 3 ἐπιρροές πού ἐνδιαφέρουν: α) Τήν ἐπιρροή σοβιετόφιλων κομουνιστικῶν κομμάτων πού εἶναι πραγματικά δευτερεύουσα. Τό ἀντιπολεμικό κίνημα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης εἶναι εὐαίσθητο καί ἀπέναντι στούς SS - 2O κι ὄχι μόνο ἀπέναντι στούς Πέρσινγκ καί Κρούζ. Τό γεγονός ὅτι μπορεῖ νά παρεμποδίσει μόνο τήν ἐγκατάσταση ἀμερικανικῶν πυραύλων ἄμεσα, παρ' ὅλο πού κρύβει ἀντικειμενικά ἕνα μειονέκτημα, δέν σημαίνει καθόλου πώς εἶναι σοβιετόφιλο. Στίς χῶρες ὅπου ἡ καμπάνια εἰρήνης δέν ἔχει μιά νέα βάση ἀλλά εἶναι συνέχεια τοῦ κινήματος τοῦ 1950, ὅπως στή Γαλλία, ἦταν σαφῶς ἀποτυχημένες συγκεντρώσεις, μέ κόσμο τοῦ Κ.Κ.

β) Δυνάμεις σοσιαλιστικές, σοσιαλδημοκρατικές, εὐρωκομμουνιστικές ἤ καί ἀκόμα πιό πέρα (χριστιανοδημοκρατικές κλπ.) εἶναι δυνάμεις πού προσχωροῦν καθώς πλαταίνει αὐτό τό κίνημα. Δέν προκάλεσαν τό ξέσπασμά του, ἀλλά διεκδικοῦν τήν ἐκπροσώπησή του καί μάλιστα μέ μιά συγκεκριμένη προοπτική: τήν ἄνοδο τῆς καπιταλιστικῆς Εὐρώπης καί τήν ἀνάδειξή της σέ 3 πόλο πού θά μπορέσει νά προβάλει σάν ρυθμιστής τῶν διαφορῶν καί τῶν εντάσεων τόσο μεταξύ τῶν 2 ὑπερδυνάμεων, ὅσο καί στίς κρίσιμες ζῶνες τοῦ Τρίτου Κόσμου. Μιᾶς Εὐρώπης ἀκόμα πού μπορεῖ νά σώσει τόν καπιταλισμό ἀπό τήν κρίση του δίνοντάς του πιό φιλελεύθερη καί «κοινωνική» μορφή, καί ἐφαρμόζοντας τίς συνταγές τοῦ Κέϋνς ὄχι πιά μόνο στίς ἀνεπτυγμένες χῶρες ἀλλά καί στόν τρίτο κόσμο: λίγες παραχωρήσεις γιά τήν διάσωση τοῦ καπιταλισμοῦ, ἑνός «καπιταλισμοῦ μέ ἀνθρώπινο πρόσωπο» (Χαρακτηριστική ἡ δήλωση τοῦ Μιτεράν σέ συνέντευξή του στό περ. Time: «Οἱ βιομηχανικές χῶρες χρειάζονται τήν οἰκονομική ἀνόρθωση τοῦ Τρίτου Κόσμου, χρειάζονται αὐτά τά δισεκατομμύρια ἀνθρώπινων ὄντων, μελλοντικούς ἀγοραστές τῶν προϊόντων μας» (Time 19/10/1981). Φυσικά οὔτε ἡ στάση τῶν σοσιαλιστῶν εἶναι παντοῦ ἀπόλυτα ἑνιαία οὔτε τῶν κάθε λογῆς ἐργατικῶν, εὐρωκομουνιστικῶν κλπ. κομμάτων. 'Εδῶ μιλᾶμε γιά μιά γενική ὀπτική καί στάση αὐτῶν τῶν δυνάμεων πού ἄλλωστε πολύ θά ἤθελαν νά παραμείνει τό κίνημα αὐτό σέ μιά παθητική στάση ἐνάντια στούς ἐξοπλισμούς καί μόνο, καί φυσικά σ' ἕνα γενικόλογο πασιφισμό.

γ) 'Η πραγματική κινητήρια δύναμη πίσω ἀπ' ὁποιαδήποτε ἐκδήλωση τοῦ ἀντιπολεμικοῦ κινήματος εἶναι ἕνα κοινωνικό εὐρωπαϊκό κίνημα πού ἀποτελεῖ τήν πραγματική ρίζα τῶν ἐξελίξεων.

Πρόκειται γιά ἕνα ἀκόμα ἄμορφο πολιτικά κίνημα πού ἡ ρίζα του βρίσκεται στά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '60 καί πού παρ' ὅλες τίς περιοδικές του ὑφέσεις ξαναβγαίνει κάθε τόσο ὅλο καί πιό πλατύ, κάτω ἀπό τήν ἄλφα ἤ τή βήτα μορφή στό προσκήνιο: νέου τύπου ὀργανώσεις τῆς ἐξωκοινοβουλευτικῆς ἀριστερᾶς, γυναικεῖο κίνημα, οἰκολόγοι, κινήματα νεολαίας, ἄνεργοι, καταλήψεις σπιτιῶν, καί τώρα τό ἀντιπολεμικό κίνημα. Ἕνα ἀμάλγαμα, ἕνα κοινωνικό κίνημα πού ἀποτελεῖ προϊόν τῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ σ' ὅλες της τίς μορφές: κρίσης οἰκονομικῆς, πολιτικῆς, πολιτιστικῆς.

Θἆταν λάθος νά κρίνουμε δογματικά τίς ἐξελίξεις τῆς Εὐρώπης μέ βάση μόνο τά πολιτικά ἐπιφαινόμενα πού κι αὐτά καθορίζονται οὐσιαστικά ἀπ' αὐτή τήν κινητήρια δύναμη. Εἶναι χαραχτηριστικές οἱ καλοκαιρινές ταραχές στήν καρδιά τῆς μέχρι τώρα φλεγματικῆς Βρετανικῆς αὐτοκρατορίας. 'Η διάσπαση τοῦ ἐργατικοῦ κόμματος, ἡ συνένωση σοσιαλδημοκρατῶν καί φιλελεύθερων ἔρχονται μετά, σάν μία μόνο ἀπό τίς συνέπειες τῆς κοινωνικῆς ἀναταραχῆς.

Ὅπως ἐπίσης εἶναι χαραχτηριστικό τό γεγονός ὅτι μέσα σ' ἕνα βαθειά ἀστικό κόμμα ὅπως τοῦ Σμίτ, μέ τά νεοναζιστικά πολλές φορές χαραχτηριστικά του, δημιουργεῖται μετά ἀπό 10ετίες ἕνα σχίσμα πού ἐπιτρέπει στή νεολαία του νά μαζεύει χρήματα γιά ὅπλα γιά τούς ἀντάρτες τοῦ Σάν Σαλβαντόρ, ὅταν ὁ Σμίτ εὐθυγραμμίζεται μέ τόν Ρήγκαν. Δέν πρόκειται βέβαια γιά ἐνδοκομματικές ἀντιθέσεις, ἀλλά γιά **ἕνα κίνημα ἔξω ἀπό κάθε θεσμό τοῦ κράτους** πού βάζει προβλήματα **καί** μέσα στούς θεσμούς.

'Η ἀκόμα στά σπάργανά της πολιτική ἀναζήτηση αὐτοῦ τοῦ κοινωνικοῦ κινήματος βάζει τό πρόβλημα ὄχι βέβαια μιᾶς Εὐρώπης - 3ου πόλου ἁπλά, ἀλλά μιᾶς ἐναλλαχτικῆς λύσης στά καπιταλιστικά πρότυπα καί στόν ἀνταγωνισμό τους - ὅπως καί μιᾶς ἐλάχιστης διεθνιστικῆς ἀλληλεγγύης τῶν κινημάτων τόσο ἐνάντια στήν ἴδια τή δομή τοῦ σύγχρονου καπιταλισμοῦ.

Στήν Εὐρώπη, **ἀπό τήν Πολώνία μέχρι τήν Βρετανία, ὑπάρχει μία ἀφύπνιση κοινωνική, ξαναγεννιέται ἡ ἀντίσταση στή συνεχή διόγκωση τοῦ σύγχρονου κράτους.** Στήν πολιτική ἐπιφάνεια ἐμφανίζονται σάν ἐναλλαχτική μορφή τοῦ συστήματος οἱ «σοσιαλιστικοί» σχηματισμοί. Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει καθόλου πώς ἐκφράζουν ἤ ὅτι μποροῦν νά τροχοπεδήσουν αὐτή τήν κοινωνική ἀφύπνιση. 'Αντίθετα, ὅλα πείθουν πώς βρισκόμαστε σ' ἕνα μεταβατικό στάδιο πού κρύβει ἀκόμα ἐκπλήξεις.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Στό προσκήνιο φαίνεται νά ξανάρχεται μέ τήν ἴδια αἰνιγματική του σφριγηλότητα τό παλιό ἐπαναστατικό ἀπόφθεγμα πώς «εἴτε ὁ πόλεμος θά φέρει τήν ἐπανάσταση, εἴτε ἡ ἐπανάσταση τόν πόλεμο». Ὅσοι ἔχουν μιά σκοπιά κινήματος, δέν μποροῦν νά 'χουν ἁπλά μιά ἀθῶα ἀγανάχτηση γιά τόν «κακό» πόλεμο. Ἕνας πόλεμος, καθορίζεται μέ βάση ταξικούς ὅρους καί μιά ἐπανάσταση ἔχει συνέπειες στίς διεθνεῖς ἰσορροπίες.

Οἱ ρήξεις τῶν παγκοσμίων συσχετισμῶν μέ τοπικές ἐπαναστάσεις αὐξάνουν τήν ἀστάθεια καί κάνουν πιό πιθανό τόν πόλεμο ἤ ἔχουν σάν ἄμεσο ἀποτέλεσμα τοπικούς πολέμους (αὐτό εἶναι ὁλοφάνερο μέ τήν Περσία, τή Νικαράγουα ἤ τήν Πολωνία λόγου χάρη). Φυσικά τό ζήτημα δέν θἆταν νά «διαμαρτυρηθεῖ» κανείς γιά τίς ἐπαναστάσεις ἐνισχύοντας τόν ἐκβιασμό τοῦ πολέμου πού χρησιμοποιοῦν οἱ ὑπερδυνάμεις γιά νά διαιωνίσουν τήν ὑποδούλωση στό σημερινό status guo.

'Αντικειμενικά ὑπεύθυνα γιά τόν πόλεμο εἶναι τά κρατικοκαπιταλιστικά καί καπιταλιστικά καθεστώτα καί συνασπισμοί πού ἐννοοῦν νά ἐπεμβαίνουν ἤ νά ἀπειλοῦν μέ ἐπέμβαση κάθε ζώνη πού ξεφεύγει ἀπ' τόν ἔλεγχό τους, ὁδηγώντας ἔτσι σέ πολεμική ἀναμέτρηση. Καί γιά νά τό κάνουν αὐτό πρέπει νά 'χουν λυμένα τά χέρια.

Τό πρόβλημα γιά μᾶς εἶναι, ποιοί εἶναι οἱ πιό εὐνοϊκοί ὅροι γιά τήν καλύτερη δυνατή προοπτική τῆς ἀνθρωπότητας καί τῶν καταπιεσμένων τάξεων. Δυνητικά ὑπάρχουν πολλές πιθανότητες: στή χειρότερη περίπτωση ὁ «πόλεμος φέρνει τόν πόλεμο» (ἡ μοίρα τῶν τωρινῶν ἀνταγωνιστικῶν κοινωνιῶν εἶναι δεμένη ἔτσι κι ἀλλιῶς μέ τόν πόλεμο) χωρίς νά προηγηθεῖ οὔτε νά ἐπακολουθήσει ἐπανάσταση. Κι ἐμεῖς θά θέλαμε τήν καλύτερη περίπτωση, δηλαδή «ἡ ἐπανάσταση νά φέρει τήν ἐπανάσταση». Αὐτό φυσικά εἶναι πολύ δύσκολο. Τό πρόβλημα εἶναι ὅτι οἱ ἰμπεριαλιστικές δυνάμεις πού χάνουν τόν ἔλεγχο, εἶναι τόσο πιό πιθανό νά ὁδηγήσουν σέ πόλεμο, ὅσο πιό ἀκινητοποιημένοι εἶναι οἱ λαοί στό σύνολό τους: ἔτσι παρά τίς τοπικές ἐπαναστάσεις,ὁ κόσμος θά ὁδηγούνταν στήν σφαγή χωρίς ἀντίδραση.

Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἀντιπολεμικοῦ κινήματος δίνει ἐλπίδες, κι ἡ ἐπέκταση καί ριζοσπαστικοποίησή του ἐπείγει: προστατεύει τίς ἐπαναστάσεις πού ἤδη γίνονται, μειώνει τή δυνατότητα ἐλιγμῶν τῶν ὑπερδυνάμεων καί αὐξάνει τήν δυνατότητα ἐπέκτασης τῆς ἐπανάστασης μιά καί αὐξάνει τήν ἱκανότητά μας νά ρυθμίζουμε οἱ ἴδιοι τίς τύχες μας. Τό ἀντιπολεμικό κίνημα στίς ΗΠΑ πρίν λίγα χρόνια ἦταν καθοριστικό γιά τήν ἔκβαση τοῦ πολέμου στ Βιετνάμ (κρίμα πού παρόμοια εὐαισθησία δέν ὑπῆρξε γιά τίς ἐπεμβάσεις π. χ. τύπου Τσεχοσλοβακίας)· ἡ σημερινή ἀντίσταση στόν πόλεμο εἶναι ἄμεσα ἤ ἔμμεσα δεμένη μέ τίς φλεγόμενες ζῶνες καί αὐξάνει σέ μεγάλο βαθμό τήν τάση γιά ταξική αὐτονομία ἀπέναντι στίς πιό ἐπιθετικές μορφές κράτους.

Ρήξεις στό μπλόκ τῶν «ἀνατολικῶν» κρατικο-καπιταλιστικῶν καθεστώτων, ἐπαναστάσεις καί ἀπαίτηση ἀναδιανομῆς τῶν παγκόσμιων πόρων ἀπό τόν τρίτο κόσμο, ἕνα ἐργατικό κίνημα στή Δύση πού δέν ἐννοεῖ νά χάσει ἀνώδυνα ὅσα εἶχε ἐξασφαλίσει στό «κράτος εὐημερίας». Οἱ σπασμωδικές ἐπεμβάσεις κι ὁ ἀνταγωνισμός τῶν ὑπερδυνάμεων σ' αὐτές τίς συνθῆκες κρίσης θά καταλήξει σέ πόλεμο ἄν δέν δημιουργήσει σέ διεθνή διάσταση συνείδηση ἐπαναστατική ἤ ἔστω συνείδηση ἀντίστασης πού θά ἔδινε τή δυνατότητα στούς λαούς νά στρέψουν τά ὅπλα, ὄχι μεταξύ τους, ἀλλά ἐνάντια στίς ὑπερδυνάμεις καί στίς ἀστικές τάξεις. Τό ἀντιπολεμικό κίνημα κρύβει τέτοιες δυνατότητες διεθνοποίησης τῆς ἀντιστασιακῆς συνείδησης.

Ἐδῶ θά πρέπει νά δοῦμε ἕνα πρόβλημα.

Βέβαια ὁ 3ος παγκόσμιος μοιάζει νἆναι δίκοπο μαχαίρι γιά τίς ὑπερδυνάμεις: μέσα σ' ἕναν κόσμο ὅπου οἱ φυγόκεντρες δυνάμεις αὐξάνουν μέρα μέ τή μέρα,στό χάος ἐπιπλέον ἑνός παγκόσμιου πολέμου, ὁ ἔλεγχος θά ἦταν δύσκολο νά κρατηθεῖ. Οἱ λαοί ἀναγκασμένοι νά πολεμήσουν γιά τήν ἐπιβίωση, εἶναι ἀμφίβολο ὅτι δέν θά προτιμούσαν, σπάζοντας τά δεσμά τῶν ζωνῶν ἐπιρροῆς, ὅπου μποροῦν, νά κατοχυρώσουν στήν αὐτονομία τους καί τή ριζική μεταβολή τοῦ κοινωνικοῦ τους μοντέλλου.

Ὁ Α παγκόσμιος ἀποτέλεσε τήν εὐκαιρία γιά τήν ἔκρηξη τῆς Ὀκτωβριανῆς ἐπανάστασης, ὁ Β΄ παγκόσμιος τήν εὐκαιρία γιά τήν κινέζικη ἐπανάσταση· ὁ Γ΄ παγκόσμιος δέν θά ἀποτελοῦσε εὐκαιρία γιά τήν ἐκτεταμένη ἐξάπλωση τῆς ἐπανάστασης ἀδυνατίζοντας μέσα ἀπό μία καταστροφική ἀλληλοεξόντωση τήν ἰσχύ τῶν ὑπερδυνάμεων; Μήπως ἑπομένως ὁ πόλεμος εὐνοεῖ σέ τελική ἀνάλυση τά συμφέροντα τῶν καταπιεσμένων τάξεων καί λαῶν;

Ὅλα αὐτά μπορεῖ νά ἔχουν ἕνα ποσοστό ἀλήθειας. Οἱ ὑπερδυνάμεις φαίνονται περισσότερο νά γλυστροῦν στήν αὐξανόμενη ἔνταση μέσα ἀπό τήν ἴδια τήν λογική καί τήν λειτουργία τους τῶν συνεχῶν ἐπεμβάσεων· δείχνουν νά προτιμοῦν πρός τό παρόν ἀκόμη περιορισμένους πολέμους κι ὄχι τή γενίκευση τοῦ πολέμου. Ὁ «ἐπαναστατικός» κυνισμός, ὡστόσο, τοῦ τύπου «ζήτω ὁ πόλεμος» εἶναι ἀντιδραστικός.

Ὁ πόλεμος δέν παύει μέ τήν τυφλή λογική του, νά ἀποτελεῖ προνομιακό ἔδαφος τῆς ἀστικῆς τάξης. Εἶναι ἕνα τελευταῖο χαρτί πού δέν θά διστάσει νά τό παίξει βλέποντας τήν πιθανότητα νά χάσει τό παιχνίδι. Καί δέν ξέρουμε ἄν ἡ ἔκβασή του δέν θά εἶναι τελικά παρά ἕνας κόσμος μέ γενικευμένη καί ἀθεράπευτη πιά ὑπανάπτυξη γιά πάντα. Τίποτα δέν ἀποκλείει τήν τελική καταστροφή καί τήν ὁριστική βαρβαρότητα.

Ἐπιπλέον, ὁ πόλεμος μέχρι τώρα εὐνόησε **καί** τήν ἀντεπανάσταση. Στήν Εὐρώπη καί στήν Ἀμερική, γιά παράδειγμα, οἱ καπιταλιστές ἀφομοίωσαν τό ἐργατικό κίνημα καί χρησιμοποίησαν τήν προετοιμασία γιά πόλεμο καί τήν πολεμική παραγωγή, σάν δικλείδα ἀσφαλείας πού θά ἀπάλυνε τίς συνέπειες τῆς τρομερῆς κρίσης τοῦ 1929 καί θά ἔπνιγε τήν κοινωνική ἀγανάχτηση. Τό ἐργατικό κίνημα πού δέν μπόρεσε νά παλέψει ἀποτελεσματικά στή δεκαετία τοῦ 30, ἀφομοιώθηκε (μέ τήν «πλήρη ἀπασχόληση» καί μερικές κοινωνικές παροχές). Ἡ πολεμική ὑστερία βοήθησε τήν ἀντεπανάσταση τόσο στίς καπιταλιστικές χῶρες μέ τήν ἄνοδο τῶν ἐθνικιστικῶν αἰσθημάτων, ὅσο καί μέσα στίς «σοσιαλιστικές». Ἑπομένως ὁ β΄ παγκόσμιος ἦταν εὐκαιρία ἐκεῖ ὅπου προϋπῆρχε ἀξιόλογο ἐπαναστατικό κίνημα καί στούς «ἀδύνατους κρίκους» τῆς περιφέρειας, ἐνῶ ἔπνιξε τήν ἐπανάσταση στό κέντρο.

Τό μόνο εὐνοϊκό γιά τά ἐπαναστατικά **κινήματα κάτω** ἀπό συνθῆκες πολέμου, **εἶναι ἡ θέληση καί ἡ δυνατότητά τους νά ἀντισταθοῦν καί νά τόν ἀποτρέψουν** ὅπου μποροῦν, μετατρέποντάς τον σ' ἐπανάσταση. Ἄν μπόρεσε νά ἐπικρατήσει ἡ Ὀκτωβριανή ἐπανάσταση, ἦταν ἐπειδή στράφηκε **ἐνάντια** στόν πόλεμο (φυσικά δέν ὑπάρχει μιά ἑνιαία καί μοναδική συνταγή πού ἀποκλείει νά ἐντάσσονται σ' ἕνα ἐπαναστατικό πρόγραμμα δίκαια ἐθνικά ζητήματα, ὅπου αὐτά ἐξακολουθοῦν νά παίζουν ἀκόμη καθοριστικό καί προοδευτικό μερικές φορές ρόλο).

Ο «ΥΠΟΚΙΝΗΤΗΣ» ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ποιός ὁδηγεῖ στόν πόλεμο; Καί ἄρα σέ ποιά κατεύθυνση πρέπει νά κινηθοῦμε; Προτοῦ συγκρίνει κανείς τά κράτη, τίς ὑπερδυνάμεις καί τά μπλόκ, κάτι πού ἀποτελεῖ ἀμφίβολη μέθοδο γιατί τείνει νά ἀθωώνει τό ἕνα στρατόπεδο καί νά στρέφει μονόπλευρα τά χτυπήματα, θά πρέπει νά δοῦμε γιά λίγο τή λειτουργία τοῦ πολέμου σέ σχέση μέ τό σύγχρονο καπιταλισμό καί τόν σύγχρονο κρατικό καπιταλισμό.

α) ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ὁ πρωταρχικός ὑποκινητής τοῦ πολέμου εἶναι ἡ ἴδια ἡ λειτουργία τοῦ καπιταλισμοῦ, ἑνός κοινωνικοῦ μοντέλλου πού βρίσκεται σέ συνεχή καί περιοδικά ὀξυνόμενη κρίση, καί πού ἀναπτύσσεται μέσω τῆς κρίσης.

Ὁ πόλεμος εἶναι μιά μορφή τῆς κρίσης ἐνῶ ἡ κρίση προϋπάρχει τοῦ πολέμου. Σέ τελευταία ἀνάλυση τόσο ἡ κρίση ὅσο καί ἡ πόλεμος ὀφείλονται στίς ἀντιφάσεις μιᾶς ταξικῆς κοινωνίας πού θέλει νά διατηρεῖ τό μονοπώλιο τῆς διεύθυνσης καί τῆς συσσώρευσης στά χέρια μιᾶς κοινωνικῆς μειοψηφίας καί πού γιά νά διατηρήσει τήν ἐξουσία της εἶναι ἀναγκασμένη νά συντηρεῖ ὅσο τό δυνατό πιό ἀνοιχτό τό χάσμα μιᾶς ψηλῆς παραγωγῆς καί μιᾶς φτωχῆς κατανάλωσης. Αὐτή ἡ ἀντίφαση ὁδηγεῖ περιοδικά σέ τεράστιες καταστροφές κεφαλαίου καί προϊόντων μιά καί δέν μποροῦν νά χρησιμοποιηθοῦν μέ κέρδος ἀπό τό κεφάλαιο. Παρ' ὅλο πού αὐτά εἶναι γνωστά, ἐξακολουθοῦν νά εἶναι ἐπίκαιρα γιατί σπάνια ἀντλοῦμε τίς τελικές συνέπειες ἀπό τίς ἀναλύσεις μας.

Χαρακτηριστικά εἶναι τά παρακάτω:

«Ἡ καταστροφή τῆς Εὐρώπης ἔλυσε τό πρόβλημα τῆς ἀποτελεσματικῆς ζήτησης γιά τήν ἀμερικανική οἰκονομία. Στή διάρκεια τῆς ὕφεσης δέν κατορθώσαμε τίποτα. Μεγάλη ἦταν ἡ ἔλλειψη ἀποτελεσματικῆς ζήτησης. Τελευταία ἡ ζήτηση αὐτή δημιουργήθηκε ἀπό καθαρή ἀνάγκη καί... βρισκόμαστε τώρα στή χαραυγή τῆς μεγαλύτερης βιομηχανικῆς ἐποχῆς πού γνώρισε ποτέ αὐτή ἡ χώρα».

Πρακτικά ἑνός συνέδριου ἀπό τό Economic and Business Foundation, Πενσυλβάνια 20 Δεκέμβρη τοῦ 1948.

Ἔτσι ἐκφράζουν οἱ ἐπιχειρηματίες τήν ἱκανοποίησή τους μετά τήν καταστροφική κρίση τοῦ β΄ παγκόσμιου, γιά τό ἄνοιγμα μιᾶς νέας ἐποχῆς ἐπικερδῶν ἐπενδύσεων.

Φυσικά ὁ πόλεμος εἶναι πιό πολύπλοκο γεγονός. Εἶναι πάντως ἐγγενής στόν καπιταλισμό, τόσο γιά λόγους δομικούς, οἰκονομικούς ὅσο καί στρατηγικούς: στό κάτω - κάτω κάθε κυρίαρχη τάξη ὀφείλει νἆναι μιά ὁπλισμένη ἐπιθετική τάξη ἱκανή νά ἐξασφαλίζει τή διατήρηση τοῦ status quo ἤ μιά συμφέρουσα ἀναδιανομή.

Ἀξίζει πάντως νά δοῦμε τήν ἀλληλόπλοκή πολέμου καί παραγωγῆς στόν ὄψιμο καπιταλισμό.

Ἡ κρίση τοῦ 1929 ἔβαλε τέρμα στίς ψευδαισθήσεις διατήρησης μιᾶς ἐντελῶς «ἐλεύθερης» οἰκονομίας χωρίς κρατικό παρεμβατισμό. Οἱ θεωρίες τοῦ Κέϋνς τιά τήν κρατική ἐνίσχυση τῆς παραγωγῆς καί τήν ἀναθέρμανση τῆς οἰκονομίας πέρασαν στό προσκήνιο καί βρῆκαν ἐφαρμογή στή λεγόμενη «μικτή» οἰκονομία τῶν σύγχρονων καπιταλιστικῶν κρατῶν. Οἱ κρίσεις ἔπρεπε νά ἐξομαλυνθοῦν καί νά ἀπαλυνθοῦν οἱ κακές συνέπειες τῆς «πτώσης τοῦ μέσου ποσοστοῦ κέρδους» (Μάρξ) ἤ κατά Κέϋνς τῆς «φθίνουσας ἀποδοτικότητας».

Τό κράτος λοιπόν ἀνέλαβε δράση ὄχι μονάχα στίς κοινωνίες τοῦ κρατικοῦ «σοσιαλισμοῦ» ἀλλά καί στίς κλασικές καπιταλιστικές οἰκονομίες: «Κάνουμε στίς ΗΠΑ μερικά πράγματα πού ἔχουν γίνει στή Ρωσία, ἀκόμα καί στή χιτλερική Γερμανία: Ὅμως τά κάνουμε μέ τρόπο συνετό» (Ρούσβελτ)

Πάντως παρά τίς μερικές κοινωνικές παροχές ὁ προνομιακός τομέας κρατικῶν ἐπενδύσεων («πλήρης ἀπασχόληση» καί μισθοί πού αὔξαναν τήν «ἀγοραστική δύναμη») στάθηκε ἡ πολεμική βιομηχανία πού δέν ἔπαψε νά διογκώνεται μέχρι καί σήμερα.

Ἡ κρατική παραγωγή οὔτε γι᾿ ἀστεῖο δέν θά μποροῦσε νά στραφεῖ σέ ὑπερβολική παραγωγή καταναλωτικῶν εἰδῶν καί ὑπηρεσιῶν, πού δέν μποροῦσαν νά πουληθοῦν ἐπικερδῶς καί πού θά ἔβαζαν τό πρόβλημα ἄμεσης διανομῆς τους βλάπτοντας ἤ καταστρέφοντας τίς δεδομένες κοινωνικές σχέσεις.

Τά μόνα προϊόντα πού μποροῦν ἄνετα νά διανέμονται δωρεάν, χωρίς νά βάζουν σέ κρίση τίς δοσμένες ταξικές σχέσεις καί τή μισθωτή σκλαβιά στό βαθμό πού ὑπεραράγονται, εἶναι οἱ μπόμπες.

Τά παραπάνω εἶναι μιά πολύ σχηματική σκιαγράφηση τοῦ ρόλους τῆς πολεμικῆς παραγωγῆς στόν καπιταλισμό. Γιά νά γίνει ἀπόλυτα σαφής, χρειάζεται ἀρκετή συζήτηση καί πολύ περισσότερο χῶρο, ὥστε νά ξεφεύγουν ἀπ᾿ τά πλαίσια αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου.

Μιά ἀνάλογη πορεία καί ἀνάπτυξη μέσω τῆς βαρειᾶς βιομηχανίας καί κύρια τῆς πολεμικῆς βιομηχανίας ἀκολούθησε καί ἡ Σοβιετική Ἕνωση. Οἱ μηχανισμοί βέβαια διέφεραν σέ πάρα πολλά σημεῖα ἀπό ἐκείνους τοῦ «ἐλεύθερου κόσμου», ὀφείλονταν ὡστόσο καί ἀναπαρῆγαν τίς ἴδιες ταξικές ἀντιφάσεις: οἱ κρατικο-καπιταλιστικές χῶρες πλησιάζουν περισσότερο τήν ἰδανική μορφή μιᾶς καπιταλιστικῆς κοινωνίας, μιᾶς κοινωνίας σέ τελική ἀνάλυση καί μορφή διταξικῆς: (διευθυνόντων καί διευθυνομένων). Ὑπῆρξαν καί κάποια σχίσματα στήν ἀστική τάξη: ἕνα κομμάτι τῆς κυρίαρχης τάξης πού στρεφόταν περισσότερο στήν παραγωγή κύρια καταναλωτικῶν εἰδῶν, δέν μπόρεσε νά ἐπιβάλει τούς δικούς του ὅρους, καί ἔτσι κυρίαρχη παραμένει ἡ τάση πού — παρ᾿ ὅλες τίς εὐχές — εἶναι δεμένη μέ τίς πιό μιλιταριστικές ἀντιλήψεις καί τήν πιό αὐστηρή ἱεραρχία. Σάν ἔκφραση μιᾶς τέτοιας στροφῆς πρός τήν παραγωγή καταναλωτικῶν εἰδῶν θά μπορούσαμε νά δοῦμε τόν Ντοῦμπτσεκ (ἀκολούθησε ὡστόσο ἡ ἐπέμβαση).

Ἡ παραγωγή πολέμου εἶναι λοιπόν αὐτή πού ἐξασφαλίζει τή μερίδα τοῦ λέοντος στήν κρατικά παρακινημένη παραγωγή τῶν ὑπερδυνάμεων καί ὁρισμένων ἀνεπτυγμένων χωρῶν, καί συνήθως ἀποτελεῖ τόν κύριο ὄγκο τῆς «βοήθειας» στόν τρίτο κόσμο (μέ τόν ἰσχυρισμό ὅτι ἀποδεσμεύει πόρους γιά ἄλλους τομεῖς· στήν πραγματικότητα ἀποτελεῖ δῶρο εὔνοιας καί μέσο πρόσδεσης στρατιωτικῶν κλικῶν).

Σέ κανέναν ἄλλο τομέα δέν εἶναι τόσο ἔκδηλη ἡ ἀντιστοιχία παραγωγικῶν δυνάμεων / παραγωγικῶν σχέσεων. Ἡ πληροφορική, ἡ αὐτοματοποίηση, ἡ κυβερνητική τεχνολογία πού ἐφαρμόζονται πολύ περιορισμένα στήν βιομηχανία, γιατί πρός τό παρόν δέν θά μποροῦσαν ν᾿ αὐξήσουν μέ τίς εἰρηνικές ἐφαρμογές τους τά κέρδη τῶν ἀφεντικῶν, δέν ἐφαρμόζονται μόνο ἀλλά οὐσιαστικά ἐξελίσσονται μέσω τῆς πολεμικῆς παραγωγῆς, τῶν ὑπερσύγχρονων αὐτορυθμιζόμενων βαλλιστικῶν συστημάτων, τῶν ἠλεκτρονικῶν πεδίων μάχης. Τεχνολογίες πού θά μποροῦσαν ν᾿ ἀπελευθερώσουν ἀπ᾿ τήν μισθωτή σκλαβιά, ἐφαρμόζονται μόνο στόν κυβερνοποιημένο θάνατο.

ΠΟΥΘΕΝΑ, τό πραγματικό μέγεθος καί κατανομή τῶν πόρων στίς πιό προχωρημένες ἐφαρμογές, οὔτε τό αὐτονομημένο στρατιωτικο-βιομηχανικό πλέγμα δέν μποροῦν νά ἐλεγχθοῦν· οὔτε στή Δυση, οὔτε, ἀκόμη περισσότερο στήν Ἀνατολή.

Τό πρόβλημα δέν εἶναι ὁ περιορισμός, ἀλλά ἡ ἀνατροπή τῆς παραγωγῆς πολέμου καί ἡ ἐναλλαχτική μετατροπή της στήν ἐξυπηρέτηση τῶν ἀναγκῶν τῆς ζωῆς.

β ... Ο ΠΙΟ ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΣ

Ἀργά, ἀλλά σταθερά τά τελευταῖα χρόνια ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός φαίνεται νά καταρρέει. Ἰδιαίτερα μετά τήν ἧττα του στό Βιετνάμ, φαίνεται νά ἔχει χάσει τήν δυνατότητα ἀπροσχημάτιστων ἐπεμβάσεων πού εἶχε πάντα — ἄν καί κατά καιρούς προσπαθεῖ νά ξαναανορθωθεῖ.

Παρόμοια ἔχει ἀρχίσει νά γίνεται φανερή ἡ κρίση καί στό σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας. Ὁπωσδήποτε ὅμως τά τελευταῖα χρόνια ἡ Ρωσία ἐμφανίζεται πιό προκλητική, προσπαθεῖ νά διεισδύσει χρησιμοποιώντας πιό ἀπροσχημάτιστα ἐπεμβάσεις καί πραξικοπήματα. Γι᾿ αὐτό καί εἶναι ἐπικίνδυνο νά στραφεῖ μονόπλευρα ἡ ἀντιπολεμική πάλη· νά ξεχαστοῦν οἱ SS-20, νά χτυπηθεῖ μόνο τό ΝΑΤΟ καί νά ἀθωωθεῖ τό σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας (κάτι δηλ. πού ἤδη γίνεται μέχρι τώρα).

Ὑπάρχουν ἀρκετοί λόγοι πού διογκώνουν τήν ἐπιθετικότητα τῆς Ρωσίας: τό γεγονός ὅτι στό ἐσωτερικό της δέν ὑπάρχει οὔτε κάν ἡ ἀστική δημοκρατία, πράγμα πού περιορίζει τά ἐσωτερικά της προβλήματα· τό γεγονός ὅτι ἡ Ἀμερική κινεῖται πιό ἄνετα μέσω μηχανισμῶν τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς, ἐνῶ ἡ Ρωσία ἀναγκάζεται νά παρεμβαίνει περισσότερο μέ πραξικοπηματικές μορφές: κι ἀκόμα οἱ ψευδαισθήσεις καί οἱ παραδοσιακές ἁμαρτίες τοῦ κινήματος. Οἱ ἀντιδράσεις γιά τό Ἀφγανιστάν ἀπό τό κίνημα παγκόσμια δέν ἦταν καθόλου ὅμοιες μέ τίς ἀντιδράσεις στόν πόλεμο τοῦ Βιετνάμ. Καί θἆναι πολύ τραγικό λάθος ἄν ἡ ἴδια ἔλλειψη πολιτικῆς εὐαισθησίας σημειωθεῖ σχετικά μέ τήν Πολωνία.

Κι ἀκόμη ἡ Ἑλλάδα (μιλώντας γιά περίπτωση πολέμου) εἶναι πολύ-πολύ κοντά στό κρατικοκαπιταλιστικό μπλόκ. Τόσο πού εἶναι ἀνεπίτρεπτο νά ξεχάσουμε τόν τίγρη πού θά μποροῦσε νά μπεῖ ἀπό τήν πίσω πόρτα.

ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Θά μπορούσαμε λοιπόν νά συνοψίσουμε σέ ἁδρές γραμμές μερικά σημεῖα προβληματισμοῦ σέ σχέση μέ τό ἀντιπολεμικό κίνημα.

— Ἄνοιγμα ἑνός ΔΙΜΕΤΩΠΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ ἐνάντια καί στούς δυό συνασπισμούς καί τούς ἐξοπλισμούς τους.

— Διεθνιστική ἀλληλεγγύη μέ τά ἐπαναστατικά κινήματα πού βάζουν σέ κρίση καί τούς δυό συνασπισμούς καί μέ τό εὐρωπαϊκό κοινωνικό κίνημα.

— Χτύπημα τοῦ μιλιταρισμοῦ στό ἐσωτερικό τῆς χώρας μας, μέ μιά δουλιά ἐνάντια στή βαρβαρότητα τοῦ δικοῦ μας στρατοῦ, τήν κατάχτηση στοιχειωδῶν δικαιωμάτων, ἄνοιγμα ἑνός ἐναλλαχτικοῦ προβληματισμοῦ γιά τό ζήτημα τῆς «ἄμυνας».

Κι ἀκόμα, ἡ συζήτηση πάνω στή λειτουργία καί τόν μιλιταριστικό προσανατολισμό τοῦ σύγχρονου κράτους στόν ὄψιμο καπιταλισμό, καί στόν κρατικό καπιταλισμό εἶναι γόνιμη γιά τόν προσανατολισμό τοῦ κινήματός μας.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΔΕΝ «ΚΑΘΑΡΙΖΕΤΑΙ» - ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΤΑΙ

Αὐτή ἡ ἀναφορά μας στό οἰκολογικό κίνημα καί τό Νιοχώρι δέν εἶναι μιά καθυστερημένη ἐνθύμιση ἑνός ἀγώνα πού νίκησε – μιά καί τά ΜΑΤ ἀποσύρθηκαν πιά ἀπό ἐκεῖ καί δέν φαίνεται πώς θά δημιουργηθεῖ πιά τό Πετροχημικό στό Νιοχώρι. Πιστεύουμε ἀντίθετα πώς αὐτή ἡ νίκη πού δείχνει τό δρόμο ὅπως καί ἐκεῖνες πού ἔγιναν στίς φυλακές ἤ τήν Χέννιγκερ μετά τίς ἐκλογές. χρειάζεται πάλι νά ξανατονιστεῖ γιατί πραγματικά αὐτή τή νίκη τήν «ἔφερε ὁ ἀγώνας». Πάρα πέρα, συνολικά γιά τό οἰκολογικό, αὐτό τό κίνημα μόλις τώρα ἀρχίζει κι ὄχι τό ἀντίθετο. Γι᾽ αὐτό καί ἡ ἰδιαίτερη ἀναφορά τόσο μέ τό κείμενο ἀπό τό Νιοχώρι, τίς προκηρύξεις καί τίς ἀφίσες πού κυκλοφόρησαν ὅσο καί τό κείμενο τοῦ ᾽Αντρέ Γκόρζ.

ΝΙΟΧΩΡΙ: αγωνας εναντια στο πετροχημικο

(Εἰσήγηση ἐκπροσώπων τοῦ Νιοχωριοῦ σέ συζήτηση στή Φιλοσοφική Θεσσαλονίκης στίς 18 Μάη).

Σᾶς εὐχαριστοῦμε πού μᾶς καλέσατε. Σᾶς μεταφέρουμε τίς εὐχαριστίες ὄχι μόνο τῆς διοίκησης τοῦ ᾽Αγροτικοῦ Συλλόγου, ἀλλά καί ὅλων τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται καί θέλουν τό πρόβλημά τους νά γίνει γνωστό, νά γίνει πρόβλημα ὅλων, ἐάν εἶναι δυνατόν, τῶν κατοίκων τῆς χώρας μας.

῞Ολοι πιστεύω γνωρίζετε ὅτι ἐξαγγέλθηκε τό Γεννάρη, ἡ ἐγκατάσταση τοῦ πετροχημικοῦ συγκροτήματος στίς ἐκβολές τοῦ ᾽Αχελώου ποταμοῦ. **Τί εἶναι πετροχημικό πρῶτα-πρῶτα:** Δυό λόγια μόνο. Εἶναι ἕνα ἐργοστασιακό συγκρότημα, τό ὁποῖο ἔχοντας σάν πρώτη ὕλη προϊόντα τοῦ πετρελαίου, παράγει τή πρώτη ὕλη τῶν πλαστικῶν. Δηλαδή δημιουργεῖ ἀπό ὑποπροϊόντα τοῦ πετρελαίου τό αἰθυλένιο, ἀπό τό αἰθυλένιο μέ τή συμμετοχή τοῦ χλωρίου δημιουργεῖ πολυαιθυλένιο καί διάφορα ἄλλα τέτοια παράγωγα, τά ὁποῖα ἀποτελοῦν τήν πρώτη ὕλη γιά τή βιομηχανία πλαστικῶν.

1. Τό ἱστορικό τῆς ἐγκατάστασης τοῦ πετροχημικοῦ

῾Η πρώτη ἐξαγγελία, εἶχε γίνει πρίν ἀπό χρόνια, ὅτι θά γίνονταν αὐτό τό ἐργοστάσιο στήν Καβάλα. Προβλέπονταν ὅτι θά χρησιμοποιοῦσε προϊόντα πετρελαίου, ἀπό τό πετρέλαιο πού ὑποτίθεται ὅτι θά ἔβγαινε στή Θάσο, θά χρησιμοποιοῦσε ἀκόμα ἁλάτι ἀπό τίς ἁλυκές τοῦ Μεσολογγίου.

Βασικό ἐπιχείρημα τῆς κυβέρνησης γιά τή δημιουργία αὐτοῦ τοῦ ἐργοστασίου ἦταν ὅτι θά μπορέσουμε νά ἀναπτύξουμε μιά αὐτοδύναμη - ἐθνική παραγωγή, σέ ἕνα τομέα σημαντικό, ὅπως εἶναι τά πετροχημικά προϊόντα. Μετά ἀπό δύο χρόνια περίπου, ἀνακοινώνεται ὅτι τό Πετροχημικό δέν θά γίνει στή Καβάλα, ἀλλά στό Γαλατά Μεσσολογγίου, ὅπου ἡ πρώτη ὕλη δέν θά παράγεται στήν ᾽Ελλάδα ἀλλά θά εἰσάγεται ἀπό τό ἐξωτερικό. Δηλαδή θά εἰσάγαμε αἰθυλένιο ἀπό τήν ᾽Ιταλία, καί ἐμεῖς θά κάναμε τή δευτερεύουσα ἐπεξεργασία. Αὐτό τό γεγονός ἀναιροῦσε τό μοναδικό ἐπιχείρημα τῆς κυβέρνησης, περί ἐθνικά ἀνεξάρτητης καί αὐτοδύναμης παραγωγῆς. Στό Γαλατᾶ, ὁ κόσμος ἐνδιαφέρθηκε νά μάθει τί εἶναι τά πετροχημικά καί δημιούργησε ἕνα Σύλλογο γιά τή προστασία τοῦ περιβάλλοντος. ῎Εγιναν ὁρισμένες μελέτες ἀπό ἕνα κλιμάκιο τοῦ Πανεπιστήμιου τῆς Πάτρας ὅπου καί διαπιστώθηκε ὅτι τά πετροχημικά δημιουργοῦν μιά σειρά προβλήματα χωροταξικά, οἰκολογικά, μέ συνέπειες τρομερές στήν ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου, στή φυτική καί ζωϊκή παραγωγή. Στό Γαλατᾶ ἀναπτύχτηκε συγκεκριμένο κίνημα κατά τῆς ἐγκατάστασης τοῦ πετροχημικοῦ. ῾Υπῆρξαν μάλιστα δύο συγκρούσεις μέ ἀστυνομικές δυνάμεις οἱ ὁποῖες προσπάθησαν νά ἐπιβάλλουν μέ τή βία τή θέληση τῆς κυβέρνησης. ῾Η ἀντίδραση τοῦ κόσμου ὑπῆρξε ἄμεση μέ ἀποτέλεσμα ἡ κυβέρνηση νά ἀναγκαστεῖ νά ὑποχωρήσει. Μετά ὅμως ἀπό αἴτηση τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητας Νιοχωριοῦ, πού ἔλεγε ὅτι ἡ Κοινότητά μας τά θέλει τά πετροχημικά, ἡ κυβέρνηση βρῆκε μιά διέξοδο καί ἐξάγγειλε τό Γενάρη ὅτι τό πετροχημικό συγκρότημα θά φτιαχτεῖ στό Νιοχώρι. Τό αἰτιολογικό γιά τή μετάθεση ἀπό τό Γαλατᾶ στό Νιοχώρι, ἦταν ὅτι ὁ χῶρος πού προβλέπονταν νά γίνει ἡ ἐγκατάσταση εἶναι μιά τοποθεσία ἔρημη, ἀκατοίκητη, ἄρα δέν θά εἴχαμε οἰκολογικά προβλήματα.

2. Τί εἶναι τό Νιοχώρι

Εἶναι μιά πεδιάδα, δίπλα στόν ᾽Αχελῶο ποταμό, ἔκταση 100.000 στρεμμάτων, ἡ ὁποία καί καλλιεργεῖται μέχρι τό τελευταῖο στρέμμα σχεδόν, μέ βαμβάκι, καλαμπόκι, σιτάρι, τριφύλι, ἀμπέλια, βοτανικά, ἐλιές. Εἶναι πραγματικά ἕνας τόπος τρομερά πλούσιος ἀπό ἄποψη γεωργικῆς παραγωγῆς. Δίπλα ἀκριβῶς ἀπό τό Νιοχώρι, σέ ἀπόσταση ἑνός χιλιομέτρου εἶναι ἡ **Κατοχή** ἡ ὁποία ἔχει 60.000 καλλιεργήσιμα στρέμματα, μέ τίς ἴδιες καλλιέργειες, καί ἔχει πολύ καλύτερες ἀποδόσεις, ἀπό τό μέσο ἐπίπεδο τῶν ἑλληνικῶν καλλιεργιῶν.

῾Η ᾽Αγροτική Τράπεζα ἔχει ὑπολογίσει, ὅτι ὁ τζίρος πού γίνεται ἀπό τή διακίνηση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων εἶναι περίπου 2 δισεκατομμύρια περίπου ἀπό τό Νιοχώρι καί λίγο λιγότερα ἀπό τήν Κατοχή*. ᾽Εκεῖ πού τελειώνει ὁ κάμπος Νιοχωριοῦ καί Κατοχῆς, ἀρχίζει ἡ λιμνοθάλασσα τοῦ Μεσσολογγιοῦ, ἡ ὁποία τροφοδοτεῖ μέ ψάρια ὅλη τήν ᾽Ελλάδα, καί θεωρεῖται ὅτι εἶναι ἀπό ἄποψη δυνατοτήτων ἡ πρώτη λιμνοθάλασσα στήν Εὐρώπη, ἄν καί παραμένει ἀνεκμετάλλευτη. Σύμφωνα μέ τίς μελέτες τοῦ Τεχνικοῦ ᾽Επιμελητήριου, τοῦ τμήματος Δυτικῆς Στερεᾶς, τίς ὁποῖες μελέτες ἀποδέχεται καί ὅλο τό Τ.Ε.Ε. **οἱ συνέπειες ἀπό τά πετροχημικά εἶναι:**

— ῾Η προσβολή τῶν ἀνθρώπων, ζώων καί ψαριῶν ἀπό τοξικά ἀέρια, καί καρκινογόνες οὐσίες...

— ῾Η προσβολή τῶν ἀνθρώπων καί τῶν ζώων ἀπό μιά ἀσθένεια πού προκαλεῖ παράλυση (τρεμούλιασμα), ἡ ὁποία προέρχεται ἀπό τόν ῾Υδράργυρο, ἀπόβλητο ἀπό τό ἐργοστάσιο αὐτό.

— ῾Η προσβολή τοῦ ἥπατος καί τῶν νεφρῶν ἀνθρώπων καί ζώων ἀπό τετραχλωριοῦχο ἄνθρακα καί τριχλωριοῦχο αἰθυλένιο.

— ῾Η προσβολή ἀνθρώπων, ζώων καί ψαριῶν ἀπό ἀτμούς βενζολίου πού προσβάλλουν τό αἱμοποιητικό, τό συκῶτι καί ἀπορροφοῦνται ἀπό τό δέρμα.

— ῾Η ὁλοκληρωτική καταστροφή τῆς λιμνοθάλασσας τοῦ Μεσσολογγίου. ῾Η μισή καταστρέφεται ἀπό τά ἔργα ἁλυκοποί-

* Στό κάθε ἄτομο ἀναλογοῦν περίπου 27 στρέμματα. Τό μέσο κατά κεφαλήν εἰσόδημα εἶναι 270.000 δρχ. τό χρόνο, δηλαδή 4.700 δολλάρια. ῎Ας σημειωθεῖ ὅτι, μέ βάση στοιχεῖα τῆς κυβέρνησης, τό μέσο κατά κεφαλήν εἰσόδημα τοῦ ῞Ελληνα εἶναι 3.500 δολλάρια.
Αὐτά τά στοιχεῖα τά λέμε γιά νά δοῦμε τελικά ἄν ὁ τόπος ἔχει ἀνάγκη ἀπό ἕνα διαφορετικό τρόπο ἀνάπτυξης ἀπ᾽ αὐτόν πού ἤδη ἔχει ἐπιλέξει.

πησης πού ἔχουν ἤδη ἀρχίσει καί ἡ ὑπόλοιπη μισή ἀπό τά ἀπόβλητα.

— Ἡ καταστροφή ἑνός μεγάλου τμήματος ἀπό τήν εὐφορώτατη αὐτή πεδιάδα, τῶν 100.000 περίπου στρεμμάτων.

— Ἡ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, μιᾶς πυκνοκατοικημένης περιοχῆς, στήν ὁποία ὑπάρχουν δέκα δῆμοι, ἑκατό κοινότητες καί ζοῦν περισσότεροι ἀπό 400.000 ἄνθρωποι.

3. Ὁ ἀγροτικός σύλλογος

Δημιουργήθηκε μέσα ἀπό διαδικασίες κατά βάση ἀγωνιστικές, πρίν ἀπό διόμισυ χρόνια, ὅταν ἡ κυβέρνηση καθόρισε τιμές γιά τίς ἐληές κάτω ἀπό τό κόστος παραγωγῆς. Ὁ κόσμος ἐξαγριώθηκε, τά πιό προοδευτικά στοιχεῖα δημιούργησαν ἕνα πυρῆνα, ὁ ὁποῖος συγκέντρωσε τή πλειοψηφία τοῦ κόσμου τῆς περιοχῆς καί ὀργάνωσε κινητοποιήσεις, συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις καί συγκρούσεις μέ τά ΜΑΤ. Σάν ἀποτέλεσμα εἴχαμε τήν ἐπιτυχία καλύτερης τιμῆς, (γιά πρώτη φορά ἡ κυβέρνηση ἔδωσε ἀποζημιώσεις στή περιοχή) καί ὁρισμένα ἄλλα πλεονεκτήματα.

Μέσα ἀπ' αὐτή τή διαδικασία ξεπήδησε μιά ὁμάδα ἀνθρώπων πού δημιούργησε τόν Ἀγρ. Σύλλογο. Ὁ Ἀγρ. Σύλλογος ἔβλεπε καί βλέπει σάν στόχο τήν ἀνάπτυξη ἑνός αὐτόνομου κινήματος, μέσα ἀπό δημοκρατικές διαδικασίες, μέ τή συμμετοχή τῆς πλειοψηφίας τοῦ κόσμου, χωρίς νά κατευθύνεται ἤ τραβιέται ἀπό στενά κομματικές ἐπιλογές. Ὁ Ἀγροτικός Σύλλογος ἔτσι κατάφερε νά ἀποκτήσει τρομερό κύρος στό κόσμο τῆς περιοχῆς.

Μέ τήν ἐξαγγελία τῆς κυβέρνησης γιά τήν ἐγκατάσταση τοῦ πετροχημικοῦ, ὁ Ἀγρ. Σύλλογος ἔκανε συγκεντρώσεις, συζητήσεις στή πλατεία καί στό Σινεμά, ἐνημερώνοντας τόν κόσμο γιά τό τί ρόλο ἔρχονται νά παίξουν τά πετροχημικά στή ζωή του καί στή παραγωγή. Γιά τό σκοπό αὐτό κάλεσε καθηγητές πανεπιστημίων ἀπό Πάτρα, Ἰταλία, Θεσσαλονίκη, Ἀθήνα. Στίς συζητήσεις αὐτές ὑπῆρξε μαζική συμμετοχή τοῦ κόσμου. Σέ συζήτηση σέ κινηματοθέατρο ἔγινε ἀντιπαράθεση μέ τούς κυβερνητικούς ἐπιστήμονες, ἀπό ἐπιστήμονες πού κάλεσε ὁ Ἀγροτικός Σύλλογος. Κράτησε ἑπτά ὧρες καί τήν παρακολούθησαν μέχρι τέλος 2.000 ἄτομα, τά ὁποῖα καί συμμετεῖχαν. Στή συζήτηση φάνηκε ὅτι πρόκειται γιά μιά βιομηχανία ὀργανικά ἀποκομμένη ἀπό τό περιβάλλον καί τήν κοινωνία, ἔξω ἀπό τά πλαίσια ζωῆς καί ἀνάπτυξης τῆς περιοχῆς. Ὁ Ἀγροτικός Σύλλογος ἀντίθετα ἀντιπαράθεσε στίς προτάσεις τῆς κυβέρνησης ἕνα πλαίσιο ἀνάπτυξης: χρηματοδότηση ἀπό τήν κυβέρνηση γιά ἐγγειοβελτικά ἔργα στό κάμπο; ἀξιοποίηση τῆς λιμνοθάλασσας καί ἀνάπτυξη τοῦ συνεταιριστικοῦ κινήματος γιά τή καλύτερη διακίνηση τῶν προϊόντων (διακίνηση χωρίς μεσάζοντες). Ἕνα παράδειγμα σ' αὐτή τή κατεύθυνση ἦταν στή διακίνηση τῆς μηδικῆς (τριφυλιοῦ). Ὁ Ἀγρ. Σύλλογος ὀργάνωσε ἕνα γραφεῖο, ὅπου ὅλοι οἱ παραγωγοί παράδιναν τό τριφύλι τους ἐκεῖ. Ὅποιος ἔμπορος ἤθελε νά ἀγοράσει περνοῦσε ἀπ' αὐτό τό γραφεῖο. Προτιμήσαμε στήν ἀρχή, ἀκόμα καί νά μείνει ἀπούλητο παρά νά διακινηθεῖ μέσα ἀπό τούς μεσάζοντες. Ἀποτέλεσμα

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΖΗΣΟΥΜΕ

Τά μάτια τσούζουν. Ὁ λαιμός καίει. Νοσοκομειακά πηγαινοέρχονται. Καί δέν ξέρεις τί συμβαίνει. Καί ξαφνικά συνειδητοποιεῖς πάλι τό " ΝΕΦΟΣ" ...

Ε; ΟΧΙ; ΠΑΡΑΤΡΑΒΗΞΕ;...

Τελευταῖα διάφοροι βαρύγδουποι εἰδικοί τσακώνονται ἄν τό νέφος εἶναι ἀποτέλεσμα φυσικῶν (μετεωρολογικῶν) φαινομένων ἤ ὀφείλεται κύρια στή ρύπανση. Ἄν φταῖνε κύριαοί βιομηχανίες ἤ τ'αὐτοκίνητα. Ἀνεξάρτητα ἀπ'τό γεγονός, ὅτι εἶναι βέβαιο, ὅτι τά ἐργοστάσια ξερνᾶνε πολύ περισσότερους τόννους δηλητήρια καθημερινά, ἀπ'ὅτι τ'αὐτοκίνητα, τό πρόβλημα "Νέφος" δέν σταματάει ἐδῶ.

Γιατί τό "νέφος" δημιουργιέται ἐπειδή οἱ καπιταλιστές δέν ἐνδιαφέρονται ἄν ἐμεῖς πάθουμε καρκῖνο ἤ πνευμονοκονίαση ἤ δένμποροῦμε ν'ἀναπνεύσουμε, ἄν σπαραλιάζεται ἡ καρδιά καί τά νεῦρα μας ἄν δηλητηριαζόμαστε ἀργά-ἀργά.

Γιατί κι ἔτσι μποροῦμε νά τούς δουλεύουμε. Γιατί τό ὅτι δέν *κάνουν βιολογικό καθαρισμό τῶν λυμάτων, τό ὅτι δουλεύουμε σέ συν*θῆκες ἀργοῦ θανάτου ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΚΕΡΔΗ.

Τό ἴδιο σημαίνει νάχουν τάἐργοστάσιά τους μέσα καί γύρω ἀπ'τή πόλη. Νά πετᾶνε τά σκουπίδια καί τ'ἀπόβλητα τους στή θάλασσα καί νά νεκρώνουν, σέ ρέματα πού περνᾶνε μέσ'ἀπ'τά σπίτια μας. Τό νά μᾶς στοιβάζουν σέ πολυκατοικίες κλουβιά καί νά θησαυρίζουν τά οἰκοδομικά μονοπώλια, νἆναι χάρτινοι οἱ τοῖχοι τῶν διαμερισμάτων καί νά ξυπνᾶς μόνιμα ἀπ'τό καζανάκι τοῦ ἀπό πάνω. Νά χαράζονται τόσα δά δρομάκια, ἔτσι πού νά πρέπει ν'ἀνέβης στή ταράτσα νά δῆς ἥλιο. Νά κυκλοφοροῦν ἀκόμα τά λεωφορεῖα-καρμανιόλες. Νά μήν βάζουν σιγαστῆρες στά κομπρεσέρ καί τίς μπουλτόζες. Νά φτιάχνουν τίς χαβοῦζες κάτω ἀπ'τή μύτη μας. Νά παραγεμίζουν τά τρόφιμα μέ ὁρμόνες, συντηρητικά λιπάσματα. Νά μᾶς πλασάρουν λογιῶν-λογιῶν ἄχρηστα προϊόντα, φάρμακα, καρκινογόνα σπρέϋ καί μολλυντικά.

Μ'ἄλλα λόγια τό πρόβλημα τοῦ "νέφους" καί τῆς μόλυνσης γενικώτερα δέν ΕΙΝΑΙ παρά Η ΖΩΗ ΜΑΣ Σ'ΑΥΤΗ ΤΗ ΠΟΛΗ.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΕΙΝΑΙ Η ΙΔΙΑ Η ΖΩΗ ΜΑΣ Σ'ΑΥΤΗ ΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.

Καί νά πού δέν φτάνουν αὐτά. Η ΔΕΗ καί ἡ κυβέρνηση θέλουν νά μᾶς φορτώσουν καί 25 (;) πυρηνικούς ἀντιδραστῆρες. Τό πρόβλημα βέβαια δέν εἶναι μόνο ἡ ἐξάρτηση καί τό κόστος ἀλλά καί τό γεγονός ὅτι καί σέ "κανονική" κι σέ "ἀνώμαλη" (=ἀτύχημα) λειτουργία οἱ πυρηνικοί ἀντιδραστῆρες σκορπᾶνε τό θάνατο καί τίς ἀρρώστιες.

ΔΕΝ Θ'ΑΦΗΣΟΥΜΕ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΤΗΣ ΧΙΡΟΣΙΜΑ

ΘΕΛΟΥΜΕ ΘΑΝΑΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟ.

Τό πρόβλημα δέν λύνεται μέ "κάποια" ἀπορύπανση (γιατί αὐτή συνήθως μεταθέτει τό πρόβλημα κάποιου ἄλλου). Οὔτε γίνεται κάνοντας κατά καιρούς κάποιες μετρήσεις, ἤ διαλέξεις ἤ ἐπερωτήσεις στή Βουλή. ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΟΥΜΕ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΑΣ ΤΗ ΖΩΗ.

Μόνο ἡ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ, ὅπου ὑπάρχει πρόβλημα, μέ ὅποια μορφή κι ἄν ἐμφανίζεται, δίνει ἐγγυήσεις γιά ν'ἀναγκαστοῦν κυβέρνηση καί καπιταλιστές νά πάρουν κάποια μέτρα.

Νά κινητοποιηθοῦμε στή γειτονιά μαζί μέ τούς ἐργάτες τοῦ ἐργοστασίου, πού σκορπάει τό θάνατο, ν'ἀναγκάσουμε τόν ἐργοστασιάρχη νά σταματήσει τήν ἀργή δολοφονία.

Ν'ἀποφασίσουν κι οἱ ἴδιοι οἱ ἐργαζόμενοι στίς συγκοινωνίες νά μήν κινοῦν τά σαράβαλα, πού ρυπαίνουν.

Νά παλαίψουμε νά φύγουν τά ἐργοστάσια (ἄν τό ἀποφασίσουν οἱ ἴδιοι οἱ ἐργάτες) κι οἱ στρατῶνες μέσα ἀπ'τήν πόλη καί νά γίνουν πάρκα.

Νά δημιουργήσουμε χώρους μέ πράσινο.

Ν'ἀναγκάσουμε τούς βιομήχανους νά ἔχουν ἀνθρώπινες καί <u>τουλάχιστο στοιχειωδῶς</u> ὑγιεινές συνθῆκες δουλειᾶς (ὅπως πέτυχαν οἱ ἐργάτες τῆς ΑΜΙΑΝΤΙΤ στήν Πάτρα κλπ)· νά μᾶς παρέχουν πραγματική ἀσφάλιση, καί πολλά ἄλλα.

Οἱ ἀγρότες στό Νιοχῶρι ἀποφάσισαν οἱ ἴδιοι ἄν θά τούς καταστρέψει ἤ ὄχι τό Πετροχημικό καί κατάφεραν ὅτι δέν εἶχαν καταφέρει τά διαβήτα, οἱ γνωματεύσεις καί οἱ ἐπερωτήσεις.

Ἡ διαδήλωσή μας τήν ΤΡΙΤΗ 14 ΑΠΡΙΛΗ στίς 6μμ ἀπ'τά ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ. Ἔχει σά στόχο νά βάλει αὐτά τά ζητήματα.

- ΕΜΠΡΟΣ ΝΑ ΔΙΑΛΥΣΟΥΜΕ ΤΟ ΝΕΦΟΣ
- Η ΑΘΗΝΑ ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Ο ΤΑΦΟΣ ΜΑΣ
- ΚΑΛΛΙΟ ΕΝΕΡΓΟΙ ΣΗΜΕΡΑ-ΠΑΡΑ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΟΙ ΑΥΡΙΟ
- ΟΧΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.
- Η ΛΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΓΩΝΕΣ ΜΑΖΙΚΟΙ- ΜΑΖΙΚΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ὑπῆρξε ἡ αὔξηση τῆς τιμῆς τοῦ τριφυλιοῦ ἀπό 2-4 σέ 4-6,5 δρχ. τό κιλό, δηλ. 60% αὔξηση τῆς ἀρχικῆς τιμῆς. Αὐτό βοήθησε νά κτυπηθεῖ τό πνεῦμα τῆς ἀτομικότητας, τό πνεῦμα τοῦ «ἐγώ νά πουλήσω, τί μέ ἐνδιαφέρουν οἱ ἄλλοι» καί νά ἀναπτυχθεῖ ἕνα συλλογικό πνεῦμα. Συμπερασματικά βλέπουμε τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη ὡς ἑξῆς: καλυτέρευση μέ ἐγγειοβελτικά ἔργα τοῦ κάμπου, διακίνηση τῶν προϊόντων ἀπό τό σύνολο τῶν παραγωγῶν μέσα ἀπό ἕνα ὄργανο πού μπορεῖ νά λέγεται συνεταιρισμός, δημιουργία μεταποιητικῶν βιομηχανιῶν τῶν προϊόντων. Τέλος γιά ἐμᾶς ἡ λέξη ἀνάπτυξη δέν μετριέται ἀπό τό πόσα χρήματα θά παίρνουμε, ἀλλά ἀπό τή κοινωνικότητα τῶν χρημάτων καί τῆς παραγωγῆς.

4. Ἀντίσταση

Ὁ κόσμος μέσα ἀπό ὅλες αὐτές τίς διαδικασίες συνειδητοποιήθηκε καί προετοιμάστηκε νά ἀντιμετωπίσει κάθε ἐνέργεια τῆς κυβέρνησης, τή κρατική βία καί νά ἀντιτάξει βία: Αὐτή ἡ ἀποφασιστική στάση τοῦ κόσμου εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τά κοινοτικά Συμβούλια τῆς περιοχῆς, τά ὁποῖα δέν ἔπαιρναν θέση, ἤ ἦταν ὑπέρ τῶν πετροχημικῶν, νά ἀναγκαστοῦν νά πάρουν θέση ὅτι δέν δέχονται τά πετροχημικά.

Ποιές ἐνέργειες ἔγιναν ἀπό τή μεριά τῆς κυβέρνησης:

Ἔστειλε ἕνα συνεργεῖο γιά νά κάνει μιά τοπογραφική μελέτη γιά τήν ἐγκατάσταση τοῦ ἐργοστάσιου. Κάτω ἀπό τή πίεση τοῦ κόσμου τά Κοινοτικά Συμβούλια τῆς περιοχῆς πῆγαν καί ζήτησαν ἀπό τό Συνεργεῖο νά φύγει. Πράγματι ἔφυγε. Μετά ἀπό δυότρεῖς μέρες ἦρθε νέο συνεργεῖο μέ συνοδεία δύο διμοιρίες ΜΑΤ καί μία διμοιρία ἀπό χωροφύλακες τῆς περιοχῆς, γιά νά ἐπιβάλλουν τήν ἀπόφαση τῆς κυβέρνησης.

Ὁ Ἀγρ. Σύλλογος ὀργάνωσε ἀμέσως — τήν ἴδια μέρα — μιά συγκέντρωση καί μετά 2-3 μέρες κινητοποίηση καί πορεία ἀπό τό Νιοχώρι μέχρι στό σημεῖο πού γινόταν οἱ μετρήσεις τοῦ τοπογραφικοῦ συνεργείου. Σ᾽ αὐτήν συμμετεῖχαν 5.000 ἄτομα, μέ 1500 τρακτέρ καί ἀγροτικά αὐτοκίνητα. Κατεβήκαμε στό κάμπο ὅπου γινόταν οἱ μετρήσεις, βρεθήκαμε ἀντιμέτωποι μέ τήν δύναμη τῶν ΜΑΤ. Ἀπαιτήσαμε πρῶτα νά ἀπομακρυνθοῦν ἀμέσως τά μηχανήματα τοῦ συνεργείου, οἱ σωλῆνες καί 2 γεωτρύπανα. Αὐτοί προσπάθησαν νά μᾶς καθυστερήσουν λέγοντας ὅτι πρέπει νά συνεννοηθοῦν πρῶτα μέ τόν Νομάρχη, τήν κυβέρνηση κλπ. Τέλος μᾶς εἶπαν ὄχι. Ὁ Ἀγρ. Σύλλογος μαζί μέ τόν κόσμο, πῆρε τήν ὑπόθεση στά χέρια του, πῆγε στά μηχανήματα, μέ παλούκια στά χέρια... Εἶναι δύσκολο νά μεταφερθεῖ αὐτή ἡ εἰκόνα ὅπου οἱ μάζες παίρνουν τά πράγματα στά χέρια τους μακρυά ἀπό μεσάζοντες και μεγάλους. Οἱ ἀστυνομικοί, σκεφτόμενοι λογικά, μπροστά σ᾽ αὐτή τή κατάσταση ὀπισθοχώρησαν, ἐκτός ἀπό ἕναν πού ἤθελε νά κάνει παλληκαριές, ἔπεσε κάτω μ᾽ ἀνοιγμένο τό κεφάλι...

Ὁμάδα μαθητῶν μετά ἀπό ὑπεύθυνο προβληματισμό ἀποφάσισε νά μετάσχει ἐνεργά στίς ἐκστρατεῖες γύρω ἀπό τα ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΑ πού θά ἐγκαστασθοῦν στόν τόπο μας.

Πρώτη μας πράξη εἶναι ἕνα κάλεσμα:

Καλοῦμε τίς μαθήτριες καί τούς μαθητές νά προβληματιστοῦν καί νά ὑπευθυνοποιηθοῦν πάνω στά ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΑ.

Καλοῦμε τούς γονεῖς νά ἐπιτρέψουν στά κορίτσια τους καί στά ἀγόρια τους αὐτόν τόν προβληματισμό καί τήν ὑπευθυνοποίηση. Ὄχι μόνο ἐπιτρέποντας ἀλλά καί ζητῶντας ἀπό τά παιδιά τους νά πᾶνε καί νά ἀκούσουν τήν διάλεξη πάνω στά ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΑ πού θά γίνει τήν Κυριακή 15)2)81 Ἀπό ὁμάδα ἐπιφανῶν ἐπιστημόνων.

Ἄς μήν ξεχνᾶμε οὔτε ἐμεῖς οὔτε καί οἱ γονεῖς μας ὅτι τό μέλον τοῦ τόπου μας εἶναι μέλλον δικό μας.

ΟΜΑΔΑ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΑ

- -

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ βρώμας, αποβλήτων και καυσαερίων ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ για την ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΑ του ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1).Πού κατοικείτε;
α.Κοντα σε εργοστάσια □
β.Κοντα σε χαβούζα □
γ.Κοντα σε ρέμα -κανάλι αποβλήτων □
δ.Κοντα στη φύση* □
* Αποτελει αντικείμενο μυθιστορήματος επιστημονικης φαντασίας

2).Αν θελήσετε να αυτοκτονήσετε τι θα κάνετε;
α.Μπάνιο στο Θερμαϊκο □
β.θάστηνα προσωρινα σκηνη γύρω απο τα εργοστάσια □
γ.θα εγκατασταθώ μόνιμα στο Κορδελιο □

3).Τι γνώμη έχετε για την οικολογικη πρωτοβουλία;
α.Δεν δούλεψα ποτε σε ομάδα για την προστασία του περιβάλλοντος □
β.Είμαι μέλος του Σύλλογου για την προστασία του περιβάλλοντος □

4).Τι φταίει για τα σύννεφα αέριου που συννεφιάζουν καθημερινα τον ουρανο μας;
α.Το κακο το ριζικο μας □
β.Ο θεος που μας μισει □
γ.Το κεφάλι το ξερο μας □
δ.Εμεις που ανανπνέουμε □
ε.Ο αμερικάνικος τρόπος ζωης □
στ.Η εισβολη του Αφγανισταν στην Μόσχα □

5).Ποια η γνώμησας για τις εκδόσεις του "Ρέβματος";
α.Καλη □
β.Πάρα πολυ καλη □
γ.Εξαιρετικη * ☒
* Δεν υπάρχει δυνατότητα επιλογης

6).Ποια η γνώμη σας για την ποιότητα των μυρωδιων του κατακλύζουν καθημερινα τον τόπο μας;
α.Νομίζετε ότι περιέχουν ένα διεγερτικο αισχρο άρωμα που θυμίζει δάσος, πράσινο και άλλες τέτοιες διαστροφες; □
β.Πιστεύετε ότι η ποιότητά τους ανταποκρίνεται στις προσδοκίες μας;Δηλαδη μας μεταφέρουν σε πυρηνικα εργοστάσια, διϋλιστήρια και άλλους παρόμοιους ρομαντικους και ειδυλλιακους τόπους; □

7).Πιστεύετε ότι είναι σωστη η παρομοίωση που έκανε πριν μερικα χρόνια ο κ. Μουτσιος μιλώντας στους κατοίκους της Διαλογης;"Εσεις τώρα συνηθίσατε χρόνια μέσα στην βρωμια σαν τα ποντίκια και δεν μπορείτε να ζήσετε σε καθαρο περιβάλλον";
α.Νομίζω ότι και τα βατράχια ζουν σε βρώμικο περιβάλλον □
β.Δεν έχω ιδιαίτερη προτίμηση για βατράχια ή ποντίκια □
γ.Γκρόϊνγκ, γκρόϊνγκ, γκρόϊνγκ...□

8).Τι προτείνετε να γίνει για να γλιτώσουμε απο τα αέρια;
α.Να σταματήσουμε το κάπνισμα
β.Να συσταθεί μία επιτροπη απο την ΒΦΚΑ.ΕΣΣΟ,ΣΙΕΓΚ και άλλους βιομήχανους που θα μελετήσει το θέμα, με υποεπιτροπες με σαφως καθορισμένους στόχους

9).Πότε είδατε για τελευταία φορα πράσινο;
α.Προχθες σε μια έγχρωμη τηλεόραση □
β.Πριν 2 χρόνια στον κινηματογράφο □
γ.Ο παππουςμου μού μίλαγε για αυτο όταν ήμουν παιδί □
δ.Σαν κάτι να θυμάμαι απο παιδί* □
* Είμαι πάνω απο 100 χρονων

10).Ποια η γνώμη σας για την πρόταση του κ. Ζαρντινίδη να φυτέψουμε δέντρα για να αντιμετωπίσουμε τα αέρια
α.Νάναι τα δέντρα φυλλοβόλα □
β.Νάναι αειθαλη □
γ.Να φυτέψουμε μπανάνες (για να γλυτώσουμε έτσι και συνάλλαγμα απο τις εισαγωγες □

11).Πότε αναχαλύψατε ότι τα αέρια σας ενοχλουν;
α.Οταν ακολούθησα την συμβουλη του Δοξιάδη και έκοψα το τσιγάρο □
β.Οταν έπαθα σε 7 μέρες, 7 εμφράγματα □
γ.Γκουχ, γκουχ, γκουχ □

12).Μέτρηση της δραστηριότητας του προεδρου για τα προβλήματα της κοινότητας
α.Πόσες τρύπες έχει ο δρόμος μπροστα απ'το σπίτι σας; □
β.Πόση είναι η ωριαία παροχη σκατων στο δρόμο σας; □
γ.Πόσες φορες στην διάρκεια τηςθητείας του αντιληφθήκατε να έκανε κάτι για την προστασία μας απο την μόλυνση των διπλανων εργοστάσιων; □

13).Τι σημαίνει για σας το σύνθημα "Να φέρουμε το θέμα της μόλυνσης του περιβάλλοντος στο Κορδελιο,στον ΟΗΕ", όπως υποστήριζε υποψήφιος πρόεδρος;
α.Πρωτοποριακο σύνθημα □
β.Προεκλογικο ανέκδοτο □
γ.Τι να σου πω παλληκάρι μου, εγω δεν ξέρω ξένες γλώσσες. □

14).Πως σας φάνηκε η τελευταία σας βόλτα στην Πέτρου Περοχύτη;
α.έβγαλα σπυράκια □
β.Επαθα μόλυνση □
γ.Πήγα στο νοσοκομείο □
δ.Ο γιατρος μου έδωσε μία βδομάδα ζωη □
ε.Απευθυνθείτε στον νεκροθάφτη μου □

15).Πιστεύετε ότι ο Θδυσσέας θα επανέλθει στην Β' Εθνικη;
α.Ναι □
β.Δεν υπάρχει αμφιβολία για αυτο. □
γ.Το πιστεύω με την προϋπόθεση ότι οι παίκτες θα την βγάλουν καθαρη με τα καυσαέρια □

16).Που νομίζετε ότι φυτρώνει πράσινο;
α.Στα γήπεδα □
β.Στις αφίσες του Πασοκ □
γ.Στην αρρωστημένη φαντασία των ρομαντικων □

17).Ποια η γνώμη σας για τα αποχετευτικα έργα
α.Θα τελειώσουν οπωσδήποτε μέσα στην προσεχη 100ετία □
β.Πιστεύετε ότι όταν τελειώσουν θα υπάρχει ακόμα η βιολογικη αυτη ανάγκη του ανθρώπου; □
γ.Δεν χέζω στην τρύπα γιατι η επιτυχία διαφθείρει □

18).Για την αντιμετώπιση των καυσαερίων,τι θα προτιμούσατε
α.Το ΙΚΑ και οι λοιποι ασφαλιστικοι οργανισμοι να μας εφοδιάσουν με αντιασφυξιογόνες μάσκες □
β.Να γίνουν λιτανείες απο την εκκλησία □
γ.Να βαφουν όλα τα σπίτια πράσινα □
δ.Να τοποθετήσει η ΔΕΗ σε κάθε κολώνα της και απο έναν ανεμιστήρα για να διώχνει τα καυσαέρια □

19).Ποια είναι η γνώμη σας για μια διαφημιστικη εκστρατεία του τύπου: "Είσαι στην ΕΟΚ, μάθε για την ΕΟΚ", "Είσαι στα καυσαέρια, μάθε να ζης με τα καυσαέρια";
α.Θα μείνω λίγο καιρο στην Ελλάδα □
β. (Η απαντηση είναι πολύ σκετεινη)

20).Το "ΡΕΜΜΑ" προτείνει τις παρακάτω λύσεις για την ορθη αντιμετώπιση των αερίων, ποια είναι η δικη σας γνώμη πάνω σ'αυτές τις προτάσεις;
α. Να δημιουργηθεί ιδιαίτερη υπηρεσία που θα τροφοδοτεί με οξυγόνο και καθαρο αέρα όλα τα σπίτια. □
β. Η ίδια υπηρεσία να εγκαταστήσει θαλάμους όπως οι τηλεφωνικοι, όπου κανεις με ένα δίδραχμο θα μπορει να ανπνεύσει καθαρο αέρα. □
γ. Να γίνεται κατα τακτα χρονικα διαστήματα εκ περιτροπης μεταφορα όλων των πολιτων για ομαδικη απολύμανση. □
δ. Να κυκλοφορουν τα ποδήλατα με το σύστημα των μονων-ζυγων και κάθε δεύτερο μήνα να απαγορεύεται η κυκλοφορία για τα καροτσάκια της λαϊκης. □
ε. Να χτιστουν παντου καμινάδες, ώστε να αποφευχθεί πρόσθετη επιβάρυνση της ατμόσφαιρας, όπως προτάθηκε απο σοφο συμπολίτη μας στις τελευταίες κοινοτικες εκλογες. □
στ. Να γκρεμιστουν όλες οι μονοκατοικίες και οι χαμηλες πολυκατοικίες και στη θέση τους να χτιστουν ουρανοξύστες των 50 ορόφων και άνω, στους οποίους θα κατοικηθουν μόνο οι 3 τελευταίοι όροφοι, για να είναι δυνατο να ανεπνέουμε καθαρο αέρα. □
ζ. Τέλος κάθε εξάμηνο να εκκενωνεται όλη η περιοχη και να ξεπλένεται με μερικες βόμβες νετρονίου (ικανης ισχύος να συνιστωνται δε απο τουλάχιστον 150 κατασκευαστες νεκροταφείων και 15 ηθοποιους). □

Η γνώμη σας.......................................
....
....
....
....

Υ.Γ. Αν έχετε κατορθώσει να επιζήσετε και έχετε συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο, απο μια άποψη είστε ευτυχής. Στην περίπτωση πάντως που αισθάνεστε ενοχλήσεις, επικοινωνήστε μαζι μας.

περιοδικο "Το Ρεβμα"
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ-ΚΟΡΔΕΛΙΟ

...Τά μηχανήματα καταστραφήκανε, πέσανε κάτω, ἔβαλε φωτιά ὁ κόσμος, δέν ἔμεινε τίποτα ὄρθιο... Ὁ κόσμος συνειδητοποίησε ἔτσι ὅτι ἔχει δύναμη στά χέρια του, ὅτι μπορεῖ ἡ μαζική κινητοποίησή του νά σταματήσει τίς ἐνέργειες πού ἡ κυβέρνηση κι ἡ Ἀστυνομία προσπάθησε μέ τή βία νά ἐπιβάλλει, πρᾶγμα πού ποιοτικά ἀνέβασε τό ἠθικό καί τή θέλησή του... Ἦταν μιά πραγματικά σημαντική νίκη τοῦ λαϊκοῦ κινήματος γενικότερα. Τίς ἑπόμενες μέρες κατέβηκε μιά πολύ πιό ἰσχυρή δύναμη τῶν ΜΑΤ, γύρω στίς 14 κλοῦβες μέ 40 ἄτομα περίπου ἡ μία καί 14 αὖρες. Στήν περίπτωση αὐτή ὁ Ἀγρ. Σύλλογος προτίμησε, μιά πού δέν εἴχαμε κάποιο συγκεκριμένο στόχο (τά μηχανήματα εἶχαν ἤδη καταστραφεῖ) καί ἐπειδή εἴχαμε κερδίσει μιά συγκεκριμένη μάχη νά πλατύνει τήν καμπάνια του, νά δημιουργήσει ἐπιτροπές καί σέ ἄλλες πόλεις (Ἀθήνα, Μεσσολόγγι, Πάτρα) καί νά μή συγκρουστεῖ. Προτιμήσαμε δηλ. νά μή δώσουμε μιά μάχη πού θά ἐχάναμε κι ἄλλες δυνάμεις, τή στιγμή πού ἡ κυβέρνηση εἶχε ἀρχίσει ἤδη τρομοκρατία συλλήψεων καί μηνύσεων. Ἐπιφυλαχτήκαμε ἔτσι νά δώσουμε τή κατάλληλη μάχη ὅταν θά φέρνανε καινούργια μηχανήματα. Ἀντίθετα σά μέσο ἀντιπαράθεσης προτιμήσαμε νά κατεβοῦμε καί νά σπείρουμε τίς ἐκτάσεις ἐγκατάστασης γιά 2 λόγους: ἕνα νά ἐμποδίσουμε τό τοπογραφικό συνεργεῖο νά κάνει τή δουλειά του καί δύο γιά νά δείξουμε ὅτι δέν μᾶς φοβίζουν αὐτά κι ὅτι θά προχωρήσουμε, ἀλλά ὅποτε ἐμεῖς τό θεωροῦμε σκόπιμο, κι ὄχι αὐτοί. Ἀποφασίσαμε ἔτσι νά σπείρουμε τόν χῶρο τῶν

μετρήσεων μέ ρύζια, γιά τόν λόγο ὅτι εἶναι μιά καλλιέργεια πού ἔχει μόνιμα γύρω στά 50 ἑκ. νερό μέσα.

Πράγματι, μέσα σέ μιά μέρα 34 τρακτέρ ὀργώσανε ὅλη τήν περιοχή. Σέ 2-3 μέρες ρίξανε τά νερά καί σπείρανε. Τέλος, τό τρίτο θετικό πλεονέκτημα ἦταν τό γεγονός πώς φάνηκαν οἱ δυνατότητες τοῦ κόσμου νά δουλεύει μονιασμένος καί ἑνωμένος γιά νά πετύχει αὐτό πού θέλει. Πραγματικά, δηλ. ἦταν ἐπίτευγμα μέσα σέ 3 μέρες νά σπαρθοῦν 300-400 στρέμματα ρύζια, τή στιγμή μάλιστα πού τά ἔξοδα σποράς ἦταν γύρω στίς 200.000 καί πού δόθηκαν ἀφιλοκερδῶς ἀπ' ὅλους μαζί τούς παραγωγούς. Τά ΜΑΤ ἐπί 3 μέρες, μαζί μέ τό τοπογραφικό ἀναγκάστηκαν νά πατᾶνε (νά πλατσανάρουνε) μέσα στά νερά, μέχρι τό γόνατο. Ὅλη αὐτή ἡ ἀποφασιστικότητα τοῦ κόσμου ὁδήγησε σέ συγκεκριμένη ὑποχώρηση. Τά ΜΑΤ σταμάτησαν νά ἔρχονται, δέ ξέρουμε βέβαια γιά πόσο, πιθανό νά ἀνασυγκροτοῦνται. Συνεχίσανε ὅμως τή ταχτική τῆς τρομοκρατίας, προσπαθήσανε δέ μερικοί κομματάρχες τῆς Δεξιᾶς — ἐντελῶς ἀπομονωμένοι — νά στήσουν νέο ἀγροτ. σύλλογο.

Τό θέμα εἶναι ὅτι οἱ Νιοχωρίτες εἶναι ἕτοιμοι καί πάλι ν' ἀντιμετωπίσουνε τή κρατική βία — πρᾶγμα πού εἶναι σίγουρο πώς θά ἐφαρμοσθεῖ ξανά — μέ ἀποτελεσματική ὀργάνωση ὑπερασπίζοντας αὐτό πού ὅλοι πιστεύουμε: δηλ. τήν κοινωνικότητα τῆς ἀνάπτυξης, μιᾶς ἀνάπτυξης στηριγμένης ἐπάνω στόν ἄνθρωπο καί γύρω ἀπό αὐτόν.

Αὐτά εἶναι τά δεδομένα... "Ότι ἐρωτήσεις ὑπάρχουνε καλό εἶναι νά γίνουν γιά νά συνεχιστεῖ ἡ κουβέντα πάνω σ' αὐτές».

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ - ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΑΛΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ὅταν λέμε οἰκολογία καί οἰκολογικό κίνημα στή χώρα μας, τό ἔχουμε συνδέσει μέ τή μόλυνση, τό νέφος, τήν Ἐλευσίνα, τίς πρῶτες ἀντιθέσεις μέ τό πυρινικό ἐργοστάσιο. Πέρα πέρα ἔχουμε κάποιες ἀναφορές ἀπό τό ἀντιπυρηνικόκίνημα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καί βλέπουμε τό "οἰκολογικό" σάν ἕνα ἐπί πλέον κίνημα ἐνάντια - στόν καπιταλισμό καί τό νόμο τοῦ κέρδους πού γεννᾶνε τή μολυνση, τήν καταστροφή τῆς φύσης, καί τῶν πρώτων ὑλῶν.

Ὅμως τό οἰκολογικό κίνημα ἀπό τή φύση του δέν μένει ἐκεῖ. Τό οἰκολογικό κίνημα ἔρχεται ν' ἀμφισβητήσει καί ν' ἀντιπαρατεθεῖ σ' ὁλόκληρη τή δομή τοῦ συστήματος καί τό κυριώτερο, τοῦ ἴδιου τοῦ μοντέλου κοινωνίας πού ἔχει δημιουργήσει ὁ καπιταλισμός τῆς Δύσης καί τό δίδυμο ἀδελφάκι του, ὁ κρατικός καπιταλισμός τῆς Ἀνατολῆς.

Τό κεφάλαιο ἀπό τή βιομηχανική ἐποχή καί μετά, πέρα ἀπό τήν ἐκμετάλλευση τῆς ἐργατικῆς δύναμης, χρησιμοποιοῦσε κάποιες πρῶτες ὕλες ὅσο τό δυνατό φτηνότερες, ὅπως καί διάφορα "φυσικά στοιχεῖα" πού θεωροῦνταν ἀνεξάντλητα (νερό, φῶς γῆ). Τό κεφάλαιο χρησιμοποιοῦσε αὐτούς τούς ὑλικούς παράγοντες ἀπόλυτα ἀνεξέλεγκτα. Σπαταλοῦσε τίς πρῶτες ὕλες, μόλυνε τήν ἀτμόσφαιρα, καί τό νερό μέ ἕνα καί μόνο κίνητρο, τό μικρότερο δυνατό κόστος, τό μεγαλύτερο δυνατό κέρδος. Ὅμως μόλυνε καί τούς ἀνθρώπους, μόλυνε-καί ὁδηγοῦσε στό θάνατο τούς .ἀνθρακωρύχους, τούς ἐργάτες σ' ὅλα σχεδόν τά ἐργοστάσια κλπ.

Ὅμως ὅσο αὐτή ἡ μόλυνση περιοριζονταν στούς ἐργάτες τῶν ἐργοστάσιων ἤ τίς ἐργατικές συνοικίες, ἡ ἐργατική τάξη καί μόνο ἦταν ἐκείνη πού θιγότανε ἀπό τή μόλυνση καί ἀντιδροῦσε σ' αὐτή.

Ὅμως ὁ καπιταλισμός δέν ἔμεινε στό 19ο αἰώνα. Πέρασε καί στόν 20ο. Ἡ βιομηχανική παραγωγή ἀνέβηκε σέ δυσθεώρητα ὕψη καί ταυτόχρονα δημιουργήθηκαν τεράστιες συγκεντρώσεις ἀνθρώπων, οἱ νέες μητροπόλεις μέ τά 5 καί 10 ἑκατομμύρια κατοίκους, μέ τήν τεράστια συγκέντρωση τῆς παραγωγῆς γύρω ἀπ' αὐτές, μέ τό στρίμωγμα τῶν ἀνθρώπων μέσα σ' ὅλα καί ψηλώτερα καί μεγαλύτερα κτίρια, ὥστε νά εἶναι "ἀποδοτική" ἡ χρήση τῆς γῆς γιά τούς ἐργολάβους.

Παράλληλα πέρασε καί στό "καταναλωτικό" του στάδιο: Ἔπαψε νά παράγει μόνο μία μάζα εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης (τρόφιμα, ροῦχα κλπ) πού ἀποτελοῦσαν προαιώνιες ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπινου εἴδους καί μερικά εἴδη πολυτελείας γιά τίς ἀνώτερες τάξεις, ἀλλά πέρασε σέ μιά ἐποχή πού δημιουργεῖ σέ μαζικό ἐπίπεδο "νέες" ἀνάγκες, τέτοιες πού δέν ἔχουν σχέσει μέ τήν βιολογική ἐπιβίωση τοῦ ἀνθρώπου ἀλλά μέ τήν κοινωνική πραγματικότητα, -αὐτοκίνητο, τηλεόραση, ἠλεκτρικά καί ἠλεκτρονικά πλατειᾶς κατανάλωσης, πλαστικά κλπ. Ἔτσι γιά πρώτη φορά στήν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου οἱ ἀνάγκες ἔπαψαν νἆναι πρωταρχικά βιολογικές καί ἔγιναν κοινωνικές-φυσικά πάντα γιά τίς ἀνεπτυγμένες καπιταλιστικές χῶρες. Ἄρα ἐδῶ πιά εἶναι τό ἴδιο τό κε

οικολογια

φάλαιο πού διαμορφώνει καί κατευθύνει αὐτές τίς νέες"ἀνάγκες".Τήν"ἀνάγκη"τοῦ ἰδιοτηκοῦ αὐτοκίνητου,τῶν ὅλο καί πιό περίπλοκων δρόμων τήν"ἀνάγκη"τῶν ψυχοφάρμακων κλπ.

Καί ξαφνικά ὅλο καί περισσότεροι ἄνθρωποι ἀνακαλύπτουν πώς ζοῦνε σ'ἕνα σύστημα ὅπουγιά νά πᾶνε στή δπυλειά τους χρειάζονται δυό ὥρες συγκοινωνία,πώς κυκλοφοροῦνε σ'ἕνα περιβάλλον μολυσμένο καί ἐπικίνδυνο γιά τήν ὑγεία τους,πώς χρησιμοποιοῦν ἕνα μέσο πού τούς κόστισε πολλή δουλειά καί ἱδρῶτα,τό αὐτοκίνητο πού ὄχι μόνο μολύνει ἀλλά καί κάνει ὅλο καί πιό ἀργές τίς μετακινήσεις. Πάρα πέρα ἀνακαλύπτουν πώς δέν ἔχουν πιά πού νά κάνουν μπάνιο,πούνά περπατήσουν πού ν'ἀναπαυτοῦν,καί πρέπει νά τρέχουν ἀπό τό πρωί ὥς τό βράδυγιά νά συσσωρεύσουν περισσότερα ἄχρηστα,ἀλλά κοινωνικά"ἀναγκαῖα" προϊόντα. Χαρακτηριστική εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ ἕλληνα μικροαστοῦ πού ἀγόρασε αὐτοκίνητο,ὅπως καί κάθε ἄλλου πού ὀνειρεύεται ν'ἀγοράσει.Ζεῖ σέ μιά πόλη ἀβίωτη σέ μιά πόλη χωρίς συγκοινωνίες,χωρίς πράσινο ὅλο καί πιό μολυσμένη.Γι'αὐτό ἀγοράζει αὐτοκίνητο,ἔτσι ὥστε νά καλύπτει τό πρόβλημα τῶν συγκοινωνιῶν,καί νά μπορεῖ νά μετακινεῖται ἔξω ἀπό τήν πόλη,γιά ν'"ἀνασένει".Καί τό ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ὅλο καί λιγώτερο μπορεῖ νά κυκλοφορήσει γιατί ἡ Ἀθήνα ἔχει πήξει,πώς ἀπό τή μόλυνση λιποθυμάει ,καί τέλος τό Σαββατοκύριακο πού θέλει νά πάει "ἔξω" ν'"ἀνασάνει",τό ἕνα ἀπό τά δύο εἶναι "μόνος" καί τό ἄλλο περνάει τήν περισσότερη ὥρα στούς μποτιλιαρισμένους δρόμους.Καί τώρα μέ τό"νέφος"θά ὑποχρεωθεῖ νά μήν κυκλοφορεῖ κάν μέ τό αὐτοκίνητο! Αὐτή εἶναι ἡ ἐποποία τοῦ ἕλληνα αὐτοκινητιστή.

Παράλληλα ὅλο καί πιό ἐπιταχτικά μπαίνειτό ζήτημα τῆς ἐξάντλησης τῶν πρώτων ὑλῶν.Τό πετρέλαιο δέν ἔχει πιά ζωή γιά πάνω ἀπό μερικές δεκαετίες.Καί ἄν μάλιστα φανταστοῦμε πώς στά ἑπόμενα χρόνια θά βιομηχανοποιηθοῦν μέ τόν ἴδιο τρόπο καί οἱ ὑπόλοιπες χῶρες τοῦ τρίτου-κόσμου,τότε πραγματικά ὁ κόσμος φτάνει στό ἀδιαχώρητο. Ἄν φανταστοῦμε πώς τά τέσσερα δισεκατομμύρια τοῦ πλανήτη καταναλώναν ὅσα οἱ 220 ἑκατομμύρια κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς τότε ἤδη ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΑΡΚΟΥΣΑΝ ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ καί ἡ μόλυνση θά κατάστρεφε ὁλόκληρο τό οἰκοσύστημα τῆς γῆς. Αὐτή ἡ κατάσταση δέν μπορεῖ νά συνεχιστεῖ.Τόσο σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο γιά νά ὑπάρξει μιά ὁποιαδήποτε ἀνάπτυξη τοῦ ΤρίτουΚόσμου θά πρέπει νά μετατραπεῖ τό παγκόσμιο μοντέλο ἀνάπτυξης,ὅπως καί στό ἐσωτερικό τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν.Καί ὅταν πάρουμε ὑπ'ὄψη μας πώς μέ τά πυρηνικά ἐργοστάσια ἀπειλεῖται πιά ἡ ἴδια ἡ ἐπιβίωση τοῦ ἀνθρώπινου εἴδους,γίνεται φανερό πώς ὁ καπιταλισμός ὁδηγεῖ τό ἀνθρώπινο εἶδος στόν κίνδυνο τῆς βαρβαρότητας - καί τῆς ἐξαφάνισης.Πρόκειται δηλαδή γιά μιά ἀνθρωπολογική τομή πού εἶναι ἀναγκαία πιά.

'Απέναντι σ'αὐτή τή νέα πραγματικότητα ἀρχίζουν σήμερα νά ἐξεγείρονται ὄχι μόνο οἱ ἐργάτες πού δουλεύουν στά ἐργοστάσια,ἀλλά ἀκριβῶς ἐπειδή ἡ μόλυνση τοῦ κεφαλαίου ἔγινε κοινωνική,γενικευμένη,ὅπως καί τό ἴδιο τό κεφάλαιο καί τό κράτος του,ἀλλά καί ἐκεῖνοι πού πιά ἔχοντας στήν οὐσία ὑποβιβαστεῖ κοινωνικά -τά μικροαστικά στρώματα καί οἱ νέοι- ἀντιμετωπίζουν τήν μόλυνση,τόν ὑπερκαταναλωτισμό , τήν ἔλλειψη φυσικοῦ περιβάλλοντος κλπ,γεννιέται τό σύγχρονο οἰκολογικό κίνημα. Ἕνα κίνημα πού βάζει σά στόχο του,τήν ΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. Αὐτό τό κίνημα,ἄσχετα μέ τά ἐπίμέρους χαρακτηριστικά του,ἔρχεται σέ σύγκρουση μέ τό ἴδιο τό μοντέλλο ἀνάπτυξης τοῦ κεφαλαίου,εἶναι ἕνα κίνημα πού ἐντάσσεται ἀποφασιστικά - στήν χορεία τῶν κινημάτων τῶν μετά τό'68,τῶν κινημάτων πού δέν βάζουν ἁπλά θέμα "ἐξουσίας ἀλλά ριζικῆς μετατροπῆς τοῦ ἴδιου τοῦ μοντέλου τῆς κοινωνίας.

Αὐτό τό κίνημα χτυπῶντας τόν ὑπερσυγκεντρωτισμό τοῦ καπιταλισμοῦ,τήν παραγωγή ἄχρηστων προϊόντων,τήν καταστροφή τῆς φύσης,ἀναστρέ - φει τήν λογική τοῦ κεφάλαίου πού εἶναι"παραγωγή ἐμπορευμάτων μέ στόχο τό κέρδος"καί βάζει ἕνα νέο κριτήριο:παραγωγή μέ στόχο τίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων,φυσικά κοινωνικά καθορισμένων.Καί κάτι τέτοιο σημαίνει ἀλλαγή ὁλόκληρης τῆς κοινωνίας καί τῆς παραγωγῆς,διάλυση, τῶν μεγάλων μητροπόλεων καί δημιουργία ἀνθρώπινων πόλεων συνδεδεμένων μέ τήν ὕπαιθρο,μείωση τῆς παραγωγῆς σέ ἄχρηστα καί βλαβερά προϊόντα καί αὔξηση σέ ἄλλα.Σημαίνει συνολικά - ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΝΑΓΚΩΝ πού γέννησε ὁ καπιταλισμας

καί δημιουργία νέων τέτοιων δεμένων μ'ένα άποκεντρωμένο σοσιαλιστικό-κομμουνιστικό σύστημα.Σημαίνει μείωση τῶν ὥρῶν δουλειᾶς γιά τά κοινωνικά άναγκαῖα προϊόντα ἤδη σέ 2-4 ὥρες, μεταφορά πόρων στίς χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου σημαίνει δηλαδή πώς ὁ κόσμος θ'ἀρχίσει νά μπαίνει σ'ἕνα νέο βασίλειο,θά ξανα-άνακαλύψει τήν οὐτοπία.Καί σήμερα αὐτή ἡ οὐτοπία εἶναι ἡ μόνη δυνατή λύση μπρός στό ἀνθρωπολογικό ἀδιέξοδο ποῦ προκαλεῖ τό κεφάλαιο.'Η μόνη ἔξοδο ἀπ'αὐτή τή κρίση χωρίς νέες καταστροφες κι ἑκατόμβες εἶναι πιά ὁ κομμουνισμός.Κι αὐτό δέν εἶναι αἴτημα κάποιων θεωρητικῶν.Εἶναι αἴτημα ἑκατομμύριων κι ὅλας,ποῦ σ'ὅλες τίς χῶρες τῆς Δύσης ἀρχίζουν νά κατανοοῦν καί τό οἰκολογικό κίνημα ἔπαιξε ἀποφασιστικό ρόλο γι αὐτό-πώς τό ζήτημα δέν εἶναι νά"μοιρασ τοῦν στά ἴσα"αὐτά ποῦ ἔχει δημιουργήσει ὁ καπιταλισμός:δέν πρόκειται τά γιῶτ κι οἱ Ρόλς Ρόϋς νά "μοιραστοῦν στά ἴσα",θά πρέπει ἁπλούστατα νά ἐξαφανιστεῖ ἡ ἀνάγκη γι'αὐτά,πάει νά πεῖ πρέπει νά δημιουργηθοῦν νέες ἀνάγκες,νέα προϊόντα,νέα "ἀνάπτυξη". Μιά ἀνάπτυξη ποῦ μπορεῖ νά σημαίνει ἀκόμα καί μείωση τῆς παραγωγῆς ἀλλά πλούταιμα τοῦ ἀνθρώπου. Κι ὅλα αὐτά δέν σημαίνουν βέβαια,ἄρνηση τῆς τεχνολογίας, ἐπιστροφή στή φύση,ἀλλά χρησιμοποίηση τῆς τεχνολογίας γι ἄλλους στόχους καί μάλιστα σέ ἀνώτερο ἐπίπεδο. Τό ἴδιο δέν σημαίνει ἐξαφάνιση τῆς παραγωγῆς ὅπως φαντάζονται διάφορες -μικροαστικές οἰκολογικές ἀντιλήψεις,ποῦ μιλᾶνε μόνο γιά ἀπομάκρυνση τῶν ἐργαστασίων χωρίς νά παίρνουν ὑπόψη τους ἐκείνους ποῦ δουλεύαν σ'αὐτά τά ἐργοστάσια-τούς ἐργάτες-ἀλλά γιά ἀλλαγή τους,γιά διαφορετικά χρήση τους,γιά διαφορετική σύνδεση πόλης καί παραγωγῆς.Μέ τό οἰκολογικό κίνημα ἀρχίζουμε νά ξέρουμε κάτιπαραπάνω γιά τήν κοινωνία ποῦ ἀποζητᾶμε.Βλέπουμε τήν ἀνάγκη τοῦ κομμουνισμοῦ νά ξεπηδάει ἀπό τούς πόρους τῆς παλιᾶς κοινωνίας,ποῦ ἡ ἀνάπτυξή της δέν σημαίνει πιά παρά ὅλο καί περισσότερο καταστροφή παραγωγικῶν μέσων κι ὄχι δημιουργία,σημαίνει καταστροφή πρώτων ὑλῶν,καταστροφή τῆς φύσης,καταστροφή τοῦ ἀνθρώπου.

"Οσο γιά μᾶς στήν 'Ελλάδα,τά προβλήματα εἶναι κι ὅλας ἴδια ἤ καί χειρότερα.Γιατί ἐδῶσυνδιάζονται προβλήματα δύο ἐποχῶν,δύο κόσμων. 'Από τή μιά ἡ ἔλλειψη ὑποδομῆς(δρόμοι,ὑπόνομοι κλπ.)ποῦ χαρακτηρίζουν τίς πιό καθυστερημένες κοινωνίες,ἀπό τήν ἄλλη ἐμφάνιση"μοντέρνων"προβλημάτων(αὐτοκίνητου,μόλυνσης ἀπότίς βιομηχανίες καί τ'ἀπόβλητα,τά πλαστικά, τά σκουπίδια κλπ)."Ετσι ἡ 'Αθήνα εἶναι τό χειρότερο κατασκέβασμα σ'ὅλη τή δύση.Γι'αὐτό καί τό οἰκολογικό μ'ὅλες τίς μορφές του ἔχειμπεῖ κι ὅλας στή ζωή μας καί ἔχει προκαλέσει τίς πρῶτες ἀντιστάσεις καί ἀγῶνες ὅπως ἔγινε καί τό ζήτημα τίς χαβούζας.Τό κεφάλαιοποῦ εἶχεσυνηθίσει νά ἐπενδύεται χωρίς κανένα κοινωνικό κόστος θά ἀρχίσει τώρα νά συναντάει τήν ἀντίσταση τοῦ κόσμου.ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΕΧΕΙ ΓΕΝΝΗΘΕΙ στή χώρα μας."Ισως δέν εἶναι ἀκόμα, συνείδηση τῆς φύσης του."Ομως τήν ἀποκτάει -σταδιακά καί θά ἀρχίσει νά βάζει ὅλο καί περισσότερο πέρα ἀπό τίς ἐπί μέρους διεκδική -σεις ἐκεῖνο ποῦ ἀποτελεῖ τήν βαθύτερη οὐσία του, ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ "ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ".

14 'Απρίλη 1981

ΡΗΞΗ
γιά μιά προλεταριακή ἀριστερά.

ΜΙΑ ΠΙΘΑΝΗ ΟΥΤΟΠΙΑ ΑΝΑΜΕΣΑ Σ' ΑΛΛΕΣ

Δημοσιεύουμε ἕνα ἄρθρο τοῦ 'Αντρέ Γκόρζ, πού περιέχεται μέσα στό βιβλίο του «Οἰκολογία καί Πολιτική», γιατί τό θεωροῦμε πολύ ἐπίκαιρο μέσα στά γενικότερα πλαίσια τῆς «ἀλλαγῆς». Φυσικά, ὅπως λέει κι ὁ ἴδιος πρόκειται γιά μιά οὐτοπία, οὐτοπία ὅμως πού σιγά-σιγά θά μεταβάλλεται στή μόνη δυνατή διέξοδο γιά τήν κοινωνία, ἐνῶ ἀντίστροφα ἐκεῖνο πού γίνεται πραγματικά οὐτοπία εἶναι ἡ δυνατότητα νά συνεχιστεῖ ἡ ζωή μέ τούς σημερινούς ὅρους.

Εἶναι φυσικά θεμιτές οἱ διαφωνίες πού μπορεῖ νά ἔχει κανείς σχετικά μέ τόν τρόπο πού ἐπέρχονται οἱ ὁποιεσδήποτε ἀλλαγές (μέ ἁπλή ἀλλαγή κυβέρνησης καί ἀπό τά πάνω ἐπιβολή τους), καί πού δέν ξέρουμε, οὔτε μᾶς ἐνδιαφέρει ἐδῶ ἄλλωστε, ἄν ὁ συγγραφέας τό πιστεύει ἤ τό δίνει ἔτσι μέσα στό γενικότερο πλαίσιο τῆς οὐτοπίας. Κι ἀκόμα παραπέρα, εἶναι φανερό ὅτι ἡ ὅλη σύλληψη τῆς ἰδέας δέν ξεφεύγει ἀπό τά πλαίσια μιᾶς χώρας τῆς μητροπολιτικῆς Εὐρώπης, πρᾶγμα πού τήν κάνει ἀρκετά περιοριστική σέ σχέση μέ τό στόχο πού εἶναι ἡ περιγραφή ἑνός συνολικοῦ μοντέλου κοινωνίας. 'Ωστόσο ἡ ἀξία τοῦ κείμενου εἶναι ἀναμφισβήτητη στό βαθμό πού δίνει μιά εἰκόνα γιά τίς δυνατότητες πού ὑπάρχουν στήν κοινωνία σήμερα μιᾶς ὀργάνωσής της μέ ἄξονα τίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων καί ὄχι ἐκεῖνες τοῦ κεφάλαιου.

του André Gorz

"Οταν οἱ Γάλλοι ξύπνησαν ἐκεῖνο τό πρωί, ἀναρωτήθηκαν ποιές ἆραγε νέες ἐκπλήξεις νά τούς περίμεναν. "Ηδη, ἀμέσως μετά τίς ἐκλογές καί μέχρι νά ἀναλάβει ἡ νέα κυβέρνηση τήν ἐξουσία, οἱ καταλήψεις ἐργοστάσιων πολλαπλασιάστηκαν. Στούς νεαρούς ἄνεργους, πού ἐδῶ καί δύο χρόνια εἶχαν ἤδη ἀρχίσει νά καταλαμβάνουν κλειστά ἐργοστάσια καί νά ὀργανώνουν τήν «ἄγρια παραγωγή» κάθε εἴδους χρήσιμων ἀντικείμενων, προστίθενταν ὁλοένα καί περισσότεροι ἀπολυμένοι ἐργάτες, συνταξιοῦχοι καί μαθητές. "Αδεια κτίρια μεταμορφώθηκαν σέ κοινόβια, σέ κοοπερατίβες παραγωγῆς ἤ σέ «ἄγρια σχολειά». Στά σχολεῖα, οἱ μαθητές ἄρχισαν νά ἐφαρμόζουν τίς καινούριες γνώσεις τους καί νά ἐγκαθιστοῦν, μέ ἤ χωρίς τήν συνεργασία τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ, ἐκτροφεῖα κουνελιῶν, κυπρίνων, πεστροφῶν καθώς καί μηχανήματα κατεργασίας μέταλλου καί ξύλου.

"Οσοι λοιπόν θέλησαν νά πᾶνε στήν δουλιά τους τήν ἐπόμενη μέρα ἀπό τήν ἀνάληψη τῆς ἐξουσίας ἀπό τή νέα κυβέρνηση, βρέθηκαν σέ μία πρώτη ἔκπληξη: τήν νύχτα, σέ ὅλες τίς μεγάλες πόλεις, τό κράσπεδο ὅλων τῶν μεγάλων ἀρτηριῶν εἶχε βαφεῖ μέ ἄσπρες γραμμές. 'Από δῶ καί πέρα ὑπῆρχαν διάδρομοι κυκλοφορίας πού προορίζονταν γιά τά λεωφορεῖα, ἐνῶ οἱ μικρότεροι δρόμοι ἀπέκτησαν διαδρόμους γιά τούς ποδηλάτες καί μοτοποδηλάτες. Στίς εἰσόδους τῶν πόλεων, ἑκατοντάδες δίκυκλα βρίσκονταν στήν διάθεση τοῦ κοινοῦ καί σειρές μπλέ αὐτοκινήτων τῆς χωροφυλακῆς καί τῆς ἀστυνομίας συμπλήρωναν τά λεωφορεῖα. Δέν πουλιόντουσαν εἰσιτήρια, οὔτε γινόταν ἔλεγχος.

Τό μεσημέρι ἡ κυβέρνηση γνωστοποίησε ὅτι ἀποφάσισε νά γίνουν δωεάν οἱ συγκοινωνίες καθώς καί νά ἀπαγορεύεται σταδιακά, σέ διάστημα 12 μηνῶν, ἡ κυκλοφορία ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων στίς πόλεις. Θά δημιουργοῦνταν ἤ θά ἐπαναλειτουργοῦσαν 26.000 λεωφορεῖα στούς ἐπόμενους 12 μῆνες. Καταργοῦνταν ὁ φόρος προστιθέμενης ἀξίας στά ποδήλατα, ἐνῶ ἡ τιμή τους μειώνονταν ἀμέσως κατά 20%.

Τό βράδυ, ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας καί ὁ πρωθυπουργός ἀνάλυσαν τό συνολικό πλάνο στό ὁποῖο ἐντάσσονταν αὐτά τά μέτρα. 'Από τό 1972, εἶπε ὁ πρόεδρος, τό ἀκαθάριστο γαλλικό ἐθνικό προϊόν ἀνά κάτοικο πλησίασε τό ἐπίπεδο τοῦ ἀμερικάνικου: ἡ διαφορά κυμαινόταν

ἀνάμεσα στό 5 καί 12%, ἀνάλογα μέ τίς διακυμάνσεις τοῦ φράγκου, πού εἶχε ὑποστεῖ σημαντική ὑποτίμηση. «Μάλιστα, Γαλλίδες καί Γάλλοι, ἔχουμε φτάσει σχεδόν τήν Ἀμερική», ἐπέμεινε ὁ πρόεδρος. Καί πρόσθεσε: «Ἔ, λοιπόν, δέν ὑπάρχει κανένας λόγος νά εἴμαστε περήφανοι γιά αὐτό».

Ὁ πρόεδρος ὑπενθύμισε τήν ἐποχή ὅπου τό ἀμερικάνικο ἐπίπεδο ζωῆς φαίνονταν ἄπιαστο ὄνειρο στούς Γάλλους. Πρίν δέκα χρόνια, τόνισε, οἱ προοδευτικοί ὑποστήριζαν ὅτι τή μέρα πού οἱ γάλλοι ἐργάτες θά εἶχαν ἀμερικάνικα ἡμερομίσθια, θά σήμαινε τό τέλος τῆς ἀντικαπιταλιστικῆς ἀμφισβήτησης καί τῶν ἀντικαπιταλιστικῶν κινημάτων. Τό λάθος τους ἦταν μεγάλο, τόνισε ὁ πρόεδρος. Ἕνα μεγάλο ποσοστό γάλλων ἐργατῶν καί ὑπαλλήλων ἀπολάμβαναν σήμερα μισθούς ἀμερικάνικου ἐπίπεδου, χωρίς αὐτό νά ἐμποδίζει τήν ριζοσπαστικοποίησή τους. «Ἀντίθετα. Γιατί στήν Γαλλία, ὅπως στίς Ἑνωμένες Πολιτεῖες, πληρώνουμε ὅλο καί ἀκριβότερα μία ὅλο καί πιό ἀμφίβολη εὐημερία. Τήν στιγμή πού οἱ ἀπολαύσεις μας μειώνονται, τό κόστος τους αὐξάνεται. Ἡ οἰκονομική ἀνάπτυξη δέν μᾶς πρόσφερε οὔτε μεγαλύτερη δικαιοσύνη οὔτε μεγαλύτερη ἄνεση καί χαρά τῆς ζωῆς. Ἡ ἐκτίμησή μου εἶναι ὅτι ἀκολουθήσαμε λάθος δρόμο καί ὅτι πρέπει νά ἀλλάξουμε πορεία. Ἡ κυβέρνηση ἐπεξεργάστηκε λοιπόν ἕνα πρόγραμμα «γιά μία ἄλλη ἀνάπτυξη καί μία ἄλλη οἰκονομία, μέ διαφορετικές δομές». Ἡ φιλοσοφία αὐτοῦ τοῦ προγράμματος, παρατήρησε ὁ πρόεδρος, συμπυκνώνονταν σέ τρία θεμελιώδη σημεῖα:

1. «Θά ἐργαζόμαστε λιγότερο». Μέχρι σήμερα, ὁ σκοπός τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητας ἦταν νά αὐξηθεῖ τό κεφάλαιο γιά νά αὐξηθεῖ ἡ παραγωγή καί οἱ πωλήσεις, μέ στόχο νά αὐξηθοῦν τά κέρδη, τά ὁποῖα, ξαναεπενδυόμενα, θά ἐπέτρεπαν τήν αὔξηση τοῦ κεφάλαιου, καί οὕτω καθεξῆς. Ὅμως αὐτή ἡ διαδικασία ἔφτασε ἀναπόφευκτα στό τέρμα της. Ἀφοῦ ξεπεράσει ἕνα ὁρισμένο σημεῖο, δέν μπορεῖ νά συνεχιστεῖ παρά μόνο καταστρέφοντας τά αὐξανόμενα πλεονάσματα πού δημιουργεῖ. «Καί ἐμεῖς ἔχουμε φτάσει σ' αὐτό τό σημεῖο, εἶπε ὁ πρόεδρος. Μόνο μέ τή σπατάλη τοῦ κόπου μας καί τῶν πόρων μας μπορέσαμε νά πραγματοποιήσουμε στό παρελθόν μία φαινομενική πλήρη ἀπασχόληση τῶν παραγωγικῶν δυνατοτήτων καί τῶν ἀνθρώπων».

Στό μέλλον, θά ἔπρεπε λοιπόν νά δουλεύουμε λιγότερο, καλύτερα καί διαφορετικά. Ὁ πρωθυπουργός θά παρουσίαζε τίς προτάσεις πού εἶχε νά κάνει πρός αὐτή τήν κατεύθυνση. Ὡστόσο, ὁ πρόεδρος, χωρίς νά περιμένει, ἐπέμενε νά τονίσει τήν παρακάτω βασική ἀρχή: «Κάθε ἐνήλικος θά δικαιοῦται ὅλα τά ἀναγκαῖα, εἴτε δουλεύει, εἴτε ὄχι». Καί αὐτό γιατί, ὅταν τό σύστημα παραγωγῆς φτάσει σέ μία τέτοια τεχνική ἀποτελεσματικότητα, ὥστε ἕνα τμῆμα τῆς διαθέσιμης ἐργατικῆς δύναμης νά ἀρκεῖ γιά τήν κάλυψη ὅλων τῶν ἀναγκῶν τοῦ πληθυσμοῦ, «δέν εἶναι πλέον δυνατό νά ἐξαρτᾶται τό δικαίωμα σέ ἕνα πλῆρες εἰσόδημα ἀπό τήν πλήρη ἤ ὄχι ἀπασχόληση τοῦ ἀτόμου». Ἔχουμε κερδίσει, κατέληξε ὁ πρόεδρος, «τό δικαίωμα στήν ἐλεύθερη ἐργασία καί στόν ἐλεύθερο χρόνο».

2. «Θά καταναλώνουμε καλύτερα». Μέχρι σήμερα τά προϊόντα σχεδιάζονταν μέ τέτοιο τρόπο ὥστε νά παρέχουν τό μεγαλύτερο δυνατό κέρδος στίς ἑταιρίες πού τά κατασκεύαζαν. «Ἀπό δῶ καί πέρα, εἶπε ὁ πρόεδρος, θά σχεδιάζονται γιά νά προσφέρουν τή μεγαλύτερη δυνατή ἱκανοποίηση τόσο σ' αὐτούς πού τά χρησιμοποιοῦν ὅσο καί σ' αὐτούς πού τά παράγουν».

Γιά τόν σκοπό αὐτό, οἱ ἐπιχειρήσεις πού κυριαρχοῦν σέ κάθε κλάδο θά μετατρέπονταν

σέ κοινωνική ἰδιοκτησία. Οἱ ἐπιχειρήσεις θά ἔχουν καθῆκον νά προσφέρουν σέ κάθε τομέα ἕνα περιορισμένο ἀριθμό συγκεκριμένων μοντέλων, ἴδιας ποιότητας καί σέ ἐπαρκεῖς ποσότητες γιά νά καλύπτονται οἱ ἀνάγκες ὅλων. Ὁ σχεδιασμός αὐτῶν τῶν μοντέλων θά ἀνταποκρίνεται σέ 4 θεμελιώδη κριτήρια: ἀντοχή, εὐκολία ἐπιδιόρθωσης, εὐχάριστη μέθοδος κατασκευῆς, ὄχι μόλυνση.

Ἡ ἀντοχή τῶν προϊόντων, ἐκφρασμένη σέ ὧρες χρήσης, θά σημειώνεται ὑποχρεωτικά δίπλα στήν τιμή. «Ὀφείλουμε νά προβλέψουμε μία πολύ ἔντονη ζήτηση αὐτῶν τῶν προϊόντων στό ἐξωτερικό, παρατήρησε ὁ πρόεδρος, γιατί θά εἶναι μοναδικά στόν κόσμο».

3. «Θά ἐντάξουμε τήν κουλτούρα στήν καθημερινή ζωή ὅλων». Μέχρι σήμερα, ἡ ἀνάπτυξη τῆς σχολικῆς ἐκπαίδευσης συμβάδιζε μέ τήν αὔξηση τῆς γενικευμένης ἀνικανότητας.

Ἔτσι, εἶπε ὁ πρόεδρος, ἔχουμε ξεμάθει νά ἀνατρέφουμε τά παιδιά μας, νά μαγειρεύουμε τό φαΐ μας καί νά τραγουδᾶμε τά τραγούδια μας. Μισθωτοί μᾶς προσφέρουν σέ κονσέρβες τό φαΐ καί τά τραγούδια μας. «Ἔχουμε φτάσει στό σημεῖο, παρατήρησε ὁ πρόεδρος, οἱ γονεῖς νά ἐκτιμοῦν ὅτι μόνο οἱ ἐπαγγελματίες διπλωματοῦχοι τοῦ κράτους εἶναι κατάλληλοι γιά νά ἀναθρέψουν σωστά τά παιδιά τους». Στή συνέχεια ἀναθέτουμε σέ ἐπαγγελματίες τῆς διασκέδασης νά γεμίσουν ἠλεκτρονικά τό χρόνο πού κερδίσαμε, ἐνῶ ταυτόχρονα διαμαρτυρόμαστε γιά τήν κακή ποιότητα τῶν ἀγαθῶν καί ὑπηρεσιῶν πού καταναλώνουμε».

Εἶναι ἐπεῖγον, εἶπε ὁ πρόεδρος, τά ἄτομα καί οἱ ὁμάδες νά ξαναπάρουν στά χέρια τους τήν ὀργάνωση τῆς ὕπαρξής τους, τοῦ περιβάλλοντος πού ζοῦν καί τῶν ἀνταλλαγῶν τους. «Ἡ ἀνάκτηση καί ἡ ἐπέκταση τῶν ἀτομικῶν καί συλλογικῶν ἐλευθεριῶν, εἶναι ὁ μόνος τρόπος νά ἀποφύγουμε τήν δικτατορία τῶν κρατικῶν μηχανισμῶν».

Ὁ πρόεδρος ἔδωσε τότε τόν λόγο στόν πρωθυπουργό γιά νά ἐκθέσει τό πρόγραμμα τῶν ἀλλαγῶν. Ὁ πρωθυπουργός ἄρχισε νά διαβάζει ἕναν κατάλογο 29 ἐπιχειρήσεων ἤ ἑταιριῶν τῶν ὁποίων ζητοῦσε τήν κοινωνικοποίηση. Οἱ περισσότερες ἀπό τίς μισές βρίσκονταν στόν τομέα τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, γιατί ἔπρεπε νά ἀρχίσουν νά ἐφαρμόζονται ἀμέσως οἱ ἀρχές τῆς «λιγότερης ἐργασίας» καί τῆς «καλύτερης κατανάλωσης».

Ἡ συγκεκριμενοποίηση αὐτῶν τῶν ἀρχῶν, εἶπε ὁ πρωθυπουργός, πρέπει νά εἶναι ἔργο τῶν ἴδιων τῶν ἐργαζομένων: οἱ ἴδιοι πρέπει νά ἑνωθοῦν σέ γενικές συνελεύσεις καί σέ εἰδικές ὁμάδες δουλιᾶς, σύμφωνα μέ τήν μέθοδο καταμερισμοῦ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν σχεδίων παραγωγῆς καί τῆς κοινῆς λήψης ὅλων τῶν ἀποφάσεων, μέθοδος πού ἐγκαινιάστηκε στήν ΛΙΠ. Θά πρέπει νά δοθεῖ ἕνας μήνας στούς ἐργαζόμενους, τόνισε ὁ πρωθυπουργός, γιά νά καθορίσουν, μέ τή συνδρομή ἐξωτερικῶν συμβούλων καί ἐπιτροπῶν καταναλωτῶν, μία περιορισμένη γκάμα μοντέλων, ἐπίπεδα ποιότητας καί στόχους παραγωγῆς. Μία νέα μέθοδος διαχείρισης εἶχε ἤδη ἀρχίσει νά ἐφαρμόζεται ἀπό μία ἡμιπαράνομη ὁμάδα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Στατιστικῆς καί Οἰκονομικῶν Μελετῶν.

Στή διάρκεια τοῦ ἐρχόμενου μήνα, εἶπε ὁ πρωθυπουργός, ἡ παραγωγή θά γίνεται μόνο τό ἀπόγευμα, ἐνῶ τά πρωϊνά θά χρησιμεύουν γιά τή συλλογική ἐπεξεργασία. Ὁ στόχος πού ὀφείλουν νά θέσουν οἱ ἐργαζόμενοι εἶναι ἡ κάλυψη, μέσω τῆς παραγωγῆς, ὅλων τῶν ἀναγκῶν σέ εἴδη πρώτης ἀνάγκης, μειώνοντας ταυτόχρονα τήν ἑβδομαδιαία διάρκεια ἐργασίας σέ 24 ὧρες. Προφανῶς τό ἐργατικό δυναμικό θά ἔπρεπε νά αὐξηθεῖ. Ἄλλωστε ὑπῆρχαν πολλοί ἄντρες καί γυναῖκες πού ἦταν ἕτοιμοι γιά πρόσληψη.

Ἐπιπλέον παρατήρησε ὁ πρωθυπουργός, οἱ ἐργαζόμενοι θά εἶναι ἐλεύθεροι νά ὀργανώνουν τήν δουλιά τους μέ τρόπο ὥστε ὁ καθένας νά μπορεῖ νά ἐργάζεται ἄλλοτε περισσότερο καί ἄλλοτε λιγότερο ἀπό 24 ὧρες τήν βδομάδα στήν ἴδια ἐπιχείρηση· θά εἶναι ἐλεύθεροι νά ἀπασχολοῦνται γιά μερικές περιόδους σέ δύο ἤ τρεῖς ταυτόχρονα δουλιές μερικῆς ἀπασχόλησης, ἤ νά ἐργάζονται σάν ἀγρότες πρός τό τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ, σάν οἰκοδόμοι τήν ἄνοιξη· μέ δυό λόγια νά μάθουν νά ἐξασκοῦν συγχρόνως πολλά ἐπαγγέλματα. Γιά αὐτό τόν σκοπό, θά πρέπει νά ὀργανώσουν ἕνα γραφεῖο ἀνταλλαγῆς ἀπασχόλησης, ἔχοντας δεδομένο ὅτι μέση βάση ἀμοιβῆς θά θεωροῦνται τά 2.000 φράγκα τόν μήνα γιά 24 ὧρες ἐργασίας τήν βδομάδα.

Δύο ἄτομα, εἶπε ὁ πρωθυπουργός πρέπει νά μποροῦν νά ζοῦν πολύ καλά μέ δύο χιλιάδες φράγκα τό μήνα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συλλογικῶν διευκολύνσεων καί ὑπηρεσιῶν πού θά βρίσκονται στή διάθεσή τους. Ὅμως κανείς δέν πρόκειται νά περιοριστεῖ: «Ἡ πολυτέλεια δέν θά ἀπαγορεύεται. Ὡστόσο, θά ἀποκτιέται

μέ τήν δουλιά». Ὁ πρωθυπουργός ἔδωσε σχετικά τά ἀκόλουθα παραδείγματα: μία ἐξοχική κατοικία ἀντιπροσωπεύει περίπου 3.000 ὧρες ἐργασίας. Ὅποιος θέλει νά ἀγοράσει μία, ὀφείλει νά ἐργαστεῖ, πέρα ἀπό τίς 24 ἑβδομαδιαῖες ὧρες του, 3000 ὧρες σέ οἰκοδομικά ἐπαγγέλματα ἤ βιομηχανίες· ἀπ᾽ αὐτές οἱ 1000 ὧρες πρέπει νά δουλευτοῦν ἐκ τῶν προτέρων. Ἄλλα ἀντικείμενα πού κατατάσσονται στά μή ἀναγκαῖα, ὅπως τά ἰδιωτικά αὐτοκίνητα, (πού ἀντιπροσωπεύουν περίπου 600 ὧρες ἐργασίας) μποροῦν νά ἀποκτηθοῦν μέ βάση τήν ἴδια ἀρχή. «Τό χρῆμα δέν δίνει δικαιώματα», παρατήρησε ὁ πρωθυπουργός. «Πρέπει νά μάθουμε νά ὑπολογίζουμε τήν τιμή τῶν πραγμάτων σέ ὧρες ἐργασίας». Αὐτή ἡ τιμή-ἐργασία, πρόσθεσε ὁ πρωθυπουργός θά ἐλαττωθεῖ σύντομα. Ἔτσι, σέ λίγο, 500 ὧρες ἐργασίας θά δίνουν σέ ὅλους τούς «βέβηλους» πού καταπιάνονται μέ μαστορέματα τήν δυνατότητα προμήθειας ὅλων τῶν ὑλικῶν πού ἀπαιτοῦνται γιά νά κατασκευάσουν μόνοι τους, σέ 1500 ὧρες, τό σπίτι πού τούς ἀρέσει.

Ὁ σκοπός, διευκρίνισε, πρέπει νά εἶναι ἡ σταδιακή κατάργηση τῆς ἐμπορευματικῆς παραγωγῆς καί τῶν ἐμπορευματικῶν ἀνταλλαγῶν μέσω τῆς λειτουργίας ἀποκεντρωμένων καί μικρῶν μονάδων παραγωγῆς, μέ τρόπο ὥστε κάθε κοινότητα βάσης νά παράγει τό λιγότερο τό μισό αὐτῶν πού καταναλώνει. Γιατί ἡ πηγή ὅλων τῶν ἀποτυχιῶν καί ἀπογοητεύσεών μας, τόνισε ὁ πρωθυπουργός, βρίσκεται στό ὅτι κανείς δέν καταναλώνει αὐτό πού παράγει, οὔτε παράγει αὐτό πού καταναλώνει».

Γιά νά γίνει ἕνα βῆμα πρός τή νέα κατεύθυνση, ἡ κυβέρνηση ζήτησε καί πέτυχε ἀπό τή βιομηχανία ποδηλάτων νά αὐξήσει ἄμεσα τήν παραγωγή της κατά 30%, ἀλλά τά μισά ἀπό τά ποδήλατα καί μοτοποδήλατα νά παραδοθοῦν σέ κομμάτια, γιά νά τά συναρμολογήσουν ἐκεῖνοι πού θά τά χρησιμοποιήσουν. Τυπώθηκαν λεπτομερειακές ὁδηγίες συναρμολόγησης. Πάγκοι συναρμολόγησης, μέ ὅλα τά ἀπαραίτητα ἐργαλεῖα, θά ἐγκατασταθοῦν ἀμέσως στούς δήμους, στά σχολεῖα, στά ἀστυνομικά τμήματα, στούς στρατῶνες, στά δημόσια πάρκα καί πάρκινγκ... Ὁ πρωθυπουργός εὐχήθηκε οἱ κοινότητες βάσης νά ἀναπτύξουν παρόμοιες πρωτοβουλίες στό μέλλον: κάθε γειτονιά, κάθε πόλη, κάθε μεγάλο κτίριο, θά ἔπρεπε νά ἀποκτήσει ἐργαστήρια ἐλεύθερης δημιουργίας καί παραγωγῆς, ὅπου οἱ πολίτες, στή διάρκεια τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τους, θά παράγουν ἀνάλογα μέ τίς ἐπιθυμίες τους, ἔχοντας στή διάθεσή τους ἕνα σύνολο ὅλο καί πιό τελειοποιημένων ἐργαλείων, συμπεριλαμβανομένων τοῦ βίντεο καί τῆς τηλεόρασης κλειστοῦ κυκλώματος. Ἡ βδομάδα τῶν 24 ὡρῶν καί τό ἐξασφαλισμένο εἰσόδημα θά ἐπέτρεπαν στούς ἀνθρώπους νά ὀργανωθοῦν μεταξύ τους γιά νά ἀνταλλάξουν ὑπηρεσίες (φύλαξη παιδιῶν, βοήθεια στούς γέρους, μεταβίβαση γνώσεων) καί νά ἀποκτήσουν ἀπό κοινοῦ τούς ἐπιθυμητούς συλλογικούς ἐξοπλισμούς. «Σταματεῖστε νά ρωτᾶτε σέ κάθε εὐκαιρία: «Τί κάνει ἡ κυβέρνηση;» φώναξε ὁ πρωθυπουργός. Ἡ ἀποστολή τῆς κυβέρνησης εἶναι νά ἀποσύρεται στό μεγαλύτερο δυνατό βαθμό γιά νά παίρνει ὁ ἴδιος ὁ λαός τήν ζωή του στά δικά του χέρια».

Ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τῆς νέας κοινωνίας, συνέχισε ὁ πρωθυπουργός, εἶναι ἡ ἀναδιάρθρωση τῆς ἐκπαίδευσης. Εἶναι ἀπαραίτητο ὅλα τά παιδιά στήν διάρκεια τῆς σχολικῆς ἡλικίας νά ἐξοικειωθοῦν μέ ἀγροτικές δουλιές, μέ τήν κατεργασία τοῦ μεγάλλου, τοῦ ξύλου, τοῦ μαλλιοῦ, καί τῆς πέτρας καί νά μάθουν τήν ἱστορία καί τίς φυσικές ἐπιστῆμες, τά μαθηματικά καί τή λογοτεχνία, σέ σύνδεση μέ αὐτές τίς δραστηριότητες.

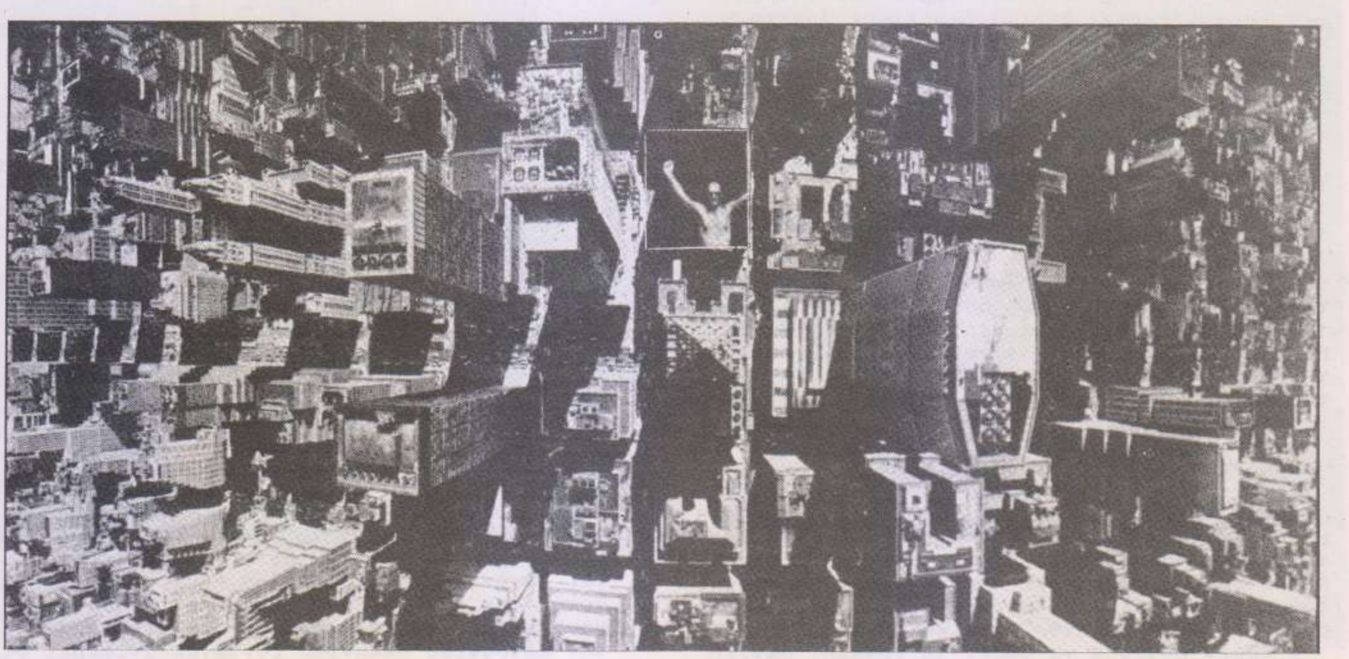
Ἔπειτα ἀπό τήν ὑποχρεωτική ἐκπαίδευση, συνέχισε ὁ πρωθυπουργός, καθένας θά ἀφιερώνει, γιά 5 χρόνια, 20 ὧρες γιά κοινωνική ἐργασία, πού θά τοῦ δίνουν δικαίωμα νά παίρνει ἕνα πλῆρες εἰσόδημα, καί ταυτόχρονα θά παρακολουθεῖ τήν ἐπιστήμη ἤ τήν ἐπαγγελματική ἐκπαίδευση πού ἐπιλέγει. Ἡ κοινωνική ἐργασία πρέπει νά πραγματοποιεῖται σέ ἕναν ἤ περισσότερους ἀπό τούς 4 παρακάτω τομεῖς: γεωργία· σιδηρουργία καί ὀρυχεῖα· οἰκοδομή, δημόσια ἔργα καί δημόσια ὑγιεινή· φροντίδες στούς ἄρρωστους, στούς γέρους καί στά παιδιά.

Κανένας ἐργαζόμενος σπουδαστής, διευκρίνισε ὁ πρωθυπουργός, δέν θά ἀπασχολεῖται πάνω ἀπό τρεῖς μῆνες συνεχῶς στά πιό δυσάρεστα ἐπαγγέλματα, ὅπως τοῦ ὁδοκαθαριστῆ, τοῦ νοσοκομειακοῦ, τοῦ ἐνειδίκευτου. Ἀντίθετα, καθένας μέχρι τά 45 του χρόνια, θά ἀπασχολεῖται σ᾽ αὐτές τίς δουλιές γιά 12 μέρες τό χρόνο κατά μέσο ὅρο. «Δέν θά ὑπάρχουν πιά σ᾽ αὐτή τήν χώρα οὔτε μεγιστάνες οὔτε παρίες», ἀναφώνησε ὁ πρωθυπουργός. Ἑξακόσια ὀγδόντα κέντρα αὐτο-εκπαίδευσης καί αὐτο-μαθητείας, πού καλύπτουν ὅλους τούς τομεῖς, ἀνοιχτά γιά ὅλους μέρα καί νύχτα, θά ἔφταναν σέ δυό χρόνια ἀκόμα καί στά πιό ἀπομακρυσμένα χωριά, μέ στόχο νά μή μένει κανείς πιά ἐγκλωβισμένος σέ ἐπαγγέλματα πού δέν τοῦ ἀρέσουν.

Στή διάρκεια τοῦ τελευταίου χρόνου τῆς ἐργασίας - ἐκπαίδευσης, οἱ ἐργαζόμενοι - σπουδαστές θά πρέπει νά ὀργανωθοῦν σέ μικρές αὐτόνομες ὁμάδες γιά νά πραγματοποιήσουν ἀπό τήν ἀρχή μέχρι τό τέλος μία πρωτότυπη πρωτοβουλία, πού θά ἔχουν προηγουμένως συζητήσει μέ τήν τοπική τους κοινότητα. Ὁ πρωθυπουργός ἐκφρασε τήν ἐλπίδα ὅτι πολλές πρωτοβουλίες θά στόχευαν στό νά ξαναδώσουν ζωή στίς ἔρημες περιοχές τῆς κεντρικῆς Γαλλίας καί νά ἐφαρμόσουν σ᾽ αὐτές καλλιεργητικές μεθόδους πού νά σέβονται τό οἰκοσύστημα. Πολλοί, εἶπε, ἀνησυχοῦν ἐπειδή ἡ Γαλλία ἐξαρτᾶται ἀπό τό ἐξωτερικό γιά τά καύσιμα αὐτοκινήτων καί βιομηχανιῶν, ἐνῶ εἶναι ἀκόμα πιό σοβαρή ἡ ἐξάρτησή της ἀπό τήν ἀμερικάνικη σόγια γιά τό μπιφτέκι της καί ἀπό τήν πετροχημεία γιά τά δημητριακά καί τά λαχανικά της.

«Γιά νά ὑπερασπίσουμε τήν πατρίδα, πρέπει κατ᾽ ἀρχήν νά τήν κατέχουμε», τόνισε ὁ πρωθυπουργός. Ἡ ἐθνική κυριαρχία ἐξαρτᾶται κατ᾽ ἀρχήν ἀπό τήν ἱκανότητά μας νά εἴμαστε αὐτάρκεις στήν παραγωγή τροφίμων. Γι᾽ αὐτό τό σκοπό, ἡ κυβέρνηση θά ἔβαζε ὅλες τίς δυνάμεις της γιά νά παροτρύνει ἑκατό χιλιάδες ἀνθρώπους τόν χρόνο νά ἐγκατασταθοῦν σέ περιοχές πού ἐγκαταλείπονται καί νά ἐπανεισάγουν καί νά τελειοποιήσουν τή βιολογική καλλιέργεια καί κτηνοτροφία, καθώς καί τίς «ἤπιες» τεχνολογίες. Στίς νέες ἀγροτικές κοινότητες θά παρέχεται γιά 5 χρόνια κάθε ἐπιθυμητή ἐπιστημονική καί ὑλική βοήθεια. Οἱ κοινότητες αὐτές συνεισφέρουν περισσότερο στήν καταπολέμηση τῆς πείνας στόν πλανήτη μας ἀπ᾽ ὅ,τι οἱ πυρηνικές βιομηχανίες καί οἱ βιομηχανίες ἐντομοκτόνων.

Ὁ πρωθυπουργός κατέληξε λέγοντας ὅτι, γιά νά εὐνοηθεῖ ἡ ἀνάπτυξη τῆς φαντασίας καί ἡ ἀνταλλαγή ἰδεῶν, ἡ τηλεόραση δέν θά λειτουργοῦσε πιά τήν Παρασκευή καί τό Σάββατο.

ΛΑΥΡΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

> **Πάνω από 2000 δολοφονημένοι στίς «έπιχει-ρήσεις»**
> **10 άπαγχονισμοί**
>
> **Πάνω άπό 150.000 πολιτικοί κρατούμενοι** — **200 άτομα νεκροί άπό βασανιστήρια**
>
> **ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ**
>
> **Σεπτέμβρης '80 – Σεπτέμβρης '81**
>
> **ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΑΣΥΛΟ ΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΑΓΩΝΙ-ΣΤΕΣ**
>
> **ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ - ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΑ ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ**
>
> **ΠΕΜΠΤΗ 17/9/81 6 μ.μ.**
>
> **ΖΗΤΩ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ**
>
> **Έπιτροπή συμπαράστασης στήν τούρκικη άντίσταση**

Η κατάσταση που επικρατεί στην Τουρκία,είναι σε γενικά πλαίσια γνωστή.Οι Τούρκοι στρατιωτικοί προσπαθούν καθημερινά να χτίσουνένα κρατικό μηχανισμό,που έχοντας σαν βάση τουτό στρατό και την αστυνομία,να μπορεί να χτυπάει κάθε μορφή οργάνωσης και αντίστασης του μαζικού κινήματος.Να εξαφανίζει κάθε δυνατότητα διαμόρφωσης και παλέματος αιτημάτων,είτε αυτά προέρχονται απο τις εκμεταλλευόμενες τάξεις της Τούρκικης κοινωνίας,είτε απο τις καταπιεσμένες εθνικές μειονότητες (Κούρδοι , Αρμένιοι).Και τελικά να διαμορφώσει εκείνες τις συνθήκες "κοινωνικής γαλήνης" που θα επιτρέψουν,την χωρίς σοβαρά εμπόδια,ανάπτυξη του Τούρκικου καπιταλισμού.

Ο κρατικός μηχανισμός έχει αναγκαστεί να τέτοιες μορφές μαζικής καταστολής-δεκάδες χιλιάδες συλλήψεις,βασανιστήρια,εκτελέσεις,στρατόπεδα συγκέντρωσης κλπ-που ακόμα και οι καπιταλιστές του Δυτικού κόσμου,αναγκάζονταινά κρατούν κάποια προσχήματα και να πιέζουν για φιλελευθεροποιήσεις ή κάποιες υποσχέσεις για την επαναφορά κοινοβουλευτικών διαδικασιών.

Αυτό όμως που δεν είναι γνωστό-όχι φυσικά απο την έλλειψη πληφόρισης-είναι η "τύχη"που περιμένει τους καταδιωκώμενους Τούρκους αγωνιστές που αναγκάζονται κάποια στιγμή να φύγουν απο την χώρα τους,γιατί ή κινδυνεύει άμεσα η ζωή τους ή γιατί θέλουν να κάνουν τον αγώνα τους ΚΑΙ εξω απο το Τούρκικο έδαφος.

Αυτή τη στιγμή κανένα κράτος της Ευρώπης δεν είναι διατεθημένο να δεχτεί τους Τούρκους πολιτικούς πρόσφυγες.Ακόμα και η "φιλελεύθερη" και "σοσιαλίζουσα" Σουηδία αρνήθηκε πρόσφατά να δεχτεί ένα γεμάτο αεροπλάνο με πρόσφυγες και το γύρισε πίσω στο Λίβανο.Φυσικά για τα Ανατολικά "σοσιαλιστικά" κράτη δεν γίνεται λόγος.Αυτά,μπορούν να δεχτούν κάποιους που έχουν την δυνατότητα ν'αποδείξουν μεστοιχεία την ιδιότητα του μέλους του φιλοσοβιετικού ΚΚΤ και κανέναν άλλο.

Ετσι η μόνη διέξοδος που δίνεται στουςΤούρκους αγωνιστές,είναι αυτή του Καναδά ή της Αυστραλίας(είναι οι μόνες χώρες που δήλωσαν οτι τους δέχονται.Φυσικά δεν είναι άσχετη η "καλή θέλησή" τους με την απόσταση που τιςχωρίζει απο την Τουρκία).Και ακόμα,αυτή τωνκρατών που συνορεύουν με την Τουρκία.Οχι βέβαια γιατί οι κυβερνήσεις τους δείχνουν κάποια"καλή θέληση" αλλά γιατί,περνόντας παράνομα τα σύνορα,δημιουργούν μια DE FACTO κατάσταση . Βάζοντας τις κυβερνήσεις στο δίλλημα,να τους στείλουν πίσω στην Τουρκία και άρα στα εκτελεστικά αποσπάσματα ή να τους δεχτούν αναγκαστικά.

Η Ελληνική κυβερνηση-αυτή της Ν.Δ.-θέλησε ν'ακολουθήσει τον πρώτο δρόμο.Οταν οι πρώτοι Τούρκοι άρχισαν να περνούν τον Εβρο ήνα βγαίνουν κολυμπόντας στα νησιά,ακολούθησε την ταχτική του "πακεταρίσματος" και της αποστολής τους στην Τουρκία (3 Τούρκοι αγωνιστές στάλθηκαν σαν "δώρο καλής θέλησης"πίσω στον Εβρέν και πιθανότατα στο εκτελεστικό απόσπασμα).

Η ταχτική αυτή βέβαια δεν μπόρεσε να περάσει.Η κοινή γνώμη και ο τύπος κρατούσαν ακόμα κάποιες θυμίσεις απο την εδώ Χούντα.Η αντίδραση τους σταμάτησε τις απελάσεις.Τοπρόβλημα όμως παράμεινε.Τ- θα γίνονταν με τους Τούρκους που όλο και με πιό αυξανόμενο ρυθμό περνούν τα Ελληνο-Τουρκικά σύνορα;

Ο Εβρέν έσπευσε να δώσει τη γραμμή:"Δεν ζητάμε να σας αναγκάσουμε να τους στέλνετε πίσω σε μάς.Για τα προβλήματα όμως που θα σας δημιουργήσουν,έμείς δεν έχουμε καμμία ευθύνη Απλά σας προυδοποιούμε".Δήλωση που με πιό απλά λόγια σήμαινε:"Καταλαβαίνουμε τα προβλήματα απο την αντίδραση της κοινής γνώμης.Ομως προσπαθήστε τουλάχιστον να τους αχρηστέψετε".Ετσι η λύση βρέθηκε.Οι Τούρκοι πρόσφυγες μαντρώθηκαν στο Λαύριο.

Σήμερα,IOO-200 Τούρκοι,βρίσκονται στοιβαγμένοι σε μία απο τις εργατικές πολυκατοικίες του Λαύριου.Ενα κομμάτι τους είναι αγωνιστές που η Χούντα τους καταζητάει,φυσικά σαν "τρομοκράτες".Μερικοί είναι ταυτόχρονα και λιποτάχτες.Ενα άλλο κομμάτι τους,είναι άτομα που δέν έφυγαν απο την Τουρκία για καθαρά πολιτικούς λόγους αλλά για κάποιες άλλες αιτίες(ανεργία,κοινωνική καταπίεση,εξευτελισμοί στο στρατό κλπ).Στο Λαύριο ζούν φυσικά κάτω απο περιορισμό.Μπορούν να κυκλοφορούν στην πόλη, αλλά όχι έξω απ'αυτήν χωρίς άδεια.Ειναι αναγκασμένοι να γυρίζουν κάποια συγκεκριμένη ώρα στο στρατόπεδο.Απαγορεύεται η είσοδος στο χώρο που ζούν,ακόμα και σε δικηγόρους ή δημοσιογράφους.Οι συνθήκες που ζούν είναι αρκετά άσχημες.Εχοντας φύγει παράνομα απο την χώρα τους,δεν έχουν τίποτα άλλο,παρά τα ρούχα που φορούν.Είναι αναγκασμένοι έτσι να ζούν με αυτά που το Ελληνικό κράτος τους παρέχει.Το καθημερινό συσσίτιο,μερικά τσιγάρα και ένα 500σάρικο που τους δώθηκε πρίν απο καιρό και που είναι τα μοναδικά χρήματα που έχουν πάρει παρ'ότι άρκετοί απ'αυτούς βρίσκονται στην Ελλάδα πάνω απο 4 μήνες.

Η νομική διαδικασία καθορίζει,οτι αφού παραδωθούν στις αρχές,θα πρέπει να κάνουν αίτηση για πολιτικό άσυλο.Οι αιτήσεις φυσικά έγιναν,τουλάχιστον από τους περισσότερους,εδώ κι αρκετό καιρό.Απάντηση έχει δωθεί μόνο σε καμμία IOαριά.Καί απο αυτές οι μισές περίπου ειναι αρνητικές.Χωρίς κανένα δικαιολογητικό γι' αυτήν την άρνηση.Αλλά ακόμα και αυτοί που έχουν πάρει θετική απάντηση δεν ξέρουν τι να την κάνουν.Το Ελληνικό Σύνταγμα αναφέρει ότι

τα άτομα που παίρνουν πολιτικό άσυλο, έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους Ελληνες πολίτες, δηλ. να βρούν δουλειά, να κινούνται ελεύθερα, να έχουν διαβατήριο, να συνδικαλίζονται κλπ. Ομως, δεν έχει δωθεί καμμία δυνατότητα στους Τούρκους να τα χρησιμοποιήσουν. Ετσι συνεχίζουν να ζούν περιορισμένοι στο Λαύριο.

Εδώ θα μπορούσε να ειπωθεί οτι η ευθύνη βαραίνει την προυγούμενη κυβέρνηση. Ομως απ'οτι έχει φανεί, μέσα από τις επαφές της Επιτροπής Συμπαράστασης στην Τούρκικη Αντίσταση με την ΥΠΕΑ και κάποιους κυβερνητικούς παράγοντες, το πρόβλημα θα συνεχίσει να υπάρχει ΚΑΙ με την"κυβέρνηση της Αλλαγής".

Η ΥΠΕΑ δήλωσε ξεκάθαρα: Δεν πρόκειται να δωθεί στους Τούρκους πρόσφυγες, ούτε το δικαίωμα της δουλειάς ούτε και το δικαίωμα της ελεύθερης μετακίνησης. Η δικαιολογία είναι οτι στην Ελλάδα υπάρχουν Τούρκικες μειονότητες και μία πιθανή επαφή μαζί τους θα δημιουργούσε προβλήματα. Ακόμα, επειδή υπάρχει το πρόβλημα των τεταμένων σχέσεων Ελλάδας-Τουρκίας πιθανόν κάποιοι απ'αυτούς να λειτουργήσουν σαν κατάσκοποι. Σαν λύση δώθηκε η διαβεβαίωση οτι μπορούν να τους στείλουν σε όποιο κράτος ζητήσουν (πράγμα που σημαίνει στον Καναδά ή τη Αυστραλία, μιάς και πουθενά αλλού δεν τους δέχονται).

Νομίζουμε ότι το πρόβλημα είναι αρκετά σοβαρό. Οι Τούρκοι αγωνιστές φεύγουν απο τη χώρα τους όχι απλά και μόνο για να γλυτώσουν το κεφάλι τους αλλά ΚΑΙ γιά να μπορέσουν να βοηθήσουν το εκεί κίνημα κάνοντας κάποιους αγώνες απο το εξωτερικό. Ενας περιορισμόςστο Λαύριο ή κάπου αλλού, τους αχρηστεύει πολιτικά. Ειναι κάτι που ούτε αυτοί, ούτε εμείς θα το θέλαμε. Ενα άσυλο που θα ήταν ικανοποιητικό, θα ήταν μόνο αυτό που θα τους έδινε όλες τις δυνατότητες να κάνουν τον πολιτικό αγώνα που αυτοί θα ήθελαν. Και αυτό σημαίνει τελικά άσυλο χωρίς κανέναν περιορισμό.

Οι μόνες προσπάθειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, πρός την κατεύθυνση να διαμορφωθεί ένα κίνημα συμπαράστασης στους αγώνες των λαών της Τουρκίας και πιό ειδικά στους Τούρκους πρόσφυγες που βρίσκονται στην Ελλάδα, είναι αυτές που έγιναν από την Επιτροπή Συμπαράστασης στην Τούρκικη Αντίσταση. Προσπάθειες όμως που παρά τα θετικά τους στοιχεία (δύο παλαιώτερες διαδηλώσεις ενάντια στη Χούντα και οι πρόσφατες ενέργιέςγια να διαμορφώσει σχέσεις με τους πρόσφυγες) νομίζουμε ότι δεν είναι ίκανοποιητικές. Σε σχέση πάντα με τη βαρύτητα του προβλήματος.

Στους δύο γειτονικούς λαούς(τον Τούρκικο και τον Ελληνικο), μέσα απο τις περιπέτειες που τους έχουν οδηγήσει οι άρχουσες τάξεις τους, έχει διαμορφωθεί μια σωβινιστική ίδεολογία που σήμερα χρεισημοποιήται με τέτοιο τρόπο ώστε να διαιωνίζεται η εκμετάλλευσή τους και να εκτονώνονται οι προσπάθειες που κατα καιρούς κάνουν για την κατάργηση αυτής τους της εκμετάλλευσης με την προβολή κάποιων εξωτερικών κινδύνων. Το '74, κατά τη διάρκεια της Τούρκικης εισβολής στην Κύπρο, οι Τούρκοι σύντροφοι που σήμερα διώκονται απο την Χούντα του Εβρέν διαδήλωναν ένάντια σ' αυτήν. Ηταν ένα πρώτο στοιχείο που επέτρεπε το άνοιγμα μιας νέας πορείας στις σχέσεις των δύο λαών. Σήμερα το βάρος πέφτει στις πλάτες του Ελληνικού κινήματος να συνεχίσει αυτή την πορεία.

Μπαίνει λοιπόν σαν καθήκον να προχωρίσει ακόμα παραπέρα η προσπάθεια διαμόρφωσης ενος κινήματος συμπαράστασης στους αγώνες που αυτοί τη στιγμή κάνουν οι λαοί της Τουκίας.

ΣΤΡΑΤΟΣ: ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑΚΗ ΖΩΗ (γράμμα ἀπ᾽ τό στρατό)

Δημοσιεύουμε κάποια ἀποσπάσματα ἀπό τὴν μπροσούρα τῆς ὁμάδας γιά τό στρατό, προκηρύξεις, ὅπως καί ἕνα κείμενο - γράμμα πού στάλθηκε στή ΡΗΞΗ τό καλοκαίρι. Ἐπίσης ὑπάρχει καί κάποιο μεγαλύτερο κείμενο πού δέν ἔχουμε χῶρο νά τό δημοσιεύσουμε καί θά δημοσιευτεῖ στό ἑπόμενο. Γενικά πρόκειται γιά ἕνα χῶρο ζωτικό τόσο γιά ἕνα ὁποιοδήποτε κίνημα νεολαίας, ὅσο καί γενικώτερα γιά τό συνολικό κίνημα. Καί σ᾽ αὐτή τήν κατεύθυνση ζωτική σημασία ἀποκτάει τό σύνθημα: ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ τοῦ 80: μια αὐτοκτονία στρατιώτη στή σκοπιά τῆς Ι5Ι Μοίρας ΑΚΜ Πυροβολικοῦ (Λαγκαδᾶ), ἀναστατώνει τούς στρατιῶτες τῆς περιοχῆς τῆς λίμνης Λαγκαδᾶ.

Οἱ Διοικήσεις τῶν Μονάδων ,προσπαθοῦν νά πεί σουν ὅτι προκειται γιά ἀτυχημα καί κουκουλώ νουν τήν ὑπόθεση.
Καμμιά πληροφορία,καμμιά ἐξήγηση δέν φτάνει πρός τά ἔξω καί τό πράγμα γρήγορα σκεπάζε - ται.
Ὁ νεκρός στρατιώτης ὀνομάζεται Ἡλίας Κυρια κοῦ καί εἶναι ἀπ᾽τόν Δενδροπόταμο Θεσ/κης.

Στή περιοχή τῆς Λίμνης τοῦ Λαγκαδᾶ βρίσκον ται πολλές μονάδες -στά τρία στρατόπεδα,Λαγ καδᾶ Ασσήρου Ν.Σάντας καί μιά <u>Ἀμερικάνικη Βά ση πυραύλων.</u>
Οἱ αὐτοκτονίες στρατιωτῶν ἔχουν μιά παράδοση πού ξεκινάει ἀπ᾽τό Ι977, ὅταν στή Ν.ΣΑΝΤΑ τρεῖς στρατιῶτες ἔβαλαν τέρμα στή ζωή τους μή ἀντέχοντας τίς συνθῆκες ζωῆς στό ἐκεῖ Στρα τόπεδο Πεζικοῦ. Ἀκολουθεῖ τότε ἕνα ξεσηκωμα τῶν ὁπλιτῶν πού ἀντιμετωπίζεται μέ ἀλλαγήτῆς Διοίκησης καί μέ ἐκφοβισμό γιά πειθαρχικές διώξεις καί στρατοδικεῖα.
Καί τότε(στή Ν.Σάντα) καί τώρα, τά γεγονότα αὐτά γίνονται ἀφορμή (στήν ὅλη συσσωρευμένη καταπίεση καί καταστολή),μερικοί στρατιῶτες, νά ἀντιδράσουν συζητώντας τήν κατάσταση ἐνῶ μικρές ὁμάδες δημιουργοῦνται μέ στόχο τήν ἀ ντιμετώπιση τῶν παραβιάσεων τῶν στοιχειωδῶν δικαιωμάτων τους ἀπ᾽τή συμπεριφορά τῶν Μόνι- μων ἀξιωματικῶν.
Ἡ προσπάθεια ὅμως αὐτή ἔχει ἐναντίοντης τή σκληρή πραγματικότητα τῶν νόμων καταστολῆς στά Στρατόπεδα, τήν αὐστηρότητα τῶν ποινῶν καί τό φόβο πού πλακώνει κάθε διάθεση γιά ἀν τίσταση.
Ἐπιπλέον, τήν στέρηση τοῦ δικαιώματος νά μι λάει κανείς ἐλεύθερα καί τή περιθωριακή ζωή τοῦ στρατοῦ,πού ἀκόμη καί γιά τή παραδοσιακή ἀριστερά εἶναι καταστάσεις φυσιολογικές καί ἀποδεκτές.
Ἐκτός αὐτῶν ὅμως,ἐκεῖνο τό στοιχεῖο πού δρᾶ διαλυτικά σ᾽αὐτές τίς προσπάθειες εἶναι ἡ νο οτροπία καί ἡ πολιτική ἀδράνεια τῶν στρατιω- τῶν πού᾽ναι μέλη τῶν ὀργανώσεων τῶν κομμάτων καί πού συχνά ἀπαντοῦν: " Στρατός εἶναι αὐ - τός τί νά κάνουμε" καί "ἐδῶ αὐτά τά πράγματα δέν γίνονται"..
Κοντά σ᾽αὐτά,εἶναι καί τά καθημερινά προβλή ματα ἐπιβίωσης ἀπ᾽τά σπασίματα καί τήν ἐπί - δειξη "ἀνδρισμοῦ" τῶν καραβανάδων πού ἐξασ- φαλίζουν ἕνα συνεχές κυνηγητό μέ στόχο τήν φυλακή.
Ἔτσι μή μπορώντας νά γίνει κάτι ὀργανωμένο ἡ ὅλη ἀντίδραση στίς συνθῆκες πού ἐπικρατοῦν ἐκεῖ γίνεται αὐθόρμητα ἀπό μεμονομένα ἄτομα ἤ παρέες ὅταν πιά τά πράγματα σφίξουν καί ἡ ἐξαθλίωση δέν ἀντέχεται ἄλλο.
Ἡ ἀπάντηση ὅμως τῶν καραβανάδων εἶναι στα- θερά τό κλείσιμο στήν ἀπομόνωση καί ἡ παράτα ση τῆς θητείας.
Παρ᾽ὅλες ὅμως τίς ἀρνητικές πλευρές γιά μιά προσπάθεια ἀντίστασης,τό πρόβλημα δέν ξεχνιέ ται,ἔχουν γίνει συζητήσεις καί τά νέα ἀπ τή

μιά μονάδα φτάνουν στήν ἄλλη, λείπει ὅμως ἡ βοήθεια καί ἡ ἐπαφή ἀπ᾽τόν ἔξω κόσμο.
Τό Δεκέμβριο μέ ἀρκετή καθυστέρηση βγαίνει μιά προκύρηξη ἀπό μιά ὁμάδα μέ θέμα τίς φυ λακές τοῦ Στρατοῦ καί τό θάνατο τοῦ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
Ἡ προκύρηξη ἀπευθύνεται κύρια στούς στρατι- ῶτες καί γι αὐτό τειχοκολεῖται σ᾽ὅλα τά στρα τόπεδα πού ὑπάρχουν στήν Θεσ/κη καί τή περιο χή Βαρδαμιου καί γράφει:

α) ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΤΩΝ ΚΑΡΑΒΑΝΑΔΩΝ
β) ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ
γ) ΜΗ ΚΑΛΥΠΤΕΙΣ ΑΛΛΟ ΠΙΑ ΜΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ ΣΟΥ ΤΙΣ ΦΥΛΑΚΙΣΕΙΣ-ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ ΣΟΥ.

Τήν ἄλλη μέρα ὅλες εἶναι σχισμένες,λίγοι στρατιῶτες προλαβαίνουν νά τίς διαβάσουν καί αὐτοί φεύγουν βιαστικά φοβισμένοι μήπωςτούς εἶδε κανείς.

Ἡ στάση τῆς ἀριστερᾶς

Ἐκτός ἀπ᾽τους στρατιῶτες καί μερικα προοδε υτικά περιοδικά πού δίνουν κάπου-κάπου μερι- κές πληροφορίες καί καταγγελίες γιά τίς παρα βιάσεις πού γίνονται σέ βάρος τῶν στρατιωτῶν ἀπ᾽τούς καραβανάδες καί τίς διοικήσεις,τίπο- τα δέν δουλεύει μόνιμα ἀλλά πάντα τυχαῖα καί εὐκαιριακά ἐνῶ λείπει παράλληλα καί μιά βασι κή ἐπαφή μέ τούς στρατιῶτες.
Τό "Κ"ΚΕ γεμίζει τήν Θεσ/κη μέ ἀφίσσες "χαλ λιτεχνικές" καί ζητᾶ ἐκδημοκρατισμό στίς Ἐ- νοπλες δυνάμεις ,ὅμως γιά τίς συνθῆκες ζωῆς καί τόν καθημερινό ἐξευτελισμό δέν λέει λέξη.
Ὁ φόβος τοῦ νά ἀσχοληθεῖ κανείς μέ τό στρα τό εἶναι διάχυτος. Κανείς δέν ἀναλαμβάνει τή εὐθύνη νά καταγγείλει συγκεκριμένα στοιχεῖα πού ὑπάρχουν, ὁ στράτός ἀνήκει σέ ἄλλη σφαῖ- ρα γιά ὅλους.
Ἀρκοῦνται σέ γενικές ἀναλύσεις πού δέν παύ- ουν νά εἶναι χαρτοαναλύσεις χωρίς καμμιά προ οπτική.

Οἱ συνθῆκες ζωῆς

Πηγαίνοντας στό στρατό, βρίσκεσαι ἀμέσως σέ
συνθῆκες περιορισμοῦ -τά ὅρια τῆς ἐλευθερίας
σου στενεύουν ἀσφυκτικά.
Ἀπ'τό πρῶτο κούρεμα καί τήν ὑποχρεωτική προ
σευχή (-κάνε τή προσευχή σου νέος,γαμῶ τήνΠα
ναγία σου), τό τραγούδι (Μακεδονία ξακουστή
Β. Ἤπειρος κ.λ.π) ὡς τήν ἀπαγόρευση κάθε ἀμ
φισβήτησης τοῦ τρόπου ζωῆς πού ἐπιβάλεται,ἀρ-
χίζει ἡ καταστολή καί ἡ ἐπιβολή τῆς ἠλίθιας
νοοτροπίας τῶν καραβανάδων.
Ἡ συμπεριφορά τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι ὑπεροπ-
τική καί βάναυση, ὁ περιορισμός καί ὁ ἐξευτε
λισμός τῆς προσωπικότητας πού στοχεύουν στήν
πειθαρχία ὁδηγοῦν στό ἄγχος καίτίς νευρώσεις.
Ὁ φόβος τῆς τιμωρίας μέ φυλάκιση εἶναι συνε
χής καί ὅταν ἐπιβάλεται αὐτό γίνεται γιά ἀσή
μαντους λόγους.
Ἡ πειθαρχία τοῦ φόβου ἐπιτυγχάνεται μέ τήν
αὐστηρή τήρηση τῆς ἱεραρχίας.
Ὁ ἀνώτερος, πάντα πιέζει τόν κατώτερο καί
στό τέλος ὅλοι ξεσποῦν στό στρατιώτη τή τελευ
ταία βαθμίδα τῆς πυραμίδας τοῦ Στρατοῦ.
Ὅποιος δέν ἀντέχει τήν καταπίεση καί ἀντι-
δράσει,σ'αὐτή τή κλιμάκωση τῶν ἐξουσιῶν ὁδη-
γεῖται σίγουρα στό πειθαρχεῖο.
Ἡ ζωή ἐκεῖ ἀπό τήν ὥρα τοῦ πρωϊνοῦ ἐγερτή -
ριου ὥρα 6 ὡς τό βραδυνό σιωπητήριο 9 καί30
ἐλέγχεται συνεχῶς,ἄλλοι ἀποφασίζουν καί ὁ
στρατιώτης ἐκτελεῖ.

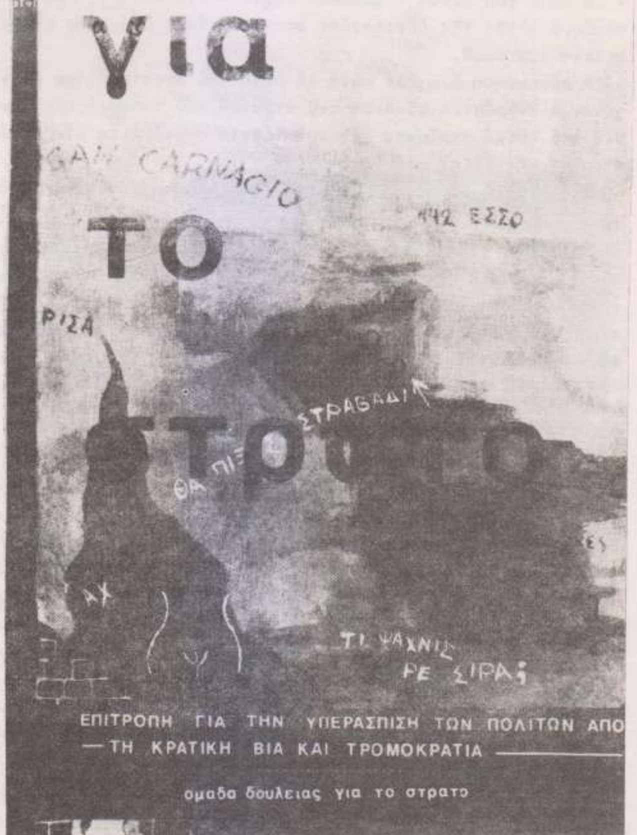
Γιά τό θάνατο τοῦ στρατιώτη Ἠλία Κυριακοῦ

Πρίν βάλει τέρμα στή ζωή του ὁ Ἠλίας προη-
γήθηκε μιά ἱστορία ἡ ὁποία εἶναι χαρακτηριστι-
κή τῆς ζωῆς τῶν στρατιωτῶν στήν I5IAK/MΠ.
Τόν Σεπτέμβριο ἔρχεται μαζί μέ ἄλλους συνα
δελφους του,τῆς ἴδιας σειρᾶς μέ μετάθεση ἀπ'
τή Θήβα(κέντρο ἐκπαιδεύσεως πυροβολικοῦ).
Σάν"νέοι" στήν Μονάδα,πληρώνουν ὅλα τά
σπασμένα.
Ἡ ἀγγαρεία καί ἡ ὑπηρεσία δέν τούς ἀφήνουν
νά σηκώσουν κεφάλι.
Τό " πήδημα" (σπάσιμο νεύρων) εἶναι συνεχές.
Ὁ Ἠλίας ὅμως κατάγεται ἀπ'τόν Δενδροπόταμο
τῆς Θεσ/κης ἄρα εἶναι κοντά στό σπίτι του,
στούς φίλους του καί περιμένει μέ λαχτάρανά
πάρει τή πρώτη ἔξοδο.
Ἡ ἀτυχία του ὅμως εἶναι μεγάλη ὅταν τιμωρεῖ
ται μέ 20ημερη φυλάκιση γιά παραβίαση τῆς 2ω
ρης ἄδειας πού πῆρε.
Στέκεται ὅμως πιό ἄτυχος γιατί ἀπ'τόν Αὔγου
στο ὑπάρχει μιά διαταγή στά στρατόπεδα Ἀσσή
ρου Λαγκαδᾶ ἀπ'τόν Ταξίαρχο Λαζαρίδη Νικόλαο
τῆς XXII ΤΘ ταξιαρχίας πού λέει ὅτι Ιον: οἱ
τιμωρημένοι διά φυλακίσεως καί κρατήσεωςστίς
ἐλεύθερες ὧρες καί τίς ὧρες ἀναπαύσεως ,μετα
φέρουν πέτρες καί ἄλλα ὑλικά ἄσκοπα ἤ σκάβουν
καί 2ον)δέν παίρνουν ἄδεια γιά 6 μῆνες .
Ὅλα αὐτά , γίνονται γιατί κατά τήν ἐκτίμηση
τοῦ ἀναφερόμενου ταξίαρχου,ὁ δείκτης ἀπειθαρ
χίας τῶν στρατιωτῶν τῶν Στρατοπέδων Λαγκαδᾶ,
ἀνέβηκε ἐπικύνδινα.

'Εκτός αὐτῶν ὅμως, ἐδῶ ἰσχύει καί μιά παλιά
καί δοκιμασμένη συνταγή πειθαρχίας.
Στά "μεγάλα παραπτώματα" νέων στρατιωτῶντι
μωροῦνται μέ στερήσεις ἐξόδου καί ὅλοι οἱ ὑ
πόλοιποι σάν συνυπεύθυνοι.
Τό ἀποτέλεσμα εἶναι νά ξεσπάσουν ὅλοι οἱπα
λιοί" πάνω στόν Κυριακοῦ γιά τήν τιμωρία
τους καί οἱ καραβανάδες νά μήν τόν ἀφήνουν
σέ χλωρό κλαρί.
Τό βράδυ στή σκοπιά ὁ Ἠλίας σπάει , αὐτοί
πού ὁδήγησαν τό δάκτυλο του στή σκανδάλη τή
ἄλλη μέρα εἶναι ταραγμένοι.
Συγκεντρώνουν ὅλους τούς στρατιῶτες καί πα
ρουσιάζουν ἕνα γράμμα πού ὑποτίθεται ὅτι εγ
ραψε ὁ Ἠλίας πρίν τό θάνατο του.
Ἐκεῖ ἀναφέρεται ὅτι εὐχαριστεῖ ὅλους τούς
ἀξιωματικούς καί ὑπαξιωματικούς γιά τήν συμ
περιφορά τους καί τελειώνει μ'ενα ""ΖΗΤΩ ὁ
στρατός" .
Τήν ἀπάντηση ὅμως γιά τήν ἐγκυρότητα αὐτοῦ
τοῦ γράμματος ἔδωσαν οἱ συζητήσεις μεταξύ
τῶν στρατιωτῶν .
Οἱ ἀνακρίσεις γίναν γρήγορα καί τό θέμα θάφ
τηκε ἀφοῦ κανείς δέν ἔμαθε ἔξω τίποτα.
Μετά ἀπό λίγες μέρες καί ὁ Διοικητής τῆς
I5I ΑΚ/ΜΠ καί ὁ ταξίαρχος Λαζαρίδης ἀπέσυ -
ραν τούς στρατώνιστικούς κανονισμούς πού εἶ-
χαν ἐπιβάλει.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ

Τήν Ιη Ἀπριλίου στήν Θεσ/κη καί τήν Ἀθήνα
γίναν πορεῖες γιά τίς φυλακές, πού ζητοῦσαν
τήν κατάργηση τους καί τήν πιό ἀνθρώπινη ἀν
τιμετώπιση ἀπό τό κράτος τῶν φυλακισμένων.
Γιά τίς στρατιωτικές φυλακές ὅμως, πολύ λί
γος κόσμος γνωρίζει κάτι.
Ποῦ ὑπάρχουν, ποιοί ὁδηγοῦνται ἐκεῖ. γιά
ποιούς λόγους καί τί συνθῆκες ἐπικρατοῦν.
Οἱ στρατιωτικές φυλακές τῆς Αὐλῶνας (Αττι
κῆς -Λάρισας- Θεσ/κης καί Καβάλας εἶναι οἱ
χειρότερες πού ὑπάρχουν στήν Ἑλλάδα.
Ὅσοι ἔχουν περάσει ἀπό τό κέντρο ἐκπαιδεύ-
σεως σεθωρακισμένων στήν Αὐλῶνα καί ἔχουν
φυλάξει στίς σκοπιές τῆς φυλακῆς ἔχουν ἔν-
τονα στή μνήμη τους ἀποτυποθεῖ οἱ κραυγές
καί τά κλάματα τῶν φυλακισμένων στρατιωτῶν
καί ὅσοι πέρασαν ἀπό μέσα εἶναι σίγουρο πώς

δέν θά τίς ξεχάσουν ποτέ.
Σήμερα στίς στρατιωτικές φυλακές θεσ/κης (Δενδροπόταμος) είναι κλεισμένοι μέσα μέ ποινές 3 ή 6 μήνες, οι στρατιώτες εκείνοι πού άπουσίασαν χωρίς λόγο άπ'τίς μονάδες ή καθυστέρησαν νά γυρίσουν άπό άδειες τους.
'Ακόμα όσοι πέρασαν άπ'τά Στρατοδικεία γιά παράβαση ή έξύβρυση τής ίεραρχίας.
'Απ'αύτές τίς φυλακές τόν Σεπτέμβρη 2παιδιά μεταφέρθηκαν στό 421 ΓΣΝΕ μέ διάτρηση στομάχου άπό χτυπήματα γκλόμπς στήν κοιλιά.
'Ο ξυλοδαρμός είναι τό πρώτο καί άριστο σωφρονιστικό μέσο γιά τούς έγκλυστους στρατιώτες.

Στούς δεσμοφύλακες (έφ. ύπαξιωματικούς)έχει γίνει άποδεκτή ή άποψη ότι όλοι έκεί πρέπει νά άντιμετωπίζονται σάν έγκληματίες.
'Ο στρατιώτης Σταύρος Γκούτης άπ'τήν Καλαμάτα κρατήθηκε έκεί μέσα παράνομα έπί 6 μήνες ένώ έπρεπε νά άπολυθεί πρό πολλού.
Τόν Αύγουστο όταν πήρε τό άπολυτήριο άποκαλύφθηκε ότι έπρεπε νά τό είχε πάρει τόν Μάρτιο, άλλά ή γραφειοκρατία κατόρθωσε νά κάνει ράκος γιά πολλά χρόνια.
Οί φυλακισμένοι στρατιώτες δέν έχουν τή δυνατότητα νά φωνάζουν άπ'τά κελιά καί άδικα ρωτούν ,γιατί κανείς δέν μιλαει γι αύτούς.

ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟ....

1. 'Ανακεφαλαίωση στίς άρχικές θέσεις τής 'Επιτροπής

Κάνοντας μιά πρώτη προσέγγιση στό ζήτημα τού στρατού,όπως φαίνεται καί μέσα άπό τήν άνάλυση,θελήσαμε νά έντοπίσουμε τά σπουδαιότερα σημεία πού πιστεύουμε ότι θά είναι χρήσιμα τόσο γιά ένα σχετικό προσδιορισμό μας, όσο καί σάν στοιχεία μιάς πρώτης πληροφόρησης καί έπαφής. 'Ας τά άνακεφαλαιώσουμε συνοπτικά :

- 'Ο ρόλος τού στρατού σάν έγγυητής τών ίμπεριαλιστικών συμφερόντων.
- Τό τελευταίο προπύργιο γιά τή διατήρηση τού καπιταλιστικού συστήματος καί έτσι μηχανισμός καταστολής τού λαϊκού κινήματος.
- Πέρα άπ'αύτά άποτελεί καί έναν άπό τούς βασικούς θεσμούς άναπαραγωγής τής κυρίαρχης άστικής ίδεολογίας πού συντελείται τόσο άπό τήν έμβόλιμη προπαγάνδα,όσο καί άπό τίς άλλοτριωτικές διαδικασίες πού έπιβάλει.
- 'Η δομή του είναι διαμορφωμένη πάνω στά πιό αύστηρά πλάίσια αύτής τής ίδεολογίας άπογυμνωμένης άπό κάθε είδος φιλελευθερισμού.
- Σέ σύγκρουση όμως μέ αύτή τή δομή καί άποστολή του έρχεται ή άνθρώπινη σύνθεση τού στρατού,πού προερχόμενη κύρια άπό λαϊκά στρώματα έχει άντίθετα συμφέροντα μέ αύτά τής άστικής τάξης καί ίδεολογίας.
- Αύτά βέβαια δέν είναι τά μοναδικά χαρακτηριστικά. άλλά είναι τά κύρια.'Ως δευτερεύοντα θ' άναφέραμε ότι ό στρατός άποτελεί σέ πολλές περιπτώσεις ένα άπεργοσπαστικό μηχανισμό,ότι μέσα σ' αύτόν συντελούνται οίκονομικές διεργασίες έκμετάλλευσης,ότι σέ πολλές περιπτώσεις συμμετέχει στή παραγωγική διαδικασία μέ κυριολεκτικά άπλήρωτη έργασία,τό θέμα τών άμυντικών δαπανών,κλπ.

2. Τό κέντρο τής δουλειάς μας

Μέσα άπό τίς συζητήσεις μας γιά τήν άνάλυση τής κατάστάσης στό στρατό καί στήν άναζήτηση τής ταχτικής μας διαμορφώθηκε κύρια ή άποψη ότι οί καθημερινές συνθήκες διαβίωσης καί σχέσεις τών φαντάρων είναι ό βασικός προσανατολισμός μας στό σημείο πού είμαστε,γιά τά πρώτα βήματα τής πραχτικής μας.Φυσικά αύτό δένείναι άπόλυτο καί δέν άποκλείει τή σπουδαιότητα τών άλλων ζητημάτων.Πολλοί είναι οί λόγοι πού μάς όδηγούν σ' ένα τέτοιο συμπέρασμα.Τόσογιατί άποσιωπάται άπό τίς κύριες πολιτικές δυνάμεις τού τόπου μας ένώ άποτελεί τό καθημερινό θέμα όχι μόνο τών φαντάρων άλλά καί όλων τών άμεσα ή έμμεσα ένδιαφερομένων.'Οσο γιατί μέσα άπ'αύτές τίς συνθήκες συντελούνται καθοδιστικές διαδικασίες γιά τήν άναπαραγωγή τής ίδεολογίας καί τής ψυχοσύνθεσης πού θέλει νά έπιβάλλει ό καπιταλισμός , θίγοντας έτσι άμεσα τή πλατιά μάζα τής νεολαίας.

7. Προτάσεις γιά πρακτική καί συνεργασία

- Πρώτ' άπ' όλα χρειαζόμαστε τή πλαισίωσή της άπό όλα τά άτομα πού θά συμφωνήσουν μέ τό πνεύμα τής όμάδας , καί τή συνεργασία σέ διάφορα έπίπεδα μ' αύτούς πού θά διαφωνήσουν(;)
- Τίς διάφορες άπόψεις πού θά μπορούσε νά μάς δώσει ή νά τίς δουλέψει ό καθένας γύρω άπό τό στρατό τόσο γιά τήν 'Ελλάδα όσο καί γιά τό έξωτερικό.
- Τίς διάφορες προσωπικές μαρτυρίες γιά τίς συνθήκες πού άντιμετώπισαν οί ίδιοι ή άλλοι,όπως έπίσης λογοτεχνικό ύλικό,πχ προσωπικά ποιήματα πού δέν θά τούς ένοχλούσε νά δημοσιευτούν ένδεχόμενα.
- Τή προπαγάνδιση τών άντιλήψεων τής έπιτροπής καί τή διακίνηση τόσο αύτής τής μπροσούρας όσο καί όποιας άλλης δουλειάς προκύψει άπό μιά τέτοια δημιουργική συνεργασία.
- 'Οποιο φωτογραφικό ή κινηματογραφικό ή θεατρικό ύλικό ύπάρχει ή μπορεί νά δημιουργηθεί.
- Τήν όποιαδήποτε βοήθεια γιά τή νομική κάλυψη τής έπιτροπής καί τή συμπαράσταση σέ δικαζόμενους φαντάρους
- 'Οποιοδήποτε έντυπο ύλικό,βιβλίο ,μπροσούρα,γελοιογραφία κλπ γύρω άπό τό στράτό νά μάς τό ύποδείξουν ή νά μάς τό διαθέσουν.
- 'Αν τυχόν άσχολείται κάποια άλλη όμάδα μέ αύτό τό θέμα,θά ήταν έπιθυμητή ή συνεργασία.
- Καί μέ όποιοδήποτε τρόπο πού δέν άναφέρθηκε στά παραπάνω,άς προταθεί.........

Θεσσαλονίκη 1981

«ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ»: ΜΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

Ὅταν τό Νοέμβρη τοῦ 73 μπῆκε μπρός ἕνας ἐλεύθερος ραδιοσταθμός πού ἔσπαγε τό μονοπώλιο τῆς κρατικῆς-χουντικῆς πληροφόρησης, καί ὁ πληθυσμός μιᾶς ὁλόκληρης πόλης ἄρχισε νά *κρέμεται ἐπάνω του, ἔμοιαζε σάν τό ἑλληνικό κίνημα νά ἀνακά*λυπτε μιά βασική ἀλήθεια τῆς ἐποχῆς μας: τά ὀπτικοακουστικά μέσα πληροφόρησης ἀποτελοῦν στήν ἐποχή μας τό βασικότερο μέσο τῆς μαζικῆς πληροφόρησης πού ἡ ἐμβέλεια καί ἡ ἀποτελεσματικότητά του ξεπερνᾶ κατά πολύ ἐκείνη τοῦ τύπου, δηλαδή τῶν γραπτῶν μέσων πληροφόρησης. Καί ὅμως, ἐνῶ αὐτή ἡ"ἀλήθεια" ἔμοιαζε ν'ἀναγνωρίζεται ἔμπρακτα στό Πολυτεχνεῖο τό 73, πρίν δηλαδή ἀναπτυχθεῖ τό κίνημα τῶν ἐλεύθερων ραδιοσταθμῶν σ' ὁλόκληρη τήν ὑπόλοιπη Εὐρώπη,ὅλο τόν ὑπόλοιπο καιρό φαινόταν νά μένει θαμένη. Τό "κίνημα", ἐκτός ἀπό ἐξαιρετικές στιγμές, ὅπως στίς καταλήψεις τῶν σχολῶν στά τέλη τοῦ 79, στήν κατάληψη τῆς Ἰατρικῆς τό 1980 στή Θεσσαλονίκη, ὅταν τά πράγματα γύριζαν στήν "κανονική" κατάσταση, ἔμοιαζε νά ἐγκαταλείπει αὐτό τό μέσο ἔκφρασης γιά νά ξαναγυρίσει καί πάλι στά γνωστά του μέσα, τήν ἐφημερίδα, τό περιοδικό, τήν προκήρυξη. Παρακάτω δημοσιεύουμε ἀποσπάσματα ἀπό ἄρθρο τοῦ Ἐντσερσμπέργκερ πού ἀναλύει τούς λόγους αὐτῆς τῆς προτίμησης τοῦ "χώρου" γιά τό γραπτό λόγο καί τήν περιφρόνηση στήν "ἐφήμερη" πληροφόρηση τοῦ ραδιόφωνου καί τῆς τηλεόρασης. Πιστεύουμε ὅτι ἕνας ἀκόμα λόγος στή χώρα μας εἶναι ἡ ἰδεολογική ἀδυναμία τοῦ κινήματος νά ἀμφισβητήσει κάποιο κρατικό μονοπώλιο πού ἔμοιαζε νά 'ναι ἀπαρασάλευτο καί ἰδεολογικά ἀναμφισβήτητο.

Ἀλλά τό ζήτημα εἶναι τόσο ἁπλό ὅσο τό αὐγό τοῦ Κολόμβου. Τό ραδιόφωνο εἶναι ἕνα ἀπό τά βασικότερα μέσα πληροφόρησης. Ἡ διατήρηση ἐπάνω τους τοῦ κρατικοῦ μονοπώλιου σημαίνει παραβίαση τοῦ ἴδιου τοῦ δῆθεν πλουραλισμοῦ πού διακηρύσσει τό ἀστικό καθεστώς. Ἑπομένως ἡ διεκδίκηση τοῦ δικαιώματος στήν ἐλεύθερη ραδιοφωνία ἀποτελεῖ βασικό καί πρωταρχικό μέλημα τοῦ κινήματος: νά σπάσει τό κρατικό μονοπώλιο πάνω στά μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας.

Καί ἤδη ἡ πείρα ἀπ'αὐτό τό ζήτημα σέ χῶρες ὅπως ἡ Γαλλία, εἶναι εὐρύτατη, καί ὅπου ἀκόμα δέν ἔχει λήξει παρά τήν ἐκλογή τοῦ Μιττεράν.

Στή χώρα μας οἱ μόνοι πού ἔμπρακτα ἀμφισβητοῦν ἐδῶ καί πολλά χρόνια αὐτό τό κρατικό μονοπώλιο εἶναι οἱ "ραδιοπειρατές" πού θεωροῦνται μάλιστα ὑπεύθυνοι γιά πολλά "κακά".

Ταυτόχρονα ὅμως, κάτω ἀπό τήν πίεση τοῦ φαινόμενου"πειρατές", κάτω ἀπό τό μπούχτισμα πού ἐμφανίζεται σ'ἕνα μεγάλο κομμάτι νέων τοῦ κινήματος ἀπέναντι στόν παραδοσιακό τρόπο πολιτικῆς"δουλειᾶς", ὅλο καί πιό ἔντονα ἐμφανίζεται ἡ διάθεση γιά νέες μορφές ἔκφρασης -σέ μόνιμη βάση- ἀπό τό κίνημα. Ἐδῶ μεγάλη εἶναι καί ἡ ἐπίδραση πού ἀσκοῦν οἱ ἐμπειρίες τῶν ξένων χωρῶν, ἰδιαίτερα τῆς Γαλλίας καί τῆς Ἰταλίας.

Ἔτσι, τόσο πρίν ὅσο καί μετά τίς ἐκλογές,ἐμφανίζεται πιά ἡ τάση νά δημιουργηθοῦν ὁμάδες πού θά προωθήσουν σταθμούς,καί ἰδιαίτερα μετά τίς ἐκλογές μιά ἀπ'αὐτές τίς ὁμάδες, τό "Ράδιο τοῦ δρόμου", ἔκανε τήν πρώτη της ἐμφάνιση καί συνεχίζει νά ἐκπέμπει δυό φορές τή βδομάδα. Φυσικά πρόκειται γιά κάτι ἐμβρυακό, γιά τά πρῶτα βήματα μιᾶς νέας μορφῆς ἔκφρασης τοῦ κινήματος πού μπορεῖ νά ἔχει τεράστια σημασία. Παράλληλα καί ἄλλες ὁμάδες ἑτοιμάζονται νά ξεκινήσουν.

Ἔτσι αὐτή τή στιγμή ξεκινάει τό πρῶτο κίνημα πού ἔχει τή δυνατότητα νά μεταφέρει σ'ἕνα ἄλλο ἐπίπεδο τήν ἀμφισβήτηση τοῦ μονοπώλιου τοῦ κράτους πού ἔκαναν οἱ πειρατές, ἕνα ἐπίπεδο ἄμεσης ἀντιπαράθεσης σ'αὐτό. Καί θά δοῦμε ποιά θά εἶναι ἡ στάση τῆς κυβέρνησης τῆς "ἀλλαγῆς".

Παρακάτω δημοσιεύουμε ὁρισμένα κομμάτια πού ἀκούστηκαν ἀπό τό "Ράδιο τοῦ δρόμου" καθώς καί μιά σειρά ἀπό πληροφορίες -πού φτάνουν μέχρι τό 80- γιά τήν ἐλεύθερη ραδιοφωνία στήν Ἰταλία καί τή Γαλλία, πού πήραμε ἀπό τό περιοδικό Ἀντέννα(Ἰούνης τοῦ 80) καί πού παραμένουν βασικά ἄγνωστες σέ ἕνα εὐρύτερο κοινό. Ταυτόχρονα δίνουμε ἀποσπάσματα ἀπό τό κείμενο τοῦ Χ.Μ. Ἐντσερσμπέργκερ, "Γιά μιά θεωρία τῶν μέσων ἐπικοινωνίας", (ἐκδ. Ἐπίκουρος), πού πιάνει γενικότερα τό ζήτημα τῶν μέσων ἐπικοινωνίας.

ραδιοφωνια

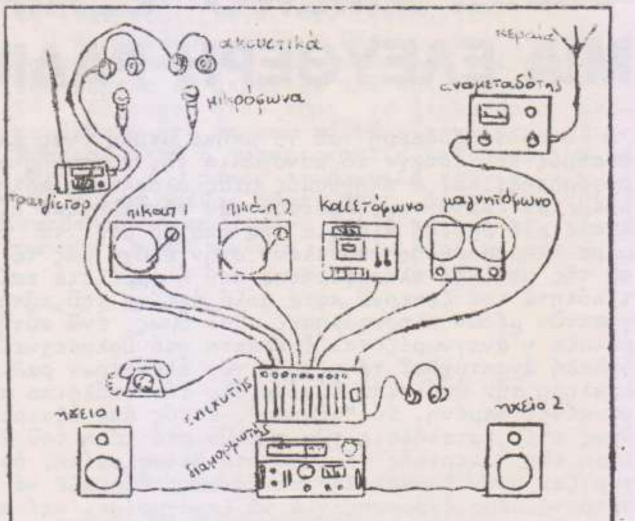
Ο σταθμος του δρομου

Με καθυστέρηση 5 και περισσότερων χρόνων, σε σχέση με χώρες του εξωτερικού,μπαίνει εδω στην Ελλάδα το ζήτημα της ελεύθερης ραδιοφωνίας.Η ιδέα έχει ωριμάσει σε διάφορους χώρους (ιδιαίτερα σε γειτονιές)και πιθανόν να έχουμε αρκετούς ελεύθερους ραδιοσταθμούς σε λίγους μήνες.

Το "Ράδιο του Δρόμου" είναι το πρώτο "συμπτωμα" όλων αυτών των διαδικασιών.Θα ήταν κοινοτυπία αν μιλάγαμε απλά και μόνο για το σπάσιμο του κρατικού μονοπώλιου πληροφόρησης.Εχουμε σκοπό βέβαια να μεταδίδουμε πληροφόριση που είτε δεν περνάει,είτε διαστρεβλώνεται απο τα κρατικά μέσα πληροφόρησης ή τα μεγάλα δημοσιογραφικά συγκροτήματα.Ακόμα περισσότερο όμως,θέλουμε να έχουμε μια σταθερή και αμφίδρομη επαφή με διάφορες κινήσεις και πρωτοβουλίες.Δηλαδή σχολείο,στέκια γειτονιά,οικολογικές πρωτοβουλίες και άλλες ομάδες.

Τι σημαίνει αμφίδρομη επαφή:Δεν επιδιώκουμε απλά να παίρνουμε συνεντέυξεις απο μαθητές,οικολόγους ή όποιοδήποτε άλλο κόσμο και να μεταδίδουμε το κείμενό τους χωρίς να υπάρχει μιά πιό οργανική σύνδεση μαζί τους. Θέλουμε να έχουμε ταχτική συνεργασία με όλους αυτούς τους χώρους,ώστε ο ίδιος ο κόσμος να μας βάζει τα ζητήματα του.Και όχι μόνο εμείς να τρέχουμε να τους βρούμε κάθε φορά που συμβαίνει κάτι.Βέβαια οι λίγες ώρες λειτουργίας του σταθμού πιθανόν να μήν επαρκούν για το σκοπό αυτό.Ακόμα διστάζουμε γιά αντικειμενικούς λόγους να δώσουμε ένα τηλέφωνο στους ακροατές.Πάντως οι άνθρωποι που δουλεύουν στο σταθμό έχουν επαφή με διάφορους χώρους.Κι άν βρεθούν και άλλοι σταθμοί που να δουλεύουν ανάλογα,ο στόχος είναι πιο εφικτός.Ετσι μόνο θα υπάρχει μια πιό ουσιαστική σχέση απο αυτή της κρατικής ραδιοφωνίας και του ακροατή.

[illegible]
ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΩ ΜΕ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΧΕΔΙΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΡΑΔ/ΘΜΟΥ

Ενα άλλο σημαντικό θέμα είναι οι σχέσεις μας με τους άλλους ραδιοσταθμούς.Οταν μεταδόθηκε η πρώτη τακτική εκπομπή,άλλοι απ'αυτούς μας υποστήριξαν και άλλοι αντιτέθηκαν γιατί φοβήθηκαν κυνηγητό απο την αστυνομία. Στο"μηνυμα στους ραδιοερασιτέχνες των FM", που μεταδώσαμε την περασμένη Κυρακή Ι Νοέμβρη,προσπαθήσαμε να λύσουμε τις παρεξηγήσεις.Πάντως υποσηρίζουμε τη δημιουργία συνδικάτου στα FM,κάτι που συζητείται απο διάφορους ραδιοερασιτέχνες τον τελευταίο καιρό.

Τελειώνοντας,λέμε οτι έχουμε τακτική εκπομπή κάθε Κυριακή στις ΙΙ π.μ. Επίσης κάθε Πέμπτη,ώρα 4.30 μ.μ. θα μεταδίδουμε εκπομπές πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα.

ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Οἱ ἐλεύθεροι ραδιοσταθμοί δέν εἶναι παρά τοπικοί σταθμοί πού δημιουργοῦνται ἀρχικά στίς μεγάλες πόλεις κι ἀργότερα καί στίς μικρές. Ὅμως μέσα ἀπ' αὐτούς μποροῦν νά ἐκφράζονται κινήματα καί ὁμάδες, ὅπως οἱ οἰκολόγοι, οἱ ἀντιμιλιταριστές, οἱ φεμινίστριες, οἱ ὁμοφυλόφιλοι, μειονότητες καί διάφορες ἐξωκοινοβουλευτικές πολιτικές ὀργανώσεις. Ἀκόμα, προβάλονται καί συζητιοῦνται τοπικά ἤ καί εὐρύτερα κοινωνικά προβλήματα ἀπό τούς ἴδιους τούς ἐνδιαφερόμενους. Οἱ ραδιοσταθμοί αὐτοί διατηροῦν τήν ἀνεξαρτησία-τους ἀπό τά ἐμπορικά κυκλώματα καί τούς κομματικούς μηχανισμούς, καί ἡ λειτουργία-τους βασίζεται στήν ἀμεσότητα καί τήν καθοριστική συμμετοχή τοῦ κοινοῦ. «Εἶναι πάντα πιό εὔκολο, λένε, νά βάζεις ἕνα καλό δημοσιογράφο νά δώσει τήν ἄποψή-του γιά τά πράγματα, παρά νά ἐξηγήσεις στούς ἀνθρώπους ὅτι μποροῦν νά κάνουν αὐτή τή δουλιά οἱ ἴδιοι. Σκοπεύουμε ν' ἀνοίξουμε τή ραδιοφωνία σ' ὅλα τά στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ πού δέν τούς εἶχε δοθεῖ ποτέ μέχρι τώρα ὁ λόγος, γιατί ἐπιμένουμε ὅτι σ' αὐτό τό σημεῖο ὑπάρχει τό σφάλμα ἀνάμεσα στήν πληροφόρηση καί στούς πληροφορούμενους. Μετά ἀπό μιά δουλιά εὐαισθητοποίησης στή βάση, πολλοί ἄνθρωποι τηλεφωνοῦν γιά νά ἐκφραστοῦν ἄμεσα πάνω στά προβλήματά-τους. Συχνά εἶναι ἄνθρωποι πού δέν συνηθίζουν νά παίρνουν τό λόγο...»

Αὐτός ὁ τύπος πρακτικῆς ἀπορέει ἀπό τή θέληση νά ξεπεραστεῖ ἡ αἰώνια ἀπόσταση κοινοῦ - δέκτη καί νά ἀνοιχτεῖ μιά διαδικασία ἄμεσης ἐπικοινωνίας, μιά πρωτότυπη μορφή ἀνταλλαγῶν πού δέν θά φιλτράρονται ἀπό γραφειοκρατικές παρεμβολές καί ὅπου οἱ ἄνθρωποι θά 'χουν τή δυνατότητα ν' ἀπαντοῦν ὁ ἕνας στόν ἄλλο.

Στό «Ράδιο-Ποπολάρε» τῆς Ἰταλίας, ἐνῶ γινόταν μιά συζήτηση μέ θέμα τή βία στήν πολιτική, ἕνα φασιστικό στέλεχος τηλεφώνησε γιά νά δώσει ἐλεύθερα τή δική-του ἄποψη: σύμφωνα μ' αὐτή, ἡ βία τῆς ἄκρας δεξιᾶς δέν εἶναι παρά ἡ ἀπάντηση στήν ἰδεολογική βία τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς. Αὐτό τό δεκάλεπτο τηλεφώνημα προκάλεσε μεγάλη αἴσθηση στούς ἀκροατές τοῦ σταθμοῦ. Τό ἀκολούθησαν τρεῖς βδομάδες συζητήσεων πάνω στήν ἱστορική ἀναγκαιότητα τῆς βίας.

Ἐνῶ στίς ὑπόλοιπες εὐρωπαϊκές χῶρες ἡ ἐλεύθερη ραδιοφωνία εἶναι ἐλάχιστα ἀνεπτυγμένη, στήν Ἰταλία, τή Γαλλία καί τό Βέλγιο εἶναι μιά ἀναμφισβήτητη πραγματικότητα: ὁ ἀριθμός τῶν ἐλεύθερων ραδιοσταθμῶν αὐξάνεται συνεχῶς μαζί καί οἱ μορφές-τους.

28-4-80: Στό Παρίσι, οἱ ἀπολυμένοι ἐργάτες τοῦ τυπογραφείου Νταρμπουά, στό ὁποῖο εἶχαν κάνει κατάληψη ἀπ' τήν ἀρχή τοῦ χρόνου, ἔφτιαξαν, γιά νά κάνουν γνωστή τήν ὑπόθεσή-τους, ἕναν ἐλεύθερο ραδιοσταθμό, τό «Ἀγωνιζόμενο Ράδιο-Νταρμπουά». Μέ τεχνικά μέσα πού τούς ἔδωσε ἡ Ὁμοσπονδία Ἐλεύθερων Ραδιοσταθμῶν κατασκεύασαν ἕνα πραγματικό στούντιο μέσα στό ἐργοστάσιο καί κάθε βράδυ ἔκαναν ἐκπομπές πληροφόρησης καί συζητήσεων πάνω στά ἐργατικά ζητήματα.

Ἐπιπλέον, τό κίνημα τῆς ἐλεύθερης ραδιοφωνίας ἔχει ἐπηρεάσει ὅλο τό χῶρο τῆς τοπικῆς — μή κρατικῆς — ραδιοφωνίας, μ' ἀποτέλεσμα σήμερα νά συναντᾶμε ἐκτός ἀπό τούς ἐμπορικούς διαφημιστικούς σταθμούς (ἐξέλιξη τῶν «πειρατικῶν») καί ἕνα ραγδαία αὐξανόμενο πλῆθος «ἀνεξάρτητων»: σταθμοί τῶν δήμων ὁρισμένων μεγάλων πόλεων, κομματικοί (ἐλέγχονται ἤ ἐπηρεάζονται ἀπό τά μεγάλα κόμματα τῆς ἀντιπολίτευσης), συνδικαλιστικοί (ἀνήκουν στίς μεγάλες συνδικαλιστικές ἑνώσεις).

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, σ' ὅσες χῶρες ἔχει ἀναπτυχθεῖ ἡ ἐλεύθερη ραδιοφωνία, οἱ κρατικοί μηχανισμοί, ἀντιμετωπίζοντας τά ὁλοένα αὐξανόμενα, ἀνεξέλεγκτα ἀπ' αὐτούς κέντρα πληροφόρησης, ἀντιδροῦν ποικιλότροπα, ἀνάλογα πάντα μέ τίς ἰσχύουσες οἰκονομικές καί πολιτικές συνθῆκες: ψηφίζουν σκληρούς νόμους καί

Μηνυμα στους ραδιοερασιτεχνες

Το "Ράδιο του Δρόμου" ξάφνιασε πολλούς με την παρουσία του στην συχνότητα των FM.Ξαφνιασε πρώτα-πρώτα αυτούς που δεν περίμεναν ποτέ ν'ακούσουν στην Ελλάδα έναν ερασιτεχνικό ραδιοσταθμό που να ξεπερνούσε τα στενά μουσικά πλαίσια.Ξάφνιασε εκείνους που είχαν στο μυαλό τους την ιδέα για ένα παρόμοιο ραδιοσταθμό αλλά διαφοροι λόγοι τους εμπόδιζαν να την υλοποιήσουν.Ξάφνιασε τέλος τους ραδιοερασιτέχνες των FM που κάνουν αποκλειστικά μουσικά προγράμματα.

Για τους ακροατές η έκπληξη δεν μπορούσε παρά να είναι ευχάριστη.Κι αυτό γιατί τους δίνεται η ευκαιρία μιας επιπλέον επιλογής , μιάς επιπλέον πληροφόρησης,μιας άμεσης επικοινωνίας,μιας συζήτησης πάνω σε πολλά θέματα που ενδιαφέρουν.Είναι ευκαιρία εδώ να τονίσουμε οτι επιδιώκουμε συνεργασία και διάλογο με όλους αυτούς που αναπτύσσουν κοινωνική ή πολιτιστική δραστηριότητα,με όλους εκείνους που θέλουν να κουβεντιάσουν πάνωστα προβλήματα που μας βάζει η ζωή.Τόχουμε ξανα πεί πως σκοπός μας είναι να προωθήσουμε μια "κοινωνικότητα",διαπερνώντας τους τσιμεντένιους τοίχους της απομόνωσης μας.Βέβαια δεν είμαστε εμείς το φάρμακο της μοναξιάς.Πολύ απλά,είμαστε μια ακόμα πρωτοβουλία σαν τόσες άλλες που με διαφορετικές μορφές,ξεπετάγονται σαν μανιτάρια δεξιά και αριστερά μας προσπάθειες που θέλουν να σχίσουν το σάβανο της συμβατικότητας που μας έχει τυλίξει, παλεύοντας απεγνωσμένα να διασώσουν την ανθρωπιά μας.Και είναι αυτές οι πρωτοβουλίες, είτε στέκια σε γειτονιές,που λειτουργούν παράλληλα σαν πολιτιστικές και ψυχαγωγικές λέσχες,σαν χώροι συνάντησης και συζήτησης,είτε οικολογικές ομάδες που αγωνίζονται για μια άλλη ποιότητα ζωής,είτε οργανώσεις καταπιεσμένων κοινωνικών ομάδων που πασχίζουν να υψώσουν μια φωνή ενάντια σ'αυτό που τους καταπιέζει και τους περιθωριοποιεί.

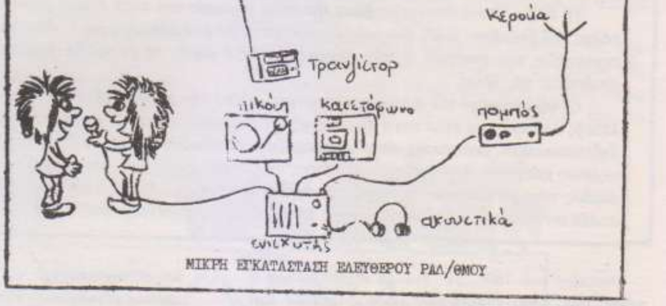
Αλλά ας γυρίσουμε πάλι στο σταθμό μας.Αν η παρουσία του δεν μπορεί να είναι παρά ευπρόσδεκτη για τους ακροατές,με τους ραδιοερασιτέχνες τα πράγματα είναι λίγο διαφορετικά.Για μερικούς απ'αυτούς η έκπληξη συνοδεύεται απο ανησυχία.Και αν το "Ράδιο του Δρόμου" αποτελέσει μια πρόκληση για τονκρατικό μηχανισμό; Αν η αστυνομία τους κυνηγήσει και μαζί μ'αυτούς πάρει η μπάλα καιμας;

Μπαίνει πρόβλημα λοιπόν για το "Ράδιο του Δρόμου" να ξεκαθαρίσει την θέση του,να δείξει για πιό λόγο η ύπαρξή του όχι μόνο δεν αποτελεί κίνδυνο για τους υπόλοιπους ραδιοερασιτέχνες αλλά αντίθετα βοηθάει στην κατοχύρωση της ελεύθερης ραδιοφωνίας.

Και πρώτα-πρώτα γιατί θα πρέπει να μας κυνηγήσει η αστυνομία;Μήπως γιατί εμείς εκτός απο τραγούδια θα παρουσιάζουμε και κάποιαπροβλήματα ή θα δίνουμε το λόγο σ'αυτούς πουδέν έχουν άλλες δυνατότητες να κάνουν τη φωνή τους ν'ακουστεί;Αλλά αυτό φαίνεται μάλλον αδύνατο,δεδομένου του εκδημοκρατισμού που συνεπάγεται η πρόσφατη κυβερνητική αλλαγή,και του πασίδηλου γεγονότος οτι δεν έχουμε καμμία δέσμευση κομματική ούτε βέβαια κερδοσκοπικό χαρακτήρα.Αν υπάρχει κάποιο πρόβλημαγιά μας είναι η ίδια η λειτουργία του σταθμού η οποία βέβαια δεν είναι κατοχυρωμένη νομικά . Ομως ακριβώς το ίδιο πρόβλημα υπάρχει καιγιά τους άλλους ραδιοερασιτέχνες.Αν λοιπόν αποφασίσει κάποτε το κράτος να μας διώξει,θα το κάνει για όλους μαζί,για τον απλούστατο λόγο οτι λειτουργούμε παράνομα.Αλλωστε αυτό έγινε και πρόσφατα όταν πιάστηκαν κάμποσοι ερασιτέχνες και οι υπόλοιποι εσίγησαν.Εδώ λοιπόν η δικιά μας θέση είναι σαφής:πρέπει πρώτα να επιβάλλουμε την παρουσία μας και έπειτα να την κατοχυρώσουμε και νομικά.Δεν ωφελεί να παίζουμε το κρυφτούλι,όταν σε άλλες δημοκρατικές χώρες της Δύσης,Ιταλία,Γαλλία,Βέλγιο κλπ.το δικαίωμα αυτό έχει καταχτηθεί.

Εμείς λοιπόν είμαστε έτοιμοι ν'αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να αφιερώσουμε τις δυνάμεις μας στην υπόθεση της ελέυθερης ραδιοφωνίας.Καλούμε όλους τους ερασιτέχνες των FM σε διαλόγο και συνενόηση,γιατί μόνο ενωμένοι μπορούμε να κάνουμε τη φωνή μας δυνατή καινά διαπραγματευτούμε την ελεύθερη ύπαρξή μας.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε οτι ταξιδεύουμε στα κύματα μέσα στο ίδιο καράβι και άν αυτό βουλιάξει,όλους μας περιμένει η ίδια τύχη.

ΜΙΚΡΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΡΑΔ/ΘΜΟΥ

φροντίζουν μέ ζῆλο γιά τήν ἐφαρμογή τους, τιμωρώντας τούς παραβάτες τοῦ κρατικοῦ ραδ. μονοπωλίου μέ κατασχέσεις στά ὑλικά τῶν σταθμῶν, πρόστιμα καί φυλακίσεις — ὅπως γίνεται πρόσφατα στή Γαλλία. Ὅταν πάλι δέν ὑπάρχει ἡ δυνατότητα νομοθετικῆς κατοχύρωσης τοῦ κρατικοῦ μονοπωλίου (ὅπως στήν Ἰταλία), τότε ἡ «ἐξόντωση» τῶν σταθμῶν ἐπαφίεται στούς σκληρούς νόμους τῆς ἀγορᾶς καί τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, μιά καί τό Κράτος ξέρει τήν ἀδυναμία αὐτοσυντήρησης τῶν περισσοτέρων ἐλ. ραδ/θμῶν καί τήν ἀναπόφευκτη προσφυγή-τους στή διαφήμιση.

Ἄς δοῦμε ὅμως πιό συγκεκριμένα πῶς ἔχει ἡ κατάσταση στίς χῶρες ὅπου ἔχει πιό ἔντονα ἐμφανιστεῖ τό φαινόμενο τῆς Ἐλεύθερης Ραδιοφωνίας.

ΙΤΑΛΙΑ

Γιά πολλά χρόνια, τό μονοπώλιο τῆς RAI, τῆς κρατικῆς ἰταλικῆς ραδιοτηλεόρασης, παρέμενε χωρίς καμιά ἀμφισβήτηση στήν πράξη. Οἱ Χριστιανοδημοκράτες, κατέχοντας τήν ἐξουσία, ἔλεγχαν ὅλο τόν κρατικό μηχανισμό, μαζί καί τή ραδιοτηλεόραση, καί δέν ἔμπαινε κάν ζήτημα γιά ἀνεξάρτητο πομπό. Καθώς ὅμως, στή δεκαετία τοῦ '70, ἡ οἰκονομική κρίση μονιμοποιεῖται καί ἐντείνονται οἱ κοινωνικές καί πολιτικές συγκρούσεις, πολλά πράγματα ἀρχίζουν νά συμβαίνουν...

Τόν Γενάρη τοῦ 1975, ἐκμεταλλευόμενοι τίς ἐλλείψεις στή νομοθεσία τή σχετική μέ τή ραδιοτηλεόραση, ἕνας ἐπιχειρηματίας κι ἕνας δημοσιογράφος ἱδρύουν τόν πρῶτο ἀνεξάρτητο ραδ/θμό στά F.M., τό «Ράδιο-Πάρμα». Δεκάδες ἄλλοι τούς ἀκολουθοῦν. Δημιουργοῦνται κυρίως ἐμπορικοί ραδ/θμοί μέ περιεχόμενο μουσική καί διαφημίσεις καί συγκεντρώνονται στόν ὀργανισμό ANTI.

Τόν Σεπτέμβρη τοῦ '75, ἐμφανίζονται οἱ πρῶτοι «κόκκινοι» σταθμοί, ἀπό ἐξωκοινοβουλευτικές ἀριστερές ὁμάδες. Οἱ ἐλεύθεροι σταθμοί ἀρχίζουν νά γίνονται πολυάριθμοι κι ἐνοχλητικοί.

Τήν Ἄνοιξη τοῦ 1976, ἐνῶ ὁ Ντάριο Φό συμμετέχει στίς ἐκπομπές τοῦ «RADIO BRAONDE ROSSE», ἡ ἀστυνομία ἐπεμβαίνει καί κάνει κατάσχεση στό ὑλικό τοῦ σταθμοῦ. Σ' ὅλη τήν Ἰταλία παρόμοια γεγονότα διαδέχονται τό ἕνα τό ἄλλο. Ὅμως τόν Ἰούλη '76, ἡ Συντακτική Βουλή κηρύσσει παράνομο τό μο-

νοπώλιο τῆς RAI καί ὁ νόμος 103, ὁ νόμος τῆς μετατροπῆς τῆς RAI προβλέπει τήν «ἀποκέντρωση», δηλ. τήν δημιουργία τοπικῶν σταθμῶν προσαρτημένων στούς μητρικούς σταθμούς. Ἐπιπλέον βάζει τέλος στήν ἡμιπαρανομία τῶν «ἐλεύθερων σταθμῶν».

Τούς ἑπόμενους μῆνες ἐμφανίζονται νέοι ἀνεξάρτητοι σταθμοί, πού πειραματίζονται σέ διαφορετικούς δρόμους. Μερικοί διαλέγουν τήν εὐκολία τους· κρατᾶνε τό μοντέλο τῆς «μάμα-RAI» καί ξαναφτιάχνουν τοπικά μίνι-μονοπώλια τοῦ θεάματος καί τῆς πληροφόρησης. Στό ἀντίθετο ἄκρο, βρίσκουμε τούς πρωτοπόρους, πού συγκροτοῦν τήν FRED (Ὁμοσπονδία Δημοκρατικῶν Πομπῶν-Δεκτῶν), κι ἔχουν ἕνα σχέδιο πιό φιλόδοξο: «Πρέπει νά χτυπήσουμε τό μονοπώλιο τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ὄχι μόνο στό γεωγραφικό ἐπίπεδο ἀλλά καί στό ἐπίπεδο τῆς ἀντίληψης γιά τά μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης».

Σ' ἀντίθεση μέ τή RAI πού διακηρύσσει ὅτι εἶναι ἕνα μέσο ἐνημέρωσης, ὁ ἐλεύθερος ραδιοτηλεοπτικός σταθμός «Ραδιο - τηλεόραση Τσιτά» θέλει νά εἶναι μέσο ἐπικοινωνίας καί δράσης. «Ἡ δική-μας ραδιοφωνία καί τηλεόραση, ἐξηγεῖ ἕνας ἀπό τούς μόνιμους συνεργάτες του, ἐπιδιώκει τήν προώθηση μέ θετικό τρόπο — καί ὄχι τήν ἄμβλυνση — ὁρισμένων κοινωνικῶν πιέσεων. Μέ ἐνέργειες ὅπως μιά παρέμβαση στό δημοτικό συμβούλιο προκειμένου νά δοθεῖ λύση σ' ἕνα ὁποιοδήποτε πρόβλημα (χαλασμένος σηματοδότης, σπασμένος ἀγωγός κλπ), ἤ τήν ὑποστήριξη μιᾶς συγκεκριμένης πρωτοβουλίας μιᾶς γειτονιᾶς, παρακινοῦμε τόν κόσμο ν' ἀποκτήσει ἐμπιστοσύνη στή δράση. Οἱ ἀκροατές-μας δέν εἶναι συνήθως πολιτικοποιημένα ἄτομα. Ἐπικοινωνώντας μέ τό σταθμό-μας, ἀρχίζουν νά παραδέχονται ὅτι μέ τή δράση μπορεῖ κανείς ν' ἀλλάξει τήν πραγματικότητα».

Μάρτης - 77: Στή Μπολόνια καί στή Ρώμη οἱ ἐλεύθεροι ραδιοσταθμοί καλοῦν τούς φοιτητές νά κατέβουν στούς δρόμους, ὅπου χιλιάδες νέων συγκρούονται μέ τήν ἀστυνομία.

Τά ἑπόμενα χρόνια, πού σημαδεύονται ἀπό ἔντονο πολιτικό ἀναβρασμό καί ὀξυμένα κοινωνικά προβλήματα, οἱ ἐλεύθεροι σταθμοί πολλαπλασιάζονται σ' ὅλη τήν Ἰταλία, καταλαμβάνοντας ὅλες τίς διαθέσιμες συχνότητες, καί ἀνάλογα μέ τήν ὀργάνωσή-τους καί τό περιεχόμενο τῶν προγραμμάτων-τους κερδίζουν ἤ χάνουν στό συναγωνισμό πού τούς γίνεται ἀπό τούς ἐμπορικούς καί κομματικούς σταθμούς.

Ἀνάμεσα στούς 42 ἐλ. ραδ/θμούς στό Τουρίνο, τό Ράδιο Τσιτά Φουτούρα ὑπῆρξε ἕνας ὑποδειγματικός ἐλεύθερος ραδιοσταθμός. Εἶχε ἱδρυθεῖ ἀπό αὐτόνομους καί παλιούς ἀγωνιστές τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς. Χαρακτηριστικό του ὅτι δέν ἀρκέστηκε, ὅπως οἱ ἀνταγωνιστές του, νά ἔχει ἕνα πρόγραμμα στό μεγαλύτερο μέρος του μουσικό, ἀλλά ἔδωσε περισσότερο βάρος στήν ἀντιπληροφόρηση. Οἱ ἐκπομπές του ἄρχιζαν στίς 7 τό πρωί καί τέλειωναν στή 1 τή νύχτα· ἦταν ἔτσι διαμορφωμένες ὥστε νά ὑπολογίζουν τό ρυθμό τῆς ζωῆς καί τά ὡράρια τῆς δουλιᾶς τῶν κατοίκων τοῦ Τουρίνου, πού στήν πλειοψηφία τους εἶναι ἐργάτες στά ἐργοστάσια τῆς Φίατ. Ἔτσι, τό πρῶτο δελτίο εἰδήσεων ἔβγαινε στόν ἀέρα στίς 7.15 τό πρωί, πρίν οἱ ἐργάτες φύγουν ἀπ' τά σπίτια τους. Καί ἀκολουθοῦσαν ἄλλες δύο βασικές ἐκπομπές πληροφόρησης, στίς 1-2 τό μεσημέρι καί στίς 7-8 τό ἀπόγευμα. Περιλάμβαναν, ἕνα δελτίο μέ εἰδήσεις ἀπ' ὅλη τή χώρα, νέα τοῦ Τουρίνου, ἐνημέρωση πάνω σέ διάφορες πολιτικές καί πολιτιστικές ἐκδηλώσεις καί συναντήσεις, συζητήσεις προσκαλεσμένων μέ δημοσιογράφους ἤ μέ Τουρινέζους πού τηλεφωνοῦσαν τίς ἐρωτήσεις καί παρατηρήσεις τους.

Αὐτό τό μοναδικό στοιχεῖο σ' ὅλους τούς ἐλεύθερους σταθμούς, ἡ μεγάλη καί ζωντανή συμμετοχή τῶν ἀκροατῶν, εἶχε μετατρέψει τό ράδιο Τσιτά Φουτούρα σέ ἐλεύθερο βῆμα τῶν ἀκροατῶν: οἱ ἀκροατές σέ συνεργασία μέ τά βασικά ἐπαγγελματικά στελέχη τοῦ σταθμοῦ μποροῦσαν νά κάνουν μόνοι τους ἐκπομπές πάνω σέ θέματα πού κατεῖχαν ἤ ἀκόμα νά ἐπεμβαίνουν ἄμεσα στίς ἐκπομπές τοῦ σταθμοῦ καί νά διαμορφώνουν οἱ ἴδιοι ἕνα πρόγραμμα, τήν ἔκβαση μιᾶς συζήτησης κλπ.

Τό Ράδιο Τσιτά Φουτούρα ἔδινε ἰδιαίτερη σημασία στά κάθε εἴδους γεγονότα καί προβλήματα τῆς πόλης τοῦ Τουρίνου. Κάθε βδομάδα δινόταν μιά ὥρα στό δήμαρχο γιά ν' ἀπαντήσει στίς ἐρωτήσεις τῶν συντακτῶν τοῦ σταθμοῦ ἤ τῶν ἀκροατῶν καί 3 φορές τή βδομάδα δινόταν ἀπό ἕνα τέταρτο στά συνδικάτα τῆς Φίατ.

Οἱ οἰκονομικοί του πόροι προέρχονταν 1) ἀπό τήν προσφορά τῶν 750 μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ λαϊκῆς δράσης, πού ἦταν καί ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σταθμοῦ, 2) ἀπό τή διαφήμιση (μεγάλων καταστημάτων, βιβλιοπωλείων, ἐκδοτικῶν οἴκων, ἐφημερίδων, συνδικάτων κλπ), 3) ἀπό τήν ὀργάνωση συναυλιῶν (20 περίπου κάθε χρόνο μέ Ἰταλούς καί ξένους καλλιτέχνες). Τά συνολικά του ἔξοδα (περιλαμβάνεται καί ὁ μισθός τῶν 17 μόνιμων στελεχῶν του) ἔφθαναν περίπου τίς 250.000 δρχ. τό μῆνα καί μέ δυσκολία καλύπτονταν, καθώς ἡ βασική πηγή ἐσόδων του παρέμενε ἡ διαφήμιση...

Ἄνοιξη τοῦ '80: Ἡ Ἰταλία εἶναι ἀκόμα ἡ χώρα τῶν 3300 ἐλεύθερων ραδιοσταθμῶν καί τῶν 700 ἰδιωτικῶν τηλεοπτικῶν καναλιῶν, ἀλλά μέχρι πότε; Ἡ περίοδος τοῦ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ ἔχει περάσει καί ἔχουν ἀπό καιρό ἀρχίσει νά γίνονται αἰσθητά τά σοβαρά προβλήματα τῆς ἐλεύθερης ραδιοφωνίας. Κάθε μέρα ἕνας ἐλεύθερος ραδ/θμός ἐξαφανίζεται. Ὕστερα ἀπό μιά περίοδο σύγχυσης, ἡ RAI ξαναπῆρε πάνω της καί κάνει πραγματικό συναγωνισμό στούς ἀνεξάρτητους τοπικούς ραδ/-θμούς, πού, καθώς εἶναι πολυάριθμοι, ἔχουν φέρει κορεσμό στή διαφημιστική ἀγορά. Καί ἡ διαφήμιση εἶναι καθοριστικός παράγοντας στήν οἰκονομική στήριξη ἑνός ἀνεξάρτητου σταθμοῦ. Οἱ πιό πλούσιοι σταθμοί, καθώς ἔχουν τέλειο καί σύγχρονο τεχνικό ἐξοπλισμό, κερδίζουν ἄνισα τήν προτίμηση τῶν διαφημιζόμενων. Ἀπό τήν ἄλλη μεριά οἱ πιό δυνατοί, κύρια ὅσοι στηρίζονται ἀπό τά μεγάλα κόμματα, δέν διστάζουν νά ἐφαρμόσουν καί τό DUMPING στίς τιμές τῶν διαφημίσεων γιά ν' ἀπομονώσουν καί νά ἐξαφανίσουν τούς μικρότερους σταθμούς. Πολλοί ἀπ' αὐτούς γονατίζουν ἀπό τό βάρος τῶν ἐξόδων καί διακόπτουν. Αὐτό περισσότερο συμβαίνει στόν τομέα τῆς ἐμπορικῆς ἀνεξάρτητης ραδιοφωνίας. Ἦταν πολλοί οἱ μικροί «καρχαρίες» πού πίστευαν πώς ἦταν δυνατό νά θέσουν σέ λειτουργία ἕνα πομπό καί νά ἐγκαταστήσουν στό μικρόφωνο ἕνα ντίσκ-τζόκεϋ γιά ν' ἀρχίσει νά πέφτει βροχή τό χρῆμα τῶν διαφημιζόμενων. Σήμερα, ἀναγκάζονται νά δώσουν τό χέρι στούς μεγαλοκαρχαρίες τῶν ἐκδοτικῶν οἴκων καί τῶν βιομηχανιῶν, πού ἔχουν τά μέσα νά πατρονάρουν τούς ραδιοφωνικούς σταθμούς νοικιάζοντας τά προγράμματά τους καί παίρνοντας τελικά τόν ἔλεγχό-τους.

Μ' αὐτό τόν τρόπο, τό καινούργιο ραδιοφωνικό πλαίσιο στήν Ἰταλία διαμορφώνεται πάνω στό ἀμερικάνικο μοντέλο. Ἡ RAI προβλέπει ὅτι μέσα σέ τρία χρόνια δέν θά ὑπάρχουν πάνω ἀπό 300 ἀνεξάρτητοι σταθμοί, πού ἡ μεγάλη πλειοψηφία τους θά εἶναι ἐνσωματωμένη σ' ἕνα ἰδιωτικό δίκτυο. Αὐτά τά ἰδιωτικά δίκτυα θά φέρουν τό κύριο οἰκονομικό βάρος, θά ἔχουν μεγαλύτερη εὐκινησία στή λειτουργία-τους, καί μιά ἀρκετά μεγάλη ἱκανότητα νά ἀγγίζουν ὁλοένα καί πιό ἰδιαίτερες μερίδες τοῦ κοινοῦ. Θά συνυπάρχουν μέ τό δημόσιο δίκτυο τῆς RAI καί μέ ὅσους ἐλεύθερους ραδιοσταθμούς θ' ἀντέξουν καί θά καταφέρουν νά κρατήσουν τήν ἀνεξαρτησία-τους.

Τό ράδιο - Ποπολάρε

Τά δύο τελευταῖα χρόνια, οἱ ραδιοσταθμοί οἱ πραγματικά ἀνεξάρτητοι ἔχουν συναντήσει μεγάλες δυσκολίες, συχνά ἀξεπέραστες. Παράδειγμα τό Ράδιο-Τσιτά Φουτούρα. Καθώς εἶχε καταβληθεῖ ἀπ' τίς οἰκονομικές δυσκολίες καί τίς ἐσωτερικές διαμάχες, πού ἀντικαθρέφτιζαν τίς ἀνακατατάξεις τοῦ «Κινήματος», μιά φασιστική ἐπίθεση τοῦ ἔδωσε τή χαριστική βολή. Ἀναφέρουμε ἐπίσης τό Ράδιο-Σέργουντ, πού ἡ ἀστυνομία σφράγισε μέ δικαστική ἀπόφαση, καί τό Ράδιο Ὄντα Ρόσα τοῦ ὁποίου πολλοί ὑπεύθυνοι φυλακίστηκαν πρόσφατα γιά «ὑποστήριξη στόν ἔνοπλο ἀγώνα». Ἄλλοι πάλι ραδιοσταθμοί, καταπονημένοι ἀπό τά ὑλικά προβλήματα καί ἀπογοητευμένοι ἀπό τή δυσκολία πού παρουσιάζει ἡ πραγματοποίηση μιᾶς ραδιοφωνίας μέ ἀκροαματικότητα, σταμάτησαν ἀπό μόνοι τους. Τό νά βάζεις στό πικάπ ἕνα δίσκο 45 στροφῶν δέν εἶναι ἰδιαίτερα πολύπλοκο. Ὅμως τό νά ἐμψυχώνεις ἕνα σταθμό πού βάζει σ' ἐφαρμογή μιά καινούργια πολιτική τῆς πληροφόρησης καί τῆς καλλιτεχνικῆς ἔκφρασης καί ἕνα ἀληθινό ἄνοιγμα πρός τά ἔξω, εἶναι μιά ἄλλου εἴδους προσπάθεια μέ διαφορετικές ἀπαιτήσεις.

Ἕνας ἀπό τούς ἐλεύθερους σταθμούς πού ἔχουν ὥς τά τώρα ἀντέξει στίς κάθε λογῆς πιέσεις, εἶναι τό **Ράδιο-Ποπολάρε** τοῦ Μιλάνου, πού μάλιστα διατηρεῖ τήν μεγαλύτερη ἀκροαματικότητα στήν περιοχή τῶν Ἄλπεων. Πραγματοποιεῖ ἕνα διαφορετικό εἶδος ἐνημέρωσης, παρακολουθώντας ἀπό κοντά τά γεγονότα καί πληροφορώντας τούς ἀκροατές μέ ἐπί τόπου ρεπορτάζ, σχόλια καί στιγμιότυπα ἀπό τήν ἐξέλιξη ἑνός γεγονότος, ἀλλά καί μέ ἀναλύσεις γιά τά αἴτιά του. Χάρη σ' αὐτό τόν ἀέρα τῆς ἀλήθειας πού πνέει στό Ράδιο Ποπολάρε μπορεῖ κανείς νά πληροφορηθεῖ μέ σιγουριά γιά κάθε κύμα συλλήψεων, γιά κάθε διαδήλωση ἤ ἐπίθεση· ἀκόμα, μπορεῖ νά τηλεφωνήσει καί νά δώσει πληροφορίες ἤ νά ἐκφράσει τή γνώμη του πάνω στά φλέγοντα ζητήματα τῆς στιγμῆς.

Μιά μόνιμη ἐκπομπή τοῦ Ράδιο-Ποπολάρε, πέρα ἀπό τά δελτία, τά μουσικά προγράμματα κλπ., εἶναι ἡ «βραδυνή συζήτηση». Ἀπό τῆς 8 ὥς τίς 12 κάθε βράδυ, γίνονται συζητήσεις μέ διάφορα θέματα: πολιτικός προβληματισμός, οἰκολογικά ζητήματα, θέματα πού ἀφοροῦν τή σεξουαλική ζωή, τό γυναικεῖο κίνημα κλπ. Αὐτές οἱ νυχτερινές ἐκπομπές ὑπολογίζεται ὅτι δέν ἔχουν παραπάνω ἀπό 5000 ἀκροατές, κι ἔτσι ὁ τόνος τους εἶναι πιό οἰκεῖος — πάντως ὁποιοσδήποτε μπορεῖ νά πάρει τηλέφωνο καί νά δώσει ἀπ' εὐθείας τή γνώμη του.

Ἀλλά ὁ σταθμός δέν ἀρκεῖται μόνο στίς συζητήσεις. Τόν καιρό τῶν ἐκλογῶν, τό Μάη τοῦ 1979, τό Ράδιο-Ποπολάρε μαγνητοφώνησε μιά ἐξομολόγηση, ὅπου ἕνας παπάς συμβούλευε ἕνα ταλαιπωρημένο πιστό νά ψηφίσει Χριστιανοδημοκρατία. Ἄλλοτε, στή διάρκεια μιᾶς ἔρευνας γύρω ἀπό τήν κατοικία στό Μιλάνο, ἕνας συντάκτης τοῦ μαγνητοφώνησε τήν κουβέντα ἑνός μεσίτη διαμερισμάτων πού ἀνά-

φερε σ' ἕναν πελάτη τίς ἐπίσημες τιμές καί τίς τιμές τῆς μαύρης ἀγορᾶς: ἡ μαρτυρία τοῦ ἐξαπατημένου πελάτη στοίχισε 1,5 χρόνο φυλακή μ' ἀναστολή στόν διευθυντή τοῦ μεσιτικοῦ γραφείου.

Στίς ζωντανές ἐκπομπές ἔρευνας τοῦ Ράδιο-Ποπολάρε θίγονται σέ βάθος τά πιό ὀξυμένα προβλήματα τῆς ἰταλικῆς κοινωνίας. Μιλοῦν οἱ μετανάστες ἀπό τόν ἰταλικό νότο πού εἶναι ἐγκατεστημένοι στό Σεβέζο καί δηλητηριάζονται ἀπό τά πετροχημικά τράστ. Κι ἀκόμα, οἱ μηχανικοί τοῦ ἀτομικοῦ κέντρου τοῦ Καόρσο, 60 μόνο χιλιόμετρα ἀπό τό Μιλάνο οἱ ὁποῖοι δηλώνουν τήν ἄγνοιά τους γιά τό τί πρέπει νά γίνει σέ περίπτωση ἀτυχήματος καί ἐπισημαίνουν τά 40 ἀτυχήματα πού ἔχουν ἤδη γίνει...

ΤΑ «ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ» ΤΟΥ ΡΑΔΙΟ - ΠΟΠΟΛΑΡΕ

Ἄν τό Ράδιο-Ποπολάρε ὑπάρχει ἀκόμα σήμερα, αὐτό ὀφείλεται καί στό γεγονός ὅτι διαχειρίζεται ἕνα σημαντικό ποσόν πού ἴσως φανεῖ ἀστεῖο στούς εἰδικούς τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης, ἀλλά πάντως ἐξασφαλίζει τό ἐλάχιστο ἀναγκαῖο γιά τή ζωή τοῦ σταθμοῦ. Γιά παράδειγμα, ὁ προϋπολογισμός τοῦ 1978 περιλάμβανε τά ἑξῆς:

ΕΣΟΔΑ	*δρχ.*	*ΕΞΟΔΑ*	*δρχ.*
Διαφήμιση	*2400000*	*Μισθοί*	*2500000*
Συναυλίες 500000	*Τηλέφωνο*		
Συναυλίες	*500000*	*Τηλέφωνο*	*1200000*
Συνδρομές ἀκροατῶν	*900000*	*Τεχνική συντήρηση*	*200000*
Ἐνισχύσεις συνδικάτων	*500000*	*Συνδρομές πρακτορείων*	*150000*
Σήματα, ἀφίσες κλπ.	*250000*	*Νοίκια καί ἠλεκτρικό*	*300000*
	4500000		*4350000*

Ἡ οἰκονομική ἐνίσχυση τοῦ σταθμοῦ πραγματοποιεῖται ἰδιαίτερα στή διάρκεια τῶν συναυλιῶν, μέ τή μορφή τῶν συνδρομῶν. Ὅποιος ἀκροατής ἐγγράφεται συνδρομητής ἀποκτᾶ μιά κάρτα πού τοῦ δίνει τό δικαίωμα γιά ἔκπτωση σέ πολλά θεάματα. Ὡστόσο, ἡ πρωταρχική πηγή τῶν ἐσόδων παραμένει ἡ διαφήμιση, πού οἱ κυριώτεροι τομεῖς της εἶναι οἱ μικρές ἀγγελίες (30%), οἱ φίρμες HI-FI (20%) καί οἱ ἐκδότες βιβλίων (20%). Οἱ τιμές τῶν διαφημιστικῶν μηνυμάτων εἶναι 500 δρχ. γιά 30", μεταξύ ὅμως 11 καί 3 μ.μ., ὧρες μεγάλης ἀκροαματικότητας, ἡ τιμή γίνεται 1000 δρχ.

Ὅταν τό Ράδιο-Ποπολάρε εἶχε ἀναμεταδότη 800 βάτ, τουλάχιστον 170000 ἄτομα ἄκουγαν τό σταθμό κάθε βδομάδα. Σήμερα διαθέτει ἀναμεταδότη 5 κιλοβάτ πού αὐξάνει αἰσθητά τή ζώνη ἀκρόασής του, ἀλλά ἔχει προκαλέσει ἕνα ἔλλειμα 900000 δρχ. σ' ἕνα προϋπολογισμό κιόλας δύσκολο νά ἰσορροπήσει...

ΓΑΛΛΙΑ

Στήν περίοδο ἀπό τό Μάρτη τοῦ 77 μέχρι τό Μάρτη τοῦ 78 γίνονται οἱ πρῶτες σοβαρές ἀπόπειρες γιά τή δημιουργία ἐλεύθερων ραδιοσταθμῶν ἀπό διάφορες ὁμάδες, λιγοστές στόν ἀριθμό καί χωρίς ξεκαθαρισμένη ἀντίληψη γιά τήν ὑπόθεση τῆς ἐλεύθερης ραδιοφωνίας. Εἶναι μιά περίοδος ἰδιαίτερα ἀβέβαιη καί οἱ σταθμοί βρίσκονται ἀκόμα στό πειραματικό τους στάδιο. Αὐτό δέν τούς ἐμποδίζει νά πληθαίνουν, νά καθιερώνουν τίς μεταδόσεις τῶν ἐκπομπῶν τους στά FM καί νά συγκροτήσουν τήν ALO ("Ενωση γιά τήν Ἀπελευθέρωση τῶν Κυμάτων).

Τό Μάρτη τοῦ 78 γίνεται στό Παρίσι ἡ συνδιάσκεψη τῆς ALFREDO, ἀπό τήν ALO καί τήν ἀντίστοιχη ἰταλική FRED. Καθώς ἔχουν ἤδη τεθεῖ τά προβλήματα τῆς πολιτικῆς καί οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας τῶν σταθμῶν, ἐκεῖ γίνεται ἡ πρώτη ἀντιπαράθεση στίς ἀντιλήψεις τῶν ραδιοφωνικῶν ὁμάδων, τόσο σέ ἐθνικό ὅσο καί σέ διεθνές ἐπίπεδο. Ἀποτέλεσμα: τό κίνημα τῶν ἐλ. σταθμῶν διασπᾶται. Ὅσοι ἀρνοῦνται «ὁποιαδήποτε ἐξάρτηση τῆς ἐλεύθερης ραδιοφωνίας ἀπό τίς οἰκονομικές καί τίς κομματικές δυνάμεις» ἐγκαταλείπουν τήν ALO καί, μέ τή συμπαράσταση πολλῶν διανοούμενων, συγκροτοῦν τήν «Ὁμάδα ὑποστήριξης στούς ἐλεύθερους ραδιοσταθμούς». Ἡ ALO ἐπιμένει στήν ἄποψή της γιά μιά ραδιοφωνία «ἐλεύθερη, τοπική καί ἐμπορική» (πού ὅμως δέν θά 'χει κερδοσκοπικούς στόχους), καί συνεργάζεται μέ διάφορους ἄλλους ραδιοφωνικούς συλλόγους. Οἱ ἀσυμβίβαστοι, δηλαδή ὅσοι ἀρνοῦνται τή σχέση μέ ὁποιαδήποτε οἰκονομική ἤ πολιτική ἀρχή, ἑνώνονται στήν «Ὁμοσπονδία Ἐλεύθερων Ραδιοσταθμῶν», ὠθημένοι ἀπό τήν ἀνάγκη ν' ἀνταλλάσσουν τίς ἀπόψεις τους, ν' ἀντιπαραθέτουν τίς ἐμπειρίες τους καί ν' ἀντιμετωπίζουν συλλογικά τά κοινά προβλήματα.

Τό φθινόπωρο τοῦ 78 ἔρχεται μαζί μ' ἕνα «εἰδικό» νόμο ψηφισμένο ἀπό τή Βουλή ὁ ὁποῖος προβλέπει, γιά κάθε ἄτομο πού παραβιάζει τό Κρατικό Ραδιοφωνικό Μονοπώλιο, φυλάκιση μέχρι καί 12 μηνῶν καί πρόστιμο 10.000 μέχρι 100.000 FR, καθώς καί κατάσχεση τῶν μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ σταθμοῦ. Καί οἱ πιό τολμηροί ἀποκαρδιώνονται. Στό Παρίσι, πολλοί σταθμοί σταματοῦν. Μιά κάποια κάμψη εἶναι ἐμφανής, ὄχι ὅμως καί ὁλοκληρωτική. Διάφορες ὁμάδες ἔρχονται σ' ἐπαφή μεταξύ τους καί ἀλληλοϋποστηρίζονται τεχνικά καί οἰκονομικά. Ἔτσι, στήν Προβηγγία ἀρκετοί σταθμοί συνεχίζουν τή λειτουργία τους.

Πάντως, στίς ἀρχές τοῦ 79, ἐλάχιστη κουβέντα ἀκοῦμε νά γίνεται γιά τά ἐλεύθερα ράδια. Ὡστόσο ἡ ἀστυνομία ἔχει κάνει ἤδη «ἐπισκέψεις» σέ πολλούς σταθμούς κατάσχοντας τόν ἐξοπλισμό τους, κι ὅλ' αὐτά μέσα στήν ἀδιαφορία καί τή σιωπή τοῦ τύπου.

Λίγο ἀργότερα, οἱ ὑπάρχοντες φορεῖς τῆς ἐλεύθερης ραδιοφωνίας (ALO, Ὁμοσπονδία Ἐλ. Ραδ/θμῶν κλπ.), ἐπιχειροῦν χωρίς ἐπιτυχία νά ξαναδώσουν ζωή στό κίνημα, προωθώντας τό συντονισμό τῶν ἐλ. ραδ/θμῶν. Παράλληλα, μερικές ραδιοφωνικές ὁμάδες βοηθιοῦνται μεταξύ τους, ὀργανώνονται κι ἐξασφαλίζουν τήν ἐπιβίωση τῶν σταθμῶν τους μέ κατά μέσο ὅρο μιά ἐκπομπή τήν ἑβδομάδα. Ἐπιμένουν. Καινούργιοι σταθμοί ξεφυτρώνουν συνέχεια σέ διάφορες πόλεις, καθώς ἡ ἀνάγκη γιά ἔκφραση καί τό μεράκι ἀποδεικνύονται ἰσχυρότερα ἀπό τίς δυσκολίες.

Ἡ γαλλική ἐλεύθερη ραδιοφωνία εἶναι πιά μιά πραγματικότητα, ἀρκετά δυσάρεστη βέβαια γιά ὁρισμένους. Οἱ διακηρύξεις τῶν ὑπουργῶν, τῶν βουλευτῶν, τῶν διάφορων ἠγετῶν καθώς καί ἄλλων πολιτικῶν προσωπικοτήτων δείχνουν ὅτι, ἀπό τή δεξιά μέχρι τήν ἀριστερά, σέ κανένα δέν ἀρέσουν αὐτά τά «ἐλεύθερα ράδια». Ἡ «εἰκόνα τῆς Ἰταλίας», ἡ «ἀναρχία», ἡ «ἀνατρεπτική δραστηριότητα», ἡ «τρομοκρατία», οἱ διάφορες «ἰδεολογίες», ὅλ' αὐτά πού καταλογίζουν στούς σταθμούς, κύρια ὅμως ἡ ἔλλειψη ἐλέγχου στίς ἰδέες παγώνουν αὐτούς τούς κυρίους πού ὁ ρόλος τους ἀκριβῶς εἶναι νά ἐλέγχουν καί νά βάζουν σέ κανάλια τά ἄτομα καί τίς ἀπόψεις τους.

Ἡ παραδοσιακή ἀριστερά διαδηλώνει τήν ἀντίθεσή της στό μονοπώλιο ἀπ' τό κράτος τῆς ραδιοτηλεοπτικῆς πληροφόρησης, χωρίς ὅμως μέ τίς προτάσεις της ν' ἀναγνωρίζει καί νά

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΚΕΡΣ

εὐνοεῖ τό ρόλο τῶν ἐλεύθερων ραδιοσταθμῶν. Ἐνδιαφέρεται περισσότερο νά ἐδραιώσει τή δική της πρόσβαση στήν τοπική ραδιοφωνία, πού τά τελευταῖα χρόνια πραγματοποιεῖται μέ τούς κομματικούς σταθμούς ἤ τούς σταθμούς τῶν μεγάλων συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων.

Τό ΚΚΓ προτείνει οἱ τοπικοί ραδιοσταθμοί νά μή δημιουργοῦνται παρά «μετά ἀπό ἀπόφαση τῶν δημοτικῶν συμβουλίων κάθε πόλης». Σύμφωνα μ' αὐτή τή θέση, τό Κράτος καί ἡ τοπική αὐτοδιοίκηση μοιράζονται τό ραδιοφωνικό μονοπώλιο καί θέτουν ὑπό τόν ἔλεγχό τους, δηλαδή ἐξαφανίζουν, τούς ἐλεύθερους σταθμούς.

Τό Σοσιαλιστικό Κόμμα [illegible] ἡ ἀναρχία καί ἡ ἐπι[illegible] πιό [illegible] 22 μεγάλα γεωγραφικά [illegible] ὑπευθυνότητα για τήν ἀντίστοιχη ραδιοτηλεόραση ν' ἀνήκει σ' ἕνα τοπικό συμβούλιο (ἀπό ἐκλεγμένους ἀντιπροσώπους τοῦ κάθε γεωγραφικοῦ διαμερίσματος, τῶν ἐθνικῶν ραδιοτηλεοπτικῶν ὀργανισμῶν καί ἀπό ἄλλο ἄτομα κ.τ.λ. ὑπόδειξη τῶν συνδικάτων, τῶν πολιτιστικῶν συλλόγων, τῶν ἑνώσεων ἀκροατῶν, καταναλωτῶν, ποιότητας ζωῆς κλπ).

Ἀπ' τήν ἄλλη μεριά, ἡ δεξιά, μετά τίς ἀποτυχημένες ἀπόπειρές της νά ἀμφισβητήσει κι αὐτή τό κρατικό μονοπώλιο (!) φτιάχνοντας κάποιους «ἀνεξάρτητους» σταθμούς στό μοντέλο τῶν ἐλεύθερων, σήμερα προωθεῖ τούς τοπικούς «πειραματικούς» σταθμούς πού δέν εἶναι παρά ἐκμοντερνισμένα κατασκευάσματα τοῦ κρατικοῦ ραδιοφωνικοῦ μονοπωλίου. Κυριο μέλημά της εἶναι ἡ προετοιμασία τῆς ἐπίθεσης τῶν ἐμπορικῶν τράστ, πού θά ὁλοκληρωθεῖ μετά τίς προεδρικές ἐκλογές τοῦ 1981 μέ τήν ἐγκατάσταση τοπικῶν ἐμπορικῶν ραδιοσταθμῶν. Τόσο θεωρητικά ὅσο καί πρακτικά, ἡ στάση-της ἀπέναντι στήν ἐλεύθερη ραδιοφωνία ὑπῆρξε πάντα ἀρνητική: ἀρχικά πέτυχε νά ψηφιστεῖ ὁ «εἰδικός νόμος Λεκά» κι ἀπό τότε ἐπεδίωξε μέ κάθε τρόπο τήν αὐστηρή ἐφαρμογή του κινητοποιώντας γι' αὐτό ὅλο τόν κρατικό μηχανισμό.

(Κείμενο τοῦ RADIO ON SE DEBROUILLE)

Ὁ τύπος, τό ραδιόφωνο καί ἡ τηλεόραση βρίσκονται σέ κρίση. Ἔχουν ἀρρωστήσει ἀπό τά οἰκονομικά καί πολιτικά μονοπώλια, ἤ μᾶλλον ἔχουν τόσο ταϊστεῖ πού κοντεύουν νά σκάσουν. Ἀμήν καί πότε!

Στή Γαλλία ὑπάρχει μιά ἐπίφαση ἐλευθερίας τοῦ τύπου: ὁποιοσδήποτε, δηλαδή, μπορεῖ νά βγάλει μιά ἐφημερίδα. Ὅταν ἐπιχειρεῖ τή διάδοσή της, πέφτει στήν πρώτη παγίδα. Ὅταν ἐπιχειρεῖ νά τήν πουλήσει, στή δεύτερη. Βλέπεις, τό κόστος τῆς ἐκτύπωσης καί τῆς διάδοσης εἶναι τόσο μεγάλο, ὥστε ἡ ἐξισορρόπηση τῶν ἐσόδων καί τῶν ἐξόδων μιᾶς ἔκδοσης γίνεται ἕνα ἐξαντλητικό σπόρ, εἴτε συνοδεύεται ἀπό διαφήμιση εἴτε ὄχι. Ἔτσι τά διάφορα φύλλα «σπᾶνε» τό ἕνα μετά τό ἄλλο... Καί ἄλλα παίρνουν τή θέση τους προσωρινά! Εἶναι ἡ ἐποχή πού ὅλοι ἐκφράζονται «ἐλεύθερα» πάνω στό χαρτί ἐλπίζοντας πάντα σ' ἕνα ρεκόρ ἀναγνωστῶν.

Παρόμοια εἶναι καί τά ἐμπόδια στόν κινηματογράφο: τά προβλήματα πού ἔχει νά ξεπεράσει κανείς, βρίσκονται στή διακίνηση καί στό πούλημα τῆς ταινίας.

Στό ραδιόφωνο ὅμως καί στήν τηλεόραση δέν ὑπάρχει οὔτε κάν ἐπίφαση ἐλευθερίας στή Γαλλία. Δέν ὑπάρχει παρά ἡ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ τηλεόραση καί τό ΔΙΚΟ ΤΟΥΣ ραδιόφωνο. Ἔτσι, ἄν θελήσεις νά δημιουργήσεις ἕνα μέσο «μαζικῆς ἐπικοινωνίας», αὐτό δέν μπορεῖ νά εἶναι παρά ἕνα ἔντυπο. Ὄχι ραδιοφωνικός σταθμός οὔτε τηλεοπτικό κανάλι: αὐτά ἀνήκουν σ' ΕΚΕΙΝΟΥΣ. Ὅπως ἐξάλλου καί τά ὅπλα. Θυμήσου πάντως πώς θά μᾶς δώσουν πιό εὔκολα τή ραδιοφωνία καί τήν τηλεόραση ἀπό τά ὅπλα...

Γι' αὐτό λοιπόν, ὅταν κουβεντιάζεις ἕνα ζήτημα μέ κάποιον ἄλλο, κάν' το μπροστά σ' ἕνα μικρόφωνο. Πάντα θά ὑπάρχει κάποιος πού θ' ἀνοίξει τό τρανζίστορ του. Εἶναι στό σπίτι του καί δέν χρειάζεται νά πληρώσει τίποτα. Καί τήν ἑπομένη φορά θά συζητᾶς μαζί του μπροστά στό μικρόφωνο!

τότε ἀκούραστα συνεχίζουν μοιράζοντας κατά τό κέφι τους ποινές πού δύσκολα βρίσκουν λογική αἰτιολόγηση. «Οἱ ἀξιόμεμπτες δραστηριότητες τῶν κατηγορουμένων ἀναστατώνουν σοβαρά τή δημόσια τάξη. Προξενοῦν μάλιστα ὁρισμένη ζημία στό κοινό ἐπειδή ἀπομακρύνουν ἀπ' τίς ἐκπομπές τοῦ κρατικοῦ μονοπωλίου ἕνα μέρος ἀκροατῶν». Ὁρισμένοι θεωροῦνται ἔνοχοι ἐπειδή λειτούργησαν ἕναν ἐλεύθερο σταθμό, ἄλλοι ἐπειδή πῆραν μέρος στίς ἐκπομπές του, ἄλλοι ἐπειδή πιάστηκαν νά τον ἀκοῦν(!)

Στίς ἀρχές τοῦ 80, 4 καταδίκες για τό Ράδιο-Πεζοδρόμιο τῆς Τουλόν: γιά τή συμμετοχή τους στό σταθμό, ἐπιβλήθηκε πρόστιμο 1000 φράγκων σέ δύο κοπέλες καί φυλάκιση 4 μηνῶν σέ ἕναν «ἐπικίνδυνο» κατά τή γνώμη τῆς δικαιοσύνης ἀναρχικό. Φυλάκιση 3 μηνῶν ἐπιβλήθηκε σέ κάποιον πού συνελήφθη ἀπό τήν ἀστυνομία ἁπλά νά ἀκούει Ράδιο-Πεζοδρόμιο.

Πῶς ἀντιδροῦν οἱ ἐλεύθερες ραδιοφωνικές ὁμάδες αὐτή τήν περίοδο τῆς ἐντεινόμενης κρατικῆς καταστολῆς; Δημιουργοῦνται συνέχεια ὁμάδες καί ἐπιτροπές συμπαράστασης σ' ὅλους τούς δικαζόμενους. Μιά ὁμάδα δικηγόρων εἰδικευμένων στά νομικά ζητήματα τῆς ραδιοφωνίας ἀναλαμβάνει τίς ὑποθέσεις τῶν κατασχέσεων καί τῶν δικῶν. Οἱ ἄμεσα ἐνδιαφερόμενοι, μαζί μέ πλῆθος νέων ἀνθρώπων, παρίστανται στίς δίκες, ἀφιερώνουν πάμπολες ἐκπομπές στά γεγονότα καί τά προβλήματα τῆς καταστολῆς, ἀλληλοϋποστηρίζονται καί ἔχουν τακτικές συναντήσεις μεταξύ τους προκειμένου νά συνεχιστεῖ μέ κάθε τρόπο ἡ λειτουργία τῶν ἐλεύθερων ραδ/θμῶν.

Τό κρατικό μονοπώλιο ἀντεπιτίθεται

Δεκέμβης 79: Τό Διεθνές Ράδιο Κορσική ἦταν ἕνας ἐλεύθερος ραδιοσταθμός ἐγκατεστημένος στό νησί τοῦ Ἔλβα. Ἡ γαλλική κυβέρνηση ἐξανάγκασε τούς τεχνικούς τῶν γαλλικῶν τηλεπικοινωνιῶν στήν Κορσική ν' ἀχρηστέψουν μέ παράσιτα τίς ἐκπομπές του. Ἡ ἐνέργεια αὐτή ἦταν παράνομη, ἀφοῦ τό μονοπώλιο τῆς γαλλικῆς ραδιοφωνίας περιορίζεται στό ἐθνικό ἔδαφος τῆς Γαλλίας ἐνῶ στό νησί τοῦ

ἐθνικό ἔδαφος τῆς Γαλλίας ἐνῶ τό νησί τοῦ Ἔλβα ἀνήκει στήν Ἰταλία.

Ὅταν τό κρατικό μονοπώλιο δέν ἐνεργεῖ «πολιτισμένα», μέ τή βοήθεια τῆς σύγχρονης τεχνολογίας, καταφεύγει σέ δεκάδες κατασχέσεις — πολλές φορές καί καταστροφές — τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν ἐλεύθερων σταθμῶν, ἰσάριθμες δίκες τῶν στελεχῶν ἤ ἀκόμα καί τῶν φίλων τους, μέ ἀστήρικτο συνήθως κατηγορητήριο, πού καταλήγουν σέ ἐπιβολές μεγάλων προστίμων ἀλλά καί φυλακίσεων. Πρόσφατα αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ μεταχείριση ἐπεκτάθηκε καί στούς τοπικούς ραδιοσταθμούς μεγάλων συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων.

Στίς 4 Ἰούνη, τή μέρα πού οἱ δημοσιογράφοι καί οἱ ὑπάλληλοι τοῦ γαλλικοῦ τύπου συμμετεῖχαν σέ μιά 24ωρη ἀπεργία, ἡ κυβέρνηση ἔστρεψε τήν ἀστυνομία ἐνάντια στήν ἐλεύθερη ραδιοφωνία. Ἰδού ὁ ἀπολογισμός τῆς δράσης της.

— στό Παρίσι, στίς 6 τό πρωί, κατάσχεση τοῦ Ράδιο-Παρίσι 80

— στό Ὀμπύ, πολλές ἑκατοντάδες CRS (τά γαλλικό ΜΑΤ) καί αὖρες κατέλαβαν τή μικρή αὐτή πόλη τῶν 5.000 κατοίκων, καί ἐνῶ ἡ EDF (ἡ γαλ. ΔΕΗ) σταμάτησε τήν παροχή ἠλεκτρικοῦ ρεύματος γιά δύο ὧρες, ξεσήκωσαν καί κατέστρεψαν τό ὑλικό τοῦ Ράδιο-Κενκέν, τοπικοῦ ραδιοσταθμοῦ τῆς CGT.

— στό Νανσύ, ἡ ἀστυνομία χτύπησε ἐργάτες καί κατέλαβε τό Ράδιο-Λορέν.

Τόν Ὀκτώβρη τοῦ 79, οἱ γάλλοι δικαστές ἐπιβάλουν γιά πρώτη φορά τήν ποινή τῆς φυλάκισης (2 μηνῶν) σέ δύο στελέχη τοῦ ἐλεύθερου «Ράδιο-Περιπέτεια», μέ μοναδική κατηγορία τή συμμετοχή τους στίς ἠχογραφήσεις τῶν προγραμμάτων τοῦ σταθμοῦ. Ἀπό

Ἱδρυτικό κείμενο τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐλεύθερων Ραδιοσταθμῶν

Ποῦ βρίσκεται τό κίνημα τῆς ἐλεύθερης ραδιοφωνίας;

Περνώντας ἀπό τό ὕπουλο φίμωτρο τῶν παρασίτων καί φτάνοντας στό πιό βάναυσο τῶν ἀστυνομικῶν ἐπεμβάσεων, ἡ ἐξουσία κάνει φανερή τήν πρόθεσή της νά πνίξει τούς Ἐλεύθερους Ραδιοσταθμούς, δηλαδή ἕνα ὁλόκληρο κίνημα γιά ἔκφραση τῆς γνώμης, ἀνταλλαγή ἀπόψεων, συζήτηση, ἀγώνα, δημιουργικότητα, καλλιτεχνική ἔκφραση.

Καθώς ἡ ἐξουσία ἀποκαλύπτει τήν ἀνάγκη της νά ἐπαναβεβαιώσει τήν ἀρχή τοῦ μονοπωλίου στά μέσα ραδιοφωνικῆς ἐπικοινωνίας, μᾶς δείχνει καί τό βάθος τῆς ἀνησυχίας της. Γιατί ποιός ὁ λόγος νά ἐπιβεβαιώσει μιάν ἀρχή πού ἀπό μόνη της ἐπιβάλεται;

Ἀλλά τό κίνημα τῆς Ἐλεύθερης Ραδιοφωνίας, ἀκριβῶς ἐπειδή ἀνταποκρίνεται σέ ἀνάγκες νόμιμες, ποικίλες καί βαθιά συνειδητοποιημένες καί ἐπειδή δέν ἀνέχεται νά παζαρεύει

τήν ἐλευθερία τῆς ἔκφρασης, θά ἀναπτυχθεῖ πρίν ἀλλά καί μετά ἀπό κάθε κατασταλτική νομοθεσία.

Γιά μιά ὁμοσπονδία

'Επειδή ἡ καλύτερη ἀπάντηση στήν ἐπίθεση τῆς ἐξουσίας θά εἶναι ὁ πολλαπλασιασμός τῶν σταθμῶν καί τῶν ἐκπομπῶν, καθώς καί καί ἡ προώθηση ἑνός πλατιοῦ κινήματος γιά τήν κατάργηση τοῦ μονοπωλίου, οἱ 'Ελεύθεροι Ραδιοσταθμοί ἔχουν σήμερα ἀνάγκη νά ἀνταλλάξουν τίς ἀπόψεις τους, νά ἀντιπαραθέσουν τίς ἐμπειρίες τους καί, ἑνωμένοι σέ μιά ὁμοσπονδία, νά προωθήσουν μιά συλλογική ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων τους.

Νά διατηρηθεῖ ἡ πολυμορφία καί ἡ ἀνεξαρτησία τῶν 'Ελεύθερων Ραδιοσταθμῶν

'Εφόσον ἡ ἀνταλλαγή ἐμπειριῶν καί ἡ κοινή δράση ἔχουν καταστεῖ ἀναγκαῖες, ἰδιαίτερα μπροστά στή σημερινή κατάσταση, οἱ 'Ελεύθεροι Ραδιοσταθμοί ἐννοοῦν νά ἀφήσουν στήν κεντρική ἐξουσία καί στίς ἄλλες ἐξουσίες τή φροντίδα νά ἀπαγορεύουν, νά ἐξαιροῦν, καί νά ὁμογενοποιοῦν κατά πῶς τούς βολεύει, μέ διατάγματα, νομοσχέδια καί δηλώσεις, ἕνα κίνημα πού ἀδιάκοπα τούς ξεφεύγει.

'Η ποικιλομορφία τῶν ἐμπειριῶν καί τῶν ἀπόψεων, πού συνεχῶς ἐπιβεβαιώνεται στή διάρκεια τῶν τελευταίων μηνῶν, εἶναι ἕνα ἀπό τά κύρια χαρακτηριστικά τοῦ Κινήματος τῶν 'Ελεύθερων Ραδιοσταθμῶν στή Γαλλία, κι ὄχι μόνο δέν ἀποτελεῖ ἐμπόδιο στήν ἀνάπτυξή του, ἀλλά θά 'ναι πάντα ἡ ἀπόδειξη τῆς ζωντάνιας καί τοῦ πλούτου ἑνός κινήματος πού δέν παυει ν' ἀνακαλύπτει νέους χώρους ἐπέμβασης. Παραμένει ἄλλωστε ἡ καλύτερη ἀπόδειξη τῆς ἀνεξαρτησίας του τόσο ἀπέναντι στίς δυνάμεις τοῦ χρήματος, ὅσο καί ἀπέναντι στούς ἰσχύοντες θεσμούς.

Αὐτή τήν ἀνεξαρτησία, οἱ μή ἐμπορικοί ἐλεύθεροι σταθμοί τήν κατάκτησαν χάρη στό συσχετισμό δυνάμεων πού κατάφεραν νά ἑδραιώσουν μέ τήν ἐπιμονή τους νά ἐπιβιώνουν καί νά πολλαπλασιάζονται καί μέ τίς ἀπόψεις πού προωθοῦν.

Ράδιο-Παρίσι 80: «'Ο τελευταῖος ἀπ' τούς πειρατικούς σταθμούς κι ὁ πρῶτος ἀπ' τούς ἐλεύθερους». Ἔτσι τόν θέλουν οἱ ἐμπνευστές του. Θέλουν νά μάθουν τό ἐπάγγελμά τους. Τέρμα στόν ἐρασιτεχνισμό, τήν περιθωριοποίηση, τήν κακομοιριά, καί τήν παρανομία, πού περιορίζαν τούς ἐλεύθερους ραδιοσταθμούς σ' ἕνα γκέτο.

Κάθε βράδι στίς 6 τά «παιδιά» τοῦ Ράδιο-Παρίσι 80 βρίσκονται στό στούντιο, πού εἶναι ἐγκατεστημένο στό χῶρο τῆς ἐφημερίδας «LA GUELE OUVERTE». Τό πρόγραμμα διαρκεῖ συνήθως μέχρι τίς 10 καί περιέχει:

– Δύο ὧρες μουσικῆς

– Προπαντός ὅμως πληροφόρηση. Κάθε μέρα στίς 8 βγαίνει στόν ἀέρα μιά προφορική ἐφημερίδα διάρκειας μιᾶς ὥρας: πηγές της, ὁ καθημερινός τύπος καί οἱ «ἀνταποκριτές» τοῦ σταθμοῦ σέ πολλά σημεῖα τῆς Εὐρώπης. 'Ιδιαίτερα τονίζονται καί ἀναλύονται θέματα ὅπως ἡ ἀναταραχή στήν ἐκπαίδευση, οἱ ἀπεργίες, τό ἀντιπυρηνικό κίνημα, ἡ μετανάστευση κλπ. Ἄλλα μέρη τοῦ προγράμματος δίνονται σέ συλλόγους ἤ ἀφιερώνονται σέ τοπικές εἰδήσεις καί παρουσιάσεις τῶν γεωγραφικῶν διαμερισμάτων τῆς Γαλλίας καθώς καί σέ συζητήσεις μέ διάφορους καλεσμένους.

Μερικές μικρές ρουμπρίκες τρυπώνουν ἀνάμεσα στίς διάφορες ἐκπομπές, ὅπως «Βοηθᾶμε τούς Παριζιάνους νά κάνουν οἰκονομία», μέ συμβουλές γιά τό πῶς μπορεῖ κανείς νά ταξιδεύει δωρεάν, νά τηλεφωνεῖ φθηνά κλπ.

Μέ ἀπευθείας τηλεφωνική ἐπικοινωνία πραγματοποιήθηκαν 3 ἄμεσα ρεπορτάζ πάνω στά γεγονότα τοῦ Πλογκόφ – δημοσιογραφική ἐπιτυχία σέ ἐθνικό ἐπίπεδο.

Στίς ἀρχές τοῦ Μάη, τό Ράδιο-Παρίσι 80, σέ συνεργασία μέ ἄλλες τοπικές ἐλεύθερες ραδ. ὁμάδες, μετέδιδε συνέχεια ἀπό τήν αἴθουσα τοῦ συνεδρίου τῶν οἰκολόγων στή Λυόν.

Σήμερα, ἡ ὑπεύθυνη ἐπιτροπή τοῦ σταθμοῦ ἀποτελεῖται ἀπό 10 ἐθελοντές. Πῶς βρίσκουν χρόνο νά δουλεύουν γιά τίς ἐκπομπές; «Ὅταν κανείς τό 'χει μεράκι, πάντα βρίσκει τρόπο νά τά καταφέρει».

Μιά ἀπό τίς δυσκολίες τοῦ σταθμοῦ εἶναι τά οἰκονομικά του, πού ἐξαρτιῶνται ἀπό τήν καλή θέληση τοῦ κοινοῦ, ἐφόσον, ἀποκλείεται ἡ διαφήμιση. 'Εγγράφονται συνδρομητές, πουλιῶνται σήματα καί ἀφίσες, ὀργανώνονται συναυλίες κλπ.

Ἄλλο πρόβλημα εἶναι τά παράσιτα πού συχνά δέ σταματᾶνε καθόλου. «Εἶναι ὁ πιό ἀπαράδεκτος τρόπος καταστολῆς. Εἶναι ὅπως ἄν ἡ κυβέρνηση ἄδειαζε τόνους ἀπό μαῦρο μελάνι σ' ὅσες ἐφημερίδες δέν τῆς ἄρεσαν. Ἄν οἱ ἐκπομπές τῶν ἐλεύθερων σταθμῶν δέ θεωροῦνται νόμιμες, ἄλλο τόσο παράνομη εἶναι καί ἡ παρεμβολή τῶν παρασίτων».

Ὅταν ἔκανε αὐτή τή δήλωση ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ σταθμοῦ δέν ἤξερε ὅτι κάτι πολύ χειρότερο θά συνέβαινε σέ λίγες μέρες: Πράγματι, στίς 4 'Ιούνη ἡ ἀστυνομία ἔκανε ἐπιδρομή στό στούντιο τοῦ σταθμοῦ καί κατάσχεσε τό ὑλικό του...

Μιά οἰκονομική ἐπιλογή

Οἱ φτηνές καί ἁπλές τεχνικές ἐγκαταστάσεις πού μποροῦν νά χρησιμοποιηθοῦν σήμερα μᾶς ἐπιτρέπουν νά προσφύγουμε σ' ἕνα τρόπο χρηματοδότησης πρωτότυπο καί ριζικά διαφορετικό ἀπό ἐκεῖνο πού ἐπιβάλει ἡ πληρωμένη διαφήμιση. Τά ἐλεύθερα ράδια ἔδειξαν ὅτι δέν ὑστεροῦν σέ ἰδέες σχετικά μ' αὐτό τό ζήτημα. 'Η ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἀνοιχτῆς χρηματοδότησης, μέ πόρους πού προέρχονται ἀπό συνδρομές, κουπόνια ἐνίσχυσης, κασέτες, ἀφίσες, γιορτές κλπ., ὑποσκέλισε τήν ἐπί πληρωμή διαφήμιση καί ἀπόδειξε, σ' ὅσους εἶχαν ἀκόμα ἀμφιβολίες, ὅτι ὁ κόσμος ἔχει ἀναγνωρίσει τήν ἀνάγκη τῆς ὕπαρξης τῆς ἐλεύθερης ραδιοφωνίας.

Μιά τεχνική ἐπιλογή

Μπροστά στήν οὐσιαστική ἀνάγκη γιά ἐπικοινωνία πού ὑπάρχει σ' αὐτή τή χώρα, οἱ Μή-'Εμπορικοί 'Ελεύθεροι Ραδιοσταθμοί ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι καί ἐξακολουθοῦν νά εἶναι οἱ μόνοι πού ἐκμεταλλεύονται ὅσες καινούργιες δυνατότητες προσφέρει ἡ τεχνική ἀνάπτυξη.

Πράγματι, ἡ πτώση τῶν τιμῶν τῶν ὑλικῶν παραγωγῆς καί μετάδοσης, τά μικρά σχετικά ἔξοδα γιά τή χρησιμοποίηση καί τή διατήρησή τους, καί μαζί ἡ ἁπλούστευση τοῦ χειρισμοῦ τους, ἐπιτρέπουν ἀπό δῶ καί μπρός νά χρησιμοποιεῖται ἐλαφρό ὑλικό, πού δίνει σ' ὅλους τή δυνατότητα νά ἐκφράζονται στά «ἐρτζιανά».

Καί εἶναι αὐτή ἡ ἱκανότητα χρησιμοποίησης ἁπλῶν μέσων, σέ συνδυασμό μέ τόν ἀποκλεισμό τῶν κερδοσκοπικῶν ἐπιδιώξεων, πού θεμελιώνει τήν μοναδικότητα τῶν 'Ελεύθερων Ραδιοσταθμῶν, συνιστᾶ τή δύναμή τους καί διασφαλίζει τήν ἀνεξαρτησία τους.

Συγκεκριμένα ἐπιτρέπει:

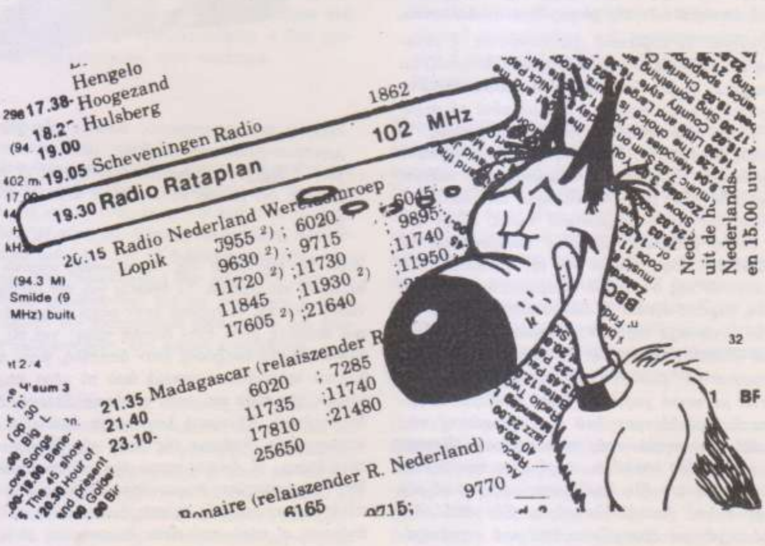
— Τόν πολλαπλασιασμό τῶν σταθμῶν καί ἑπομένως τήν ποικιλομορφία τῶν σχεδίων καί τῶν ἐμπειριῶν τους.

— Τή συνύπαρξη, στήν ἴδια περιοχή, πολλῶν ραδιοσταθμῶν μέ τή χρησιμοποίηση ἀναμεταδοτῶν μικρῆς ἰσχύος (ἡ μέση ἰσχύς δέν ξεπερνάει τά 40 WATTS).

— Τήν ὄχι ἐπαγγελματική λειτουργία, τήν ἀπουσία τῶν διάφορων εἰδικῶν, τή δυνατότητα νά συμμετέχουν ὅλοι σέ ὅλες τίς πλευρές τῆς λειτουργίας κι ἑπομένως τήν συλλογική ἀνάληψη εὐθύνης.

— Ἕνα τρόπο λειτουργίας εὐέλικτο, ἱκανό νά προσαρμόζεται εὔκολα.

— Ἕναν εἰδικό τρόπο οἰκονομικῆς στήριξης τῶν σταθμῶν, ὅπως ἀναφέρθηκε παραπάνω.

ραδιοφωνια

Γιά μιά θεωρία τῶν μέσων επικοινωνίας

Χάνς Μάγκνους Εντσενσμπέργκερ

Σέ περίπτωση πού τοῦτο θά τό θεωρούσατε οὐτοπικό, σᾶς παρακαλῶ νά ἀναλογιστεῖτε, γιατί νά εἶναι οὐτοπικό.
Μπρέχτ, Θεωρία τοῦ ραδιοφώνου

1

Μέ τήν ἐξέλιξη τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων ἡ βιομηχανία τῆς συνείδησης, ἡ βιομηχανία δηλαδή τῆς διαμόρφωσης τῆς κοινῆς γνώμης, ἔχει γίνει βηματοδότης τῆς κοινωνικο-οικονομικῆς ἐξέλιξης τῶν ὄψιμων βιομηχανικῶν κοινωνιῶν. Ἡ βιομηχανία τῆς συνείδησης, παρεισφρύει σέ ὅλους τούς ἄλλους τομεῖς τῆς παραγωγῆς, ἀναλαμβάνει διαρκῶς εὐρύτερες λειτουργίες διεύθυνσης καί ἐλέγχου καί καθορίζει τή στάθμη τῆς κρατούσας τεχνολογίας.

Ἀντί γιά μορφολογικούς ὁρισμούς παραθέτουμε ἐδῶ ἕναν ἀτελή κατάλογο τῶν νέων ἐξελίξεων, πού ἐμφανίστηκαν στά τελευταῖα εἴκοσι χρόνια: Δορυφόροι πληροφοριῶν, ἔγχρωμη τηλεόραση, τηλεόραση κλειστοῦ κυκλώματος, μαγνητική ἐγγραφή φωτογραφιῶν, βίντεο, βιντεοφόν, στερεοφωνία, τεχνική λέιζερ, ἠλεκτροστατικό σύστημα ἀντιγραφῆς, τηλεκτυπωτική, ἠλεκτρονικοί ἐγκέφαλοι διαμοιρασμένης ἐπεξεργασίας πληροφοριῶν, τράπεζες πληροφοριῶν κλπ. Ὅλα αὐτά τά μέσα ἔρχονται τόσο μεταξύ τους ὅσο καί μέ τά παλαιότερα, ὅπως τυπογραφία, ραδιόφωνο, φιλμ, τηλεόραση, τηλέτυπο, ραντάρ κλπ. σέ ὁλοένα νέες συνδέσεις. Συσπειρώνονται διαρκῶς ὅλο καί περισσότερο σέ ἕνα καθολικό σύστημα.

Γιά πρώτη φορά στήν ἱστορία τά μέσα ἐπικοινωνίας κάνουν δυνατή τή μαζική συμμετοχή σέ μιά κοινωνική καί κοινωνικοποιημένη παραγωγική διαδικασία, τά πρακτικά μέσα τῆς ὁποίας βρίσκονται στά χέρια τῶν μαζῶν. Μιά τέτοια χρήση θά δικαίωνε τά μέσα ἐπικοινωνίας, πού μέχρι σήμερα κακῶς φέρουν αὐτό τό ὄνομα. Στή σημερινή τους μορφή ἡ τηλεόραση καί ὁ κινηματογράφος π.χ. δέν ἐξυπηρετοῦν τήν ἐπικοινωνία παρά τήν παρεμπόδισή της. Δέν ἐπιτρέπουν καμιά ἀλληλεπίδραση μεταξύ πομποῦ καί δέκτη: μέ ἄλλα λόγια, μειώνουν τήν κυκλοφορία τῶν πληροφοριῶν στό ἐλάχιστο δυνατό.

Αὐτή ἡ κατάσταση ὅμως δέν αἰτιολογεῖται τεχνικά. Ἀντίθετα: ἡ ἠλεκτρονική τεχνική δέν γνωρίζει καμιά ἀξιωματική ἀντίθεση ἀνάμεσα στόν πομπό καί τόν δέκτη. Κάθε ραδιόφωνο (τρανζίστορ) ἀποτελεῖ ἀπό κατασκευῆς του ταυτόχρονα καί ἕναν δυνητικό πομπό. Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ μέσου διανομῆς σέ μέσο ἐπικοινωνίας δέν ἀποτελεῖ τεχνικό πρόβλημα. Ἐμποδίζεται συνειδητά ἀπό πολιτικούς λόγους. Ἡ τεχνική διαφοροποίηση «πομπός/δέκτης» ἀντικατοπτρίζει τόν κοινωνικό καταμερισμό τῆς ἐργασίας ἀνάμεσα σέ παραγωγούς καί καταναλωτές, πού στή βιομηχανία τῆς συνείδησης φτάνει σέ ἰδιαίτερη πολιτική ὀξυνση. Στηρίζεται σέ τελική ἀνάλυση στή βασική ἀντίφαση ἀνάμεσα σέ ἐξουσιάζουσες καί ἐξουσιαζόμενες τάξεις (μέ ἄλλα λόγια ἀνάμεσα σέ μονοπωλιακό κεφάλαιο ἤ μονοπωλιογραφειοκρατία ἀπό τό ἕνα μέρος καί σέ ἐξαρτημένες μάζες ἀπό τό ἄλλο).

«Τό ραδιόφωνο πρέπει νά μετατραπεῖ ἀπό μέσο διανομῆς σέ μέσο ἐπικοινωνίας. Τό ραδιόφωνο θά μποροῦσε νά γίνει τό καλύτερο δυνατό μέσο ἐπικοινωνίας τῆς δημόσιας ζωῆς, ἕνα τεράστιο δίκτυο καναλιῶν, ἀρκεῖ νά περνοῦσε σέ ἐκείνη τή φάση ἀπ' ὅπου δέν θά ἐξέπεμπε μόνο, ἀλλά καί θά δεχόταν μηνύματα, ὅπου ὁ ἀκροατής δέν θά ἄκουγε μόνο, ἀλλά καί θά μιλοῦσε καί ἔτσι ἀπό τή θέση τῆς ἀπομόνωσης θά περνοῦσε σέ θέση ἐνεργητικῆς σχέσης... Ἀπραγματοποίητες σ' αὐτή τήν κοινωνική κατάσταση, πραγματοποιήσιμες σέ μιά ἄλλη, οἱ προτάσεις αὐτές, πού ἐξάλλου ἀποτελοῦν τή φυσική συνέπεια τῆς τεχνικῆς ἐξέλιξης, ἀποσκοποῦν στήν προπαγάνδιση καί στή διαμόρφωση αὐτῆς τῆς *ἄλλης τάξης πραγμάτων*». Μπέρτολτ Μπρέχτ, Radiotheorie (1932). Gesammelte Werke, τόμος VIII, σελ. 129 κ.ἑ., Γ34.

Ἡ τρομαχτική εἰκόνα μιᾶς μονολιθικῆς βιομηχανίας τῆς συνείδησης, ὅπως τήν παρουσίασε ὁ Τζώρτζ Ὄργουελ, δηλώνει μιά μή διαλεκτική καί ἀπαρχαιωμένη ἀντίληψη γιά τά μέσα ἐπικοινωνίας. Ἡ δυνατότητα γιά ὁλοκληρωτικό ἔλεγχο τέτοιων συστημάτων ἀπό μιά κεντρική ἐξουσία δέν ἀνήκει στό μέλλον, ἀλλά στό παρελθόν. Μέ τή βοήθεια τῆς θεωρίας συστημάτων, ἑνός κλάδου δηλαδή τῆς ἀστικῆς ἐπιστήμης, μπορεῖ νά ἀποδειχτεῖ ὅτι μιά ἐπικοινωνιακή συνάρτηση, ἕνα δίκτυο πληροφοριῶν, ἐφόσον ξεπερνάει ἕνα ὁρισμένο κριτικό μέγεθος, δέν εἶναι δυνατό νά ἐλέγχεται πιά ἀπό ἕνα κεντρικό σημεῖο. Ἕνας πλήρης ἔλεγχος θά ἀπαιτοῦσε μιά ὀθόνη ἐλέγχου μεγαλύτερη ἀπό τό ἴδιο τό σύστημα. Ἡ παρακολούθηση ὅλων τῶν τηλεφωνικῶν συνομιλιῶν προϋποθέτει π.χ. ἕναν μηχανισμό μεγαλύτερον καί πολυπλοκότερον ἀπό τό ὑπάρχον σύστημα τηλεπικοινωνιῶν. Μιά ὑπηρεσία λογοκρισίας, πού θά ἐκτελοῦσε τήν ἐργασία ἐκτατικά, θά κατέληγε ἀναγκαστικά στόν μεγαλύτερο βιομηχανικό κλάδο τῆς κοινωνίας.

Τά ἠλεκτρονικά μέσα ἔχουν κάνει τό δίκτυο πληροφοριῶν δισυπόστατο: καί κλειστό καί ἀνοιχτό. Ἤδη οἱ πόλεμοι ἀπό τούς αἰθέρες τῆς δεκαετίας τοῦ '50 ἀπέδειξαν ὅτι ἡ ἐθνική κυριαρχία στόν τομέα τῶν ἐπικοινωνιῶν ἔχει καταδικαστεῖ σέ μαρασμό. Ἡ παραπέρα ἐξέλιξη τῶν δορυφόρων θά τῆς δώσει τή χαριστική βολή. Ἀποκλεισμοί ἀπό τίς πληροφορίες, καραντίνες σάν αὐτές πού ἐπέβαλαν ὁ φασισμός καί ὁ σταλινισμός, εἶναι σήμερα δυνατές μόνο μέ τίμημα τή συνειδητή βιομηχανική ὑποανάπτυξη τῆς χώρας ὅπου ἐπιβάλλονται.

Παράδειγμα: Ἡ σοβιετική γραφειοκρατία, ἡ μεγαλύτερη καί πολυπλοκότερη στόν κόσμο, ἀναγκάζεται νά στερεῖται σέ μεγάλο βαθμό ἕνα βασικό ὀργανωτικό μέσο, τόν πολύγραφο, γιατί μέ αὐτό τό μηχάνημα μπορεῖ ὁ καθένας νά γίνεται τυπογράφος. Ὁ πολιτικός κίνδυνος, ἡ δυνατότητα τοῦ πολύγραφου νά δημιουργεῖ ρωγμές στό πληροφοριακό πλέγμα, περιορίζεται μόνο σέ ψηλά κλιμάκια τοῦ πολιτικοῦ, στρατιωτικοῦ καί ἐπιστημονικοῦ τομέα. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ σοβιετική κοινωνία ὑποχρεώνεται νά πληρώνει ἕνα βαρύ τίμημα γιά τήν καταπίεση τῶν παραγωγικῶν της δυνάμεων: ἀκαμψία, κακή πληροφόρηση, περιττά ἔξοδα. Ἡ κατάσταση αὐτή ἔχει βέβαια τό ἀντίστοιχό της στήν καπιταλιστική Δύση, ἄν καί σέ ἐλαφρότερη μορφή: τό τεχνικά προηγμένο ἠλεκτροστατικό φωτοαντιγραφικό μηχάνημα, πού δουλεύει μέ κοινό χαρτί καί κατά συνέπεια ἀνεξέλεγκτα καί ἀνεξάρτητα ἀπό τόν προμηθευτή του, ἀποτελεῖ ἰδιοκτησία ἑνός μονοπώλιου (Xerox)· κατά κανόνα δέν πουλιέται, παρά μόνο νοικιάζεται. Μέ τό κόστος του ἤδη λαμβάνεται πρόνοια νά μήν περιέρχεται σέ ἀκατάλληλα χέρια. Σάν ἀπό μόνο του τό μηχάνημα ἐμφανίζεται ἐκεῖ πού συγκεντρώνεται οἰκονομική καί πολιτική δύναμη. Ὁ πολιτικός

ἔλεγχος τοῦ μηχανήματος βαδίζει χέρι-χέρι μέ τή μεγιστοποίηση τοῦ κέρδους τῶν κατασκευαστῶν του· ὁ ἔλεγχος πάντως, σέ ἀντίθεση μέ τή σοβιετική μέθοδο, δέν μπορεῖ κατά κανένα λόγο νά εἶναι πλήρης.

Ἔτσι τό πρόβλημα τῆς λογοκρισίας μπαίνει σέ ἕνα ἱστορικά νέο στάδιο. Ὁ ἀγώνας γιά τήν ἐλευθερία τοῦ τύπου καί τῆς ἔκφρασης ἦταν μέχρι τώρα οὐσιαστικά μιά διαμάχη μέσα στήν ἀστική τάξη· γιά τίς μάζες ἡ ἐλευθερία τῆς ἔκφρασης ἦταν ἀπατηλή, γιατί προκαταβολικά κρατιοῦνταν μακριά ἀπό τά μέσα παραγωγῆς, κυρίως τόν τύπο καί κατά συνέπεια ἀπό τήν ἐλεύθερη δημοσιότητα. Σήμερα ἡ λογοκρισία ἀπειλεῖται ἀπό τίς παραγωγικές δυνάμεις τῆς ἴδιας τῆς βιομηχανίας τῆς συνείδησης, οἱ ὁποῖες κατά ἕνα μέρος ἐπιβάλλονται ἤδη στίς κρατοῦσες παραγωγικές σχέσεις. Πρίν ἀκόμα αὐτές οἱ παραγωγικές σχέσεις ἀνατραποῦν, ἡ ἀντίφαση ἀνάμεσα σ' αὐτό πού εἶναι δυνατό καί σ' αὐτό πού ἀποτελεῖ πραγματικότητα γίνεται ἤδη ὀξεία.

Αὐτές οἱ ἀντιστάσεις καί αὐτοί οἱ φόβοι ἐνισχύονται ἀπό μιά σειρά πολιτιστικῶν παραγόντων, πού στό μεγαλύτερο μέρος τους δροῦν ἀσυνείδητα καί αἰτιολογοῦνται ἀπό τήν κοινωνική ἱστορία τῶν σημερινῶν σοσιαλιστικῶν κινημάτων, δηλαδή ἀπό τό ἀστικό ταξικό τους ὑπόβαθρο. Συχνά φαίνεται δηλαδή ὅτι οἱ προοδευτικές δυνατότητες τῶν μέσων ἐπικοινωνίας εἶναι αὐτό πού κάνει τήν 'Αριστερά νά τά ἀντιμετωπίζει σάν ἀπειλητική ὑπερδύναμη: γιατί ἀμφισβητοῦν γιά πρώτη φορά τήν ἀστική κουλτούρα καί κατά συνέπεια τά προνόμια τῆς ἀστικῆς διανόησης, καί μάλιστα πολύ πιό ριζικά ἀπό κάθε ἀμφισβήτηση, πού θά μποροῦσε νά προβάλλει ἀπέναντι στόν ἑαυτό της αὐτή ἡ τάξη. Στήν ἐχθρότητα τῆς Νέας 'Αριστερᾶς ἀπέναντι στά μέσα ἐπικοινωνίας εἶναι σά νά ἐπανέρχονται παλιοί ἀστικοί φόβοι ὅπως ἀπέναντι στόν «μαζικό ἄνθρωπο» καί παλιοί ἀστικοί πόθοι γιά προβιομηχανικές καταστάσεις μέ προοδευτικό μανδύα.

'Από τήν ἀρχή κιόλας τῆς φοιτητικῆς ἐξέγερσης, στό Κίνημα γιά τήν 'Ελευθερία τῆς Σκέψης τοῦ Μπέρκλεϋ, ὁ ἠλεκτρονικός ὑπολογιστής ἦταν κύριος στόχος τῶν ἐπιθέσεων. Στό ἐνδιαφέρον γιά τόν Τρίτο Κόσμο ὑπεισέρχονται πάντα ἀσυνείδητα, σέ ἀντιδιαστολή, ἐχθρικά ἀπέναντι στόν πολιτισμό συναισθήματα, πού ἐκτρέφονται στήν ἀποθήκη τῆς συντηρητικῆς κριτικῆς τοῦ πολιτισμοῦ. Γιά τόν παρισινό Μάη τοῦ 1968 ἰδιαίτερα χαρακτηριστική ἦταν ἡ ἐπιστροφή σέ παλαιϊκές μεθόδους παραγωγῆς. Οἱ φοιτητές, ἀντί νά ὑποκινοῦν τούς ἐργάτες ἑνός σύγχρονου τυπογραφείου ὄφσετ, τύπωναν τίς ἀφίσσες τους σέ χειροκίνητες πρέσσες τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν. Τά ποιητικά συνθήματα γράφονταν μέ τό χέρι· τά πολλαπλά ἀντίγραφα θά εἶχαν συμβάλλει βέβαια στή μαζική ἐξάπλωση τῶν συνθημάτων, ἀλλά θά πλήγωναν τή δημιουργική φαντασία τῶν αὐτουργῶν τους. 'Η στρατηγικά ὀρθή ἐπέμβαση στά πιό προχωρημένα μέσα ἐπικοινωνίας παραλείφθηκε: ὁ ραδιοφωνικός σταθμός δέν καταλήφθηκε κι ἀντί γι' αὐτόν οἱ ἐξεγερμένοι φοιτητές κατέλαβαν τό παραδοσιακό θέατρο 'Οντεόν.

Τά νέα μέσα ἐπικοινωνίας εἶναι ἐξισωτικά. Μέ μιά ἁπλή κίνηση μπορεῖ ὁ καθένας νά συμμετάσχει· τά ἴδια τά προγράμματα εἶναι ἄυλα καί ἐπιτρέπουν ἀναπαραγωγή κατά βούληση. Ἔτσι τά ἠλεκτρονικά μέσα ἐπικοινωνίας βρίσκονται σέ ἀντίθεση πρός τά παλιά, ὅπως τό βιβλίο ἤ τόν πίνακα ζωγραφικῆς, πού ὁ ἰδιαίτερος ταξικός χαρακτήρας τους εἶναι ἐμφανής. Τηλεοπτικά προγράμματα γιά προνομιοῦχες ὁμάδες εἶναι βέβαια τεχνικά πραγματοποιήσιμα (closed-circuit TV), ἀλλά δομικά παράλογα. Βασικά τά νέα μέσα ἐπικοινωνίας αἴρουν ὅλα τά μορφωτικά προνόμια καί κατά συνέπεια τό πολιτιστικό μονοπώλιο τῆς ἀστικῆς διανόησης. Ἐδῶ ἔγκειται μιά ἀπό τίς αἰτίες γιά τήν ἐχθρότητα τῶν ἐλίτ ἀπέναντι στή βιομηχανία τῆς συνείδησης. Τό πνεῦμα, πού θέλουν νά προφυλάξουν ἀπό τήν «ἀποξένωση» καί τήν «μαζικοποίηση» – ὅσο γρηγορότερα τό ἐγκαταλείψουν, τόσο καλύτερα.

Τά νέα μέσα ἐπικοινωνίας εἶναι προσανατολισμένα στή δράση καί ὄχι στή σκέψη, στή στιγμή καί ὄχι στήν παράδοση. 'Η σχέση τους πρός τόν χρόνο εἶναι ἐντελῶς ἀντίθετη μέ αὐτή τῆς ἀστικῆς κουλτούρας, πού θέλει τήν ἰδιοκτησία, δηλαδή τή διάρκεια, τήν αἰωνιότητα. Τά νέα μέσα ἐπικοινωνίας δέν παράγουν ἀντικείμενα, πού νά φυλάσσονται καί να ἀνεβαίνει ἡ ἀξία τους. 'Αναιροῦν τήν «πνευματική ἰδιοκτησία» καί διαλύουν τήν «κληρονομιά», τήν ταξική μεταβίβαση.

Εἶναι λάθος νά βλέπουμε τίς συσκευές τῶν μέσων ἐπικοινωνίας σάν καταναλωτικά ἀγαθά. 'Αξιωματικά εἶναι πάντα ταυτόχρονα μέσα παραγωγῆς, καί μάλιστα, ἀφοῦ βρίσκονται στά χέρια τῶν μαζῶν, κοινωνικοποιημένα μέσα παραγωγῆς. 'Η ἀντίθεση ἀνάμεσα σέ παραγωγό καί καταναλωτή δέν εἶναι ἔμφυτη στά ἠλεκτρονικά μέσα ἐπικοινωνίας· ἐπιβάλλεται τεχνητά μέ οἰκονομικά καί διοικητικά μέτρα.

Ἕνα πρώιμο παράδειγμα γιά τήν περιγραφή αὐτῆς τῆς κατάστασης μπορεῖ νά μᾶς δώσει ἡ ἀντίθεση ἀνάμεσα στόν τηλέγραφο καί τό τηλέφωνο. 'Ενῶ ὁ τηλέγραφος ἔχει μείνει μέχρι σήμερα στά χέρια μιᾶς γραφειοκρατικῆς ἀρχῆς, πού μπορεῖ νά ἐλέγχει καί νά ἀρχειοθετεῖ κάθε ἀποστελλόμενο κείμενο, τό τηλέφωνο εἶναι σέ κάθε χρήστη ἄμεσα προσιτό· μέ τό τηλέφωνο μποροῦν μάλιστα νά συνδεθοῦν ταυτόχρονα πολλά ἄτομα μαζί (συνέδρια κλπ.).

Τά ἀσύρματα ἀκουστικά καί ὀπτικά μέσα ἐπικοινωνίας ὑπόκεινται ἀντίθετα μέχρι σήμερα στήν κρατική νομική ρύθμιση. Μπροστά σέ μιά τεχνική ἐξέλιξη, πού ἔχει ἐμπεδώσει ἀπό καιρό τήν τοπική καί διεθνή τηλεφωνία καί θά δώσει καί στήν τηλεόραση ἀπεριόριστες ἀκόμα δυνατότητες, οἱ ἰσχύοντες νόμοι γιά τόν ἔλεγχο τοῦ αἰθέρα εἶναι ἀναχρονιστικοί· θυμίζουν τήν ἐποχή πού ἡ λειτουργία ἑνός τυπογραφικοῦ πιεστήριου ἐξαρτιόταν ἀπό τήν εὔνοια τοῦ αὐτοκράτορα. Τά σοσιαλιστικά κινήματα θά πρέπει νά ἀναλάβουν τόν ἀγώνα γιά τήν ἀπόκτηση δικῶν τους συχνοτήτων καί τή δημιουργία στό ἄμεσο μέλλον δικῶν τους τηλεπικοινωνιακῶν σταθμῶν.

'Η συλλογική χρήση τῶν μέσων ἐπικοινωνίας εἶναι ὁ ριζικότερος τρόπος γιά νά ἀναιρεθεῖ ἡ ἐμμονή τῶν ἀστῶν διανοούμενων στήν ἀτομική παραγωγή, τήν ὁποία δύσκολα ἐγκαταλείπουν, παρά τίς καλές προθέσεις τους καί τίς ὑπαρξιστικές διαφυγές τους ἀπό τήν ἴδια τους τήν τάξη. 'Ο ἀτομισμός τους μπορεῖ νά ἐλαττωθεῖ μόνο μέ συλλογικές διαδικασίες ἐργασίας καί μάθησης. Μέ μιά ἠθικά αἰτιολογημένη (πάντα ἀτομική) αὐτοπαραίτησή τους, θά περάσουν στήν συνέχεια σέ μιά ποιοτικά νέα πολιτική κατανόηση καί συμπεριφορά.

'Ανάλογη εἶναι ἡ προθυμία τῶν μέσων ἐπικοινωνίας γιά οὐτοπικές ἱστορίες. Παράδειγμα: 'Η ἱστορία ἑνός νεαροῦ 'Ιταλοαμερικανοῦ, πού ἔκανε ἀεροπειρατία σέ ἕνα ἐπιβατικό ἀεροπλάνο ἀπό τήν Καλιφόρνια στή Ρώμη, γιά νά πάει στό σπίτι του, προβλήθηκε κατά κόρο καί ἀπό τόν ἀντιδραστικό τύπο καί ἀναμφισβήτητα ἐννοήθηκε σωστά ἀπό τούς ἀναγνῶστες του. 'Η ταύτιση στηρίζεται σέ μιά ἀνάγκη, πού ἔχει γίνει γενική: κανένας δέν βλέπει πιά τό λόγο γιατί αὐτά τά ταξίδια νά ἀποτελοῦν προνόμιο τῶν πολιτικῶν, τῶν κρατικῶν λειτουργῶν καί τῶν ἐπιχειρηματιῶν. Κάτω ἀπό αὐτή τήν ἄποψη θά μποροῦσε νά ἀναλυθεῖ καί ὁ ρόλος τοῦ πόπ-στάρ, ὅπου τέμνονται, παράδοξα, αὐταρχικά καί χειραφετηστικά στοιχεῖα. Δέν στερεῖται ἴσως σημασίας ὅτι ἡ μουσική Beat προσφέρει σάν μοντέλα μίμησης ὁμάδες καί ὄχι ἄτομα. Στήν παραγωγή (καί στόν τρόπο παραγωγῆς) τῶν Rolling Stones τό οὐτοπικό περιεχόμενο βγαίνει ξεκάθαρα στήν ἐπιφάνεια. 'Εκδηλώσεις ὅπως τό φεστιβάλ στό Woodstock, οἱ συναυλίες στό Hyde Park, στό Isle of Wight καί στό Altamond ἀναπτύσσουν μιά κινητοποιητική δύναμη, πού ἡ πολιτική 'Αριστερά δέν μπορεῖ παρά νά τήν ζηλεύει.

Εἶναι ὁλοφάνερο ὅτι ἡ βιομηχανία τῆς συνείδησης στίς ὑπάρχουσες σήμερα κοινωνικές μορφές δέν μπορεῖ νά ἱκανοποιήσει καμιά ἀπό τίς ἀνάγκες, ἀπό τίς ὁποῖες ζεῖ καί πού γι' αὐτό ἀνακινεῖ. Αὐτό ὅμως πού ἔχουμε νά κάνουμε ἐμεῖς εἶναι νά μήν παραμερίζουμε τίς ὑποσχέσεις της παρά νά τίς παίρνουμε κατά λέξη καί νά δείχνουμε ὅτι μόνο μέ μιά πολιτιστική ἐπανάσταση μποροῦν νά πραγματοποιηθοῦν. Οἱ σοσιαλιστές καί οἱ σοσιαλιστικές κυβερνήσεις, πού διπλασιάζουν τήν ἀπογοήτευση τῶν μαζῶν, χαρακτηρίζοντας τίς ἀνάγκες τους ψευδεῖς, γίνονται συνένοχοι ἑνός συστήματος, πού κατά τά ἄλλα σκοπεύουν νά καταργήσουν.

Γιά τίς ἀντικειμενικά ἀνατρεπτικές δυνατότητες τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων ἐπικοινωνίας συμφωνοῦν, ἐκτός ἀπό τούς μοιρολάτρες ὀπαδούς τῆς θέσης τῆς χειραγώγησης στίς μητροπόλεις, καί οἱ δυό ἀντίπαλες πλευρές στόν διεθνή ταξικό ἀγώνα. Πρῶτος ὁ Φράντς Φανόν ὑπέδειξε ὅτι τό ραδιόφωνο-τρανζίστορ ἀνήκει στά σημαντικότερα ὅπλα στούς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνες τοῦ Τρίτου Κόσμου. 'Ο Ἄλμπερτ Χέρτσοκ, πρώην ὑπουργός στή Νοτιοαφρικανική Ἕνωση καί ἐκπρόσωπος τῆς δεξιᾶς πτέρυγας τοῦ κυβερνητικοῦ κόμματος, πιστεύει ὅτι «ἡ τηλεόραση θά ὁδηγήσει σέ ἀφανισμό τῶν λευκῶν στή Νότιο 'Αφρική» (Der Spiegel, 20.10.69). 'Ο ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός ἔχει ἀναγνωρίσει αὐτή τήν κατάσταση: σπέρνει σέ ὁλόκληρη τήν ἀμερικανική ἤπειρο δικούς του σταθμούς καί μοιράζει δωρεάν στούς κατοίκους καί τῶν πιό ἀπομακρυσμένων περιοχῶν φορητά ραδιόφωνα. Οἱ ἐπιθέσεις τῆς διοίκησης τοῦ Νίξον ἐνάντια στά καπιταλιστικά μέσα ἐπικοινωνίας τῶν ΗΠΑ προδίδουν τήν διαπίστωση ὅτι ἡ εἰδησεογραφία τους, ὅσο μονόπλευρη κι ἄν εἶναι, ἔχει γίνει ἕνας ἀπό τούς σημαντικότερους παράγοντες τῆς λαϊκῆς ἀπόρριψης τοῦ πολέμου στό Βιετνάμ. 'Ενῶ πρίν ἀπό μερικά χρόνια οἱ σφαγές τῶν Γάλλων στή Μαδαγασκάρη, κάπου ἑκατό χιλιάδες νεκροί ἀπό τόν ντόπιο πληθυσμό, γίνονταν γνωστές μόνο στούς ἀναγνῶστες τῆς Le Mont καί ἔμεναν ἀπαρατήρητες καί χωρίς ἐπίδραση στή μητρόπολη, τά νέα μέσα ἐπικοινωνίας μεταφέρουν σήμερα τούς ἀποικιακούς πολέμους στά κέντρα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Πιό καθαρά φαίνονται οἱ ἄμεσα ὑποκινητικές δυνατότητες τῶν μέσων ἐπικοινωνίας ἐκεῖ πού τούς γίνεται συνειδητή ἀνατρεπτική χρήση. 'Η παρουσία τους μεγιστοποιεῖ σήμερα τόν ἀνατρεπτικό χαρακτήρα κάθε πολιτικῆς δράσης. Τά φοιτητικά κινήματα στίς ΗΠΑ, στήν 'Ιαπωνία καί στήν δυτική Εὐρώπη διεῖδαν ἔγκαιρα αὐτό τό στοιχεῖο καί εἶχαν μέ τή χρήση τῶν νέων μέσων σημαντικές νέες ἐπιτυχίες. Τά ἀποτελέσματα αὐτά ξέφτισαν βέβαια γρήγορα. 'Η ἀφελής πίστη στή μαγεία τῆς ἀναπαραγωγῆς δέν μπορεῖ νά ἀντικαταστήσει τήν ὀργανωτική δουλειά· μόνο δραστήριες καί συνεκτικές ὁμάδες μποροῦν νά ἐπιβάλλουν στά μέσα ἐπικοινωνίας τό νόμο τῆς δράσης τους. Αὐτό φαίνεται καί στό παράδειγμα τῶν τουπαμάρος στήν Οὐρουγουάη, πού στήν ἐπαναστατική τους πρακτική περικλείεται καί ἡ δημοσίευση τῶν ἐνεργειῶν τους. Οἱ δρῶντες γίνονται ἔτσι συγγραφεῖς. 'Η ἀπαγωγή τοῦ 'Αμερικάνου πρεσβευτή στό Ρίο ντέ Τζανέιρο προγραμματίστηκε μέ προοπτική τήν ἀπήχηση πού θά εἶχε ἡ εἴδηση ἀπό τά μέσα ἐπικοινωνίας. Ἦταν μιά τηλεοπτική παραγωγή. Οἱ πρῶτοι πού δοκίμασαν τέτοιες τεχνικές διεθνῶς ἦταν οἱ Κουβανοί ὁ Φιντέλ Κάστρο ἀναγνώρισε ἀπό τήν ἀρχή ὀρθά τήν ἐπαναστατική δυναμικότητα τῶν μέσων ἐπικοινωνίας (Μονκάντα 1953). 'Η παράνομη πολιτική δράση ἀπαιτεῖ σήμερα ταυτόχρονα μεγάλη μυστικότητα καί μεγάλη δημοσιότητα.

Σέ ἐπαναστατικές περιόδους οἱ μάζες ἐπιφέρουν στά ὑπάρχοντα μέσα ἐπικοινωνίας πάντα ξαφνικές, αὐθόρμητες ἀλλαγές. Τό βάθος καί ἡ διάρκεια αὐτῶν τῶν ἀλλαγῶν καθρεφτίζει τήν ἐπιτυχία μιᾶς πολιτιστικῆς ἐπανάστασης. Πάνω στήν κατάσταση τῶν μέσων ἐπικοινωνίας, σάν στό πιό σίγουρο καί εὐαίσθητο βαρόμετρο, μποροῦμε νά παρατηρήσουμε τήν ἐμφάνιση γραφειοκρατικῶν καί βοναπαρτιστικῶν ἀντικυκλώνων. Ὅσο διαρκεῖ ἡ κοινωνική ἐπανάσταση, ἡ κοινωνική φαντασία τῶν μαζῶν ὑπερπηδᾶ τίς τεχνολογικές καθυστερήσεις καί ἀναπροσαρμόζει στίς ἀνάγκες τῆς στιγμῆς τή λειτουργία παλαιῶν μέσων, σπάζοντας ἔτσι τίς δομές τους.

'Από πολιτική ἀναγκαιότητα καί ὄχι ἀπό ἀκαδημαϊκή προσδοκία τίθεται στή μαρξιστική 'Αριστερά τό καθῆκον: νά ἀσχοληθεῖ θεωρητικά καί πρακτικά μέ τά μέσα ἐπικοινωνίας, νά ἀναπτύξει προοπτικά καί νά ἐκμεταλλευτεῖ στρατηγικά ὅλα τά χειραφετηστικά στοιχεῖα πού ἐνυπάρχουν σέ αὐτά τά μέσα. Μέ μιά μοναδική μεγάλη ἐξαίρεση, αὐτή τοῦ Βάλτερ Μπένγιαμιν (καί στή συνέχεια τοῦ Μπρέχτ), οἱ μαρξιστές δέν κατάλαβαν τή βιομηχανία τῆς συνείδησης καί εἶδαν σ' αὐτή μόνο τήν ἀστική-καπιταλιστική πλευρά της, ἐνῶ παραγνώρισαν τίς σοσιαλιστικές της δυνατότητες. 'Ο Γκέοργκ Λούκατς ἐκπροσωπεῖ ἀπόλυτα αὐτή τήν θεωρητική καί πρακτική ὀπισθοδρόμηση. 'Ακόμα καί οἱ ἐργασίες τοῦ Χορκχάιμερ καί τοῦ 'Αντόρνο εἶναι δέσμιες μιᾶς νοσταλγίας, πού προσκολλᾶται σέ προηγούμενα, ἀστικά μέσα ἐπικοινωνίας.

Μέσες νυχτερινές νέου τύπου ή τά κάτεργα τῆς καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης

Για το τι είναι η μέσες τεχνικες σχολες
νέου τύπου,πώς,πότε και γιατι έγιναν, έχουν
γραφτει και άλλα.Τίποτα όμως δεν έχει γραφ-
τει,για το τι γίνεται στις σχολες αυτες,τί-
ποτα εκτος απο αυτα που ακολουθουν το στενο
πλαίσιο της ιδεολογίας της "ανάπτυξης", το
αίτημα δηλαδη της αστικης τάξης για εκσυ-
χρονισμο.

Ετσι δεν θίγεται καθόλου το κοινωνικο
πρόβλημα των σπουδαστων που έπεσαν θύματα
της καπιταλιστικης εκπαιδευτικης μεταρύθμι-
σης.Στο κείμενο αυτο θα προσπαθήσουμε να
δείξουμε,έχοντας υπόψη μας τις νυχτερινες
σχολες Αθήνας και τα προβλήματα τους,τις α-
ντιθέσεις που αναπτύσσονται και τείνουν να
σε κίνδυνο αυτους που φυλακίζουν τους νέους
στα μεγάλα γκρίζα ντουβάρια με τους κρύους
και σκοτεινους διαδρόμους,που τείνουν ναβά-
λουν σε κίνδυνο ενα αδύνατο κρίκο της καπι-
ταλιστικης ανάπτυξης.

I Τυχαῖο ἤ σκόπιμο

'Ολες οι νυχτερινες σχολες νέου τύπου, ό-
πως και όλες οι δημόσιες σχολες, μέσες και
κατώτερες,βρίσκονται μακρια απο το κέντρο
(Ταύρος,Μπραχάμι,κ.α).Βρίσκονται δηλαδή σε
συνοικίες εργατικες,απο όπου και η κύριαπρ-
οέλευση των σπουδαστων,σε περιοχες που εί-
ναι κοντα στα μέσα παραγωγης,όπου απασχολού-
νται τώρα και θα απασχολούνται και μετα οι
σπουδαστες.(Για τις μονάδες νυχτερινης φοί-
τησης γράφονται μόνο εργαζόμενοι σπουδαστες
"αρ.Ι παράγραφος 4 Ν.576/77").
Ετσι οι σπουδαστες, καθημερινα φεύγοντας απο
το σπιτι για τη δουλεια ή τη σχολη,να μη β-
λέπουν τίποτα άλλο παρα καμινάδες,συνεργεία
αποθήκες,σίδερα και τη βρωμια των βιομηχα-
νιων.Απο την άλλη η κατασκευη των σχολων,τα
κρύα ντουβάρια απο μπετο,οι μακρυοι,διάδρο-
μοι,τα μεγάλα εργαστήρια και οι σιδερόφρα -
χτες αυλες σου θυμίζουν το εργοστάσιο.
Φτιάχνουν έτσι μια ψυχολογία στους σπουδα -
στες που δεν ξεφεύγει καθόλου απο τις επι-
θυμίες των αφεντικων,που δεν ξεφεύγει αποτα
πλαίσια του εργοστασίου και της παραγωγης.

Προχωρόντας μέσα στη σχολη απο την πρώτη
μέρα αρχίζει το μαρτύριο,γράφιμο με υποχρε-
ωτικη προσέλευση κηδεμόνα,αιτήσεις,βεβαιώ -
σεις,χαρτόσημακαι γραματόσημα,για την ανα-
βολη,τα ίδια για τις κάρτες και πάει λέγον-
τας.Ακολουθουν τα μαθήματα που είναι όλα υ-
ποχρεωτικα,προσθέτοντας έτσι το άχγος των
απουσιων (με 35 χάνεις εξάμηνο και με75χρο-
νια),οι εξετάσεις και τα διαγωνίσματα καιό-
λα αυτα χωρις βιβλία και καθηγητες.
Τα πρώτα ειναι παμπάλαια και δεν υπάρχουν
και οι καθηγητες,εκτος του ότι δεν υπάρχουν
διαθέτουν λίγες γνώσεις και έχουν χαμηλο
πολιτιστικο επίπεδο,παίζοντας ετσι περισσό-
τερο τον ιδεολογικο μπάτσο του σχολείου πα-
στους σπουδαστες παρα κάποιο τέλος πάντων
"επιστημονικο" ρόλο.

Είναι λοιπον φανερο,τουλάχιστονσε αυτους
που έχουν φοιτήση στις σχολες αυτες,οτι τί-
ποτα δεν είναι τυχαιο,οτι όλα ξεκινουν και
καθοδηγούνται μέχρι την παραμικρη τους λε-
πτομέρια απο το κεφάλαιο.

II 'Η ζωή τῶν σπουδαστῶν

Παρόλο που στις σχολες αυτες η συνθεση
του κόσμου δεν διαφέρει πολυ (τώρα τελευταια
παρατηρήτε να αλλάξει με το ρίξιμο τωντελει-
όφοιτων του λυκείου στις σχολες αυτες) παρα-
τηρουμε ποικιλία στη ζωη και τις αντιδράσεις
του κόσμου,που είναι σε αυτες.

Καταρχην και εδω οι κλασικοι "καλοι"σ-
πουδαστες που διακρίνονται για την εντατικη
παρακόλουθηση των μαθημάτων,την καθημερινη
προσέλευση και την τυφλη υπακοη.Σκοπος του,η
κοινωνικη άνοδος και το περασμα του στις α-
νώτερες σχολες,μια καλοστημενη παγίδα πουευ-
τυχως,παρόλη την ιδεολογικη κάλυφη που τους
παρέχουν οι παρατάξεις,λίγοι πέφτουν μέσα.

Προχωρόντας στους διαδρόμους και τιςαυλες
βρίσκουμε τους "κομματοποιημένους"σε αραια
μικρα πηγαδάκια,να συζητουν για την αλλαγητο
το Ι7-τις εκατο,την κατοχύρωση πτυχίου τοΔ.Σ,
πιο πέρα τους "ποδοσφαιρόφιλους"να γράφουνε
στους τοίχους και πιο πέρα το καινούργιοφαι-
νόμενο για τις σχολες αυτες τα "φρηκία" και
τους "αυτόνονους".

Απο τους κομματοποιημένους πού είναι λί-
γοι στις σχολες αυτες,βρίσκουμε κύρια κνίτες
πού χαρακτηρίζονται για χαμηλο τους επίπεδο
και βαθια πίστη και προσήλωση στα ιδεώδη του
κόμματος(πετάει ο γαίδαρος πετάει).
Αποσχολούνται κύρια με το πούλημα της εφημε-
ρίδας,τα ταμπλω και τα Δ.Σ.Προωθουν παράλλη-
λα μηχανικα τα συνθήματα: για μεγαλύτερεςδα-
πάνες για την παιδεία,καλύτερα κτίρια και
βιβλία,έξω το ΝΑΤΟ και οι βάσεις.
Για οσους αμφισβητουν και κριτικάρουν την ά-
ποψη τους,για όσους βλέπουν να βγαίνει κάτι
άλλο απο αυτη την αισχρη πραγματικότητα, οι
φίλοι μας το μόνο πού έχουν να αντιπαραθέ -
σουν εκτος απο τους τραμπουκισμους τους,είναι
οτι είναι"χαφιέδες και εφεδρίες τηςαστί-
κης τάξης".

Ενα μεγάλο ποσοστο των σπουδαστων είναιαυ-
τοι πού τους ονομάζουμε ποδοσφαιρόφιλους, άσ-

χετους,αδιάφορους.Είναι αυτοι πού επι 8 ώρες στα κατέργα της καπιταλιστικης παραγωγης παράγουν υπεραξία κάτω απο τις αθλιότερες συνθήκες δουλείας,πού συνοδεύουν κάθε μαθητευόμενο κάθε νέο εργάτη.Χωρις να παίρνουν το βασικο μισθο (οι μαθητευόμενοι παίρνουν κατώτερο μισθό σύμφωνα με διατάξης του υπουργείου εργασίας και του ΟΑΕΔ)χωρις ασφάλιση.Τέλοςείναι αυτοι που επι 4 ώρες παρακολουθουν το μαθημα,παίζοντας διάφορα παιχνίδια,τρώνε σποράκια,κάνουν χαβαλε,βρίζουν τους καθηγητες. Ε - ναι αυτοι που κρίνουν το αποτέλεσμα καθε πολιτικης διαδικασίας,μια και είναι οι περισσοτέροι ,στις συνελεύσεις και τις εκλογες.

Πιο πάνω μιλήσαμε για ένα καινούργιο φαινόμενο,που παρουσιάστηκε στις σχολες αυτες -- φρηκια και τους αυτόνομους.Λέμε καινουργιο φαινόμενο για δυο βασικα λόγους,α)γιατι αντικειμενικα αυτος ο κόσμος τώρα εμφανίστηκε στη περιφέρεια και άρα στις σχολες αυτες πού ειναι περιφεριακές,β)γιατι έχει έντελως διαφορετικα χαρακτηριστηκα απο εκείνα του κέντρου. Είναι δηλαδη ο κόσμος πού αναγκάζεται να δουλέφει , πού μένει στη γειτονία,πού δεν λέει στα αρχίδια μαυ,αλλα αντιδράει σε οτι τον καταπιέζει και προσπαθει μεσα απο την αυτόνομη οργανωμενη παλη να λυσει τα προβλήματα του.

Αν και δεν έχει πάρει μεγάλη έκταση, στις σχολεξ αυτες,βλέπουμε να εμφανίζεται με μια δυναμικοτητα στο προσκηνίο των εξελίξεων αποκτώντας έτσι κάποια κεντρικοτητα στο χωρο αυτο.

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΤΑΥΡΟ

Η συνέντευξη αυτη πάρθηκε απο τη νέου τύπου Ταυρου, απο 30-40 σπουδαστες,πού απάντησαν σε 7 ερωτήσεις πού κρίναμε οτι ήταν σημαντικες. Παρατηρήσεις πούμπορούμε να κάνουμε και έχουν κάποιο ενδιαφέρον είναι:α)Φαίνεται καθαρα το χαμηλο επίπεδο των σπουδαστων που πηγαινουν στις σχολες αυτες .β)ποσοστο 70-80 τις εκατο έχουν πάρει αναβολη και το 30 τις εκατο απο αυτους έρχεται μόνο για την αναβολη. γ)όλοι οι σπουδαστες δουλεύουν και το μαγαλύτερο ποσοστοτους δουλεύει στο εργοστάσιο. δ)άγνοια σε οτι αφορα το τιείναι και γιατι έγιναν οι σχολες αυτες.

Λόγο έλειφης χώρου τη συνεντευξη θα τη βάλλουμε συγκεντωτικα,δηλαδη μία μία ερώτηση και όλες οι απαντήσεις των σπουδαστων στην ερώτηση αυτη. Εκτος απο δυο πού θα χάσουν τη φυσικότητα ,τους αν τις βάλλουμε μαζι.

Ερ.Γιατι έρχεσαι σχολη;
Απ.Αντε γαμήσου.
Ερ.Αναβολη έχεις πάρει;
Απ.Ναι γιαύτε έρχομε.
Ερ.Δουλευεις;
Απ.Ναι,σε εργοστάσιο.
Ερ.Πως βλεπεις τη ζωηέδω μέσα;
Απ.Γαμησέτα.
-Δηλαδη.
-Ξεφτήλα μωρε πως το λένε ώ άντε γαμήσου με ζάλισες.
Ερ,Νομίζεις οτι μπορει να αλλάξει τιποτα εδω μέσα καιπώς;
Απ.Ναι να το κάφουμε,να μωρε πώς το λένε,μόνο με επανάσταση.
Ερ.Γιατι εγιναν οι σχολες ξερεις να μου πεις;
Απ.Για να μας πεδεύουνε.

-.-

Ερ.Γιατι έρχεσαι σχολη;
Απ.Για να μαθω ηλεκτονίκα και να πάρω το χαρτι.
Ερ.Αναβολη έχεις πάρει;
Απ.Ναι,άλλα δεν έρχομαι γιαυτο.
Ερ.Δουλεύεις;
Απ.Ναι,σε εργόστασιο.
ΕΡ.Πως βλέπεις τη ζωη έδω μέσα;
Απ.καλη,μόνο που υπάρχει χαμήλο επιπεδο στους σπουδαστες και τους καθηγητες.
Ερ,Νομιζεις οτι μπορει να αλλαξει τίποτα εδω μέσα και πώς;
Απ.Ναι μόνο με τη συνδικαλιστικη δραση των σπουδαστων.
Ερ.Γιατι έγιναν οι σχολες ξερεις να μου πεις;
Απ.Νομίζω οτι γίνανε για να μπορουν οι εργαζομενοι σπουδαστες να μορφωθουν και να παρουν μια ειδηκότητα.

Ερ.Γιατι έρχεσαι σχολη;
Απ.Για επαγγελματίκους σκοπους.
Για να μαθω ηλεκτρονικα.
Για να πάρω το πτυχιο.
Για πρακτικη εξασκηση.
Δεν ειχα τι να κάνω.
Νομιζα οτι θα επερνα μερικες γνωσεις,άλλα τίποτα.
Για αναβολη.
Για ειδηκοτητα.
Χομπυ,αναβολη,.

-.-

Ερ.Αναβολη έχεις πάρει;
Ολοι απαντησαν οτι εχουν παρει άλλα το 30 τις εκατο ερχεται μόνο γιαυτο.

-.-

Ερ.Δουλευεις;
Απ.Ναι,εργοστασιο.
Ναι,ηλεκτρικες εγκαταστασεις
Ναι,εργοστάιο,ηλεκτρολογος.
Ναι,αποθηκη.
Ναι,οπου λαχει.
Ναι,εργοστασιο λιπασματων.
Ναι,εργοστασιο.
Ναι,σε γραφειο.
Οχι,με απολυσανε.
Ναι,μπετατζης,.

-.-

Ερ.Πως βλέπεις τη ζωη έδω μέσα;
Απ.Καλη.
ΔΥστηχισμενη.
Πουρδέλο.
Καθολου καλη.
Στραβα ολα,χαμηλο επιπεδο.
Καλουτσικη.
Φιλελευθερη.
Χαλια,απλως επιβιωνουμε.
Αρνητικη,τιποτα.
Χαμηλο επιπεδο.

-.-

Ερ.Νομιζεις οτι μπορει να αλλαξει τίοτα και πώς.
π.Ναι,με κινητοποιησει των σπουδαστων.
Οχι.
Δεν αλλαξει μόνο με αλλαγη κοινωνίας.
Μονο με τη δικια μας
Εγινε φετος η αρχη με την αλλαγη.
Μονο αν το κάφουμε.
Αλλαγη κοινωνιας.
Οσο το κολοβαραμε δεν αλλαξει τίποτα.
Ναι με δημοκρατικοτερη λειτουργια.

-.-

Τά δύο κείμενα πού άκολουθοῦν «῾Εργατική αὐτονομία ἤ κράκερς» καί «Νά βγοῦμε ἀπό τό γκέττο», γράφτηκαν τό καλοκαίρι τοῦ 1981. ῞Ετσι φέρνουν τή σφραγίδα τῆς στιγμῆς πού γράφτηκαν. Παρ᾽ ὅλα αὐτά ὅμως ἀνταποκρίνονται σέ μιά κοινή προβληματική καί θέληση «ἐξόδου» ἀπό τό γκέττο καί τήν «παρακμή» ἑνός ὁρισμένου «χώρου» τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, προβληματισμό καί ἀνάγκη πού οἱ ἐκλογές ἁπλᾶ ἐπιτείνουν χωρίς νά ἀλλάζουν τήν οὐσία τους. ᾽Αντίθετα οἱ ἀνάγκες πού ἐπισημαίνονται γίνονται ἴσως πιό ἐπιτακτικές.

ΝΑ ΒΓΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟ ΓΚΕΤΤΟ

Κάθε πράγμα πού μιά στιγμή ἐμφανίζεται σάν καινούργιο ἄν δέν ἀνανεωθεῖ θά πεθάνει. Κάθε τι πού τείνει νά ἀποστεωθεῖ μεταβάλλεται σέ ἀπολίθωμα, σέ λάθος. Τά τελευταῖα χρόνια πόσες καί πόσες φορές δέν ἀκούσαμε λόγια τέτοιου τύπου, πόσες καί πόσες φορές δέν ἐμφανίστηκε ἡ "εἰκονοκλαστική διάθεση" πού τόσο χαιρετίστηκε, πόσες καί πόσες φορές δέν χαιρετίστηκε τό "καινούργιο", τό "ἄλλο", "ὁ νέος τρόπος νά κάνουμε πολιτική", τά "κοινωνικά κινήματα" κλπ. κλπ.

Καί ὅμως εἶναι πιά καιρός νά πᾶμε πιό πέρα ἀπό τίς φράσεις, νά δοῦμε τί κρύβεται πίσω τους. Καί πίσω ἀπ᾽ αὐτές τίς "μοντέρνεσφράσεις" πού ἔχουν πιά γίνει τόσο κονφορμιστικές ὑπάρχει ἡ ὀσμή ἑνός φοφιμιοῦ, ἡ ὀσμή ἑνός γκέττο σέ ἀποσύνθεση.

Κι᾽ ἄς κυτάξουμε πιό καλά γύρω μας, ἄς κυτάξουμε τούς ἴδιους τούς ἑαυτούς μας, τίς ὀργανώσεις, τίς ὁμάδες, τίς παρέες. Καί θά διακρίνουμε τή τρομερή φθορά πού κρύβεται πίσω ἀπό τίς καινούργιες φράσεις, τήν ἐπανάληψη καί τήν ἀποξένωση πού ὑπάρχει μέ τήν ἄκριτη μεταφορά τῶν ξένων πολιτιστικῶν πρότυπων-ρόκ πάμπ κλπ. - καί τό φοβερώτερο ἀπ᾽ ὅλα - τήν ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος γιά τό τί συμβαίνει μέσα στίς μάζες, τήν ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος γιά τήν ἴδια τήν ἐπανάσταση. Τά παραλέμε ἴσως ; ᾽Αντίθετα πιστεύουμε πώς εἶναι πολύ δύσκολο νά ἀποδοθεῖ μέ λόγια ὅλη ἡ τεράστια ἰδεολογική φθορά πού κυριαρχεῖ.

῞Οταν λέμε "ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος , γιά τήν ἴδια τήν ἐπανάσταση" πολλοί θά μᾶς ἀπαντήσουν πώς ἀντίθετα ὑπάρχει μεγάλο ἐνδιαφέρον γιά τήν "ἐπανάσταση στήν καθημερινή ζωή" σέ ἀντίθεση μέ τήν παλιά ἐποχή ὅπου τό ἰδιωτικό καί τό δημόσιο ξεχωρίζονταν καί διάφορες ἄλλες τέτοιες σάλτσες τῆς μόδας. ᾽Εμεῖς πιστεύουμε πώς ἡ κριτική τοῦ διαχωρισμοῦ ἰδιωτικοῦ καί δημόσιου πού ἄνοιξε τά τελευταῖα χρόνια ἦταν κάτι καλό γιατί ἔκφραζε τήν κρίση τοῦ μικροαστικοῦ μοντέλλου τῆς πολιτικῆς συμπεριφορᾶς : Τό πρωΐ στό γραφεῖο καί τό ἀπόγευμα στό κόμμα ἤ τήν ὀργάνωση, ἤ ἔξω ἀπό τό σπίτι "ἐπαναστάτης", μέσα σ᾽ αὐτό δυνάστης τῆς γυναίκας κλπ. κλπ. ῞Ομως τό σπάσιμο αὐτοῦ τοῦ "διαχωρισμοῦ πολιτικοῦ καί προσωπικοῦ" μπορεῖ νά γίνει μέ ΔΥΟ ΤΡΟΠΟΥΣ. Μπορεῖ, νά γίνει ἀπό τά ἀριστερά, μπορεῖ νά γίνει ἀπ᾽ τά δεξιά. Καί γιά τήν ὥρα μᾶς φαίνεται πώς κυριαρχεῖ ἡ ἀπό τάδεξιά κριτική. Πάει νά πεῖ πώς μιά ἀπό "τά ἀριστερά κριτική" θά σήμαινε τήν ταύτιση, ἤ τουλάχιστον τήν προσπάθειαταύτισης ἰδιωτικοῦ καί δημόσιου ἀπό τήν σκοπιά τῆς ἐπαναστατικοποίησης τοῦ ἰδιωτικοῦ - σάν κύρια πλευρά καί ἄρα τήν καταστροφή τοῦ διαχωρισμοῦ ἀπό μιά ἐπαναστατική σκοπιά, πράγμα πού θά εἶχε σά συνέπεια καί τήν ἀλλαγή τῆς ἴδιας τῆς "δημόσιας συμπεριφορᾶς", μιά καί θέματα πού ἄλλοτε ἀνῆκαν στόν τομέα τοῦ "ἰδιωτικοῦ", ὅπως οἱ σεξουαλικές σχέσεις, ἡ οἰκογένεια κλπ. θά μεταβάλλονταν σέ ἀντικείμενο τοῦ "δημόσιου" δηλαδή τῆς πολιτικῆς παλης.Καί πράγματι εἴδαμε - μέ τό ἄνοιγμα τόσων νέων "μετώπων" - γυναικῶν, ὁμοφυλόφιλοι, διασκέδαση κλπ. - νά ἀρχίσει νά γίνεται κάτι τέτοιο. ῞Ομως σήμερα πιστεύουμε πώς βρισκόμαστεμπρός σέ μιά ὑποχώρηση, καί μιά ἀντιστροφή. Δηλαδή ὄχι μόνο δέν παρατηρεῖται μιά "ἐπαναστατικοποίηση" τοῦ ἰδιωτικοῦ ἀλλά ἀντίθετα τό κυρίαρχο φαινόμενο εἶναι ἡ "ἰδιωτικοποίηση"τοῦ πολιτικοῦ. Πάει νά πεῖ πώς ΗΓΕΜΟΝΙΚΗ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΕΝΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΥ ΜΙΚΡΟΑΣΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΛΟΥ ΤΟΣΟ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ, ΟΣΟ ΚΑΙ Η ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΤΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.

Α. ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΣΤΟ «ΝΕΟ» ΜΟΝΤΕΛΛΟ

῞Ας γίνουμε πιό συγκεκριμμένοι. Τό παραδοσιακό "μικροαστικό" μοντέλλο συμπεριφορᾶς, ἦταν τό μοντέλλο τῆς "ἐγκράτειας" καί τοῦ"διαχωρισμοῦ", δηλαδή μέσα σέ μιά καπιταλιστική κοινωνία μικρῆς ἐπιχείρησης, μιά καπιταλιστική κοινωνία πού στηριζόταν ἀκόμα στήν ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗ, τό κυρίαρχο μοντέλλο τῆς συμπεριφορᾶς ἦταν ἡ "ἐγκράτεια" καί ἡ "λιτότητα" τοῦ μικροϊδιοκτήτη ὥστε νά συσσωρεύει ὅσο γίνεται περισσότερο, νά κληρονομεῖ στά παιδιά του κλπ. Καταλαβαίνουμε πώς ἕνα τέτοι μοντέλλο σήμαινε καί "ἐγκράτεια" στό πεδίο τῶν σεξουαλικῶν σχέσεων καί ἔδινε μεγάλο βάρος στήν οἰκογένεια σάν κέντρο τῆς συσσώρευσης ἀντιπαραθέτοντάς της μέ τό δημόσιο ἐπίπεδο - τόσο τῆς οἰκονομικῆς ὅσο καί τῆς πολιτικῆς ζωῆς. ᾽Από ἐκεῖ ἔβγαινε τό μεγάλο βάρος μιᾶς τέτοιου τύπου οἰκογένειας ὅπως καί τοῦ αὐστηροῦ διαχωρισμοῦ τοῦ ἰδιωτικοῦ καίδημόσιου στοιχείου. ῞Ομως ἡ ἀλλαγή τοῦ καπιταλισμοῦ καί τό πέρασμα στήν ἐποχή τοῦ μονοπωλιακοῦ καί "καταναλωτικοῦ" καπιταλισμοῦ σημαίνει τήν ἀνάγκη μιᾶς τεράστιας ἰδεολογικῆς ἀλλαγῆς. Πιά ὁ μικροϊδιοκτήτης γίνεται μισθωτός - ὑπάλληλος - "ἐπιστήμονας" - κλπ. καίπάνω ἀπ᾽ ὅλα "καταναλωτής", τήν ἐποχή τοῦ καταναλωτικοῦ καπιταλισμοῦ. ῎Αρα ἡ ἰδεολογία τῆς ἐγκράτειας τῆς "λιτότητας" κλπ. θά πρέπει νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό τήν ἰδεολογία τῆς "κατανάλωσης" καί τῆς σπατάλης. Κάτι τέτοιο σημαίνει πώς ἡ οἰκογένεια παύει νά εἶναι χῶρος"συσσώρευσης" τοῦ μικροαστοῦ - μιά καί ἡ συσσώρευση ἔχει ἀναληφθεῖ ἀπό τίς μεγάλες ἐπιχειρήσεις - καί γίνεται χῶρος κατανάλωσης. ῎Αρα μιά νέα ἰδεολογία -"καταναλωτική"- τείνει νά ἀναπτυχθεῖ, μιά ἰδεολογία πού σημαίνει τήν ἀλλαγή τῶν παραδοσιακῶν "ἐγκρατῶν" ἀντιλήψεων καί ἄρα τήν κρίση τῆς παραδοσιακῆς οἰκογένειας. Ταυτόχρονα ἡ ἀνάπτυξη τοῦ κρατικοῦ κα

πιταλισμοῦ καί ἡ αὐξανόμενη ὁμοιομορφία - οἰ
κονομικά - τῶν μαζῶν, ἡ ταύτιση μεγάλης ἐπι-
χείρησης καί κράτους, ὁ αὐξανόμενος ἔλεγχος
τοῦ κράτους πάνω στό "ἄτομο", κάνουν ἀναχρο-
νιστικό·γιά τόν καπιταλισμό - ἐννοοῦμε πάντα
τά πιό μοντέρνα τμήματά του - τόν αὐστηρό χω
ρισμό ἰδιωτικοῦ καί δημόσιου. Τό κράτος τεί-
νει νά ἀπορροφήσει, νά ἐξαλείφει τό ἰδιωτικό
- νά τό μεταβάλλει σέ "δημόσιο", δηλαδή σέ ἰ
διοκτησία τοῦ κράτους, σέ μιά "διάφανη" ἰδιω
τική ζωή, ἀλά 1984. Δέν εἶναι ἐξ ἄλλου τυχαῖ
ο πώς τό κράτος ἔχει ἤδη γίνει ὁ κυριώτερος
"οἰκογενειακός συνομιλητής" μέσα ἀπό τήν τη-
λεόραση - πού ἀποτέλεσε ἕνα τεράστιο ὅπλο
γιά τήν "δημοσιοποίηση" τοῦ ἰδιωτικοῦ.

Στή χώρα μας λοιπόν μόλις μπαίνουμε σέ ἕ
να τέτοιο στάδιο τοῦ καπιταλισμοῦ. Εἶναι φα-
νερό πώς ἡ ἀπάντηση σ'αὐτή τή νέα φάση τοῦ
καπιταλισμοῦ δέν μπορεῖ νά εἶναι ἡ ἐπιστροφή
στήν παλιά "ἐγκράτεια" καί τίς ἀξίες τῆς οἰ-
κογένειας, ὅπως προτείνουν τά διάφορα ΚΚΕεξ,
ἤ τά πιό καθυστερημένα τμήματα τοῦ κεφάλαιου
πού τείνουν ἀκριβῶς νά προβάλουν τίς "ἐθνι -
κές ἀξίες", τήν "παράδοση" καί τά λοιπά, καί
εἶναι ἐξ ἄλλου φανερό πώς ὅλες αὐτές οἱ ἀξί-
ες ὁδηγοῦνται στήν ἐξαφάνιση. Εἶναι φανερό
πώς ἡ ἀπάντηση τοῦ κινήματος θά πρέπει νά εἶ
ναι μιά ἀπάντηση πρός τήν κατεύθυνση τῆς "ἐ-
ξέλιξης", ἀλλά ἀπό μιά ριζικά διαφορετική τα
ξική τοποθέτηση. Καί πιό συγκεκριμμένα. Τό
πρόβλημα δέν εἶναι ἀπό τήν ἄλλη νά γίνουμεοἱ
προπομποί τοῦ μονοπωλιακοῦ κεφάλαιου, πού αὐ
τό προτείνει μιά καταναλωτική συμπεριφορά π.χ.
στό ἐπίπεδο τῶν σεξουαλικῶν σχέσεων - καί τό
αἴτημα τῆς σεξουαλικῆς ἀπελευθέρωσης τό μετα
βάλει σέ σεξουαλισμό τῶν ὁποιονδήποτε πορνό
καί σέ ἀδιάκοπη κατανάλωση σέξ - πού κι'αὐτό
εἶναι ὑπέρ πιό φιλελεύθερων σχέσεων σέ σχέση

μέ τή γυναίκα, μέ τό οἰκογενειακό δίκαιο κλπ.
πού κι αὐτό δέν ἀντιτίθεται στόν ἔλεγχο τῶν
γεννήσεων ἀφηρημένα, ἀλλά θά ἤθελε ἴσως καί
παιδιά πού νά παράγονται στό ἐργαστήριο κλπ.
κλπ. Οὔτε θά πρέπει νά νομίσουμε πώς ἀκριβῶς
τά πιό μοντέρνα τμήματα τοῦ κεφάλαιου εἶναι
ὑπέρ τοῦ διαχωρισμοῦ ἰδιωτικοῦ καί δημόσιου.
Ἀντίθετα ἡ προοπτική τοῦ κρατικοῦ καπιταλι-
σμοῦ εἶναι ἡ ἐξαφάνιση τοῦ διαχωρισμοῦ. Επο-
μένως τό ζήτημα πού μπαίνει δέν εἶναι ἁπλᾶ
αὐτή ἡ ἐξαφάνιση τῆς διαφορᾶς, ἀλλά πρός πιά
κατεύθυνση, πρός τήν κατεύθυνση τῆς οἰκοδόμη
σης μιᾶς κοινωνίας ΑΝΤΙΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ, μέ συγ
χώνευση σήμερα τοῦ "ἰδιωτικοῦ" στήν ἐπαναστα
τική διαδικασία ἤ ἀντίθετα θά γίνουμε οἱ προ
πομποί - ἄθελα, καί στό τέλος καί θελημένα
τῶν πιό σύγχρονων μορφῶν τοῦ κεφάλαιου. Ἄρα
ἀποφασιστική ἐδῶ εἶναι ἡ ΤΑΞΙΚΗ ΣΚΟΠΙΑ.

Καί ἐδῶ τόν τελευταῖο καιρό ἡ ἐξέλιξη εἶ
ναι ἀντίστροφη. Ἡ προσαρμογή τοῦ δημόσιου
στό ἰδιωτικό πού ἐπισημάναμε σημαίνει κάτι ἀ
πό ταξική σκοπιά. Δέν ὑπάρχει κάποιο ἀφηρημέ
νο καί ἀταξικό ἰδιωτικό ἐπίπεδο. Τό ἰδιωτικό
ἐπίπεδο τῆς ἐργατικῆς τάξης, τῶν μικροαστῶν,
τοῦ λοῦμπεν, τῶν ἀστῶν κλπ. εἶναι διαφορετι-
κό. Καί ἐκεῖνο πού παρατηρεῖται εἶναι πώς τό
"προσωπικό" στοιχεῖο πού τείνει νά κυριαρχή-
σει εἶναι συγκεκριμμένο ταξικά : εἶναι τό
προσωπικο στοιχεῖο τῶν μικροαστῶν διανοούμε-
νων καί τοῦ λοῦμπεν - πού ἔχουν ἐξ ἄλλου καί
ἀρκετά κοινά στοιχεῖα. Ἡ κυριαρχία τρόπου
ζωῆς καί πάρα πέρα τῆς ἰδεολογίας αὐτῶν τῶν
κοινωνικῶν στρωμάτων σημαίνει κατ'ἀρχήν ἀνά-
πτυξη ἀξιῶν ἔξω ἀπό τήν ἐργασία τῆς μεγάλης
ἐπιχείρησης, ἀνάπτυξη τῆς ἀντίληψης μιᾶς "ἀλ
λαγῆς" ἔξω ἀπό τήν ἐργασία. Τά προβλήματαπού
τείνουν νά γίνουν κεντρικά σ'αὐτό τό εἶδος

τοῦ προβληματισμοῦ εἶναι δύο εἰδῶν, γι' αὐτό καί εἶναι δύο καί οἱ πτέρυγες αὐτοῦ τοῦ"κινήματος". Ἀπό τήν μιά εἶναι ἡ ἀντιπαράθεση μέ τό κράτος - σάν τέτοιο καί ὄχι σάν ὄργανο γιά τήν ὀργάνωση τῶν ἐκμεταλλευτικῶν διαδικασιῶν - πού τείνει νά χαρακτηρίζει τήν πιόλουμπενοποιημένη πτέρυγα - καί εἶναι φυσικό μιά καί τό μίσος αὐτῶν τῶν στρωμάτων δέν συγκεντρώνεται στήν ἴδια τήν διαδικασία ἐκμετάλλευσης ἀλλά στήν καταπίεση τοῦ κράτους. Ἀπό κεῖ βγαίνει καί ἡ ἀνοικτή ταύτιση - πιά - αὐτοῦ τοῦ χώρου μέ τούς "παράνομους", μέ τούς ποινικούς κρατούμενους, ἐκείνους πού "παλεύουν" ἔξω ἀπό τό σύστημα.

Ἀπό τήν ἄλλη ἡ ἄλλη "πτέρυγα" ἡ πιό "διανοούμενη", πού ἀποτελεῖται ἀπό παλιά μέλη ὀργανώσεων τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, ἤ πού ἐξακολουθοῦν τυπικά νά βρίσκονται σέ κάποια,εἶναι ἐκείνη ἡ πτέρυγα πού διαβάζει περισσότερο Μπουκόφσκυ καί Σάντ, πού ἀσχολεῖται πιό πολύ μέ τήν οἰκολογία, πού ἔχει εὐρύτερες "πολιτιστικές ἀναφορές", πού εἶναι πιό "κυριλέ"ἀλλά μοντέρνα, πού ἐνδιαφέρεται γιά τό φεμινισμό, τήν ὁμοφυλοφιλία, τίς φυλακές, τά ψυχιατρεία κλπ. Τά κοινά στοιχεῖα ἀνάμεσα στίς δυό αὐτές ὁμάδες ἐκτός ἀπό πολλούς κοινούς χώρους διασκέδασης, κοινή ἀναφορά στά "κοινωνικά ζητήματα", προβολή τοῦ "προσωπικοῦ στοιχείου", "κριτική τῆς πολιτικῆς" κλπ. εἶναι πάρα πολλά, ἔτσι πού τείνουν νά ἀποτελοῦν μιά ἑνιαία ἰδεολογία πού ἔχει σάν κέντρο της τήν ἀντίληψη τῆς ἐπανάστασης σάν κάτι ἔξω ἀπό τίς "ἐργασιακές σχέσεις", σάν πρόβλημα ἐλεύθερου χρόνου καί ζωῆς ἔξω ἀπό τήν παραγωγή. Ἔτσι ἡ ἄρνηση τοῦ διαχωρισμοῦ ἰδιωτικοῦ δημόσιου σήμανε στήν πράξη τήν καταστροφή τῆς κάποιας παλιώτερης ἀναφορᾶς στόν ἄλλο, στόν ΕΞΩ ΑΠΟ ΕΜΕΝΑ, καί πέρασμα στήν ἐποχή πού κέντρο γίνομαι ΕΓΩ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΟΥ. Ἐπειδή ὅμως αὐτό τό ἐγώ εἶναι συγκεκριμμένο ταξικά σημαίνει κυριαρχία μιᾶς μικροαστικῆς καί λοῦμπεν ἰδεολογίας, μιᾶς ἰδεολογίας τῆς μικρότερης προσπάθειας, μιᾶς ἰδεολογίας πού προγραμματικά ἀρνεῖται νά βγεῖ ἀπό τό καβούκι της καί ΑΡΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΗ ΣΥΝ. ΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΓΥΡΩ ΚΟΣΜΟ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΕΝΑ ΑΔΙΑΠΕΡΑΣΤΟ ΓΚΕΤΤΟ.

Β. Η ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Καί γιατί μιλᾶμε γιά γκέττο ; Κάθε κοινωνία χαρακτηρίζεται ἀπό ἕναν τρόπο παραγωγῆς - καί ἀλλάζει μόνο ὅταν μπορεῖ ν' ἀνατραποῦν οἱ παλιές σχέσεις παραγωγῆς καί ν' ἀντικατασταθοῦν ἀπό νέες - ἀπό νέο τρόπο παραγωγῆς. Ἄρα ἡ ἐπανάσταση εἶναι κάτι πού μπορεῖ νά εἰδωθεῖ μόνο ἀπό μιά σκοπιά, ἀπό μιά σκοπιά παραγωγῆς. Μόνο ἀπό αὐτή τή σκοπιά μπορεῖ νά ὑπάρξει ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ γιά τήν ὀργάνωση μιᾶς νέας κοινωνίας ΠΑΕΙ ΝΑ ΠΕΙ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ. Τήν ἐποχή τοῦ καπιταλισμοῦ ἕνα τέτοιο πρόγραμμα μπορεῖ νά ὑπάρξει μόνο ἀπό τήν σκοπιά τῆς σύγχρονης παραγωγῆς, ἀπό τή σκοπιά τῆς ἐργατικῆς τάξης. Γι' αὐτό καί ὅλες οἱ ὑπόλοιπες τάξεις καί στρώματα τῆς κοινωνίας καθορίζονται πιά μέ βάση αὐτό τό πρόγραμμα. Ἄν τώρα φανταστοῦμε ἕνα κομμάτι - ὅπως τήν ἄκρα ἀριστερά, πού στήν πλειοψηφία της ἀποτελεῖται ἀπό φοιτητές, διανοούμενους, νέους καί μισολουμπενοποιημένους ἤ ὁλοκληρωτικά λουμπενοποιημένους πρώην διανοούμενους ἤ πρώην ἐργάτες πού βάζει σάν κέντρο τό "προσωπικό", καί ἀρνιέται τήν ἀναφορά σέ κάποια τάξη - τήν ἐργατική - ἀλλά λέει ἀναφορά εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός μου - μποροῦμε εὔκολα νά φανταστοῦμε τή συνέχεια - σέ μιά περίοδο χωρίς ἔντονους ταξικούς ἀγῶνες. Αὐτό τό "κίνημα" χάνει τή προοπτική τῆς ἐπανάστασης. Κι αὐτό γιατί αὐτά τά στρώματα ΑΥΤΟΝΟΜΗΜΕΝΑ ἀπό τήν ἐργατική τάξη δέν μποροῦν νά προσφέρουν ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ γιά τήν ἀλλαγή τῆς κοινωνίας. Γι' αὐτό ἐξ' ἄλλου φτάνουν νά ἀρνοῦνται τήν ἴδια τήν ἔννοια τοῦ προγράμματος - πού συγκρούεται μέ τό αὐθόρμητο. Ἀντί γιά ἕνα τέτοιο πρόγραμμα - πού νά στηρίζεται στίς πραγματικές παραγωγικές δυνατότητες καί πραγματικότητες τῆς σημερινῆς κοινωνίας ὑπάρχουν πολλά ἐπιμέρους "προγράμματα" (!). Ἄλλοι φαντάζονται τήν "ἐπανάσταση" σάν ἕνα βουκολικό εἰδύλιο χωρίς μόλυνση καί μηχανές - χωρίς φυσικά νά [illegible]ρνουν ὑπ' ὄψη τους πώς ἔτσι θά ξαναγυρίσουμε στή λίθινη ἐποχή καί ὄχι στήν τεμπελιά πού ὁραματίζονται παράλληλα μέ τήν ἀγροτική ἐργασία !, ἄλλοι σάν μιά πελώρια συνέλευση μέ ἀδιάκοπη συζήτηση , ἄλλοι σάν μιά μεγάλη συναυλία...ρόκ,σάν ὁμαδικό μαστούρωμα ἤ παρτούζα κ.ο.κ. Τελικά ἡ ἀδυναμία προγράμματος, ἡ ἐξαφάνιση τῆς προοπτικῆς τῆς ἐπανάστασης σημαίνει σιγά - σιγά τήν προσαρμογή μέ τό σύστημα καί τήν δημιουργία ἑνός βολεμένου τρόπου ζωῆς "ἀμφισβητία" μέσα σ' αὐτό (βλέπε καί τό φαινόμενο "Νέοι φιλόσοφοι στή Γαλλία") ἤ τέλος τήν λύση τῆς ἀπελπισίας τοῦ "ἔνοπλου", ἔξω καί πέρα ἀπό ὁποιαδήποτε ἔνταξη στά πραγματικά ἐπίπεδα τῆς πάλης τῶν τάξεων.

Ἄρα ἡ ἀδυναμία προγράμματος δείχνει καί τήν περιθωριακότητα, τή γκεττοποίηση, τήν ἔλλειψη προοπτικῆς.

Ξεκινώντας ἀπό τήν κριτική τῶν διαχωρισμῶν φθάσαμε στήν "κριτική τῆς πολιτικῆς",δηλαδή τήν ἀμφισβήτηση τῆς ἴδιας τῆς ἐπανάστασης, τῆς ἴδιας τῆς ἐργατικῆς τάξης καί πάει λέγοντας.

Γ. Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Φυσικά ὅλα αὐτά δέν ἐμφανίστηκαν ἔτσι ἀπό τήν ἀρχή. Ἀντίθετα ἀρχικά ἐπρόκειτο γιά κάτι θετικό γιά τό ξεπέρασμα τῆς παλιᾶς μικροαστικῆς ἄκρας ἀριστερᾶς ἑνός παραδοσιακοῦ τύπου. Σήμερα ὅμως τό κάποτε καινούργιο ἔγινε παλιό, τό κάποτε ἀληθινό ἔγινε ψεύτικο,τό κάποτε ἐπαναστατικό ἔγινε τό ἀντίθετό του.Μέχρι τώρα - ἀπό τήν ἐποχή τῆς ἐπιτροπῆς Σερίφη καί μετά - ἀπό τότε δηλαδή πού τέλειωσαν οὐσιαστικά οἱ ἐργατικές κινητοποιήσεις στά ἐργοστάσια - βαδίσαμε μαζί μ' αὐτό τό "χῶρο",ἀποτελέσαμε κομμάτι τοῦ "χώρου". Σήμερα - τά πράγματα μπαίνουν καί πάλι σέ συζήτηση,εἶναι καιρός οἱ "χῶροι" νά ξεχωρίσουν, εἶναι καιρός νά πάψουμε ἐμεῖς τουλάχιστο νά ἀνήκουμε σ' αὐτόν - καί στίς δύο του πτέρυγες - τόσο τή λοῦμπεν ὅσο καί τήν "κυριλέ", γιά νά μιλήσουμε γιά μιά φορά μέ τούς ὅρους καί τή γλώσσα του. Ἦρθε καί πάλι ὁ καιρός νά ξαναπάρουμε τό δισάκι μας. Πέρα καί ἔξω ἀπό τό γκέττο Πρός τά κεῖ πού ζοῦν καί κινοῦνται ἄλλα στρώματα καί δυνάμεις, ἄλλοι "νέοι" καί μεγαλύτεροι.

Ἰούνης 1981

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ Ή ΚΡΑΚΕΡΣ;

Ἡ "αὐτονομία" τελικά εἰσβάλει στήν Ἑλλάδα ; Αὐτή τουλάχιστο εἶναι ἡ εἰκόνα πού κυριαρχεῖ τόν τελευταῖο καιρό – εἰδικά μετά τό Πολυ χνεῖο τοῦ 80 καί τήν ὁριστική κρίσητῶν ὀργανώσεων τῆς παλιᾶς ἄκρας ἀριστερᾶς. Ἕνα "φάσμα λοιπόν πλανιέται πάνω ἀπό τά κεφάλια τῶν "αὐτόνομων".... τό φάσμα τῆς αὐτονομίας"! Καί φυσικά δέν πρόκειται γιά τήν αὐτονομία ἀλά Ἰταλικά, γιά τήν αὐτονομία πού τό πρῶτο συνθετικό της ἦταν "ἐργατική", γιά τήν ἐργατική αὐτονομία. Ὄχι τά πρότυπα πᾶνε πιό πέρα πᾶνε ἀλλοῦ, τό φῶς ἔρχεται ἀπό τό Βορρά: Ὁλανδία, Δυτική Γερμανία, Ἐλβετία : Ἐκεῖ βρί – σκονται τά πρότυπα. Σέ μιά αὐτονομία, πού δέν εἶναι τῆς τάξης, ἀλλά τοῦ νέου, ἤ πιό κατα – χρηστικά τοῦ "κοινωνικοῦ προλετάριου". Ἔτσιἡ καθυστερημένη καί μεσογειακή Ἑλλάδα ἔρχεται νά συναντήσει μέσα ἀπό μιά περίεργη ἱστορική σύμπτωση τό κίνημα τῶν πιό ἀναπτυγμένων χωρῶν τῆς Εὐρώπης ἤ καί τοῦ κόσμου ; Αὐτή εἶναι ἡ εἰκόνα πού διαμορφώνεται τόν τελευταῖο καιρό στά μυαλά μερικῶν ἀνθρώπων : Οἱ Κράκερς στήν Ἑλλάδα :

Α. ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Ἡ ἔννοια τῆς "αὐτονομίας" πρωτοεμφανί – στηκε στό "νέο" κίνημα γύρω στό 1968. Ἐμφανίστηκε σχεδόν ταυτόχρονα στήν Ἰταλία καί τή Γαλλία θέλοντας νά κεντράρει πάνω στήν ἀναγκαιότητα τῆς ΑΥΤΟΝΟΜΗΣΗΣ τῆς ἐργατικῆς τάξης ἀπό κάθε μορφή ἀστικῆς πολιτικῆς καί ηδεμονίας – κοινοβουλευτισμοῦ – ἐκπροσώπησης κλπ. Ἡ "αὐτονομία τῆς ἐργατικῆς τάξης" ἀποτέλεσε τήν κύρια κραυγή τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς –στά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ 60 καί στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 70 – ὄντας ἡ κραυγή πού στρέφονταν ὄχι μόνο ἐνάντια στήν ἀστική τάξη καί τό κράτος της ἀλλά ἐνάντια στά ἴδια τά συνδικάτα καί τούς ρεβιζιονιστές. Οἱ ἀγῶνες τῶν ἐργατῶν τῆς ἀλυσσίδας στή Φίατ, τή Ρενώ καί ἀλλοῦ ἔγιναν μέ κέντρο τό σύνθημα τῆς "ἐργατικῆς αὐτονομίας". Πάνω στό ἔδαφος αὐτό, στό ἔδαφος μιᾶς ἰσχυρῆς ἐργατικῆς τάξης καί κινήματος βλάστησε καί μιά πιό συγκεκριμμένη ἀντίληφη, ἡ ἀντίληφη τῆς "ἐργατικῆς αὐτονομί – ας" σάν ἰδιαίτερης τάσης τοῦ κινήματοςμέ πιό συγκεκριμμένες ἀπόψεις πού ἔγιναν ἡ βάση τῶν ἀπόψεων τῆς "αὐτονομίας". Σύμφωνα μ᾽αὐτέςτίς ἀπόψεις ὁ καπιταλισμός ἔχει φτάσει σέ ἕνα τέτοιο στάδιο ἀνάπτυξης ὅπου οἰκονομική πραγματικότητα καί πολιτική ἔχουν γίνει ἕνα. Πάει νά πεῖ δέν ὑπάρχει διαφορά ἀνάμεσα στό οἰκονομικό καί τό πολιτικό ἐπίπεδο τῆς πάλης τῶν τάξεων, καί οἱ διαχωρισμοί ἀνάμεσα σέ "πολιτική κοινωνία" καί ἰδιωτική κοινωνία εἶναι πιά ἀνύπαρκτοι καί ψεύτικοι. Γιαὐτό ὁποιαδήποτε "χωριστή" πολιτική σάν ἀποχωρισμένη δραστηριότητα ὄχι μόνο εἶναι λάθος ἀλλά καί ἀναποτελεσματική. Γιαὐτό τό κέντρο τῆς πολιτι – κῆς θά πρέπει νά ἀνατοποθετηθεῖ στούς ἄμεσους οἰκονομικούς καί "κοινωνικούς" ἀγῶνες, οἱ ὁποῖοι ὄχι δέν εἶναι πολιτικοί, ὅπως ἔλεγανοἱ ρεβιζιονιστές καί οἱ ἀναρχικοί, ὁ καθένας ἀπό τήν σκοπιά του, ἀλλά εἶναι ἀντίθετα ὁ πραγματικός φορέας τῆς πολιτικῆς. Ὁ ἐργατισμός αὐτῶν τῶν χρόνων ἔκανε ἀκριβῶς αὐτή τήν ἀνακάλυψη – ὁ οἰκονομικός ἀγώνας, ὁ ἀγώνας γιά τό μισθό, κλπ. εἶναι στό ἔπαρκο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ γιατί συγκρούεται ἄμεσα καί ἀπευθείας μέ τό κεφάλαιο – κεφάλαιο πού στήν σημερινή ἐποχή εἶναι ἀπόλυτα ταυτισμένο μέ τό κράτος.

Ἔχουμε δείξει κιαλλοῦ πώς αὐτή ἡ ἀντίληψη ἀπό τήν μιά ἀποτέλεσε μιά καταπληκτική ἀνανέωση τῆς μαρξιστικῆς – ἐπαναστατικῆς ἀντίληψης, ἀπό τήν ἄλλη – ὅπως σήμερα μέχρι ἕνα βαθμό ἀναγνωρίζει καί ὁ Νέγκρι –κινιόταν πάντα μέ ἕνα μεγενθυντικό φακό. Γιατί πράγματι αὐτή ἡ τάση ταύτισης κράτους καί κοινωνίας, κεφάλαιου καί πολιτικῆς εἶναι μιά τάση ὑπαρκτή στήν καπιταλιστική κοινωνία καί ἄν φανταστοῦμε μιά κοινωνία σάν αὐτή πού περιγράφειὁ Μάρξ στό κεφάλαιο – ὅπου δηλαδή ὑπάρχουν μόνο δύο τάξεις – ἡ ἐργατική καί ἡ ἀστική – τότε πράγματι "πολιτική" καί "οἰκονομία" θά εἶχαν ταυτιστεῖ σ᾽ἕναν ἑνιαῖο ἀγώνα – τήν ἀνα – τροπή τοῦ κεφάλαιου. Γιαὐτό ἐξ ἄλλου στίς χῶ

ρες ὅπου κεφάλαιο καί κράτος τείνουν νά ἑνωθοῦν ὅπως στίς χῶρες τοῦ κρατικοῦ καπιταλισμοῦ ἡ πολιτική τείνει νά ταυτιστεῖ μέ τίς ἐργατικές κινητοποιήσεις μέσα σέ μιά ἑνιαίαπολιτικο-οικονομική διαδικασία, (βλέπε τήν Πολωνία π.χ.). Ὅμως ἀκόμα καί ἐκεῖ αὐτό δέν ἔχει ὁλοκληρωθεῖ ἀπόλυτα καί ἀκόμα περισσότερο σέ ὁποιαδήποτε ἄλλη χώρα τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἔτσι ἐνῶ εἶναι ἀλήθεια πώς οἱ οἰκονομικοί ἀγῶνες τείνουν νά εἶναι ἄμεσα πολιτικοί (σέ πλήρη ἀντίθεση μέ τήν ἄποψη τοῦ ἀναρχοσυνδικαλισμοῦ πού δέν ἔβλεπε κἄν τήν πολιτική) - γεγονός πού ἔχει σάν συνέπεια τήν ἀνάγκη νά ἀλλάξει ἡ ἴδια ἡ ἀντίληψη γιά τήν πολιτική ὅπως καί ἡ ἀντίληψη γιά τήν ὀργάνωση - πού γίνονται διαδικασίες ὅλο καί πιό κοντά στίς ἴδιες τίς μᾶζες ὅλο καί πιό ἄμεσες, ὅμως κάτι τέτοιο δέν ἔχει ὁλοκληρωθεῖ. Γιά δύο βασικούς λόγους : Ὁ ἕνας εἶναι πώς ἀκόμα ἡ ἀστικήκοινωνία δέν ἀποτελεῖται ἀπό δυό τάξεις, ἀκόμα καί στίς πιό ἀναπτυγμένες ἀστικές κοινωνίες. Ὁ δεύτερος εἶναι πώς ἐξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν χωριστά κράτη καί ἔθνη καί μάλιστα μέ τεράστιες διαφορές ἀνάμεσά τους - σέ μιά γκάμα πού πάει ἀπό τήν Ἑλβετία μέχρι τό Μπάγκλα Ντές. Τό ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς πραγματικότητας τοῦ καπιταλισμοῦ εἶναι πώς ἄν δεχτοῦμε - ἄν τό ἐπαναστατικό κίνημα δεχτεῖ - τήν ἄποψη τῆς ἀπόλυτης ταύτισης οἰκονομικοῦ - κοινωνικοῦ ἀγώνα καί πολιτικῆς τότε παραιτούμαστε στήν πραγματικότητα ἀπό ὁποιαδήποτε δυνατότητα παρέμβασης σ'ὅλα τά ἐπίπεδα πού ἐξακολουθεῖ νά κινεῖται ἡ πάλη τῶν τάξεων ΜΕ ΕΜΜΕΣΟ ΤΡΟΠΟ. Πάει νά πεῖ παραιτιούμαστε ἀπ' αὐτάπού γίνονται στό Σαλβαντόρ, τήν Περσία ἤ τήν Παλαιστίνη, παραιτιούμαστε ἀπό τό ἄν θά γίνει π.χ. πόλεμος ἤ ὄχι, παραιτιούμαστε δηλαδή ἀπό ὅλα ἐκεῖνα τά ἐπίπεδα τῆς ἔκφρασης τῆς ταξικῆς πάλης ὅπου αὐτή ἐκφράζεται χωρίς τήν ἄμμεση σύγκρουση τῶν τάξεων. Ἄρα σέ τελική ἀνάλυση γινόμαστε ἀνίκανοι νά παρέμβουμε ἀποτελεσματικά καί στό ΑΜΕΣΟ ἐπίπεδο. Γιατί καί σ'αὐτό τό ἐπίπεδο ἀποτελεσματικά μπορεῖ νά παρέμβεις ἄν ἔχεις μιά ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ. Καί τήν ἐμπειρία αὐτῆς τῆς ἀναντιστοιχίας τῆς ἀνάλυσης μέ τήν πραγματικότητα τήν δοκίμασε στό ἴδιο τό πετσί του τό Ἰταλικό κίνημα, πού ἔφτασε σήμερα νά μήν μπορεῖ νά ἐπέμβει ΟΥΤΕ ΣΤΟ ΑΜΕΣΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.

Κι ἄς δοῦμε λίγο περισσότερο τήν πορεία τοῦ κινήματος. Μετά τήν "ἐργατική ἄνοιξη 69-73" στήν Ἰταλία τά πράγματα ἄρχισαν νά ἀλλάζουν. Ἡ ἀστική τάξη καί ὁ ρεβιζιονισμός ἀντεπιτέθηκαν. Ἀπό τήν μιά τά συνδικάτα κατόρθωσαν νά ἐντάξουν πολλά ἀπό τά αἰτήματα τοῦ κινήματος, ἀπό τήν ἄλλη ἡ ἀστική τάξη - καί ἰδιαίτερα μπρός στήν οἰκονομική κρίση - ἐξαπόλυσε μιά πολύπλευρη ἐπίθεση ἐνάντια στήν ἐργατική τάξη. Ἐπίθεση πού ἐκφράστηκε μέ ἀλλαγή στόν ἴδιο τόν τρόπο τῆς καπιταλιστικῆς συσσώρευσης - διάσπαση τῶν μεγάλων ἐργοστάσιων πολλαπλασιασμός τῶν μικρῶν ἐργαστήριων, αὔξηση τῆς "μαύρης δουλειᾶς" - ὅπως καί μέ μιά προσπάθεια νά διαχωριστεῖ ἡ ἐργατική τάξηπού δουλεύει στά μεγάλα ἐργοστάσια μέ μιά σταθερή ἀπασχόληση ἀπό τούς νέους, τίς γυναῖκες, κλπ. πού βρίσκονται στούς τομεῖς τῆς μαύρης δουλειᾶς, τούς φοιτητές κλπ. Τέλος ὅλα αὐτά μποροῦσαν νά γίνουν στό βαθμό πού ἡ ἀστικήτάξη κρατοῦσε τήν ἡγεμονία στό κεντρικό πολιτικό ἐπίπεδο καί ἐμπόδιζε ὁποιαδήποτε συνολική πολιτική ἀλλαγή.

Πῶς ἀντέδρασε τό κίνημα καί ἰδιαίτερα ὁ "ἐργατισμός" μπρός σ'αὐτή τή νέα πραγματικότητα ; Προχωρόντας πιό πέρα τήν ἀνάλυση καίτήν πρακτική : Στό βαθμό πού τό κεφάλαιο ἔριχνε τό κέντρο τῆς ἀντίθεσης στήν ἐργατική τάξη καί τά στρώματα ἔξω ἀπό τήν κεντρική ἐργατική τάξη τοῦ ἐργοστάσιου - ἡ ἀνάλυση θά ἔπρεπε νά ἀκολουθήσει αὐτή τήν ἴδια τήν πορεία τοῦ κεφάλαιου. Καί ἔτσι ὅπως γράφει ὁ Νέγκρι ὁ ἐργατισμός πέρασε "ἀπό τόν ἐργάτη μάζαστόν κοινωνικό προλετάριο".

Σέ μιά ἐποχή πού τό κεφάλαιο ἔχει ταυτιστεῖ μέ τό κράτος, ἔχει πάψει νά ὑπάρχει σάν χωριστά - ἰδιωτικά κεφάλαια - ἔχει γίνει ἕνα ἑνιαῖο κοινωνικό κεφάλαιο καί ἑπομένως ὑποτάσσει κάτω ἀπό τήν ἡγεμονία του ὅλα τά κοινωνικά στρώματα, ἄσχετα μέ τό ἄν βρίσκονται στό ἐργοστάσιο, ὅλη ἡ κοινωνία μεταβάλλεται σέ μιά "κοινωνική φάμπρικα". Αὐτή ἡ θέση ὅπως ἄλλωστε ὅλο τό κίνημά μας ἀπό τό 68 καί μετά εἶχε μιά διπλῆ φύση : Ἀπό τήν μιά ἄνοιγε τό δρόμο γιά ἕνα οὐσιαστικό προχώρημα τῆς ἐπαναστατικῆς σκέψης καί πραχτικῆς, μέ βάση τά νέα προβλήματα πού ἐμφανίστηκαν, ἀπό τήν ἄλλη ὅμως ἐκφραζόταν μέ τό μεγεθυντικό φακό. Ὁ "κοινωνικός προλετάριος" εἶναι μιά πραγματικότητα τοῦ καπιταλισμοῦ συνολικά - καί τοῦ πιό παλιοῦ γιατί ἡ ἀστική τάξη δέν ἔχει προλετάριους μόνο μέσα στό ἐργοστάσιο - ἔχεικαί ἔξω ἀπό κεῖ. Μποροῦμε νά τούς ποῦμε κοινωνικούς προλετάριους ἄν θέλουμε. Καί εἶναι γεγονός πώς σέ ἐποχές κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ-σέ ἐποχές ἀλλαγῆς φάσης τοῦ καπιταλισμοῦ - ὅπως ἡ σημερινή - αὐξάνονται οἱ "κοινωνικοί προλετάριοι" - ἄνεργοι ἤ μισοάνεργοι, νέοι πού δέν βρίσκουν ἀκόμα δουλειά, παλιά μεσαῖα στρώματα - ὑπάλληλοι, πού ὑποβιβάζονται κοινωνικά- νοσοκομειακοί κλπ. κλπ. Αὐτός ὁ ὅρος ξαπλώθηκε μέ καταπληκτική ταχύτητα καί ἔτεινε νά ἐκφράζει πολύ διαφορετικά πράγματα σάν ἴδια. Ἔτσι ὁ νοσοκομειακός - πραγματικός "κοινωνικός προλετάριος", ἀναγκαῖος γιά τήν ἀναπαραγωγή τοῦ συνολικοῦ κεφάλαιου, πού ἀκριβῶς ἐκφράζει τήν ἐπέκταση τοῦ προλεταριάτου σέ νέα κοινωνικά στρώματα - πού μάλιστα βρίσκονται σέ ἀνάπτυξη - ἔτεινε νά ταυτίζεται μέ τόν ...ἕλληνα φοιτητή - πού πολλές φορές ἔχει ἀναστενάξει.."ἄχ, ἐμεῖς οἱ κοινωνικοί προλετάριοι!" Πάντως πέρα ἀπό τά θεωρητικά προβλήματα πού βάζει ἡ ἴδια ἡ ἔννοια τοῦ κοινωνικοῦ προλετάριου, καί πού δέ θά δοῦμε ἐδῶ, σημασία ἔχει πώς ἀπό τό 68 καί μετά, καί ἰδιαίτερα ἀπό τό 76-77 καί πέρα, νέα κοινωνικά στρώματα μπαίνουν στό προσκήνιο - κύρια νέοι - ἰδιαίτερα σέ μιά ἐποχή ὅπου ἡ ἀνεργία τῶν νέων φτάνει σέ ἀστρονομικά ποσά - πάνω ἀπό 20 καί πολλές φορές 30% τῆς νεολαίας. Καί φυσικά ἐδῶ ἐμφανίζεται μιά βαθειά ἰδεολογική τομή. Σ'αὐτή τή νεολαία πού βρίσκεται ἔξω ἀπό τήν ἐργασία, πού δουλεύει πρόσκαιρα σέ ἄθλιες δουλειέςπού φευτοζεῖ μέ κάποιο ἐπίδομα, πού δέν πληρώνει εἰσιτήριο στό μετρό, πού κλέβει ἀπό κανένα σούπερ - μάρκετ, πού ταξιδεύει ὤτο-στόπ ἐμφανίζεται μιά νέα ἰδεολογική ἀντίληψη. Τό παλιό σύνθημα τῶν ἐργατῶν "νά δουλεύουμε λιγότερο, νά δουλεύουμε ὅλοι" πού προσπαθοῦσε νά λύσει τά προβλήματα τῆς ἀνεργίας καί ταυτόχρονα τῆς μείωσης τῶν ὡρῶν δουλειᾶς ἀντικαταστάθηκε ἀπό ἕνα νέο σύνθημα " κάτω ἡ ἐργασία". Καί βέβαια ὄχι ἡ "μισθωτή ἐργασία" καί μόνο ἀλλά ἡ ἐργασία γενικά - στό βαθμόπού στόν καπιταλισμό ἡ ἐργασία δέν μπορεῖ παρά νά ἐντάσσεται στή μισθωτή ἐργασία. Οἱ ἀξίες πού φέρνει αὐτό τό κίνημα εἶναι ἀξίες τῆς ζωῆς ἔξω ἀπό τήν ἐργασία - ἀξίες τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τῆς διασκέδασης, τοῦ ταξιδιοῦ - καί πάρα πέρα τῆς ὀργάνωσης τῆς ζωῆς, τῆς πόλης, τό πρόβλημα τοῦ αὐτοκίνητου κλπ. κλπ. Ἐπρόκειτογιά τήν εἰσβολή τοῦ "κοινωνικοῦ", τοῦ "πέρα ἀπό τήν ἐργασία". Φυσικά σέ μιά Ἰταλία πού στό 95% δούλευε, σέ μιά Ἰταλία ὅπου ἡ πλειοψη -

φία τῶν ἐργατῶν κάνει διπλῆ δουλειά γιά νά
τά βγάλει πέρα, ὁ τρόπος πού ἔμπαιναν αὐτές
οἱ νέες ἰδέες, ὁ τρόπος ζωῆς τῶν νέων ἔφερνε
σέ ἄμεση σύγκρουση τίς "δυό κοινωνίες" (θεω-
ρία τοῦ ΚΚΙ πάνω στήν κοινωνία τῶν ἐργατῶν
καί τῶν "περιθωριακῶν"), σύγκρουση πού ἐκφρά
στηκε μέ βίαιο ἤ καί ἔνοπλο τρόπο. Τό "κίνη-
μα τοῦ 77" ἦταν τό ἀπόγειο αὐτοῦ τοῦ κινήμα-
τος, ἦταν μποροῦμε νά ποῦμε ἡ ἀνώτερη ἔκφρα-
ση τοῦ κινήματος τῶν κοινωνικῶν προλετάριων-
ἦταν σέ τελική ἀνάλυση ἡ ἀναζήτηση τῆς ἐξου-
σίας. Ἦταν ἡ προσπάθεια ἐπιβολῆς τῶν "νέων
ἀξιῶν" ἀπέναντι στήν παλιά κοινωνία. Ἡ συνέ
χεια εἶναι γνωστή. Αὐτό τό κίνημα προβοκαρί-
στηκε ἀπό τήν ἐξουσία, ὁδηγήθηκε στήν "ἔνο -
πλη σύγκρουση" γιά νά ἡττηθεῖ κατά κράτος, νά
ὁδηγηθεῖ στήν ἀπελπισία, τό ναρκωτικό, τήδιά
λυση. Καί σήμερα στήν Ἰταλία ἀρχίζει μιά ἄλ
λη ἐπίπονη διαδικασία, ἡ διαδικασία τῆς ἀνα-
σύνθεσης. Κάθε κοινωνία χαρακτηρίζεται ἀπό
τόν τρόπο παραγωγῆς της. Τό νά θές νά τήν ἀλ
λάξεις ἀπό ἔξω ἀπό τήν παραγωγή, εἶναι μιά
οὐτοπία πού πληρώθηκε ἀκριβά. Ἡ ὀργάνωσητοῦ
ἐλεύθερου χρόνου, τῆς ζωῆς ἔξω ἀπό τήν παρα-
γωγή, εἶναι ἄμεση συνάρτηση τῆς παραγωγῆς. Αὐ
τό, ἄν μᾶς ἐνδιαφέρει ἕνα κίνημα πού μπορεῖ
καί θέλει νά ἀλλάξει τήν κοινωνία καί ὄχι ἁπ
λᾶ νά βλογάει τά γένια του σέ κάποιο γκέττο.
Οἱ ἀξίες τῆς ζωῆς ἔξω ἀπό τήν παραγωγή πρέ -
πει νά γίνουν ἀντικείμενο καί ἐκείνων πούβρί
σκονται μέσα στήν παραγωγή, καί μάλιστα στήν
καρδιά της, τήν μεγάλη παραγωγή. Δέν μποροῦ-
με νά φανταστοῦμε, στίς χῶρες τοῦ κεντρικοῦ
καπιταλισμοῦ, μιά ἐπανάσταση πού νά ἔρχεται
ἀπό τήν περιφέρεια.

B. ΖΥΡΙΧΗ - ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ - ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Δέν εἶχε προλάβει νά καταλαγιάσει ὁ ἀπόη
χος τῆς Ἰταλίας καί νέες ἐκφράσεις τοῦ ξεση
κώματος τῆς νεολαίας ἦρθαν νά ἐπιβεβαιώσουνἠ
νά ἐπιτείνουν κάποια χαρακτηριστικά. Ἐδῶ τό
κέντρο μετατοπίστηκε, δέν εἶναι πιά ἡ ἐργατι
κή - πληβειακή καί μαρξιστική Ἰταλία ἀλλά
ἄλλες χῶρες, θά λέγαμε τό ἄκρο ἀντίθετο. Ἐκεῖ
πού οἱ παραδόσεις τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος εἶ
ναι πιό ἀδύνατες, ἐκεῖ πού οἱ ἀστικές τάξεις
εἶναι πιό δυνατές, ἐκεῖ ὅπου ἡ ἐργατική τάξη
ἐμφανίζεται ἡ περισσότερο ἐνταγμένη στό σύ -
στημα. Ἐδῶ ἔχουμε νά κάνουμε μέ τίς χῶρες -
ἰδιαίτερα Ἑλβετία καί Γερμανία - ὅπου ἡ καρ
διά τοῦ ἐργάτη μάζα - ὁ ἐργάτης ἀλυσσίδας -
ἀποτελεῖται σχεδόν στήν ὁλότητά του ἀπό μετα
νάστες ἐργάτες, ἀπό ἐργάτες δηλαδή πού πολύ
δύσκολα μποροῦσαν νά ἐκφραστοῦν καί νά διεκ-
δικήσουν, πού εὔκολα διώχνονται κλπ. κλπ. Ταυ
τόχρονα οἱ παραδόσεις τοῦ ἐργατικοῦ κινήμα -
τος εἶναι οἱ πιό ἀπόμακρες καί χαμένες στό
παρελθόν. Ἐδῶ λοιπόν ἡ ἐμφάνιση ἑνός κινήμα-
τος "κοινωνικῶν προλετάριων" ἐμφανίζεται πε-
ρισσότερο ξεκομένη ἀπό τήν ὑπόλοιπη κοινωνία.
Πρόκειται σχεδόν ἀποκλειστικά γιά νέους ἄνερ
γους, γιά νέους χωρίς σπίτια, γιά νέους πού
ἡ καπιταλιστική κοινωνία στή σημερινή φάση
τῆς κρίσης πετάει στό περιθώριο. Καί τήν στι
γμή πού ἡ κοινωνική γαλήνη φαινόταν νά βασι-
λεύει σαυτά τά φρούρια τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ἡ
ἐξέγερση τῶν νέων ἔρχεται καί πάλι νά βάλει
μπρός τή διαδικασία. Φυσικά αὐτό τό κίνημα
εἶναι στήν ἀρχή του, καί μέ βάση τίς ἰδιομορ
φίες τῶν χωρῶν πού ἔχει ἐμφανιστεῖ δέν βάζει
ἤ δέν τολμάει ἀκόμα νά βάλει κάποιους γενικό
τερους στόχους. Οἱ στόχοι του εἶναι ἀκόμα συ
γκεκριμμένοι, καί αὐτό σέ ἕνα βαθμό εἶναι θε
τικό. Δέν ὑπάρχει ἀκόμα ἡ ἰδεολογικοποίηση
πού ἐμφανίστηκε στήν Ἰταλία, καί ἔσπρωξε τό
κίνημα στήν αὐτοκτονία. Ἀντίθετα μποροῦμε νά
ποῦμε εἶναι ἕνα ἀποφασιστικό καί θετικό βῆμα
πού τραβάει τίς νεολαῖες τῆς Βόρειας Εὐρώπης
βυθισμένες μέχρι χτές στό ναρκωτικό καί τήν
ἀπελπισία, στήν πάλη ἐνάντια στό κράτος. Σαυ-
τές τίς κοινωνίες πρόκειται γιά κάτι τό ἐλπι
δοφόρο, τό νέο. Ἐκεῖ βρίσκεται καί ἡ θεμελι
ώδης συμφωνία μας μαυτό τό κίνημα. Καί σέ κά
τι ἀκόμα. Τό ὅτι τό κίνημα τῆς νεολαίας παν-
τοῦ βάζει μπροστά προβλήματα πού τό παραδοσι
ακό ἐργατικό κίνημα δέν ἔπιανε - προβλήματα
γιά τή ζωή καί τόν τρόπο ζωῆς ἔξω ἀπό τήν πα
ραγωγή, προβληματισμοί πού εἶναι ἀναγκαῖοι
γιά τό πρόγραμμα τῆς ἐπανάστασης σήμερα. Αὐτό
φυσικά δέν σημαίνει συμφωνία - σώνει καί κα-
λά - μέ τήν ἴδια τήν ἰδεολογία κομματιῶν αὐ-
τοῦ τοῦ κινήματος - πού μπορεῖ νά εἶναι μονο
μερής καί λαθεμένη - ἀλλά μέ τό μαζικό κίνη-

μα σάν τέτοιο - φυσικά ἔχοντας συνείδηση τῶν ορίων του. Πρόκειται γιά ἕνα κίνημα στίς μητροπόλεις τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ σέ μιά ἐποχή δύσκολη γιά τό ἐπαναστατικό κίνημα - ἕνα κίνημα πού ἐπιτρέπει νά ὑπάρχει μιά συνέχεια, νά διαμορφώνονται νέα θεωρητικά καί πρακτικά ἐργαλεῖα παρέμβασης. Δέν εἶναι τό κίνημα πού θά φέρει τήν ἐπανάσταση, δέν ἐπαρκεῖ ἀπό μόνο του οὔτε ἰδεολογικά, οὔτε ὑλικά, εἶναι ὅμως ἕνα οὐσιαστικό κομμάτι τῶν δυνάμεων τῆς ἐπανάστασης. Εἶναι στό κάτω-κάτω ὁ συγκεκριμμένος δρόμος μέσα ἀπό τόν ὁποῖο νέες ἀξίες καί νέες ἀνάγκες θά περάσουν στήν ἴδια τή μάζα τῶν προλετάριων (δέν εἶναι τυχαῖο ἐξ ἄλλου ὅτι στίς χῶρες τῆς Βόρειας Εὐρώπης τό κίνημα ἀποτελεῖται σχεδόν ἀποκλειστικά ἀπό νέουςτῆς ἐργατικῆς τάξης). Κι ὅσο γιά τίς "ἰδεολογικές παρεκκλίσεις" αὐτῶν τῶν κινημάτων τί νά γίνει ; Ξέρουμε καλά πώς σέ κάθε ἐποχή κοινωνικῆς ὑποβάθμισης καί ἀλλαγῆς τῆς φάσης τοῦ καπιταλισμοῦ ἐμφανίζονται παρόμοια φαινόμενα. (Γιά παράδειγμα τήν ἐποχή πού στή Γαλλία ἤ τήν Ἰταλία καταστρέφονταν οἱ παλιοί μάστοροι καί βιοτέχνες καί μεταβάλλονταν σιγά σέ ἄνεργους - προλετάριους γιά νά γίνουν ἀργότερα βιομηχανικοί ἐργάτες, ἀκριβῶς σαυτή τή μεταβατική περίοδο ἀναπτύσσονταν ὁ ἀναρχισμός, ὁ ἀναρχοσυνδικαλισμός, ἡ τρομοκρατία - ἐπρόκειτο ἀκριβῶς γιά τά σκιρτήματα τῆς γέννας μιᾶς τάξης. Σήμερα ἔχουμε πολλές ἀναλογίες μ' ἐκείνη τήν ἐποχή σαυτό τόν τομέα).

Γ. «ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

Καί ξαφνικά λοιπόν ἡ Ἑλλάδα ἔρχεται νά συναντήσει τή ...Ζυρίχη ; Αὐτή τουλάχιστο εἶναι ἡ εἰκόνα πού ἔχουν πολλοί, καί μάλιστα τούς βολεύει καί ἰδεολογικά. Δέν πρόκειταινά μοιάσουμε στήν Ἰταλία ὅπου ἡ αὐτονομία ἦταν πιό ἐργατική, ὀργανωμένη καί "μαρξιστική", ἀλλά στήν ... Ἑλβετία ὅπου εἶναι πιό αὐθόρμητα "ἀντιεξουσιαστική", ἀνοργάνωτη, "ὄχι ἐργατική".

Ἀλλά ἄς δοῦμε λίγο τό ἱστορικό τῆς ὑπόθεσης. Ἐδῶ καί χρόνια, ἀπό τό 77 καί μετά, τονίζαμε πώς στήν Ἑλλάδα οἱ ἀντιθέσεις τείνουν νά μετατοπιστοῦν στόν τομέα τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν τάξεων - ἄρα στήν νεολαία, γιατί ἐκεῖ ἐκφράζεται μέ πιό βίαιο τρόπο ἡ τάση γιά ἐκσυγχρονισμό τοῦ ἑλληνικοῦ κεφάλαιου. Τό αποτέλεσμα δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι μιά ὄξυνση ἀκριβῶς σαυτό τό τομέα - ὄξυνση πού περιμέναμε νά ἐκφραστεῖ τόσο στό Πανεπιστήμιο ἀλλά ἀκόμα περισσότερο σέ μιά νεολαία ἔξω ἀπό τό Πανεπιστήμιο, ἀκριβῶς ἐκείνη πού ἀποκλείεται μέ τήν ἐπιλογή ἀπό τόν ἐκπαιδευτικό μηχανισμό, ἐκείνη πού πετάγεται ἔξω ἀπό αὐτόν. Ταυτόχρονα θά ἄρχιζε νά ἐκφράζεται μέ ὅλο καί πιό ἔντονο τρόπο ἡ κρίση τῆς οἰκογένειας. Τέλος ἡ αὔξηση τῆς ἀνεργίας τῶν νέων, ἡ ἀνάπτυξη - μέχρις ἕνα βαθμό - τῆς μαύρης δουλειᾶς- κλπ. ἔτειναν νά δημιουργήσουν στή χώρα μας - φυσικά σέ πολύ μικρότερη κλίμακα - ἕνα ἀντίστοιχο φαινόμενο - μιά νεολαία "νέου τύπου", Ἡ πρώτη ἔκφραση αὐτοῦ τοῦ φαινόμενου ἦταν τά λεγόμενα "φρηκιά". Πάνω σαυτή τή βάση, βλέποντας δηλαδή αὐτούς τούς νέους σάν ἔκφραση αὐτῆς τῆς κοινωνικῆς κρίσης, ἡ στάση μας ἀπό τήν ἀρχή ἦταν διπλή : Ἀπό τή μιά δέν ἀκολουθούσαμε τούς "φαιά φοροῦντες" τῶν ὀργανώσεων πού τότε ἀλῆτες τούς ἀνέβαζαν, ἀλῆτες τούς κατέβαζαν - καί προσπαθούσαμε νά δείξουμεπώς τά "φρηκιά" δέν εἶναι παρά ἡ ὁρατή καί πιό χτυπητή ὄψη τοῦ παγόβουνου - δηλαδή τῆς κρίσης τῆς νεολαίας, καί ὅτι ἀντίθετα πρός τά ἐκεῖ θά πρέπει νά προσανατολιστεῖ ἡ δουλειά μας - δηλαδή στό νά ἐκφραστεῖ μέ ὅσο τό δυνατό γίνεται πιό ὁλοκληρωμένο τρόπο αὐτή ἡ ἀντίθεση καί νά οἰκοδομηθεῖ ἕνα κίνημα νεολαίας. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά ποτέ δέν ταυτιζόμαστε μέ τήν ἴδια τήν αὐθόρμητη ἰδεολογία τῶν "φρηκιῶν" πού ἔτειναν καί τείνουν πολύ πιό ἔντονα πρός μιά λογική τῆς βίας γιά τή βία , τοῦ ἀγορθολογισμοῦ κλπ. Φυσικά τό πρόβλημα δέν εἶναι τί κάναμε καί τί δέν κάναμε ἐμεῖς. Τό πρόβλημα πάει πάρα πέρα. Τό πρόβλημα εἶναι ἄν μποροῦμε αὐτή τή στιγμή στήν Ἑλλάδα, νά θεωρήσουμε πώς ὑπάρχει ἕνα ΜΑΖΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ἤ μπορεῖ νά οἰκοδομηθεῖ ἕνα τέτοιομέ χαρακτηριστικά ὅμοια μέ ἐκεῖνα τῆς ὁποιασδήποτε Ζυρίχης, Ἄμστερνταμ ἤ Βερολίνου - κίνημα πού μπορεῖ νά ἀποκτήσει αἰτήματα καί δομές παρόμοιες με ἐκεῖνες. Τό πρόβλημα πού μπαίνει εἶναι ἄν ὁ "κοινωνικός προλετάριος", καί ἰδιαίτερα ὁ νέος στήν Ἑλλάδα μπορεῖ νά ἀποτελέσει σήμερα τό ἀντίστοιχο τῶν "κράκερς".

Καί ἡ ἀπάντησή μας εἶναι ΟΧΙ. Κι αὐτό παρόλο πού πιστεύουμε πώς ἡ νεολαία ἀποτελεῖκεντρική δύναμη σήμερα τῆς ὁποιασδήποτε ἀντιπαράθεσης. Ἄς δοῦμε τά πράγματα ἀπό πιό κοντά: ἡ Ἑλβετία, ἡ Γερμανία, ἡ Ὀλλανδία ἀποτελοῦν χῶρες τοῦ ἀναπτυγμένου καπιταλισμοῦ - καί μάλιστα μέ κάποιες ἰδιαιτερότητες. Εἶναι χῶρες ὅπου οἱ μισθωτοί εἶναι τό 90-95% τοῦ πληθυσμοῦ. Χῶρες ὅπου ἡ οἰκογένεια ἔχει πάψει ἤδη ἀπό τήν ἡλικία τῶν Ι6-Ι7 χρονῶν νά ἀποτελεῖ πλαίσιο ἀνάπτυξης γιά τούς νέους - οἱ νέοι ζοῦνε ἀπό πολλά χρόνια πιά μόνοι τους - καί αὐτό γίνεται δυνατό γιατί ἔχουμε νά κάνουμε μέ τίς πλουσιότερες ἴσως χῶρες τῆς Εὐρώπης - τῶν ὁποίων τό εἰσόδημα εἶναι 2,5 - 3,5 φορές μεγαλύτερο ἀπό τῆς Ἑλλάδας, ὅπου ὑπάρχει φηλό ἐπίδομα ἀνεργίας - μέχρι 80 ἤ 90% τοῦ βασικοῦ μεροκάματου, ὅπου ὑπάρχει ἕνας σχετικός πλοῦτος ὑλικῶν ἀπολαβῶν μέσα στήν ἰδιατή ἐργατική τάξη, καί ὅπου κάποια αἰτήματα ἐνάντια στήν μισθωτή ἐργασία μποροῦν πραγματικά νά βροῦνε βάση σέ πλατιά στρώματα τῆς νεολαίας. Αὐτή ἡ κοινωνική πραγματικότητα, σέ μιά ἐποχή κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ, πού προσπαθεῖ νά ΑΦΑΙΡΕΣΕΙ κοινωνικές παροχές, πού δημιουργεῖ τεράστιο πρόβλημα ἔλλειψης σπιτιῶν - λείπουν πάνω ἀπό 50.000 κατοικίες στό Ἄμστερνταμ π.χ. - πού εἶναι ἀπαραίτητα γιά τούς νέους - ἀπό κεῖ καί τό κίνημα καταλήψεων-. Γι- αὐτό καί τό κίνημα τῶν κράκερς π.χ. εἶναι ἕνα πλειοψηφικό κοινωνικό κίνημα (σέ μιά πόλη 600.000 κατοίκων, ὅπως τό Ἄμστερνταμ, κινητοποιεῖ 20.000 νέους ἄμεσα καί ἔχει πρόσβαση σέ 50.000 περίπου - δηλαδή σχεδόν στό σύνολο τῆς νεολαίας!), ἕνα κίνημα πού ἐκφράζει τήν μάζα τῶν νέων καί δέν εἶναι περιθωριακό. Γιαυτό ἐξ ἄλλου δέν εἶναι "ἰδεολογικό" κίνημα ἀλλά κίνημα μέ αἰτήματα, κίνημα πού δέν ξεκινάει ἀπό τή θέληση κάποιας μικρῆς ὁμάδας ἀλλά ἐκφράζει τήν πραγματική θέληση τῆς μάζας. Γιαυτό ἐξάλλου εἶναι καί ὀργανωμένο κίνημα.

Ἄν αὐτή εἶναι ἡ κοινωνική δομή αὐτῶντῶν βορειο-ευρωπαϊκῶν χωρῶν, ἡ δομή τῆς χώρας μας εἶναι πολύ διαφορετική. Ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἀκόμα 30% τοῦ πληθυσμοῦ ἀγρότες ἐνῶ οἱ χῶρες πού ἀναφέραμε ἔχουν 5%. Ἔχει μόνο 50-55% μισθωτούς ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι εἶναι μικροϊδιοκτῆτες -. Πάει νά πεῖ δηλαδή ἔχει δυνατή οἰκογένεια, πού μόλις ἀρχίζει στήν οὐσία νά μπαίνει σέ κρίση. Παράλληλα τά ἐπιδόματα ἀνεργίας εἶναι ἀστεῖα, τά ἐπιδόματα γιά νέους ἀνύπαρκτα, καί εἶναι μετρημένοι στά δάκτυλα οἱ νέοι πού φεύγουν ἀπό τά σπίτια τους -φεύγουν μόνο ὅσοι ἔρχονται ἀπό τό χωριό γιά νά δουλέ

φουν ἤ νά σπουδάσουν. Παράλληλα, ἡ ἑλληνική κοινωνία μόλις μπαίνει στόν ἀστερισμό τῆςκοινωνίας τῆς κατανάλωσης. Εἶναι φανερό λοιπόν- γιά νά μήν ἀναφερθοῦμε σέ ἀτελείωτα ἄλλα στοιχεῖα πώς στή χώρα μας δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει κίνημα "κράκερς". Μπορεῖ καί πρέπει νά ὑπάρξει ἄλλο κίνημα νεολαίας. Καί γιά νά μήν πᾶμε μακρυά. Στήν Ἑλβετία, στήν Ὀλλανδία, στό Βερολίνο οἱ νέοι εἶναι κράκερς ἐνῶ στήν Ἑλλάδα εἶναι στήν ΚΝΕ. Ἐκεῖ δέν ἔχουν στρατιωτική θητεία παρά ἀστεία, ἐνῶ ἐδῶ ἔχουν δύο χρόνια καί τί χρόνια. Ὅταν λοιπόν κάποιοι φαντάζονται κράκερς στήν Ἑλλάδα ἀντί νά φαντάζονται ἕνα κίνημα νεολαίας γιά δραστική μείωση τῆς στρατιωτικῆς θητείας, γιά ἐπιδόματα ἀνεργίας στούς νέους χωρίς ἀπασχόληση, γιά ἀνάπτυξη συλλογικῶν μορφῶν κουλτούρας τῆς νεολαίας κλπ. τότε κάτι ἄλλο συμβαίνει. Κι ἄς δοῦμε τί : Ὅτι ὑπάρχουν κάποια στρώματα νέων ἤ λιγότερο νέων πού παίρνουν τίς ἰδεολογικές τους ἐπιθυμίες γιά πραγματικότητα. Θά ἤθελαν στήν Ἑλλάδα νά δημιουργηθεῖ μιά τέτοιου τύπου "αὐτονομία". Ἐπειδή ὅμως αὐτή δέν μπορεῖ νά εἶναι πραγματικά μαζική - ἐπειδή δέν μπορεῖ νά πιάσει τά προβλήματα τῆς μάζας τῶν νέων - εἶναι ἀναγκαστικά περιθωριακή - πάει νά πεῖ ἀναφέρεται σέ ὁρισμένα στρώματα ἤ μιᾶς κάποιας φοιτητικῆς ἐλίτ ἤ κάποιων μικρῶν γκέτο - μέ ἰδιαίτερο τρόπο ζωῆς - πού μάλιστα στήν πλειοψηφία τους δέν ἔχουν ἐργατική προέλευση, γιαυτό τείνει νά ἔχει ἔντονα "ἐξαρχειώτικο" χαρακτήρα. Ἡ ἀναντιστοιχία πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στά πραγματικά προβλήματα τῆς συντριπτικῆς μάζας τῆς νεολαίας καί στά δικά της φαίνεται ἀπό τό ὅτι αὐτός ὁ χῶρος γιά παράδειγμα συζητάει πιό πολύ γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν ναρκωτικῶν, παρά γιά ἐπιδόματα στή νεολαία, μεταφέροντας δηλαδή ξένες προβληματικές στήν ἐδῶ κατάσταση καί ἀποκτώντας ἔτσι ἕνα περιθωριακό χαρακτήρα. Τί ἐννοοῦμε ξένες προβληματικές : Ὅτι σέ χῶρες ὅπου τά ναρκωτικά ἀποτελοῦν πλατιά ξαπλωμένο κοινωνικόφαινόμενο, ἡ νομιμοποίησή τους εἶναι ἀποφασιστικός τρόπος γιά νά σταματήσει ἡ ἐξάπλωσή τους καί ὁ ἔλεγχος τῶν ἐμπόρων, τῶν ἀστυνομιῶνκαί μυστικῶν ὑπηρεσιῶν πάνω στούς νέους. Ἀντίθετα σέ χῶρες ὅπως σέ μᾶς ὅπου ἀκόμα στήν πραγματικότητα - παρά τίς ἀρχές ἐξάπλωσής τους- δέν ὑπάρχει πραγματικά μαζικό φαινόμενο ναρκωτικῶν, μιά ὁποιαδήποτε "κινητοποίηση" γιά τήν νομιμοποίηση τῶν ναρκωτικῶν θά σήμαινε στήν πράξη προπαγάνδα γιά τό ξάπλωμα τῶν ναρκωτικῶν.

Καί φυσικά τό πρόβλημα δέν ἐξαντλεῖται ἐδῶ. Μιά γενική τέτοια συμπεριφορά μοιάζει νά χαρακτηρίζει πολλούς ἕλληνες "αὐτόνομους". Ἡ αὐτονομία εἶναι τό ἰδεολογικό ἄλλοθι ἑνός ἔσχατου ὑποκειμενισμοῦ - πού ἄλλωστε ἐκφράζεται ὅλα τά τελευταῖα χρόνια μέ τή φράση " ὅπως τή βρίσκεις". Ἐμεῖς πιστεύουμε πώς μιά κατάκτηση τοῦ "Μάη" εἶναι πώς ἔβαλε τό στοιχεῖο τοῦ ὑποκειμενισμοῦ στό κίνημα - πῶς αἰσθάνεται δηλαδή καί δρᾶ ὁ ἴδιος ὁ φορέας τοῦ κινήματος. Ἔτσι πάει καλά "ὅπως τή βρίσκεις", ἀλλά γιά νά ὑπάρχει κίνημα πρέπει πολλοί νά τή "βρίσκουνε" κατά τόν ἴδιο τρόπο - ἐνῶ ἄν κάποιοι εἶναι λίγοι, τότε μένουν πολιτικόκαί κοινωνικό περιθώριο. Κι ἀντί κράκερς εἶναι ἀστεία καρικατούρα. Ὅμως τελικά πάλι καλά. Γιατί ἔστω ἡ διεστραμμένη ἐμφάνιση μιᾶς τέτοιας "αὐτονομίας" δείχνει γιά ἄλλη μιά ἀκόμα φορά τήν ἐπιταχτικότητα τῆς οἰκοδόμησης ἑνός μαζικοῦ καί αὐτόνομου κινήματος τῆς νεολαίαςστήν ΕΛΛΑΔΑ. ΣΗΜΕΡΑ.

Ὅσο γιά διάφορες θριαμβολογίες κάποιου περιθώριου, θριαμβολογίες πού στηρίζονται περισσότερο στήν ἐξαθλίωση τοῦ ἄλλου δίδυμου ἀδελφιοῦ τους, τῶν ὀργανώσεων τῆς παλιᾶς ἄκρας ἀριστερᾶς - γιά τήν αὐτονομία στήν Ἑλλάδα πού "ἀναπτύσσεται"- ἀπό πότε, ὁ ἀναρχισμός βαφτίζεται "αὐτονομία" καί ἀπό πότε ἡ ἀπραξία τοῦ κινήματος θεωρεῖται "κατάκτηση" ;

Φυσικά τέτοια αὐτονομία στήν Ἑλλάδα δέν πρόκειται νά δοῦνε. Αὐτονομία στή χώρα μας βαφτίζεται ἀκριβῶς αὐτό τό ἄθλιο μεσοβασίλειο τῆς ἀπραξίας, τοῦ χαβαλέ, καί τῆς γκεττοποίησης πού περνᾶμε. Αὐτονομία βαφτίζεται ἡ διάλυση τῶν ὀργανώσεων, ἡ ἔλλειψη πειθαρχίας, τό "ἄραγμα". Καί ἀνάμεσα στίς φάσεις ἀράγματος, ποῦ καί ποῦ καί καμμιά κάθοδος γιά νά "δράσουμε".

Γιαυτό θά ποῦμε μιά ἱστορία ἀπό τή χώρα-μητέρα τῆς αὐτονομίας, τήν Ἰταλία. Σήμερα στήν Ἰταλία ἔχει ἐπιβιώσει οὐσιαστικά μιά καί μόνο ὀργάνωση τῆς αὐτονομίας - οἱ "VOLSCI" στή Ρώμη. Αὐτή ἡ "ὀργάνωση" δουλεύειστή ΔΕΗ, στό ἀεροδρόμιο, τά νοσοκομεῖα τῆς Ρώμης ἔχει ὀργανώσεις σέ ὅλα τά ἐργοστάσια τῆς περιοχῆς. Καί ἡ "αὐτονομία" της συνίσταται στό ὅτι στό ἐσωτερικό τῶν ὁμάδων τῆς ὀργάνωσης συμμετέχουν μόνο ὅσοι δουλεύουν στήν παραγωγή, καί δέν μπορεῖ νά ὑπάρχει κανένας "καθοδηγητής" ἀπό τά ἔξω, οὔτε διανοούμενος, οὔτε "κοινωνικός προλετάριος" τοῦ ὁποιουδήποτε καφενείου Ἀθήνας καί Θεσσαλονίκης. Ἄσχετα μέ τό ἄν κανείς συμφωνεῖ ἤ ὄχι αὐτή εἶναι μιά "αὐτόνομη" ὀργάνωση στήν Ἰταλία. Τί λέτε; Εἶναι γνωστό, ἡ προτίμηση γέρνει πρός τήν Βορειο-ευρωπαϊκή αὐτονομία. Ἔλα ὅμως πού ἐδῶ εἶναι Μπαλκάνια !

Ἰούλης 1981

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΕΝΑΝ «ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΑ»

ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΙΝΗΜΑ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΤΑΞΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ. ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΠΣΠ - ΚΑΤΕ .

Δημοσιεύουμε τό παρακάτω γράμμα-ἄποψη πού μᾶς δόθηκε τό Μάη τοῦ 8Ι. Φυσικά μᾶς ἦταν ἀδύνατο νά τό δημοσιεύσουμε ὅλο γιατί ἦταν πολύ μεγάλο. Ὁ χωρισμός σέ κεφάλαια ἔχει γίνει ἀπό μᾶς .

Πρίν τρία χρόνια βρέθηκα στίς γραμμές αὐτοῦ τοῦ κινήματος , μέ μόνο ἐφόδιο τήν πείρα μου, τήν ὅση εἶχα , καί τήν ὄρεξη , τή διάθεση πού χαρακτηρίζει κάθε νέο, νά κάνω κάτι , μιά αὐθόρμητη ἐναντίωση πρός τό κατεστημένο τῆς καταπίεσης καί τῆς ἐκμετάλλευσης. Μπῆκα κάτω ἀπό τήν ἀναγκαιότητα τῆς ὀργανωμένης πάλης , ἀναγκαιότητα πού δημιουργήθηκε ἀπό ἐλλείψεις, τίς αὐθορμητίστικες ἐνέργειες καί ἀσυντόνιστες μιᾶς ἀποχῆς στό σχολειό........
....Τό κριτήριο πού μοῦ εἶχε ἀναπτυχθεῖ, αὐτό πού τόνισα προηγουμένως, μέσα ἀπό τό ξεκαθάρισμά μου μέ τό ΚΚΕ(γιατί καί γώ τό εἶχα θεοποιημένο λόγω ἄγνοιας καί ἐπηρεασμοῦ μου ἀπό τήν ἀριστερή οἰκογένεια) - ἦταν αὐτό, μπορῶ νά πῶ πού μέ ὁδηγοῦσε σέ μιά "ἀνήσυχη"τοποθέτηση καί προκαλοῦσα διαμάχες μέσα στήν παράταξή μου, ἀλλά λόγω μή φιλελευθερισμοῦ καί πίστης μου στόν δημοκρατικό συγκεντρωτισμό ἔμενε στόν πυρήνα μου καί μερικές φορές στήν ὁλομέλεια. " Ἀνησυχητική " στάση σέ ἕνα αὐθόρμητο ἐπίπεδο, μέ τήν ὁποία προσπαθοῦσα νά ἐκφράσω τήν ἀντίθεσή μου σέ μιά κατάσταση πού ὑπῆρχε καί ἔξω ἀπό τήν ὀργάνωση. Κατάσταση πού πήγαζε (ὑπῆρχε καί ἐπαναλαμβανόταν μέσα ἀπό τή συνήθεια) ἀπό τίς σχέσεις ἐκμεταλλευτή καί ἐκμεταλλευόμενου , τίς σχέσεις ἰδιοκτησίας καί μή. Αὐτή ἐκφραζόταν μέ τό κατέβασμα τῆς γραμμᾶς σάν ἕτοιμης συνταγῆς καί ἀπό τήν ἄλλη τοῦ ἄφτιαχτου δέκτη, τοῦ ἀδιαμόρφωτου , τοῦ μέλους χωρίς κριτήρια γιά νά μπορεῖ νά κρίνει ἄν εἶναι σωστή ἤ ὄχι, πρός τά ποῦ ὁδηγεῖ, ἤ ἀκόμα καί γιά νά παράγει καί τό ἴδιο τό μέλος γραμμή. Σχέσεις γραφείου(ἀνώτερου, στήν οὐσίαἀνώτατου ὀργανου)καί βάσης, ὅπου ἡ "ἀνησυχητική" μου στάση ἔτεινε πρός τή διαπαιδαγώγηση τῶν μελῶν, στήν προμήθεια κριτηρίων, ὥστε τά μέλη νά γίνονται ἐνεργά μέλη τοῦ κινήματος καί ὄχι ὀργανωμένοι ὀπαδοί μέ χρήση ὑπαλλήλου καί νεροκουβαλητή........

Α. ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΣΜΟΣ - ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

Ἄν κοιτάξει ὁ καθένας προσεκτικά στά κείμενα τοῦ ΚΚΕ(μ-λ) ,εἴτε μέσα ἀπό τήν ἐφημερίδα-τό πώς ἀπαντάει στά διάφορα γράμματα- εἴτε τήν ἀντιμετώπιση στούς πυρῆνες ἀπό τούς διαφορους ὑπεύθυνους, τῶν διαφόρων ἀπόψεων -σωστῶν ἤ λαθεμένων- θά δεῖ τή βάση τῶν προηγούμενων πού ἀνέφερα. Καί θά τήν προσέξει περισσότερο ἐκεῖνος πού τήν ἔχει νοιώσει. Ὡς πρός αὐτό τό σημεῖο σέ τί διαφέρει γενικά τό ΚΚΕ (μ-λ) ἀπό τό "ἔσ" καί τό "ἔξ"; Στή γειτονιά μου μιά "ἐπιρροή" μου , καλύτερα ἕνας φίλος μου ἔβαλε στό πυρήνα του(στήν ΚΝΕ) θέμα δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου μέ ἀναφορά στό Λένιν. Ἡ ἀντιμετώπιση ἦταν νά τόν ἀποπάρουνε νά τόν ἀποθαρρύνουν, νά τόν τρομοκρατήσουν ψυχολογικά μέσα ἀπό ὑστερόβουλα ἀστεῖα, μέ ἀποτέλεσμαν νά παρατήσει κάθε δραστηριότητα. Ὁποτε ἔβαλα ζήτημα ἤ ἀπόψεις τήν ἴδια ἀντιμετώπιση εἶχα, μέσα ἀπό τά υστερόβουλα ἀστεῖα, τά 'ναί μέν , ἀλλά" , ἀποθάρρυναν κάθε ἐνέργειά μου κάθε σκέψη μου. Ἕνας ψυχολογικόςπόλεμος ἰδεολογικῆς ἐξόντωσης, Τό αὐθόρμητο μου στύλ, πού ἀνέφερα πρίν, μέ ὁδήγσε στήν ἄποψη "ἄν φύγει ὁ τάδε ὑπεύθυνος , ὅλα καλά". Ὅταν εἶμουν στούς μαθητές τό ὄργανο παραιτήθηκε κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν πραγμάτων, ἀνάλαβα ἐγώ καί ενας ἄλλος. Παρ'ὅλα αὐτά δέν λύθηκε τό πρόβλημα. Εἶχα τώρα νά ἀντιμετωπίσω ενα πιό ἀνώτερο ὄργανο , ἀλλά καί ἀπό τήν ἄλλη πλευρά , στή βάση, ἡ σχέση μου ἦταν ἴδια μέ αὐτή τοῦ προηγούμενου γραφείου. Κι'αὐτό ἐπειδή ἔλλειπε ἡ αὐτόνομη σκέψη, τό μέλος δέν βρισκόταν στήν ἀνάγκη νά συμβάλει στή γραμμή, ἀναπτύσσοντας πρίν τά κριτήρια του καί τήν προσωπικότητα . Ἡ λύση βρίσκεται στό δόσιμο κριτηρίων καί στό βοήθημα γιά τήν αὐτόνομη σκέψη, τήν ἐλεύθερη ἔκφραση. Τό πρόβλημα λύνεται μόνο ὅταν ὑπάρχει ἡ χαρακτηριστική αὐτορύθμιση τοῦ μέλους, τοῦ ἀνθρώπου γενικά. Πρῶτα δημιουργεῖς αὐτάρκη , αὐτοδιαχειριζόμενα ἄτομα καί μετά προχωρᾶς γιά ὀργάνωση κόμματος, γιά ἐφαρμογή Δ.Σ. , γιά ἐπανάσταση γενικά. Τό ζήτημα δέν πηγάζει ἀπό τόν τάδε ὑπεύθυνο ἀπό τό τάδε στέλεχος,εἶναι πιό βαθειά τά αἴτια . Βρίσκεται στήν ἰδεολογική κατάσταση τοῦ κινήματος, τοῦ καθένα μέσα σά αὐτό καί τοῦ κόσμου γενικά , μιά καί δέν εἶναι ἀποκλειστικό φαινόμενο.

Ἕνα πρόβλημα πού ἐμφανίστηκε χαρακτηριστικά καί στό συνέδριο: Στήν ψυχολογική ἤ ἰδεολογική τρομοκρατία ὅτι ἡ ΠΠΣΠ τό "αὐτονομίζει". Τήν ἰδεολογική κατάσταση μπορεῖ κανείς νά τήν ἐπισημάνει καί στίς ἀποφάσεις τοῦ συνέδριου, ὅταν λέει στό κομμάτι Α καί στό σημεῖο 3 : " θά χρειαστεῖ οἱ μᾶζες νά διδαχτοῦνε μέ τήν ἴδια τους τήν πείρα, πώς αὐτό πού τούς προσφέρεται ἀπό τό ρεβιζιονισμό δέν εἶναι ὁ σοσιαλισμός"ἀλλά οἱ μᾶζες ἀπό μόνες θά καθορίσουν, ἀφοῦ δοῦν, τήν πραγματικότητα. "Νά στηριζόμαστε στίς δυνάμεις μας". Παρακάτω ὅμως δείχνουν κάτι ἄλλο. "... Τό καθῆκον αὐτό δέ μπορεῖ νά ἀφεθεῖ στήν αὐθόρμητη,"αὐτόνομη", πάλη τῶν μαζῶν. Τό καθῆκον αὐτό ἀνήκει στίς ὀργανωμένες προλεταριακές πρωτοπορίες, ὅπου κι ἄν βρίσκονται, ὅπου κι ἄν ἐνεργοῦν, πού ὀφείλουν ν'ἀσκήσουν τόν καθοδηγητικό τους ρόλο, πού εἶναι ρόλος πού καταχτιέται μέσα στήν πάλη καί σέ σύνδεση μέ τήν πράξη αὐτῆς τῆς πάλης". Ἄν προσέξουμε τήν πρακτική ἑρμηνεία αὐτῶν τῶν διατυπώσεων, θά διαπιστώσουμε ὅτι αὐτές οἱ πρωτοπορίες πού θά ἀσκήσουν τόν καθοδηγητικό (ἐξουσιαστικό) τους ρόλο εἶναι κάποιοι προστάτες (συνειδητά ἤ ὄχι), κάποιοι λυτρωτές, εἶναι οἱ πεφωτισμένοι πατέρες πού θά λύσουν τά προβλήματά μας, εἶναι οἱ γραφειοκράτες μέ τήν πλατιά ἔννοια, ξεκομένοι ἀπό τίς ἀνάγκες τῆς μάζας, καί ἀκόμα ἀπ'αὐτή τήν ἴδια. Ὅλα αὐτά προέρχονται ἀπό τήν πολιτική τοῦ Στάλιν καί τῆς Διεθνοῦς αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, γιά τά ἐκλεχτά παιδιά,τούς κομμουνιστές πού θά σώσουν τούς ἀπερίσκεπτους, τούς αὐθορμητίστικους, μέ λάθη ἀνθρώπους, τούς θνητούς. <u>Ἡ ἀντικειμενοποίηση τοῦ ὑποκειμενισμοῦ</u>. Δέ μπορεῖ νά ἀφεθεῖ στίς μά-

ζες ή καθοδήγησή τους γιατί αὐτές παρασύρονται ἀπό κακά, δεξιά στοιχεῖα (λές καί αὐτοί δέ φέρνουν μέσα τους ἀλλοτριωμένες, ἀστικές ἀπόψεις), χρειάζονται κάποιο δάσκαλο γιά νά τούς λέει τί θά κάνουν, δέ μπορεῖ νά ἀφεθεῖ στήν αὐθόρμητη πάλη τῶν μαζῶν. Λόγια γνωστά, χιλιοειπωμένα, λόγια ὅλων τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων, εἴτε λέγονται (στόν ἑλλαδικό χῶρο) ΚΚΕ, ΚΚΕ ἐσ., ἤ ΚΚΕ (μ-λ), ἤ ὁτιδήποτε ἄλλο.

....

Ἡ αὐτοοργάνωση τῶν μαζῶν δέν εἶναι καινούργια θεωρία ἤ ἔμπνευσή μου, ἤ ἀκόμα ἀναρχικῆς προέλευσης, εἶναι ἕνα βασικό στοιχεῖο τοῦ μαρξισμοῦ γιά τήν ἀνθρώπινη καί πολιτική χειραφέτηση. Οἱ Μάρξ-Ἔνγκελς τό ἐπισημαίνουν στά ἔργα τους καί κύρια στό "Μανιφέστο" ὅπου βλέπουν τό κομμουνιστικό κόμμα σά μιά συγκρότηση τῶν ἐπιμέρους αὐτοοργανώσεων καί ὄχι μιᾶς ἵδρυσης ἀπό τά πάνω, δηλ. πρῶτα ἔχουμε κάποιους μέ τήν ταμπέλα ΚΚ καί μετά μέ τό "πρέπει νά ὀργανωθεῖς" ἀποκτοῦν προσβάσεις χρησιμοποιώντας μιά κυρίαρχη κάθετη γραμμή σέ σχέση μέ τήν ὁριζόντια, στό πάρσιμο ἀποφάσεων. Στό ζήτημα αὐτό βρίσκεται ἡ ἀποτυχία τῆς Ὀκτωβριανῆς Ἐπανάστασης, τῆς ΜΠΠΕ στήν Κίνα καί σ'αὐτό, ἐν μέρει, βρίσκεται ἡ αἰτία τῆς κρίσης τοῦ μαρξισμοῦ (ὄχι τοῦ Μάρξ ἀλλά αὐτῶν πού μιλᾶνε στό ὄνομά του στά λόγια τῶν μεταφραστῶν του. Ὁ ἴδιος ὁ Μάρξ ἔλεγε ὅτι δέν εἶναι μαρξιστής).

Τό φάντασμα τοῦ κομμουνισμοῦ πού πλανιόταν πάνω ἀπό τήν Εὐρώπη δέν ἦταν τίποτε ἄλλο ἀπό τήν ἀνθρώπινη χειραφέτηση, τήν ἀνθρώπινη ἀπελευθέρωση, σπάζοντας τά δεσμά τῆς καταπίεσης, ἐκμετάλλευσης καί κυριαρχίας. Ἡ ἐπανάσταση δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἔργο τῶν καταπιεζόμενων μαζῶν.

....

Β. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΖΩΗ

Ἄν κοιτάξουμε τά πολιτικά κινήματα (καί τοῦ ΚΚΕ μ-λ), θά προσέξουμε ὅτι προσανατολίζονται μόνο πρός τήν πολιτική ἐπανάσταση, δηλαδή ἀντιδροῦν μόνο πρός τήν πολιτική καταπίεση καί ἀλλοτρίωση καί τήν οἰκονομική ἐκμετάλλευση.

Μ'αὐτή τή μονομερή ἀνάπτυξη, τό κάθε μέλος ἔχει δυό ζωές, δηλαδή κάνει δυό τρόπους ζωῆς, ἄν καί παλιότερα ὁ ἕνας ὑποτασσό τ α ν στόν ἄλλο. Συγκεκριμένα ὑπάρχει ἐκεῖνος ὁ τρόπος ζωῆς πού καθορίζεται ἀπό τή συμμετοχή στό πολιτικό κίνημα, ἡ κομματική ζωή (συνήθως εἶναι ταυτισμένη), πού ζεῖ κάτω ἀπ'τήν ἠθική αὐτοῦ τοῦ κινήματος, καί ὁ ἄλλος τρόπος ζωῆς, ὁ προσωπικός, δηλαδή αὐτός τῶν προσωπικῶν σχέσεων, διασκέδαση, μέ λίγα λόγια ἡ καθημερινή ζωή ἔξω ἀπό τίς δουλειές τοῦ κόμματος ἤ τοῦ κινήματος. Ἡ πολιτική "χειραφέτηση", ἡ εὐαισθητοποίηση μόνο ὡς πρός τά πολιτικά ζητήματα δέν ἐμποδίζει καθόλου τήν ἀλλοτρίωση σ'ὅλα τά ἄλλα θέματα. Μέ ἀποτέλεσμα τά μέλη τῶν κινημάτων αὐτῶν νά ζοῦν σέ μιά ἀντίθεση προσωπικῆς-κομματικῆς ζωῆς, ὅπου σέ μιά φάση τῆς πορείας τους νά "ἀράζουν", νά ἀποχωροῦν ὀργανωτικά καί ἀρκετοί νά συνδέουν τήν ὀργάνωση μέ τήν καταπίεση τοῦ προσωπικοῦ ἐγώ ἀπό τήν ὀργανωτική ζωή τοῦ πολιτικοῦ κινήματος.

Ἕνα εἶναι αὐτό ἀπό τήν ἀντίθεση πολιτικῆς "χειραφέτησης" καί κοινωνικῆς ἀλλοτρίωσης. Ἕνα ἄλλο εἶναι τό ὅτι ἡ κοινωνική ἀλλοτρίωση ἐπηρεάζει καί τήν πορεία πού χαράζει κανείς ἀπό τήν πολιτική "χειραφέτηση", κι αὐτό γιατί δέ μπορεῖς νά βάλεις διαχωριστικά σημεῖα· γιατί συνδέονται ὅλες οἱ πράξεις, οἱ

ἐκδηλώσεις τοῦ καθένα μεταξύ τους, μέ τόν τρόπο σκέψης, τήν ἰδεολογία. Καί ὅταν δέν ἔχει κατοχυρώσει ἕνα δικό του, κάτω ἀπό τήν δική του ἰδεολογία, ἡ ὁποία ἐκπληρώνει τίς ἀνάγκες του, τρόπο σκέψης, τότε ἐμφανίζονται ἀμφιταλαντεύσεις, δισταγμοί ἤ πλήρης ἐπικράτηση λαθεμένων ἀντιλήψεων, ὅπως μέ τούς ρεφορμιστές. Ἡ πείρα τῶν ἐπαναστάσεων (ἀνθρωπιστικοῦ χαρακτήρα στήν ἀρχή) καί τῆς καθημερινῆς ζωῆς μᾶς ὁδηγεῖ στό συμπέρασμα ὅτι ἡ ἐπανάσταση θά πρέπει νά γίνεται σ'ὅλα τά πεδία, μηδενός ἐξαιρουμένου, ἀπό αὐτά τῶν καθημερινῶν σχέσεων (οἰκογένεια, ἔρωτα, συνύπαρξη) μέχρι οἰκονομικά, πολιτικά ζητήματα. **Μιά μονομερής ἐπαναστατική διαδικασία δέ θά ὀφελήσει.** Ἡ ἐπανάσταση, ὁ ποιοτικός δρόμος (διαδικασία) ἀλλαγῆς μιᾶς κατάστασης μέ μιά ἄλλη ποιοτικά διαφορετική, θά εἶναι ἡ ἔξαρση, τό ἀποκορύφωμα τῶν ἐπαναστατικῶν πράξεων τῆς καθημερινῆς ζωῆς (ἀτομικῶν καί ὀργανωμένων).

Γ. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ

Προσπάθησα νά καταγράψω τή βασική μου ἀντίθεση σέ θεωρητικό ἐπίπεδο μέ τό ΚΚΕ (μ- λ) ἀπ'ὅπου πηγάζουν οἱ ἐπιμέρους ἀντιθέσεις εἴτε στήν ὀργανωτική ἔκφραση εἴτε σ'αὐτούςτούς στόχους προτεραιότητας τοῦ κινήματος. Ἀντίθεση πού πηγάζει ἀπό τή διαφορετική ἀντίληψη τοῦ κινήματος -ἀπό τή μιά τό πολιτικό κίνημα μέ κύριο στόχο τό πάρσιμο τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καί ἀπό τήν ἄλλη τό καθολικά κοινωνικό κίνημα (καί σέ πολιτικό-οἰκονομικό ἐπίπεδο σά μέσο ἐκπλήρωσης τῆς ἀνθρώπινης χειραφέτησης) πού θεωρεῖ μέσο τό πάρσιμο τῆς ἐξουσίας καί ξεκινάει τήν ἐπαναστατική διαδικασία μέσα ἀπό τήν καπιταλιστική κοινωνία, στόν τρόπο ζωῆς. Ἡ ἀδυναμία τοῦ δεύτερου κινήματος εἶναι ὅτι δέν ἔχει τήν ἰδεολογική του συγκρότηση καί τό ἰδεολογικό ξεκαθάρισμα σέ ὁρισμένα ζητήματα, μέ ἀποτέλεσμα νά ἐκδηλώνεται κάτω ἀπό τό αὐθόρμητο καί νά ἀποτυχαίνει γιά νά ξανασηκωθεῖ τήν ἑπόμενη φορά, διαγράφοντας συνεχῶς μιά σπειροειδή ἐξέλιξη. Τήν ἀδυναμία τῆς μή ἰδεολογικῆς συγκρότησης τήν ἐκμεταλλεύονται οἱ ἐκφραστές τῶν πολιτικῶν κινημάτων γιά νά σνομπάρουν, νά ἀφορίσουν τά κινήματα τοῦ δεύτερου τύπου· μέ σκοπό νά κρατᾶνε ἐγκλωβισμένα τά μέλη καί τούς ὀπαδούς τους στίς γραμμές τους γιά νά μήν καταστραφεῖ ἡ ἐξουσία τους.

Τό ἔθεσα τό ζήτημα μ'αὐτό τόν τρόπο, δηλαδή μέ τή θεωρητική σκοπιά τοῦ ΚΚΕ (μ-λ). Παρόλα αὐτά, ἄν καί ὁ βασικός πυρήνας του ἀνήκει στά πολιτικά κινήματα (κύριο), φέρνει καί πολλά ἀλλοπρόσαλα χαρακτηριστικά, ἀπό ρεφορμιστικά ἀλλοτριωμένα μέχρι χαρακτηριστικά ἐπανάστασης στόν τρόπο ζωῆς. Αὐτό συμβαίνει γιατί δέν ἔχει ξεκάθαρη θεωρητική ἰδεολογία καί οἱ περισσότερες πράξεις του ξεκινοῦν ἀπό τήν παράδοση (Α) , τί ἔκανε, τί εἶπε τό ΚΚΕ

(Α) Μερικά χαρακτηριστικά γιά τόν παραδοσιτισμό πού διακρίνει τό ΚΚΕ (μ-λ):

Ι. Μέχρι τό δεύτερο συνέδριο ὁ χαρακτήρας τῆς ἀλλαγῆς εἶχε τή λαϊκοδημοκρατική χροιά. Θέση τοῦ ΚΚΕ ἀπό τήν 6η Ὁλομέλεια Ι/Ι934 καί ἐπικυρωμένη στό 6ο συνέδριο τό Ι935. Ἀπόφαση τῆς Κομιντέρν, 7ο Συνέδριο τῆς Κ.Δ. Μιά θέση μεταφερμένη ἄκριτα στό σήμερα. Πέρα ἀπό τήν τότε ἐποχή, κατά πόσο ἦταν σωστή καί κατά πόσο ἀνταποκρίνεται στά ἑλληνικά δεδομένα τοῦ σήμερα. Τό συνέδριο τοῦ μ-λ δέ μίλησε πάνω σ'αὐτό καί εἶπε ἀντιμπεριαλιστικός μέ ἀντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά ἀγώνας· πράγμα πού συσχετίζεται μέ τήν ἄκριτη υἱοθέτηση τῆς προηγούμενης θέσης.

2. Ἡ καμιά ἀνάλυση τῆς οἰκονομικῆς κατάστασης στή χώρα μας καί ἡ μηχανιστική μεταφορά θέσεων ἄλλων ἐποχῶν ἀντανακλᾶται καί στόν καθημερινό ἀγώνα. Ἕνα τέτοιο χαρακτηριστικό γεγονός εἶναι ἡ ἀντιμετώπιση τῆς κατάστασης στό Πολυτεχνεῖο Ι6/ΙΙ/80. Ἀντί τό μ-λ νά ξεσηκώσει μιά κατάσταση μετά τίς δολοφονίες, λούφαξε. Αὐτό, μαζί μέ τήν ἀρχική ἄρνηση γιά πορεία στήν Πρεσβεία καί νά πράξουμε τά πρεπούμενα (ὅπως πάντα) εἶναι ζητήματα θολούρας στό μυαλό, μή κατανόησης τῆς πολιτικῆς κατάστασης. Εἶναι ἀπόρροια τῆς λογικῆς τοῦ παραδοσιτισμοῦ τῶν λαϊκῶν μετώπων.

3. Ἕνα ἄλλο εἶναι ἡ δουλειά στίς γειτονιές. Ὅπως τό ΚΚΕ τίς χρησιμοποιοῦσε γιά ἐκλογικές κινητοποιήσεις, ἔτσι ἔγινε καί ἡ συγκρότηση τῆς ΛΔΕ, καί μπροστά στίς διάφορες ἀνάγκες τῆς γειτονιᾶς πού προβάλλονταν σταμάταγε, δέν κινιόταν (ἐκτός ἀπό μερικούς δήμους ὅπου ἔμπαιναν ἐπιτακτικά ζητήματα, π.χ. χαβούζα). Καί μέ δευτερεῦον χαρακτηριστικό τήν πολιτιστική δραστηριότητα τοῦ πιό ἄθλιου χαρακτήρα μέσα στά πλαίσια τῶν ἀστικῶν ἀντιλήψεων καί τρόπου ζωῆς.

4. Τό ζήτημα τῆς παλινόρθωσης τοῦ καπιταλισμοῦ στήν ΕΣΣΔ. Ἡ ἄκριτη υἱοθέτηση τῆς ἐποχῆς μέχρι καί Στάλιν, καί θεωρούμενη τό πᾶν, ἔχει σάν ἀποτέλεσμα νά μιλάει γιά παλινόρθωση. Ἀπό φεουδαρχία σέ κρατικό καπιταλισμό, πῶς μπορεῖ νά εἶναι παλινόρθωση;

5. Ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικό στοιχεῖο ἀπό τόν παραδοσιτισμό του εἶναι ὁ οἰκονομισμός (ἄν μποροῦμε νά μιλήσουμε ἀπόλυτα) πού χαρακτηρίζει αὐτό τό κίνημα καί πηγάζει ἀπό τήν υἱοθέτηση τῆς θεωρίας τῶν πολιτικῶν κινημάτων. Πηγάζει ἀπό τήν ἀντίληψη ὅτι ἡ πολιτική χειραφέτηση μπορεῖ νά φέρει τήν κοινωνική. Ὅπου ἡ πολιτική τοῦ Στάλιν ἔδειξε ξεκάθαρα ἄν μπορεῖ ἤ ὄχι.

Οἱ Μάρξ-Ἔνγκελς στή Γερμανική ἰδεολογία γράφουν: "... Γιά νά γίνει δύναμη **"ἀνυπόφορη"**, δηλαδή δύναμη ἐνάντια στήν ὁποία κάνουνε ἐπανάσταση, εἶναι ἀναγκαῖο νάχει μεταβάλει τή μάζα τῆς ἀνθρωπότητας σέ μάζα ὁλότελα "στερημένη ἀπό ἰδιοκτησία" πού νά βρίσκεται συνάμα σέ ἀντίθεση μ' ἕναν κόσμο πλούτου καί κουλτούρας πού ὑπάρχει πραγματικά, πού καί τά δυό προϋποθέτουν μεγάλη αὔξηση τῆς παραγωγικῆς δύναμης, δηλαδή ἕνα ἀνώτερο στά

(τό γνήσιο όπως λένε) τοῦ ἐμφύλιου, γιά νά ποῦν ὅτι αὐτοί εἶναι οἱ γνήσιοι συνεχιστές του (γιά μένα συνεχιστές του εἶναι τό σημερινό ΚΚΕ, καί εἶναι ἡ κατάληξη ἐκείνου τοῦ κινήματος. Τό κίνημα τῆς 3ης Διεθνοῦς δέν εἶναι ἕνα κειμήλιο πού θά πρέπει νά τό λιβανίζουμε, ἀλλά νά μελετήσουμε τά ἀρνητικά καί θετικά καί νά συνεχίσουμε, καί ὄχι νά τό ἀναπαραστήσουμε). Φέρνει ἀλλοπρόσαλα χαρακτηριστικά (γεγονός στό συνέδριο) γιατί περικλείει μέσα του κινητήριες δυνάμεις πού, ἄν δέν ἐκφραστοῦν, ἄν δέν ἀφεθοῦν ἐλεύθερες νά τραβήξουν τό δρόμο τους, ἄν δέν ἀρχίσει (τό σύνολο τῶν δυνάμεων αὐτῶν) νά δουλεύει κάτω ἀπό τίς ποιοτικές ἀνάγκες καί ἄν δέν ξεπεράσει (τό μ-λ) τόν ἀστικό τρόπο ζωῆς, θά συνεχίσει μιά φθίνουσα πορεία. Ἄν καί τό συνέδριο πῆρε μερικές, ἐντελῶς νέες, ἀποφάσεις, ὁ βασικός πυρήνας συγκρότησης παραμένει ὁ ἴδιος.

....

Τελικά **ἡ πολιτική ἐπανάσταση εἶναι μόνο ἕνα στοιχεῖο τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἐπανάστασης, ὅπως καί ἡ πολιτική χειραφέτηση εἶναι μερικό στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης χειραφέτησης.** Καί κάτω ἀπ' αὐτή τήν ἀντίληψη προχωροῦμε (ὅσοι τό χουνε δεῖ μέσα ἀπό τίς ἀνάγκες τῆς καθημερινῆς ζωῆς) στήν καθολική κοινωνική ἐπανάσταση ὅπου ἡ καθημερινή ζωή τῶν ἀτόμων μεταμορφώνεται μέσα ἀπό τή συμμετοχή τους καί ἀνάλογα μ' αὐτήν. Καθολική κοινωνική ἐπανάσταση πού σημαίνει ἐπανάσταση στόν τρόπο ζωῆς καί ἐξασφαλίζοντας συγχρόνως (ὅσο μπορεῖς) μέσα ἀπό τήν καθημερινή πάλη τά ἀναγκαῖα ὡς πρός τήν ὕπαρξη. Βλέποντας σά μέσο τό τσάκισμα τῆς κρατικῆς μηχανῆς καί ἐγκαθιδρύοντας μιά νέα κοινωνία στηριγμένη στίς κοινότητες (κομμοῦνες), ὅπου οἱ ἴδιες οἱ κοινότητες -οἱ ἐπιθυμίες κι οἱ ἀνάγκες τους- νά δημιουργοῦν τήν θεωρία μέ τήν ἴδια τους τή δραστηριότητα. Κοινότητες πού θά ὀργανώνονται καί θά οἰκοδομοῦνται μέσα ἀπό τόν καπιταλισμό (πυρῆνες), καί θά βλέπουν τήν πλήρη ἀνάπτυξή τους μέσα ἀπό τήν πολιτική ἐπανάσταση, τό τσάκισμα τῆς κρατικῆς μηχανῆς. Κοινότητες οἱ ὁποῖες θά ἐκφράζουν τήν ἐπανάσταση στόν τρόπο ζωῆς. Ἐκεῖνο πού βλέπω γιά τήν ἀνάπτυξη αὐτοῦ τοῦ κινήματος σέ κάθε χῶρο καταπίεσης καί ἐκμετάλλευσης (δουλειά, σπουδή, γειτονιά, σπίτι) εἶναι ὁ καθένας νά συνειδητοποιήσει τό ἐγώ του, δηλαδή τίς ἀνάγκες του, νά συνειδητοποιήσει ὅτι δουλεύει κάτω ἀπό κάποιες ἀνάγκες, καί νά προβάλει τίς πραγματικές του, χτυπώντας σιγά-σιγά τίς ἀλλοτριωμένες ἀνάγκες· πού τοῦ ἔχουν περάσει μέσα ἀπό τόν ἀστικό τρόπο ζωῆς, τόν καταναλωτισμό, τήν καταπίεση καί ἐκμετάλλευση, καί πού ἰσχυροποιοῦνται μέσα ἀπό τή συνήθεια. Μόνο ἄν συνειδητοποιήσουμε νά δουλεύουμε κάτω ἀπό ἀναγκαιότητα θά καταλήξουμε σέ πράγματα, θέσεις, ἀπόψεις πού θά μᾶς ἐκπληροῦν.

"Ἡ ἀνάγκη εἶναι συνειδητή ἐπιθυμία, ἐλπίδα, πρόθεση πού κατευθύνεται πάντα σ' ἕνα ὁρισμένο ἀντικείμενο καί κινητοποιεῖ τή δράση. Τό ἀντικείμενο πού ἀφορᾶ εἶναι ἕνα κοινωνικό προϊόν, ἄσχετο ἄν πρόκειται γιά ἐμπόρευμα, γιά ἕναν τρόπο ζωῆς ἤ γιά τόν ἄλλο ἄνθρωπο". (AGNES HELLER, "Ἡ θεωρία τῶν ἀναγκῶν στόν Μάρξ", σελ. 159). Ἡ ἰδεολογική συγκρότηση κάτω ἀπό τή θεωρία του (αὐτοῦ τοῦ κινήματος) καί ἡ ὕπαρξη κάποιου προγράμματος μελλοντικά εἶναι οἱ ἀνάγκες ὕπαρξης τοῦ κοινωνικοῦ κινήματος. Ὅπου τό πρόγραμμα θά καθορίζεται ἀπό τίς κοινές ριζικές, ζωτικές ἀνάγκες τῶν καταπιεζόμενων μαζῶν καί θά τό χουν συντάξει οἱ ἴδιες μέσα ἀπό τή δική τους αὐτοσυνείδηση.

Γράφοντας ὅλα αὐτά δέν περιμένω ν' ἀκούσω: δίκιο ἔχεις ἤ ὄχι, ἀλλά μιά οὐσιαστική συζήτηση παραπέρα ἀνάπτυξης καί συμβολή θεωρητικῆς συγκρότησης. Ἀπό δῶ καί πέρα, μέσω ἑνός περιοδικοῦ (μαζική ἔκφραση), μέσω συζητήσεων, νά ἐκφραστοῦν ὅλες οἱ ἀπόψεις σέ ὁποιοδήποτε ζήτημα.

Φιλικά

Μιχάλης Κ.

διο ἀνάπτυξής της..." (ὑπογραμμίσεις δικές μου). Διαβάζοντας ὅλο καί περισσότερο τούς Μάρξ-Ἔνγκελς διαπιστώνουμε ὅτι ἡ μάζα θά κάνει τήν ἐπανάσταση ὅταν ἡ ἀλλοτρίωσή της (καταπίεση καί ἐκμετάλλευση) θά ἔχει γίνει δύναμη ἀνυπόφορη ὥστε θά ἔχει στερηθεῖ κάθε ἰδιοκτησία (δημιουργική ἰδιοκτησία). Αὐτό ἔρχεται νά ἀναιρέσει τήν πολιτική πού σήμερα θέτει κύρια τά οἰκονομικά προβλήματα καί τά θέτει σέ ἕνα οἰκονομίστικο ἐπίπεδο. Ἄν στήν ἐποχή τοῦ Λένιν καί πιό παλιά, οἱ ἀνάγκες περιορίζονταν στίς οἰκονομικές, αὐτό σήμερα δέ συμβαίνει τόσο στήν Ἑλλάδα. Σιγά-σιγά ξεπροβάλλουν καί ἄλλες ριζικές ἀνάγκες. Ἄν παραμείνουμε μόνο στίς οἰκονομικές ἀνάγκες καί τίς δοῦμε πρωταρχικῆς σημασίας, τότε ((τουλάχιστον στούς ἐργάτες) θά βάζουμε ζητήματα οἰκονομίστικα. Ἀπό τήν ἄλλη, ἴσως καταλήξουμε στήν ἄρνηση τῆς πρωτοπορίας τοῦ προλεταριάτου (σάν τό πιό καταπιεζόμενο καί σέ σχέση μέ τή θέση του στήν παραγωγή), βλέποντας ὅτι στήν πραγματικότητα οἱ περισσότεροι δέν εἶναι καί τόσο ἐξαθλιωμένοι.(Οἱ περισσότεροι ἤ ἔχουν κάποιο κτηματάκι ἤ κάποια δεύτερη δουλειά καί ἀπό οἰκονομική ἄποψη τά βολεύουν). Ἄρα γιά ποιό προλεταριάτο; (ὅπως πολλοί τό βάζουν), μέ ἐπακόλουθο τίς ἀναρχοειδεῖς ἤ καί ἀναρχικές ἀπόψεις πού ἐξυψώνουν τούς λοῦμπεν. Ἰδιοκτησία δέν εἶναι μόνο τό σπίτι, τό χωράφι ἤ κάτι ἄλλο ὅπως τό χουμε συνηθίσει, εἶναι (βασικά) τό προϊόν ἐργασίας (τῆς κάθε ἐργασίας). Ἡ "στερημένη ἰδιοκτησία" εἶναι ἡ ἀποξένωση, ἡ ἀλλοτρίωση ἀπ' αὐτό τό προϊόν ἐργασίας (πνευματικό ἤ ὑλικό), πράγμα πού γίνεται μέ τήν ὅλο καί μεγαλύτερη ἀνάπτυξη τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἡ "ἀνυπόφορη" δύναμη εἶναι ἡ ἀλλοτρίωση, ἡ κοινωνική (πολιτική, οἰκονομική, ἰδεολογική) ἐξαθλίωση τῶν μαζῶν, τοῦ ἀτόμου. Ἡ εὐαισθητοποίησή μας σέ ὅλα τά ἐπίπεδα θά κάνει ἀνυπόφορη αὐτή τή δύναμη ἀλλά καί δύναμη δημιουργίας τῆς νέας ζωῆς, δηλαδή νά ἀναπτύξουμε ἕνα καθολικό κοινωνικό κίνημα.

Ὁ παραδοσιακός οἰκονομισμός τοῦ ΚΚΕ (μ-λ) σ' αὐτό τό σημεῖο φαίνεται στήν ἐπιμονή του στά οἰκονομικά θέματα, μιά κατάσταση ὅμοια (ὅσο γίνεται) μ' αὐτή τῆς πολιτικῆς τοῦ Στάλιν. Μιά κατάσταση ὅπου εἶχε δοθεῖ προτεραιότητα στήν οἰκονομική ἀνάπτυξη καί ἄς καταπιεζόταν τό ἄτομο, κι ἄς π οξενωνόταν ἀπό τό προϊόν ἐργασίας του (ἤξεραν τί ἔκαναν οἱ προφῆτες του καί οἱ λυτρωτές του).

«ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΕΙΝΑΙ ΓΕΜΑΤΟΙ ΗΛΙΟ»
(Οι «απεναντι» - ενα αριστουργημα)

"Αν ὁ κινηματογράφος εἶναι ἡ τέχνη πού περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη μπορεῖ νά ἀπεικονίσει πιστά τήν πραγματικότητα, δέ μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ὑπάρχουν πολλές ἑλληνικές ταινίες νά τό ἀπόδειξαν αὐτό -ὅσον ἀφορᾶ τουλάχιστον τήν Ἑλλάδα- ἀπό τά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '50,πού ὁ Γ. Τζαβέλας σταμάτησε νά γυρίζει τίς θαυμάσιες, ἄν καί σχετικά ρηχές, ἠθογραφίες του. Ὅμως, ἄν καί ἀπό τότε μέχρι σήμερα ἔχουν γίνει κοσμογονικές ἀλλαγές στήν πατρίδα μας,πούς ἀνθρώπους της καί τά προβλήματά τους, ὁ ἑλληνικός κινηματογράφος δέ φαίνεται νά τίς ἔχει παρακολουθήσει. Γι'αὐτό καί μόνο τό λόγο, "Οἱ ἀπέναντι" θά μποροῦσαν νά χαρακτηρισθοῦν σάν μιά ταινία-σταθμός ἀφοῦ κάνει αὐτό τό ἅλμα μέσα στό χρόνο καί ἔρχεται νά δείξει τήν Ἑλλάδα τῆς δεκαετίας τοῦ 80. Ὅμως ἡ ἀξία τῆς ταινίας δέ σταματάει ἐκεῖ, ἀλλά ἀπό κεῖ μᾶλλον ἀρχίζει, ἀφοῦ πρόκειται γιά μιά συγκλονιστική ἔξαρση πίστης στή δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νά ἐπιδιώξει καί νά κατακτήσει τήν εὐτυχία, ἀκόμα καί τό ἔτος 1981, στήν Ἑλλάδα. Γι'αὐτό κι ὁ χαρακτηρισμός "ἀριστούργημα" δέν περιέχει καμιά ὑπερβολή.

Ἡ Ἀθήνα, ἡ "πόλη" μας, ἔτσι πού δέν τήν ἔχουμε δεῖ ποτέ στόν κινηματογράφο, ἀλλά ὅπως τή βιώνουμε κάθε μέρα, βρίσκεται μέσα στό ἔργο συνεχῶς. Μέ τή συνολική της ἄποψη, πραγματικά τερατώδης καί ἀπάνθρωπη. Μέ τούς δρόμους της, ἀσφυκτικούς, σκληρούς, φοβερούς. Μέ τίς πολυκατοικίες καί τά διαμερίσματα, ἐπίγειους τάφους καί ὑπερυψωμένες κατακόμβες, ὅπου σπαταλιοῦνται οἱ ὧρες τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων. Ἡ εἰκόνα τῆς "πόλης", τῆς "Μητρόπολης", πού δίχως ἄλλο ὄνομα πιά δεσπόζει στό ἔργο ἀπό τήν ἀρχή ὥς τό τέλος. Ἡ μόνη ἑλληνική ταινία ἐδῶ καί πολλά χρόνια πού ὁ σκηνοθέτης δέ βάζειτόν πρωταγωνιστή νά περπατᾶ ἐπιδεικτικά μπροστά ἀπό τά Προπύλαια ἤ στήν Ὁμόνοια γιά νά καταλάβουμε ὅτι πράγματι ἡ ὑπόθεση ἐκτυλίσσεται στήν Ἀθήνα. Κι αὐτό γιατί ἡ Ἀθήνα εἶναι παντοῦ παροῦσα, ἔχοντας περικυκλώσει καί φυλακίσει συνολικά κάθε βῆμα τοῦ πρωταγωνιστή, ὅπως καί κάθε δικό μας βῆμα, πράγμα πού δέν κρύβεται. Αὐτή ἡ εἰκόνα τῆς Ἀθήνας εἶναι ἕνα μεγάλο ἐπίτευγμα τοῦ ἔργου. Ἄν ὁ Θεοτοκᾶς γύρευε στά 1930, καί τελικά βρῆκε στό πρόσωπο τοῦ Σεφέρη, αὐτόν πού θά ἔκανε τέχνη καί ἔκφραση τή νέα -τότε- αἰσθητική τῆς Λεωφόρου Συγγροῦ, ὁ Πανουσόπουλος πέτυχε νά ἐκφράσει, καί μέ τόν πιό τέλειο τρόπο μάλιστα, τήν αἰσθητική τῆς Λεωφόρου Βουλιαγμένης τοῦ 1980,μέ τίς ἐξατμίσεις καί τίς χιλιάδες Ι.Χ. πού βαδίζουν χωρίς νά πηγαίνουν πουθενά.

Μετά εἶναι οἱ ἦχοι τῆς πόλης, οἱ ἦχοι πού πολιορκοῦν καί δηλητηριάζουν ἤ καί καμιά φορά ἀπαλύνουν τήν καθημερινή μας ζωή. Ὁ ἐρασιτεχνικός μέ τίς ἀφιερώσεις καί τά παράσιτα, τό σῆμα τῆς ΕΡΤ ἀπό τίς εἰδήσεις, ὁ καυγάς στό διπλανό διαμέρισμα, τά μαρσαρίσματα καί τά κορναρίσματα στό δρόμο, ἡ κυριακάτικη λειτουργία στό ραδιόφωνο. Ἦχοι πού μπαίνουν ἀπό παντοῦ καί ἐμποδίζουν τ'αὐτιά μας νά συλλάβουν τίς ὑπερκόσμιες φωνές, πού οἱ παλιοί ποιητές ἰσχυρίζονται ὅτι ὑπάρχουν καί ὅτι αὐτοί τίς ἄκουσαν.

Καί πιό πολύ ἀπ'ὅλα αὐτά εἶναι ἡ ζωή τῆς πόλης μέ τά γεγονότα της. Αὐτό πού πραγματικά εἶναι σήμερα Ἑλλάδα καί Ἀθήνα. Αἴθουσες μέ UFO, μόνο μέ UFO, δίχως κάν τά μπιλιάρδα καί τά ποδοσφαιράκια, γάμπουργκερς, τζάξ-ντόνατς, μπύρα Χένιγκερ σέ .ονσερβοκούτι,ντράϊβ-ῖν καί τσόντα, σούπερ-μάρκετ, σκληρή ἄσφαλτο,κόντρες στήν παραλιακή, ἐξατμίσεις, μαρσαρίσματα καί βουλκανιζατέρ. Αὐτή δέν εἶναι ἡ Ἑλλάδα τοῦ σήμερα; Αὐτή δείχνει καί ἡ ταινία.

Ὅμως ἀπέναντι σ'αὐτή τήν πραγματικότητα, τῆς ἐξαχρείωσης καί τῆς ἀπανθρωποποίησης, ὑπάρχουν καί οἱ ἄνθρωποι πού τήν ἀρνοῦνται ἤ προσπαθοῦν νά τήν ἀρνηθοῦν. Οἱ ἄνθρωποι. Ἐκεῖνος πρῶτα. Εἴκοσι χρονῶ, "κλεφτρόνι" ὀργανωμένο μέ ἐπιστημονικό τρόπο, μέ τρελόχαρτο ἀπό τό στρατό. Ζεῖ μέ τή μάνα του. Δυό σκηνές μόνο φτάνουν στό σκηνοθέτη γιά νά δείξει τήν ἄβυσσο τοῦ χάσματος πού χωρίζει τίς γενιές μεταξύ τους. Ἡ μάνα του μέ τίς ἁγιαστούρες καί τά κόλλυβα, τό "κλεφτρόνι" μέ τό συνεργεῖοπού βουτάει καί δίνει τίς μηχανές. Τά ἑλληνικά του ὀλίγα ἀλλά ἀρκετά γιά τίς ἀνάγκες του.Τίς μέρες δέ βγαίνει ἔξω γιατί ὁ κόσμος δέν τοῦ λέει τίποτα, ἡ καθημερινή ζωή τοῦ φέρνει ἀποστροφή. Τό φῶς τοῦ ἥλιου, κι αὐτό ἀκόμα, τόν ἀπωθεῖ, γι'αὐτό ζεῖ στό δωμάτιό του, μέ τά παράθυρα σκεπασμένα μέ μαῦρο χαρτί, ὅλη τή μέρα στό σκοτάδι. Βγαίνει μόνο τή νύχτα, γιά τήν "δουλειά", γιά νά παίξει UFO, γιά νά πηδηχτεῖ μέ τή γκόμενα, χωρίς πολλές κουβέντες, τρυφερά ὅμως κι ἀνθρώπινα, γιά νά δεῖ τίς κόντρες, καί νά συναντήσει αὐτούς πού τόν κάνουν κάτι νά αἰσθάνεται: ἕνα φίλο του τραβεστί πού τόν πονάει, καί τόν πρῶτο κοντράκια πού φαίνεται νά τόν θαυμάζει. Αὐτή εἶναι ἡ κοινωνική του ζωή καί τίποτ'ἄλλο. Ἐκτός ἀπ'αὐτό ἐνδιαφέρεται καί γιά τήν ἀστρονομία. Δέν τόν νιάζειγιά τούς ἀνθρώπους δίπλα του, τήν ἱστορία, τήν πολιτική, τά γεγονότα. Αὐτά τόν ἀπωθοῦν. Οἱ ἀνησυχίες του κι οἱ προβληματισμοί του κατευθύνονται στό πιό ἀπόμακρο πράγμα πού ὑπάρχειστό κόσμο: τά ἄστρα, πού τά παρατηρεῖ μέ τό "κυάλι", τό τηλεσκόπιο.

Ὥσπου, μιά μέρα,στρέφοντάς το τελείως τυχαῖα, γίνεται παρατηρητής καί σέ κάτι ἄλλο. Στή ζωή τοῦ ἀπέναντι διαμερίσματος, πού ὅμως δέ φαίνεται νά εἶναι πιό κοντινή ἀπ'ὅσο τά ἄστρα. Μιά μικροαστική οἰκογένεια. Μέ τόν πιό καταπληκτικό σκηνοθετικό χειρισμό, μέσα ἀπό τήν εἰκόνα τοῦ τηλεσκόπιου, χωρίς ἦχο,παρακολουθοῦμε κι ἐμεῖς. Ὁ ἦχος δέ χρειάζεται ἄλλωστε σέ τίποτα. Ὅλα εἶναι τόσο γνωστά καί τετριμένα, ἔχουν ἐπαναληφθεῖ χιλιάδες φορές. Μιά μικροαστική οἰκογένεια πού ἔχει τήν ψευδαίσθηση ὅτι ζεῖ, ἐνῶ στήν οὐσία ἐπιβιώνει μέσα στήν ἰσοπέδωση. Ἀπό τό τηλεσκόπιο παρατηροῦμε τή "ζωή ἐν τάφω". Ποιός ἀπ'τούς δυό εἶναι"περιθωριακός"; Καί ποιός δέν εἶναι; Νά ἕνα συγκλονιστικό ἐρώτημα πού βγαίνει. Ὑπάρχει σήμερα "περιθώριο" ἤ ὅλη ἡ κοινωνία εἶναι ἕνα μεγάλο περιθώριο ἀνάμεσα στή ζωή καί στό θάνατο;

Ὅμως ἡ μικροαστική οἰκογένεια ἔχει καί τό ἐσωτερικό της περιθώριο. Ἐκείνη. Τή γυναίκα, τή νοικοκυρά, τήν ἀρχόντισα τοῦ σπιτιοῦ. Καί ἐπειδή οἱ ὧρες τους συμπίπτουν, ἐκεῖνος ὅλη τή μέρα κλεισμένος στό σπίτι του μέ δική του ἐπιλογή, ἐκείνη αἰχμαλωτισμένη στόν οἰκογενειακό κλοιό, τήν παρακολουθεῖ σ'ὅλες τίς φάσεις τῆς ζωῆς της. Παρακολουθώντας της ὅμως ἀνακαλύπτει ἕναν ἄνθρωπο. Ἕναν ἄνθρωπο πού κλαίει, γελάει, νευριάζει, λυπᾶται, παρακαλεῖ,φοβερίζει. Μιά γυναίκα πού βιάζεται στό συζυγικό κρεβάτι ἀπό τόν ἄντρα της κάθε μέρα, πού βιά-

ζεται ἀπό τόν κάθε ἄντρα. Αὐτό τόν ἄνθρωπο, αὐτή τή γυναίκα πού ἀνακαλύπτει, τήν ἐρωτεύεται. Νιώθει γι'αὐτήν ὅλα τά αἰσθήματα πού μέχρι τώρα δέ μποροῦσε νά νιώσει γιά τούς ἄλλους μέσα ἀπό τίς ἀποστεοποιημένες, ἀλλοτριωμένες σχέσεις τῆς καθημερινότητας. Καί αὐτό εἶναι ἡ τομή, τό σημεῖο φυγῆς πρός κάπου ἀλλοῦ, ἡ ἀλλαγή πορείας στή ζωή του. Δέ μπορεῖ νά ξαναβγεῖ γιά νά βουτήξει μηχανές, δέ μπορεῖ τούς λίγους φίλους του. Χαμένος μέσα στόν κόσμο, ζητάει τή δική του ἔκφραση. Σέ μιά συγκλονιστική σκηνή, ἀφοῦ ἔχει κάνει μερικές ἀποτυχημένες προσπάθειες νά τήν πλησιάσει, ἀφοῦ τήν ἔχει δεῖ στά μάτια καί τῆς ἔχει μιλήσει, κάτω ἀπό τούς ἤχους ἑνός τραγουδιοῦ μιᾶς ἄλλης ἐποχῆς, βγαίνει στό δρόμο καί περνάει ἔξω ἀπό ἕνα στέκι ποντιακῶν χορῶν. Ὅμως δέν ξέρει νά χορεύει χορούς τοῦ ἔρωτα καί τοῦ θανάτου, ὅπως καί δέν ξέρει νά τραγουδάει, ὅπως καί δέν ξέρει νά μιλάει. Γι'αὐτό, γιά νά νιώσει ὅτι ὑπάρχει, γιά νά παίξει μέ τό δικό του τρόπο μέ τόν ἔρωτα καί τό θάνατο, πετιέται στή μέση τοῦ δρόμου, ἀνάμεσα σέ δυό νταλίκες, παίζοντας τή ζωή του κορώνα-γράμματα. (Ἄς ψάξουν οἱ μεγαλόσχημοι κριτικοί στόν παγκόσμιο κινηματογράφο νά βροῦν πολλές τέτοιες σκηνές, κι ἄνβροῦν νά μᾶς τό ποῦν κι ἐμᾶς).

Μέχρι τώρα αὐτός δέν ἔχει πιστέψει ἀκόμα πώς μπορεῖ νά ἑνωθεῖ μαζί της. Παρόλα αὐτά κάνει μιά τελευταία προσπάθεια νά τῆς μιλήσει ἀπό τό τηλέφωνο ὅταν εἶναι μόνη στό σπίτι, πρίν τή χάσει γιά τό ὑπόλοιπο καλοκαίρι. Δέν ἔχει καταλάβει πώς κι αὐτή αἰσθάνεται τό ἴδιο γι' αὐτόν, γιά ἕναν ἄνθρωπο δηλαδή πού, μέσα στή βαθειά μοναξιά της, βρίσκεται περισσότερο κοντά της ἀπ'ὅλους τούς ἄλλους, καί σημαίνει γι' αὐτήν κάτι πραγματικό καί ὡραῖο, τό μόνο πραγματικό καί ὡραῖο πού ἔχει στή ζωή της. Ἑνώνονται ἐρωτικά μέ δική της πρωτοβουλία. Λίγο πρίν, αὐτός ἔχει πετάξει στήν πάντα τό τηλεσκόπιό του, ἔχει πάψει πιά νά 'ναι παρατηρητής, ἔχει εἰσβάλει στή ζωή.

Αὐτή εἶναι ἡ ταινία. Ἔχει λίγα στοιχεῖα ἀπό ἕνα κακό ἑλληνικό μυθιστόρημα, τόν "Ὀργισμένο βαλκάνιο". Ἡ ἰδέα τοῦ σεναρίου της εἶναι ἡ ἴδια μέ αὐτήν τῆς πολύ καλῆς "Ξεχωριστῆς μέρας" τοῦ Ε. Σκόλα. Ὅμως δέν ὑπάρχει καμιά σύγκριση οὔτε μέ τό ἕνα οὔτε μέ τό ἄλλο γιατί τά ξεπερνάει ἀπεριόριστα. Στήν ἐκφραστική δύναμη, στήν περιγραφή, στίς λεπτομέρειες, στήν κορύφωση, στό "μήνυμα", στά πάντα. Γιατί εἶναι ἕνα ἐπαναστατικό ἔργο. Ἐπαναστατικό γιατί ἐπανάσταση σημαίνει σέ τελευταία ἀνάλυση αἰσιοδοξία γιά τόν ἄνθρωπο, ἐμπιστοσύνη στή δυνατότητά του νά καταχτήσει τήν εὐτυχία. Ἔτσι, στήν τελευταία σκηνή, ἐκείνη, γυρίζοντας σπίτι της, συναντάει τόν ἄντρα της καί ἡ εἰκόνα πετρώνει, ἀφήνοντάς τους καί τούς δυό ἀντιμέτωπους. Ὅμως ὁ θεατής ξέρει πώς μετά τό ἀπολυτρωτικό ἐρωτικό σμίξιμό της, τήν ἐμπειρία καί τό βίωμα τῆς εὐτυχίας, ἐκείνη πιά εἶναι ἕνας καινούργιος ἄνθρωπος πού μπορεῖ νά ἀντιμετωπίσει τή ζωή μέ ἄλλο τρόπο, καί νάτήν κατακτήσει. Ὅπως κι ἐκεῖνος, ὁ περιθωριακός τῆς νύχτας, πού ἀκριβῶς στήν προηγούμενη σκηνή κατεβάζει τά τελευταῖα χαρτιά ἀπό τά παράθυρα, πού πρίν, τά δύο κορμιά τους τά εἶχαν ἤδη σκίσει τήν ὥρα πού ἔκαναν ἔρωτα. Κι αὐτός τώρα, ὁπλισμένος μέ τήν αἴσθηση τοῦ ἔρωτα καί τῆς εὐτυχίας, μπορεῖ πιά νά δεχτεῖ τό φῶς καί ν'ἀντιμετωπίσει τόν κόσμο. Ἀνοίγοντας διάπλατα τά χέρια του γιά ν'ἀγκαλιάσει τήν εὐτυχία πού κέρδισε καί μπορεῖ κάθε μέρα νά κερδίζει, βγαίνει ἀπό τό σκοτάδι γιατί οἱ δρόμοι τῆς ἀγάπης εἶναι γεμάτοι ἥλιο.

Εἶναι προφανές ὅτι σ'αὐτό του τό κείμενο ὁ "καλλιτεχνικός συνεργάτης" μας δέν ἀσχολεῖται μέ τήν πλευρά "κινηματογραφική κριτική", δηλαδή "τάδε ἀδυναμίες στό σενάριο" ἤ "δεῖνα στό μοντάζ" - ὑπαρκτές- ἀλλά περισσότερο μέ τό "καινούριο" πού φέρνει αὐτό τό ἔργο, καί γι'αὐτό ἐνθουσιάζεται καί δίκαια αὐτός ὁ"ἐραστής τοῦ καλοῦ κἀγαθοῦ".

ΡΗΞΗ

ΠΑΝΩ Σ' ΕΝΑ ΞΕΝΟ ΛΟΓΟ

Δημοσιεύουμε ἕνα λίγο παλιό ἀλλά πάντα ἐπίκαιρο κείμενο συντρόφου πάνω στήν «τέχνη».

'Ο λόγος εἶναι περίπου αὐτός: «'Εγώ καί ὁ Σεφέρης στά χρόνια τοῦ '30 βρεθήκαμε μπροστά σέ μιά κατάσταση τέτοια, πού ἡ ποίηση δέν ἔδειχνε πιά τό πραγματικό πρόσωπο τῆς 'Ελλάδας. 'Εμεῖς προσπαθήσαμε νά δείξουμε αὐτό ἀκριβῶς τό ἀληθινό πρόσωπο.» Τόν εἶπε ὁ 'Οδυσσέας 'Ελύτης σέ μιά συνέντευξή του στό Κυριακάτικο Βῆμα λίγες μέρες μετά πού πῆρε τό Νόμπελ. Γεγονός πού ὡς γνωστόν γέμισε μέ αἰσθήματα ἐθνικῆς ὑπερηφανείας ὅλον τόν ἀκαδημαϊκό κόσμο καθώς καί τούς «φιλότεχνους» τῆς χώρας.

Τό θέμα εἶναι ἄν θά πρέπει καί οἱ ἀριστεροί νά νοιώθουν παρόμοια αἰσθήματα. 'Ερώτημα πού γεννιέται ὄχι τόσο πολύ ἀπό τόν χαρακτήρα τοῦ Νόμπελ σάν βραβείου, ἀλλά περισσότερο γιά τόν προβληματισμό γύρω ἀπό τό νόημα μιᾶς τέχνης πού δέν ἔχει ἄλλο σκοπό παρά «νά δείξει τό πρόσωπο τῆς 'Ελλαδας.» Αὐτό βέβαια θά μποροῦσε νά εὐνοήσει τήν τουριστική ἀνάπτυξη ἀλλά ἐμεῖς δέν ἐνδιαφερόμαστε καί τόσο γι' αὐτή. Περισσότερο θά πρέπει νά μᾶς ἀπασχολεῖ τό τί ρόλο παίζει μιά τέτοιου εἴδους τέχνη, ἀλλά καί γενικά ἡ τέχνη, σήμερα στήν 'Ελλάδα ὥστε νά μπορεῖ ἀνώδυνα νά γνωρίζει τήν «ἀναγνώριση» καί τήν προβολή, ἀκόμη καί σέ παγκόσμια κλίμακα. Καί μάλιστα ὅταν ἔχουμε νά κάνουμε μέ ἕναν ποιητή πού δηλώνει σουρρεαλιστής, ἰδιότητα ὡς γνωστόν πού γιά ἕνα διάστημα κάθε ἄλλο παρά ἐκτιμιόνταν στούς ἐπίσημους λογοτεχνικούς κύκλους.

'Η ἀλήθεια εἶναι βέβαια πώς ὁ 'Ελύτης ὅπως παραδέχεται καί ὁ ἴδιος δέν ὑπῆρξε αὐθεντικός σουρρεαλιστής. 'Αλλά αὐτό δέν ἔχει καί τόση σημασία. Ἔτσι κι ἀλλιῶς, στίς κοινωνικές συνθῆκες τοῦ μεσοπόλεμου ἤ τῆς μετακατοχικῆς 'Ελλάδας, ὁ σουρρεαλισμός δέν μποροῦσε νά ὑπάρξει. Κάθε προσπάθεια εἴτε θά ἔμενε στό περιθώριο μέ τήν μορφή ἁπλῶν γυμνασμάτων ποιητικοῦ ὕφους ('Εμπειρίκος, 'Εγγονόπουλος) εἴτε θά ἐξοστρακίζονταν διά τῆς φυσικῆς ὁδοῦ (Κάλλας). Πράγμα ὅμως πού δέ σημαίνει ὅτι ἡ ὁποιαδήποτε μορφή ποίησης δέν ἔχει στήν 'Ελλάδα τήν ἴδια κοινωνική λειτουργία ὅπως καί στόν ὑπόλοιπο κόσμο. Γι αὐτό καί ὁ ρόλος τοῦ ἔργου τοῦ 'Ελύτη, ἀφοῦ πρόκειται γιά καθαρή λογοτεχνία, εἶναι ὁ ἴδιος μέ αὐτόν πού κατάγγελναν οἱ σουρρεαλιστές τόν καιρό τῆς δράσης τους, ὅταν ζητοῦσαν τήν καταστροφή τῆς λογοτεχνίας καί τήν δημιουργία μιᾶς νέας στάσης ἀπέναντι στή ζωή.

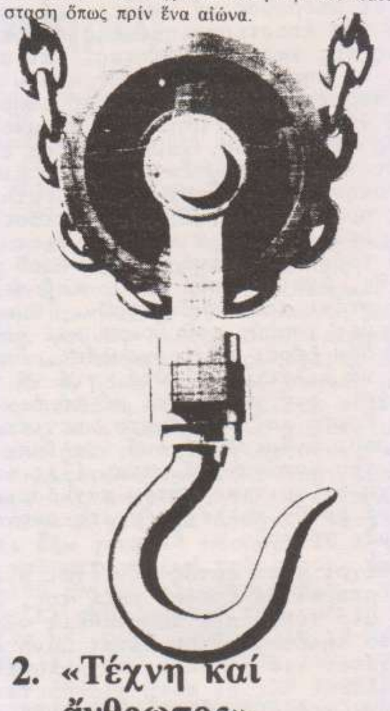
1. Τό «νόημα»

1. Τό «νόημα»

Στήν πραγματικότητα ἡ τέχνη, σάν ἔκφραση τοῦ ἀλλοτριωμένου ἀνθρώπου δέν ἔχει ἄλλο σκοπό παρά νά τόν συμφιλιώνει καί νά τόν προσαρμόζει στούς ὅρους τῆς ὕπαρξής του. Μιά προσαρμογή ὅμως πού μπορεῖ νά γίνει μέ διαφορετικούς τρόπους. Εἴτε ἐντοπίζοντας καί καταδείχνοντας, εἴτε συσκοτίζοντας καί ἀποκρύβοντας τίς πηγές τῶν προβλημάτων του, καθώς καί αὐτά τά ἴδια τά προβλήματα. 'Η τέχνη εἶναι ἀπόρροια τῆς ἀνάγκης κάθε ἀνθρώπου νά ὑπάρξει κάπως ἀλλιῶς, ἀπ' ὅτι πραγματικά εἶναι, σάν κοινωνικά προσδιορισμένη ὕπαρξη. Ἴσως αὐτός νά εἶναι ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖον στίς μέρες μας ἐνῶ ἡ αἰσθητική λειτουργία τῶν ἀντικειμένων τῆς καθημερινῆς ζωῆς τείνει νά ἀπονεκρώνεται, ἡ ἔννοια τῆς τέχνης διευρύνεται συνεχῶς καί ζητάει νά καλύψει ὅλο τό κενό πού δημιουργιέται. Ὅμως αὐτή ἡ λειτουργία τῆς τέχνης μπορεῖ νά εἶναι προοδευτική; 'Ιδού τό ἐρώτημα.

'Ο ρόλος τῆς τέχνης στόν ἀγώνα τοῦ ἀνθρώπου γιά ἀπελευθέρωση εἶναι θετικός ἄν ἀποτελεῖ τό γνωστικό μέσο πού θά τοῦ ἐπιτρέψει νά κατανοήσει καλύτερα τήν ἀντικειμενική πραγματικότητα καί κατά συνέπεια καί τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του, μιᾶς καί ὁ ἑαυτός του δέν εἶναι παρά ἕνα μέρος αὐτῆς τῆς πραγματικότητας, ἀφοῦ τήν διαμορφώνει συνεχῶς μέ τήν πράξη του. Καί ἄν βέβαια ἡ πράξη ἀνταποκρίνεται στίς ἀνάγκες του, αὐτό σημαίνει ὅτι καί ὁ ἄνθρωπος διαμορφώνεται μέ τήν σειρά του ἀπό αὐτή τήν πραγματικότητα, ἄρα εἶναι τό σχετικό ἀλλά καί τό ἀπόλυτο μέτρο γιά τήν ἐκτίμησή της καί τήν ἀξιολόγησή της. Ἔτσι θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι ἡ τέχνη παίζει θετικό - προοδευτικό ρόλο ὅταν δίνει στόν ἄνθρωπο - δέκτη της συνείδηση γιά τήν ἔστω σχετική του ὑποκειμενικότητα καί τήν δυνατότητα νά καθορίζει ὁ ἴδιος τήν ζωή του. 'Αντίθετα ὁ ρόλος της γίνεται ἀρνητικός, ὅταν συσκοτίζοντας καί παραποιώντας τήν ταξική πραγματικότητα, δίνει στόν ἄνθρωπο - δέκτη τήν ἐντύπωση ὅτι ἡ ροή τῶν γεγονότων δέν ἐξαρτᾶται καί ἀπό τήν δική του παρέμβαση καί γι' αὐτό ἡ καλύτερη λύση βρίσκεται στήν ἐθελούσια ἀποχή ἀπό τήν πρακτική πού γεννάει αὐτά τά γεγονότα. Μέ αὐτό τόν τρόπο ὅμως ὁ ἄνθρωπος μετατρέπεται σέ ἕνα ἁπλό ἀντικείμενο, πού ἡ ἴδια του ἡ ὕπαρξη καθορίζεται ὁλοκληρωτικά ἔξω καί μακρυά ἀπό τόν ἴδιον. Παράδοξα, γιά πολλά χρόνια αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ τέχνη, ὁρίσθηκε σάν «ὑποκειμενισμός», ἐνῶ στήν πραγματικότητα, εἶναι ἀκριβῶς τό ἀντίθετο πράγμα, εἶναι δηλ. ὁ «ἀντικειμενισμός» τοῦ ἀνθρώπου. Πρόκειται γιά ἕνα λάθος καθόλου τυχαῖο πού ἡ αἰτία του βρίσκεται στήν ἐπιλογή τῶν κριτηρίων. 'Αντί νά παίρνεται ὁ ἄνθρωπος σάν δημιουργός τῆς ἱστορίας, παίρνονταν ἡ ἱστορία σάν δημιουργός τοῦ ἀνθρώπου (ἕνα σχῆμα δηλ. στό ὁποῖο ἡ ταξική πάλη ἄν ὑπάρχει μέσα του, ἔχει μιά πολύ περιθωριακή θέση.) Ἔτσι ὑποκειμενισμός δέν σήμαινε συνείδηση γιά τήν δυνατότητα δημιουργίας ἀλλά ἔλλειψη ἐπαφῆς μέ τήν πραγματικότητα. 'Η ἀπάντηση ἦταν σωστή, ἀλλά τό ἐρώτημα ἦταν λάθος. 'Αντί νά γυρεύει νά βρεῖ ποιός κατανοεῖ τήν πραγματικότητα, θἄπρεπε νά γυρεύει νά βρεῖ ποιός τήν δημιουργεῖ.

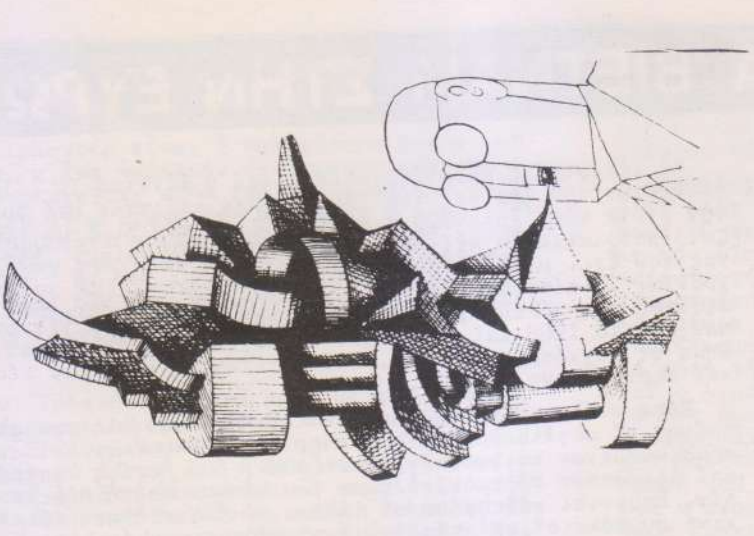
Γιά μιά ὁλόκληρη περίοδο, ἡ τέχνη μποροῦσε νά παίζει καί τούς δυό ρόλους ἀνάλογα μέ τήν ταξική ἀντίληψη τῶν δημιουργῶν της. 'Από τήν μιά μεριά ἦταν ἡ ἐπίσημη καί θρησκευτική μορφή τῆς τέχνης ἤ καί τά ρεύματα τοῦ τύπου «L 'ART POUR L 'ART» πού προσφέρανε τήν λύση τῆς προσωπικῆς φυγῆς ἀπό τήν πραγματικότητα καί τόν ἐγκλωβισμό στά καταφύγια τοῦ «κάλλους» ἤ τοῦ «θείου» μακρυά ἀπό τήν μίζερη πραγματικότητα. 'Από τήν ἄλλη ὑπῆρχε καί ὁ προοδευτικός της ρόλος, πολύ ἔντονος σέ περασμένες ἐποχές. Τόσο πού σήμερα μᾶς φαίνεται περίεργο πῶς στόν 19ο αἰώνα γιά παράδειγμα ἔφθανε νά διαβαστεῖ ἕνα ποίημα τοῦ Χάινε σέ μιά συγκέντρωση γιά νά βρεθοῦν οἱ συγκεντρωμένοι αὐθόρμητα στόν δρόμο κάνοντας διαδήλωση. Σήμερα βέβαια τό ἴδιο ποίημα ἤ ἔστω ἕνα ἀντίστοιχης καλλιτεχνικῆς ἀξίας, κάθε ἄλλο παρά τέτοια ἀποτελέσματα μποροῦν νά δημιουργήσουν. Κάτι ἔχει ἀλλάξει ἀπό τότε, καί αὐτό βέβαια εἶναι ἡ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μέ τούς ὅρους τῆς ὕπαρξής του, ὥστε ἡ τέχνη νά μήν μπορεῖ νά ἐκφράσει αὐτή τήν νέα κατάσταση ὅπως πρίν ἕνα αἰώνα.

2. «Τέχνη καί ἄνθρωπος»

'Ο ἄνθρωπος εἶναι τό μόριο τῆς ταξικῆς πάλης καί ἡ ταξική πάλη ὁ δημιουργός τῆς ἱστορίας. Μέσα ἀπό τήν ἱστορία διαμορφώνοντας καί τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του. 'Η ἱστορία δέν εἶναι τίποτε περισσότερο ἀπό ἐκείνη τήν διαδικασία ὅπου ἱστορικά συλλογικά ὑποκείμενα, δηλ. τάξεις γεννιοῦνται καί καταστρέφονται ἀπό τήν ἀδιάκοπη πάλη τους. Αὐτά τά συλλογικά ὑποκείμενα ἀπαρτίζονται ἀπό ξεχωριστά ἀτομικά, ἀνθρώπινα ὑποκείμενα πού συμπαρατάσσονται σέ ἐπίπεδο τάξης ἀπό κοινοῦ, μέ βάση τίς κοινές τους ἀνάγκες. Στήν μέχρι τώρα ἱστορία καί τίς ταξικές κοινωνίες πού τήν χαρακτηρίζουν οἱ ἀνάγκες αὐτές λιγώτερο ἱκανοποιιόντουσαν καί περισσότερο πολλαπλασιάζονταν. 'Η «ἐξανθρωποίηση τοῦ ἀνθρώπου» ἦταν μιά ὁλόκληρη διαδικασία μετάβασης ἀπό τόν ἄνθρωπο πού ἀγωνίζεται πρωταρχικά ἐνάντια στή φύση καί τίς κοινωνικές δεσμεύσεις γιά νά ἐξασφαλίσει τήν ὑλική του εὐημερία, στόν ἄνθρωπο πού ἡ ἀποξένωσή του ἀπό τόν κόσμο δέν φθάνει νά ἀναπληρωθεῖ ἀπό τήν ἐξασφαλισμένη πιά ὑλική εὐημερία. 'Η τέχνη βρίσκεται παροῦσα σέ ὅλη αὐτή τήν διαδικασία. Ὅμως τό ἀπόγειό της, ἔρχεται στήν πρόσφατη περίοδο ἀνάμεσα στόν 15ο καί στόν 19ο αἰώνα. Μιά διαδικασία περάσματος τῆς ἀνθρωπότητας ἀπό τά παραδοσιακά δοσιματικά καθεστῶτα στήν καπιταλιστική καί ἰμπεριαλιστική κυριαρχία χαρακτηρίζει αὐτή τήν περίοδο. 'Η διαδήλωση γιά τόν Χάινε ἀντιστοιχεῖ, σ' αὐτή τήν ἀργή ἀνέλιξη τοῦ καπιταλισμοῦ, ἡ σημερινή ἀπάθεια γιά τόν ὁποιονδήποτε ποιητή μέ «μηνύματα» ἀντιστοιχεῖ στήν ὁλοκληρωτική χρεωκοπία του.

Σέ ὅλη τήν περίοδο πού τελειώνει μαζί μέ τόν Α' παγκόσμιο πόλεμο μέ τόν ὁποῖο ὁ παγκόσμιος καπιταλισμός ἑδραιώνεται σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο, ἡ ταξική πάλη δέν εἶχε κύρια ἀπελευθερωτικό χαρακτήρα ὅπως ἔχει ἀπό τότε μέχρι σήμερα. Οἱ λαοί μέ τούς ἀγῶνες τους δέν κερδίζουν τήν ἐλευθερία τους ἀλλά χαλκεύουν τίς νέες καπιταλιστικές τους ἁλυσσίδες, ἄσχετα ἄν εἶναι ἴσως οἱ τελευταῖες πού θά φορέσουν

ποτέ. Στήν βάση αὐτῶν τῶν ἀγώνων βρίσκεται ὁ ἀλλοτριωμένος ἄνθρωπος πού δέν καταφέρνει παρά νά περάσει ἀπό τήν μιά μορφή ἀλλοτρίωσης (τήν θρησκευτική - ἰδεαλιστική) στήν ἄλλη (τήν ἐμπορευματική). Ὁ ἄνθρωπος - μάζες (σάν τρίτη τάξη, σάν προλεταριάτο, σάν ὑπό διαμόρφωση ἐργατική τάξη) δημιουργεῖ καί ἐδῶ τήν ἱστορία, ἀλλά ὄχι ὅπως τήν θέλει αὐτός, πρός τό συμφέρον του καί σύμφωνα μέ τίς ἀνάγκες τοῦ κεφάλαιου, τοῦ καπιταλισμοῦ, πού γεννιέται ἀπό τήν ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου - μάζες νά ὁρίσει τήν ὁλότητά του καί νά ἱκανοποιήσει τό σύνολο τῶν δικῶν του ἀναγκῶν. Ὁ ἄνθρωπος - μάζες εἶναι καί ἐδῶ ἕνα ὑποκείμενο ἀλλά ἐνεργεῖ στά τυφλά, σέ βάρος του χωρίς αὐτοσυνείδηση. Εἶγαι τελικά ἕνα ὑποκείμενο - ἀντικείμενο, πού τά ἐπιτεύματά του ἀποκλίνουν ἀπό τούς στόχους του. Σ᾿ αὐτή τήν περίοδο ὁ ἄνθρωπος διχοτομεῖται ἀνάμεσα στόν πολίτη πού ἐνσωματώνεται στούς καί διαμέσω τῶν θεσμῶν καί στό κοινωνικό ἄτομο πού συγκρούεται μέ τήν πραγματικότητα. Ἐδῶ ἀπέναντι σ᾿ αὐτόν τόν ἄνθρωπο - μάζες, σ᾿ αὐτό τό ὑποκείμενο - ἀντικείμενο ἡ τέχνη βρίσκει τήν εὐκαιρία νά παίξει τόν προοδευτικό της ρόλο καί νά γνωρίσει τήν δικαίωσή της. Δίνει συνείδηση στόν ἄνθρωπο - μάζες γιά τήν δυνατότητά του νά ἐπέμβει ἀποτελεσματικά στήν ροή τῶν γεγονότων καί ἐπίσης τοῦ παρέχει συναισθηματική συνδρομή γι᾿ αὐτή του τήν ἐπέμβαση. Ὄντας ὅμως ἐξωτερική πρός αὐτόν, μή μπορώντας νά ὑποκαταστήσει τίς πολλαπλές ἀνικανοποίητες ἀνάγκες του καί μή μπορώντας οὔτε κάν νά τίς προσδιορίσει ποιές εἶναι καί τί θέλουν, δέν τόν βοηθάει νά περάσει ἀπό μιά μερική σέ μιά συνολική αὐτοσυνείδηση. Ἀδυναμία βέβαια ὄχι τῆς τέχνης ἀλλά τοῦ ἴδιου τοῦ ταξικοῦ ἀνθρώπου αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, πού ὁριοθετημένος ἀπό τίς δυνατότητες τῆς ταξικῆς πάλης μέσα σέ ἐκεῖνες τίς συνθῆκες, δέν μπορεῖ ἀκόμη νά κατακτήσει τήν ὁλότητά του. Ἡ τέχνη δέν εἶναι τίποτε περισσότερο ἀπό τήν ἔκφραση τῆς δυνατότητάς του νά ἀλλάξει τήν ζωή του, δηλ. νά εἶναι ὑποκείμενο, ἀλλά καί τῆς ἀδυναμίας του νά τό κάνει αὐτό μέ μόνο μέτρο καί ἄξονα τόν ἑαυτό του καί τήν ἀνθρώπινη οὐσία του, πράγμα πού τοῦ διατηρεῖ ἀκόμη καί τά χαρακτηριστικά τοῦ ἀντικειμένου. Ἡ τέχνη ἔρχεται νά ἰσορροπήσει τήν ὕπαρξη τῆς σχετικῆς ἐλευθερίας μέ τήν ἀνυπαρξία τῆς ἀπόλυτης.

3. Τέχνη σήμερα

Ἡ σημερινή περίοδος εἶναι ἡ περίοδος τῆς ὁλοκληρωτικῆς κυριαρχίας τοῦ καπιταλισμοῦ καί τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Ὁ Α΄ παγκόσμιος πόλεμος ὁλοκλήρωσε αὐτή τήν κυριαρχία. Μέ αὐτόν οἱ νέες ἁλυσσίδες ὑποταγῆς εἶχαν χαλκευθεῖ ὁλοκληρωτικά, ἡ νέα μορφή ἀλλοτρίωσης ἐπιβλήθηκε ἀπόλυτα. Ἡ καταπίεση ἐν μέρει βρίσκεται καί πάλι μέσα στόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο - μάζες, πού τήν ἔχει ἐσωτερικεύσει καί εἶναι φορέας της, ὅσο δέν ἀμφισβητεῖ συνολικά τόν καθορισμό του ἀπό τό κεφάλαιο. Αὐτός ὁ ἄνθρωπος - μάζες εἴτε ἐργατική τάξη λέγεται εἴτε προλεταριοποιημένες μάζες τοῦ τρίτου κόσμου, δέν ἔχει πιά περιθώρια νά βελτιώσει τήν κατάστασή του βαθμιαῖα, σταδιακά. Ἤ θά τήν ἀρνηθεῖ συνολικά καί βάζοντας κέντρο τόν ἑαυτό του σάν ὁλότητα θά προχωρήσει στήν ἀπελευθέρωσή του, εἴτε θά μείνει ὑποταγμένος βλέποντας τό 1984 καί τόν «Θαυμαστό, Νέο Κόσμο» νά τόν πλησιάζουν. Ἤ θά εἶναι ὑποκείμενο ἤ θά εἶναι ἀντικείμενο. Καί τά δύο μαζί δέν συμβιβάζονται πιά, καί δέν μποροῦν νά συνυπάρξουν.

Ἡ τέχνη μοιάζει νἄχει μείνει χωρίς ἀντικείμενο σέ ἕναν κόσμο πού ὅλο καί περισσότερο τήν χρειάζεται. Οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις ἀπροσωποποιοῦνται, ἡ φρίκη τοῦ πολέμου ἐναλάσσεται μέ τήν φρίκη τῆς εἰρήνης, ὁ ἔρωτας γίνεται στοιχεῖο τῆς καθημερινῆς συμβατικότητας, ἡ φύση παύει νά ὑπάρχει σάν τέτοια καί γίνεται μέσον γιά τήν ἀνάπτυξη τοῦ κεφάλαιου. Σ᾿ αὐτή τήν κατάσταση ἡ Τέχνη μέ μεγάλο Τ. δέν ἔχει τίποτε νά πεῖ. Ὁ ἄνθρωπος - μάζα (πού σήμερα ἔχει πάρει τήν μορφή τοῦ βιομηχανικοῦ ἐργάτη ἁλυσίδας, τοῦ ἄνεργου «πτυχιούχου» ἤ καί τοῦ μουσταφαζίν) δέν χρειάζεται ὅπως παληότερα, μιά ἐξωτερική ὤθηση γιά νά παλαίψει. Τώρα ὁ ἀγώνας του γιά νά καθορίσει τήν ὕπαρξή του εἶναι μιά ἄμεση ἀναγκαιότητα, εἶναι θέμα ζωῆς ἤ θανάτου, εἶναι ὁ μόνος τρόπος γιά νά ὑπάρξει. Ἤ ἀπόλυτη ὑποταγή ἤ ἐλευθερία.

Στόν σημερινό κόσμο τά πάντα ἔχουν μεταβληθεῖ σέ ἀνταλλακτικές ἀξίες. Οἱ ἀξίες χρήσης πού εἶχαν κάποτε μιά αἰσθηματική λειτουργία, ὑπάρχουν τώρα μόνο σάν δευτερεύουσα πλευρά γιά νά δικαιολογοῦν τήν ὕπαρξη τῶν ἀνταλλακτικῶν ἀξιῶν. Μέσα σέ τέτοιες συνθῆκες κάθε δυνατότητα γιά ἀνθρώπινη δημιουργικότητα εἶναι σχεδόν ἀνύπαρκτη. Οἱ αἰσθητικές λειτουργίες τοῦ σύγχρονου καπιταλισμοῦ εἶναι ἀνάλογες μέ τά ἀξιολογικά του κριτήρια, Ἐμπορευματοποιημένες, ἀποκομένες ἀπό τό ὑπόλοιπο λειτουργικό πλαίσιό τους, ξένες ἀπό κάθε τι πραγματικό. Ἐκτός βέβαια καί ἄν ἀντίθετα ἀπό αὐτά πού λέμε εἶναι λειτουργικά δεμένες μαζί του. Τότε ὅμως ἔχουμε τήν ποίηση τοῦ Ἔλλιοτ καί τοῦ Πάουντ, τούς κρότους τοῦ Σαῖνμπεργκ καί τοῦ Ξενάκη, τά ἀρχιτεκτονήματα τοῦ Λεκορμπυζιέ καί ὁ Θεός νά μᾶς φυλάει. Τά ὅρια τῆς τέχνης συμπίπτουν τότε — καθόλου παράξενο — μέ τά ὅρια τῆς ἀνθρώπινης δυνατότητας γιά ἐπιβίωση. Ὅμως αὐτή ἡ τέχνη δέν πρέπει νά φθάνει στά ὅριά της, πρέπει προηγούμενα νά ἐξαντληθεῖ ὅλη ἡ προσφορά πού θά μποροῦσε νά ἔχει πρός τό κεφάλαιο. Ὁ σκοπός μένει πάντα ὁ ἴδιος: ἡ μετατροπή τοῦ ἄνθρωπου - μάζες σέ ἀντικείμενο τῆς ἱστορικῆς ἐξέλιξης. Ἔτσι στόν αἰώνα μας ἡ ἀδυναμία τῆς τέχνης νά ἐξυπηρετήσει πιά τά συμφέροντα τῆς ἀστικῆς τάξης, μέ τήν παληά της μορφή, φέρνει τήν διάσπασή της. Δημιουργιέται ἡ ὑποκουλτούρα, γιά νά δίνεται ἡ δυνατότητα στίς μάζες νά διαφεύγουν φανταστικά ἀπό τήν μιζέρια τῆς ζωῆς τους, παραμένοντας ὅμως μέσα σ᾿ αὐτήν στή πραγματικότητα. Παράλληλα ἡ καθ᾿ ἑαυτό κουλτούρα μπαίνει σέ καινούργια κανάλια. Πάνω στό πτῶμα τῆς γλώσσας τῆς τέχνης, δημιουργιέται ἡ μεταγλώσσα τῆς αἰσθητικῆς. Ὁ σκοπός εἶναι καί ἐδῶ ὁ ἴδιος. Ἡ ἀναφορά στήν πραγματικότητα πρέπει νά ἐκτοπισθεῖ ἀπό μιά ἀναφορά πάνω στήν ἀπεικόνισή της. Ἔτσι ἀκόμη καί οἱ ἀριστεροί πέφτουν στήν παγίδα καί γυρεύουν νά βροῦν ἄν τό μήνυμα τοῦ τάδε ἔργου εἶναι προοδευτικό ἤ ὄχι, λές καί αὐτό θἄχει κάποια οὐσιαστική σημασία γιά τήν πραγματική ζωή.Μέσα ἀπ᾿ αὐτά τά δύο κανάλια τό σύστημα προσπαθεῖ νά πετύχει τόν σκοπό του, δηλαδή νά περιορίσει τόν ἄνθρωπο - μάζες σέ παθητικό δέκτη, σέ ἀντικείμενο πού καταναλώνει εἴτε τίς φανταστικές - ἐντυπωσιακές εἰκόνες τῆς ὑποκουλτούρας εἴτε τά «βαθυστόχαστα» «κριτικά» σημεῖα τῆς κουλτούρας. Καί σ᾿ αὐτό φυσικά συμβάλλει καί ἡ θεσμοποίηση τῆς τέχνης, μέ βραβεῖα τύπου Νόμπελ. Κάτι πού ἦταν μέχρι σήμερα κατ᾿ ἐξοχήν ἀνατρεπτικό γεγονός, τώρα θεσμοποιεῖται ἀπό τό ἴδιο τό σύστημα καί καταναλώνεται θεαματικά. Ἔτσι οἱ μάζες παρακολουθοῦν τήν νομοτέλεια τῆς ἀνθρώπινης ἀπελευθέρωσης μπροστά στά μάτια τους, καί τήν ἐξύμνησή της χωρίς αὐτές νά συμμετέχουν καθόλου. (Ἄξιον Ἐστί). Βλέπουν τόν Ἐλύτη καί τήν τηλεόραση νά τούς δείχνουν τό πρόσωπό τους, ζωγραφισμένο ἀπό κάποιον πού βρίσκεται ἔξω ἀπό αὐτές, πάνω σέ μιά τουριστική καρτποστάλ. Ἔτσι συμμετέχουν στό μνημόσυνό τους, σάν μακρυνοί συγγενεῖς πού δέν τούς πέφτει λόγος γιά τό νεκρό, καταναλώνουν σάν θέαμα αὐτό πού θἄπρεπε νά κάνουν πράξη οἱ ἴδιες, ἡσυχάζουν καί πᾶνε γιά ὕπνο. Ἔτσι περίπου προσπαθεῖ νά λειτουργήσει ἡ θεσμοποιημένη τέχνη σήμερα (τέχνη μέ πολύ μικρό τ). Ἄλλο πού δέν τά καταφέρνει.

Θά πεῖ κανείς: καί ἡ Τέχνη; δέν ὑπάρχει πιά; Μά βέβαια καί ὑπάρχει. Πρῶτα σάν ἀνάμνηση μιᾶς περασμένης ἐποχῆς καί σάν κομμάτι ἀπό τό ὅραμα μιᾶς μελλούμενης. Ὑπάρχει ἡ μουσική τοῦ Μπετόβεν πού ἐκφράζει τήν ἁρμονία τῆς ἀνθρώπινης οὐσίας καί ὁρίζει μέ ἦχους αὐτό πού ὁ Μάρξ ὅρισε φιλοσοφικά. Ὑπάρχουν οἱ πίνακες τῶν ἐμπρεσσιονιστῶν, πού μᾶς θυμίζουν τήν μαγεία πού πρέπει νά κατακτήσουμε γιά νά κάνουμε τήν ζωή μας εὐτυχισμένη. Ἀλλά ἐκτός ἀπό ὅλα αὐτά ἡ τέχνη ὑπάρχει καί σήμερα, εἴτε σάν προσωπική κραυγή ἀγωνίας, πού δέν μπορεῖ νά βραβευθεῖ μέ Νόμπελ, καί πού ἐκφράζει τό ἀδιέξοδο στίς στιγμές τῆς ἥττας, εἴτε σάν τό χαρμόσυνο γεγονός τῆς ἀνθρώπινης ἀπελευθέρωσης, στά ὁδοφράγματα. Ἡ Τέχνη ὑπάρχει πιά ἐνσωματωμένη στήν ἴδια τήν ζωή σάν διεκδίκηση τῆς ἀνθρώπινης ὁλότητας, σάν ἀγώνας γιά τήν ἀπελευθέρωση, σάν ἐπανάσταση. Εἶναι ἐκείνη πού θά μᾶς δώσει τήν δυνατότητα νά ποῦμε, ξεπερνώντας τά διλήμματα τοῦ παρελθόντος: «ΚΑΙ ΡΕΑΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΜΑΓΕΙΑ. ΤΑ ΘΕΛΟΥΜΕ ΟΛΑ».

ΙΡΛΑΝΔΙΑ: ΕΝΑ ΒΙΕΤΝΑΜ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οἱ τελευταῖες ἀπεργίες πείνας καί ὁ θάνατος 10 'Ιρλανδῶν ἀγωνιστῶν τοῦ IRA καί τοῦ INLA ἔφεραν καί πάλι στό προσκήνιο τόν ἀγώνα τῶν 'Ιρλανδῶν γιά τό διώξιμο τῶν διώξιμο τῶν ἐγγλέζων ἰμπεριαλιστῶν καί τήν Ἕνωση τῆς 'Ιρλανδίας. Ἕνας ἀγώνας πού ἔχει μιά ἱστορία τριῶν αἰώνων καί πού τά τελευταῖα χρόνια, ἰδιαίτερα μετά τό 1968, μπῆκε σέ μιά νέα φάση συνδυάζοντας τόν πόλεμο γιά ἐθνική ἀνεξαρτησία μέ τά νέα στοιχεῖα πού ἀπό τό 1968 καί μετά ἔχουν σφραγίσει τό ἐπαναστατικό κίνημα σέ παγκόσμια κλίμακα, καί ἀποκτώντας ἔτσι μιά νέα ὤθηση καί περιεχόμενο.

Μέσα στήν καρδιά τῆς μητροπολιτικῆς, σοσιαλδημοκρατικοποιημένης σέ μεγάλο βαθμό, Εὐρώπης, τῶν ἀμβλυμένων καί συχνά ἀφομοιωνόμενων κοινωνικῶν ἀντιθέσεων, δυό ἑστίες μακρόχρονου καί ἀδιάκοπου πόλεμου, ἡ χώρα τῶν Βάσκων καί ἡ Βόρεια Ιρλανδία, ἔρχονται κάθε τόσο νά βάλουν σέ ἀμφισβήτηση τό "κοινωνικό συμβόλαιο" καί τήν "εἰρήνη" στήν περιοχή.

'Η 'Ιρλανδία, ἡ πρώτη ἀποικία τῶν 'Εγγλέζων, φαίνεται νά εἶναι καί ἐκείνη πού τελευταία θά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό τήν ἐγγλέζικη κυριαρχία. Κι αὐτό γιατί αὐτή ἡ κυριαρχία δέν περιορίζεται σέ μιά ἐξωτερική -οἰκονομική καί στρατιωτική- ἐνσωμάτωση στή μητρόπολη, ἀλλά ἔχει ἐσωτερικοποιηθεῖ μέσα ἀπό τήν διαμόρφωση τῆς ἴδιας τῆς οἰκονομικῆς καί κοινωνικῆς δομῆς τῆς 'Ιρλανδίας, ἀπό τόν ἰδιαίτερο ρόλο τῶν προτεσταντῶν στή Βόρεια 'Ιρλανδία, ἀπό τήν ἐνσωμάτωση τῆς "ἐλεύθερης" νότιας 'Ιρλανδίας στό σύστημα τοῦ δυτικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Γι'αὐτό ὁ ἀγώνας εἶναι πιό μακρόχρονος καί πιό σκληρός, γι'αὐτό ὑποχρεώνεται νά πάρει καί κοινωνικό καί σοσιαλιστικό περιεχόμενο, ἄσχετα μέ τίς ἀρχικές θελήσεις καί τήν προέλευση τῶν ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων. Γιατί ἡ ἀντίθεση παίρνει, ταυτόχρονα μέ τόν ἐθνικό,καί κοινωνικό χαρακτήρα. Γι'αὐτό τόσο ὁ IRA καί τό Σίν Φέϊν βάζουν στό πρόγραμμά τους μιά σοσιαλιστική 'Ιρλανδία, γι'αὐτό τά τελευταῖα χρόνια ἀναπτύσσονται ὀργανώσεις -ὅπως τό IRSP καί τό ἔνοπλο τμῆμα του ὁ INLA, καί ἡ REVOLUTIONNARY STRUGGLE ('Επαναστατική Πάλη)- πού ἔχουν ἕνα πιό ξεκάθαρο σοσιαλιστικό πρόγραμμα.

'Απ'αὐτή τήν ἰδιαιτερότητα τῆς 'Ιρλανδίας -μιά χώρα μέ σχετικά ἀναπτυγμένες σύγχρονες τάξεις, στή Δυτική Εὐρώπη,καί ἀπό τήν ἄλλη σέ μιά διαδικασία λαϊκοῦ καί ἀντιμπεριαλιστικοῦ ἔνοπλου ἀγώνα- ἰδιαιτερότητα πού τήν κάνει νά ἀποτελεῖ ἕνα ἰδιαίτερο καί ταυτόχρονα ἐνταγμένο στήν εὐρωπαϊκή πραγματικότητα φαινόμενο, βγαίνει καί ἡ ἀναγκαιότητα γιά μιά εὐρύτερη γνώση τῆς πραγματικότητας τῆς 'Ιρλανδίας, πού ἀπό τήν πλευρά μας ἐκφράζεται ὄχι μόνο μέ τή δημοσίευση αὐτῶν τῶν λίγων πληροφοριῶν καί κειμένων ἀλλά καί μέ τήν προσπάθεια νά τήν γνωρίσουμε ἀπό κοντά, μέ τήν ἄμεση μετάβαση ἐκεῖ, ὅπως κάναμε τό καλοκαίρι, καθώς καί τήν προσπάθεια νά ἔρθουν ἐδῶ 'Ιρλανδοί σύντροφοι.

'Η 'Ιρλανδία εἶναι μιά μικρή χώρα -ἔχει τό μισό πληθυσμό ἀπό ἐκεῖνον τῆς 'Ελλάδας- ἀλλά ἡ πεῖρα τοῦ κινήματός της εἶναι τεράστια καί ὁ ρόλος της γιά τό εὐρωπαϊκό κίνημα ὑπῆρξε πάντα σημαντικός.

Σήμερα ἀποτελεῖ μιά ζωντανή ἑστία καί μιά ἐμπειρία ἔνοπλου ἀγώνα μοναδική γιά ὅλη τήν Εὐρώπη, ἄσχετα καί πέρα ἀπό ὁποιαδήποτε ἀδιέξοδη λογική ἄλλων ἔνοπλων στήν Εὐρώπη. Καί δέν εἶναι τυχαῖο πώς μόνο ἐδῶ -στήν 'Ιρλανδία- καί στή χώρα τῶν Βάσκων ὁ ἔνοπλος ἀγώνας ἀποτελεῖ στοιχεῖο ἀνόδου καί ἀνάπτυξης τοῦ κινήματος καί ὄχι στροφῆς του σέ ἀδιέξοδες κατευθύνσεις. Γιατί ἐδῶ ὁ ἔνοπλος ἐμφανίζεται σάν ἀνάγκη τῶν ἴδιων τῶν λαϊκῶν στρωμάτων καί ὄχι περιορισμένων δυνάμεων.Γι'αὐτό καί δέ μπορεῖ παρά νά νικήσει.

Φυσικά, προσπάθειά μας δέ θά εἶναι νά μείνουμε μόνο ἤ κύρια στό ἐπιφανειακό στοιχεῖο ἀλλά νά προχωρήσουμε πιό πέρα στήν κοινωνική καί πολιτική πραγματικότητα τῆς 'Ιρλανδίαςπού παραμένει ἄγνωστη στή χώρα μας.

Γιά τά κείμενα πού δημοσιεύονται παρακάτω ἔχουμε συμβουλευτεῖ ἤ μεταφράσει ἄρθρα ἀπό περιοδικά καί ἐφημερίδες τῶν ἰρλανδικῶν ὀργανώσεων, καθώς καί ἰταλικά περιοδικά τοῦ κινήματος (CONTRO-INFORMAZIONE, LOTTA CONTINUA PER IL COMMUNISMO, IRLANDA 1968-1978, κλπ.).

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ἡ Ἰρλανδία εἶναι ἡ παλαιότερη βρετανική ἀποικία, μ'ἕνα παρελθόν ἀποικιακῆς κατοχῆς, πού χρονολογεῖται πάνω ἀπό 700 χρόνια. Στίς ἀρχές τοῦ 17ου αἰώνα ἤδη ὁλόκληρη ἡ κομητεία τοῦ Ντέρρυ ἔχει περάσει στά χέρια ἑνός γκρούπ λονδρέζικων εταιριῶν μέ τό νά δοθοῦν κτήματα σέ Ἄγγλους καί Σκωτσέζους, ἔναντι ἑνός ἀσήμαντου ἐνοικίου πού θά πληρωνόταν μακροπρόθεσμα στήν Ἀγγλία.

Στόν Ἰρλανδέζικο λαό μαζί μέ τούς ξένους γαιοκτήμονες τοῦ ἐπιβλήθηκε καί μιά ξένη ἐκκλησία. Ἡ Ἀγγλικανική ἐκκλησία ἔγινε τό ἐπίσημο κρατικό δόγμα καί ἡ ἐξουσία της στηρίχτηκε στή δεκάτη (ἀναγκαστική φορολογία τοῦ ἑνός δεκάτου τοῦ προϊόντος κάθε Ἰρλανδοῦ ἀγρότη). Ἐπιπλέον δημιουργήθηκε ἡ λεγόμενη Ποινική Νομοθεσία ἡ ὁποία ὑποβίβαζε τή πλειοψηφία τοῦ λαοῦ (καθολικοί) σέ πολίτες τρίτης κατηγορίας. Ἡ ἀγγλική ἐξουσία χρησιμοποίησε ἰδιαίτερα τό θρησκευτικό ζήτημα, ὥστε νά δημιουργηθεῖ ἕνας βαθύς διαχωρισμός ἀνάμεσα σέ Προτεστάντες καί Καθολικούς μέ μιά οἰκονομική καί κοινωνική ὑπεροχή τῶν πρώτων.

Τό 1795 δημιουργήθηκε ἡ προτεστάντικη ὀργάνωση τό Τάγμα τῆς Ὀράγγης, τά μέλη τοῦ ὁποίου ἦταν τά πιό ἐκφυλισμένα κοινωνικά στοιχεῖα πού ἄρχισαν ἕνα φανατικό πόλεμο ἐνάντια στούς καθολικούς. Ὁ θρησκευτικός φανατισμός, ἦταν πάντοτε ἕνα οὐσιαστικό ὅπλο διασφάλισης τοῦ βρετανικοῦ ἐλέγχου. Ἔτσι τό Τάγμα τῆς Ὀράγγης ξεκίνησε καί ἀναπτύχθηκε σάν μαζική ὀργάνωση τῆς ἀντεπανάστασης.

Τά ἀποτελέσματα τῆς λεηλασίας τῆς Ἰρλανδίας πρός ὄφελος τῆς Βρετανίας ἦταν καταστροφικά. Ὁ περιορισμός τῆς ἰρλανδικῆς οἰκονομίας τόν 17ο καί 18ο αἰώνα μέ ἀποτέλεσμα τήν καταστροφή τῆς ἰρλανδικῆς βιομηχανίας καί ἡ καταστροφή τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας μέ τά φηλά νοίκια στίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰώνα, εἶχεσάν ἀποτέλεσμα τήν ἀνεργία καί τή μετανάστευση. Σέ αὐτή τή καταστροφική διαδικασία συνέβαλε καί ὁ λιμός τοῦ 1845-49, ὅταν περισσότερο ἀπό ἕνα ἑκατομ. ἄνθρωποι πέθαναν, κι ἄλλο ἕνα ἑκατομ. ἀναγκάστηκε νά μεταναστεύσει. (Ὑπῆρχε ἀρκετή τροφή στήν Ἰρλανδία γιά τή διατροφή τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλά ὁ λαός δέν εἶχε λεφτά ν'ἀγοράσει τρόφιμα. Ἐκείνη τήν ἐποχή ἡ χώρα ἔκανε ἐξαγωγές μεγάλων ποσοτήτων σταριοῦ, χαρακτηριστικά τό 1848 ὅταν 300.000 ἰρλανδοί πέθαναν ἀπό πείνα κάπου 51.131.696 λίβρες δημητριακῶν φορτώθηκαν στά λιμάνια γιάτό ἐξωτερικό.)

Ἡ οἰκονομική ἐκμετάλλευση καί ἡ πολιτική κυριαρχία τῆς βρετανίας δέν ἐπιβλήθηκαν χωρίς ἀντίσταση. Τό 1641 μετά μιά μεγάλη ἐξέγερση ἐνάντια στούς κατακτητές, σφάζονται 30.000 κάτοικοι στήν Ντρογκίντα κι οἱ περισσότεροι ἀναγκάζονται νά μεταναστεύσουν. Οἱ ἐξεγέρσεις τοῦ Ἰρλανδέζικου λαοῦ πνίγονται στό αἷμα, 1789, 1803, 1830 (ὅταν οἱ ἀγρότες ἀρνήθηκαν νά πληρώσουν τή δεκάτη "πόλεμος τῆς δεκάτης"), 1848, 1867.

Α. Ἀπό τόν ἀντιμπεριαλιστικό στόν ἐμφύλιο πόλεμο

Τό 1905 ὁ Ἄρθουρ Γκρίφιθς ἵδρυσε τό SINN FEIN (ἐμεῖς μόνοι), μιά ὀργάνωση πού ἀπέβλεπε στή πλήρη ἀνεξαρτησία γιά νά ἐξασφαλίσει τήν οἰκονομική αὐτονομία τοῦ ἰρλανδικοῦ καπιταλισμοῦ. Τό κίνημα γιά τήν ἀνεξαρτησία κορυφώνεται στίς ἀρχές τοῦ 20ου αἰώνα ὅταν τό ἀνερχόμενο κίνημα τῆς νεαρῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀρχίζει νά ἑνώνεται μέ τό παραδοσιακό ἔνοπλο κίνημα τῶν ἐθνικιστῶν.

Τό 1913, μιά γενική ἀπεργία ἀνοίγει αὐτή τή κρίσιμη περίοδο, καθώς ὁ παγκόσμιος πόλεμος συνταράσει τήν Εὐρώπη μέ μιά κινητοποίηση ἐνάντια στήν ἐπιστράτευση. Αὐτά τά δύο γεγονότα βάζουν τίς βάσεις γιά τήν ἐξέγερσητοῦ Πάσχα τοῦ 1916. Πρόκειται γιά μιά ἐξέγερση τῆς πόλης τοῦ Δουβλίνου πού καθοδηγεῖται ἀπό δύο πολιτικές δυνάμεις. Ἀπό τή μιά ἀπό τούς ἐθελοντές τῆς Ρεπουμπλικάνικης Ἀδελφότητας, καί ἀπό τήν ἄλλη τό Δημοκρατικό Στρατό (CITIZENS ARMY), μέ ἡγέτη του τόν γνωστό ἰρλανδό σοσιαλιστή Τζέϊμς Κόνολι. Ὁ στρατός αὐτός εἶχε δημιουργηθεῖ κατά τή διάρκεια τῆς μακρόχρονης ἀπεργίας τοῦ 1913. Ὁ Κόνολι πίστευε ὅτι ἡ ἐξέγερση θά ἄνοιγε τό δρόμο γιά μιά πολύ περισσότερο ριζοσπαστική ἔκβαση τοῦ ἀγώνα ἀπ'αὐτή πού ὁραματίζονταν οἱ Δημοκρατικοί, γιά μιά Ἐργατική Δημοκρατία τῆς Ἰρλανδίας. Αὐτή ἡ ἐξέγερση τοῦ 1916, ἄν καί ἡττήθηκεστρατιωτικά ἔβαλε ὅμως τίς βάσεις τῆς μαζικῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἀντιιμπεριαλιστικοῦ κινήματος, τή περίοδο ἀμέσως μετά τόν παγκόσμιο πόλεμο.

Ἡ χειροτέρεψη τοῦ βιοτικοῦ ἐπίπεδου ἰδιαίτερα γιά τούς ἀγρότες καί ἡ ἀναγκαστικήστρατιωτική θητεία στήν Ἰρλανδία ὄξυναν τό μί

σος γιά τή βρετανική κυριαρχία. Στίς γενικές
ἐκλογές τοῦ I9I8 (πρῶτες ἐθνικές ἐκλογές μέ
τή συμμετοχή τῶν ρεπουμπλικάνων) τό SINNFEIN
κέρδισε τή συντριπτική πλειοψηφία τῶν ἐδρῶν,
σέ ὅλες τίς περιφέρειες ἐκτός τοῦ ὤλστερ. Οἱ
ἐκλεγμένοι ἀντιπρόσωποι (40% κρατούμενοι) ἀρ
νήθηκαν νά συμμετάσχουν στό Ἀγγλικό κοινο -
βούλιο, καί συγκεντρώθηκαν στό Ὤλστερ αὐτο-
ανακηρυσσόμενοι σάν ἀνεξάρτητη βουλή τῆς ἰρ-
λανδικῆς δημοκρατίας, τήν Νταίηλ Εἴρηαν.

Ὁ ἀγώνας ἐναντίον τῶν βρετανῶν εἶχε ἤδη
ἀρχίσει σέ μερικές περιοχές τῆς χώρας,ὅλοι αὐ
τοί οἱ μαχητές τάχθηκαν στό πλευρό τῆς Νταίηλ
Εἴρηαν κι ἔγιναν ὁ στρατός τῆς ἰρλανδικῆςΔη
μοκρατίας, ὁ IRA. Ἡ βίαιη καταστολή ἦταν ὁμό
νος τρόπος γιά νά συγκρατήσει τά πράγματα ἡ
βρετανική κυβέρνηση. Ἀλλά ἡ καταπίεση ἀπό μό
νη της δέν μποροῦσε νά ἀνακόψει τό κίνημα κι
οἱ βρετανοί συμφώνησαν μιά ἀνακωχή τό I92Iμέ
τήν κυβέρνηση τοῦ SINN FEIN καί ἄρχισαν τίς
διαπραγματεύσεις.

Στή Νταίηλ τό I/4 τῶν βουλευτῶν ἦταν καπι
ταλιστές καί τά 2/3 ἀνῆκαν σέ ἀνώτερα ἐπαγγέ
λματα καί δημόσιες ὑπηρεσίες. Ἀλλά σέ πολλές
ἀγροτικές περιοχές ἀκτήμονες ἀγρότες καί μι-
κροκαλλιεργητές ἄρχισαν νά προπαγανδίζουν τό
μοίρασμα τῆς γῆς. Ἡ σκέψη τοῦ κόσμου ἀποπρο-
σανατολίζεται ἀπό τόν ἀγώνα γιά ἐλευθερία

μπαίνοντας στά κανάλια τοῦ ταξικοῦ πολέμου.Ἔ
τσι ὅταν οἱ βρετανοί πρόσφερε στήν κυβέρνηση
μερικά αἰτήματά της, ἄρπαξε τήν εὐκαιρία πού
ζητοῦσε. Ἡ συνθήκη παραχωροῦσε στούς Ἰρλαν-
δούς μιά δικιά τους βουλή, συμφωνήθηκε ἡ δη-
μιουργία ἑνός "ἐλεύθερου κράτους" ὑποταγμέ -
νου στό βρετανικό στέμμμα πού θά ἐπέτρεπεστό
βρετανικό ναυτικό νά χρησιμοποιεῖ τά ἰρλανδι
κά λιμάνια καί θά ἄφηνε τόν ἔλεγχο τῶν 6 ἐπα
ρχιῶν τῆς βορειο-ανατολικῆς ἰρλανδίας στούς
Ἑνωτικούς πολιτικούς πού ταυτίζονταν μέ τά
βρετανικά συμφέροντα. Ἡ συνθήκη βύθισε ὁλό -
κληρο τό δημοκρατικό κίνημα σέ κρίση. Ἡ βάση
τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ, ἡ συντριπτική πλει
οψηφία τοῦ IRA ἀπόρριψε τή συμφωνία, ξέκοψε ἀ
πό τή κυβέρνηση καί προετοιμάστηκε νά συνεχί
σει τόν ἀγώνα.

Ἡ χώρα βυθίστηκε σέ ἕνα σκληρό ἐμφύλιο πό
λεμο ὅπου ὁ στρατός τοῦ ἐλεύθερου κράτους κυ
νηγοῦσε τά μέλη τοῦ δημοκρατικοῦ στρατοῦ.Με-
τά τό I923 οἱ Δημοκρατικοί εἶχαν ἡττηθεῖ στ-
ρατιωτικά. Ἡ μεσαία τάξη δέν ἤθελε σέ καμμιά
περίπτωση νά συνεχίσει τόν ἀγώνα γιά ἀνεξαρ-
τησία στό βαθμό πού ὁ ἀγώνας αὐτός θά ὁδηγοῦ
σε σέ μιά κοινωνική ἀλλαγή πού θά ἀπειλοῦσε
τήν ἴδια της τή θέση.Τό I930 ἐξελέγη πρωθυ -
πουργός ὁ Ντέ Βαλέρα ὁ ὁποῖος ἐξολόθρευσε κυ
ριολεκτικά τούς παλιούς του συμμάχους τά μέ-
λη τοῦ Δημοκρατικοῦ στρατοῦ.

Β. 1968-81: Ἡ ἀναγέννηση τοῦ κινήματος

Στά τέλη τοῦ I960 τό ποσοστό τῆς ἀνεργίας
στή βόρεια Ἰρλανδία ἦταν περίπου τό διπλά -
σιο ἀπό τό ἀντίστοιχο ποσοστό τῆς βρετανίας,
καί χιλιάδες ἀναγκάζονταν νά μεταναστεύσουν,
οἱ μισθοί ἦταν ἀκόμη χαμηλότεροι καί πάνω ἀ-
πό ὅλα οἱ καθολικοί ἐργάτες εἶχαν νά ἀντιμε-
τωπίσουν τήν πιό ἄγρια ἀστυνομική καταπίεση.

1968-72 Ἀπό τά πολιτικά δικαιώματα στό λαϊκό πόλεμο

Τό I967 ἀποτελεῖ σταθμό γιά τό βορειο-ιρ-
λανδέζικο κίνημα μέ τήν ἀνάπτυξη τοῦ NICRA
(Βορειο-ιρλανδέζικη ἕνωση γιά τά πολιτικά δι
καιώματα) πού ἐνῶ ἐπιρρεάστηκε ἀπό τό παρά -
δειγμα τῶν μαύρων τῆς Ἀμερικῆς, γιά πρώτη
φορά δέν ἀπευθύνεται μόνο στίς καθολικές μει
οψηφίες, ἀλλά ἀγκαλιάζει πλατύτερα στρώματα,
κι ἀπό τούς προτεστάντες σ'ἕνα πρόγραμμα γιά
δημοκρατικές μεταρυθμίσεις.

Αὐτές οἱ μεταρυθμίσεις ὅμως βρίσκονται σέ
πλήρη ἀντίθεση μέ τά συμφέροντα τῆς τοπικῆςα
στικῆς τάξης καί τῆς φύσης αὐτοῦ τοῦ κρατίδι
ου. Ἡ ἀπάντηση εἶναι σταθερή καί σκληρή.Απα
γόρευση κάθε μαζικῆς κινητοποίησης, καί ἐλεύ
θερο πεδίο στίς νομιμόφρονες συμμορίεςνά δρά
σουν ξαναφουντόνωντας τό θρησκευτικό μίσος ,
καί τόν τρόμο μεταξύ τῶν προτεσταντῶν.Οἱ φοι
τητές ὅμως τοῦ QUEEN'S UNIVERSITY, ριζοσπα -
στικοποιημένοι ἀπό τούς φοιτητικούς ἀγῶνες
τοῦ '68 στήν Εὐρώπη, ἀψηφοῦν τίς ἀπαγορεύσεις
τῆς κυβέρνησης καί ὁδηγοῦν σέ συγκρούσεις μέ
τήν ἀστυνομία. Ἔτσι τόν Ὀκτώβρη τοῦ '68, τό
φοιτητικό κίνημα γέννησε μιά ὀργάνωση ἀνοι-
χτή καί ἀντιαυταρχική τήν PEOPLE'S DEMOCRACY
(Δημοκρατία τοῦ Λαοῦ) μέ σκοπό τήν ἑνότητα
τῶν φοιτητῶν καί τῶν ἐργατῶν στόν ἀγώνα ἀπό

τά πολιτικά δικαιώματα μέχρι τήν ἐπαναστατι-
κή ρήξη μέ τό κράτος καί τόν καπιταλισμό.Τόν
Γενάρη τοῦ I969 ὀργανώνει τήν μεγάλη πορεία
ἀπό τό Μπέλφαστ στό Ντέρρυ πού κτυπιέται ἀπό
τή βασιλική ἀστυνομία τῆς RUC καί τούς ἐνοπ-
λους ἐξτρεμιστές προτεστάντες στό BURNTOLLET.
Ἡ καταπίεση δυναμώνει,οἱ ενωτικοί ἀποφασί -
ζουν νά παρέμβουν οἱ B-SPECIALS (ἐθελοντές
ἔνοπλοι φασίστες) οἱ ὁποῖοι τόν Ἀπρίλη τοῦ
'69 κτυποῦν τήν καθολική συνοικία BOGSIDE
στό Ντέρρυ καί ἔχουμε τόν πρῶτο νεκρό. Μέσα
στόν Ἰούνη καί Ἰούλη οἱ δυνάμεις τῆς τάξης
οἱ ἔνοπλες συμμορίες καί B-SPECIALS ξαπολύ -
ουν ἕνα φοβερό προγκρόμ στά γκέτο τοῦ Ντέρρυ
μέ σκοπό νά ἐξολοθρεύσουν τούς κατοίκους. Ὁ
λαός τῆς συνοικίας, οἱ νέοι προλετάριοι καί
οἱ φοιτητές τῆς PEOPLE'S DEMOCRACY ἀμύνονται
μέ ὁδοφράγματα, μολότωφ, λίγα ὅπλα, ἐνῶ ὁIRA
παραδοσιακή ὀργάνωση τῆς πλειοψηφίας τῶν κα-
θολικῶν δέν συμμετέχει. Οἱ συγκρούσεις ξαπλώ
νονται καί στά γκέτο τοῦ Μπέλφαστ μέ ἀποτέλε
σμα νά σκοτωθοῦν δέκα καθολικοί καί νά ξεκλη
ριστοῦν I500 οἰκογένειες καθολικῶν ἀπό τά κα
μένα σπίτια τους.

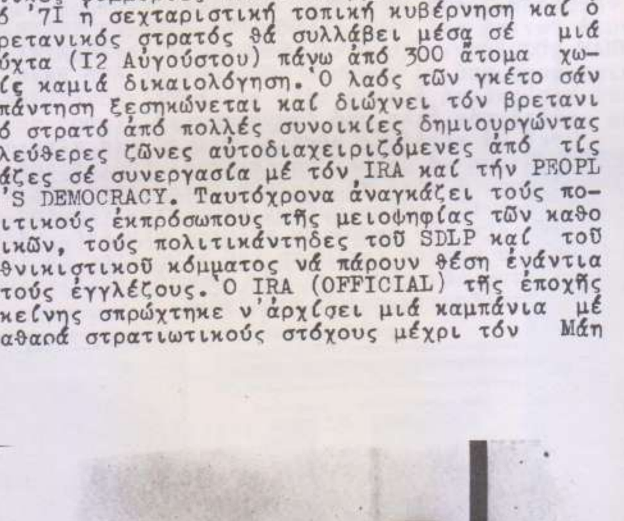
Σ'αὐτή τήν κατάσταση ἡ ἐργατική κυβέρνηση
τῆς Ἀγγλίας ἀποφασίζει νά παρέμβει γιά νά
παίξει τόν μεσάζοντα, σάν εἰρηνευτική δύναμη.
Πίσω ἀπό τά ὁδοφράγματα ὅμως στά γκέτο οἱ νέ
οι τῆς PEOPLE'S DEMOCRACY βάζουν τούς μίνι -
μουμ στόχους τοῦ ἀγώνα τους :ἀναστολή τῆςκοι
νοβουλευτικῆς ἐξουσίας, ἀφοπλισμός τῆς RUC,
διάλυση τῶν B-SPECIALS καί κατάργηση τῆς εἰ-
δικῆς νομοθεσίας (SPECIAL POWERS ACT).

Μόνο στίς I5 Σεπτέμβρη καθαρίζονται τά ὁ-
δοφράγματα στά γκέτο, ἐνῶ ἡ βρετανική κυβέρ-
νηση δηλώνει ὅτι θά πιέσει τήν κυβέρνησηστίς
6 κομητεῖες γιά νά καταργήσει τούς ἀντιδημο-
κρατικούς νόμους. Ἀλλά ὄχι μεταρυθμίσεις. Ἡ
συντηρητική κυβέρνηση τῆς Ἀγγλίας πού διαδέ
χεται τήν ἐξουσία τό I970. θά δείξει τό προ-

σωπεῖο της ἔναντι τοῦ ἰρλανδέζικου λαοῦ. Καταργοῦνται τά B-SPECIALS ἀλλά ἀντικαθίσταντα ἀπό τά UDR (στρατιωτική διοίκηση γιά τήν ἄμυνα τῆς Β. Ἰρλανδίας), ἐνῶ οἱ φασιστικές συμμορίες συνεχίζουν τή δραστηριότητά τους. Ἡ ἀπάντηση στίς λαϊκές ἐθνικιστικές ζῶνες, ἀφοῦ ἐγκαταλείπονται οἱ αὐταπάτες γιά μεταρυθμίσεις, εἶναι ἄμεσος ἀγώνας ἐνάντια στόν ἰμπεριαλισμό. Οἱ δυνάμεις τῆς PEOPLE'S DEMOCRACY ἀναπτύσσονται στά γκέτο καθώς καί κεῖνες τῶν ρεπουμπλικάνων πού μετά ἀπό ἕνα σχίσμα καί μιά αὐτοκριτική θά ἡγεμονεύσουν ἀπό τήν ἀρχή στόν λαϊκό ἐθνικο-απελευθερωτικό πόλεμο πού ἄρχισε.

Τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα μετά ἀπό τό παράνομο συνέδριο τοῦ IRA τόν Δεκέμβρη τοῦ '69 καί τό συνέδριο τοῦ SINN FEIN τόν Γενάρη τοῦ '70 χωρίζεται στούς OFFICIAL ἀπό τούς ὁποίους θά βγεῖ τό 1974 ἡ ἀριστερά τους πτέρυγα σχηματίζοντας τό IRSD (Ἰρλανδικό Ρεπουμπλικάνικο Σοσιαλιστικό Κόμμα) μέ τό στρατιωτικό τμῆμα INLA, καί στούς PROVISIONALS μέ τόν IRA, καί τήν πολιτική του ἔκφραση SINN FEIN. Οἱ OFFICIAL μέ τόν καιρό θά ὀνομαστοῦν "SINN FEIN THE WORKERS PARTY" καί θά ἐξελιχθοῦν σέ μιά ἀντιδραστική ὁμάδα δολοφόνων ἀντεπαναστατῶν, πού θά δολοφονήσουν πολλούς ἀγωνιστές τοῦ IRSP πού δέν συμφώνησαν μαζί τους. Ἐνῶ οἱ PROVISIONAL θά γίνουν πόλος συσπείρωσης πολλῶν νέων προλετάριων τῶν γκέτο καί μαρξιστῶν ἐπαναστατῶν πού προέρχονταν ἀπό τήν PEOPLE'S DEMOCRACY, καί θά ἡγεμονεύσουν τῆς ἀντιιμπεριαλιστικῆς ἀντίστασης πού θ' ἀκολουθήσει.

Ἀπό τό '70 καί μετά ὁ IRA γίνεται ὀργάνωση λαϊκῆς ἄμυνας στά γκέτο ἐνάντια στίς φασιστικές συμμορίες καί στόν βρετανικό στρατό. Τό '71 ἡ σεχταριστική τοπική κυβέρνηση καί ὁ βρετανικός στρατός θά συλλάβει μέσα σέ μιά νύχτα (12 Αὐγούστου) πάνω ἀπό 300 ἄτομα χωρίς καμιά δικαιολόγηση. Ὁ λαός τῶν γκέτο σάν ἀπάντηση ξεσηκώνεται καί διώχνει τόν βρετανικό στρατό ἀπό πολλές συνοικίες δημιουργώντας ἐλεύθερες ζῶνες αὐτοδιαχειριζόμενες ἀπό τίς μάζες σέ συνεργασία μέ τόν IRA καί τήν PEOPLE'S DEMOCRACY. Ταυτόχρονα ἀναγκάζει τούς πολιτικούς ἐκπρόσωπους τῆς μειοψηφίας τῶν καθολικῶν, τούς πολιτικάντηδες τοῦ SDLP καί τοῦ ἐθνικιστικοῦ κόμματος νά πάρουν θέση ἐνάντια στούς ἐγγλέζους. Ὁ IRA (OFFICIAL) τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σπρώχτηκε ν' ἀρχίσει μιά καμπάνια μέ καθαρά στρατιωτικούς στόχους μέχρι τόν Μάη τοῦ '72. Ἡ ἀντίδραση τῶν ἐγγλέζων ἦταν χαρακτηριστική. Στίς 31-1-72 βρετανοί ἀλεξιπτωτιστές κτυποῦν μιά λαϊκή διαδήλωση γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν φυλακισμένων στά σύνορα τῆς ἐλεύθερης ζώνης τοῦ Ντέρρυ καί σκοτώνουν ἐν ψυχρῷ 14 διαδηλωτές. Ἡ σφαγή θά μείνει μέ τό ὄνομα "BLOODY SUNDAY" (ματωμένη Κυριακή). Ἡ ἀντίδραση ἐνάντια στόν ἐγγλέζικο ἰμπεριαλισμό γίνεται αἰσθητή σ' ὅλο τόν κόσμο. Στήν Νότια Ἰρλανδία 30.000 ἄτομα συγκρούονται τρεῖς μέρες μέ τήν ἀστυνομία καί καῖνε τήν ἐγγλέζικη πρεσβεία στό Δουβλίνο. Συγκρούσεις 20.000 ἀτόμων στό Λονδίνο, ὅπου ἡ ἐγγλέζικη κυβέρνηση ἀναγκάζεται νά παύσει τό κοινοβούλιο στή Βόρεια Ἰρλανδία καί νά αναλάβει αὐτή τή διοίκηση στίς 6 κομητεῖες. Στίς 31 Ἰούλη τοῦ '72 ἐξαπολύεται ἡ ἐπιχείρηση "MOTORMAN" καί ξανακαταλαμβάνονται οἱ ἀπελευθερωμένες ζῶνες μέσα σέ μιά νύχτα μέ ἐγγλέζικα τάνκς πού ἀπέναντί τους ὁ IRA δέν εἶχε νά παρατάξει παρά ἐλάχιστα ἀτομικά ὅπλα. Ἔτσι ἄνοιξε ὁ δρόμος μιᾶς "πολιτικῆς λύσης" ὅπως τήν εἶπαν ἐλεγχόμενης ἀπό τόν ἐγγλέζικο ἰμπεριαλισμό μέσα ἀπό τόν καταμερισμό τῶν ἐξουσιῶν μεταξύ συντηρητικῶν ἐνωτικῶν καί πολιτικάντιδων ἀστῶν καθολικῶν γιά ν' ἀπομονωθεῖ καί νά ἡττηθεῖ ἡ ἀντιιμπεριαλιστική ἀντίσταση.

1972-77 Ὁ ἰμπεριαλισμός σέ ἐπίθεση

Τό ἐγγλέζικο σχέδιο "ὁμαλοποίησης" στίς 6 κομητεῖες στηρίζεται σέ δύο βασικά σημεῖα: Καταπίεση ἀπό τή μιά, καταμερισμός ἐξουσιῶν ἀπό τήν ἄλλη. Ἔρευνες, συλλήψεις, βασανιστήρια, φυλακίσεις, χαφιεδισμός καί διείσδυση, μέσα στίς ὀργανώσεις τοῦ λαοῦ. Παράλληλα ὁλοκληρωτική μεταρύθμιση τοῦ μικροῦ κρατίδιου τῶν 6 κομητειῶν μέ ἴσο καταμερισμό τῆς διοίκησης μεταξύ ἐνωτικῶν καί ἀστικῶν ρεφορμιστικῶν κομμάτων τῶν καθολικῶν, μέ τριμερεῖς σχέσεις καί συμφωνίες μέ τήν βρετανική κυβέρνηση μεταξύ Νοτίου Ἰρλανδίας καί Βορρᾶ. Ἐγγλέζικες ἐπενδύσεις γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς οἰκονομίας, καλλιτέρευση συνθηκῶν ζωῆς στούς καθολικούς καί μείωση τῆς ἀνεργίας μέσα ἀπό τήν ἐνσωμάτωση τῆς Ἰρλανδίας καί τῆς Ἀγγλίας, στήν ΕΟΚ.

Τόν Μάρτη τοῦ '73, ἡ βρετανική κυβέρνηση, παρουσίασε ἕνα νέο σχέδιο. Μέ τήν τελική διάλυση τοῦ κοινοβουλίου τῶν 6 κομητειῶν πρότεινε πολιτικές ἐκλογές γιά ἕνα νέο κοινοβούλιο, τήν ἐθνοσυνέλευση, πού θά ἔπρεπε νά ἐκφράσει τόν νέο καταμερισμό τῶν ἐξουσιῶν. Οἱ ἐκλογές αὐτές ἦταν οἱ πρῶτες μετά τό 1969 καί παρ' ὅλο ὅτι μποϋκοταρίστηκαν ἀπό τόν IRA καί τήν PEOPLE'S DEMOCRACY, ψήφισαν πάνω ἀπό 70% αὐτῶν πού εἶχαν δικαίωμα ψήφου, δίνοντας στόν ἀστικό ὀππορτουνιστικό κόμμα τῶν καθολικῶν, 160.000 ψήφους.

Ἡ πολιτική λύση τοῦ καταμερισμοῦ τῶν ἐξουσιῶν τινάχτηκε στόν ἀέρα, ὄχι τόσο ἀπό τήν ἀντιιμπεριαλιστική ἀντίσταση, ὅσο ἀπό τήν ἀντίδραση τῆς μικροαστικῆς τάξης, τῆς προτεστάντικης ἐργατικῆς τάξης, πού αἰσθάνθηκαν προδομένες ἀπό τήν ἐγγλέζικη κυβέρνηση καί τούς ἐνωτικούς πολιτικούς. Τό 1974 μέ τήν γενική ἀπεργία τοῦ "ULSTER WORKERS COUNCIL" τῶν προτεσταντῶν ἐργατῶν ἐνάντια στόν καταμερισμό τῶν ἐξουσιῶν, γίνεται στρατιωτική κατάληψη στίς προτεστάντικες ζῶνες τῶν πόλεων, ἐξαπολύεται καταπίεση πού ἐπαναφέρει τήν ἄμεση βρετανική διοίκηση στά πράγματα.

'Ο νικηφόρος ένωτισμός έπαιρνε ένα νέο χαρακτήρα μαζικοῦ κινήματος φασιστικοῦ τύπου σχετικά αὐτόνομου ἀπό τήν 'Αγγλία ἀπειλώντας ἕνα μέρος τῆς ἐξουσίας στίς 6 κομητεῖες γιά νά σχηματίσει ἕνα ἀνεξάρτητο φασιστικό κρατίδιο.

Γιά τήν ἀντιιμπεριαλιστική ἀντίσταση ἄρχιζε μιά φάση πολύ σκληρή. Διογκώνεται ἡ καταπίεση στόν Νότο ἀπό τήν συμμαχική κυβέρνηση τῆς FIANNA - FAIL καί LABOUR PARTY μέ ἑκατοντάδες φυλακίσεις ἀγωνιστῶν, ἐνῶ οἱ λαϊκές ἐθνικιστικές μᾶζες στόν Βορρᾶ ἦταν ἀπογοητευμένες καί κουρασμένες ἀπό τόν συνεχῆ πόλεμο. 'Η δυναμιστική καμπάνια τοῦ IRA στήν 'Αγγλία δέν ἐπέφερε παρά μόνο τόν τρομοκρατικό νόμο (PREVENTION OF TERRORISM ACT) πού νομιμοποιοῦσε ἀκόμη πιό πολύ τήν καταπίεση. Ἔτσι μέσα σ'αὐτές τίς συνθῆκες μεταξύ τοῦ Δεκέμβρη τοῦ '74 καί τοῦ Φλεβάρη τοῦ '75 ὁ IRA ἀποφάσισε, νά κάνει ἀνακωχή μέ τόν ἐγγλέζικο στρατόστίς 6 κομητεῖες πού πρόβλεπε θεσμοποίηση κέντρων ἐλέγχου τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, μέχρι τόν Γενάρη τοῦ '76 πού ξαναπαίρνει τά ἡνία τοῦ ἀγώνα ἀκόμη πιό ἀποφασιστικά. 'Αμέσως μετά, τόν Μάρτη τοῦ '76 ὁ ἐγγλέζικος γραμματέας γιά τήν Βόρειο 'Ιρλανδία ROY MASON τοῦ ἐργατικοῦ κόμματος καταργοῦσε τήν ἰδιότητα τοῦ πολιτικοῦ κρατούμενου, ποινικοποιώντας τούς ἀγωνιστές τῆς ἀντίστασης, χαρακτηρίζοντάς τους κοινούς ἐγκληματίες, ὑποχρεώνοντάς τους νά φοροῦν τή στολή τῆς φυλακῆς.

1977 καί μετά. 'Ο ἀγώνας ἐντείνεται

Μετά τήν ἀποτυχία τῆς πολιτικῆς λύσης, καί κατά συνέπεια καί τῆς στρατιωτικῆς, τά δυό τελευταῖα χρόνια ἡ ἀντιιμπεριαλιστική ἀντίσταση ἄρχισε καί πάλι νά ἀναπτύσσεται καί νά δένεται μέ τήν καθημερινή λαϊκή κινητοποίηση ἀπό τή μιά ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη σταθεροποιεῖται ἡ στρατιωτική δραστηριότητα χτυπώντας μέ ἀποτελεσματικότητα τόν κατασταλτικό βρεταννικό μηχανισμό καί τίς οἰκονομικές δραστηριότητεςτοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Διάφορα στοιχεῖα συντέλεσαν σ'αὐτή τήν ἀνάπτυξη ἀνάμεσα στά ὁποῖα:

1) 'Ο ἡρωϊκός ἀγώνας τῶν κρατούμενων γιά νά κατακτήσουν τό καθεστώς τοῦ αἰχμάλωτου πολέμου, πού συγκέντρωσε γύρω του τήν ἐνεργητική συμπαράσταση τοῦ πληθυσμοῦ μέσα ἀπό τίς πρωτοβουλίες τῶν RAC (ἐπιτροπές δράσης τῶν οἰκογενειῶν τῶν κρατούμενων).

2) 'Η "στροφή πρός τά ἀριστερά" τοῦ Ρεπουμπλικάνικου Κινήματος.

3) 'Η καθαρή ἧττα τῆς καταπιεστικῆς κυβέρνησης FINE GAEL- Ἐργατικό Κόμμα τοῦ Νότουστίς ἐκλογές τοῦ 1977, πού ἄν καί ἔφερε στήν ἐξουσία τό FIANNA FAIL, σίγουρα ὄχι ἀντιιμπεριαλιστικό κόμμα, ὥστόσο πρόσφερε κάπως μεγαλύτερα περιθώρια στήν πρωτοβουλία τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων.

Σήμερα παρά τίς τεράστιες ἀριθμητικά στρατιωτικές δυνάμεις (13.500 στρατιῶτες τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ, 10.400 ἀστυνομικοί τῆς RUC., καί 7.850 ἄνδρες τοῦ ULSTER DEFENCE REGIMENT, συνολικά 31.750 ἄνδρες, ἕνας γιά 45 κατοίκους) οἱ ἄγγλοι δέν καταφέρνουν νά νικήσουν τούς ἀγωνιστές τοῦ IRA καί τοῦ INLA.

Ταυτόχρονα, ἀκόμα καί στίς 6 κομητεῖες, ἀρχίζει νά ἀναπτύσσεται ἕνα ἀντικαπιταλιστικό καί ἀντιιμπεριαλιστικό κίνημα, μέ τίς δικέςτου αὐτόνομες ὀργανωτικές δομές, πού πιάνει ὅλο καί πιό ἔντονα τό κοινωνικό πρόβλημα (ἀγῶνες γιά τά νοίκια, τά σπίτια, κλπ.) δένοντάς το πάντα μέ τόν ἀγώνα γιά τήν ὁριστική ἀποχώρηση τῶν 'Εγγλέζων καί τήν Ἕνωση τῆς 'Ιρλανδίας.

Ὅπως λένε καί οἱ 'Ιρλανδοί σύντροφοι, σήμερα ὁ ἀγώνας τους ἔχει μπεῖ σέ μιά κρίσιμη φάση. 'Από τή μιά οἱ 'Εγγλέζοι, μπρός στό κοινωνικό καί οἰκονομικό κόστος αὐτῆς τῆς κατοχῆς, ἑτοιμάζουν τήν ἀποχώρησή τους ἀλλά μέ ὅρους πού νά εὐνοοῦν τόσο αὐτούς ὅσο καί τήν ἰρλανδική ἀστική τάξη καί τούς προτεστάντες. 'Από τήν ἄλλη, τό ἐπαναστατικό κίνημα προσπαθεῖ νά κερδίσει θέσεις ὥστε σέ μιά τέτοια περίπτωση νά μπορεῖ νά ἐπιβάλει τούς δικούς του ὅρους. Σ'αὐτό τό πλαίσιο ἐντάσσεται καί ὁ ἀγώνας τῶν φυλακισμένων ἀγωνιστῶν. Σήμερα, μετά τή λήξη τῶν ἀπεργιῶν πείνας, δέν ἔχει ὑπάρξει ἀκόμα κάποια ἐκτίμηση τοῦ κινήματος (ἤ τουλάχιστον δέν εἶναι σέ μᾶς γνωστή) σχετικά μέ τά ἀποτελέσματα αὐτοῦ τοῦ ἀγώνα.

Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

'Από τά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ 60 καί σέ όλη τή διάρκεια τῆς δεκαετίας τοῦ70 πραγματοποιήθηκε στό κράτος τῆς Ν. Ἰρλανδίας μιά γρήγορη διαδικασία βιομηχανοποίησης κατευθυνόμενη άπόλυτα άπό ξένες πολυεθνικές έταιρίες καί ειδικά άμερικάνικες. Τίς έταιρίες αύτές προσέλκυσε τό χαμηλό κόστος τῆς έργατικῆς δύναμης (I) καί οἱ διευκολύνσεις πού παραχωρεῖ τό κράτος στούς ξένους έπενδυτές (2).

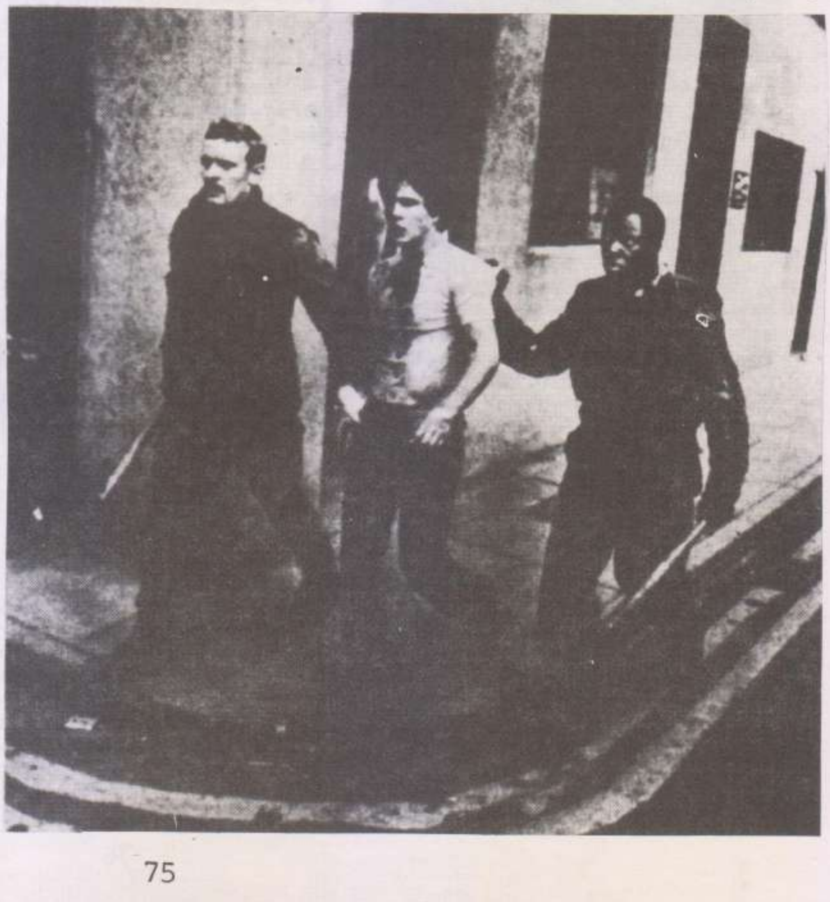
Κατά τή διάρκεια αύτῶντῶν χρόνων, ταυτόχρονα μέ τή δομή τῆς παραγωγῆς, ή ἰρλανδέζικη άστική τάξη έγινε άντικείμενο μιᾶς διαδικασίας προοδευτικῆς ύποταγῆς στό ξένο κεφάλαιο. Τό ντόπιο ἰδιωτικό κεφάλαιο δέν μπόρεσε νά μεταβληθεῖ σέ μονοπωλιακό πολυεθνικό κεφάλαιο καί κατέληξε νά έπενδυθεῖ ούσιαστικά στόν οἰκοδομικό τομέα ή σέ μιά σειρά άπό μικρές έπιχειρήσεις, όργανικά έξαρτημένες άπό τίς έργασίες καί τίς παραγγελίες τῶν πολυεθνικῶν, καθώς έπίσης καί σέ μερικούς άλλους τομεῖς άποσυνδεμένους άπό τήν παραγωγή όπως έμπορικές έπιχειρήσεις, άσφαλιστικές έταιρίες καί χρηματιστικές κερδοσκοπικῆς φύσης.

'Η κρατική άστική τάξη, στό βαθμό πού οἱ τομεῖς όπου έπενδύθηκε τό δημόσιο κεφάλαιο (μεταφορές, έπικοινωνίες μεταποίηση όρισμένων πρώτων ύλῶν) ύποτάχθηκαν στίς άνάγκες τῶν ξένων πολυεθνικῶν βρέθηκε κι αύτή όργανικά ένσωματωμένη μέσα στό μπλόκτῶν συμφερόντων τους άναλαμβάνοντας ένα ρόλο κομπραδόρικης άστικῆς τάξης. Καί φυσικά οἱ πολυεθνικές έμπιστεύτηκαν κι έμπιστεύονται στήν 'Ιρλανδία ένα πολύ συγκεκριμένο ρόλομέσα στό διεθνή καταμερισμό τῆς έργασίας, καί οἱ έπενδύσεις τους συγκεντρώνονται μόνο σέ μερικούς ἰδιαίτερουςτομεῖς καί μάλιστα σέ ἰδιαίτερες έργασίες μέσα σέ αύτούς τούς τομεῖς. Γενικά πρόκειται γιά έργασίες μέ χαμηλήτεχνολογία καί έργασίες καθαρά άνθυγιεινές, όπως στή περίπτωση άμερικάνικων έταιριῶν πού μετέφεραν στό "Εϊρ(3) έγκαταστάσεις γιά έπεξεργασίες πού στίς Ηνωμένες πολιτεῖες είχαν θεωρηθεῖ έπικίνδυνες.

Παράδειγμα χαρακτηριστικό εἶναι ή περίπτωση τῆς πόλης Κόρκ, πού τά τελευτία δέκα χρόνια μέ τίς έπενδύσεις τῆς TOTAL καί GULF OIL μετατράπηκε σ'ένα τεράστιο βιομηχανικό κέντρο πετροχημείας, διεκδικώντας ταυτόχρονα τά θλιβερά πρωτεῖα άνθυγιεινῆς πόλης τοῦ λευκοῦ θανάτου. 'Ανάλογες περιπτώσεις εἶναι έκεῖνεςτῆς ALEAN στόν τομέα έπεξεργασίας τοῦ άλουμινίου ή τῆς RAY-BESTOS MANHATTAN, θυγατρικῆς μιᾶς άμερικάνικης έπιχείρησης πού έπεξεργάζεται άμίαντο όπου μέχρι τώρα έχουν διαπιστωθεῖ περιπτώσεις έργαζομένων πού έχουν πληγεῖ άπό τρεῖς διαφορετικούς τύπουςκαρκίνου.

Μέ μιά λέξη στήν'Ιρλανδία έχουν άναθέσει τό ρόλο τῆς δεξαμενῆς φτηνῶν έργατικῶνχεριῶν, καί τοῦ "σκουπιδοντενεκέ" γιά νά πετᾶνε έκεῖ τίς πιό βρώμικες καί άνθυγιεινές έργασίες.

Στή διάρκεια αύτῆς τῆς διαδικασίας έκβιομηχάνισης σχηματίστηκε ή νέα ἰρλανδική έργατική τάξη μέσα άπό τή μετακίνηση πρός τίς πόλεις έκείνων τῶν μισοπρολεταριακῶν κι ύποπρολεταριακῶν στρωμάτων, καθώς καί τῆς άγροτικῆς μικροαστικῆς τάξης, πού μέχριτώρα διέξοδο έβρισκαν στή μετανάστευση στό έξωτερικό. Φθάνουμε έτσι πολύ γρήγορα νά έχουμε 350.000 άπασχολούμενους στή βιομηχανία, δηλ. περίπου τό 30%τῆς έργατικῆς δύναμης πού εἶναι διαθέσιμη, στίς 26 κομητεῖες τῆς χώρας, ένῶ ό άριθμός τῶν άπασχολούμενων στή γεωργία μειώνεται, μέ άκόμη ταχύτερο ρυθμό, ειδικά μετά τή χαριστική βολή πού δέχτηκαν πολλοί μικροί κτηνοτρόφοι καί γεωργοί μέ τήν είσοδο τοῦ "Εϊρ στήν Κοινή 'Αγορά. Αύτοί πού περισεύουν άπό τούς νεοπρολετάριους

(I) Μέχρι στιγμῆς τό 40% τῶν 'Ιρλανδῶν έργατῶν πληρώνεται μέ λιγότερο άπό 40 στερλίνες καθαρό βδομαδιάτικομισθό πού σημαίνει περίπου 3.500 δρχ. 'Η έπαγγελματική έκπαίδευση στό Νότο, γίνεται μέ έξοδα τοῦ κράτους.

(2) 'Η κατασκευή τῆς ύποδομῆς πού χρειάζεται γιάτό προσωπικό γίνεται μέ έξοδα τοῦ κράτους, τό κράτος προκαταβάλλει τό 50% τοῦ πάγιουκεφάλαιου έπένδυσης μέ ένα τόκο 5%, οἱ ξένες έπιχειρήσεις πού έπενδύουν στό "Εϊρ άπαλλάσσονται άπό τήν καταβολήφόρων πάνω στά κέρδη πού βγαίνουν άπό τίς έξαγωγές μέχρι τό 1999.

(3) "Ετσι όνομάζεται τό κράτος τῆς Νότιας 'Ιρλανδίας.

πού έρχονται στήν πόλη καταλήγουν κατευθείαν στά περιθωριακά κυκλώματα, τῆς προσωρινῆς ἤ τῆς μαύρης δουλειᾶς (κύρια σέ μικρά έργοστάσια πού δουλεύουν τή νύκτα, σέ έπιχειρήσεις καθαριότητας, σέ μπάρ, έστιατόρια κτλπ.). Ἄλλοι, κύρια οἱ νέοι καί οἱ γυναῖκες, τροφοδοτοῦν τίς γραμμές τῶν ἀνέργων. Ἔτσι διαμορφώνεται μιά κατάσταση κινητικότητας καί ρευστότητας στό έσωτερικό τῆς ἀγορᾶς τῆς έργατικῆς δύναμης ὅπου εἶναι δύσκολο νά τραβήξει κανείς μιά διαχωριστική γραμμή ἀνάμεσα σέ έφεδρικό βιομηχανικό στρατό τῶν ἄνεργων προλετάριων, καί σέ έργατική δύναμη πού ἀπασχολεῖται στά περιθωριακά κυκλώματα.

Ἔπειτα ἡ ένσωμάτωση μέσα στό διεθνή καταμερισμό έργασίας, διαμέσου τῶν έπιλεκτικῶν έπενδύσεων τῶν πολυεθνικῶν καθορίζει μιά ούσιαστική ἀλλαγή στή σύνθεση τῆς ἰρλανδικῆς έργατικῆς τάξης. Ἡ παραδοσιακή παραγωγή στό νότο (ὑφαντουργία, παπούτσια, δέρματα καί ρουχισμός) πού έλεγχόταν κύρια ἀπό τό ντόπιο κεφά

λαιο τείνει νά ὑποβαθμίζεται. Καί τό γεγονός ὅτι τά τελευταῖα 7-8 χρόνια τό μεγαλύτερο ποσοστό τῶν παραδοσιακῶν έπιχειρήσεων έξαφανίζεται ἤ περιορίζεται, έπηρεάζει βαθειά τή σχέση μεταξύ τῶν διαφόρων έργατικῶν στρωμάτων. Ἡ φυσιογνωμία τοῦ έργάτη - βιοτέχνη πού ἦταν κυρίαρχη, δίνει τή θέση της στόν έργάτη - μάζα τῆς ἀλυσίδας πού δημιουργεῖ ἡ παραγωγή μεγάλης κλίμακας τῶν ξένων πολυεθνικῶν. Μιά παρόμοια έξέλιξη παρατηρεῖται καί στίς 6 κομητεῖες τοῦ Βορρᾶ τόσο σέ σχέση μέ τή παρέμβαση τοῦ ξένου κεφάλαιου (4) ὅ-

(4) Τόν Ἰούνη τοῦ 1976 τό 48,9% τῶν ἀπασχολουμένων στό Ὤλστερ έργαζόταν σέ έπιχειρήσεις μέ έγγλέζικα κεφάλαια, τό 18,1% σέ έπιχειρήσεις μέ ἀμερικάνικα κεφάλαια τό 11% σέ έπιχειρήσεις μέ κεφάλαια ἄλλων εύρωπαϊκῶν χωρῶν, τό 4,3% σέ έπιχειρήσεις μέ δυτικογερμανικά κεφάλαια καί μόνο τό 16,6% σέ έπιχειρήσεις μέ τοπικά κεφάλαια.

An Phoblacht
REPUBLICAN NEWS

SINN FEIN - IRA (provisionals)

Μετά ἀπό μιά σειρά κριτικές πρός τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα ἀπό τήν πλευρά τῶν ἰρλανδικῶν μαρξιστικῶν έπαναστατικῶν όργανώσεων, οἱ PROVISIONALS προχώρησαν, τό 1977, σέ μιά αὐτοκριτική καί ἀλλαγή τῆς γραμμῆς τους πού έγινε γνωστή σάν "στροφή πρός τά ἀριστερά". Αὐτή ἡ στροφή βασίστηκε κύρια σέ τρία σημεῖα:

1. Ἡ νίκη δέν εἶναι ἄμεση καί σίγουρη ὅπως εἶχε ὑποστηρίξει τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα στά προηγούμενα χρόνια: ὁ βρεταννικός ἰμπεριαλισμός δέν πρόκειται νά ἀποχωρήσει μέ τή θέλησή του καί ὁ ἀπελευθερωτικός ἀγώνας θά πρέπει νά εἶναι μακρόχρονος.

2. Ὁ ἀντιμπεριαλιστικός πόλεμος δέ μπορεῖ νά νικήσει βασιζόμενος ἀποκλειστικά ἤ σχεδόν ἀποκλειστικά στό συναισθηματικό μίσος πού ὁ έθνικιστικός πληθυσμός τῆς Βόρειας Ἰρλανδίας τρέφει γιά τό βρεταννό καταχτητή: οἱ ρεπουμπλικάνοι θά πρέπει νά τοποθετηθοῦν (πράγμα πού δέν έκαναν τήν έποχή τῶν ἀπελευθερωμένων περιοχῶν, στά 1971-72) σέ σχέση μέ τά οἰκονομικά ζητήματα καί νά συμμετάσχουν στούς καθημερινούς ἀγῶνες τῶν μαζῶν, γιατί τό νά συγκεντρώσει κανείς ὅλες τίς δυνάμεις τοῦ ένοπλου ἀγώνα στή στρατιωτική κύρια ἀντιπαράθεση μέ τόν έχθρό κινδυνεύει νά περιορίσει τήν ένταξη τοῦ πληθυσμοῦ στήν Ἀντίσταση. Ἐπομένως ὁ ένοπλος ἀγώνας πρέπει νά ἰδωθεῖ σά μία, καί ὄχι ἡ μοναδική, πλευρά τοῦ ἀντιμπεριαλιστικοῦ ἀγώνα· έθνικό καί κοινωνικό ζήτημα πρέπει νά συνδεθοῦν πολύ πιό στενά ἀπ' ὅτι μέχρι σήμερα έκανε τό SINN FEIN καί ὁ IRA.

3. Ἄλλη προϋπόθεση γιά τή νίκη εἶναι πώς οἱ ρεπουμπλικάνοι δέ θά πρέπει νά περιορίζουν τήν πολιτική τους δουλειά στή Δημοκρατία τῶν 26 κομητειῶν μονάχα στήν ὑποστήριξη τοῦ έθνικο-ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα στό Βορρά, ἀλλά θά πρέπει νά συμμετέχουν στούς οἰκονομικούς καί ἀντικαπιταλιστικούς ἀγῶνες τοῦ προλεταριάτου καί νά συνδεθοῦν μέ τά πιό ἀποφασισμένα έργατικά στελέχη.

Αὐτή ἡ "στροφή πρός τά ἀριστερά" έπέφερε ἀρκετές ἀλλαγές καί στό πρόγραμμα τῶν PROVISIONALS, πρόγραμμα πού ὀνομάζεται "EIRE NUA" ("Νέα Ἰρλανδία" στά γαηλικά), πού ὡστόσο δέ παύει νά παραμένει βαθειά δεμένο μέ τήν ἰρλανδική ρεπουμπλικάνικη ἰδεολογία. Οἱ στόχοι τοῦ προγράμματός τους μποροῦν νά συνοψιστοῦν στά έξῆς σημεῖα:

1. Μιά Σοσιαλιστική Ἰρλανδική Δημοκρατία στίς 32 κομητεῖες, "δημοκρατική" καί ὄχι στηριγμένη στή θρησκεία, πού θά έγγυᾶται τά ἀστικά καί πολιτικά ἀτομικά δικαιώματα· "ὁμόσπονδη", δηλαδή βασισμένη στή διοικητική αὐτονομία τῶν τεσσάρων ἰστορικῶν έπαρχιῶν τῆς Ἰρλανδίας, πού θά ἀποφασίζουν οἱ ἴδιες σχετικά μέ τά ἰδιαίτερα μέτρα πού θά πρέπει νά πάρουν γιά νά λύσουν τά διάφορα προβλήματά τους (πράγμα πού έκτός ἀπό τ' ἄλλα θεωρεῖται καί μιά έγγύηση γιά τήν προτεστάντικη πλειοψηφία τοῦ Ὤλστερ)· ὅσο τό δυνατό πιό πλατειά διοικητική ἀποκέντρωση καί μεταβίβαση στόν πληθυσμό ὅλων τῶν έξουσιῶν τῶν τοπικῶν όργανισμῶν, ἀκόμα καί τῆς οἰκονομικῆς· ἀνεξαρτησία ἀπό τούς συνασπισμούς καί ἀδέσμευτη πολιτική, ἀντίθεση στήν ΕΟΚ καί τό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο· έκπαίδευση πού θά ρίχνει τό βάρος στήν ἰρλανδική κουλτούρα καί τή γαηλική γλώσσα.

2. Στόν καθαρά κοινωνικό τομέα: ένας σοσιαλισμός δεμένος μέ τίς ἀνάγκες καί τό έπίπεδο ἀνάπτυξης τῆς Ἰρλανδίας πού θά ἀποφύγει νά ξαναπέσει στίς ἀποτυχίες τῶν ἄλλων σοσιαλιστικῶν μοντέλων, δηλαδή στόν συγκεντροποιημένο καί ὁλοκληρωτικό κρατικό καπιταλισμό πού ξαναγεννᾶ τήν κυριαρχία μιᾶς τάξης γραφειοκρατῶν· γι' αὐτό ἡ ἀπαλλοτρίωση τοῦ ξένου κεφάλαιου καί τῶν μεγάλων έπιχειρήσεων δέν πρέπει νά γίνει μέ τήν κρατικοποίησή τους, ἀλλά μέσα ἀπό ένα σύστημα διαφοροποιημένης οἰκονομίας καί ἀποκεντρωμένου έλέγχου μέ έργατική αὐτοδιαχείρηση τῶν έπιχειρήσεων· έλευθερία πρωτοβουλίας γιά τό μικρό έθνικό κεφάλαιο, ἀρκεῖ νά "μήν έκμεταλλεύεται έργατική δύναμη". Ὅσο γιά τήν ὕπαιθρο, ὄχι κρατική κολλεκτι-

βοποίηση τῆς γῆς ἀλλά ἀνάπτυξη τῆς μικρῆς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας, ὑποστηριζόμενης ἀπό ἐπιδοτήσεις τῶν τοπικῶν κοινοτήτων.

Σέ σχέση μέ τό ζήτημα τῆς σύνδεσης τῆς Ἰρλανδίας μέ τό παγκόσμιο οἰκονομικό σύστημα, στόχος τοῦ ρεπουμπλικάνικου κινήματος εἶναι ἡ αὐτάρκεια στήν ὁποία θά πρέπει νά φτάσει μέσα ἀπό διαφοροποιημένες ἀνταλλαγές μέ τό ἐξωτερικό, ἰδιαίτερα μέ τίς χῶρες τοῦ Τρίτου Κόσμου, καί μέ τήν ἔξοδο τῆς Ἰρλανδίας ἀπό τήν ΕΟΚ. Τό πρόγραμμά τους προβλέπει ἐπίσης τήν οἰκονομική ἀντίσταση στόν ἰμπεριαλισμό μέσα ἀπό πιστωτικά ἱδρύματα, κοινωνικά κέντρα καί ἐπιτροπές πού θά ὀργανώσουν τόν ἀγώνα γιά τό σπίτι, γιά τά νοίκια, γιά τούς φόρους καί τή νομική βοήθεια στόν ἐθνικιστικό πληθυσμό.

Τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα ἐκδίδει μιά ἐφημερίδα στό Μπέλφαστ, "REPUBLICAN NEWS", καί μία στό Δουβλίνο, "AN PHOBLACHT" (πού στά γαηλικά σημαίνει "Ἡ Δημοκρατία").

σο καί σέ σχέση μέ τή δομή τῆς ἀπασχόλησης (5). Ἀκόμη καί οἱ παραδοσιακές βιομηχανίες τοῦ Βορρᾶ (ναυπηγεῖα, μηχανουργεῖα) μειώνονται, καί ἀπό I2.700 ἀπασχολούμενους τό I965 περνοῦν σέ 9.900 τό I975. Καί ἄν σ' αὐτόν τό τομέα ὁ εἰδικευμένος ἐργάτης εἶναι ἀναντικατάστατος στήν παραγωγική διαδικασία, ὡστόσο τό βάρος του σέ σχέση μέ τήν ὑπόλοιπη ἐργατική τάξη στό σύνολό της μειώνεται. Ἀκόμη καί τά προνόμιά του σέ σχέση μέ τά ὑπόλοιπα προλεταριακά στρώματα, τά πιό ἐκμεταλλευόμενα περιορίζονται ὅλο καί περισσότερο καί πάνω ἀπ' ὅλα σήμερα στή κρίση πού ὑπάρχει δέν ἀρκεῖ πιά ὁ θρησκευτικός διαχωρισμός (στό Βορρᾶ) γιά νά ἀποκρύψει τή διάβρωση τῆς ὑλικῆς τους βάσης.

Ἐάν εἶναι ἀλήθεια λοιπόν ὅτι στίς 6 κομητεῖες τά ναυπηγεῖα συνεχίζουν νά ἀποτελοῦν εναν ἀπό τούς βασικούς πόλους, εἶναι ἄλλο τόσο ἀλήθεια ὅτι πάνω ἀπό τό μισό τῶν ἀπασχολούμενων πού δουλεύουν στή μεταποιητική βιομηχανία τοῦ Βορρᾶ εἶναι "νέοι ἀπασχολούμενοι" δηλαδή μετά τό I945 πού σημαίνει ὅτι εἶναι ὅλο καί λιγότερο δεμένοι μέ τήν παραδοσιακή παραγωγή καί περισσότερο ἐξαρτημένοι ἀπό τίς ἐπενδύσεις τῶν πολυεθνικῶν.

Στό κοινωνικό ἐπίπεδο αὐτή ἡ ἀναπόφευκτα ἄνιση βιομηχανοποίηση φέρνει μαζί της διάφορες ἀντιφατικές ἐπιπτώσεις : ἡ γέννηση βιομηχανικῶν πόλ ων ἀνάπτυξης ἔχει σά φυσική συνέπεια τή δημιουργία συνοικιῶν γκέτο σέ ὅλες τίς βασικές πόλεις τοῦ Βορρᾶ καθώς καί τοῦ Νότου (παράδειγμα ἡ βορειοδυτική περιφέρεια τοῦ Δουβλίνου) μέ τήν ἐμφάνιση φαινομένων λιγότερο ἤ περισσότερο ἔντονων ἀνάλογα, μέ τήν γεωγραφική ζώνη, ἤ ἀκόμη φαινόμενων χρόνιας ἀνικανότητας τῶν τοπικῶν ἀρχῶν νά λύσουν στοιχειώδη προβλήματα κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν.

Στίς 6 κομητεῖες τοῦ Βορρᾶ ὅλα αὐτά τά φαινόμενα παρουσιάζονται μέ τή πιό συμπυκνωμένη καί ἐμφανή τους μορφή εἴτε ἐξαιτίας τοῦ ἀνώτερου ἐπιπέδου βιομηχανοποίησης, εἴτε ἐξαιτίας τοῦ ἀπαρτχάϊντ ἀπέναντι στήν καθολική κοινότητα, πού τώρα πιά εἶναι δύσκολο νά ἐγκαταλειφθεῖ χωρίς ν' ἀπελευθερώσει τίς ταξικές ἀντιθέσεις, εἴτε τέλος γιατί ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικός πόλεμος πού διεξάγεται περιορίζει τίς ἀντιθέσεις στό κατώτερο δυνατό ἐπίπεδο, ἀποκαλύπτοντας στό Βορρᾶ τό ἀληθινό πρόσωπο τοῦ ἴδιου ταξικοῦ ἐχθροῦ πού κι οἱ προλετάριοι τοῦ Νότου ἀρχίζουν νά ἀναγνωρίζουν.

ΚΡΙΣΗ, ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ - ΕΘΝΙΚΟ

Ἡ φάση τῆς παραγωγικῆς ἀνάπτυξης ἐκτός ἀπό τό ὅτι προκάλεσε τή μείωση τοῦ ποσοστοῦ ἐξαγωγῆς ἐργατικῆς δύναμης σέ ἰσχυρότερες καπιταλιζῶνες (παραδοσιακά Ἀγγλία, Ἀμερική), ταυτόχρονα ἐπιτάχυνε τήν ὡρίμανση συνθηκῶν γιά μιά σειρά ἐργατικῶν ἀγώνων βασισμένων στήν αὔξηση μισθῶν. Πράγματι σ' αὐτή τή περίοδο τό συνδικαλιστικό ἐπίπεδο τῶν ἐργαζομένων στό Ἔιρ φτάνει τά πιό ψηλά ἐπίπεδα τῆς Εὐρώπης: σέ ὁρισμένες ἐπιχειρήσεις τοῦ κρατικοῦ τομέα, τό ποσοστό συνδικαλισμένων ἐργατῶν φτάνει τό 95%. Οἱ μέρες ἀπεργίας ἀπό 295.7I6 τό I975 φτάνουν σέ 776.949 τό I976, ἐνῶ ὁ ἀριθμός τῶν ἀπεργῶν περνάει ἀπό 29.I24 τό I975 σέ 42.28I τό I976.

Τό γεγονός ὅμως ὅτι αὐτή ἡ διαδικασία ἀνάπτυξης πραγματοποιεῖται στήν Ἰρλανδία, τήν ἐποχή πού οἱ μητροπολικές ζῶνες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ μπαίνουν σέ κρίση καί τείνουν νά ἐξάγουν τίς συνέπειές τους στή περιφέρεια, κάνει τό "ἰρλανδέζικο μπούμ" ἐξαιρετικά ἐφήμερο, κύρια ἐξαιτίας τῆς ἀπόλυτης ἐξάρτησης ἀπό τίς ξένες πολυεθνικές. Τά περιθώρια διαπραγμάτευσης πού ἀντικειμενικά εἶναι στή διάθεση τῶν συνδικάτων συμπιέζονται, καί βάζουν σέ κρίση τόν ρόλο τους σάν μεσολαβητές τῆς τιμῆς τῆς ἐργατικῆς δύναμης, ἐνῶ ταυτόχρονα τά ὑποχρεώνουν νά συνεργάζονται ὅλο καί πιό ἀνοιχτά μέ τά ἀφεντικά. Αὐτή εἶναι ἡ ἔννοια τῆς Ἐθνικῆς Συλλογικῆς Σύμβασης Ἐργασίας τοῦ I977 πού, ἐκτός ἀπό ἄλλα, περιόρισε σέ I0% τήν αὔξηση τῶν μισθῶν καί ἀκόμη περισσότερο αὐτός εἶναι ὁ λόγος πού κάνει τά συνδικάτα νά μποϋκοτάρουν συστηματικά τούς ἐργατικούς ἀγῶνες. Παρά τήν τάση ὅμως τῶν κυριότερων συνδικάτων νά συνεργάζονται μέ τίς ὀργανώσεις τῶν βιομηχάνων οἱ ἀγῶνες συνεχίζονται, καί μετά ἀπό μιά ἐλαφρά κάλυψη τό I977, παίρνουν καινούργιο χαρακτήρα. Ὁ ἀριθμός τῶν ἡμερῶν ἀπεργίας, παρά τή παρεμπόδιση τῶν συνδικάτων ἀνεβαίνει ἀπό 422.I49 τό I977 σέ 509.4I8 τό I978, ἐνῶ ὁ ἀριθμός τῶν ἀπεργιῶν πέφτει ἀπό I75 τό '77 σέ I45 τό '78 σημειώνοντας μιά αὔξηση τῶν ἡμερῶν ἀπεργίας σέ κάθε συγκεκριμένη ἀπεργία καί μιά συγκέντρωση τῶν ἀπεργιῶν στίς μεγάλες παραγωγικές μονάδες. Ὁ Δημόσιος τομέας (τσιμέντο, μεταφορές, μεταλλουργία, κατασκευές καί χημικές βιομηχανίες), εἶναι αὐτός πού κτυπιέται πιό πολύ, καί μόνο τό I978 ἀπορροφᾶ τό 80% τῶν ἀπεργιῶν. Τό σημαντικότερο χαρακτηριστικό τῶν ἀγώνων πού στήν περίοδο

---

(5) Σέ σχέση μέ τόν ἀριθμό τῶν ἀπασχολούμενων στήν βιομηχανία σημειώνεται μιά σαφής πτώση ἀπό τό I965 ἕως τό I975 στούς παραδοσιακούς τομεῖς : ἀπό 24.000 σέ I9.600 ἀπασχολούμενοι στό ρουχισμό καί στά ὑποδήματα. Ἀπό 48.300 σέ 35.600 στήν ὑφαντουργία. Αὐξάνει ὅμως ἡ ἀπασχόληση σέ νέους τομεῖς ὅπως οἱ ἠλεκτρικές κατασκευές πού ἀπό I0.700 ἀπασχολούμενους τό I965 περνᾶνε σέ I2.900 τό I975.

78-80 παρατηροῦνται καί στίς 32 κομητεῖες, εἶναι ὅτι ἀρχίζουν ν' ἀπαγκιστρώνονται ἀπό τόν ἔλεγχο τῶν συνδικάτων. Στίς περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται γιά "UNOFFICIAL STRIKES" (ἀνεπίσημες, ἄγριες ἀπεργίες) δηλαδή ἀπεργίες πού ξεσποῦν αὐτόνομα ἀπό τούς ἐργάτες ἔξω καί ὅλο καί πιό συχνά ἐνάντια στά συνδικάτα. Τό συνδικάτο βγαίνει ἔτσι ἀποδυναμωμένο καί ἐνῶ ἀπό τή μιά πλευρά οἱ ἀγῶνες γίνονται σκληρότεροι, ἀπό τήν ἄλλη μειώνεται ἡ συμμετοχή στίς συνδικαλιστικές συγκεντρώσεις, πολλοί δέν ἀνανεώνουν τήν κάρτα τους, καί σέ πολλές περιπτώσεις ἀρχίζει νά σχηματίζεται μιά ἄλλη μορφή ὀργάνωσης τῶν ἐργατῶν πού προσπαθεῖ νά ξεπεράσει ἀπό τήν βάση τούς συνδικαλιστικούς διαχωρισμούς (6) καί νά συμπεριλάβει μέσα στόν ἀγώνα καί τή λήψη τῶν ἀποφάσεων ἀκόμα καί τούς ἀσυνδικάλιστους ἐργάτες μέσα ἀπό γενικές συνελεύσεις. Ὅταν ὅμως οἱ ἰρλανδοί ἐργάτες κατέβηκαν αὐτόνομα σέ ἀγῶνες γιά καλύτερες συνθῆκες δουλειᾶς καί αὐξήσεις δέν ὑπῆρχαν καί πολλά περιθώρια οἰκονομικά γιά "διαπραγματεύσεις" οὔτε καί γιά τούς ἐργαζόμενους σέ ὑπηρεσίες, εἰδικά στίς μεταφορές, στά νοσοκομεῖα, οὔτε καί γιά τά ἄλλα κοινωνικά στρώματα πού χτυπήθηκαν ἀπό τή κρίση (φαράδες, μικροί κτηνοτρόφοι, φτωχοί ἀγρότες) πού κι αὐτοί ἀκολουθώντας τό παράδειγμα, ἄρχισαν νά ὀργανώνονται αὐτόνομα.

Ἡ κρίση ἐπιβάλλει στίς πολυεθνικές, στίς 26 κομητεῖες, συγκεκριμένα μέτρα ἀναδιάρθρωσης καί ὀρθολογικοποίησης μέ σημαντική μείωση τῆς παραγωγῆς, πού ὄχι μόνο δέν ἀφήνει περιθώρια νά ἱκανοποιηθοῦν τά αἰτήματα τῶν ἐργατῶν, ἀλλά βάζει καί σέ ἀμφισβήτηση τήν ἤδη ὑπάρχουσα ἀπασχόληση (7). Στίς 6 κομητεῖες τοῦ Βορρᾶ ἡ κατάσταση εἶναι ἀκόμα πιό σοβαρή μέ 85.000 ἀνέργους σέ 630.000 κατοίκους πού ἀποτελοῦν τόν ἐνεργό πληθυσμό, καί μέ τήν προοπτική νά ἀπολύσουν ἀκόμη 5.500 ἐργάτες σέ 59 διαφορετικές παραγωγικές μονάδες.

AN CAMCHÉACHTA
THE STARRY PLOUGH
NEWSPAPER OF THE IRISH REPUBLICAN SOCIALIST PARTY

IRSP - INLA

Ἰρλανδικό Ρεπουμπλικάνικο Σοσιαλιστικό Κόμμα: Αὐτό τό κόμμα γεννήθηκε τό Δεκέμβρη τοῦ 1974 ἀπό τή συνένωση τῆς ἀριστερᾶς τοῦ SINN FEIN καί IRA OFFICIALS, πού ἦρθε σέ ρήξη μέ τήν ἀνοιχτά ρεφορμιστική καί φιλο-βρεταννική γραμμή πού εἶχε υἱοθετήσει αὐτή ἡ ὀργάνωση, καί ἑνός τμήματος τῆς ὀργάνωσης PEOPLE'S DEMOCRACY, πού συμμετεῖχε ἐνεργά στήν ἀντίσταση στό Βορρά.

Ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἵδρυσής του, τό IRSP γίνεται ἀντικείμενο μιᾶς ἐκστρατείας ἐξόντωσης, ὀργανωμένης συνδυασμένα τόσο ἀπό τό βρεταννικό στρατό καί ἀστυνομία, ἀπό τήν πολιτική ἀστυνομία τοῦ Νότου, ὅσο καί ἀπό τίς φασιστικές συμμορίες τῶν ἑνωτικῶν τοῦ Βορρά καί ἀπό τά ἀπομεινάρια τῶν OFFICIALS, πού ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν τόν ἐθνικο-απελευθερωτικό ἀγώνα ἐνάντια στούς ἐγγλέζους, ἔβαλαν σά μοναδικό τους στόχο τήν ἐξόντωση τοῦ IRSP (μόνο μέ τούς OFFICIALS, οἱ συγκρούσεις κόστισαν στό IRSP 10 περίπου θύματα).

Τό IRSP, πού δουλεύει τόσο στό Νότο ὅσο καί στό Βορρά, εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀπό τίς μαρξιστικές ὀργανώσεις πού συμμετέχουν στήν Ἀντίσταση καί διεξάγει ἔνοπλο ἀγώνα στίς 6 κομητεῖες τοῦ Βορρά μέ τή δική της στρατιωτική ὀργάνωση, τόν INLA (Ἰρλανδικός Ἐθνικο-ἀπελευθερωτικός στρατός).

Τό IRSP ἐκδίδει σέ ἐθνικό ἐπίπεδο τή μηνιαία ἐφημερίδα "STARRY PLOUGH", καί στό Μπέλφαστ τό δεκαπενθήμερο δελτίο "SAOIRSE".

Τά κεντρικά σημεῖα τῆς γραμμῆς του εἶναι:

I. Ἀγώνας γιά τήν ἐθνική ἀπελευθέρωση καί ἀγώνας γιά τό σοσιαλισμό εἶναι ἀξεχώριστα δεμένοι καί γι' αὐτό τό κόμμα δίνει μεγάλη σημασία στήν ἰρλανδική ρεπουμπλικάνικη παράδοση καί πιστεύει πώς ὁ ρόλος του εἶναι συμπληρωματικός σέ σχέση μέ τούς PROVISIONALS.

2. Ὅλες οἱ πλευρές τῆς Ἀντίστασης, τόσο ἡ πολιτικο-οικονομική ὅσο καί ἡ στρατιωτική, πρέπει νά προχωροῦν παράλληλα, δίχως νά ὑπερισχύει ἡ μιά σέ βάρος τῆς ἄλλης.

3. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τή νίκη τῆς Ἀντίστασης εἶναι ἡ συγκρότηση ἑνός "διευρυμένου μετώπου", ἀντιμπεριαλιστικοῦ, πού νά ἀποτελεῖται ἀπό ὅλες τίς δυνάμεις πού ἀπαιτοῦν τήν ἀποχώρηση τῶν ἐγγλέζικων στρατευμάτων, μετώπου μέσα στό ὁποῖο τό IRSP θά ἀποτελεῖ τήν ἐπαναστατική ἀριστερά.

4. Τό IRSP εἶναι ἀντίθετο μέ τήν ὁμοσπονδιακή λύση πού προτείνει στό πρόγραμμά του τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα, λύση πού θά ὁδηγοῦσε στό νά "ξεπουλήσει" τόν ἀγώνα στήν ἀστική τάξη καί τούς ἑνωτικούς καί νά ὑποκαταστήσει τήν ἀγγλική κυριαρχία μέ ἐκείνη τῶν ἀμερικάνικων πολυεθνικῶν.

Σέ σχέση μέ τό πρῶτο σημεῖο, τελευταῖα τό IRSP φαίνεται νά ἔχει ἀναθεωρήσει κάπως τίς ἀπόψεις του, μιά καί, ὅπως λένε καί οἱ ἴδιοι, ἔχουν ἀποφασίσει νά "ξεφύγουν ἀπό τή σκιά τοῦ IRA" καί νά ἀναπτύξουν μιά πιό αὐτόνομη δράση.

Δουλεύει ἐνεργά στήν πάλη ἐνάντια στήν καταστολή καί συμμετέχει, μαζί μέ τό SINN FEIN καί τήν PEOPLE'S DEMOCRACY, στήν Ἐπιτροπή γιά τά H-BLOCKS καί τίς φυλακές ARMAGH, ἐπιτροπή πού διεξῆγε ὅλο τόν ἀγώνα συμπαράστασης στούς ἀπεργούς πείνας.

(6) Στή Νότιο Ἰρλανδία, ἀλλά καί στό Βορρά, ὁ μεγάλος ἀριθμός συνδικάτων κατά κατηγορίες καί εἰδικότητες διατηρεῖ βαθειά διασπασμένη τήν ἐργατική τάξη. Γιά παράδειγμα, στό ALCAN, I.000 ἐργάτες ἐκπροσωποῦνται ἀπό I2 διαφορετικά συνδικάτα.

(7) Αὐτό σέ μιά χώρα σάν τήν Νότια Ἰρλανδία, μέ I00.000 ἀνέργους "ἐπίσημους", σέ ἕνα ἑκατομμύριο κατοίκους περίπου, πού ἀποτελοῦν τόν ἐνεργό πληθυσμό. Στήν πραγματικότητα τά ἐπίσημα στοιχεῖα ἐξαιροῦν ὅλους τούς ἄνεργους, ἡλικίας πάνω ἀπό 65 χρόνων, τό μεγαλύτερο μέρος τῶν γυναικῶν, πού θεωροῦνται "νοικοκυρές", καί τούς ἀπασχολούμενους σέ πρόσκαιρες δουλιές ἤ μέ τό κομμάτι.

Σ'αὐτή τή κατάσταση, ὅπου παράλληλα μέ τήν ὄξυνση τῆς κρίσης, ἡ ἐργατική τάξη καί τ'ἄλλα ἐκμεταλλευόμενα στρώματα καταχτοῦν συνείδηση τῆς δύναμής τους, γεννιέται ἡ ἀνάγκη νά τεθεῖ τό ζήτημα τῆς ἐξουσίας ἀκόμη καί στίς 26κομητεῖες τῆς Νότιας Ἰρλανδίας.

Ἡ ἕνωση τοῦ ἀγώνα σέ Νότο καί Βορρά σέ μιά ἑνιαία ἐπαναστατική προοπτική ἀποτελεῖ πιά μιά στρατηγική ἐπιταγή σέ μιά κατάσταση ὅπου ἡ κρίση, οἱ ἐργατικοί ἀγῶνες κι ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικός ἀγώνας συμπλέκονται σ'ἕνα ἑνιαῖο σύνολο. Οἱ ἀντιθέσεις ὀξύνονται μέ τέτοιους ρυθμούς πού ὅλο καί περισσότερο φαίνονται καθαρά οἱ δυό ἀντίπαλοι πόλοι : Ἀπό τή μιά μεριά, οἱ πολυεθνικές, ἡ ντόπια ἀστική τάξη καί ἡ κρατική γραφειοκρατία, κι ἀπό τήν ἄλλη τό προλεταριάτο καί τά ἄλλα ἐκμεταλλευόμενα στρώματα. Καί ἐνῶ ἐξαφανίζονται σιγά - σιγά τά εὔθραστα κενά τῶν ρεφορμιστικῶν μεσολαβήσεων καί οἱ αὐτόνομοι ἀγῶνες στό Νότο ἀρχίζουν νά βάζουν στήν ἡμερήσια διάταξη τό ζήτημα τῆς ἐξουσίας, ἡ κατάσταση στόν Βορρά δείχνει νέα χαρακτηριστικά.

Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ 6 ΚΟΜΗΤΕΙΕΣ

Τό εὖρος καί τό βάθος τῆς κρίσης τροποποίησε σημαντικά ἀκόμα καί τό πλαίσιο τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ πόλεμου στό Βορρά, ὀξύνοντας τίς ἀντιθέσεις καί εἰσάγοντας νέα στοιχεῖα. Πρίν ἀπ'ὅλα ὁ ὅλο καί πιό δραματικός κατακερματισμός τῆς ἴδιας τῆς ὑλικῆς βάσης τοῦ διαχωρισμοῦ, δηλαδή ἡ διαίρεση τοῦ προλεταριάτου μέσα ἀπό τίς θρησκευτικές διακρίσεις.

Σήμερα, ὄχι μόνο μειώνονται δραστικά τά οἰκονομικά περιθώρια πού ἐξασφάλιζαν συγκεκριμένα προνόμια στή διαμαρτυρόμενη ἐργατική ἀριστοκρατία, ἀλλά μπαίνει σέ ἀμφισβήτηση ἀκόμη καί τό ἴδιο τό θεμέλιο τοῦ διαχωρισμοῦ : ἡ ἐξασφάλιση τῆς δουλειᾶς.Πράγματι, ἔχει πιά ξεκινήσειμιά διαδικασία μείωσης τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητας πού θίγει ὅλους τούς τομεῖς τῆς μεταποιητικῆς βιομηχανίαςκαί χτυπᾶ ὅλο καί πλατύτερα στρώματα τῆς διαμαρτυρόμενης ἐργατικῆς τάξης πού παραδοσιακά θεωροῦνταν "ἐξασφαλισμένοι". Νά τί γράφει γιαυτό τό θέμα τό περιοδικό "REBEL"στό τεῦχος τοῦ Αὐγούστου '80:"οἱ 6 κομητεῖες ἔχουν Ι.540.000 κατοίκους, ἀπό τούς ὁποίους, οἱ 630.000 ἀποτελοῦν τόν ἐνεργό πληθυσμό. Περίπου475.000 εἶναι ἀπασχολούμενοι, 85.000 ἄνεργοι καί τό ὑπόλοιπο εἶναι ἐργοδότες ἤ ἀνεξάρτητοι ἐργαζόμενοι. Ὁ ἐνεργός πληθυσμός αὐξάνεται μέ ρυθμό 6000 μονάδες τό χρόνο πού σημαίνει Ι00 περίπου τή βδομάδα . Οἱ 6 κομητεῖες εἶχαν πάντα ἕνα ψηλό ποσοστό ἀνεργίας ἀλλά στό παρελθόν τό Ἑνωτικό Κόμμα ἦταν σέ θέση ν'ἀντιμετωπίζει τό πρόβλημα τουλάχιστον μερικά, μέ μιά ὕπουλη μορφή πολιτικῆς πελατείας:δηλαδή δουλειά γιά τούς διαμαρτυρόμενους καί διακρίσεις σέβάρος τῶν καθολικῶν.Σήμερα ὅμως μέ τό Βάθεμα τῆς κρίσης καί τό κλείσιμο τῆς ἀσφαλιστικῆς δικλείδας πού ἦταν ἡ μετανάστευση, ἡ κατάσταση ἐπιδεινώνεται.Οἱ μόνοι πού μποροῦν νά μεταναστεύσουν εἶναι οἱ εἰδικευμένοι ἐργάτες. Ἡ ἐνθάρρυνση τῶν ξένων ἐπενδύσεων γιά νά ἀντισταθμιστεῖ τό κλείσιμο τῶν παραδοσιακῶν ντόπιων βιομηχανιῶν, εἶναι ὁλοφάνερη ἀλλά δέ μπορεῖ νά ἀποτελέσει λύση. Εἶναιἀκριβῶς αὐτές οἱ ξένες ἐπιχειρήσεις, πού ἔχουν ἀρχίσει νά ἐγκαταλείπουν τίς 6 κομητεῖες.Εταιρεῖες πού πείστηκαν νά ἐπενδύσουν στίς 6 κομητεῖες μετά ἀπό γενναιόδωρες εὐκολίεςκαί παραχωρήσεις,ὅπως ἡ OLYMPIA BALLYMONEY MANUFACTORING CO, ὅπως ἡ Γερμανική GRUNDIG,πού κλείνει τόν Ὀκτώβρη, ὅπως ἡ COURTAULDS καί καραργεῖ Ι300 θέσεις,ἀφοῦ ξεζούμισαν σάβδέλλες τήν ἰρλανδέζικη οἰκονομία,τώρα,μπροστά στήν κρίση, κατεβάζουν τά ρολλά,ἐντείνοντας ἀκόμη περισσότερο τήν αἱμορραγία τοῦ παραδοσιακοῦ τομέα".

Αὐτές οἱ ἐξελίξεις δέν ἄργησαν νά ἐμφανίσουν πολιτικές συνέπειες καί μάλιστα μέ δύο διαφορετικές μορφές ἐξαιρετικά ἀντιφατικές.

Ἀπό τή μιά πλευρά ἄρχισαν νά ἐμφανίζονται περιπτώσεις κοινῶν ἀγώνων ἀπό προλεταριακά στρώματα,διαμαρτυρόμενων καί καθολικῶν, ἄν καί μέ χαρακτήρα ἀρκετά ἐπεισοδιακό, παράδειγμα στό ROYAL VICTORIA HOSPITAL στό Μπέλφαστ, νοσοκομιακοί καθολικοί καί διαμαρτυρόμενοι κατέβηκαν σ'ἀγώνα μαζί ὑπερπηδώντας τό φράγμα τοῦ θρησκευτικοῦ διαχωρισμοῦ, ἄν καί σέ δεύτερη φάση οἱ διαμαρτυρόμενοι ἐργαζόμενοι ἀναγκάστηκαν νά σταματήσουν τήν ἀπεργίαλόγω τῶν τρομοκρατικῶν ἐκβιασμῶν πού ἔγιναν σαὐτούς καί στίς οἰκογένειές τους ἀπό παραστρατιωτικές ὀργανώσειςτῶν προτεσταντῶν. Μιά ἄλλη ἀνάλογη περίπτωση φάνηκε στόν κοινό ἀγώνα πού ἔκαναν διαμαρτυρόμενοι καί καθολικοί κάτοικοι ἐνάντια στήν κατασκευή ἑνός κομματιοῦ αὐτοκινητόδρομου πού διέσχιζε τό Μπέλφαστ καί πού θά κατέστρεφε τίς συνοικίες τους (τό γκέτο τῶν διαμαρτυρόμενων UNITY FLATS, καί κεῖνο τῶν καθολικῶν NEW LODGE E DIVIS FLATS). Ἄν καί αὐτές τίς πρῶτες στιγμές ἑνότητας στή βάση δέν μπόρεσε ν' ἀκολουθήσει καμιά μορφή στα-

θερότερης οργάνωσης, δέν παύει ωστόσο νά αποτελεί ένα επικίνδυνο σημάδι γιά όποιον μέχρι τώρα βάσιζε τό σύστημα εξουσίας του καί ελέγχου πάνω στόν θρησκευτικό σεχταρισμό.

Από τήν άλλη πλευρά οί αυτόνομες απεργίες πού άρχισαν νά εμφανίζονται μεταξύ τών διαμαρτυρόμενων εργατών στά ναυπηγεία τού Μπέλφαστ, καί πού τά προτεστάντικα συνδικάτα ελέγχουν όλο καί λιγότερο, χτύπησαν τόν κώδωνα τού κινδύνου γιά τά μελλοντικά σχέδια τού κεφάλαιου. Όλο καί πιό πολύ απομακρύνονται οι καιροί όπου ό WILLIAM KILKENNY πρόεδρος τής αμερικάνικης πολυεθνικής HYSTERCO μέ τήν ευκαιρία μιάς ανακοίνωσης γιά μιά επένδυση 60 εκ. δολλαρίων στό CRAIGAVON, τό 1979 μπορούσε νά δηλώνει ικανοποιημένος ότι στήν Β. Ιρλανδία, σέ πείσμα τού άνταρτοπόλεμου "οί ταραχές σταματάνε μπροστά από τίς πόρτες τού εργαστάσιου".

Φυσικά όλη αυτή ή διαδικασία αποσύνθεσης έχει καί τίς επιδράσεις της σέ καθαρά πολιτικό επίπεδο: πράγματι όλο καί περισσότερο χάνεται τό έδαφος κάτω από τά πόδια γιά τίς μετριοπαθείς τάσεις, είτε αυτές είναι ρεφορμιστικές (από τήν πλευρά τού εργατικού κόμματος, SDLP) είτε παραδοσιακές "ενωτικές", πού έχουν μπεί πιά σέ μιά αδιέξοδη κρίση. Έτσι καί οί θέσεις τού εγγλέζικου ιμπεριαλισμού αποδυναμώνονται, καί ειδικά στό εσωτερικό εκείνων τών στρωμάτων πού μέχρι τώρα τόν υποστήριζαν μέ τόν πιό αποφασιστικό τρόπο. Δέν παραξενεύει καθόλου λοιπόν τό ότι ακόμα καί μέσα στίς πιό έξτρεμιστικές δυνάμεις τών προτεσταντών, ακόμα καί μέσα στίς ίδιες τίς παραστρατιωτικές οργανώσεις, οί παραδοσιακές θέσεις τής άνευ όρων πίστης δίνουν στήν εγγλέζικη κορώνα τήν θέση τους σέ άλλες θέσεις "περονιστικού" τύπου. Η UDA (8) καί ό ίδιος ό JAN PAISLEY αρχίζουν νά θεωρητικοποιούν τόν τελευταίο καιρό τήν άποψη γιά μιά Βόρεια Ιρλανδία ανεξάρτητη τόσο από τή Νότια Ιρλανδία όσο καί από τήν Αγγλία. Αν από τήμιά πλευρά ή κρίση επιταχύνει τή αποσύνθεση τής εύθραυστης ενωτικής βάσης καί εισάγει και

(8) UDA – ULSTER DEFENCE ASSOCIATION : παραστρατιωτική οργάνωση νομιμοφρόνων, υπεύθυνη γιά προγκρόμ καί δεκάδες εγκλήματα ενάντια στούς καθολικούς.

revolutionary struggle ('Επαναστατική Πάλη)

Μαρξιστική επαναστατική οργάνωση μέ γρήγορη ανάπτυξη καί παρουσία στίς 26 κομητείες τού Νότου κύρια αλλά καί στό Βορρά. Σχηματίστηκε τό 1975. Τά βασικά σημεία τής πολιτικής της είναι:

1. Τό Ρεπουμπλικάνικο κίνημα, πού ηγεμονεύει στό σύνολο τού αντιιμπεριαλιστικού πολέμου δέ θά μπορέσει, από τήν ιδεολογική του φύση, αστικο-ριζοσπαστική καί λαϊκίστικη, νά εγγυηθεί, μαζί μέ τήν εθνική απελευθέρωση, καί τή σοσιαλιστική επανάσταση· γι'αυτό πρέπει, μέσα σέ μιά προοπτική, νά οικοδομηθεί ένα επαναστατικό κόμμα ικανό νά οδηγήσει τό λαϊκό αγώνα στήν πιό ολοκληρωμένη του κατάληξη: σέ μιά κομμουνιστική κοινωνία. Γι'αυτό οί μαρξιστές επαναστάτες πρέπει νά ενταχθούν στόν πόλεμο εναντίον τών Εγγλέζων σέ όλα τά επίπεδα, πολιτικά καί στρατιωτικά.

2. Μετά τόν πόλεμο, καί ειδικά στίς αρχές τής δεκαετίας τού 60, έγινε μιά βαθειά αναδιάρθρωση τού καπιταλισμού στήν Ιρλανδία (τόσο στό Βορρά όσο καί στό Νότο), μέσα από τήν οποία οί πολυεθνικές, τόσο τής Αμερικής όσο καί τών αναπτυγμένων χωρών τής ΕΟΚ, ενσωμάτωσαν καί υποκατέστησαν τό εγγλέζικο κεφάλαιο σ'όλη τήν Ιρλανδία, καθώς καί τό κεφάλαιο τής αστικής τάξης τού Νότου καί εκείνο τής "ενωτικής" αστικής τάξης τών 6 κομητειών πού εξαρτώνται απ'αυτό. Γι'αυτό τό λόγο ό αγώνας ενάντια στό βρετανικό ιμπεριαλισμό πρέπει νά μετατραπεί σέ αγώνα ενάντια στό διεθνές κεφάλαιο, ενάντια στό οικονομικό σύστημα τών ΗΠΑ καί τής ΕΟΚ. Κατά συνέπεια ή R.S. είναι αντίθετη μέ τό ομοσπονδιακό σχέδιο "EIRE NUA" (Νέα Ιρλανδία) τών PROVISIONALS, πού είναι πολύ επικίνδυνο νά ταυτιστεί τής διοίκησης Κάρτερ καί τής Τριμερούς Επιτροπής, υποκαθιστώντας έτσι στήν Ιρλανδία τή βρεταννική ιμπεριαλιστική κυριαρχία μέ εκείνη τού πολυεθνικού κεφάλαιου.

3. Η πάλη τού λαού δέ μπορεί νά περιοριστεί μονάχα στίς 6 κομητείες τού Βορρά, αλλά πρέπει νά ξαπλωθεί καί στό Νότο, μέσα από τήν εξάπλωση τών αυτόνομων αγώνων τών εργατών καί τών ανέργων, καί τήν τοποθέτηση κατά συνέπεια τού ζητήματος τής πάλης ενάντια στό κράτος, μέχρι νά διανοιχτεί ένα "δεύτερο μέτωπο" στό Νότο, πράγμα πού γιά τήν R.S. θά αποτελούσε καί τήν εγγύηση γιά τήν πραγματικά νικηφόρα έκβαση τού πολέμου στό Βορρά.

4. Η στρατιωτική πλευρά τού αγώνα δέν πρέπει νά στοχεύει πάνω απ'όλα στήν τεχνική αποτελεσματικότητα καί έτσι νά αποκόβεται από τίς μάζες, αλλά πρέπει νά προσβλέπει στήν όσο τό δυνατό μεγαλύτερη λαϊκή συμμετοχή χάρη σέ μιά πολιτική στρατηγική πού νά βρίσκεται σέ αρμονία μέ τούς στόχους.

5. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται από τήν οργάνωσή μας στόν αγώνα τών γυναικών καί στήν αυτόνομη συμμετοχή τών γυναικείων μαζών μέσα στήν αντιιμπεριαλιστική καί αντικαπιταλιστική διαδικασία.

6. Ο αγώνας ενάντια στά πυρηνικά καί πιό γενικά ενάντια στά εργοστάσια πού παράγουν τό θάνατο, από τίς πυρηνικές βάσεις μέχρι τά χημικά εργοστάσια, θεωρείται κεντρικής σημασίας καί χαρακτηριστικό επαναστατικής θέσης. Αρκετές μαζικές ομάδες, σέ σύνδεση μέ τήν R.S., αναπτύσσουν πρωτοβουλίες σ'αυτό τό πεδίο. Παράλληλα, μέ τήν κριτική πού γίνεται στά εργοστάσια πού παράγουν τό θάνατο συνδυάζεται καί ή κριτική καί ό προβληματισμός τής R.S. στό θέμα τής "ιδεολογίας τής εργασίας" καθώς καί στήν ίδια τήν έννοια τής εργασίας.

Η R.S. ενδιαφέρεται ιδιαίτερα νά συνδεθεί καί νά ανταλλάξει πείρα καί μέ άλλες επαναστατικές δυνάμεις στήν Ευρώπη. Κυκλοφορεί ένα μηνιαίο περιοδικό, τό "REBEL", προπαγανδιστικού χαρακτήρα, καθώς καί ένα θεωρητικό, "THE RIPENING OF TIME", μέ αναλύσεις καί προβληματισμούς στρατηγικής, τόσο σχετικά μέ τήν Ιρλανδία όσο καί σέ σχέση μέ άλλες χώρες.

νούργια καί θετικά φαινόμενα μέσα στή διαμαρτυρόμενη έργατική τάξη, άπό τήν άλλη πλευρά όμως προκαλεΐ μιά παραπέρα έπιδείνωση τών ύλικών συνθηκών τής έθνικιστικής κοινότητας. Πράγματι, στά καθολικά γκέτο τό έπίπεδο ζωής πέφτει πιά όριστικά κάτω άπό τό έλάχιστο άναγκαΐο γιά τήν έπιβίωση όριο. Γιά παράδειγμα, στό DIVIS FLATS, περίπου 6.000 κάτοικοι, άνάμεσα στούς όποίους πολλά παιδιά βρίσκονται στριμωγμένοι σέ 800έτοιμόρροπα διαμερίσματα, μέ μέσο όρο 7 άτομα άνά διαμέρισμα, μέ τοίχους κατασκευασμένους άπό κόντραπλακέ, καί μέ τόση βρωμιά καί ποντίκια πού οί παραγκουπόλεις τής Βραζιλίας ώχριοΰν μπροστά τους. Τό έπίσημο ποσοστό άνεργίας στό γκέτο τοΰ DIVIS φτάνει τό67% Στά ύπόλοιπα καθολικά γκέττο τοΰ Μπέλφαστ (FALLS ROAD, SHORT SHCAND, ARDOYUE, BALLYMURPHY, κλπ.), έκτός άπό τό όλοένα αύξανόμενο έπίπεδο καταπίεσης καί ένα είδος στρατιωτικής ζώνης πού τά άπομονώνει, καί τά διαχωρίζει γεωγραφικά τό ένα άπό τό άλλο, καί άπό τήν ύπόλοιπη πόλη, ή ύλική κατάσταση είναι σχεδόν ίδια. Σ' αύτές τίς περιοχές ή κοινωνική άποσύνθεση έχει αύξηθεΐ έντυπωσιακά προκαλώντας φαινόμενα "έγκληματικότητας" άπό τή μιά, κι άπό τήν άλλη μιά τάση στή μετανάστευση (πούθά ήταν προτιμότερο νά τήν όνομάσουμε φυγή) πού κάνει όλόκληρες συνοικίες νά έρημώνονται.

'Η έμφάνιση αύτών τών φαινομένων, άν καί πολύ διαφορετικά μεταξύ τους, άλλά όλα στενά δεμένα μέ τό βάθεμα τής κρίσης, άλλάζει τίς συνθήκες τοΰ πολέμου στίς 6 κομητεΐες. Ό κύριος έχθρός, ό έγγλέζικος ίμπεριαλισμός, βρίσκεται σέ πολύ πιό άδύνατη θέση :

α. Τό πολύπλοκο σύστημα προνομίων τοΰ θρησκευτικου διαχωρισμοΰ πού τοΰ έξασφάλιζε μιά μαζική βάση στήν Βόρεια 'Ιρλανδίαμπή κε όριστικά σέ φάση άμετάκλητης κρίσης.
β. Σέ έπίπεδο καθαρά οίκονομικό τά μειονεκτήματατοΰ Ώλστερ τείνουν νά βαραίνουν πιό πολύ στή ζυγαριά άπό τά πλεονεκτήματα.
γ. Σέ έπίπεδο στρατιωτικό, δέκα χρόνια άντάρτικουκι άντι-αντάρτικου έχουν άποδείξει μόνο ένα πράγμα : άπό τή μιά ότι όIRA PROVISIONAL είναι άδύνατο νά νικηθεΐ καί άπότήν άλλη ότι οί έγγλέζοι είναι άδύνατο νά κατακτήσουν μιά άποφασιστική νίκη μέ στρατιωτικά μέσα .

Καί όμως, άκριβώς σαύτή τή φάση πού όλος ό μηχανισμός τοΰ συστήματος άρχίζει πιά νά τρίζει έμφανώς, ό έθνικοαπελευθερωτικός άγώνας δίνει τήν έντύπωση ότι βρίσκεται σέ καθίζηση, σέ μιά κατάσταση στάσιμη. Ό έγγλέζικοςστρατός δέν είναι σέ θέση νά διαλύσει τόν IRA, άλλά ούτε ό IRA είναι σέ θέση νά διώξει τούς έγγλέζους. Καί σήμερα, πού ό έγγλέζικος ίμπεριαλισμός έχει συνείδηση τοΰ γεγονότος ότι άργά ή γρήγορα, θά πρέπει νά άποσύρει τά στρατεύματά του άπό τό Ώλστερ, καί ξεκινώντας άπ'αύτό, προσπαθεΐ νά δημιουργήσει τίς πιό εύνοϊκές συνθήκες, γιά μιά "πολιτική" λύση πρός όφελός του, σήμερα λοιπόν η πρωτοβουλία βρίσκεται στά χέρια τών έθνικο-απελευθερωτικώνδυνάμεων, καί είδικά στό ρεπουμπλικάνικο κίνημα πού άντιπροσωπεύει τήν ήγεμονική δύναμη.

ΡΕΠΟΥΜΠΛΙΚΑΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙ-ΕΞΟΥΣΙΑ

'Η κοινωνική άποσύνθεση στά καθολικά γκέτο, παρότι χωρίς συζήτηση είναι ένα άποτέλεσμα τής κρίσης, άποτελεΐ ταυτόχρονα ένα δυνατό όπλο στά χέρια τοΰ έγγλέζικου ίμπεριαλισμοΰ, πού πράγματι σκοπεύει νά τήν χρησιμοποιήσει γιά νά άποδυναμώσει τίς θέσεις τοΰ έθνικο-απελευθερωτικοΰ κινήματος (9). 'Η ίμπεριαλιστική διοίκηση έξω άπό τόν άστυνομικό έλεγχο καί τή συνεχή στρατικοποίηση, τείνει νά άδιαφορεΐ έντελώς γιά τά κοινωνικά προβλήματα τών γκέτο. Τά μόνα στοιχεΐα πού έξακολουθοΰν νά ίσχύουν είναι ή

(9) Σύμφωνα μέ τόν ήδη θλιβερά πασίγνωστο στρατηγό KITSON πολλές φορές είναι άναγκαΐο σάν τελευταία δόση "νά δηλητηριάσεις τό νερόγιά νά φοφήσει τό ψάρι".

Πάνω άπ'όλα σέ μιά κατάσταση σάν αύτή τής Β. 'Ιρλανδίας όπου οί έγγλέζικες δυνάμεις κατοχής δέν μάχονταιπιά μόνο γιά τά συμφέροντά τους, άλλά γιά τά γενικά συμφέροντα τοΰ δυτικοΰ ίμπεριαλισμοΰ σαύτή τή περιοχή. Στή περίπτωση τοΰ Μπέλφαστ ή προσπάθεια είναι προφανής : νά γίνει ή ζωή άβίωτη στά καθολικά γκέτο, πού είναι ή παραδοσιακή βάση τοΰ άντάρτικου, άναγκάζοντας τόν πληθυσμό νά μεταναστεύσει καί τά διάφορα στρώματα τής νεολαίας νάστραφοΰν σέ άντικοινωνική έγκληματικότητα καί άποσύνθεση. Έτσι οί στόχοι είναι δύο : I) νά άποδυναμωθοΰν τά γκέτο σιγά - σιγά μέ τήν έρήμωση τοΰ πληθυσμοΰ ώστε νά πεθάνουν άπό άσφυξία οί άντάρτες καί2) νά δημιουργηθεΐ μιά κατάσταση άκυβερνησίας στό έσωτερικό τών έθνικιστικών περιοχών ρίχνοντας τήν ζεματιστή πατάτα στά χέρια τοΰ IRA καί τοΰ ρεπουμπλικάνικου κινήματος.

πληρωμή τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας καί ἡ εἴσπραξη τῶν ἐνοικίων. Οἱ συνθῆκες στίς δημόσιες ὑπηρεσίες ἀντικαθρεφτίζουν πιστά αὐτή τή κατάσταση:

I. Οἱ συγκοινωνιακές γραμμές τῶν λεωφορείων ἔχουν ὁλοκληρωτικά καταργηθεῖ, στίς ἐθνικιστικές περιοχές τοῦ Μπέλφαστ.
2. Σ'αὐτές τίς περιοχές δέν γίνεται κανένα ἔργο συντήρησης τῶν λαϊκῶν κατοικιῶν πού στήν πλειοψηφία τους εἶναι κατεστραμένες.
3. Παρότι εἶναι ἀσφυκτικάγεμάτα καί δέν φτάνουν γιά τόν πληθυσμό αὐτῶν τῶν γκέτο, δέν κατασκευάζονται καινούργια, καί πολλές οἰκογένειες ἀναγκάζονται νά ζοῦν σέ μισογκρεμισμένα σπίτια (IO).
4. Παρά τήν ἀθλιότητα τῶν συνθηκῶν ὑγείας δέν ὑπάρχουν σχεδόν καθόλου τοπικές ὑγειονομικές δομές .

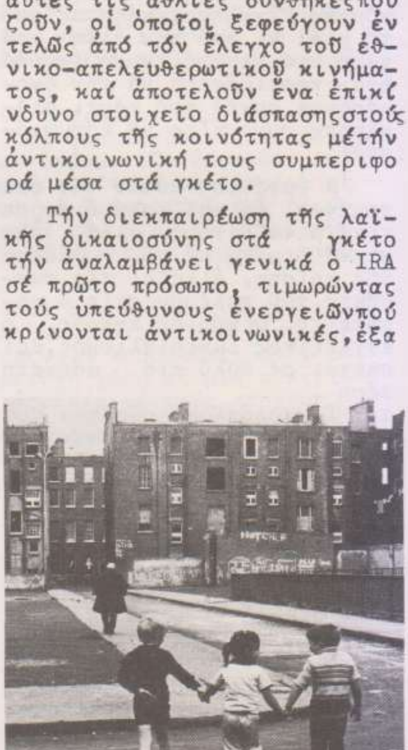
Ὁ κατάλογος θά μποροῦσε νἄναι ἀτέλειωτος. Σαὐτές τίς περιοχές ἔχει ἤδη δημιουργηθεῖ μιά κατάσταση ὅπου η ἐπίσημη ἐξουσία, πού δέ στηρίζεται πιά παρά μόνο στόν ἀστυνομικο-στρατιωτικό μηχανισμό της, ἔχει χάσει κάθε ἐπιρροή μέσα στόν πληθυσμό, ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα ἔχει μεγάλη ἀπήχηση σέ πλατιά λαϊκά στρώματα. Ἀλλά αὐτό δέν εἶναι ἀκόμη ἀρκετό γιά νά μποροῦμε νά μιλᾶμε γιά ἀντι-εξουσία. Ἀπό καιρό ὑπάρχουν στιγμές αὐτοοργάνωσης τοῦ πληθυσμοῦ, μέ διάφορες μορφές, π.χ. κοπερατίβες γιά τό χτίσιμο ἑτοιμόρροπων σπιτιῶν ἤ γιά τή δημιουργία λαϊκῶν συγκοινωνιακῶν μέσων ἐκεῖ πού δέν ὑπάρχουν, ἤ ἀκόμη καί μέ τή μορφή ἐπιτροπῶν γιά τήν προώθηση τῆς ἀπεργίας στά νοίκια (II).Στό

σύνολο αὐτῶν τῶν δραστηριοτήτων οἱ ρεπουμπλικάνοι ἀγωνιστές βρίσκονται συχνά στήν πρώτη γραμμή, ἀλλά τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα συνεχίζεινά μήν θεωρεῖ ἰδιαίτερο καθῆκον του νά οἰκοδομεῖ σταθερές μαζικές ὀργανώσεις πού νά ὀργανώνουν τό λαό σέ πλατιά κλίμακα μέ βάση τά ἄμεσα προβλήματά του. Περιορίζονται μόνο νά ὑποστηρίζουν τυχόν πρωτοβουλίες τῶν μαζῶν ὅταν αὐτό τούς ζητιέται.Οἱ ἴδιοι ἀγωνιστές τοῦ SINN FEIN σέ πολλές περιπτώσεις δέν θεωροῦν τούς ἑαυτούς τους πολιτικούς ἀκτιβιστές μ'ὅλα ὅσα αὐτό συνεπάγεται. Πολύ συχνά κυριαρχεῖ ἡ παραδοσιακή ἰδεαλιστική ἀντίληψη γιά τόν ἀγώνα πού στηρίζεται σέ θέσεις καθαρά ἠθικές, στό ἐθνικό συναίσθημα , καί φυσικά στό παράδειγματῶν μαρτύρων. Δέν ἀρκεῖ τό θάρρος, ἡ προσωπική τιμιότητα , καί ἡ ἠθική στάση πού χαρακτηρίσουν αὐτούς τούς ἀγωνιστές γιά νά τούς κάνουν καί συνειδητές πρωτοπορίες ἱκανές νά δώσουν μιά πολιτική ἐπαναστατική κατεύθυνση στούς καθημερινούς ἀγῶνες. Ἔτσιδέν ὑπάρχει γιά τήν ὥρα μιά συγκεκριμένη πολιτική γραμμή πού νά βάζει σά στόχο της τήν οἰκοδόμηση σταθερῶν μαζικῶν ὀργανώσεων πού θά χρησιμεύσουν σά βάση τῆς ἀντι-ἐξουσίας.

Τό οἰκονομικό καί τό πολιτικό πορεύονται σέ δύο γραμμές παράλληλες καί κινδυνεύουν νά μήν συναντηθοῦν ποτέ. Τό οἰκονομικό (ἀπό τήν ἀπεργία γιά τά νοίκια, τήν κοπερατίβα τῶν "μαύρων ταξί" πού ἐξυπηρετοῦν τίς δημόσιες συγκοινωνίες τοῦ FALLS ROAD μέχρι τούς ἐργατικούς ἀγῶνεςτοῦ Νότου),χαρακτηρίζεται ἀπό τό ρεπουμπλικάνικο κίνημα σάν "οἰκονομική ἀντίσταση"τοῦ λαοῦ στόν ἰμπεριαλισμό καί σάν τέτοια τήν ὑποστηρίζει στόν ἴδιο βαθμό ὅμως πού ὑποστηρίζει τό κίνημα γιά τή διάδοση τῆς ἰρλανδικῆς γλώσσας. Στό πολιτικό ἐπίπεδο ἡ κύρια προσπάθεια τοῦ SINN FEIN συγκεντρώνεται σήμερα στή *καμπάνια γιά ἀλληλεγγύη στόν ἀγώνα* τῶν φυλακισμένων στά H-BLOCK γιά τό καθεστώς τοῦ πολιτικοῦ κρατούμενου καθώς καί στήν προπαγάνδα τῶν στρατιωτικῶν ἐνεργειῶν τοῦ IRA τῶν κλασικῶν ἐθνικιστικῶν θεμάτων, χωρίς ὡστόσο νά μπορεῖ νά συλλάβει τήν διαλεχτική σχέση πού θά πρέπει νά συνδέει ὅλες τίς πλευρές τοῦ ἀγώνα, ξεκινώντας ἀπό τό πολύ ἁπλό ζήτημα τῶν ὑλικῶν συνθηκῶν ζωῆς τῆς κοινότητας. Σέ μιά τέτοια κατάσταση κινδυνεύει νά δημιουργηθεῖ ἕνα ρῆγμα ἀνάμεσα στόν ἐθνικό στόχο τοῦ ἀγώνα καί τίς ἄμεσες ἀνάγκες τοῦ λαοῦ, ρῆγμα μέσα ἀπό τό ὁποῖο μπορεῖ νά διεισδύσει μέ ἐπιτυχία ὁ πόλεμος φθορᾶς πού διεξάγει ὁ ἐγγλέζικος ἰμπεριαλισμός. Μέ αὐτή τήν ἔννοια δέν εἶναι τυχαῖο τό ὅτι δημιουργεῖταιἕνα στρῶμα νέων "ἐκβαρβαρισμένων"ἀπό αὐτές τίς ἄθλιες συνθῆκεςπού ζοῦν, οἱ ὁποῖοι ξεφεύγουν ἐν τελῶς ἀπό τόν ἔλεγχο τοῦ ἐθνικο-απελευθερωτικοῦ κινήματος, καί ἀποτελοῦν ἕνα ἐπικίνδυνο στοιχεῖο διάσπασηςστούς κόλπους τῆς κοινότητας μέτήν ἀντικοινωνική τους συμπεριφορά μέσα στά γκέτο.

Τήν διεκπαιρέωση τῆς λαϊκῆς δικαιοσύνης στά γκέτο τήν ἀναλαμβάνει γενικά ὁ IRA σέ πρῶτο πρόσωπο, τιμωρώντας τούς ὑπεύθυνους ἐνεργειῶνπού κρίνονται ἀντικοινωνικές,ἐξα

(IO) Στό CLONARD, κοντά στό FALLS ROAD, ὑπάρχουν ἀκόμη πάρα πολλές οἰκογένειες πού ζοῦν σέ κατεστραμένα σπίτια πού εἶχαν κάψει οἱ νομιμόφρονες διαμαρτυρόμενοι στά προγκρόμ τό 1968/69.

(II) Ὑπάρχουν πάρα πολλές περιοχές ὅπου διεξάγεται ἡ ἀπεργία τοῦ ἐνοικίου . Οἱ κάτοικοι ἔνοικοι εἶναι ὀργανωμένοι σέ εἰδικές ἐπιτροπές. Ἀλλά στή περίπτωση τῶν ἐργατικῶν κατοικιῶν, τό ἀντίτιμο τοῦ νοικιοῦ πού δέν πληρώνεται ἀπό τούς ἀπεργούς,κατακρατεῖται ἀπό τό οἰκογενειακό ἐπίδομα ἤ τό ἐπίδομα ἀνεργίας.

σκώντας έτσι μιά λειτουργία, άποτρεπτική άπέναντι σέ όσους "παρεκκλίνουν". Τό ότι ό IRA είναι ύποχρεωμένος νά παρεμβαίνει όλο καί πιό συχνά σέ τέτοια φαινόμενα θάπρέπει νά μᾶς βάλει πολλές σκέψεις καί έρωτηματικά. Μπορεῖ τό σύνθημα "νά καθαρίσουμε τήν CASBAH" νά είναι σίγουρα άποτελεσματικό άλλά σέ ορισμένες περιπτώσεις προϋποθέτει ότι μπορεῖς νά προσφέρεις μιά έναλλακτική προοπτική σέ όσους κατορθώνουν νά έπιβιώσουν άκριβῶς χάρη στήν "CASBAH" δηλ. τό γκέτο. Καί μέχρι τώρα ούτε οί "τιμωροί" τοῦ IRA ένάντια στά άντικοινωνικά στοιχεῖα τῆς κοινότητας έχουν κατορθώσει νά σταματήσουν τήν άνάπτυξη τῆς έγκληματικότητας στή νεολαία, ούτε οί έναλλακτικές στιγμές όργάνωσης πού προτείνουν στή νεολαία φαίνονται νά είναιοί κατάλληλες γιά τήν κατάσταση. Π.χ. πολλοί νέοι άρνοῦνται στήν έμφαση πού δίνεται στά πολιτιστικά ζητήματα γιά νά διασωθεῖ τό έθνικό συναίσθημα, μέ τήν θεσμοποίηση αύτοδιαχειριζόμενων σχολείων γιά τήν έκμάθηση τῆς Ίρλανδέζικης γλώσσας. Πρωτοβουλίας χωρίς άμφιβολία άξιέπαινης άλλά πού δέν άρκεῖ στούς νέους προλετάριους τῶν γκέτο.

Τό πρόβλημα, βρίσκεται πιθανά στήν άνεπάρκεια πολιτικῆς όργάνωσης τοῦ πληθυσμοῦ, καί στήν άνάγκη νά γίνει ένα ποιοτικό <u>πολιτικό</u> άλμα στήν δουλειά τοῦ ρεπουμπλικάνικου κινήματος. Χωρίς αύτό όχι μόνο δέν μπορεῖ νά έκμεταλλευτεῖ τήν ένέργεια πού κρύβεται μέσα στίς μάζες, άλλά κινδυνεύει νά πέσει στήν παγίδα τῶν έγγλέζων, χάνοντας τήν ύποστήριξη πού έχει.

Σήμερα δύο είναι τά βασικά ζητήματα πού μπαίνουνστήν ήμερήσια διάταξη γιά νά μπορέσει νά ξεπεραστεῖ ή στασιμότητα : τό ζήτημα τῆς οίκοδόμησης τῆς άντι-εξουσίας, καί έκεῖνο τῆς σύνδεσης τοῦ έθνικο-απελευθερωτικοῦ άγώνα στό Βορρά μέ τούς προλεταριακούς άγῶνες τοῦ Νότου.

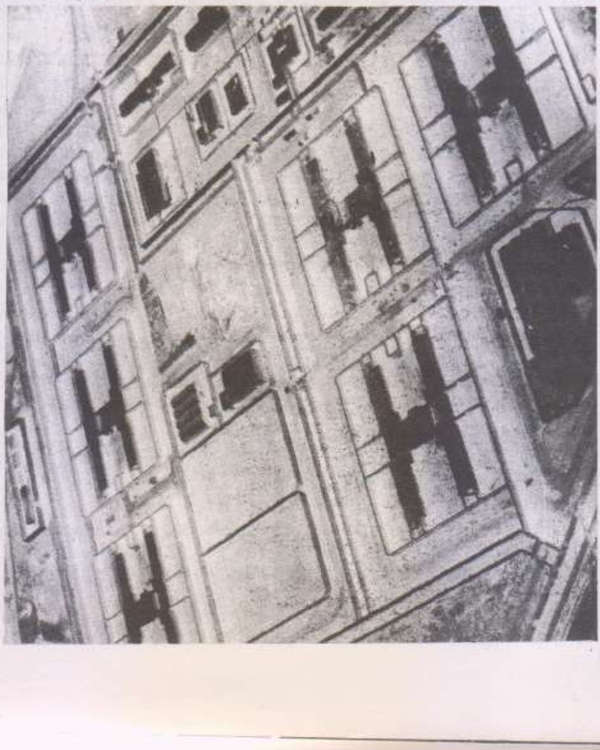
H-bloks: τό κίνημα τῶν φυλακῶν

1. Πῶς σχηματίστηκαν

"Οταν μιλᾶς γιά τούς H-BLOCKS πρέπει νά ξέρεις όχι μόνο τήν ίστορία τους άλλά καί πῶς λειτοτργεῖ τό σύστημα στίς 6 κομητεῖες καθώς καί πώς γίνεται μιά σύλληψη, ειδικά ένός έθνικιστή καί πώς καταλήγει στήν κόλαση ένός στρατόπεδου συγκέντρωσης. Αύτή ή διαδικασίαστά ίρλανδικά λέγεται "CONVEYOR BELT".

Τό Κράτος κατοχῆς τῶν 6 κομητειῶν πού γεννήθηκε τό 1921 μέ τόν διαχωρισμό τῆς Ίρλανδίας διαλύθηκε άπό τόν άντιμπεριαλιστικό άγώνα τοῦ 1972, ύποχρεώνοντας τήν έγγλέζικη κυβέρνηση νά ξαναπάρει άμεσα τόν πολιτικό έλεγχοτῶν 6 κομητειῶν καί νά βάλει σ'έφαρμογή ένα είδικό νόμο τόν SPECIAL POWERS ACT, ένάντια, στούς "άπροσάρμοστους πολίτες" δηλαδή τούς καθολικούς. Αύτός ό νόμος χρησιμοποιήθηκε πολλές φορές τά χρόνια τοῦ "30, "40 καί "50 όταν

ό IRA ένεργοποιόταν άλλά περιοριζόταν νά στέλνει στίς κανονικές φυλακές τούς λιγοστούςρεπουμπλικάνους.

Τό 1969-71 ή έξέγερση ήταν μαζική καί ή κατάσταση έπαναστατική, άκολούθησαν πολλές συλλήψεις καί οί φυλακές δέν έφταναν πιά, όπότε δημιουργήθηκε τό στρατόπεδο συγκέντρωσης τοῦ LONG KESH, έκεῖνο τοῦ MAGILLIGAN καί τό πλοῖο-φυλακή MAIDSTONE.

Τό 1972 μετά άπό σκληρούς άγῶνες καί άπεργίες πείνας οί πρῶτοι ρεπουμπλικάνοι φυλακισμένοι καταχτοῦν τά πρῶτα τους "πολιτικά" δικαιώματα, δηλαδή: δικαίωμα νά μήν ντύνονται μέ τή στολή τῆς φυλακῆς (καί μάλιστα σέ άντίθεση νά ντύνονται μ'αύτή τοῦ IRA), νά μήν δουλεύουν γιά τή διοίκηση τῆς φυλακῆς, άλλάνά έπιλέγουν αύτοί οί ίδιοι, νά διαθέτουν βιβλία καί έφημερίδες, νά όργανώνουν σεμινάρια μεταξύ τους ν'άλληλογραφοῦν τουλάχιστον μιά φορά τό μῆνα, νά δέχονται έπισκέψεις, καί νά συνδικαλίζονται βγάζοντας άντιπρόσωπους πού τούς άναγνώριζε ή διοίκηση τῆς φυλακῆς.

Τό 1973 τό βρετανικό κοινοβούλιο άποφασίζει νά διαλύσει τό μικρό κρατίδιο τῶν 6 κομητειῶν καταργώντας τήν παλιά νομοθεσία καί βάζοντας σέ έφαρμογή μιά νέα "NORTHERN IRELAND, (EMERGENCY PROVISIONS) ACT σάν πρόβλεψη έκτακτης άνάγκης. Αύτή ή νομοθεσία άρχίζει μέ τό νά προσδιορίζει τήν έννοια "τρομοκρατία" σάν "χρήση βίαιη τῆς πολιτικῆς" (άκόμη τότε δέν είχε μπεῖ στή φάση τῆς "ποινικοποίησης"). Θεσμοποίησε τά έκτακτα δικαστήρια μ'ένα μόνο δικαστή πού άπό τότε όνομάστηκαν "DIPLOK-COURTS" γιά νά δικάζουν τά πολιτικά άδικήματα σάν "τρομοκρατικά". Κατάργησε τήν προσωρινή άποφυλάκιση, άκόμη καί κείνη μ'έγγύηση γιά όποιοδήποτε πολιτικό άδίκημα, άνάλογα μέ τή θέληση τοῦ δικαστή. Παράλληλα έδωσε έξουσία στόν έγγλέζικο στρατό νά έλέγχει κάθε κίνηση τοῦ πληθυσμοῦ, νά έρευνᾶ τά σπίτια χωρίς τήν άδεια τῆς δικαστικῆς έξουσίας καί νά φυλακίζει χωρίς κατηγορία γιά δυό μέρες. Έπίσης θεσμοποίησε τήν όρκωτή μαρτυρία στίς δίκες άγωνιστῶν, χωρίς καμμιά έξακρίβωση "μαρτύρων"

χαφιέδων πού δέν παρουσιάζονταν ποτέ στά δικαστήρια μέ τό αἰτιολογικό τῶν ἀντιποίνων.

Τό 1974 μετά ἀπό τίς δυναμιστικές ἐνέργειες τοῦ IRA στήν 'Αγγλία, τό βρετανικό κοινοβούλιο ψήφισε τόν τρομοκρατικό νόμο PREVENTION OF TERRORISM (TEMPORARY PROVISIONS) μόνο γιά τήν 'Αγγλία. Αὐτό σήμαινε ἐπταήμερη προφυλάκιση μέ ἐξαντλητική ἀνάκριση ἀρκεῖ νά θεωρῆσαι ὕποπτος τρομοκράτης. Στή συνέχεια μετά τήν ἐπταήμερη κράτηση διώξιμο ὅλων τῶν ξένων πού θεωρήθηκαν ὕποπτοι τρομοκράτες καί εἰδικά οἱ μετανάστες Ἰρλανδοί πού ζοῦσαν στήν 'Αγγλία ἐδῶ καί δέκα χρόνια. Κι' αὐτό γιά νά κόψει τούς δεσμούς ὑποστήριξης ἀπό τήν 'Αγγλία πρός τήν βόρειο 'Ιρλανδία.

Τό 1975-76 σέ μιά εὐαίσθητη καμπή τοῦ ἀντιιμπεριαλιστικοῦ κινήματος ἀλλάζει ἡ ἐγγλέζικη στρατηγική στόν βορρᾶ. Δέν θεωρεῖ πιά τόν ἔνοπλο ἀγώνα "πολιτική τρομοκρατία". Περιορίζει τόν ρόλο τοῦ ἐγγλέζικου στρατοῦ καί προωθεῖ τίς τοπικές δυνάμεις τῆς ἀντίδρασης νά παίξουν τόν ἄμεσο καταπιεστικό ρόλο τους σ' ὅλα τά ἐπίπεδα.(U.D.R. καί R.U.C.). Ἔτσι ὁ ἀντιιμπεριαλιστικός ἀγώνας δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ "πολιτικός" ἀλλά καθαρό φαινόμενο κοινῆς ἐγκληματικότητας. Μεταφέρεται καί στόν βορρᾶ ἡ ἐπταήμερη προφυλάκιση γιά κάθε "ὕποπτο τρομοκράτη", καί ἀφοῦ κατηγορηθῆ, δικαστῆ - καί καταδικαστῆ γιά ἀδικήματα τέτοιου εἴδους ἀπό τήν 1η τοῦ Μάρτη τοῦ 1976 φυλακίζεται καί δέν δικαιοῦται τήν ἰδιότητα τοῦ πολιτικοῦ κρατουμένου, ἀλλά αὐτή τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ. Δηλαδή στολή φυλακῆς, ὑποχρεωτική ἀναμορφωτική δουλειά, ὄχι ἐσωτερικό συνδικαλισμό κλπ... καί σύν τούς ἄλλους ὅλες οἱ ἐσωτερικές ποινές τοῦ ἄθλιου βρετανικοῦ συστήματος τῶν φυλακῶν.

Γι' αὐτούς τούς νέους φυλακισμένους "ποινικούς ἐγκληματίες" φτιάχνεται μιά νέα πτέρυγα στό LONG KESH ,μέ κελιά γιά δύο γιά νά εἶναι πιό ἀπομονωμένοι. Αὐτά τά κελιά ὀνομάστηκαν H-BLOCKS γιατί ἄν τά δεῖ κανείς ἀπό ψηλά φτιάχνουν τό σχῆμα H.

2. 'Η ποινικοποίηση μετά τό 1976

Ποιά εἶναι ἡ διαδικασία τοῦ " CONVEYOR BELT" γιά νά καταλήξει κανείς στή φυλακή τοῦ βορρᾶ μποροῦμε νά τή δοῦμε συνοπτικά. Ὅταν οἱ ἀρχές νομίζουν ὅτι ἔπιασαν λαυράκι δηλ. ἀγωνιστή τοῦ IRA ἤ τοῦ INLA ἤ ὁποιονδήποτε ἀνεπιθύμητο μέσα στούς λαϊκούς καθολικούς συνοικισμούς, τόν συλλαμβάνουν χωρίς κανένα ἔνταλμα καί τόν χώνουν ἤ στα ἀστυνομικά τμήματα ἤ στούς στρατῶνες γιά δυό μέρες. 'Αφοῦ τούς τρομοκρατοῦν μ' ἀπειλές καί πιέσεις νά " μιλή

αλλες πολιτικες οργανωσεις

Πέρα ἀπό τίς τρεῖς ὀργανώσεις πού ἀναφέραμε πιό λεπτομερειακά καί πού ἀποτελοῦν τίς σημαντικότερες πολιτικές δυνάμεις τοῦ κινήματος, ὑπάρχουν καί πολλές ἄλλες μικρότερες πού δροῦν σέ πιό περιορισμένα πλαίσια. Θά τίς ἀναφέρουμε πολύ συνοπτικά:

Κατ' ἀρχήν εἶναι οἱ ὀργανώσεις πού, ὅπως οἱ τρεῖς προηγούμενες, δέχονται τήν ἀνάγκη τοῦ ἐθνικο-απελευθερωτικοῦ ἀγώνα:

- Κόκκινο ρεπουμπλικάνικο κόμμα (RRP): Μικρή μαρξιστική ὀργάνωση στό Μπέλφαστ καί στό Δουβλίνο πού δημιουργήθηκε τό 1976 ἀπό τή διάσπαση τῆς PEOPLE'S DEMOCRACY. 'Η γραμμή της εἶναι κοντά στό IRSP.

- 'Ιρλανδικός λαός: Μικρό ἀστικό κόμμα πού συμμετέχει στόν πόλεμο ἐνάντια στούς Ἄγγλους καί πού σχηματίστηκε τό 1978 ἀπό "καθαρούς ἐθνικιστές", μετά τή "στροφή πρός τά ἀριστερά" τῶν RPOVISIONALS.

Στή συνέχεια εἶναι οἱ ἀριστερές ὁμάδες καί ὀργανώσεις πού δέ συμφωνοῦν μέ τόν ἀγώνα γιά τό ἐθνικό ζήτημα ἀλλά συχνά ὑποστηρίζουν "κριτικά" τήν ἀντίσταση στούς ἐγγλέζους ἤ συμμετέχουν στόν ἀγώνα συμπαράστασης στούς πολιτικούς κρατούμενους:

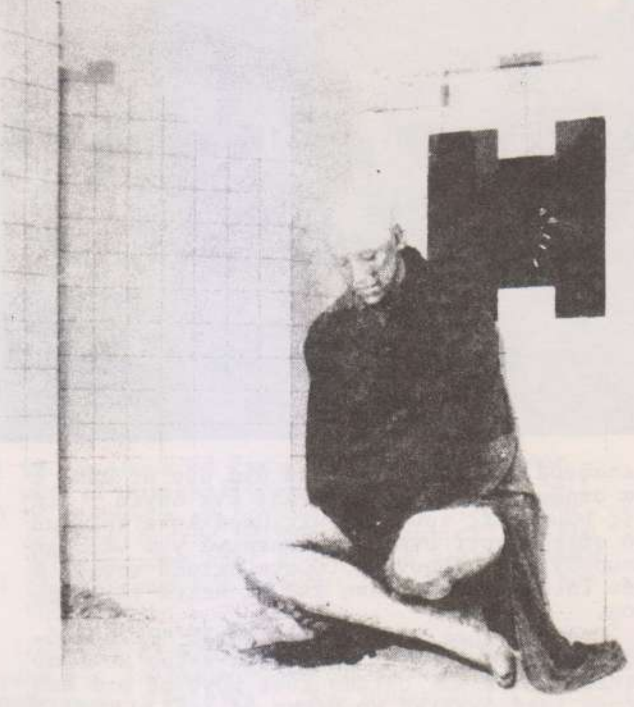
- 'Ομάδες ἀναρχικῶν: Βρίσκονται κύρια στό Νότο ἀλλά τελευταῖα ἔχουν ἀναπτυχθεῖ καί στό Βορρά, κύρια στό Μπέλφαστ, ὅπου ἐκδίδουν τήν ἐφημερίδα "OUTTA CONTROL". Δουλεύουν κύρια μέ νέους γύρω ἀπό πολιτιστικά θέματα, γύρω ἀπό τό γυναικεῖο κίνημα, κλπ. Συμμετέχουν ἐπίσης ἐνεργά στό ἀντιπυρηνικό κίνημα. 'Υποστηρίζουν τόν ἀγώνα τῶν πολιτικῶν κρατούμενων στά H-BLOCKS.

- Δημοκρατία τοῦ Λαοῦ/Κίνημα γιά μιά σοσιαλιστική δημοκρατία (P. SD/MSR): Εἶναι τμῆμα τῆς 4ης Διεθνοῦς (τροτσκιστές) καί ἔχουν μιά στάση "κριτικῆς ὑποστήριξης" στόν ἀγώνα γιά τήν ἐθνική ἀπελευθέρωση. Συμμετέχουν σέ κοινές ἐπιτροπές μέ τίς ὀργανώσεις τῆς 'Αντίστασης ἐνάντια στήν καταστολή καί γιά τήν ὑποστήριξη τῶν πολιτικῶν κρατούμενων.

Ὅσο γιά τίς ὑπόλοιπες ὀργανώσεις τῆς ἀριστερᾶς, πρόκειται γιά καθαρά ρεφορμιστικές ὀργανώσεις καί κόμματα χωρίς καμιά παρέμβαση στόν ἀντι-βρεταννικό ἀγώνα, ἐνῶ ὁρισμένες εἶναι καθαρά φιλο-βρεταννικές. Οἱ κυριότερες ἀνάμεσά τους εἶναι:

- Τό Κομμουνιστικό Κόμμα 'Ιρλανδίας: πρόκειται γιά μιά πολύ μικρή ὀργάνωση, καθαρά φιλο-σοβιετική πού ὄχι μόνο δέ συμμετέχει ἀλλά καταδικάζει τήν 'Αντίσταση στό Βορρά μέ τή δικαιολογία ὅτι ἀπομακρύνει ἀπό τό σοσιαλισμό τήν προτεστάντικη ἐργατική τάξη. Ἄλλωστε ἔχει σχετικά ἀξιόλογη παρουσία στά συνδικάτα τῶν προτεσταντῶν.

σουν",δηλαδή νά δώσουν πληροφορίες τούς στέλνουν στήν κεντρική ἀσφάλεια τῆς R.U.C. τοῦ CASTLEREAGH πού ἐκεῖ ἀρχίζει ἡ οὐσιαστική - "ἀνάκριση" γιά ἑπτά μέρες μέ σκοπό μιά ἔγραφη ὑπογεγραμένη "ὁμολογία". Ὅσοι δέν καταθέτουν βασανίζονται γιά ἑπτά μέρες καί δοκιμάζουν τήν ἀντοχή τους. Ὅσοι δέν ἀντέχουν ἤ καταθέτουν γιά συγκεκριμένες πράξεις,ἤ δίνουν μόνο πληροφορίες,ἤ καταθέτουν ἁπλῶς καί μόνο ὅτι εἶναι ἀγωνιστές τοῦ δημοκρατικοῦ κινήματος πού αὐτό σημαίνει 7χρονη φυλάκιση.Οἱ βασανισμοί στήν ἀρχή ἦταν σκληροί καί "παραδοσιακοί",ἀλλά μέ τήν ἄνοδο μιᾶς καμπάνιας τοῦ κινήματος,μέ στοιχεῖα καί ντοκουμέντα ἔκαναν τούς βασανιστές νἄναι πιό προσεκτικοί καί νά χρησιμοποιοῦν πιό πολύ ψυχολογική βία παράφυσική,καί εἰδικά στίς γυναῖκες. Τό τελευταῖο στάδιο αὐτῆς τῆς διαδικασίας εἶναι ἡ "προφυλάκιση σέ ἀναμονή δίκης" πού μπορεῖ νά κρατήσει δύο χρόνια.,γιά τίς γυναῖκες στίς φυλακέ τοῦ ARMAGH καί γιά τούς ἄντρες στήν CRUMLIN ROAD τοῦ Μπέλφαστ. Ἐκεῖ ἀρκεῖ νά σέβονται τόν κανονισμό τῆς φυλακῆς,μποροῦν νά φοροῦν τά κανονικά τους ροῦχα,νά διαθέτουνβιβλία καί ἐφημερίδες,νά δέχονται ἐπισκέψεις , κ.λ.π. Μετά τά εἰδικά δικαστήρια (DIPLOCK-COURT) πού στό 80% καταδικάζουν μέ βάση μιά "ἐθελοντική γραπτή κατάθεση"πού εἴδαμε πώς καταχτιέται ὁ δρόμος ὁδηγεῖ στά H-BLOCKS τοῦ LONG KESH.

3. Οἱ ἀγῶνες τῶν φυλακισμένων ἀπό τό 76

Ὁ πρῶτος ρεπουμπλικάνος πού μπῆκε στά H-BLOCKS σάν "κοινός ἐγκληματίας" τόν Σεμπτέ τοῦ 1976, KIERANT NUGENT δέν δέχτηκε τήν ἰδιότητα πού τοῦ απηύθυναν καί ἀρνήθηκε νά φορέσει τήν στολή φυλακῆς. Ἔτσι μπῆκε στό κελί του γυμνός καί σκεπασμένος μέ μιά κουβέρτα. Ὁ δεύτερος πού ἀκολούθησε ρεπουμπλικάνος-σοσιαλιστής ἔκανε τό ἴδιο καθώς κι ἄλλοι πολοί ἀργότερα. Ἡ διοίκηση τῆς φυλακῆς ἀπάντησε μέ τό νά μειώσει τό φαγητό καί νά στερήσει,βιβλία, ἐπισκέψεις καί ἔξοδο ἀπό τά κελιά.Οἱ φυλακισμένοι κατάστρεψαν ὅτι ὑπῆρχε - στά κελιά μέσα,καί ἀκολούθησε ἄγριο ξύλο καί

- SINN FEIN - Τό κόμμα τῶν ἐργατῶν (SFWP): Εἶναι τό σχῆμα πού προῆλθε ἀπό τούς OFFICIALS μετά τή διάσπαση τοῦ IRA τό 1969.

Ἀφοῦ ἔπαψαν νά ἔχουν ὁποιαδήποτε ἀναφορά στό ἐθνικό ζήτημα, οἱ OFFICIALS ἐκφυλίστηκαν σέ ρεφορμιστικό καί καθαρά φιλο-βρεταννικό κόμμα, πού μέχρι τό 1975 ἡ κύρια δραστηριότητά τους ἦταν νά ἐπιτίθενται ἔνοπλα στό IRSP. Τό Γενάρη τοῦ 77 πῆραν τό σημερινό τους ὄνομακαί αὐτοχαρακτηρίστηκαν σάν "εὐρωκομμουνιστές" σέ ἀντίθεση μέ τό K.K.

Τό SFWP συμφωνεῖ μέ τήν ἔνταξη τῆς Ἰρλανδίας στήν ΕΟΚ, θεωρεῖ τήν ἀντίσταση στούς ἄγγλους "μυθική" ὑπόθεση καί τούς ἀγωνιστές της "τρομοκράτες" καί "φασίστες". Ἦταν τό μόνο ἀριστερό κόμμα πού συμμετεῖχε τό 76 στό "Κίνημα γιά τήν είρήνη", πού εἶχε ὀργανωθεῖ ἀπό καθολικούς πουλημένους στούς ἐγγλέζους καί πού στόχευε στό νά καθυποτάξει τό κίνημα καί νά τό υποχρεώσει ν'ἀποδεχτεῖ τούς ὅρους τῶν ἐγγλέζων.

τα ρεφορμιστικα κομματα

Κόμματα πού ἔχουν ἀναφορά στούς ἐργαζόμενους, ἀλλά ὄχι μαρξιστικά. Ἀναγνωρίζουν τόν διαμελισμό τῆς Ἰρλανδίας καί τό καθένα ἀπό αὐτά βρίσκεται εἴτε στό Βορρά εἴτε στό Νότο:

ΣΤΟ ΒΟΡΡΑ:

I. Ἐργατικό Κόμμα τῆς Βόρειας Ἰρλανδίας (N.I.L.P.): Ἀποτελεῖ τμῆμα τοῦ βρεταννικοῦ ἐργατικοῦ κόμματος στίς 6 κομητεῖες.Στό βαθμό πού ὑποστήριζε ἀνοιχτά τήν ἕνωση μέ τή Μεγάλη Βρεταννία, τό κόμμα αὐτό χτυπήθηκε ἀπό τή ριζοσπαστικοποίηση τῶν συγκρούσεων ἀπό τό 1969 καί μετά καί σήμερα δέν εἶναι παρά μιά ὁμαδούλα.

2. Σοσιαλδημοκρατικό καί Ἐργατικό Κόμμα (SDLP): Ἱδρύθηκε τό 1970 καί εἶναι τό κόμμα τῆς καθολικῆς ἀστικῆς καί μικροαστικῆς τάξης, πού ἀκολουθεῖ μιά μετριοπαθή ρ ρεφορμιστική γραμμή στό κοινωνικό ἐπίπεδο.

ΣΤΟ ΝΟΤΟ:

3. Ἰρλανδικό Ἐργατικό Κόμμα (ILP): ὀργανωμένο μέ βάση τό πρότυπο τοῦ βρεταννικοῦ ἐργατικοῦ κόμματος, τό ILP ὑπῆρξε πάντα ἕνα κόμμα υποταγμένο στήν ἀστική τάξη. Τό ILP, πού στό Νότο ἔχει κάπου 10°/ο τῶν ψήφων,συμμετεῖχε μαζί μέ τό δεξιό κόμμα FINE GAEL στήν κυβέρνηση συνασπισμοῦ τό 1973-77.

τα αστικα κομματα

ΣΤΙΣ 6 ΚΟΜΗΤΕΙΕΣ:

I. Κόμμα τῆς Ἰρλανδικῆς Ἀνεξαρτησίας, (IIP): Σχηματίστηκε τό 1978 ἀπό τή συνένωση ἀτόμων καί ὁμάδων πού προέρχονταν ἀπό τό χῶρο πού μέχρι τό 1969 ἀποτελοῦσε τή σημαντικότερη πολιτική δύναμη τῆς καθολικῆς μειοψηφίας, ρεφορμιστική ἀλλά ἐνάντια στή βρεταννική κατοχή

μεταφορά τους σ'άλλα κελιά άνά δύο μέ μόνο ένα στρώμμα, δύο κουβέρτες καί ένα δοχίο γιά τίς σωματικές τους άνάγκες. Παράλληλα τρία μόνο φύλλα χαρτί ύγείας καθημερινά γιά νά μή μπορούν νά γράφουν σημιώματα μεταξύ τους. Γιά τόν ίδιο λόγο άφαίρεση άπό τά κελιά τής Βίβλου.

Έτσι άρχίζει τόν Σεμπτέβρη τού "76 ό άγώνας τών φυλακισμένων μέσα σένα κλίμα πολύ αύστηρό. Γυμνοί καί σκεπασμένοι μόνο μέ μιά κουβέρτα (στά άγγλικά κουβέρτα θά πεί" BLANKET") φτιάχνουν τό κίνημα " BLANKET PROTEST "

Ή διοίκηση τής φυλακής τούς έκβιάζει μ' όλα τά μέσα. Σέ περίπτωση θανάτου κάποιου συγγενή δίνει άδεια μόνο σ'έκείνους πού θά ύπογράψουν ότι παραιτούνται τού άγώνα. Γιά νά δεχτούν έπίσκεψη πρέπει νά φορέσουν τήν στολή φυλακής πού σημαίνει τό ίδιο. Στή συνεχή μεταφορά τους άπό κελί σέ κελί καθώς είναι γυμνοί τούς συνοδεύουν, ειδικοί φύλακες σαδιστές άπό τή Σκωτία καί τήν 'Αγγλία πού είναι μέν άοπλοι, άλλά φορούν μπότες μέ σπιρούνια καί τούς κλωτσούν. Άκόμη τούς κλείνουν τά καλοριφέρ τόν χειμώνα καί τά άνοίγουν τέρμα τό καλοκαίρι.

Μέσα στό 1977 οί φυλακισμένοι "μέ τήν κουβέρτα" αύξάνονται όλοταχώς, ένώ ή κατάσταση χειροτερεύει. Οί φύλακες άρνούνται νά άδειάσουν τά δοχεία μέ τίς άκαθαρσίες, άν δέν τούς άποκαλούν κύριους " SIR": οί φυλακισμένοι πετάνε τά δοχεία τους άπό τά παράθυρα σπάζοντας τά τζάμια καί οί φύλακες χτίζουν τά παράθυρα. Σ'αύτή τή φάση, οί φυλακισμένοι σέ άγώνα είναι πάνω άπό τριακόσιοι κι έχουν κατορθώσει, νά διαθέτουν μιά στοιχειώδη έσωτερική όργάνωση, έπικοινωνία πρός τά έξω, καί νά μπορούν νά μιλούν στήν γκαελική τοπική τους γλώσσα πού τήν έξασκούν καί τήν μαθαίνουν μεταξύ τους.

Ή άνοιχτά φιλο-βρεταννική γραμμή τού SDLP έσπρωξε ένα σημαντικό κομμάτι τών καθολικών μεσαίων τάξεων στό IIP. Άποτελεί τό μοναδικό άστικό κόμμα πού, άν καί δέν άποδέχεται τόν ένοπλο άγώνα, ώστόσο δέν καταδικάζει τήν Άντίσταση καί ζητάει τήν άπελευθέρωση τών αίχμαλώτων τού πολέμου.

2. <u>Συμμαχικό Κόμμα (A.P.)</u>: μετριοπαθές ένωτικό κόμμα στό όποίο συμμετέχουν καθολικοί καί διαμαρτυρόμενοι. Συμμετείχε στήν έφήμερη κυβέρνηση τού "χωρισμού τών έξουσιών" τό 1974, μαζί μέ τούς ένωτικούς καί τό SDLP.

3. <u>Ένωτικοί</u>: Διάφορες όμάδες (πού μέχρι τό 1971 άποτελούσαν ένα κόμμα, τό Ένωτικό Κόμμα τού Ώλστερ) πού έχουν τήν ύποστήριξη τής πλειοψηφίας τού διαμαρτυρόμενου πληθυσμού στίς 6 κομητείες, στή βάση τής πολιτικής τής ένωσης μέ τή μεγάλη Βρεταννία καί τής έξαρσης τού θρησκευτικού μίσους ένάντια στούς καθολικούς.

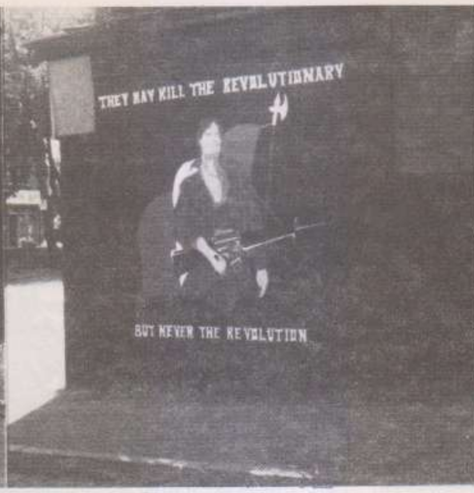
Τό ΕΝΩΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΤΟΥ ΩΛΣΤΕΡ κατέχει τήν έξουσία στίς 6 κομητείες άπό τό 1921 μέχρι πού άντικαταστάθηκε άπό τή βρεταννική κυβέρνηση τό 1972. Μετά άπ'αύτό, τό ένωτικό κόμμα διασπάστηκε σέ μιά σειρά όμάδες, όλες δεμένες μέ τό Τάγμα τής Όράγγης, διαταξική όργάνωση μασονικού τύπου, πού έχει σά στόχο τή διατήρηση τών οίκονομικών προνομίων τών προτεσταντών καί τήν όξυνση τού θρησκευτικού μίσους ένάντια στήν καθολική μειοψηφία. Οί πιό γνωστές άπό αύτές είναι ή UDA (Ένωση Ύπεράσπισης τού Ώλστερ), ή UVF (Δύναμη Έθελοντών τού Ώλστερ), κλπ.

ΣΤΙΣ 26 ΚΟΜΗΤΕΙΕΣ:

I. <u>FIANNA FAIL</u> : Τό μεγαλύτερο κόμμα στό Νότο, <u>σήμερα στήν</u> κυβέρνηση. Προήλθε άπό διάσπαση τού SINN FEIN τό 1926, πού ήθελε νά άναγνωρίσει τό "Έλεύθερο κράτος" τού Νότου. Τό FIANNA FAIL άπό τότε έχει μεταβληθεί στό κόμμα τής έθνικής άστικής τάξης τού νότου πού, άν καί ποτέ δέν ήταν άνοιχτά φιλο-βρεταννικό, ώστόσο πάντα κατέστελλε βίαια τούς ρεπουμπλικάνους καί τούς έπαναστάτες σέ συνεργασία μέ τίς βρεταννικές κυβερνήσεις.

2. <u>FINE GAEL</u> : Δεξιό κόμμα πού έκπροσωπεί τό πιό <u>δεμένο</u> μέ τήν Άγγλία κομμάτι τής ίρλανδικής άστικής τάξης. Σχηματίστηκε τό 1922 άπό έκείνη τήν πτέρυγα τού έθνικού κινήματος πού ήρθε σέ συμφωνία μέ τούς Έγγλέζους καί πού νίκησε στόν έμφύλιο πόλεμο ένάντια στούς ρεπουμπλικάνους τό 1922-23. Σέ διεθνές έπίπεδο, τό FINE GAEL συνδέεται μέ τήν γερμανική χριστιανο-δημοκρατία τού Στράους.

Γιά νά σταματήσουν τόν άγώνα τους ζητοῦν νά ξα νακατακτήσουν τά δικαιώματα τοῦ πολιτικοῦ κρατούμενου.

Μέ τό χτίσιμο τῶν παράθυρων στά κελιά, τό προβλημα τῆς άκαθαρσίας γίνεται άφόρητο καί τούς όδηγεῖ τόν Φλεβάρη τοῦ "78 νά προσθέσουν στό κίνημα τῆς κουβέρτας καί τό " DIRTY - PROTEST "δηλαδή τήν άπεργία στό πλύσιμο καί τήν καθαριότητα, μέ τό νά μήν άδειάζουν τίς ά καθαρσίες άπό τά κελιά. Σ'αύτή τήν κατάσταση οί άγωνιστές φυλακισμένοι πού ξεπερνοῦν τούς 400 ζοῦν κυριολεκτικά μέσα στά σκατά. Σκατά στό δάπεδο, στούς τοίχους, παντοῦ, ένῶ ταυτόχρονα ή καμπάνια τους πρός τά έξω μεγαλώνει, ή ύγεία πολλῶν κλονίζεται φτάνοντας στά πρόθυρα τοῦ θανάτου. Έξω άπό τίς φυλακές ό I.R.A. ταυτόχρονα μέ τή μαζική καμπάνια γιά τίς φυλακές σκοτώνει καί πολλούς φύλακες, δήμιους - καί βασανιστές, πού κάνουν τίς άρχές νά έξαγριώνονται. Μέ τήν αίτιολόγηση ν'άποφευχθοῦν, έπιδημίες (ήδη όλοι όσοι φυλακισμένοι άγωνίζονται πάσχουν χρόνοια γαστροεντερικά) διπλασιάζουν τούς ξυλοδαρμούς καί τούς άλλάζουν συχνότερα κελιά, παράλληλα τούς καθαρίζουν βίαια πετώντας τους πότε ζεματιστό νερό καί πότε παγωμένο. Κάνουν ότι μποροῦν γιά νά τούς γονατίσουν, ένῶ έκεῖνοι δίνουν σάρκα καί όστά στήν καμπάνια τους μέ 5 βασικά αίτήματά τους:

1) Τό Δικαίωμα νά φοροῦν τά ροῦχα τους κι όχι τή στολή φυλακῆς.
2) Τό δικαίωμα νά μήν δουλεύουν γιά τή διοίκηση τῆς φυλακῆς άλλά γιά τόν έαυτό τους.
3) Τό δικαίωμα νά έπικοινωνοῦν μεταξύ τους - καί νά συνδικαλίζονται.
4) Τό δικαίωμα νά όργανώνουν τίς δικές τους, δραστιριότητες, νά δέχονται έφημερίδες, βιβλία, ένα πάκο κάθε βδομάδα νά άλληλογραφοῦν
5). Τό δικαίωμα τῆς μείωσης ένα μέρος τῆς ποινῆς τους.

'Από τόν Φλεβάρη τοῦ 1980 κατεβαίνουν στόν άγώνα γιά άλληλεγγύη καί οί γυναῖκες τῆς φυλακῆς τοῦ ARMAGH , ένῶ φουντώνει ή συμπαράσταση άπ'τά έξω όλο καί περισσότερων πλατειῶν στρωμμάτων μέσα σ'όλο τό 1980. 'Ο έπερχόμενος χειμώνας τοῦ 81 δυσκολεύει τόν άγώνα τῶν φυλακισμένων πού τούς όδηγεῖ στήν τελική τους άπόφαση νά κατέβουν σέ άπεργία πείνας μέχρι τελικῆς έξόντωσης. Έτσι άρχισε τήν 1η τοῦ Μάρτη ή άπεργία πείνας πού θυσίασε 10 άγωνιστές τοῦ I.R.A καί τοῦ I.N.LA καί σταμάτησαν στίς άρχές τοῦ 'Οκτώβρη.

Τό 1969 ύπῆρχαν 600 φυλακισμένοι. Τώρα είναι 2500 . Οί περισσότεροι έχουν καταδικαστεῖ μέ ύποθέσεις "τρομοκρατικῆς" δράσης.

Πάνω άπό 1000 κρατιοῦνται στά H - BLOCKS Κάθε πτέρυγα περιέχει 25 κελιά καί διοικιτικά κτήρια. Οί 700 στά H - BLOCKS είναι ρεπουμπλικάνοι καί οί 300 νομιμόφρονες. Γύρω στούς τετρακόσιους πενήντα άπό τούς ρεπουμπλικάνους κάνουν "διαμαρτυρία τῆς κουβέρτας ".

Πάνω άπό τούς μισούς φυλακισμένους πού έκτείουν ποινές γιά "τρομοκρατική" δράση είναι κάτω τῶν 21 έτῶν καί έλάχιστοι πάνω άπό 30.

Οἱ ἀπεργοί πείνας πού δολοφονήθηκαν ἀπό τούς ἐγγλέζους

Bobby Sands · Francis Hughes · Ray McCreesh · Patsy O'Hara · Thomas McElwee

Joe McDonnell · Martin Hurson · Kevin Lynch · Kieran Doherty · Micky Devine

ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΤΑΞΕΙ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ...

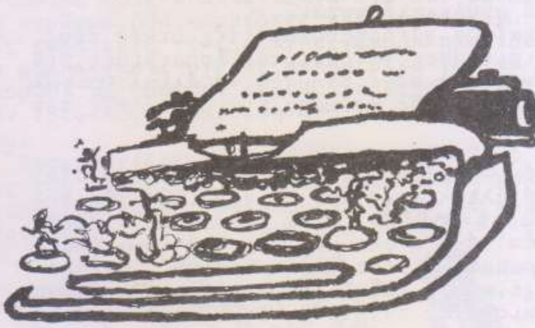

...οἱ συγγραφεῖς

...οἱ ρεπόρτερς

... οἱ δακτυλογράφοι

...οἱ φωτογράφοι

...
διευθύνεται
ἀπό συντακτική
ἐπιτροπή

ὑπεύθυνη γιά τό νόμο

Χριστίνα Σταματοπούλου
Δερβενίων 39 Αθηνα

...τιμή
δρχ.70

Κεντρική διάθεση
Δερβενίων 39
Ἐξάρχεια - Ἀθήνα Τ.Τ. 148
τηλ. 3602644

ἰδεολογικῆς δουλειᾶς. Ἐδῶ βλέπουμε ΑΜΕΣΑ τή δυνατότητα γιά μιά διαδικασία συζητήσεων πάνω στά καυτά προβλήματα τοῦ κινήματος, ὅπως καί ἕνα βῆμα πάρα πέρα τήν προσπάθεια ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΝΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ, κοινοῦ γιά ὅλο ἤ γιά τήν πλειοψηφία τοῦ χώρου, ὅπου νά ἐκφράζονται καί νά ἀντιπαρατίθενται διαφορετικές ἀπόψεις. Κι αὐτό εἶναι κάτι πού τό θεωροῦμε ἐφικτό καί χρήσιμο – θά λέγαμε ἀπαραίτητο.

Δηλαδή χοντρικά τήν διαδικασία συγκρότησης τοῦ χώρου τήν βλέπουμε νά ξεκινάει «ἀπό τά δύο ἄκρα τῆς ἁλυσσίδας» ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ. **Ἀπό τή μιά στό ἄμεσο ἐπίπεδο, ἀπό τήν ἄλλη στό πιό γενικό, τό ἰδεολογικό καί θεωρητικό ἐπίπεδο** ἀφήνοντας στήν πάντα γιά τήν ὥρα τό ὀργανωτικό καί τῆς συνολικῆς πολιτικῆς γραμμῆς.

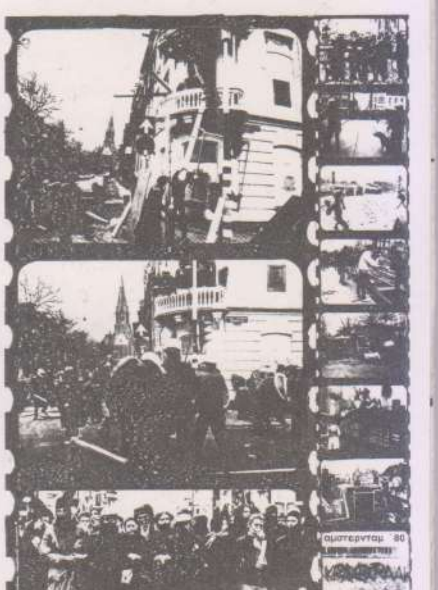
Πάντως ἐκεῖνο πού εἶναι σίγουρο καί ἀναγκαῖο εἶναι πώς καμμιά διαδικασία δέν θά πρέπει νά πραγματοποιεῖται σήμερα μέσα στό κίνημα ἀποκλείοντας τήν μιά ἤ τήν ἄλλη ἄποψη, οὔτε εἶναι δυνατό νά σταθοῦν διαδικασίες περιοριστικές καί σεχταριστικές. Αὐτό δέν σημαίνει «λήθη στό παρελθόν», σημαίνει ὅμως πώς ξαναβάζουμε ὅλοι σέ δοκιμασία τίς ἀπόψεις καί τίς πρακτικές μας, στό βαθμό πού σήμερα πιά εἴμαστε πεισμένοι πώς οἱ ἀπόψεις καί οἱ πρακτικές τοῦ κάθε ἕνα χωριστά δέν ἀρκοῦν, καί ὅτι ὑπάρχουν κάποιες ἀντικειμενικές καί ὑποκειμενικές προϋποθέσεις πού μποροῦν νά ἐπιτρέψουν νά μπεῖ μπροστά μιά διαδικασία συγκρότησης.

Φυσικά ὅπως ἐπισημάναμε καί πρίν ἡ προσπάθεια αὐτή ἡ «συγκρότηση» νά περάσει μέσα ἀπό τίς ἐκλογές, ἰδιαίτερα μέσα ἀπό τό σχῆμα «γιά μιά ἐπαναστατική ἀριστερά» εἶναι ἤδη κάτι τό πολύ ἀρνητικό, γιατί προσπάθησε νά προκαταλάβει μιά διαδικασία ἑνοποίησης πάνω σέ μιά βάση ξένη πρός τήν πλειοψηφία τοῦ κινήματος, καί ἔτσι ἔχει δημιουργήσει ἕνα ἀρνητικό προηγούμενο, κάποιες δεσμεύσεις ἀνθρώπων ὑπέρ τῆς μιᾶς ἤ τῆς ἄλλης ἄποψης, πού σήμερα κάνουν ἀκόμα πιό δύσκολη ὁποιαδήποτε συγκρότηση. Ὅμως οἱ ἀντικειμενικές πραγματικότητες εἶναι τέτοιες πού αὐτά τά ἀρνητικά προηγούμενα δέν μπορεῖ παρά νά καθυστερήσουν ἤ νά δυσχεράνουν μιά διαδικασία, ὄχι νά τήν ἀποτρέψουν.

Πιστεύουμε ὅτι τό ἴδιο ἰσχύει μέ τήν ἀμέσως προηγούμενη προσπάθεια «συγκρότησης», πού δοκιμάστηκε ἀπό τό Πολυτεχνεῖο καί μετά, στόν λεγόμενο αὐτόνομο χῶρο, γύρω ἀπό τήν ἐπιτροπή γιά τίς φυλακές. Καί τότε ἔγινε ἡ ἴδια ἀπόπειρα τῆς «μονομεροῦς» συγκρότησης, μέ ἀποκλεισμούς καί μέ «ψηλά τόν ἀμανέ», ἀπόπειρα πού ἀποδείχτηκε τελικά διαλυτική καί γιά τούς ἴδιους πού τήν δοκίμασαν, γιατί ἦταν μονομερής τόσο θεματικά – φυλακές καί μόνο – ἀπό τήν ἄποψη τῆς κοινωνικῆς βάσης – ἕνα κομμάτι τῆς νεολαίας – ὀργανωτικά – ἀγνοώντας δηλαδή τίς ὀργανωτικές μορφές τῆς μακρόχρονης διάρκειας καί ἐπιλέγοντας ἐκεῖνες τῆς ἀμεσότητας καί μόνο – «ἀμφιθέατρο» καί ἄμεση δημοκρατία. Ἔτσι ἄρκεσε τό «χτύπημα» πού δέχτηκε αὐτός ὁ χῶρος μετά τίς φωτιές στά μαγαζιά καί ἡ ἀλλαγή τῆς πολιτικῆς συγκυρίας, μέ τό πέρασμα στή φάση τῶν ἐκλογῶν γιά νά διαλυθεῖ αὐτή ἡ ἀπόπειρα καί νά ἐμφανιστεῖ μιά ἄλλη, πού ταίριαζε πιό πολύ στή φάση τῶν ἐκλογῶν, ἀπό μερικές ...«ὀργανώσεις». Δηλαδή καί οἱ δυό εἶχαν αὐτό τόν μονομερή καί περιοριστικό χαρακτήρα, οἱ μέν ἀπό τήν μιά, καί οἱ ἄλλοι ἀπό τήν ἀντίστροφη. Καί φυσικά ἡ ἀποτυχία ἦταν τό ἐπιστέγασμα καί τῶν δύο.

Τώρα λοιπόν θά πρέπει νά κάνουμε μιά ὑπενθύμιση. Δέν εἴμαστε διατεθειμένοι νά ἀκολουθήσουμε μιά διαδικασία «ἑνοποίησης» πού θά στηρίζεται ἀπό τή μιά σέ κάποιο μπλόκ ὀργανώσεων ἤ ἀπό τήν ἄλλη στόν λεγόμενο χῶρο τῆς αὐτονομίας. Ἄποψή μας – καί ἄποψη χιλιάδων ἄλλων ἀνθρώπων – γιά νά μήν ποῦμε τῆς πλειοψηφίας τοῦ «χώρου», εἶναι ὅτι οὔτε οἱ μέν οὔτε οἱ δέ μποροῦν νά ἐκφράσουν τήν πραγματικότητα καί τήν εὐαισθησία τοῦ κινήματος. Οὔτε οἱ «ὀργανώσεις», πού ἀπότυχαν χώρια θά «πετύχουν» ἑνωμένες, ὅταν μάλιστα εἶναι σέ φάση φυλλοροήματος, οὔτε οἱ «αὐτόνομοι» πού ἔχουν ἀποδειχτεῖ ἀνίκανοι γιά ὁποιαδήποτε προσπάθεια μέ συνέχεια καί ξεπέρασμα τοῦ γκέττο τους μποροῦν νά δώσουν τή λύση. Μόνο μιά σύνθεση ἀνάμεσα στίς διαφορετικές πραχτικές καί ἐμπειρίες μπορεῖ νά δώσει κάτι καινούργιο. Κι αὐτή ἡ σύνθεση δέν θά βγεῖ σέ μιά νύχτα, οὔτε μπορεῖ νά εἶναι μιά οὐτοπική μηχανιστική συγκόληση. Θά εἶναι μιά διαδικασία διαμόρφωσης ἑνός ΝΕΟΥ πολιτικοῦ ὑποκείμενου. Ὅμως ἐπειδή κάθε φορά τό νέο φτιάχνεται μέ τά ὑλικά τοῦ παλιοῦ, καί δέν θά βγεῖ σάν τήν πάνοπλη Ἀθηνά ἀπό τό κεφάλι τοῦ Δία γι' αὐτό ἡ διαδικασία θά πρέπει νά εἶναι ὅσο τό δυνατό πιό πλατειά, καί σταδιακή καί νά ἀγκαλιάζει ὅσο εἶναι δυνατό τό μάξιμουμ τῶν χώρων.

Οι παρακάτω αφίσες διατίθενται
στό βιβλιοπωλείο "η κομμούνα"

η κοινωνια της μολυνσης
δεν καθαριζεται, ανατρεπεται

τιμη δρχ. 70